ACADEMIA ROMÂNĂ

ADRIAN BRIŞCĂ

REZISTENȚA ARMATĂ DIN BANAT

vol. I

1945-1949

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

INSTITUTUL NAŢIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

COLECŢIA DOCUMENTE

REZISTENŢA ARMATĂ DIN BANAT

Vol. I
1945-1949

INSTITUTUL NAŢIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI
Calea 13 Septembrie nr. 13, Etaj 1, aripa de est, București 050711
în CASA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ A ACADEMIEI ROMÂNE
Telefon: 021-318 2450
E-mail: secretariat@totalitarism.ro, inst.academia@gmail.com
Site: www.totalitarism.ro

ADRIAN BRIŞCĂ

REZISTENŢA ARMATĂ DIN BANAT
Vol. I
1945-1949

Editura Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului
București
2024

Coordonator colecție: Octavian Roske
Redactor: Anca Bogdan
Consultant: Dalila-Lucia Aramă
Indice general: Corneliu Beldiman
Coperta: Adrian Brișcă, Iuliana Dumitrescu
Culegere: Rodica Ciocoiu, Dalila Danu, Dorina Popa, Ana-Maria Radu
Machetare computerizată: Ana-Maria Radu

Prezenta ediție are la bază volumul apărut în 2004 în format print.

© INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI, 2024
Reproducerea integrală sau parțială a textului fără acordul I.N.S.T. este interzisă și se pedepsește conform legii.
Distribuirea în străinătate fără acordul I.N.S.T. este interzisă.

Carte online
ISBN 978-606-9053-39-3

Cuprins

Cuvânt înainte 13
Studiu introductiv 15
Cronologie 63
Notă asupra ediției 67
Abrevieri 70

1. **1945 martie 26, Bucureşti**. Comisia Aliată (Sovietică) de Control cere lui Petru Groza să dispună arestarea şi judecarea căpitanului magistrat Ştefănescu, drept criminal de război. 73
2. **1945 martie 30, Bucureşti**. Consiliul de Miniştri ordonă Ministrului Justiției să aresteze pe căpitanul magistrat Ştefănescu Mihail, bănuit că ar fi comis crime de război. 74
3. **1945 noiembrie 7, Bucureşti**. Referatul acuzatorului public pentru punerea în libertate a lui Mihail Ştefănescu. 74
4. **1946 februarie 3, Iablanița**. Notă informativă privind poziția politică a comandorului Petru Domăşneanu. 75
5. **1946 iulie 12, Băile Herculane**. Notă informativă privind activitatea „reacționară" a comandorului Petru Domăşneanu. 76
6. **1946 septembrie 22, Mehadia**. Proces-verbal încheiat de comandantul Sectorului de Jandarmi Orşova şi reprezentanții partidelor din guvernul Groza în consiliul politic al comunei Mehadia privind activitatea politică a comandorului Domăşneanu. 77
7. **1946 septembrie 27, Orşova**. Referatul Sectorului de Jandarmi Orşova în favoarea comandorului Domăşneanu. 78
8. **1946 octombrie 12, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Poliție Timişoara raportează Direcției Generale a Poliției despre activitatea politică a comandorului Domăşneanu. 79
9. **1947 noiembrie 8, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Siguranță Timişoara raportează Direcției Generale a Siguranței Statului amănunte privind cazul comandorului Domăşneanu. 80
10. **1948 ianuarie 14, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Siguranță Timişoara raportează Direcției Generale a Siguranței Statului despre măsurile luate împotriva comandorului Domăşneanu. 81
11. **1948 martie 22, Bucureşti**. Tribunalul Militar Bucureşti dă declarații Parchetului General despre procurorul militar Mihail Ştefănescu, aflat pe lista criminalilor de război. 82
12. **1948 aprilie 23, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Siguranță Timişoara raportează Direcției Generale a Siguranței Statului rezultatele cercetărilor în cazul comandorului Domăşneanu. 83
13. **1948 mai 8, Timişoara**. Ordinul Inspectoratului Regional de Siguranță Timişoara către Serviciul de Siguranță Severin - Lugoj de a

cerceta şi raporta despre acţiunile de intimidare ale unor partizani împotriva a trei activişti comunişti locali 85

14. **1948 iulie 19, Lugoj**. Serviciul Judeţean de Siguranţă Severin-Lugoj cere Biroului de Siguranţă Băile Herculane intensificarea urmăririi fugarilor. 86

15. **1948 septembrie 28, Lugoj**. Legiunea de Jandarmi Severin informează Serviciul de Securitate despre grupuri de rezistenţă anticomunistă în curs de organizare pe teritoriul Banatului 86

16. **1948 octombrie 9, Lugoj**. Declaraţia ziaristului Zaharie Mărineasa despre activitatea sa legionară în plasa Orşova, judeţul Severin 88

17. **1948 octombrie 21, [Bucureşti]**. Sinteză întocmită de Biroul 116 al D.G.S.P. asupra grupurilor de partizani anticomunişti de pe teritoriul României (Fragmente referitoare la Banat). 95

18. **1948 noiembrie 28, [Lugoj]**. Şeful Serviciului Judeţean de Securitate a Poporului Severin-Lugoj întocmeşte proces-verbal despre organizaţia legionară din plasa Orşova (Fragment). Schema de organizare şi activitatea din anul 1948. 97

19. **1949 ianuarie 13, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. incidentul din comuna Teregova. 102

20. **1949 ianuarie 13, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. oprirea acceleratului şi eliberarea de către partizani a doi arestaţi, escortaţi de jandarmi către Securitatea Lugoj. 103

21. **1949 ianuarie 16, Teregova**. Dare de seamă asupra evenimentelor petrecute în noaptea de 12 spre 13 ianuarie 1949 în comuna Teregova. Atacarea postului de jandarmi de către partizani şi represiunea Securităţii 104

22. **1949 ianuarie 19, Verendin**. Proces-verbal încheiat de şeful postului de jandarmi Verendin, care a cercetat împrejurările împuşcării locuitorilor Trebuian Veta şi Jurchescu Petre. 109

23. **1949 ianuarie 21, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. evenimentele petrecute în noaptea de 12/13 ianuarie 1949, în comuna Teregova. 112

24. **1949 ianuarie 21, [Bucureşti]**. Ordinul Direcţiei Generale a Securităţii Poporului către Direcţia Regională de Securitate Timişoara prin care se înfiinţa Comandamentul Unic Timiş cu sediul în Caransebeş. 113

25. **1949, ianuarie 27, Caransebeş**. Raport al Comandamentului Unic Timiş cu privire la operaţiunea trupelor de securitate în zona localităţii Verendin, unde fuseseră semnalaţi partizanii col. Uţă. 115

26. **1949 ianuarie 29, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. prezenţa unui grup de partizani în preajma unui canton de cale ferată, lângă Teregova. 118

27. **1949 februarie 2, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre acţiunea informativă şi cercetările pentru lichidarea grupurilor Blănaru, Domăşneanu şi Uţă. 119

28. **1949 februarie 5, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre continuarea acţiunilor informative, de cercetare şi reţinere a partizanilor din Banat. 122
29. **1949 februarie 8, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre trei acţiuni din noaptea de 7/8 februarie împotriva grupurilor conduse de Petru Grozăvescu, Petru Domăşneanu şi Ion Uţă....125
30. **1949 februarie 9, [Caransebeş]**. Raport al Comandamentului Unic Timiş prin care sunt furnizate noi amănunte despre acţiunile îndreptate spre lichidarea grupurilor conduse de Petru Grozăvescu, comandorul Petru Domăşneanu şi colonelul Ion Uţă....129
31. **1949 februarie 15, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre grupul de partizani condus de colonelul Ion Uţă, legături şi sprijinituri. 135
32. **1949 februarie 16, [Caransebeş]**. Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe despre operaţiunea din com. Valea Mare, terminată cu uciderea lui Lascu Ion zis Chera şi încă a doi partizani....138
33. **1949 februarie 17, [Caransebeş]**. Maiorul Moiş raportează lt. col. Ambruş, precizând identitatea celui de-al treilea partizan împuşcat în luptă alături de Lascu Ion zis Chera....141
34. **1949 februarie 18, Lugoj**. Curescu Iancu din Domaşnea se obligă să informeze şi să colaboreze cu Securitatea la capturarea fugarilor. 141
35. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre arestarea altor 30 de elemente de sprijin ale colonelului Uţă. 142
36. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre arestarea lui Stolojescu Pavel....146
37. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre ciocnirea dintre o companie a Batalionului 5 de Securitate şi grupul de partizani condus de Ionescu-Blănaru. 147
38. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre ciocnirea de la Pietrele Albe dintre trupele de Securitate şi partizanii conduşi de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru....148
39. **1949 februarie 24, [Caransebeş]**. Comandamentul Unic Timiş raportează Ministerului Afacerilor Interne, Secretariatul General pentru Trupe, despre acţiunea din 22 februarie 1949 de la Pietrele Albe. 152
40. **1949 martie 2, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre acţiunile pentru lichidarea grupurilor de partizani din Banat. 156
41. **1949 martie 2, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre identificarea de noi membri şi infiltrarea unor informatori în organizaţia colonelului Uţă....158
42. **1949 martie 3, Timişoara**. Memoriul depus la dosarul cauzei, în apărare, de către ziaristul Zaharie Mărineasa, în calitate de inculpat. 160
43. **1949 martie 3, Timişoara**. Sentinţa Tribunalului Militar Timişoara în lotul Zaharie Mărineasa. (Fragmente)....165

44. **1949 martie 4, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre Ioan Stoichescu, care s-a predat Securităţii şi a oferit date despre organizaţia condusă de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru.....172
45. **1949 martie 5, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. că Stoichescu Ioan nu poate fi pus în libertate.....173
46. **1949 martie 5, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre eşecul acţiunii din ziua respectivă şi măsurile luate în continuare împotriva grupurilor Uţă, Ionescu şi Blănaru.....174
47. **1949 martie 6, Caransebeş**. Proces-verbal încheiat de şeful postului de Miliţie Domaşnea privind cercetarea lui Andrei Vădrariu, participant la incidentul din Verendin, soldat cu doi morţi.....176
48. **1949 martie 8, Caransebeş**. Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe despre acţiunile pentru lichidarea restului grupului de partizani ai col. Uţă Ion.....176
49. **1949 martie 9, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre ciocnirea de la „Cracul Stânei" dintre două plutoane de Securitate şi doi partizani din grupul Uţă.....178
50. **1949 martie 10, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre razia din comuna Teregova şi capturarea partizanilor Ruşeţ Tudor şi Stoichescu Pavel.....180
51. **1949 martie 11, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. rezultatele cercetărilor asupra lui Tudor Ruşeţ şi Pavel Stoichescu şi identificarea elementelor din grupurile Ionescu, Blănaru şi Uţă.....181
52. **1949 martie 12, [Caransebeş]**. Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe prinderea lui Spiru Blănaru, a trei partizani împuşcaţi şi alţi trei capturaţi.....182
53. **1949 martie 13, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre desfăşurarea acţiunii şi rezultatele bune obţinute în cazul grupului Spiru Blănaru.....183
54. **1949 martie 14, Bucureşti**. D.G.S.P. dă indicaţii D.R.S.P. Timişoara asupra felului cum trebuie chestionat Stoicescu Ioan.....186
55. **1949 martie 14, [Caransebeş]**. Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe despre anihilarea grupului Spiru Blănaru, în urma acţiunilor din 11-13 martie 1949. (Extras cu noi detalii).....187
56. **1949 martie 19, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. numeroase arestări din organizaţiile conduse de Aurel Vernichescu şi Ion Târziu, în urma acţiunii din 18-19 martie 1949.....188
57. **1949 martie 22, Timişoara**. Declaraţia lui Berzescu Petru despre grupul mixt de partizani condus de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru.....191
58. **1949 martie 23, Lugoj**. Mandat de arestare pentru partizanul Mutaşcu Dumitru din com. Verendin, inculpat pentru crimă.....195
59. **1949 aprilie 8, Cluj**. Avizul comisiei medico-legale Cluj către Cabinetul de instrucţie al Tribunalului Severin referitor la autopsia lui Jurchescu Petre, fost partizan în grupul colonelului Uţă.....197

60. **1949 aprilie 12, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre complicitatea unor subofiţeri de Miliţie cu partizanii din Banat. 198
61. **1949 aprilie 15, Timişoara**. Declaraţia lui Ioan Stoichescu din Teregova, membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu, despre organizaţia din care a făcut parte. 200
62. **1949 aprilie 20, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. pierderile Batalionului 5 de Securitate în luptele cu partizanii din Banat. 205
63. **1949 aprilie 22, Suceava**. Răspunsul guvernului român la nota guvernului american privind încălcarea prevederilor tratatului de pace 206
64. **[1949 mai, Bucureşti]**. Tabel cu partizanii din diferite grupuri, selecţionaţi de conducerea Securităţii pentru a forma un lot care să fie judecat în mod exemplar (Fragmente). 207
65. **1949 mai 7, [Bucureşti]**. Notă a informatorului închis în aceeaşi celulă cu Spiru Blănaru, despre discuţiile purtate cu acesta. 209
66. **1949 mai 9, [Bucureşti]**. Nota agentului Securităţii aflat în aceeaşi celulă cu Romulus Mariţescu, prin care informează pe anchetator despre discuţiile purtate. 210
67. **1949 mai 9, [Bucureşti]**. Dare de seamă a D.G.S.P. privind cercetările asupra grupurilor de partizani din munţii României (Fragmente). 211
68. **1949 mai 9, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara cere D.G.S.P. aprobarea pentru arestarea miliţienilor care au avut legături de favorizare cu partizanii din Banat. 216
69. **1949 mai 10, Bucureşti**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre activitatea sa. 217
70. **1949 mai 10, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Spiru Blănaru cu detalii privind activitatea grupului său. 219
71. **1949 mai 11, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre atacarea Postul de Jandarmi Teregova. 222
72. **1949 mai 11, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre ciocnirea de la Pietrele Albe din 22 februarie 1949. 224
73. **1949 mai 11, [Timişoara]**. Declaraţia lui Aurel Vernichescu în legătură cu relaţiile sale cu plutonierul major Ioan Cioclov, şeful postului de jandarmi Cârpa. 225
74. **1949 mai 12, [Timişoara]**. Declaraţia lui Gheorghe Şmultea în legătură cu lupta de la Pietrele Albe. 227
75. **1949 mai 12, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre executarea de către partizani a comunistului Lazăr Cernescu. 228
76. **1949 mai 12, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre încercările partizanilor de a ataca maşinile Securităţii care transportau arestaţi. 230
77. **1949 mai 12, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre împuşcarea a doi trădători şi ciocnirea partizanilor cu trupele de Securitate la un sălaş de lângă Borlovenii Noi. 230
78. **1949 mai 12, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Romulus Mariţescu despre împuşcarea unor comunişti dovediţi că aveau legături cu Securitatea. 232

79. **[1949 mai 14, Bucureşti]**. Raport al unui informator din celula nr. 19, despre posibilităţile de aprovizionare ale partizanilor. 233
80. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Nicolae Ghimboaşe despre acţiunile la care a participat, ca partizan. 234
81. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Luminosu despre relaţiile sale cu colonelul Ion Uţă. 236
82. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Liber despre legăturile sale cu grupurile Uţă şi Blănaru. 238
83. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Ioan Tănase, conducătorul organizaţiei Partizanii României Mari. 239
84. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Aurel Vernichescu despre activitatea sa şi pregătirile pentru eliberarea Timişoarei, Aradului şi Caransebeşului de sub dominaţia comunistă. 240
85. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Şmultea despre cum s-a încadrat în organizaţia condusă de Gheorghe Ionescu. 243
86. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre activitatea sa în cadrul Mişcării Legionare. 244
87. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Aurel Vernichescu despre pregătirile pentru blocarea trecătoarei Armeniş de către partizani şi atacarea Caransebeşului în noaptea de 18/19 martie 1949. 245
88. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Şmultea despre atacul asupra Postului de Jandarmi Teregova. 246
89. **1949 mai 19, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Popovici, membru al organizaţiei conduse de Ion Tănase din Timişoara. 248
90. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase despre modul de constituire şi scopul organizaţiei subversive pe care a condus-o. 249
91. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase despre redactarea, multiplicarea şi răspândirea manifestelor anticomuniste. 250
92. **1949 mai 20, Timişoara**. declaraţia lui Ion Tănase despre contactul cu grupul condus de Aurel Vernichescu din munţii Vârciorovei. 251
93. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase, în care explică de unde a obţinut fonduri, armament şi muniţie pentru organizaţia sa. 253
94. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase despre planul de eliberare a Timişoarei în noaptea de 18/19 martie 1949. 253
95. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Popovici privind atacul care era stabilit pentru eliberarea oraşului Timişoara. 254
96. **1949 mai 21, Timişoara**. Declaraţia comandorului aviator Petru Domăşneanu despre modul în care a colaborat cu legionarii din Banat. 255
97. **1949 mai 21, Timişoara**. Declaraţia lui Romulus Mariţescu asupra împrejurărilor în care l-a împuşcat pe Cornel Novac. 257
98. **1949 mai 21, Timişoara**. Declaraţia lui Teodor Ungureanu despre modul în care a fost pregătită revolta anticomunistă din noaptea de 18/19 martie 1949, în oraşul şi judeţul Arad. 258
99. **1949 mai 21, Oraviţa**. Fişe şi note informative privind pe Emil Purdelea şi Iosif Pitic, urmăriţi ca partizani de Securitate. 260

100. **1949 mai 23, Timişoara**. Declaraţia lui Teodor Ungureanu asupra modului cum a ajuns organizator pe judeţul Arad şi cum urma să se acţioneze, pentru eliberarea oraşului şi judeţului Arad. 263
101. **1949 mai 23, Timişoara**. Declaraţia comandorului Domăşneanu în care arată cum s-a încadrat în grupul lui Spiru Blănaru. 265
102. **1949 mai 23, Timişoara**. Declaraţia comandorului Domăşneanu despre motivele încadrării sale în grupul Blănaru şi înlocuirea acestuia pe timp de cinci zile, la comanda grupului. 266
103. **1949 mai 24, Timişoara**. Declaraţia comandorului Petru Domăşneanu, în care explică scindarea grupului Spiru Blănaru. 267
104. **1949 mai 26, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara comunică D.G.S.P. Bucureşti lotul procesului Spiru Blănaru. 269
105. **1949 mai 28, Timişoara**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre cum l-au scăpat fraţii Duicu din mâna jandarmilor şi cum s-a încadrat în grupul colonelului Uţă. 270
106. **1949 mai 29, Timişoara**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu, în care arată cum a adus o puşcă-mitralieră de la Gheorghe Cristescu din Plugova la colonelul Uţă. 271
107. **1949 mai 30, Timişoara**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre împuşcarea a trei persoane care au contribuit la urmărirea partizanilor din grupul Uţă de către jandarmi şi Securitate. 272
108. **1949 mai 30, Timişoara**. Proces-verbal întocmit de maiorul de securitate Moiş Aurel din D.R.S.P. Timişoara după încheierea cercetărilor asupra grupurilor din munţi, din Arad şi Timişoara. (Fragment). 275
109. **1949 iunie 1, Timişoara**. Măsuri de verificare şi de securitate luate în vederea judecării procesului intentat împotriva unor conducători ai partizanilor anticomunişti din Banat. (Fragmente). 276
110. **1949 iunie 2, Timişoara**. Referat introductiv întocmit de procurorul şef al Parchetului Tribunalului Militar Timişoara, privind trimiterea în judecată a lotului Spiru Blănaru. (Fragmente). 281
111. **1949 iunie 22, Suceava**. Articol apărut în ziarul „Lupta Poporului" din Suceava. 290
112. **1949 iunie 25, Timişoara**. Sentinţa Nr. 1091 a Tribunalului Militar Timişoara. Extras privind pe comandorul Petru Domăşneanu. 291
113. **1949 iunie 26, Timişoara**. Sentinţa pronunţată de Tribunalul Militar Timişoara în procesul Spiru Blănaru, publicată în presa locală, ziarul „Luptătorul bănăţean". 293
114. **1949 iulie 14, Bucureşti**. Notă a Securităţii asupra deciziei pronunţate de Curtea Supremă Militară prin care s-au respins în bloc recursurile declarate de cei doisprezece condamnaţi din lotul Spiru Blănaru. 294
115. **1949 iulie 16, Pădurea Verde-Timişoara**. Proces-verbal încheiat cu ocazia execuţiei celor cinci condamnaţi la moarte din lotul Spiru Blănaru. 295
116. **1949 iulie 16, Timişoara**. D.R.S.P. raportează D.G.S.P. executarea partizanilor în frunte cu Spiru Blănaru. 296

117. **1949 august 2, Timişoara**. Actul prin care ultimii şapte condamnaţi din lotul Spiru Blănaru erau formal transferaţi de la Timişoara la Aiud. În realitate erau scoşi pentru a fi asasinaţi. 297
118. **1956 aprilie 19, [Bucureşti]**. Raportul Direcţiei Secretariat M.A.I. către ministrul Alexandru Drăghici, cu propuneri de clarificare a situaţiei unor deţinuţi dispăruţi după încarcerare. 298
119. **[1957 august 14], Timişoara**. Certificat de moarte al lui Nicolae Ghimboaşe, asasinat din ordin, deşi fusese condamnat la 20 ani muncă silnică 300
120. **1957 august 14, Timişoara**. Actul de moarte al lui Ghimboaşe Nicolae, întocmit la 8 ani după data asasinării 301
121. **1964 decembrie 15, [Bucureşti]**. Tabel nominal cu deţinuţii politici decedaţi, întocmit de Serviciul „C" al Securităţii. Fragment în care apar cei şapte condamnaţi din lotul Spiru Blănaru, care au fost asasinaţi de Securitate la 2 august 1949 302
122. Tabel cu numele celor condamnaţi prin sentinţa nr. 1091/21.06.1949 în cazul lotului „Spiru Blănaru", executaţi sau asasinaţi de Securitate la Timişoara. 303

Dicţionar biografic 305
Autor 338
Lista ilustraţiilor 339
Indice general 341
Ilustraţii 358

Cuvânt înainte

Una din cele mai reprezentative mişcări de rezistenţă armată din România a fost cea care a cuprins perioada 1947-1962 din Banat. Prin număr şi amploare, cât şi prin importanţa tactică şi strategică pe care a căpătat-o, ea se detaşează în mod pertinent de rezistenţa unor mişcări similare din Oltenia, Maramureş, Bucovina, Ardeal sau Dobrogea. A avut toate caracteristicile *clasice* pe care le-au împrumutat şi celelalte formaţiuni de luptă: aderenţa totală a populaţiei, caracterul creştin, inexistenţa unei apartenenţe politice a comandanţilor şi combatanţilor, un caracter manifest naţional şi, nu în cele din urmă, absenţa totală a unui ajutor de peste graniţele României. A avut însă câteva specificităţi care o deosebesc de celelalte, împrumutându-i unele note distinctive. În primul rând, a apărut pe fundalul unui conflict care a stârnit în acea vreme o criză ce a devenit, prin acuitatea sa, una europeană, pereche cu cealaltă criză a anului - Berlinul. Divorţul făţiş între I.V. Stalin şi Broz Tito: îndrăzneala fostului absolvent al şcolii de terorism sovietice, erou peste noapte al războiului de partizani împotriva Wehrmacht-ului, omul ce reuşise în scurt timp să se scuture de tutela sovietică pe toate planurile, inclusiv prezenţa Armatei Roşii pe teritoriul Iugoslaviei, era acum declarat şi condamnat de URSS şi sateliţii săi, ca un călău al propriului său popor şi trădător al Cominformului.

Cu siguranţă că prezenţa pe o frontieră întinsă a Banatului a unei armate potrivnice, cu înalt grad de combativitate, a fost unul dintre factorii morali favorizanţi ai înjghebării primelor formaţiuni de luptă pe teritoriul Banatului, care s-a suprapus pe o stare de nemulţumire generală, în special în mediul rural, provocată de prezenţa Armatei Roşii, generatoare de numeroase abuzuri şi crime.

Din păcate, nu există indicii documentare ale unor legături directe - fie radio, fie prin curieri sau delegaţi -, care să confirme stabilirea unor colaborări între formaţiunile paramilitare române (bănăţene) şi statul major titoist. Dar, mai mult decât atât, „evadaţii" din Republica Populară Română, odată prinşi, erau fie internaţi şi trimişi la muncă obligatorie, fie, în mod criminal, întorşi pe frontiera româno-sârbă şi somaţi cu arma să facă drumul îndărăt. În majoritatea cazurilor, în perioada de criză româno-iugoslavă, erau împuşcaţi fără somaţii. Există, totuşi, o explicaţie care s-a conturat în ultimul deceniu: Tito s-a ferit să-i provoace direct pe sovietici printr-o acţiune concertată de ajutor şi protecţie, acordată unor grupări naţionaliste pe care el însuşi le lichidase, nu cu mult înainte, pe teritoriul său naţional (Draja Mihailovič).

Altă caracteristică a grupurilor de partizani din cuprinsul Banatului este prezenţa masivă a foştilor ofiţeri din armata regală română, având toţi experienţa frontului, a mânuirii armamentului, a orientării în spaţiul montan, a selecţiei luptătorilor chiar dacă, în pofida unor măsuri severe, s-a strecurat printre ei un

informator care a dus la eliminarea tragică a grupului Uţă. Spre deosebire de rezistenţa dobrogeană, activă peste cinci ani de zile sau cea bucovineană - peste zece ani, dar lipsită de osatură militară (fostă), în Banat comandanţii mergeau până la gradul de comandor şi colonel.

De altfel, securitatea a fost somată de către consilierii sovietici să lichideze cât mai grabnic rezistenţa unor nuclee armate care ar fi putut activa ca formaţiuni de partizani în spatele unui ipotetic front al Armatei Roşii pe Dunăre sau pe frontiera terestră a Banatului. De aici şi concentrarea masivă a trupelor române aparţinând Ministerului Afacerilor Interne cât şi Ministerului Apărării Naţionale; din informaţiile pe care le deţinem, pe lângă trupele operative M.A.I., mai erau suplimentate trei batalioane de intervenţie în rezervă către zona montană: Timişoara, Oradea, Deva.

Volumul de faţă este o lucrare de sinteză, susţinută de un stufos material documentar, întreprinsă de un iscusit şi neobosit cercetător al mişcărilor de rezistenţă din România – Adrian Brişcă. Volum impresionant de documente, este în pandant cu valoarea unui studiu introductiv ce analizează cu minuţie grupurile de combatanţi din aria bănăţeană. Cercetătorul, însă, îşi manifestă interesul şi în zone paralele, cum ar fi cea legată de metodele represiunii, de habitatul partizanilor, de personalitatea conducătorilor, reuşind chiar să creeze, indirect, adevărate portrete. Totul este ţinut sub controlul documentelor şi, în ultimul capitol, numit *Controverse*, autorul spulberă netăgăduit, e drept, cu eleganţă, afirmaţiile nesusţinute temeinic de unii autori, *fie din neştiinţă, fie din rea-credinţă*: *Ce rol a avut colonelul Uţă în Organizaţia naţional-creştină de la Timişoara? Ion Tănase a fost ofiţer de contrainformaţii? Ce raporturi au existat între organizaţia colonelului Uţă şi organizaţia Teregova, condusă de Gheorghe Ionescu? Cine a comandat grupurile Blănaru şi Ionescu reunite? De ce şi de cine este contestat Ioan Târziu?*

Operă unitară, cu valoare exhaustivă, *Rezistenţa armată din Banat* închide în sine o documentaţie amplă, dar rămâne totodată *o provocare* a unui cercetător de merit pentru cei care vor mai putea completa obiectiv o zestre deja adunată.

Aducem, pe această cale, mulţumiri din partea întregului colectiv al Institutului Naţional pentru Studiul Totalitarismului fostului deţinut politic Adrian Brişcă, pentru travaliul său de ani de zile.

Radu Ciuceanu

Studiu introductiv

1. Generalități

Banatul românesc este limitat, la nord de râul Mureş, la sud de Dunăre, la est de o linie convenţională care uneşte Poarta de Fier Transilvană cu Porţile de Fier, lângă Orşova, iar la vest de o altă linie convenţională, care pleacă de la Mureş, în dreptul localităţii maghiare Mako şi ajunge la Dunăre, lângă Baziaş. Aceasta din urmă este frontiera care desparte România de Iugoslavia, Banatul românesc de Banatul sârbesc.

Banatul (ne vom referi în continuare numai la cel românesc) are o suprafaţă de 18.393 kmp. şi pentru comparaţie arătăm că Oltenia are 24.078 kmp. Din punct de vedere administrativ, până în anul 1950, teritoriul Banatului era împărţit în trei judeţe: Severin cu reşedinţa Lugoj, Caraş cu reşedinţa Oraviţa şi Timiş-Torontal cu reşedinţa Timişoara. Având statut de municipiu, Timişoara era şi reşedinţa provinciei istorice Banat.

Relieful Banatului este muntos în partea de răsărit. Munţii se întind între Mureş şi Dunăre, pe o lungime de 130 km şi o lăţime de 40-70 km. Din masivul Haţegului se ramifică spre nord munţii Poiana Ruscăi (1.380 m), iar spre sud-vest munţii Semenicului (1.447 m), munţii Almăjului (1.220 m) şi munţii Cernei (1.514 m). Menţionăm că toţi aceşti munţi sunt acoperiţi cu păduri nesfârşite. Mergând spre apus, relieful descreşte în altitudine. Munţii se continuă cu o fâşie de dealuri, cu coamele orientate de la est la vest, apoi urmează şesul Torontalului.

* * *

Secolul XX se caracterizează prin două războaie mondiale şi existenţa a două tipuri principale de totalitarism: comunismul şi nazismul. Experimentul comunist a provocat reacţia opusă a totalitarismului de dreapta şi nu invers. Mai trebuie să subliniem faptul, că în timp ce nazismul s-a manifestat deschis, pe faţă, comunismul a acţionat insidios, în ascuns, în manieră perversă. Iar cele două războaie mondiale i-au favorizat răspândirea pe glob, ca un cancer.

Cum România avea graniţă comună cu Uniunea Sovietică, nu s-a putut abate din calea valului ameninţător şi a avut mult de suferit. În noaptea de 21/22 iunie 1941, generalul Antonescu ordona trecerea Prutului pentru a elibera teritoriile româneşti răpite de sovietici în 1940, în baza Tratatului Ribbentrop-Molotov. Cu acest prilej ostaşii români au văzut pe viu comunismul la el acasă.

De la Stalingrad însă, mersul războiului s-a schimbat şi trupele sovietice au pătruns pe teritoriul României. Actul de la 23 august 1944 a favorizat ocuparea întregii ţări de către Armata Roşie, care va avea rolul de a impune comunizarea României şi transformarea ei în satelit al Moscovei.

2. Banatul în primii ani de ocupaţie sovietică (1944-1945)

La mijlocul lunii septembrie 1944, Banatul se afla în totalitate sub cizma sovietică, iar la Timişoara fusese instalat un comandament al N.K.V.D.-ului. Războiul a trecut pe teritoriul Ungariei, în timp ce o parte din Armata Roşie traversa Dunărea şi făcea joncţiunea cu partizanii lui Tito la Negotin, iar la 20 octombrie ocupa Belgradul. Între timp, un detaşament S.S. sub comanda lui Walter Grieg era încercuit de sovietici în Banat. După o rezistenţă de două săptămâni, epuizând muniţia, grupul a fost nevoit să se predea şi a fost împuşcat până la ultimul om.

Au existat şi alte acţiuni antisovietice şi progermane. O grupare de sabotaj, comandată de locotenentul Keller, s-a infiltrat din Iugoslavia pe teritoriul Banatului şi a aruncat în aer calea ferată Caransebeş-Timişoara, stopând pentru scurt timp transporturile militare spre front.

Informat despre nemulţumirea populaţiei româneşti, cauzată de abuzurile ruşilor, abuzuri care prefigurau sovietizarea ţării, Horia Sima l-a convins pe Hitler că ar fi posibilă o acţiune bine coordonată, în care să fie implicate resturile armatei române şi germane ascunse în munţi, Abwehrul, S.D.-ul, Grupul Etnic German din România şi Mişcarea Legionară. Această amplă mişcare de rezistenţă trebuia să se sincronizeze perfect cu ofensiva germană declanşată în Ungaria, cu intenţia de a prinde la mijloc armatele sovietice. În acest scop, la Viena, germanii au început să instruiască grupuri de paraşutişti proveniţi din rândul etnicilor germani din România şi legionari refugiaţi în Germania după rebeliunea din 1941. În noiembrie 1944, primul grup de paraşutişti în frunte cu Andreas Schmidt, şeful Grupului Etnic German, Constantin Stoicănescu, „cel mai bun cap politic" al Mişcării Legionare, Nicolae Pătraşcu, Nistor Chioreanu şi alţi legionari, au plecat spre Sibiu. Avionul a aterizat forţat în Ungaria, din cauza unui defect tehnic. Radiotelegrafistul a murit, iar restul grupului, ajuns cu greu la destinaţie, a stabilit legătura cu Germania abia în decembrie 1944, după sosirea grupului condus de Willi Depner. Berlinul a făcut apel şi la serviciile unui radiotelegrafist al Abwehrului, dr. Ţăranu din Timişoara.

În afară de agenţii paraşutaţi, germanii mai dispuneau în România de un grup de agenţi S.D., nedescoperiţi de sovietici. Agenţii Abwehrului fuseseră depistaţi, deoarece la Legaţia Germană fusese găsită lista cu numele acestora şi conturile bancare folosite de ei. Doctorul Ţăranu a încercat să folosească unul din aceste conturi, a fost arestat de sovietici şi „întors". Cu ajutorul său s-au aflat şi numele agenţilor S.D. conduşi de Roland Gunne.

Se pare că Stoicănescu a reuşit să contacteze câţiva ofiţeri superiori, unii din Marele Stat Major, precum şi personalităţi cu funcţii importante în stat, până la premierul Rădescu. Generalul Avramescu, aflat în Slovacia la comanda Armatei a 4-a, putea interveni, căzând în flancul şi spatele armatelor sovietice din Ungaria, în timp ce blindatele germane ar fi atacat frontal, dinspre lacul Balaton. Ar fi fost o lovitură asemănătoare celei de la 23 august 1944, însă în sens invers, împotriva Uniunii Sovietice. Asta pe hârtie.

Schmidt şi Stoicănescu au plecat din Braşov spre Viena, spre a raporta situaţia. Sovieticii, informaţi de Ţăranu despre ultimele mişcări, au cerut aviaţiei româneşti să intercepteze avionul. La 9 februarie 1945, forţaţi să aterizeze la Debreţin şi grav răniţi, Schmidt şi Stoicănescu au fost arestaţi şi predaţi N.K.V.D.-ului, care i-a dus la Moscova în vederea anchetei. La 3 martie generalul Avramescu a fost arestat de pe front şi a dispărut, familia sa a fost şi ea arestată, iar ostaşii şi ofiţerii din garda sa personală au fost duşi în Siberia. Evident că ofensiva germană începută la 6 martie 1945 a fost stopată cu uşurinţă de sovietici. În acelaşi timp, la Bucureşti, se impunea guvernul procomunist Groza.

Până în februarie 1945, în munţii Banatului, fuseseră paraşutate echipele conduse de Verca Filon, Găvăgină Iosif şi Komanschek Josef. Acestea, împreună cu cele paraşutate în Ardeal, au fost planificate în acţiunea iniţiată la Viena, dar singura realizare posibilă a fost reactivarea organizaţiilor legionare din ţară.

Precizăm că toate aceste acţiuni erau îndreptate împotriva sovieticilor şi au fost organizate de germani, în folosul Germaniei.

3. Deportarea etnicilor germani (1945-1949)

În luna ianuarie 1945, la cererea sovieticilor, guvernul român a hotărât deportarea în U.R.S.S. a 70.000 de etnici germani, din care mai mult de 30.000 erau din Banat. Pe baza unor liste întocmite anticipat, bărbaţi în vârstă de la 17 la 45 de ani şi femei de la 18 la 30 de ani au fost îmbarcaţi în vagoane destinate transportului vitelor, în plină iarnă şi duşi în Donbass. Acolo, începând din 1945 şi până în 1949, au muncit în mine de cărbuni, nichel şi cobalt, la reconstrucţia fabricilor şi caselor distruse în timpul războiului etc.

Internaţi în lagăre împrejmuite cu sârmă ghimpată, trataţi ca nişte criminali periculoşi, aceşti oameni au fost condamnaţi la muncă silnică, fără vreo acuzaţie şi fără a fi judecaţi. Pentru aproximativ 8.000 de bănăţeni, condamnarea a fost definitivă: cea la moarte. Execuţia nu s-a făcut prin împuşcare, ci prin foamete şi distrofie, mizerie, frig şi epuizare fizică, datorate muncii forţate.

Aceste deportări erau un sever avertisment şi pentru alte categorii de cetăţeni români.

4. Tentativa de răpire a Banatului de către Iugoslavia (1944-1946)

Trupele sovietice de ocupaţie s-au amestecat în mod grosolan în atribuţiile administraţiei româneşti, încurajând populaţia minorităţilor etnice din unele regiuni la nesupunere. Provocând o stare de haos, prin blocarea intervenţiei Poliţiei şi Jandarmeriei, ruşii favorizau desprinderea unor părţi din teritoriul României, ca Maramureşul şi Banatul.

În toamna anului 1944, partizanii comunişti din armata lui Tito au trecut frontiera în Banat. Aici, cu sprijinul trupelor sovietice şi al localnicilor de origine sârbă, au comis acte de răzbunare împotriva unor cetăţeni români din câteva sate, ucigându-i sub pretextul că, înainte de 23 august 1944, ar fi ucis comunişti sârbi

refugiaţi în România. Localnicii sârbi au favorizat crimele partizanilor titoişti, jefuind şi terorizând pe români şi cerând ca Banatul românesc să fie anexat de Iugoslavia.

La 9 ianuarie 1945, delegaţia guvernamentală (comunistă) iugoslavă, condusă de A. Hebrang, i-a cerut lui Stalin acordul pentru anexarea raioanelor Timişoara şi Reşiţa, iar Tito a hotărât să ţină în Banat un congres al sârbilor antifascişti, precedat de o propagandă şovină printre românii de origine sârbă. În luna martie, o delegaţie a minoritarilor sârbi, s-a deplasat la Novi Sad pentru a discuta anexarea Banatului românesc. S-au arătat fapte neadevărate, că populaţia sârbă ar fi terorizată de români şi s-au prezentat liste cu cetăţenii români de origine sârbă şi bunurile lor materiale.

Deşi congresul a fost interzis, propaganda antiromânească a şoviniştilor sârbi a continuat. La sfârşitul anului 1946, o altă delegaţie a sârbilor din Banat s-a dus din nou la Belgrad, unde a primit asigurări că întreg sudul Banatului şi Clisura, vor fi anexate Iugoslaviei. Comuniştii sârbi uitaseră că în 1941 România respinsese oferta lui Hitler de a anexa Banatul sârbesc, unde exista o puternică minoritate românească şi că întotdeauna au existat relaţii de prietenie între popoarele român şi iugoslav. Din fericire, Stalin nu a fost de acord cu cererea sârbilor.

5. Rezistenţa anticomunistă din România

Dintre ţările Europei răsăritene satelizate de Uniunea Sovietică, România a avut de suportat cel mai dur şi mai devastator regim de ocupaţie, ca pedeapsă pentru că fusese cel mai important satelit al Germaniei. Armata Roşie s-a manifestat cu multă brutalitate, iar numeroasele abuzuri, au stârnit tot atâtea reacţii firești de apărare din partea populaţiei.

A fost impus un guvern dominat de comunişti, care a trecut imediat la epurarea Armatei, Poliţiei şi Jandarmeriei, iar cadrele disponibilizate au fost înlocuite cu elemente obediente regimului. Toate structurile statului au fost infiltrate cu agenţi sovietici şi supravegheate de consilieri veniţi de la Moscova. Începând din toamna anului 1944 s-a dezlănţuit o teroare pe multiple planuri, intrându-se pe o spirală ascendentă: teroare - reacţie spontană de apărare - represiune - rezistenţă armată - terorism de stat generalizat, reprezentate prin dictatura lui Gheorghiu-Dej, a soţilor Ceauşescu şi a Revoluţiei anticomuniste din decembrie 1989.

Nu întregul popor român s-a opus instaurării şi consolidării comunismului. Unii au beneficiat din plin de tutela sovietică, integrându-se de la început în sistem. Alţii au rămas în expectativă, paralizaţi de frică sau sub pretextul că au familie şi copii de crescut. Au fost însă şi unii care, fie plătiţi, fie constrânşi prin forţă sau şantaj, au colaborat cu organele de represiune. La început au fost puţini, apoi din ce în ce mai mulţi. Delaţiunea şi terorismul de stat, au devenit fenomene caracteristice societăţii româneşti. Dar au existat bărbaţi şi femei cu demnitate, care au spus NU comunismului, riscând arestarea, torturile din timpul anchetelor şi regimul dur de exterminare din penitenciare şi lagărele de muncă forţată. Cei mai curajoşi au

preferat să se retragă în munţi şi păduri şi să moară cu arma în mână, apărându-şi libertatea şi viaţa, decât să putrezească de vii în închisorile comuniste.

Rezistenţa anticomunistă s-a manifestat în multe forme. A existat o rezistenţă pasivă şi una activă, o rezistenţă individuală ascunsă (sabotajul economic) sau deschisă (partizanii solitari), o rezistenţă organizată neînarmată şi o rezistenţă armată. Grupurile de partizani au fost vârful de lance al mişcării de rezistenţă anticomunistă şi de această formă ne vom ocupa în lucrarea de faţă.

Rezistenţa armată din Banat seamănă cu cea din celelalte zone ale ţării, adică a constat din existenţa a două structuri paralele care s-au condiţionat reciproc. Mai întâi un număr redus de oameni hotărâţi să lupte cu arma în mână împotriva comunismului, numiţi între ei „partizani". În al doilea rând un număr de câteva ori mai mare de „sprijinitori", rămaşi în sate, numiţi în termeni juridici „favorizatori", care au asigurat alimente, echipament, informaţii şi uneori găzduire pentru luptătorii din munţi.

6. Cauzele apariţiei mişcării populare de rezistenţă în Banat

Mulţi bănăţeni luptaseră pe frontul de răsărit, pentru eliberarea Basarabiei, nordului Bucovinei şi Ţinutului Herţa, cotropite de sovietici. Ţăranii români văzuseră cu ochii lor situaţia dezastruoasă, în care bolşevicii aduseseră aceste teritorii după numai un an de ocupaţie dar şi cum arăta comunismul la el acasă, mai precis cum trăiau colhoznicii şi muncitorii sovietici. Mărturiile celor întorşi de pe front erau zguduitoare şi confirmau cele spuse de refugiaţii bucovineni şi basarabeni stabiliţi în Banat.

Atrocităţile trupelor sovietice, care s-au comportat şi pe teritoriul Banatului ca nişte stăpâni absoluţi, au determinat o reacţie de nemulţumire generală, profundă, a populaţiei locale. Amestecul Armatei Roşii şi a comandamentului N.K.V.D. de la Timişoara în treburile locale, deportarea etnicilor germani, dezarmarea Armatei Române şi reducerea efectivelor ei, ale Poliţiei şi Jandarmeriei, epurarea aparatului administrativ, arestarea presupuşilor vinovaţi de crime de război sau de dezastrul ţării, arestarea adversarilor politici „reacţionari", jefuirea sistematică a bogăţiilor ţării şi înfometarea populaţiei, au fost tot atâtea motive care au provocat reacţia spontană de apărare şi împotrivire la comunizarea ţării. Pretutindeni erau oameni fugiţi de acasă, împinşi de disperare şi frica arestării, urmăriţi de autorităţile comuniste. Din rândul acestora s-au cristalizat nucleele de rezistenţă anticomunistă.

Să vedem ce s-a întâmplat până în anul 1948.

La 10 decembrie 1945, un comunicat al Ministerului Afacerilor Interne anunţa că se da posibilitatea foştilor legionari să intre în legalitate. Era consecinţa înţelegerii Ana Pauker - Teohari Georgescu - Nicolae Pătraşcu, prin care sute de legionari erau liberaţi din închisori, având posibilitatea de a se încadra în oricare din partidele existente legal. În schimb, li se cerea să predea armamentul şi muniţia de care dispuneau. Era o manevră subtilă a comuniştilor, prin care legionarii erau neutralizaţi, cel puţin în parte, unii înscriindu-se chiar în Partidul Comunist.

În Convenţia de Armistiţiu, semnată în noaptea de 12/13 septembrie 1944, sovieticii au inclus articolul 15, prin care guvernul român era obligat să dizolve

imediat toate organizaţiile prohitleriste de tip fascist aflate pe teritoriul României. Ţinta principală nu era Mişcarea Legionară, deşi aceasta avea o ideologie naţionalistă, de dreapta, ci Partidul Naţional Ţărănesc, pe atunci port-drapelul democraţiei româneşti, care avea un larg sprijin popular şi o ideologie de centru-stânga. Etichetat de comunişti drept nedemocratic, reacţionar şi fascist, acest partid a fost lovit fără încetare, mai ales după câştigarea prin fraudă a alegerilor parlamentare din 19 noiembrie 1946. După semnarea Tratatului de Pace din 1947, care prin articolul 5 ne impunea aceeaşi obligaţie de a dizolva toate organizaţiile de tip fascist, s-a trecut la scoaterea în afara legii a Partidului Naţional Ţărănesc. Mii de ţărănişti au fost arestaţi, în valuri, iar alţii şi-au părăsit locuinţele, de teamă, ascunzându-se pe unde au putut.

După 30 decembrie 1947, când regele Mihai a fost forţat să abdice, comuniştii au operat alte sute de arestări preventive, în mod deosebit din rândul foştilor militari care erau fideli regelui şi au reprimat până şi cea mai neînsemnată manifestare promonarhistă. A urmat un alt val de fugari. Tuturor le este dragă pacea şi liniştea, dar pacea obţinută prin inactivitate duce la pierderea demnităţii şi a libertăţii, înseamnă teamă şi robie, este curată sinucidere. Acesta a fost mesajul colonelului Uţă către bănăţeni.

O lovitură grea s-a abătut asupra legionarilor în noaptea de 14/15 mai 1948, când au fost arestaţi sute de oameni, majoritatea studenţi şi elevi, în urma unei acţiuni masive, copiată după modelul stalinist. Înţelegerea din 1945 a fost încălcată de ambele părţi, iar comuniştii, ne mai având nevoie de legionari, au trecut la arestarea foştilor tovarăşi de drum, începând din toamna anului 1947. Legionarii s-au refugiat la rude, la prieteni, în păduri. Unii s-au înarmat, hotărâţi să-şi apere libertatea şi s-au constituit în grupuri de rezistenţă, după modelul celor formate de militari şi ţărănişti.

Alte valuri de nemulţumire au fost stârnite de naţionalizări, confiscări abuzive şi de campania de colectivizare forţată a agriculturii. Mii de ţărani s-au alăturat opoziţiei anticomuniste, care începuse să se contureze clar şi să acţioneze deschis împotriva opresorilor.

7. Organizaţii şi grupuri de partizani existente în Banat

Trebuie să facem o precizare importantă: pe teritoriul Banatului, nu poate fi vorba de o mişcare de rezistenţă anticomunistă, în adevăratul sens al cuvântului, decât începând din vara anului 1947, când s-au constituit primele grupuri de partizani. Până atunci constatăm unele acţiuni răzleţe, întreprinse de fugari izolaţi sau chiar de grupuleţe de oameni înarmaţi sau neînarmaţi, care însă nu au pus probleme deosebite regimului.

Grupul din Remetea - Pogănici (1946 - 1947)

Această grupare a fost iniţiată şi condusă de Arăngeanu Ion şi era constituită din patru membri. Şi-a început activitatea prin anul 1946. Arăngeanu a venit acasă, a căzut în cursă şi a fost împuşcat de jandarmi. Ioviţă a murit în luptă, iar Şubă Ion a fost rănit şi prins viu. Nu ştim ce s-a întâmplat cu Văcărescu, al patrulea membru al

grupului. Ştim că era originar din Lugoj. Informaţia nu o deţinem din documente, ci din cartea scrisă de Iosif Cireşan Loga, „Rezistenţa anticomunistă din Munţii Arinişului"[1].

Organizaţia colonelului Uţă (1947 - 1955)

Citind cel de-al doilea tom de memorii al profesorului **Radu Ciuceanu,** *Potcoava fără noroc*[*], am dat peste un document care pentru volumul de faţă are o importanţă deosebită. Este vorba de un *plan de acţiune* întocmit de **colonelul Uţă,** probabil în toamna anului 1948, în care acesta motiva şi sublinia, necesitatea trecerii la acţiuni hotărâte pentru înlăturarea ocupaţiei sovietice şi a guvernului comunist aflat la putere. Documentul a fost găsit de organele Securităţii, în sălaşul în care se adăpostiseră partizanii colonelului Uţă, după moartea acestuia, în dimineaţa zilei de 8 februarie 1949 şi îl reproducem întocmai.

PLAN DE ACTIUNE

Partea I-a. Necesitatea acţiunii

I. Situaţia

Dacă - cum speră toată lumea de patru ani şi jumătate - se va ivi în curând un conflict armat între Apus şi Răsărit, tot poporul ştie ce are de făcut, fiindcă multă lume a luat parte la războiul din Răsărit şi a luptat contra partizanilor roşii - încât se cunosc ***scopul şi metodele*** acestei acţiuni, dusă cu mijloace reduse, dar cu rezultate mari. *Dar chiar şi pentru aceasta ne trebuie* ***mijloace de luptă*** *- după cum voi arăta mai departe - din cauza scăderii stocului existent pe teren.*

Dacă însă - spre nenorocirea noastră acest conflict întârzie - se va duce tot veşnicul război diplomatic, însoţit de conflicte armate locale de tipul celor actuale: Palestina, Grecia, Indonezia, Indochina, Malaya, Manciuria, China - ***atunci*** devin absolut necesare ***operaţiuni armate cu caracter de răscoală de masă*** pe teritoriul naţional. Aceste operaţiuni sunt ***o necesitate*** *care se impune de la sine.* Rămâne să vedem ***ce posibilităţi*** avem şi ***ce scop*** trebuie urmărit.

Bineînţeles - după cum voi arăta - ***pentru acest soi de operaţii mijloacele necesare sunt şi mai importante***.

II. Necesitatea acţiunii de ordin politic intern şi extern.

a) Intern

- pentru a nu mai pierde ***controlul asupra maselor populare***.
- pentru a menţine ***moralul poporului*** - disperat de aşteptare zadarnică.

---

[1] Iosif Cireşan Loga, *Rezistenţa anticomunistă din munţii Arinişului*, p. 6.

[*] Radu Ciuceanu, *Potcoava fără noroc,* Editura Meridiane, Bucureşti, 1994, p. 318-323.

- pentru a împiedica ***cu orice preţ*** consolidarea internă a puterii comuniste pe care ei o urmăresc ***cu orice preţ,*** în special prin distrugerea fizică a conducătorilor mari sau mici.

- pentru a dovedi lumii care sunt ***adevăratele sentimente*** ale poporului, înlăturând prin fapte ***aparenţele de consimţire*** sau ***apatie.***

- a întârzia este a face jocul duşmanului politic şi a da ***timpul şi liniştea necesară consolidării lui*** şi distrugerii oricărei posibilităţi viitoare de rezistenţă şi de luptă.

b) Extern

- a atrage prin fapte atenţia lumii, arătând care este adevărata voinţă a poporului.

- a face să fim ajutaţi în lupta noastră prin mijloace materiale.

- a fi îndreptăţiţi a solicita ajutor politic extern în diferite situaţii viitoare - spre pildă când ruşii ar interveni pe faţă cu forţe vii contra noastră.

III. Posibilităţi

a) Teritoriul de operat este necesar să fie cât mai întins, pentru a îngloba cât mai multă ***lume şi mijloace.***

Impedimentele sunt:

- ruşii au comunicaţiile lor, care le furnizează pretextul de intervenţie cu forţa, în caz de turburări mai mari;

- vecinătăţile ostile mişcării naţionale la toate graniţele, afară de a Iugoslaviei.

Concluzia la care ajungem este: de nevoie, admitem iniţial ca suficientă o formă geografică compusă între Mureş, munţii Jiului şi Mehedinţiului şi graniţa Iugoslaviei, cu excluderea comunicaţiilor supravegheate de ruşi pe Valea Mureşului.

b) Posibilităţile operative pe acest teritoriu sunt:

- ***hărţuieli mărunte*** cu scop de şicană, antrenare şi moral pentru populaţie. Unele sunt în curs de execuţie. Suferă din lipsă de mijloace;

- ***luptele de guerilă,*** cu scop de a demoraliza duşmanul, de a-l ţine sub ameninţare şi mai cu seamă de a opera fie în cadrul unui conflict mondial, în spatele şi pe comunicaţiile inamicului, fie pentru a ***acoperi şi ascunde***;

- pregătirea unor operaţiuni mai mari, care să ducă la o ***răscoală de masă***, în cazul tărăgănării situaţiei actuale în lume;

- ***operaţiunile propriu-zise*** în cadrul răscoalei - în teritoriul indicat şi după împrejurări - într-o zonă mai întinsă.

IV. Scopul urmărit se poate formula astfel:

- ***Acţiuni de forţă,*** succesive, cu mijloacele necesare, pentru a ajunge la ***răscoala de masă a poporului***, la început într-o zonă mai protejată, apoi, după ***situaţia politică externă,*** acţiuni cu extindere din ce în ce mai mare.

- ***Situaţia politică externă*** poate aduce operaţiuni similare la vecini şi în alte zone mai depărtate - poate chiar o ciocnire mondială.

- ***Nesiguranța evenimentelor externe*** trebuie să ne forțeze să trecem la acțiune cât mai curând pentru a antrena și pe alții. A aștepta însă după alții, înseamnă să pierim. Conspirațiile de cabinet, fără arme și fără contact cu poporul, duc la falimentul politic și la suprapopularea închisorilor comuniste. De aceea, ***dați-ne arme și să trecem la acțiune***, până nu este prea târziu pentru poporul nostru.

Partea a II-a. Organizarea acțiunii

V. Dușmanul politic

Dacă nu va fi ajutat îndată cu ***forțe vii*** de către ruși, ci numai cu materiale, nu poate conta decât pe 1/4 din forțele nominale, adică numai pe puțini comuniști convinși și gata de luptă. Restul, după toate informațiile, vor intra în defecțiune la primele ciocniri.

Contând pe ceea ce le-ar rămâne credincioși, pe ceea ce s-ar risipi, cât și pe ceea ce ar trece pe față la adevărații luptători ai poporului, credem că raportul de forțe vii n-ar fi prea disproporționat.

La aceasta se mai adaugă spiritul populației, care face ca dușmanul politic să opereze ca într-o țară inamică, cu populație profund ostilă.

Ceea ce lipsește acestei acțiuni, sunt mijloacele materiale de luptă, fapt ce a împiedicat și împiedică încă poporul să treacă de îndată la acțiune.

Dacă în cadrul acestei chestiuni cercetăm și câteva cifre, ajungem la următoarele concluzii:

- jandarmii și grănicerii trebuie să rămână în teritoriu;
- dar, chiar jumătate din forțele armate trebuie să păzească restul garnizoanelor;
- ceea ce este disponibil, să zicem 60.000 de oameni, până la 1 ianuarie 1949 sunt încă neinstruiți.

Prin urmare s-ar putea admite că la început - în mijlocul iernii - guvernul comunist poate dispune de 30.000 de oameni devotați, în afară de cei pe care îi au în capitală și pe care trebuie să-i concentreze pentru a-i utiliza.

Dacă se va lucra în contra posibilităților de concentrare rapidă, s-ar putea ajunge ca inițial să se poată opera cu succes cu o forță numeroasă egală cu forțele dușmanului din zona considerată, deci cu circa 5.000 - 6.000 de oameni. Această forță inițială, bine dotată și cu îndrăzneală utilizată, ar putea să înceapă, dar n-ar putea să desăvârșească opera. Această forță bine utilată ar putea să crească până la capacitatea operativă a zonei, în ceea ce privește numărul de oameni, plus aderenții, în prezent sub steagul comunist, astfel că ar atinge treptat dublul, triplul și mai mult, până la un echilibru de forță.

În acest caz, politica externă trebuie să ne vină în ajutor pentru a face față împrejurărilor și anume:

- să împiedice pe ruși să ne atace, sau să-i neutralizeze prin forță;
- să ne ajute masiv pentru a rupe echilibrul în favoarea noastră.

VI. Modul de a proceda în vederea scopului propus

Desigur că în această privinţă avem un plan şi un program detaliat pe zone, grupe de comune, cu agenţi de legătură şi execuţie, pentru a atinge scopul propus şi care plan nu este necesar să fie arătat aici decât în câteva cuvinte:

- Organizarea pe teren a cadrelor mari şi mici, pe grupe de comune, în legătură cu operaţiunile iniţiale întrevăzute.

- Gruparea mijloacelor de acţiune în centrul zonelor şi a subzonelor operatoare.

- Legătura intimă cu masa poporului prin contact personal şi prin distribuirea mijloacelor de luptă, formarea primelor echipe de luptă în zona indicată.

La aceste prime operaţiuni lucrăm de aproape doi ani cu mijloace modeste, dar care pentru viitor nu mai sunt suficiente, dacă înţelegem să trecem la acţiune cu un moment mai devreme.

A ridica moralul prin exemple personale de curaj şi suferinţe şi a organiza cu ceea ce avem la îndemână - iată ce am făcut până acum.

Este momentul suprem să le spunem: a sosit clipa! Dar pentru aceasta sunt necesare mijloace, nu numai vorbe de încurajare şi exemple de răbdare şi curaj.

Trebuie să trecem de la pregătirea tăcută, plină de suferinţe şi pericole, la acţiune, care întotdeauna a fost plină de rezultate fructuoase. Dacă e să pierim, mai degrabă pierim prin pasivitate decât prin acţiune. În plus duşmanul politic se întăreşte. Deci **acţiune**, pentru a ridica **moralul** şi cu orice sacrificiu **a împiedica** consolidarea inamicului.

[Colonel Uţă Ion, toamna anului 1948]

Colonelul Uţă Ion (Utză în ortografia veche) s-a născut în orăşelul Caracal în 1891, participă la campania din 1913 şi este decorat cu „Avântul Ţării". În 1914 se căsătoreşte cu dr. Maria Herescu, dar nu a avut copii. Urmează Şcoala de Ofiţeri de Infanterie şi participă la primul război mondial cu Regimentul 2 Romanaţi Nr. 19, având gradul de locotenent, apoi căpitan. Este decorat cu „Coroana României" cu Spade, în gradele de Cavaler şi Ofiţer. În 1925 este avansat maior şi trecut la Regimentul 95 Infanterie din Turnu Severin, iar la 10 mai 1934 primeşte gradul de locotenent-colonel şi comanda Regimentului 95 Infanterie. În 1938 preia comanda Cercului de Recrutare Dorohoi, iar la 27 februarie 1939 este avansat colonel şi primeşte comanda Regimentului VIII Dragoş nr. 29. În mai 1940 devine comandantul Regimentului 17 Infanterie Lugoj, unde are în subordine o serie de bănăţeni care după 1947 vor intra în structurile organizaţiei anticomuniste de sub conducerea sa.

Generalul Antonescu l-a numit prefect al judeţului Severin în perioada 19 ianuarie 1941-31 octombrie 1943 şi în această calitate a condus represiunea rebeliunii legionare din judeţ. La 30 noiembrie 1943 demisionează din cadrele active ale armatei şi este trecut în rezervă, iar după 23 august 1944 se înscrie în Partidul Naţional Ţărănesc-Maniu şi este ales preşedinte al organizaţiei P.N.Ţ.-

Lugoj. Militează pentru ideile cu adevărat democratice, motiv pentru care este urmărit de comuniști pas cu pas, în timpul și mai ales după alegerile din 1946. Fiind în pericol de a fi arestat, intră în clandestinitate în luna martie 1947 și se refugiază inițial la Vârciorova, apoi la Cornereva, unde preia comanda unui grup de partizani anticomuniști, format din țărani originari din satele de la poalele munților Banatului: Cănicea, Cornea, Cornereva, Domașnea, Luncavița, Mehadica, Teregova, Verendin și altele, dar și din județul Mehedinți: Baia de Aramă, Brebina, Cloșani, Mărășești, Zegujani. Luptătorii din munți erau sprijiniți de o rețea de oameni de încredere răspândită prin sate, care le asigurau alimentele, informațiile și chiar găzduirea, dar care se pregăteau să li se alăture la momentul potrivit.

Până în prezent am identificat precis, din documente, un număr de 43 partizani ai colonelului Uță: Budu Moise[2] și Budu Petru, Cristescu Gheorghe (Galea), Cristescu Ilie (Voica), Cristescu Tudor, frații Duicu (Boieru) Ion, Nistor și Petru, Ișfănuț Dumitru (Sfârloagă), Jurchescu Moise (Budu), Puschiță Petru (Mutașcu) și Românu Petru (Budu), toți din Domașnea; frații Baderca (Jurchescu) Iancu și Iosif, Vădrariu Andrei (cel care va trăda grupul) și Vădrariu Pavel din Mehadica; Armaș Nistor (Garbin), Duicu Ion (Ujei) și Lalescu Nicolae (Furconi) din Cornereva; Balica Gheorghe (Jurj) din Văliug; Budarcă Ion (Popescu), Curescu Victor (Gudulea), Jurchescu Petru (Cocoșilă), Mutașcu Dumitru (Fus), Șerengău Gheorghe (Chinezescu) și Zeicu Ion (Budarcă) din Verendin; Caraibot Ion (Ciovică), Erimescu Pantelimon și Vlădescu Mircea (Cocora) din Luncavița; Izbașa Horia (Micșescu) din Cănicea; Cristescu Gheorghe (Daia) din Plugova; Ciurică Nicolae din Baia de Aramă, Luță Vasile din Brebina, Stănescu Gheorghe din Mărășești și Trocan Nicolae din Zegujani, ultimii patru din județul Mehedinți și Berbecaru Stelian din Pătârlagele, județul Buzău. Din aceștia, 12 au murit în luptă, 8 au fost condamnați la moarte și executați, doi au fost asasinați în timpul detenției și 11 condamnați la închisoare pe diferite termene, între 8 ani și 25 ani muncă silnică.

Facem precizarea că numărul partizanilor care însoțeau pe colonelul Uță (garda) nu era mai mare de zece, el având grijă ca să-i rotească pentru a-i cunoaște mai bine și a-i instrui pe rând, pe toți. Pentru omogenizare, în afară de instrucția militară, colonelul le făcea și o instruire teoretică, patriotică și le da sfaturi în privința comportării ca partizani, față de populația locală și chiar față de organele de represiune, inclusiv în timpul anchetei, în eventualitatea că vor fi prinși. Limitarea grupului, oferea posibilitatea unei aprovizionări mai ușoare și de a se strecura neobservat. Legătura colonelului cu nucleele de rezistență din sate se realiza prin curieri.

Supraviețuitori în anul 2002: Ciurică Nicolae, Dincă Radu, Duicu Petru și Românu Petru.

---

[2] Numele sunt grupate pe localitățile de domiciliu și aranjate în ordine alfabetică, iar în paranteză am trecut porecla. Pentru amănunte vezi Dicționar biografic.

În afară de dinamica grupului, remarcăm marea sa mobilitate, fiind semnalat atât pe teritoriul fostelor județe Severin și Caraș, cât și al județului Mehedinți. În ce privește structura socio-profesională, grupul Uță era alcătuit din trei foști ofițeri, patru meseriași, iar restul de 36 erau țărani din satele de munte. Din punct de vedere politic, 18 erau țărăniști, 4 legionari, un comunist (Vădrariu Andrei), iar restul nu aveau apartenență politică. Știm precis că 16 dintre aceștia au căzut prin trădare, iar doi s-au predat de bunăvoie: Vărdariu Andrei și Puschiță Petru (Mutașcu).

În ce privește sprijinitorii, sunt identificați până în prezent un număr de 41 din 21 localități. Din aceștia, 25 erau plugari, 2 ciobani, 2 sanitari, 2 ceferiști, 6 meseriași, 2 învățători. Ei au asigurat alimentele, echipamentul, muniția și armamentul, medicamentele și informațiile necesare partizanilor. Tot dintre ei, un număr de 5 au avut funcția de curier. Au fost condamnați: 1 la m.s.v., 1 la 25 ani m.s., 2 la 20 ani m.s., 2 la 12 ani t.g., 2 la 10 ani t.g., restul la pedepse mai mici. La momentul potrivit, în cazul în care ar fi izbucnit războiul, rețeaua de sprijin s-ar fi retras și ea în păduri, alăturându-se partizanilor.

Astăzi se cunosc legături ale colonelului Uță la Timișoara, Lugoj, Caransebeș, Reșița și Buziaș cu ofițeri deblocați și elemente din fostele partide istorice, de asemenea cu grupurile de rezistență armată conduse de Aurel Vernichescu, Ioan Târziu, Spiru Blănaru, Gheorghe Ionescu, doctorul Vucu, dar și cu Vasile Luță și generalul Iancu Carlaonț din Oltenia. Mai știm că a purtat corespondență cu căpitanul Trandaf Narcis, comandantul Companiei a 3-a din Batalionul 5 Securitate Oradea, care era cantonată în ianuarie 1949 în Teregova, prin curierul Iacobescu Nicolae (Bălțoni), fost ordonanță a colonelului[3].

Scopul organizației colonelului Uță era subminarea regimului comunist și în final schimbarea lui prin forță, de către o mișcare de eliberare națională, cu sprijin din exterior. Uță preconiza acțiuni de pedepsire și intimidare a organelor comuniste, care abuzau de funcție și terorizau populația, apoi hărțuieli și lupte de gherilă, iar la momentul potrivit declanșarea unei răscoale populare de masă, chiar la nivel național.

Partizanii colonelului Uță au purtat semne distinctive: o panglică tricoloră și o monedă de 100 lei cu efigia regelui Mihai, prinse la căciulă sau pălărie[4].

Organizația era în curs de consolidare și până la sfârșitul lunii ianuarie 1949 nu a întreprins decât acțiuni minore. Dintre acestea arătăm obținerea de arme, sub amenințare, de la activiștii de partid sau de la jandarmi, difuzarea de manifeste prin care populația era îndemnată să se opună bolșevizării, execuția lui Cernescu Lazăr și Davidescu Eftimie din Rusca pentru că au asuprit țărănimea, depistarea și împușcarea lui Bocletaru Petre și Gladin Modest, doi agenți infiltrați de Securitate în grup.

Pentru a preveni trădarea, membrii organizației depuneau un jurământ de credință. Era necesar, dar nu suficient, pentru că nu se puteau face verificări. Nu s-a

[3] Ciurică Nicolae, *interviu.*
[4] *Ibidem.*

ştiut că Vădrariu Andrei este membru al P.M.R. şi agent al Securităţii. Colonelul i-a permis să plece acasă în noaptea de 7/8 februarie 1949 şi acesta a trădat, arătând sălaşul în care se adăposteau partizanii. La ora 6,45 sălaşul era încercuit de 49 securişti, între care 4 ofiţeri şi 7 subofiţeri. Călăuză a fost chiar trădătorul, iar maiorul Ciorapciu a folosit 20 de oameni din comuna Mehadica drept scut uman. Schimbul de focuri a durat 30-40 minute şi în luptă a fost ucis colonelul Uţă, alţi doi partizani şi proprietarul sălaşului. A fost rănit şi prins viu un partizan, iar alţi trei au reuşit să scape[5].

Trăinicia operei colonelului Uţă este demonstrată prin faptul că organizaţia sa a continuat să existe şi după moartea lui, până în 1955, adică încă 6 ani. Supravieţuitorilor li se vor alătura alţi patrioţi români şi lupta inegală va continua[6]. Securitatea va distruge mai întâi reţeaua de sprijin, spre a lipsi pe luptătorii din munţi de sursele de aprovizionare şi informaţii. Satele de la poalele munţilor au fost pur şi simplu ocupate de trupele de securitate. În casele partizanilor au fost încartiruiţi securişti, iar familiile lor au fost obligate să le asigure alimentaţia. În Banat era încă în vigoare *starea de asediu* decretată în 1938 de regele Carol al II-lea. Seara era interzisă circulaţia în grup şi fără felinar de mână aprins. Contravenienţii erau împuşcaţi fără somaţie. Pentru a merge la fântână trebuia să ceri voie. Raziile şi percheziţiile se ţineau lanţ. Ţăranii suspectaţi că ar avea legături cu partizanii erau arestaţi, bătuţi cu sălbăticie şi condamnaţi, fie deportaţi cu întreaga familie, sau constrânşi să devină informatori. Din documente rezultă că au fost arestaţi: 21 în 1949, 7 în 1950, 7 în 1951, 4 în 1952 şi câte unu în 1954 şi 1959.

Pentru a nu putea fi utilizate ca adăposturi de către partizani, s-a ordonat scoaterea uşilor şi ferestrelor de la sălaşe, demontarea sobelor şi evacuarea animalelor şi alimentelor. Nerespectarea acestui ordin se sancţiona cu incendierea sălaşului.

Partizanii au fost pur şi simplu vânaţi de trupele de securitate, de regulă în urma unor acte de trădare şi au dispărut rând pe rând: colonelul Uţă, Cristescu Ilie, Cristescu Tudor, Duicu Ion (Ujei), Izbaşa Horia, Jurchescu Moise, Jurchescu Petru, Luţă Vasile, Puşchiţă Petru (Mutaşcu) şi Vlădescu Mircea în anul 1949; Baderca Iosif, Berbecaru Stelian, Cristescu Gheorghe (Galea), Cristescu Gheorghe (Daia), Dincă Radu, Duicu Ion (Boieru), Duicu Petru, Lalescu Nicolae, Românu Petru şi Vădrariu Pavel în 1950; Baderca Iancu, Balica Gheorghe, Curescu Victor, Duicu Nistor, Işfănuţ Dumitru şi Trocan Nicolae[7] în 1952; Ciurică Nicolae, Mutaşcu Dumitru, Stănescu Gheorghe şi Şerengău Gheorghe în 1954; ultimul, Banda Ion, a fost asasinat în 1962, dar acesta a acţionat numai izolat.

Longevitatea grupului Uţă ne îndreptăţeşte să tragem concluzia că s-a bucurat de un sprijin popular de nădejde, pentru că fără alimente şi găzduire n-ar fi rezistat.

---

[5] Vezi documentele nr. 29 şi 30.

[6] Vezi documentul nr. 31.

[7] Iniţial a făcut parte din M.N.R. Oltenia.

O altă explicație ne-a fost dată de supraviețuitori. Partizanii au tras învățătura că sălașele nu le mai puteau asigura adăpost pe timp de iarnă, că trebuia să-și sape adăposturi în pământ, bine camuflate și aprovizionate cu alimente pentru toată iarna, că nu trebuia să se mai deplaseze pe zăpadă, întrucât urmele le-ar fi trădat prezența.

Cine a preluat conducerea organizației după moartea colonelului? Câțiva partizani s-au alăturat altor grupuri (Blănaru, Ionescu, Tănase), iar un număr de vreo zece s-au regrupat în pădure și au continuat să acționeze până când au fost uciși sau capturați toți. Nu și-au mai ales un conducător, deși în documentele Securității apare deseori numele lui Iștănuț Dumitru. Toate hotărârile se luau în mod democratic, în urma unor discuții libere, de către întregul grup, deși ieșea în evidență personalitatea lui Duicu Nistor[8].

Grupul Vernichescu (iulie 1947 - mai 1949)

Inițiatorul acestui grup, inginerul agronom Vernichescu Aurel, era fiu de preot și s-a născut la 24 mai 1898, în localitatea Vârciorova, județul Severin. Era absolvent al Academiei de Teologie din Caransebeș și al Facultății de Agronomie din Cluj, era căsătorit și avea doi copii. Fusese exclus din Mișcarea Legionară, ca dizident din grupul Stelescu. A făcut armata în Regimentul 96 Infanterie Caransebeș, cu gradul de soldat, ctg. 1920. A avut serviciul în Cadrilater până la cedarea acestuia Bulgariei, după care se stabilește în Lugoj, unde cunoaște pe avocatul Târziu și pe colonelul Uță. După 23 august 1944, se înscrie în Partidul Național Țărănesc-Maniu. A fost amendat pentru deținere ilegală de armă, iar în luna martie 1947, fiind urmărit de comuniști, se refugiază în munții din jurul Vârciorovei, împreună cu colonelul Uță și cu avocatul Târziu. Chiar în vara acelui an s-au înțeles să se despartă și să-și formeze fiecare propria grupare de rezistență anticomunistă. În februarie 1949, Vernichescu este contactat de Tănase Ion de la Timișoara și discută planul răscoalei din noaptea de 18/19 martie, în cadrul căruia partizanii săi ar fi trebuit să blocheze circulația auto și feroviară prin trecătoarea Armeniș. Informată la timp, Securitatea acționează în forță, luând prin surprindere atât organizația din Timișoara cât și gruparea lui Vernichescu Aurel, care este capturat la 6 mai 1949, anchetat și inclus în lotul *Spiru Blănaru.* Este condamnat la m.s.v., dar va fi scos din penitenciar și asasinat în ziua de 2 august 1949.

Vernichescu Aurel și-a constituit propriul grup de rezistență armată anticomunistă în munții din jurul Vârciorovei, începând din iulie 1947. Până în prezent am identificat numai 11 elemente: 5 din Vârciorova, 3 din Bolvașnița și doi din Cloșani, județul Mehedinți. Apreciem la cel mult 40 numărul partizanilor și sprijinitorilor acestui grup, ținând cont că i se alăturase și grupul avocatului Târziu și că Securitatea raporta un număr de 29 de arestați, din care 22 erau țărani săraci și 7 muncitori. Între aceștia figurau: Bisericosu Nicolae și Bisericosu Victor din Cloșani; Buhevici Mihai, Cristea Gheorghe (Doile), Jumanca Ion și Stângu Nicolae (Piticu) din Vârciorova; Liuba Filimon, Pârvu Nicolae și Stângu Silvestru din Bolvașnița; Horeanu Constantin din Freidorf.

[8] Ciurică Nicolae, Duicu Petru, Romănu Petru, *interviuri.*

Inginerul Vernichescu a avut strânse legături cu colonelul Uţă, avocatul Târziu Ion, cu Tănase Ion şi Lascu Ion (Chera). Toţi au avut tendinţa de a-şi uni forţele sub comanda colonelului Uţă, în scopul de a declanşa o răscoală a poporului împotriva asupritorilor comunişti.

Nu am aflat încă cine a trădat, dar grupurile conduse de Vernichescu, Târziu şi Tănase au căzut din aceeaşi cauză şi au fost lovite în aceeaşi zi. Asupra grupului Vernichescu s-a acţionat în noaptea de 17/18 martie 1949 cu un pluton din Batalionul 5 Securitate, întărit cu 5 ofiţeri şi subofiţeri de securitate şi 10 subofiţeri din Regimentului de Securitate Bucureşti. Obiectivul era locuinţa lui Jumanca Ion din Vârciorova, unde Securitatea fusese informată că Vernichescu şi Târziu s-au întâlnit cu 5 delegaţi veniţi de la Timişoara, din partea lui Tănase. Rezultatul a fost negativ. Dar în ziua de 18 martie au fost prinşi curierii Bisericosu Victor şi Cristea Gheorghe şi încă trei membri ai grupului din Vârciorova. Cercetaţi operativ, s-a aflat că cei căutaţi sunt în sălaşul lui Sulea Miron din Borlova, în Valea Zlagnei. În noaptea care a urmat, s-a acţionat cu două plutoane şi ofiţerii de securitate. Au fost arestaţi 5 locuitori din Borlova şi Bolvaşniţa şi s-au scotocit 20 de sălaşe din jur. S-a găsit un tabel cu 20 de nume, persoane care figurau ca membri ai grupului Uţă. Vernichescu şi Târziu au fost capturaţi la 6 mai 1949, respectiv 22 august 1951[9].

Grupul Târziu (1947-1954)

Conducătorul unui mic grup, Târziu Ioan, s-a născut în martie 1906 în comuna Igriş, judeţul Timiş-Torontal, era doctor în drept şi profesa avocatura în Lugoj, unde îşi stabilise domiciliul. Era membru al P.N.Ţ. şi avea legături de prietenie cu colonelul Uţă şi inginerul Vernichescu. În timpul campaniei electorale din 1946, are loc o încăierare între comunişti şi ţărănişti, în care a fost ucis un tânăr din Lugoj. Consideraţi autori morali, Târziu şi Vernichescu sunt condamnaţi la câte 2 ani de închisoare. Din acest motiv, ca să evite arestarea, dispar de la domiciliu şi se refugiază în Munţii Vârciorovei, în luna martie 1947. În toamna aceluiaşi an, Târziu era înarmat şi făcea parte din grupul colonelului Uţă. În luna iulie 1948 intenţionează să treacă în Iugoslavia împreună cu Uţă şi Vernichescu, dar renunţă şi rămâne alături de grupul lui Vernichescu până la arestarea acestuia, în mai 1949, în pădurile Vârciorovei.

În februarie 1949, alături de Vernichescu, participă la discuţiile cu Tănase Ioan, venit de la Timişoara cu propuneri de unire a eforturilor împotriva duşmanului comun. La începutul lunii martie au fost primiţi 3 curieri trimişi de Tănase cu instrucţiuni, iar la 10 martie cei 3 curieri au revenit. S-a stabilit ca rebeliunea să înceapă în noaptea de 18/19 martie 1949, s-au precizat obiectivele, s-a promis un transport de arme şi muniţie şi 5 ofiţeri care să preia comanda atacului asupra trecătorii Armeniş şi a Caransebeşului. Târziu şi Vernichescu au trimis o scrisoare colonelului Popescu, comandantului trupelor de jandarmi din Timişoara, în calitate

[9] Vezi documentul nr. 56.

de şefi ai organizaţiilor subversive din judeţul Severin. Popescu şi adjunctul lui, Petruc Eugen, făceau parte din organizaţia lui Tănase.

Au fost trădaţi, iar în ajunul trecerii la acţiune au fost luaţi prin surprindere de trupele de securitate, fiind nevoiţi să-şi părăsească ascunzătorile. Vernichescu a fost prins, dar Târziu şi prietenul său, Ivănescu Miron, au scăpat din capcana Securităţii şi s-au îndreptat mai întâi spre regiunea muntoasă a judeţului Mehedinţi, apoi spre Munţii Poiana Ruscăi şi în final s-au apropiat de comuna natală, Igriş, unde au ajuns în septembrie 1949. Au fost găzduiţi şi alimentaţi de Daminescu Emil, Drilea Mihai, Marcovici Liubomir şi fraţii Ţerigariu Petru (Câlţu) şi Mihai. Avocatul Târziu a fost capturat la 20 aprilie 1951 în Arad şi va fi condamnat la 15 ani muncă silnică prin sentinţa nr. 1225, pronunţată de Tribunalul Militar Timişoara. Grupul său de 7 membri a primit condamnări relativ mici, pentru că nu a întreprins acţiuni deosebite. Ultimul element, Ivănescu, a murit în luptă cu Securitatea în anul 1954.

Organizaţia Gligor Cantemir (1947-1952)

Deşi a luat fiinţă şi a acţionat pe teritoriul judeţului Arad, având în vedere că elemente din această organizaţie au trecut Mureşul şi au acţionat şi pe teritoriul Banatului, iar pe de altă parte judeţul Arad intra sub jurisdicţia Securităţii şi Tribunalului Militar Timişoara, o includem şi aici.

Iniţiatorul şi conducătorul organizaţiei, Gligor Cantemir, s-a născut în 1915 în comuna Gurahonţ, judeţul Arad şi era de profesie contabil. A militat în Mişcarea Legionară începând din 1936, a fost comisar legionar şi a participat la rebeliunea din ianuarie 1941, după care s-a refugiat în Germania. În decembrie 1944 a fost paraşutat în Munţii Zarandului, stabileşte legături cu locuitorii satelor din zonă, cu militarii dezertori refugiaţi în munţi şi cu doi deputaţi P.N.Ţ., Ion Bogdan şi Ioan Dricu. Este urmărit de sovietici, dar şi de români. Arestările din 1947 au stârnit un nou val de refugiaţi care i se alătură, iar în 1948 urmează alt val. În organizaţia lui sunt mulţi legionari, dar şi ţărănişti şi militari. Este capturat în noaptea de 20/21 decembrie 1948, în casa lui Verba Ilie din comuna Cil. Prin sentinţele nr. 1650 şi 1800/1949, au fost condamnaţi circa 40 din partizanii săi, el primind 25 ani muncă silnică.

Organizaţia îşi va continua activitatea şi după arestarea sa, deşi fusese dispersată în grupuleţe. La 12 aprilie 1949, şase partizani sunt prinşi în ambuscadă la o moară din Iosăşel. Trei au murit în luptă. Alţi 5 sunt surprinşi la Ciuad, în 4 noiembrie 1950. Igna Ancateu (Cioabă) din Cil ajunge tocmai în judeţul Caraş, în comuna Prigor, unde i se alătură Handa Dumitru şi Măciucă Nicolae, la 10 aprilie 1949. Acest grup a fost lichidat la 14 septembrie 1950.

Grupul Spiru Blănaru (1948-1950)

Profesorul Verca Filon reuşise să reorganizeze structurile legionare din Banat în clandestinitate. Au survenit înţelegerile cu comuniştii din decembrie 1945, dar suspiciunile reciproce au rămas. În 1947, văzând că legionarii sunt arestaţi sub diverse pretexte, Verca l-a convins prin Spiru Blănaru să preia conducerea camarazilor refugiaţi în munţi şi să formeze un grup anticomunist înarmat.

Avocatul Blănaru Spiru s-a născut la 23 iunie 1919 în comuna Crăieşti, judeţul Tecuci. A făcut liceul la Cernăuţi, unde a intrat în Frăţiile de Cruce. Satisface serviciul militar cu contingentul 1941, la Regimentul 8 Vânători, cu gradul de fruntaş T.R. Se căsătoreşte cu Maria Horescu şi se stabileşte în comuna Domaşnea, judeţul Severin. Licenţiat al Facultăţii de Drept din Iaşi, în 1946. Verca Filon îl numeşte şef al organizaţiei legionare din plasa Teregova în anul 1946. Arestările masive de legionare din noaptea de 14/15 mai 1948 îl silesc să se refugieze în munţi şi să rămână conducătorul grupului de partizani până la capturarea sa, în seara de 12 martie 1949. Securitatea l-a trimis spre a fi judecat de Tribunalul Militar Timişoara ca şef al unui lot format din conducători ai grupurilor de rezistenţă din Banat. A fost condamnat la moarte şi executat la 16 iulie 1949, pe poligonul de tragere din Pădurea Verde, lângă Timişoara.

Grupul său a luat fiinţă în vara anului 1948, un an după constituirea organizaţiei colonelul Uţă. Avea o preponderenţă legionară, localnici din satele din zonă. Din Domaşnea erau: Blănaru Spiru, Cristescu Gheorghe (Galea), Horescu Nicolae şi Ana (tată şi fiică), Munteanu Gheorghe (sprijinitor), Miloş Gavril (sanitar, membru al P.M.R., curier), Puşchiţă Petru (Liber) şi Puşchiţă Vichente (tată şi fiu) şi Urdăreanu Gheorghe (ilegalist P.C.R.); Berzescu Atanasie (profesor din Slatina Timiş, sprijinitor); Berzescu Iovan (Micşescu), Cojocaru Ilie (Mocea), Covaci Ilie, Grozăvescu Ianaş şi Dragu, Mariţescu Romulus, Şmultea Gheorghe şi Horia (Crişu) din Teregova; Caraiman Ion, Ghinescu Ilie şi Ponoran Ilie (sprijinitori) din Feneş; Cristescu Gheorghe (Daia) din Plugova; Cristoi Nicolae; Brânzei, Domăşneanu Petru; Nimu Francisc din Caransebeş; Valuşescu Vasile (fost locotenent) din Prigor; Vuculescu Petru (sprijinitor) din Luncaviţa şi Zoica Dimitrie (strungar) din Caransebeş. Din aceştia, 6 au murit în luptă, 3 au fost condamnaţi la moarte şi executaţi, doi au fost condamnaţi la 15, respectiv 20 ani de închisoare, dar au fost scoşi din penitenciar şi asasinaţi, Valuşescu a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, ceilalţi au fost condamnaţi pe diferite termene.

În total am identificat 32 de membri ai grupului, din care 25 de partizani şi 7 sprijinitori, dar a fost un adevărat dute-vino. La 11 noiembrie 1948 a fost primit comandorul Domăşneanu, pe care Blănaru l-a numit adjunct al său (deşi în armată Blănaru avusese numai gradul de fruntaş T.R.). Greşeala lui Mariţescu de a-l împuşca pe C. Novac, obligă pe Blănaru să ia decizia de a părăsi zona şi provoacă scindarea grupului. Alte cauze au fost diferendele dintre cei doi conducători şi dificultăţile în aprovizionarea unui grup mare. După numai 13 zile, la 24 noiembrie, comandorul Domăşneanu pleacă spre sud, spre Lăpuşnicel, însoţit de Brânzei, Cristoi Nicolae, Dumitru, Grozăvescu Dragu şi Nimu Francisc. Blănaru se îndreaptă spre nord, însoţit de Copăceanu Martin, Mariţescu Romulus şi Urdăreanu Gheorghe.

În noaptea de 12/13 ianuarie 1949, grupul lui Blănaru se alătură grupului condus de Ionescu Gheorghe din Teregova şi împreună, sub comanda lui Ionescu, atacă postul de jandarmi Teregova şi eliberează doi membri ai grupului care erau

arestați. Este momentul în care Securitatea aduce două batalioane, de la Oradea și Brașov și declanșează o represiune fără limite.

La 7 februarie, grupului Blănaru i se atașează încă 5 partizani veniți din Domașnea, apoi alții, proveniți din organizația colonelului Uță, după moartea acestuia. În ziua de 22 februarie 1949, grupurile Blănaru și Ionescu, reunite, înfruntă trupele de securitate la Pietrele Albe[10]. Spiru Blănaru a tras cu mitraliera, au căzut în luptă partizanii Anculia Petru și Urdăreanu Gheorghe, au fost prinși Ghimboașă Nicolae și Șmultea Gheorghe, iar din partea atacatorilor au fost trei răniți. Din această zi, grupul Blănaru s-a despărțit de grupul Ionescu și s-a îndreptat spre satul Feneș, unde avea sprijinitori.

În noaptea de 11/12 martie, două plutoane din Batalionul 5 Securitate au acționat în zona Cracu Farcului (2 km S-E Feneș), iar la 12 martie au blocat satul Feneș, au arestat pe Ghinescu și Ponoran și aceștia, constrânși, au recunoscut că sunt sprijinitorii grupului, că urmează să se întâlnească la sălașul lui Filip Ion la ora 20, cu un pachet cu alimente și consemnul de recunoaștere „8-88". S-a dat ordin ca nimeni să nu mai iasă din casă, s-au fixat posturi de pândă și s-a organizat capcana cu efectivul unui pluton. Apare Blănaru însoțit de Caraiman. Ghinescu îi dă parola și îi pune în brațe pachetul, spre a-i bloca mâinile. Sunt somați să se predea și simultan se deschide focul. Caraiman fuge spre sat și e împușcat mortal. Blănaru este rănit în picior. Vizibil incomodat de pachet, n-a putut folosi automatul, iar grenada aruncată n-a explodat și a fost prins viu.

În aceeași zi de 12 martie, Compania a 3-a acționează în zona Bradu Moșului, împușcă mortal doi partizani și capturează alți trei. Iar a doua zi, în urmărirea lui Pușchiță Petru și a fiului său a fost trimis un pluton de securitate. Vânătoarea de oameni a continuat până la 17 octombrie 1950, când ultimul membru al grupului, Zoica Dimitrie, a fost capturat[11].

Grupul „Partizanii Regelui Mihai"

Maiorul Coman Radu, originar din Caransebeș, era trecut în cadrul disponibil, când a avut inițiativa de a constitui un grup de rezistență armată anticomunistă pe care l-a intitulat „Partizanii Regelui Mihai". Grupul a avut un efectiv de 24 partizani și a „terorizat" organele administrative și politice din comunele Mehadica, Verendin și Luncavița[12].

Despre acest grup, datele de arhivă ce ni s-au pus la dispoziție sunt insuficiente. Nu posedăm date biografice, nu cunoaștem când și cum a luat naștere grupul, ce structură a avut, ce acțiuni a întreprins, când și cum a fost anihilat.

[10] Cota 1099, la 8 km vest de Teregova, în Munții Semenicului.
[11] Vezi documentele nr. 52, 53 și 55.
[12] Vezi documentul nr. 21.

Grupul Popovici-Doran (1948-1950)

Inițiatorul formării acestui grup a fost Popovici Nicolae (cu pseudonimul Ionescu Gheorghe; a nu se confunda cu notarul Ionescu Gheorghe din Teregova). Acesta era originar din Oravița și era șeful organizației legionare din județul Caraș. Reușește să scape de arestare în noaptea de 14/15 mai 1948 și dispare de la domiciliu, împreună cu Doran Nicolae, fost comisar ajutor la Biroul de Siguranță Reșița. Ei se refugiază în pădurile din Munții Semenicului și caută loc de adăpost pentru legionarii urmăriți de autoritățile comuniste. În toamna anului 1948, întâlnind o patrulă de jandarmi, sunt nevoiți să facă uz de armă. În luna decembrie 1948, Popovici Nicolae se deplasează la Timișoara pentru a contacta pe șefii organizației legionare din Banat, cade în cursă și este împușcat mortal. Doran Nicolae preia conducerea grupului, din care am identificat până acum 11 elemente: Caragea Nicolae, Coadă Gheorghe, Cotârlă Pavel, Dancea Ilie, Garu Avram și Stancu Nicolae, toți din Ciclova Română; Birindescu Gavrilă din Oravița; Chetrinescu Ion, fost comisar de poliție legionară și Chirilă Iosif.

Grupul este semnalat în raza comunelor Ciclova Română, Ilidia și Slatina Nera din județul Caraș, la sfârșitul lunii octombrie 1950, într-o sinteză a Securității[13].

Din documentele ce ni s-au dat spre consultare nu am aflat mărimea, dinamica și structura grupului, ce acțiuni a întreprins, când și cum a fost anihilat, ce legături a avut etc.

Grupul mixt al fraților Blaj (1948-1950)

În vara anului 1948, doi frați, unul legionar iar celălalt țărănist, și-au unit forțele pentru a lupta împreună împotriva dușmanului comun, comunismul, în Valea Almăjului.

Blaj Teodor Traian s-a născut în anul 1909, în comuna Călina. S-a stabilit în orașul Oravița și s-a încadrat în Mișcarea Legionară. În 1941 a fost condamnat pentru participare la rebeliune, iar după 1945 reintră în activitate. Arestările din noaptea de 14/15 mai 1948 îl determină să strângă în jurul său pe legionarii scăpați, să-i înarmeze și să treacă la acțiune, având ca obiectiv principal eliberarea Oraviței, reședința județului Caraș. În acest scop, se înțelege cu fratele său ca să-și unească forțele. Este capturat la 16 octombrie 1948, judecat în fruntea unui lot de 79 inculpați și condamnat la 15 ani muncă silnică prin sentința nr. 1092 din 27 iunie 1949[14].

Blaj Doru Viorel s-a născut în 1917, profesor, a domiciliat în Anina, județul Caraș. Fiind membru al P.N.Ț., formează un grup de țărăniști și se alătură fratelui său în ideea de a elibera Oravița. Este arestat la 18 octombrie, judecat în același lot și condamnat la 12 ani muncă silnică.

Și în acest caz s-a trecut peste opiniile politice și s-a stabilit un front comun de luptă anticomunistă. Nu știm care a fost cauza căderii acestor grupuri și ce legături au avut. În sinteza Securității din 23 noiembrie 1950, se arată că Stângu Ion din organizația lui Blaj Traian a fost prins la 24 septembrie.

---

[13] Vezi documentul nr. 67.

[14] *Ibidem.*

Sub conducerea fraţilor Blaj au acţionat: Albu Novac şi Albu Vichenţie, ţărani; Băcilă Nicolae, elev; Bogovici Pavel, preot; Brebu Gheorghe, elev; Buracu Coriolan, preot şi fiul său Buracu Mihai, elev; Ciocu Ion; Căpăţână Damaschin, ţăran, Cârmaciu Mircea, Chetrinescu Ion, fost comisar de poliţie; Ciortaz Dănilă, ţăran, Craia Petru, elev; Eva Alexandru, Micicoi Ion, elev; Pistrilă Viorel, elev; Pitir Petru, ţăran; Popistaş Nicolae, tâmplar; Puia Alexandru, ţăran, Razmir Ilie; Suta Tiberiu, preot; Şchiopu Traian, croitor şi alţii[15].

Partizanii lui Tito (1948)

La 12 septembrie 1948, Secretariatul General pentru Trupe semnalează apariţia unei bande intitulată „Partizanii lui Tito" în pădurea comunelor Vărădia şi Mercina. Nu cunoaştem alte elemente în legătură cu acest grup, dar considerăm că servea interesele Iugoslaviei.

Grupul Zaharie Mărineasa (1948)

Se remarcă prin faptul că este primul menţionat în documente că ar fi făcut uz de arme pentru a scăpa din mâinile jandarmilor, pe peronul gării Băile Herculane. Trei legionari: ziaristul Zaharie Mărineasa, Petchescu Ioan şi Artinescu Petre (Tică), înarmaţi, fuseseră somaţi să se legitimeze şi numai aşa au ieşit din încurcătură, trăgând în aer, spre a intimida pe jandarmi.

Zaharie Mărineasa s-a născut în 1920 la Iablaniţa, judeţul Severin şi a făcut liceul la „Traian Doda" din Caransebeş, unde l-a avut profesor de limba română pe Horia Sima. A intrat în Mişcarea Legionară în 1938, iar în 1941-1944 a executat la Aiud o pedeapsă de 5 ani închisoare pentru ofensă adusă generalului Antonescu. În 1945 se înscrie în P.S.D.I.-Titel Petrescu şi devine şeful organizaţiei de Severin. În aprilie 1948, Filon Verca l-a convins să se încadreze în noua organizaţie subversivă legionară şi să se ocupe de colectarea de ajutoare pentru legionarii din închisori. Arestat la 19 septembrie 1948, i se înscenează un proces ca şef al unui lot de 28 legionari învinuiţi de crimă de uneltire, deschidere de subscripţie publică şi deţinere ilegală de armament. A fost condamnat la 15 ani muncă silnică, Petchescu Ioan la 7 ani, Dumitrescu Ştefan la 10 ani şi Marisescu Toma la 5 ani de închisoare. Ceilalţi au primit pedepse relativ mici, iar şase inşi au fost achitaţi.

Grupul Cireşan - Chera - Dârloni (1948-1952)

Iniţiatorul grupului este Cireşan Iosif Loga din satul Duleu, judeţul Caraş, în vara anului 1948. Printre primii încadraţi au fost rude şi prieteni din localitate şi din satele din apropiere, în majoritate legionari.

Până în prezent am identificat un număr de 21 elemente. Din Duleu erau: Cireşan Iosif şi Petru (fraţi), Franţ Ion (Gruia), Laţcu Ion, Laţcu Iosif, Laţcu Petru, Pau Petru şi Trăilă Ion; Başa Martin (Daia) din Soceni; Bela Iosif din Moreni; Burcă Achim din Bărbosu; Crăciunel Viorel din Chevereşu Mare; Creţu Rusu din

[15] Periodicul *Memento* nr. 62, martie 2000.

Vermeş; Drăgan Ion din Ictar; Durcă Mihail din Dolheşti-Baia; Gârboni Ion (Buzan) şi Vâgă Ion din Valeapai; Micşa Gheorghe (Dârloni) din Sacoşu Mare[16].

Cireşan a fost sfătuit de Boldureanu Ion să primească în grup pe Laţcu Ion (Chera) şi Micşa Gheorghe (Dârloni), doi foşti condamnaţi de drept comun, care să fie folosiţi ca echipă de şoc. Aceştia au jurat credinţă faţă de organizaţie şi Chera a adăugat: „Jur că voi lupta şi voi face minuni! Jur că voi lepăda tot ce e rău în mine şi voi fi un adevărat patriot!".

Tactica grupului a fost de a nu face crime şi de a pedepsi numai cu bătaia, pentru intimidare, pe activiştii comunişti care şi-au bătut joc de ţărani, abuzând de funcţiile deţinute. S-a atacat postul de jandarmi Soceni, de unde s-au ridicat arme şi uniforme, folosite ulterior în diferite acţiuni întreprinse în Munţii Arinişului. Pentru restul grupului, tactica a fost să acţioneze numai noaptea, ziua muncind pe câmp sau acasă.

La 15 februarie 1949, Chera şi alţi doi partizani, îmbrăcaţi cu uniforme militare, se aflau într-o casă din satul Valea Mare. Un informator a sesizat o patrulă de miliţieni. De la Caransebeş au venit căpitanul Corciova Ioan, comandantul Miliţiei Severin şi 15 subofiţeri de securitate care s-au alăturat celor 19 miliţieni care înconjuraseră casa. Au incendiat căpiţele de paie ca să ilumineze câmpul şi au tras toată noaptea. Dimineaţa, când au terminat muniţia, cei trei partizani s-au sinucis[17].

Restul grupului a continuat să acţioneze cu prudenţă până în 1952, când a fost trădat de Gârboni Ion. Burcă Achim a murit în luptă, Franţ Ion a fost ucis în anchetă, iar Dârloni a fost dus în satul lui şi asasinat. Ceilalţi au suferit condamnări relativ uşoare. Başa Martin a murit în închisoare, în vârstă de 22 ani. În februarie 1949, el fusese omul de legătură între Aurel Vernichescu şi Ioan Tănase. Aceştia au avut intenţia de a se uni sub conducerea colonelului Uţă.

Grupul Ambruş Petru (1949-1951)

Iniţiatorul acestui grup a fost medicul uman Ambruş Petru, născut în 1922 în comuna Glimboca, judeţul Severin. A făcut armata cu gradul de sergent şi a fost membru al Mişcării Legionare. În cursul anului 1949 a grupat în jurul său un număr de 10 legionari înarmaţi, care au acţionat în nordul judeţului Severin, în zona Zerveşti, Oţelu Roşu, Nădrag. Capturat la 7 decembrie 1950, a fost condamnat la 7 ani î.c. Elemente din grupul său sunt menţionate în sintezele din 16 aprilie şi 15 iunie 1951: Manole Vlad, Matei Ioan, Roi Moise, Tocaci Iosif, Matei Avram[18].

Din documentele de arhivă primite pentru studiu nu am identificat pe membrii grupului, ce acţiuni au întreprins, cu cine au avut legături, cum a fost anihilat grupul.

---

[16] Iosif Cireşan Loga, *Rezistenţa anticomunistă din Munţii Arinişului*, Editura Marineasa, Timişoara, 1997.

[17] Vezi documentele nr. 32 şi 33.

[18] Vezi documentul nr. 67.

Mişcarea Tineretului Regalist (1948-1949)

Organizaţie paramilitară cu pronunţat caracter monarhist, apărută în zona Baia de Aramă, judeţul Mehedinţi, după abdicarea forţată a Regelui Mihai. Era constituită din tineri, majoritatea studenţi şi era condusă de un tânăr învăţător din comuna Brebina, Luţă Vasile, ofiţer de rezervă care avea experienţa frontului. Ajutorul său, George Căpitanu, fusese ofiţer în Garda Regală. Organizaţia avea un efectiv de 10 membri: Angelescu Petre (medic) şi fiul său Alexandru (student) din comuna Tarniţa; Mărăcine Paul, Măruţă Gheorghe, Michăescu Radu şi Rusu Mircea, toţi studenţi la Bucureşti; Ciurică Ion şi Ciurică Victor, tată şi fiu, ţărani bogaţi din satul Titerleşti-Baia de Aramă. Ultimii doi au fost călăuze în munţi ale grupului. În acelaşi timp Ciurică Ion a fost prieten şi sprijinitor de nădejde al colonelului Uţă, iar un alt fiu, Ciurică Nicolae, a fost la început curier şi mai târziu a intrat în grupul de partizani ai colonelului. Erau rude cu Luţă.

Grupul a avut strânse legături cu partizanii colonelului Uţă. Luţă Vasile, Michăescu Radu şi Măruţă Gheorghe au trecut munţii în Banat şi au colaborat cu fraţii Duicu în anumite acţiuni, cea mai importantă fiind cea din ianuarie 1949, când au prins şi executat pe primarul comunist Davidescu Eftimie (Ciolac) din Rusca-Teregova.

În martie-aprilie 1949 grupul este depistat de Securitate, Luţă este prins, condamnat la moarte şi executat[19].

Grupul Stolojescu (1948)

Iniţiatorul grupului, Stolojescu Păun, era originar din comuna Cornea, satul Cuptoare (la 11 km sud de Domaşnea). Membrii grupului au acţionat în zonă[20]. Erau legionari? Nu suntem în posesia altor date privind acest grup.

Grupul Câlniceanu (1948)

Câlniceanu era originar din Bocşa Montană, judeţul Caraş şi a înfiinţat un grup armat anticomunist în anul 1948[21].

Alte date privind acest grup nu mi s-au pus la dispoziţie. Erau probabil legionari.

Grupul Creţu Nicolae

Creţu Nicolae a fost conducătorul unui grup de trei partizani care au acţionat în Munţii Poiana Ruscăi, în zona Făget, Margina, Gladna Română.

Organizaţia naţional-creştină de luptă împotriva comunismului Partizanii României Mari (1948-1951)

În septembrie 1948, la Timişoara, funcţionarul Tănase Ioan înfiinţează organizaţia cu această denumire, denumire care arată şi scopul ei. Fiu de ţărani, s-a

---

[19] Analele Sighet 2, p. 240. Ciurică Nicolae, *interviu*.

[20] Analele Sighet 2, p. 242.

[21] Iosif Cireşan Loga, *Rezistenţa anticomunistă din Munţii Arinişului*, p. 9.

născut la 18 aprilie 1913 (avea vârsta de 35 ani) în comuna Bratovoeşti, judeţul Dolj şi domicilia în com. Biled, jud. Timiş-Torontal. Avea ca studii 3 clase comerciale elementare, făcute la Şcoala Elementară Comercială din Craiova, iar serviciul militar l-a satisfăcut în Batalionul 1 Jandarmi Drăgăşani, ctg. 1935, cu gradul de fruntaş[22]. A luat parte la campania din răsărit şi a devenit membru al P.N.Ţ. la 16 ianuarie 1946. Ioan Tănase şi-a extins organizaţia şi în alte localităţi. În judeţul Timiş-Torontal a avut nuclee de rezistenţă puternice la Sânnicolau Mare şi Igriş, Sângeorge, Iecea Mare şi Iecea Mică, unde se baza pe activitatea lui Daian Gheorghe, Ionescu Arcadie, Onea Vasile, Ghenciu Petre, Popescu Aurel şi alţii. În plasa Jimbolia şeful organizaţiei era Sârbu Iancu, iar în judeţul Arad, şeful organizaţiei era Ungureanu Teodor. La Timişoara, Voichiţă Constantin, Popovici Gheorghe, Mihalcovici Pavel şi alţii. Mulţi adepţi erau meseriaşi sau muncitori: Belinţan Ion, Chichihezan Nicolae şi Matei Mihai erau mecanici de locomotivă, Babescu Gheorghe cizmar, Chişu Iosif croitor, Popovici Gheorghe blănar, Popovici Nicolae brutar, Voichiţă Nicolae tâmplar, Capotescu Mihai tipograf. Studenţii de la Medicină erau conduşi de Mihalcovici Pavel, iar cei de la Politehnică de Niculescu Traian, care făcuse războiul din răsărit în cadrul Regimentului Motomecanizat cu gradul de căpitan. Armamentul a fost procurat prin Chircă Cezar şi Gujbă Dumitru, foşti plutonieri majori de jandarmi. Militarii deblocaţi au fost şi ei bine reprezentaţi. Jurământul de credinţă s-a depus pe formular scris.

Cu ajutorul a trei şapirografe s-au multiplicat mii de manifeste care s-au difuzat în Bucureşti, Arad şi Timişoara, cu scopul de a sensibiliza opinia publică. S-a plănuit eliberarea oraşelor Timişoara, Arad, Lugoj şi Caransebeş printr-o răscoală fixată pentru noaptea de 18/19 martie 1949, când era zi de târg. Se stabilise legătura cu grupul de partizani condus de Vernichescu. Acesta trebuia să ocupe trecătoarea Armeniş, spre a bloca trecerea pe şoseaua naţională şi pe calea ferată. La data stabilită, ţăranii răsculaţi ar fi pătruns în oraşele vizate şi împreună cu orăşenii ar fi atacat şi ocupat instituţiile şi întreprinderile, în primul rând sediile Securităţii. Starea de spirit de atunci era potrivită pentru asemenea acţiune, deci ar fi putut să aibă sprijin de masă. Comanda oraşului Timişoara ar fi fost preluată de Petruc Eugen, fost ajutor de comandant al Miliţiei judeţene, demisionat în februarie.

O ramificaţie a grupului, cu un efectiv de 7 membri, lucra pe şantierul Salva-Vişeu, unde intenţiona să asasineze pe Ana Pauker şi Vasile Luca cu ocazia vizitei acestora, programată pentru 6 martie 1949. Vizita s-a contramandat.

Ca şi în alte cazuri (organizaţiile Haiducii lui Avram Iancu, Gărzile lui Decebal etc.), cu cât organizaţia a fost mai mare, cu atât a fost mai uşor de infiltrat de către Securitate. Deşi nu am găsit dovada, avem convingerea că organizaţia a fost trădată de un agent infiltrat chiar în conducerea ei. Aşa se explică arestarea conducătorilor cu o zi înainte de data fixată pentru răscoală, simultan cu aplicarea loviturii asupra grupului Vernichescu. Până la 9 mai 1949 fuseseră arestaţi 192

[22] Vezi documentul nr. 90.

membri la Timişoara şi 7 la Cluj. În total au fost 232 arestaţi, din care 176 ţărani, 11 muncitori şi 21 studenţi.

Tănase Ioan a fost arestat în ziua de 18 martie 1949, anchetat şi condamnat la moarte prin împuşcare, prin sentinţa nr. 109/1949 şi executat în Pădurea Verde la 16 iulie 1949. Mulţi din membrii organizaţiei sale au continuat să acţioneze în ilegalitate până în anul 1951 inclusiv.

Remarcăm superficialitatea cu care s-au luat unele decizii, începând cu denumirea organizaţiei; recrutarea a cât mai mulţi membri, fără posibilităţi de verificare; depunerea jurământului pe formular scris şi sub semnătură; întocmirea de tabele cu evidenţa membrilor şi armamentul; schimbarea datei pentru declanşarea revoltei de pe o zi pe alta; promisiunea de a trimite ofiţeri şi armament atât lui Ungureanu la Arad cât şi lui Vernichescu la Vârciorova, chiar în ziua fixată pentru răscoală; semnalul de atac la ora 1,00 noaptea, prin tragerea clopotelor, aprinderea grămezilor de paie, baterea tobei, care ar fi alarmat autorităţile, în loc să fie luate prin surprindere[23]; nu au avut asigurate posturi de pândă, nu s-au ascuns un timp înainte de data fixată pentru rebeliune, etc.

Doamna Ileana Silveanu afirmă că Tănase Ioan fusese ofiţer la Serviciul de Contrainformaţii pe Frontul de Răsărit şi era deblocat din armată; că fusese căpitan şi avusese legături cu colonelul Uţă; că organizaţia căpitanului Tănase a fost iniţiată şi era subordonată colonelului Uţă[24]. În documentele de arhivă studiate nu am găsit confirmarea acestor susţineri.

Grupul dr. Vucu (1948-1958)

Acţiunea de tip stalinist din noaptea de 14/15 mai 1948, prin care mii de legionari au luat calea închisorilor comuniste, a determinat pe mulţi din cei scăpaţi să se ascundă, părăsindu-şi locuinţele. Medicul Vucu Ioan Liviu era bine înarmat şi a reuşit să antreneze în jurul său un număr variabil în timp de oameni înarmaţi (partizani), dublaţi de o reţea de sprijinitori, în Munţii Buziaşului.

Doctorul Vucu (aşa semna) era născut la 19 ianuarie 1913 în comuna Zorlenţu Mare, judeţul Caraş. A făcut liceul la Lugoj, iar studiile în medicină le-a început în Franţa (un an) şi le-a terminat la Cluj, unde s-a încadrat în Mişcarea Legionară. A fost pe Frontul de Răsărit, ca medic militar, unde a fost rănit la genunchi. A profesat medicina în comuna natală până în noaptea de 14-15 mai 1948, când a fost arestat. Reuşeşte să evadeze din localul Siguranţei şi fuge în munţi. Grupul său era format din 6 partizani bine înarmaţi: 4 pistoale-mitralieră, 3 pistoale de buzunar, două arme de vânătoare, 8 grenade defensive. A mai posedat binoclu militar, busolă şi aparat de radio cu baterie.

Am identificat până în prezent 21 partizani şi sprijinitori ai dr. Vucu, din care doi preoţi, un student şi restul ţărani. Din Zorlenţu Mare erau dr. Vucu, preotul Atnagea Anton şi fiul său Virgil (student), Beg Ion (trădat de soţie),

---

[23] Vezi documentul nr. 100.

[24] Ileana Silveanu, *Cărările Speranţei*, Editura Marineasa, Timişoara, 1998.

Bugariu Martin (Labău), Cioca Ion, David Ion (Mezin), Drăgan Ştefan şi Nemeş Petru; preotul Bâlcă Pavel, Lascu Ion (Ghera, a nu se confunda cu Chera), Rada Martin şi Tanţu Toma din Rugi; Căta Ion din Ezeriş, Hlöbel Iosif din Scăiuş, jud. Severin, Bihoi Ion, Enea Gheorghe, Lala Nistor, Nemeş Dumitru. Din aceştia, Hlöbel a murit în luptă; Beg, Bugariu, Cioca şi Drăgan au fost condamnaţi la moarte şi executaţi la Arad, la 29.09.1959; trei condamnaţi la muncă silnică pe viaţă: dr. Vucu, Cioca (prima condamnare) şi Lala Nistor; restul au fost condamnaţi la închisoare între 8 şi 25 ani.

Dr. Vucu a avut legături cu organizaţiile colonelului Uţă şi Tănase Ioan. S-a discutat o eventuală acţiune conjugată. Fiind bolnav, s-a lăsat arestat în noaptea de 5/6 decembrie 1952 şi a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă prin sentinţa nr. 68/12.03.1953. Datorită torturilor îndurate în timpul anchetei s-a dezechilibrat psihic şi aşa a ieşit din închisoare, în 1964.

Ultimii partizani din grupul său, Beg Ion şi David Ion, au căzut prin trădare, la 17.12.1958. Grupul a avut o existenţă mai mare de 10 ani. Ancheta suplimentară şi sentinţa T.M. Cluj nr. 772/11 iunie 1959 au dovedit cruzimea represiunii.

Grupul Domăşeanu (11 noiembrie 1948 - 8 februarie 1949)

Conducătorul unui mic grup de partizani legionari, comandorul aviator Domăşneanu Petru s-a născut la 24 septembrie 1902, în comuna Iablaniţa, judeţul Severin. Era căsătorit cu Eugenia Mihuţescu, nu a avut copii. Fiind promoţia 1926 ofiţeri de aviaţie, a fost activ până la 1.06.1938 când, în urma unui accident cu avionul, rămâne infirm şi este trecut în rezervă cu gradul de maior. Cu banii primiţi pentru asigurare cumpără o casă şi 7 iugăre de pământ lângă gara Băile Herculane. După intrarea ţării sub ocupaţie sovietică, începe o perioadă de 4 ani în care comandorul va fi urmărit pas cu pas de organele regimului comunist până când, la 11 noiembrie 1948, va fi constrâns să se refugieze în munţi şi să se alăture grupului de legionari condus de Spiru Blănaru, faţă de care nutrea simpatie[25]. După numai 13 zile, grupul se scindează, Domăşneanu cu 5 partizani (Brânzei, Cristoi Nicolae, Dumitru, Grozăvescu Dragu şi Nimu Francisc) se stabilesc în zona Verendin-Lăpuşnicel. Au următorul armament: o mitralieră germană, 4 pistoale-mitralieră, două arme Z.B., o armă Manlicher, un pistol Walter, un pistol Beretta, un pistol Mauser, grenade.

Comandorul este invalid, şchioapătă, se ajută cu un baston. Trădat de plutonierul major Dobre Dumitru de la postul de miliţie Mehadia, va fi arestat în noaptea de 7/8 februarie 1949, în sălaşul lui Başulescu Vasile din Valea Bolvaşniţa. În aceeaşi noapte a fost capturat Grozăvescu Dragu şi a fost ucis în luptă colonelul Uţă. Condamnat la moarte prin sentinţa nr. 1091, comandorul Domăşneanu va fi executat în Pădurea Verde, în zorii zilei de 16 iulie 1949.

Nimu Francisc scapă şi se ataşează grupului condus de Gheorghe Ionescu până la 16 octombrie 1950, când va fi prins.

---

[25] Vezi documentele nr. 4-10 şi 12.

Cristoi Nicolae a scăpat şi el şi a rătăcit împreună cu un alt partizan prin păduri, fiind nominalizat în sinteza Securităţii din 23 noiembrie 1950. Încă nu era prins.

Organizaţia Teregova - grupul Gheorghe Ionescu (1.01.1949 - 16.10.1950)

Iniţiatorul acestei organizaţii a fost notarul public Ionescu Gheorghe[26]. Născut la 30 august 1899 în comuna Verendin, judeţul Severin, avea doctoratele în drept şi teologie, domicilia în comuna Teregova nr. 452 şi era căsătorit cu Valeria. Vorbea limba germană şi maghiară. Avea ochii căprui şi părul castaniu, fruntea mare, lată şi bombată, un început de chelie şi talia 1,79 m. A făcut armata cu ctg. 1921 şi a făcut războiul cu Regimentul 38 Artilerie, având gradul de căpitan în rezervă. Până în 1938 a fost membru al P.N.L.-Brătianu, iar după 23 august 1944 s-a înscris în P.N.Ţ.-Maniu şi a participat la campania electorală din 1946. Fiind la curent cu acţiunile întreprinse de comunişti şi cu faptul că în zonă apăruseră grupuri de partizani conduse de colonelul Uţă şi Spiru Blănaru, care îşi propuseseră să lupte cu arma în mână împotriva tendinţelor de sovietizare a ţării, la 1 ianuarie 1949 se hotărăşte să înfiinţeze o organizaţie care pentru început îşi propunea să încurajeze pe ţărani la rezistenţă pasivă şi să constituie o reţea de sprijin pentru partizani. În acelaşi timp se făceau pregătiri pentru ca la momentul potrivit să intre în acţiune alături de luptătorii din munţi, procurându-şi armamentul necesar.

Chiar începând de a doua zi, la 2 ianuarie 1949, sunt primiţi în organizaţie primii membri, după depunerea jurământului în faţa preotului Nicolici Alexandru. Apoi la fiecare 2-3 zile alţii şi alţii, până la circa 60. La foarte scurt timp de la înfiinţare, în seara de 12 ianuarie, doi membri ai organizaţiei au căzut cu incredibilă uşurinţă în mâna a trei jandarmi deghizaţi în ţărani, care făceau pândă pentru prinderea lui Mariţescu Romulus, urmărit pentru crimă. Asupra celor doi ţărani s-au găsit arme, au fost duşi la postul de jandarmi şi, interogaţi sub tortură, au spus tot ce ştiau. În timp ce şeful de post anunţa Securitatea, ţipetele celor doi interogaţi au fost auzite şi s-a dat alarma. S-a cerut ajutorul grupului condus de Spiru Blănaru, care se afla în apropierea Teregovei, şi cele două grupuri reunite, sub comanda lui Gheorghe Ionescu, au atacat postul de jandarmi. Au eliberat pe cei doi captivi, dar era prea târziu, pentru că Securitatea intrase în posesia unor informaţii preţioase şi incidentul a fost punctul de plecare al unei represiuni pe cât de masivă pe atât de brutală.

Până acum am identificat 22 din partizanii lui Ionescu Gheorghe: Anculia Moise, Anculia Petru, Anculia Romulus, Berzescu Iovan, Berzescu Ion (Berda), Berzescu Petru (Păsulă), Cimpoca Iacob (Râne), Ghimboaşă Iancu (Micluţ), Ghimboaşă Ilie (Covaci), Ghimboaşă Nicolae (Micluţ), Grozăvescu Ianaş (Pârvu), Ionescu Gheorghe (comandantul grupului), Ivanici Gheorghe (Casapu), Ruşeţ Tudor (Ciorei), Stoichescu Ion (Cica), Stoichescu Pavel (Ştirban), Şmultea Gheorghe şi Şmultea Horia (Crişu), toţi din Teregova; Bejan Petru din Rodna Veche - Năsăud; Pitic Iosif şi Purdelea Emil din Gârbovăţ; Valuşescu Vasile (fost locotenent) din

[26] Teregova era reşedinţă de plasă şi avea notar public.

Prigor. Marea majoritate erau țărani, doi meseriași și trei intelectuali, iar din punct de vedere politic 12 erau fără apartenență politică, 7 țărăniști și 3 legionari (care au depus jurământul de credință față de Ionescu).

Din rețeaua de sprijin am identificat 26 elemente, deși au fost mai mulți: Bona Pavel (Ilovanu), Bumbăcilă Petru (Grigorescu), Colțan Ion, Colțan Petru, Copăceanu Romulus (student la Medicină), Costescu, Cornel (avocat, ajutorul comandantului), Grozăvescu Gheorghe (Mutu), Grozăvescu Ilie (Pârvu), Grozăvescu Petru (Măran), Grozăvescu Romulus (Roman), Grozăvescu Toma (Pârvu), Ienășiga Grigore (arestat împreună cu Anculia Moise în seara de 12 ianuarie), Imbrescu Mihai (Zamela, din Borlovenii Vechi), Lăzărescu Ioan-Senior (But), Lăzărescu Ioan-Junior (But), Măran Petru (Cornerevințu), Moater Martin (Ciomagu), Nicolici Alexandru (Popa Sandi, preot), Pârvulescu Ilie, Popescu Dumitru (Talea), Ruşeț Petru (Duma), Stepănescu Petru (Vlaicu-fiul), Stepănescu Traian (Vlaicu-tatăl), Stoichescu Gavril (Hugda), Șmultea Traian (Crișu-tatăl) și Vela Ioan (Boieru). Majoritatea acestora erau țărani săraci și impresionează solidaritatea lor cu luptătorii din munți în condițiile în care țara era înfometată de doi ani de secetă, dar și de obligația de a hrăni trupele de ocupație.

În vederea represiunii, în Teregova a fost cantonată Compania a 3-a din Batalionul 5 Securitate din Oradea, comandată de căpitanul Trandaf Narcis. Trupele au fost repartizate pe la casele celor fugiți în pădure și familiile acestora aveau obligația de a-i alimenta pe securiști. S-au efectuat razii și percheziții în scopul depistării celor care lipseau de acasă, confiscării armelor și capturării membrilor organizației. Au fost efectuate numeroase arestări, familii întregi au fost deportate, mulți țărani au fost constrânși să devină informatori. În acest fel partizanii au fost lipsiți de baza de aprovizionare. Această metodă și luarea de ostatici trebuia să constrângă pe partizani să se predea și unii, puțini, s-au predat. Ceilalți au rămas în munți, în plină iarnă. Era ger și urmele lăsate pe zăpada care avea o grosime de un metru și jumătate erau elemente care defavorizau pe partizani și înlesneau represiunea.

În ziua de 22 februarie 1949, doi comuniști din Teregova, Munteanu Gheorghe și Cherciu Mihai au fost prinși de partizani în apropiere de locul în care se aflau. Veniseră chipurile după fân și erau însoțiți de un copil care a fugit spre sat ca să dea alarma. Cei doi captivi au fost chestionați, judecați și împușcați de partizani în timp ce trupele de securitate se apropiau în marș forțat. La locul numit Pietrele Albe, Ionescu a ordonat ocuparea poziției de apărare[27]. Partizanii erau împărțiți în 5 echipe de câte 4 oameni, Spiru Blănaru cu două ajutoare a tras cu mitraliera, iar lt. Valușescu a condus echipa de intervenție. Acolo s-a înscris o pagină de glorie în rezistența anticomunistă. Copleșiți numeric și amenințați de o dublă învăluire, partizanii s-au retras în ordine și au dispărut în pădure, acoperiți de o echipă de 4 oameni care s-au oferit să rămână în ariergardă. Urdăreanu Gheorghe

[27] O companie de securitate contra a 29 de partizani.

şi Anculia Petru au murit în luptă, iar Ghimboaşă Nicolae şi Şmultea Gheorghe au fost prinşi vii. Securiştii au avut doi ofiţeri, un plutonier, şi un ostaş răniţi.

Din acea zi, cele două grupuri s-au despărţit. Blănaru şi-a dus oamenii în zona Feneş, grupul său fiind lichidat în 12-13 martie 1949. Ionescu a rămas împreună cu un mic grup, din care au făcut parte Valuşescu, Nimu, Purdelea, Pitic şi Ghimboaşă Iancu. Aceştia s-au despărţit şi ei şi au stat ascunşi până când, pe rând, au fost prinşi. Fata lui Ghimboaşă, Maria, devenise amanta unui ofiţer de securitate. Ea şi-a convins tatăl să se predea împreună cu Ionescu, pentru a nu fi condamnat. În noaptea de 30 septembrie/1 octombrie 1950, Ghimboaşă Iancu (Micluţ) l-a dezarmat pe Gheorghe Ionescu şi s-a predat de bunăvoie, predându-l şi pe Ionescu. Acesta a fost condamnat la moarte prin sentinţa nr. 792/12 iunie 1951 şi executat prin împuşcare, la 7 mai 1952, pe poligonul de tragere din Pădurea Verde.

Ghimboaşă Iancu, trădătorul, nu a scăpat uşor. A fost condamnat la 10 ani temniţă grea prin sentinţa nr. 688/4 mai 1951 şi a executat pedeapsa la Caransebeş, Timişoara, Poarta Albă şi Târgu Ocna, de unde s-a liberat în octombrie 1960.

La 1 octombrie 1950 au fost prinşi, separat, Bejan Petru şi Moater Martin, iar la 6 octombrie Pitic Iosif moare în luptă, iar Purdelea Emil este capturat. Valuşescu Vasile a fost prins la 16 octombrie împreună cu Nimu Francisc, iar la 31 octombrie 1950 Copăceanu Romulus.

Din grupul de 22 de partizani care au luptat sub comanda lui Gheorghe Ionescu, 4 au murit în luptă; Ionescu a fost condamnat la moarte şi executat; doi condamnaţi la 20 ani muncă silnică, dar au fost scoşi din penitenciar şi asasinaţi; doi condamnaţi la muncă silnică pe viaţă; doi la 25 ani muncă silnică; trei la 20 ani muncă silnică, patru la 15 ani muncă silnică, unul la 12 ani temniţă grea şi trei la 10 ani temniţă grea.

Mai menţionăm că numai până la 9 mai 1949 fuseseră arestaţi 120 de sprijinitori din organizaţia Teregova[28].

* * *

În afară de organizaţiile paramilitare şi grupurile de rezistenţă armată descrise mai sus, au existat încă multe altele despre care se ştie prea puţin sau au rămas necunoscute în totalitate. Spre exemplu, în sintezele Securităţii se întâlnesc referiri la „banda lui Strian (Streian) Emilian, compusă din 3 elemente". Ceilalţi doi erau Seleşanu (Seleşean) Ioan şi Bucur Atanase (Atanasie), „rămăşiţă a bandei depistate a maiorului Duma Vasile, care activează în muntele din zona Margina-Severin" sau „banda lui Cristoi Nicolae, compusă din 2 elemente", din care în primăvara anului 1951 a fost prins Zoica Dimitrie[29].

Un număr necunoscut de „fugari izolaţi" au rătăcit solitri prin păduri, înarmaţi sau neînarmaţi sau au stat ascunşi pe la rude sau prieteni, uneori ani de zile în şir, de regulă fără a întreprinde vreo acţiune semnificativă. Numele lor se poate găsi tot în sintezele Securităţii sau au dispărut odată cu ei.

---

[28] Vezi documentul nr. 67.

[29] ASRI, Fond „D", dosar nr. 2168, p. 276 şi 304.

Despre Jura Ion din comuna Fârliug, județul Caraș, care a fost împușcat de șeful de post Popovici, scrie Iosif Cireșan Loga în cartea *Rezistența anticomunistă din Munții Arinișului* (p. 6). Un alt partizan solitar a fost Banda Ion zis Meilescu, din comuna Rusca-Teregova, care a rezistat din 1948 până în 1962, prin păduri. Se pare că el este ultimul partizan activ din Banat, poate din România. A fost ucis de doi ciobani din Cornereva, care apoi i-au tăiat capul și l-au dus la Securitate ca dovadă pentru obținerea recompensei[30].

Până în prezent au fost identificate 21 organizații paramilitare și grupuri înarmate care au acționat pe teritoriul Banatului împotriva comunismului. Efectivul total a fost de 271 partizani și a fost extrem de variabil pe parcursul timpului și de la un grup la altul (3 membri la grupul Târziu și 43 la grupul Uță). Existența lor a variat între un an și 10 luni (grupul Teregova) și 10 ani la grupul Vucu. Grupul Uță a avut o existență de 7 ani și jumătate.

După o situație provizorie, au murit în luptă 35 partizani (12,9%), 19 au fost condamnați la moarte și executați, iar 11 au fost condamnați pe diferite termene dar au fost scoși din penitenciare și asasinați. Dacă totalizăm numărul celor care au murit de glonț ajungem la 65 din 271, adică 24%. Condamnați la muncă silnică pe viață au fost 7 partizani, 6 au fost condamnați la 25 ani muncă silnică, 9 la 20 ani muncă silnică, 16 la câte 15 ani muncă silnică și 24 la câte 10 ani temniță grea.

În anul 1940, Molotov a făcut afirmația că *„românii sunt un popor de lași"*. Dacă este așa sau nu, puteți aprecia după lectura cărții.

8. Caracteristicile rezistenței armate anticomuniste din Banat

Pentru început vrem să înlăturăm o confuzie pe care Securitatea o face cu sau fără intenție. **Fugar** este acela care caută scăpare plecând de la domiciliu și ascunzându-se, spre a nu fi prins, arestat și pedepsit. Dacă fugarul este înarmat, în scopul de a-și apăra libertatea și viața, luptând izolat sau în grup pentru un ideal, se numește **partizan**. Mișcarea de partizani din Banat a trecut prin mai multe etape de evoluție, în conexiune directă cu evenimentele interne și internaționale. La început a fost o perioadă de tatonare pe care o apreciem că s-a desfășurat în anul 1946 și prima jumătate a anului 1947. În această fază a apărut ideea necesității unei rezistențe anticomuniste directe. Începând din vara anului 1947 și până în ianuarie 1949 a urmat o etapă în care s-au constituit **grupuri înarmate** în munți, în puncte diferite, cu legături sporadice între ele și nuclee de rezistență la nivelul satelor și chiar al orașelor. **Faza confruntării deschise** între forțele de represiune și grupurile de partizani a început abia în noaptea de 12/13 ianuarie 1949, când a fost atacat postul de jandarmi Teregova. Atunci toate grupurile de rezistență ca și marile organizații (ale lui Uță, Tănase și Ionescu) erau în plin proces de organizare, adică nu se aflau gata de luptă. Securitatea aduce în zonă încă două batalioane și înființează **Comandamentul Unic Timiș** care coordonează forțele de represiune, iar grupurile Uță, Blănaru, Chera și Ionescu reacționează **violent**, cu morți și răniți

[30] Ciurică Nicolae, *interviu*.

de ambele părți. Perioada se încheie în 1958, după Revoluția din Ungaria. A urmat **agonia**, care a durat până în 1962.

Rezistența armată din Banat a avut caracteristici care se regăsesc și în celelalte zone fierbinți din țară. În primul rând caracterul **creștin**. Majoritatea luptătorilor aveau experiența războiului din Rusia și văzuseră cum au batjocorit comuniștii bisericile și pe credincioși. Or, românii erau buni creștini și nu puteau admite ca cineva să le siluiască sentimentele religioase. De regulă partizanii nu făceau fapte rele. Nicolae Ciurică a purtat în permanență Noul Testament asupra lui și citea în timpul liber. Ceilalți aveau și ei **Biblia**, cărți de rugăciuni, Visul Maicii Domnului etc. Cu toate acestea, luptătorii din munți au fost arătați de propaganda securistă ca „bandiți, teroriști, criminali și jefuitori". Au fost și din aceștia, dar foarte puțini, determinați poate de condițiile vitrege în care au fost constrânși să trăiască. Cum ar fi trebuit să se comporte Ișfănuț Dumitru sau Mutașcu Dumitru care știau că au fost condamnați la moarte în contumacie pentru o crimă pe care nu o săvârșiseră? Dar marea majoritate au fost oameni care au respectat **morala creștină** și **onoarea militară**.

Într-un interviu, fostul partizan Nicolae Ciurică declară: „Ne-am străduit ca să păstrăm o **conduită morală**, să nu întinăm onoarea de partizan, să fim un exemplu de curaj și demnitate pentru populația locală și chiar pentru securiști. Dacă am fi făcut furturi, jafuri, crime și violuri, așa cum lansau zvonuri securiștii, am fi rămas fără sprijinul populației care, în loc să ne protejeze și să ne ajute, ne-ar fi denunțat cu prima ocazie".

Pe de altă parte, trebuie să arătăm că nu toți comuniștii au fost răi. Au existat chiar secretari ai organizațiilor de bază P.M.R., milițieni și chiar ofițeri de securitate care au fost în legătură cu partizanii. Căpitanul Narcis Trandaf a purtat corespondență cu colonelul Uță. Plutonierii majori de miliție Cioclov, Guțu, Mărgulescu și Ungureanu au favorizat pe Vernichescu, Uță și Blănaru[31].

Rezistența armată a fost o **reacție spontană, de apărare**, față de teroarea generală exercitată de comuniști pe multiple planuri (economic, social, politic, religios, militar, cultural). Acest **caracter defensiv** s-a păstrat tot timpul existenței grupurilor de partizani. Mai mult decât atât, multe organizații și grupuri armate erau în faza de pregătire, de consolidare și așteptare a unei conjuncturi favorabile unei intervenții armate. Cu armele procurate, nu au apucat să tragă nici măcar un foc (Exemplu: organizația lui Tănase).

Caracterul **național** este determinat de componența amestecată din punct de vedere politic al grupurilor de rezistență: țărăniștii au luptat alături de legionari, liberali, social-democrați și chiar de comuniști care nu erau de acord cu metodele împrumutate de la bolșevici. De asemenea, din punct de vedere al structurii sociale, grupurile erau un amalgam alcătuit din militari, avocați, preoți, profesori, medici, studenți, elevi, muncitori și mulți țărani. Au fost mulți țărani săraci care au luptat împotriva dușmanului comun.

[31] Vezi documentul nr. 60.

Deşi legionarii au fost prezenţi în mai toate grupurile de partizani, rezistenţa armată a avut un caracter naţionalist, în nici un caz fascist.

Armata regală română şi-a iubit regele. Este semnificativ faptul că la 23 august 1944 ordinul suveranului a fost executat fără nici o deficienţă. Dar şi celelalte categorii sociale aveau convingeri **monarhiste**. În familie, în şcoală, în armată, românii au fost educaţi să creadă în Dumnezeu şi să-şi respecte regele. Vom vedea că partizanii colonelului Uţă aveau ca semne distinctive tricolorul şi o monedă cu efigia regelui Mihai, prinse pe căciulă sau pălărie. Şi mai reamintim că majoritatea grupurilor de rezistenţă au avut încadraţi foşti militari care au constituit osatura rezistenţei anticomuniste.

Rezistenţa armată anticomunistă din Banat a fost **generală**. Întrucât s-a desfăşurat pe tot teritoriul provinciei, nu numai în regiunea muntoasă ci şi în localităţile din zona de câmpie, inclusiv în oraşe. Marea majoritate a populaţiei ura comunismul şi aştepta numai un semnal din partea Occidentului ca să intre în acţiune. Caracterul de masă al rezistenţei se oglindeşte în numărul mare de grupuri armate, în numărul mare de morţi şi de oameni care au trecut prin închisori şi lagărele de muncă forţată.

Partizanii **nu** au comis acte de sabotaj împotriva obiectivelor militare, industriale sau a căilor de comunicaţie. Nu s-au înfăptuit acte de teroare asupra colectivităţilor. Miliţienii şi militarii au fost cruţaţi, puţinele victime căzute în luptă, în mare majoritate răniţi, fiind cazuri în care partizanii au fost în **legitimă apărare**. Ex.: Dumitru Işfănuţ este surprins de o patrulă a Miliţiei călare din Bozovici în timp ce se afla pe vine, într-un tufiş. Fără somaţie, sergentul Păsărică Virgil trage şi îl răneşte în şold, iar Işfănuţ, din poziţia în care se afla ripostează, împuşcând pe acesta în cap. Numai în cazurile de **trădare** gravă s-a trecut la **execuţii**. Au fost acte fără premeditare, inevitabile în acele condiţii. În cei circa 15 ani de luptă, cunoaştem numai nouă astfel de cazuri: Cernescu Lazăr şi Davidescu Eftimie din Rusca; Bocletaru Petre şi Gladin Modest, infiltraţi în grupul Uţă; Cherciu Mihai şi Munteanu Gheorghe din Teregova; Benghea Anastasia din Domaşnea; Gosa Maria din Lăpuşnicu Mare şi Munteanu Călina din Verendin.

„Trădătorul se pedepseşte cu moartea" scria colonelul Uţă în regulamentul organizaţiei sale[32].

Trădarea este un fenomen îngrijorător, care s-a manifestat frecvent la români de-a lungul istoriei, dar care a fost mult încurajată şi s-a manifestat foarte adesea în timpul regimului comunist. Din Banat cunoaştem până în prezent **43 de cazuri de trădare** care ni se par extrem de multe şi trebuie să fie cunoscute: Avram Ion din Sadova de Sus l-a trădat pe Işfănuţ Dumitru; Băcilă Ioan din Globurău a trădat grupul Domăşneanu; Beg Floarea din Zorlenţu Mare şi-a trădat soţul, Beg Ion; Belcotă Ştefan din Cornereva; Benghea Anastasia din Domaşnea trădează pe Işfănuţ Dumitru şi Ciurică Nicoale; Bică Ion din Teregova trădează pe Grozăvescu Toma şi Ilie; Cernescu Lazăr din Rusca; Cernescu Iosif din Domaşnea trădează pe Cristescu

[32] Ciurică Nicolae, *interviu*.

Ilie, fraţii Duicu Ion şi Nistor şi Urdăreanu Gheorghe; Călinescu Arpad a trădat pe mecanicii din depoul C.F.R. Timişoara; Cherciu Mihai din Teregova contra grupului Ionescu; David Ion (Mezin) din Zorlenţu Mare; Davidescu Eftimie din Rusca; Dârleanu Andrei din Moceriş trădează pe Mutaşcu Dumitru; soţia lui Dincă Radu şi-a trădat soţul; Dincea Floarea din Zorlenţu Mare şi-a trădat unchiul, Beg Ion şi pe Hlöbel Iosif care a fost ucis; Dobre Dumitru, plutonier miliţie Domaşnea trădează pe comandorul Domăşneanu şi pe Başulescu Dumitru; Drăgulescu Romulus din Teregova, călăuza Securităţii la Pietrele Albe; Duicu Toma (Roma) din Cornereva, trădează pe Ciurică Nicolae şi Stănescu Gheorghe; Fiat Elena din Cornereva l-a trădat pe Ciurică Nicolae; Gavrilă Ioan din Azuga infiltrat în grupul Uţă; Gârboni Ion (Buzan) din Valeapai a trădat pe Lascu Ion (Chera); Gherghinescu Ioan (Ercală) din Mehadica; Ghimboaşă Maria din Teregova şi-a trădat tatăl (Iancu) şi pe Ionescu Gheorghe; Ghinescu Ilie din Feneş l-a trădat pe Blănaru Spiru; Gladin Modest şi Bocletaru Petre, infiltraţi în grupul Uţă; Gosa Maria din Lăpuşnicu Mare l-a trădat pe Balica Gheorghe; Imbrescu Ilie şi Iosif din Borlovenii Vechi; Lugojanu Maria din Duleu l-a trădat pe Lascu Ion (Chera); Munteanu Călina din Verendin a trădat grupul Uţă; Munteanu Gheorghe din Teregova a trădat organizaţia lui Gheorghe Ionescu; Mutaşcu Gheorghe (Ciuruc) din Verendin şi-a trădat ginerele, Curescu Victor, iar Duicu Nistor a fost ucis; Nereianţu Ion din Sânnicolau Mare trădează organizaţia condusă de Dăianu Gheorghe; Ponoran Ilie din Feneş l-a trădat pe Blănaru Spiru; Puşchiţă Mihai (Curchilă), pădurar din Domaşnea i-a trădat pe Cristescu Gheorghe (Galea) şi Duicu Ion care au fost ucişi, iar Duicu Petru, Lalescu Nicolae şi Românu Petru au fost prinşi vii; Stoichescu Ilie din Teregova a fost călăuza trupelor de securitate la Pietrele Albe; Şerengău Ion (Priculescu) din Verendin a trădat grupul Uţă; Şmultea Traian din Teregova, a fost constrâns să fie călăuză la Pietrele Albe; Vădrariu Andrei din Mehadica a trădat grupul Uţă (4 morţi, un asasinat); Veltănescu Grigore din Globu-Craiovei, constrâns să trădeze pe Grozăvescu Petru (Dragu); Pantea din Uimuşu de Sus a trădat grupul de la Ciuad-Chisindia din Munţii Zarandului. Nu am aflat cine a trădat organizaţia lui Tănase Ioan şi grupurile Vernichescu şi Târziu în data de 17 martie 1949.

Formaţiile de rezistenţă au apărut treptat, **în valuri**, pe măsura creşterii presiunii din partea autorităţilor comuniste. În acest fel a existat o **opoziţie continuă** timp de ani de zile în toată perioada de sovietizare a ţării. De aici altă caracteristică a mişcării de partizani din Banat, **durata mare**, vreme de circa **15 ani**, din 1947 până în 1962, comparabilă cu cea din Bucovina (14 ani, din 1944 până în 1958). Deşi sensibil redusă la tăcere încă din primăvara anului 1949, de regulă în urma unor penetrări informative a Securităţii, decapitată, decimată şi răzleţită în grupuri, grupuleţe şi chiar elemente izolate, rezistenţa anticomunistă a bănăţenilor a renăscut, s-a regrupat şi a continuat să fiinţeze în jurul câte unui nou lider. Astfel organizaţia Teregova a avut o durată de un an şi 10 luni; grupul Blănaru a existat doi ani şi 3 luni; organizaţia lui Tănase trei ani; grupul Cireşan Loga şi grupul

Târziu câte 4 ani; organizația colonelul Uță a durat 7 ani și 6 luni, iar grupul dr. Vucu 10 ani!

Evident că liderii rezistenței și-au pus problema **preîntâmpinării trădării**. Știm că membrii organizației colonelului Uță, partizani și sprijinitori, au depus un **jurământ** de credință în cadru solemn, cu mâna pe armă. Grupul Cireșan a jurat cu mâna pe Biblie, cei din organizația lui Tănase pe formular scris, iar cei din Teregova în fața preotului Nicolici. Dar ce influență a avut jurământul asupra lui Andrei Vădrariu, membru al P.M.R., infiltrat de Securitate în grupul Uță? Cum se putea evita trădarea din partea unor indivizi ca Anastasia Benghea sau Ioan Gavrilă, care au făcut-o pentru bani sau alte foloase? Sau din partea celor care au fost constrânși, ca Elena Fiat sau Traian Șmultea? Sau din partea unor amante fără minte ca Floarea Dincea, Maria Ghimboașă sau Maria Gosa?

Partizanii au fost aprovizionați cu alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte și medicamente de o **rețea de sprijin** alcătuită din rude și prieteni din satele de munte. Tot ei le furnizau informații în legătură cu organele de represiune.

Parcurgând documentele, ne-a reținut atenția un număr de 132 de sprijinitori ai luptătorilor din munți. Pentru a ne da seama cine erau acești oameni, am încercat să-i clasificăm după anumite criterii. Din nefericire, documentele nu dau răspunsuri la toate întrebările noastre. Astfel, în ce privește apartenența politică știm precis că șapte dintre aceștia au fost țărăniști, nouă legionari, un liberal și trei apolitici. De remarcat este faptul că cinci erau membrii ai P.M.R. și U.T.M. În privința ocupației sprijinitorilor, 90 erau agricultori, 14 muncitori și meseriași iar 19 erau intelectuali. Femei au fost în număr de opt, iar minori au fost trei.

În privința studiilor, 27 aveau până în patru clase primare, 30 între 5 și 7 clase primare, 23 aveau studii suplimentare și 7 erau analfabeți.

Averea: din aceleași documente aflăm că patru sprijinitori au avut mai puțin de 5 iugăre (1 iugăr = 0,5775 ha), trei inși între 6-10 iugăre, 13 au avut mai mult de 10 iugăre, patru au avut mai puțin de 5 lanțuri de pământ, șapte între 6 și 10 lanțuri, nouă mai mult de 10 lanțuri și cinci nu au avut avere (un lanț = 0,5 ha).

Un număr de 32 sprijinitori aveau serviciul militar satisfăcut, aproape toți cu stagiu pe front, iar șase nu făcuseră armata.

Tot din documente rezultă că doi dintre sprijinitori nu aveau copii, 35 aveau unu sau doi copii, iar 13 aveau între trei și opt copii.

Condamnările: 49 sprijinitori au primit pedepse de până la 5 ani de închisoare, 29 au fost condamnați între 6 și 10 ani, zece inși au fost condamnați între 11 ani și muncă silnică pe viață, iar șase sprijinitori au fost condamnați la moarte! Dintre aceștia, șapte au primit pedeapsa suplimentară de confiscarea averii.

Partizanii nu purtau bocanci, singura încălțăminte potrivită la munte fiind opincile din anvelope de cauciuc. Fiecare partizan avea în sacul de merinde o mică trusă de prim ajutor cu fașă, pansament, rivanol, sulfamide etc.

Singurii partizani despre care avem cunoștință că au purtat **semne distinctive**, o panglică tricoloră sub care era prinsă pe căciulă sau pălărie o monedă cu efigia Regelui Mihai, au fost cei de sub comanda colonelului Uță. Nu au existat grade.

Unii au purtat uniforme militare, de jandarmi, miliţian sau securist, în funcţie de misiunea de îndeplinit. Foarte rar s-au îmbrăcat femeieşte, ziua, spre a se strecura mai uşor, iar automatul era camuflat într-o mătură de nuiele mai stufoasă[33]. În timpul deplasărilor în câmp deschis, noaptea, purtau armele la vedere. Ziua se deplasau numai prin pădure. Când erau nevoiţi să se deplaseze ziua, o făceau numai câte unul sau doi cel mult, iar armele se camuflau sub haină sau pelerina de ploaie[34]. Colonelul Uţă era îmbrăcat ţărăneşte. Puţini partizani se bărbiereau. Mulţi purtau barbă şi plete, păr mare, pentru că aşa voiau, deşi aveau brice şi foarfeci. Mutaşcu Dumitru avea barbă mare, Baderca Iancu şi Caraibot Ion aveau barbă mică, iar Işfănuţ Dumitru şi Ciurică Nicolae nu purtau barbă.

O altă caracteristică a rezistenţei din Banat a fost folosirea pe scară largă a **sălaşelor** ca adăpost. Sălaşele sunt construcţii rudimentare, din bârne, amplasate pe pământul fiecăruia şi folosite ca adăpost temporar pentru oameni şi animale şi depozit pentru unele produse (cartofi, nuci, mere, făn etc.). În perioada de început, partizanii s-au adăpostit în sălaşe şi au consumat alimentele găsite acolo, cu consimţământul proprietarului, care de regulă făcea parte din reţeaua de sprijin. Ei nu rămâneau decât două-trei zile, cel mult o săptămână, fiind nevoiţi să schimbe locul pentru a nu fi descoperiţi. Ca măsură de precauţie, ziua, uneori chiar şi noaptea, aveau sentinelă afară, într-un observator camuflat într-un copac înalt, de unde se supraveghea zona cu binoclul.

Iarna 1948-1949 a fost deosebit de grea, cu viscole şi zăpezi abundente, care în păduri au atins un metru şi jumătate grosime[35]. Nevoiţi să se deplaseze de la un sălaş la altul, lăsau urme pe zăpadă, înlesnind descoperirea locurilor în care se aflau adăpostiţi. Surprinşi fără alimente şi adăposturi asigurate, au fost o pradă uşoară pentru represiunea masivă. Aceasta a fost cauza principală a căderii grupurilor Uţă, Blănaru, Ionescu, Domăşneanu şi Vernichescu în februarie-martie 1949[36].

De ce au reuşit să supravieţuiască grupurile de luptători până în anii 1957-1958? Pentru că au învăţat din greşeli. Toamna şi-au amenajat **bordeie săpate în pământ**, bine camuflate şi aprovizionate cu alimente pentru o iarnă întreagă şi în acest fel Securitatea nu mai putea să-i descopere după urmele lăsate pe zăpadă, întrucât nu mai ieşeau afară până primăvara.

La începutul lunii octombrie 1948, grupul lui Spiru Blănaru (atunci erau numai 5 legionari) a construit două bordeie la locul numit „Cracul Şeii", iar legionarii din Teregova le-au aprovizionat cu alimente pentru iarnă[37]. Greşeala lui Mariţescu de a-l împuşca pe Cornel Novac a condus la scindarea grupului Blănaru-Domăşneanu şi abandonarea adăposturilor.

Grupurile au fost în continuă mişcare, în căutare de adăpost şi de surse alimentare, dintr-un loc în altul. Partizanii din grupul Gligor Cantemir au ajuns din

[33] Ciurică Nicolae, *interviu*.
[34] *Ibidem*.
[35] Vezi documentul nr. 49.
[36] Ciurică Nicolae, *interviu*.
[37] Vezi documentele nr. 70 şi 101.

Munții Zarandului în sudul Banatului. Grupul Uță s-a deplasat din zona Teregova în zona Baia de Aramă iar grupul lui Vasile Luță din Munții Mehedinți în Munții Semenicului. De aceea Securitatea a avut dificultăți în a stabili cu precizie locul unde se aflau aceştia, pentru a acționa eficient împotriva lor.

Un alt fenomen pe care l-am întâlnit la rezistența armată din Banat a fost **trecerea de la un grup la altul**, fie din simpatie, fie în caz de nevoie. Nimu Francisc a fost mai întâi partizanul lui Blănaru. Când s-a scindat grupul, l-a urmat pe Domăşneanu, iar când a căzut comandorul, s-a alăturat lui Ionescu. După uciderea colonelului Uță, Puşchiță Petru (Liber) a trecut în grupul lui Blănaru, iar după lupta de la Pietrele Albe, Valuşescu Vasile a trecut din grupul lui Blănaru în grupul lui Ionescu. Aceste treceri se făceau fără dificultăți, pentru că partizanii se cunoşteau între ei, chiar dacă erau în grupuri diferite. Compunerea şi recompunerea grupurilor s-a făcut după împrejurări.

În mişcarea de rezistență au participat oameni de toate profesiile: militari, țărani, meseriaşi, muncitori, studenți, preoți, avocați etc., iar din punct de vedere politic au fost mulți țărăniști şi legionari, dar şi liberali şi social-democrați, chiar comuniști (Gheorghe Urdăreanu). Marea majoritate era formată din persoane care nu au făcut politică niciodată. În ce priveşte starea materială, paradoxal, țăranii săraci au format majoritatea grupurilor de partizani. Chiaburii, industriaşii şi moşierii nu au luptat cu arma în mână împotriva comunismului. Au fost prudenți.

Este adevărat că legionarii au avut tendința de a-şi forma propriile lor grupuri, dar până la urmă au primit şi alte categorii de luptători: Valuşescu (militar, țărănist), Marițescu (apolitic) etc. În general, nu s-a ținut seama de apartenența politică la încadrarea în grupurile de rezistență anticomunistă. Colonelul Uță, Ionescu, Tănase şi alți conducători ai rezistenței **nu au făcut discriminări politice**. Atunci nu s-a făcut politică de nici un fel. Toți erau anticomuniști[38].

Un raport al Securității din 1951 arată afilierea politică a 804 persoane arestate pentru că făceau parte din 17 „bande din munți" sau pentru că le ajutaseră: 88 foşti membri ai P.N.Ț.-Maniu, 79 membri ai Frontului Plugarilor, 73 foşti legionari, 43 foşti membri ai Partidului Comunist (!), 15 membri ai P.N.L. şi alții[39].

Nu trebuie să neglijăm nici existența unor partizani originari din afara Banatului. Bela Iosif din Moreni-Prahova a luptat în grupul Cireşan-Chera; Bisericosu Victor din comuna Cloşani-Mehedinți a fost curier al grupului Vernichescu; Berbecaru Stelian era originar din Pătârlagele-Buzău; Ciurică Ion şi fiii săi Victor şi Nicolae din Titerleşti-Baia de Aramă; Dincă Radu din Glăvile-Vâlcea; Frățulescu Nicolae din Cloşani, Luță Vasile din Brebina, Stănescu Gheorghe din com. Mărăşeşti, Trocan Nicolae din Zegujani, toți din județul Mehedinți, au activat în organizația colonelului Uță[40].

---

[38] Ciurică Nicolae, *interviu*.

[39] SRI, *Cartea Albă a Securității*, vol. II, Bucureşti, p. 82.

[40] Ciurică Nicolae, *interviu*.

În Banat, ca în tot restul țării, au existat **două rețele paralele de informatori**. Una a lucrat în favoarea Securității, iar cealaltă în favoarea partizanilor. Exemplificăm, spre a înțelege importanța acestor informații. „În noaptea de 24/25 ianuarie 1949, colonelul Uță cu 8 partizani ne aflam în sălașul lui Busuioc Iosif zis Pârvan din apropierea comunei Verendin. A venit un om din comuna Mehadica și ne-a spus că la gara Cruşovăț a venit un tren plin cu securiști echipați de război și că se îmbarcă pe un tren forestier. Atunci am fost preveniți la timp și am scăpat, părăsind sălașul și intrând în pădure. Altfel nu scăpam. Precis a fost o trădare, pentru că prea au venit la fix. Noaptea târziu am ajuns la casa lui Lozici Atanasie, situată la marginea comunei Domașnea. Am bătut la fereastră și acesta a venit tremurând de frică și ne-a spus că tot satul este plin de trupe de securitate și toate intrările în sat sunt păzite, iar circulația este interzisă pe timpul nopții"[41].

Problema **armamentului** și **muniției** s-a pus destul de acut, deși în urma războiului rămăseseră mari cantități. Legislația comunistă prevedea pedepse cu închisoarea pentru posesia ilegală de arme și muniție iar autoritățile au avut obiectivul de a le confisca. Numai comuniștii aveau dreptul să poarte armă. Totuși în vara anului 1948 mulți bănățeni aveau diferite tipuri de arme ascunse, gata să le folosească la nevoie. Erau insuficiente ca număr pentru cei care luaseră calea codrului, iar colonelul Uță și Spiru Blănaru condiționau primirea de noi membri, de posesia unei arme[42]. Pentru a-și procura armamentul necesar, partizanii au atacat posturi de jandarmi (Semenic, Teregova, Soceni), au dezarmat jandarmi (Armaș Nistor, Izbașa Ioan, documentul 21), au dezarmat pădurari (Mariţescu R. pe pădurarul Stoicescu Petru și N. Ciurică pe Gh. Curelea). Partizanii lui Chera au dezarmat pe perceptorul Florescu și pe secretarul Pavel Liuba, iar în altă împrejurare au luat prin surprindere și au dezarmat doi securiști în civil și un activist de partid cărora le-au luat pistoalele[43]. Un căpitan și un plutonier major de la magazia de armament din Lugoj au sustras armament pentru grupurile din munți[44]. O echipă de partizani ai lui Uță au vizitat într-o noapte pe comuniștii din satul Verendin și i-au silit să le predea armele[45].

Din documente rezultă slaba dotare cu armament și muniție a partizanilor și marea lui diversitate. Remarcăm totuși existența unor mitraliere în dotarea grupurilor Uță (documentul nr. 30), Domășneanu (documentul nr. 38) și Blănaru (documentul nr. 69). Armamentul din dotarea grupurilor de partizani Ionescu, Blănaru și Domășneanu este arătat în documentele nr. 81, 89, 137, 139 și 140.

„Când plecam de la munte jos, în sate, de regulă plecam câte patru inși. Trebuia să avem cu noi două pistoale-mitralieră (automate) și două Z.B.-uri, sau un

---

[41] Duicu Petru, *interviu*.

[42] Vezi documentul nr. 101.

[43] Iosif Cireșan Loga, *Rezistența anticomunistă din Munții Arinișului*, p. 20 și 27.

[44] *Ibidem*, p. 8.

[45] Vezi documentele nr. 22 și 103.

Z.B. şi o puşcă-mitralieră. În afară de acestea, fiecare avea câte un pistolet şi patru grenade puse pe centură, la brâu. Restul se ţinea în sacul de merinde"[46].

În privinţa **scopului** rezistenţei din Banat, colonelul Uţă prevedea hărţuire şi lupte de gherilă spre a demoraliza duşmanul, în vederea răscoalei de masă a poporului, care ar fi atras atenţia Occidentului asupra situaţiei disperate în care se afla România[47]. Pedepsirea asupritorilor comunişti şi a colaboraţioniştilor urmărea ridicarea moralului populaţiei, în mod deosebit al ţăranilor, încurajându-i să reziste, să nu se înscrie în Partidul Comunist sau în colectiv şi să se opună acţiunilor regimului. Rezistenţa anticomunistă se afla într-o fază incipientă, în care nu s-a pus problema răsturnării regimului, dar dacă s-ar fi consolidat ar fi devenit ameninţătoare. Se avea în vedere izbucnirea unui conflict armat internaţional, situaţie în care partizanii ar fi acţionat în spatele frontului sovietic. Mişcarea partizanilor a interesat C.I.A. iar la începutul anului 1949 a început recrutarea românilor din lagărele de refugiaţi. Câţiva au fost instruiţi să contacteze grupurile de rezistenţă şi să le livreze arme uşoare, muniţii, emiţătoare radio şi medicamente. În locurile de paraşutare au fost întâmpinaţi de Securitate, în urma trădării lui Philby şi altor spioni sovietici. Nici partizanii bănăţeni nu au primit vreun ajutor pe calea aerului din partea Occidentului[48].

Colonelul Uţă a plănuit o lovitură în stil mare care, chiar dacă ar fi reuşit să pună la grea încercare regimul comunist, nu ar fi avut sorţi de izbândă din cauza intervenţiei sovietice. Se ştie ce s-a întâmplat în alte ţări satelite Moscovei.

Activitatea grupurilor de rezistenţă **nu a fost coordonată**, dar între ele au existat contacte, legături stabilite direct sau prin curieri şi a existat tendinţa de unificare nu numai a eforturilor, dar chiar a organizaţiilor şi grupurilor. Colonelul Uţă preconiza realizarea unui Bloc Naţional anticomunist. Deşi grupurile de partizani au acţionat independent din punct de vedere militar, erau strâns legate între ele prin scopul urmărit. Stabilirea contactelor era dificilă.

Lipsa mijloacelor de comunicaţie moderne a caracterizat şi rezistenţa din Banat. Partizanii nu au avut acces la ziare sau radio. Ştirile le parveneau prin sprijinitori, destul de slab informaţi şi ei, în condiţiile în care propaganda comunistă deforma adevărul. Nu au comunicat prin telefon sau radio.

Din documente ştim că, în scopul de a se uni, Spiru Blănaru a dus tratative cu colonelul Uţă prin Valuşescu Vasile, care s-a prezentat la acesta în uniformă de locotenent. Tot prin intermediul locotenentului Valuşescu s-a realizat înţelegerea Ionescu-Blănaru[49]. În ianuarie 1949, la sălaşul lui Roman Grozăvescu, s-au întâlnit Gheorghe Ionescu, Spiru Blănaru şi delegaţii colonelului Uţă (Ion Duicu, Nistor Duicu şi Işfănuţ Dumitru) unde s-a hotărât „unirea tuturor grupelor de fugari" în

---

[46] Ciurică Nicolae, *interviu*.

[47] Uţă Ion, *Plan de acţiune*.

[48] Dennis Deletant, *Teroarea comunistă în România*, Ed. Polirom, Bucureşti, 2001, p. 177.

[49] Vezi documentele nr. 28 şi 71.

primăvara anului 1949[50]. Profesorul Atanasie Berzescu a fost omul de legătură între colonelul Uță și Spiru Blănaru.

În luna februarie 1949, Tănase, Voichiță și Ungureanu au purtat discuții cu Vernichescu și Târziu și au stabilit un plan de acțiune comun[51]. În paralel, Chera a discutat cu Vernichescu la Bolvașnița și prin Ion Boldureanu au luat legătura cu Uță și Domășneanu. Au ajuns la înțelegere ca să lupte singuri, pe o suprafață cât mai mare, pentru a dispersa forțele dușmanului și să țină legătura prin curieri[52]. Colonelul Uță, prin Gh. Cristescu, s-a înțeles cu maiorul Dumitriu, la Timișoara, ca să colaboreze cu organizația generalului Carlaonț din Oltenia[53]. Iar maiorul Dabija din Muntele Mare l-a contactat pe colonelul Uță prin dr. Ion Claudian[54].

Din cercetări nu a reieșit vreo legătură superioară organizației colonelului Uță, ci o serie de legături laterale sau inferioare în Lugoj (Jucu Constantin), Caransebeș (lt. colonelul Adam Sever), Timișoara și Reșița[55], cu colonelul Gurgu Mihai din Caransebeș și slt. Cernescu Nicolae din Văliug[56].

Colonelul Uță a purtat corespondență cu căpitanul Trandaf Narcis, comandantul Companiei 3 Securitate care era cantonată în Teregova, prin Iacobescu Nicolae (Bălțoni), curier, fost ordonanță a colonelului la Regimentul 17 Infanterie[57].

Tactica adoptată de partizani a fost singura posibilă în situația respectivă. Ei au fost aproape în permanență în **defensivă**, apărându-se de încercările permanente ale forțelor de securitate de a-i captura[58]. Adică așteptarea, eschivarea și riposta numai în caz de atac direct din partea trupelor de securitate.

Presupunem că în urma numeroaselor discuții s-a hotărât că este mai bine ca grupurile să acționeze independent și să aibă efective mici, fapt care ușura aprovizionarea și posibilitatea de a trece neobservați. Fiind cât mai răspândiți, obligau dușmanul să-și împrăștie forțele.

Au avut inițiativa numai de câteva ori, pentru a procura armament sau pentru eliberarea captivilor (atacul postului de jandarmi Teregova, eliberarea unor arestați escortați de jandarmi etc.).

Partizanii din grupul Duleu încetau activitatea când raziile se îndeseau și nu au luptat față în față cu jandarmii sau securiștii, ci loveau prin surprindere și se retrăgeau imediat. Acționau numai noaptea, ziua munceau pe câmp sau acasă. Au evitat crimele, aplicând doar o bătaie bună, cu nuiaua, pentru intimidare[59].

---

[50] Vezi documentul nr. 61.

[51] Vezi documentele nr. 84, 87 și 92.

[52] Iosif Cireșan Loga, *Rezistența anticomunistă din Munții Arinișului*, p. 22 și 28.

[53] Emil Sebeșan, *interviu*.

[54] Cicerone Ioniță, *Rezistența armată anticomunistă din Munții României*, Ed. Gândirea Românească, București, p. 24.

[55] Vezi documentul nr. 67.

[56] Vezi documentul nr. 41.

[57] Nicolae Ciurică, *interviu*.

[58] Dennis Deletant, *Teroarea comunistă în România*, Ed. Polirom, Iași, 2001, p. 176.

[59] Iosif Cireșan Loga, *Rezistența anticomunistă din Munții Arinișului*, p. 12, 16, 20.

Au fost şi represalii, acţiuni violente dar legitime. Nu putem trece cu vederea lupta de la Pietrele Albe, unde partizanii organizaţi în echipe au ocupat dispozitiv de luptă şi au tras, inclusiv cu mitraliera, în trupele de securitate. Colonelul Uţă a căzut eroic, trăgând cu mitraliera.

A existat un plan de acţiune întocmit de colonelul Uţă, un plan de perspectivă. Al doilea plan, tot ofensiv, al lui Tănase Ion, avea drept obiectiv eliberarea oraşelor Timişoara, Arad, Lugoj şi Caransebeş. Nu s-au pus în aplicare. A fost şi un al treilea plan, pentru eliberarea Oraviţei, al fraţilor Blaj.

În ciuda inferiorităţii numerice şi tehnice şi a izolării, grupurile de partizani din Banat au rezistat loviturilor Securităţii mai mult de un deceniu, în condiţiile în care familiile lor nu-i mai puteau aproviziona cu alimente. Satele erau ocupate de trupe de securitate, sălaşele erau dezafectate iar rudele partizanilor erau arestate, condamnate sau deportate. Faptul că ani de zile au supravieţuit în aceste condiţii, dovedeşte că au beneficiat de un nepreţuit **sprijin din partea populaţiei locale**, solidară în lupta împotriva duşmanului comun. Ţăranii săraci s-au opus în acest fel măsurilor economice abuzive (impozite, taxe, colectări etc.), ştiind că partizanii luptă împotriva asupritorilor ţărănimii.

Nu trebuie să neglijăm acordul tacit, chiar sprijinul acordat de unii şefi ai posturilor de jandarmi.

Dacă forţele de represiune erau superioare numeric şi tehnic şi aveau spatele asigurat de trupele sovietice de ocupaţie, partizanii aveau şi ei avantaje. Majoritatea aveau experienţa frontului, deci ştiau să lupte. Unele grupuri au fost comandate de foşti ofiţeri sau subofiţeri, activi sau în rezervă. Cum marea majoritate provenea din satele de munte, partizanii cunoşteau bine munţii, pădurile şi cărările din zonă. De asemenea, aveau legături de rudenie sau de prietenie cu ţăranii din localităţile apropiate, care le-au asigurat sprijin moral şi material.

Superioritatea partizanilor consta în aceea că mulţi ştiau că nu mai au nimic de pierdut. De aceea au luptat pe viaţă şi pe moarte. Işfănuţ Dumitru şi Mutaşcu Dumitru erau condamnaţi la moarte în lipsă, iar Ciurică Nicolae nu mai avea decât tată, mama murise şi nu era însurat. Pentru ei viaţa nu prea conta. Preferau să moară eroic, decât să putrezească de vii între zidurile închisorilor. Ştiau cum decurg anchetele şi cum sunt torturaţi şi exterminaţi deţinuţii în închisori[60].

Securiştii intrau în panică, le era frică dacă li se răspundea cu foc. Erau aduşi din ordin, aveau familie, soţie, copii. Deosebirea dintre securişti şi partizani consta în faptul că securiştii nu au stat pe gânduri, ci au tras chiar fără somaţie în partizani, în timp ce aceştia s-au gândit că tinerii securişti sunt nevinovaţi, că erau obligaţi de superiorii lor să verse sânge de român.

Partizanii aveau convingerea că luptă pentru o cauză dreaptă şi au sperat într-un ajutor venit din afară. S-au înşelat în aşteptările lor şi abia după revoluţia maghiară din 1956 au înţeles că politica şi morala nu fac casă bună.

---

[60] Ciurică Nicolae, *interviu*.

Vecinătatea Iugoslaviei şi conflictul dintre Tito şi Stalin au condus la ipoteza unei colaborări antisovietice între sârbi şi partizanii români. Partidul Comunist Iugoslav a fost exclus din Kominform la 28 iunie 1948, sovieticii au adus în secret noi trupe şi au impus României să fortifice zona de frontieră şi să lichideze focarele de rezistenţă armată din Banat. Au apărut reţele de sârmă ghimpată, iar pe o lăţime de circa 25 de kilometri s-au construit sute de cazemate şi s-au plantat câmpuri întregi de mine. În zonă mişunau agenţi, exista o fâşie de teren arată şi greblată şi posturi de pândă ale grănicerilor[61]. Deşi se ştia că dincolo este tot un regim comunist, sute de români din toată ţara au riscat şi au trecut frontiera. Sârbii i-au prins, i-au internat în lagăre de muncă forţată, pe unii i-au ucis, iar în final marea majoritate a fost dusă la frontieră şi somată să treacă înapoi în România, unde îi aşteptau grănicerii. La Securitatea din Timişoara a existat un nucleu de spioni titoişti (Vida Nedici, Sava Bugarschi şi alţii), care aveau legături cu Securitatea iugoslavă[62]. Preţul plătit pentru acoperirea acestora a fost tocmai acest val de expulzări. Sârbii nu au acordat azil politic refugiaţilor români. Speranţa în ajutorul iugoslav nu s-a justificat, pentru că Tito n-a vrut să rişte.

Acţiunile împotriva regimului comunist au fost rare şi nici una nu a ameninţat să-l răstoarne[63]. Considerăm că este încă prea devreme să ne pronunţăm cât de rare şi ameninţătoare au fost acţiunile partizanilor, atâta vreme cât cercetarea istorică nu are acces liber la arhive. Am prezentat pe scurt organizaţiile şi grupurile armate care au existat în Banat (nu toate, ci numai pe cele despre care avem cunoştinţă). Amploarea rezistenţei din Banat se poate aprecia parcurgând evantaiul acţiunilor şi preocupărilor partizanilor:

1. Verificarea membrilor înainte de încadrare, finalizată cu depunerea jurământului;
2. Întocmirea planului de acţiune şi al regulamentului;
3. Procurarea armamentului, muniţiei, echipamentului;
4. Realizarea unei reţele de sprijin pentru aprovizionarea cu alimente, îmbrăcăminte, medicamente şi informaţii;
5. Asigurarea adăposturilor (sălaşe, bordeie, gazde);
6. Asigurarea de contacte, înţelegeri, reţea de curieri;
7. Propaganda de la om la om şi prin manifeste;
8. Acţiuni punitive împotriva activiştilor comunişti care terorizau populaţia (perceptori, colectori, şefi de batoză, pădurari, informatori);
9. Acţiuni pentru intimidarea autorităţilor (secretari de partid, şefi de post, notari, brigadieri silvici);
10. Atacarea şi dezarmarea jandarmilor care escortau arestaţi, în scopul de a-i elibera;
11. Atacarea maşinilor Securităţii care transportau arestaţi;

---

[61] *Ibidem.*

[62] U.D.B.A.

[63] Dennis Deletant, *Teroarea comunistă în România*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001, p. 176.

12. Atacarea maşinii în care se aflau conducătorii Securităţii locale (maiorul Kling, maiorul Moiş);

13. Atacarea trenului industrial Reşiţa-Anina (13 august 1948);

14. Oprirea acceleratului în staţia Teregova, dezarmarea jandarmilor şi eliberarea arestaţilor (13 ianuarie 1949);

15. Jefuirea cooperativelor de consum în scopul de a împărţi ţăranilor produse la care nu aveau acces (Bărbosu, Moceriş);

16. Atacarea posturilor de jandarmi pentru a procura arme, uniforme şi a elibera arestaţii (Soceni, Semenic, Teregova);

17. Ripostă cu foc la atacul trupelor de securitate (colonelul Uţă, Lascu Ion - Chera, Gheorghe Ionescu, Spiru Blănaru);

18. Pregătirea unei răscoale în scopul eliberării oraşelor Timişoara, Arad, Lugoj, Caransebeş, Oraviţa, arată că rezistenţa avea o bază de masă şi acţiona şi în zona de câmpie a Banatului, nu numai în munţi, etc., etc.

9. Represiunea

Forţa creează dreptul - principiu fascisto-comunist care s-a concretizat şi în România în râuri de lacrimi, sânge şi sudoare. Anticipând reacţia de respingere a ideologiei comuniste, pentru anihilarea oricărei posibilităţi de apărare, sovieticii au procedat mai întâi la strângerea armelor şi muniţiei aflate în posesia populaţiei şi le-au interzis prin lege. A existat o mare cantitate de armament şi muniţie, rămasă în urma războiului. Singurii cetăţeni care au avut dreptul să poarte armă au fost comuniştii. De aici poarta abuzului era deschisă. Guvernul comunist a fost impus cu forţa şi prin forţă s-au făcut toate reformele care au condus la sovietizarea ţării. Mai întâi au fost epurările, arestările, deportările, confiscările, naţionalizările, toate sub formă dură, represivă. Rezistenţa la comunizare a urmat după, a fost efectul, iar cauza a fost abuzul.

Regimul comunist a practicat terorismul de stat asupra propriului popor, cu scopul de a-l reduce la tăcere. În acest scop, încă de la început, organismele informative şi represive ale statului au fost infiltrate cu agenţi sovietici şi au executat directivele Moscovei.

La 30 august 1948 a fost înfiinţată Securitatea, ***braţul înarmat*** al Partidului Comunist, ***principalul instrument de represiune***, organizată după modelul sovietic. Avea rolul de a depista şi lichida orice formă de rezistenţă faţă de regim[64]. Miliţia a luat locul Poliţiei, iar trupele de securitate au preluat atribuţiile Jandarmeriei. În 1953, Miliţia avea un efectiv de 40 000 de oameni, iar trupele de securitate 55 000 soldaţi şi ofiţeri şi erau dotate cu artilerie şi tancuri[65].

Apariţia formelor de rezistenţă în Banat, în condiţiile conflictului Tito-Stalin, a produs îngrijorare la Ministerul de Interne, care a hotărât invadarea zonei cu trupe de securitate. Pretextul a fost atacarea postului de jandarmi Teregova de

[64] *Ibidem*, p. 96 şi 101.
[65] *Ibidem*, p. 115.

către partizani. La 23 ianuarie 1949, la Caransebeş s-a constituit Comandamentul Unic Timiş, cu scopul de a coordona acţiunile tuturor forţelor armate din regiune, pentru anihilarea grupurilor de partizani. În zonă s-au adus încă două batalioane de securitate, nr. 5 de la Oradea şi nr. 9 de la Braşov şi a urmat o amplă operaţiune de căutare, încheiată cu arestarea familiilor bănuite că i-ar ajuta pe partizani[66]. S-a procedat ca la război. Să nu uităm că starea de asediu era în vigoare din 1938. Ocupând satele şi lichidând reţeaua de sprijin, trupele de securitate au reuşit să destabilizeze câteva grupuri de rezistenţă în lunile februarie şi martie 1949, adică în plină iarnă. Lipsiţi de baza de aprovizionare şi informare, lipsiţi de adăpost pentru că nu mai puteau folosi sălaşele, nevoiţi să se deplaseze în permanenţă, deci să lase urme pe zăpadă, aflaţi încă în curs de organizare şi infiltraţi cu agenţi de securitate, partizanii au fost o pradă relativ uşoară pentru experimentaţii consilieri sovietici.

Securitatea avea dreptul de a investiga, de a aplica justiţia şi de a administra sistemele de detenţie, împuterniciri în flagrantă contradicţie cu principiile democratice. Baza legală pentru acţiunile represive a constituit-o legislaţia din timpul dictaturii regelui Carol al II-lea, completată cu legi noi, adoptate după 6 martie 1945. Noile legi nu defineau infracţiunile la care se refereau, imprecizia acestora permiţând aplicarea lor arbitrară.

În procesele politice, o importanţă deosebită o avea mărturisirea, obţinută prin tortură, de regulă prin bătaie. Declaraţiile studiate şochează prin modul de exprimare al anchetatorului. Securitatea stabilea şi condamnările pe care trebuia să le pronunţe tribunalul militar, iar la Timişoara preşedintele completului de judecată în 1949 a fost Ştefănescu Mihail, marionetă, care a jucat perfect rolul de călău, pentru a scăpa de o condamnare pentru crimă împotriva umanităţii[67].

Anchetaţii erau izolaţi fiecare în câte o celulă, în care se repartiza câte un agent al Securităţii, o „ureche", ce avea misiunea de a-i trage de limbă şi a informa pe anchetator asupra celor discutate[68].

În urma unei anchete rapide şi superficiale, Securitatea a selecţionat 12 din sutele de bănăţeni arestaţi, în scopul de a le înscena un proces exemplar. În capul lotului a fost pus legionarul Spiru Blănaru, spre a justifica acuzaţia de fascism, deşi în lot erau patru ţărănişti, cinci apolitici şi numai trei legionari. Erau reprezentanţi din toate grupurile de partizani: trei inculpaţi din grupul Blănaru, doi de la Ionescu, doi de la Uţă, trei de la Tănase şi câte un reprezentant de la Domăşneanu şi Vernichescu. Cele 32 de pagini ale Referatului introductiv sunt un amalgam de acuzaţii discutabile, în care vinovăţia fiecărui inculpat se regăseşte şi în sarcina celorlalţi. Cei doisprezece inculpaţi fuseseră condamnaţi înainte de a fi judecaţi. Dovada este condamnarea scrisă în dreptul numelui fiecăruia[69].

---

[66] Vezi documentele nr. 33 şi 34.

[67] Vezi documentele nr. 1-3, 11 şi 113.

[68] Vezi documentele nr. 65, 66 şi 79.

[69] Vezi documentul nr. 110.

Procesul s-a desfăşurat la Tribunalul Militar Timişoara, într-o clădire centrală, dar relativ izolată, goală, în sala de festivităţi de la etajul I. Astăzi, aici îşi are sediul Primăria municipiului Timişoara. Destinaţia celorlalte camere de la etajul I este arătată în planul reprodus la *Ilustraţii*. Inculpaţii erau izolaţi fiecare în câte o cameră, în prezenţa unui agent neînarmat, care trebuia să prevină orice tentativă de sinucidere. La closet era dus numai câte unul, sub atentă supraveghere, iar pe coridor era un alt paznic, înarmat. Garda, completul de judecată, procurorii, martorii, avocaţii, presa şi publicul (numai cu invitaţie), toţi au fost cazaţi şi n-au avut voie să părăsească imobilul cât timp a durat procesul (21-25 iunie 1949). Toţi participanţii, inclusiv judecătorii, au fost verificaţi cu atenţie şi s-au luat severe măsuri de pază interioară şi exterioară. O grupă de intervenţie a stat în permanenţă în alarmă, pentru eventualitatea unui atac al partizanilor liberi în scopul eliberării arestaţilor. Anchetatorii au fost în contact permanent cu inculpaţii şi martorii, spre a nu schimba declaraţiile[70]. Din 24 de martori, numai 6 erau liberi, ceilalţi 18 erau arestaţi şi vor fi judecaţi în alte loturi, conform practicii generale a Securităţii şi Justiţiei comuniste.

A prezidat locotenent-colonelul magistrat Ştefănescu Mihail, cel acuzat în 1945 de crimă de război. Dezbaterile s-au desfăşurat sub presiunea unor mitinguri regizate şi coordonate. Vorbitorii erau numiţi, iar moţiunile scrise anticipat au fost trimise pe adresa tribunalului. În toate s-a cerut pedeapsa cu moartea pentru *duşmanii poporului*. Presa din toată ţara a reprodus aceste moţiuni, întreţinând valul de isterie.

Sentinţa, votată în unanimitate, trimitea la moarte cinci inculpaţi, doi erau condamnaţi la muncă silnică pe viaţă, iar alţi cinci la 20, la 15 şi respectiv 10 ani de închisoare[71]. Recursurile au fost respinse în bloc de către Curtea Supremă Militară[72]. Condamnaţii la moarte au fost împuşcaţi în ziua de 16 iulie 1949 pe poligonul de tragere din Pădurea Verde - Timişoara, dar Securitatea n-a fost mulţumită cu atât. Toţi cei doisprezece trebuiau să moară, chiar dacă şapte fuseseră condamnaţi la închisoare. Au fost scoşi din penitenciar şi asasinaţi tot în Pădurea Verde, în ziua de 2 august 1949[73].

Crima a fost ascunsă până după Revoluţia din decembrie 1989[74]. S-au găsit documente care arată că nu li s-au întocmit nici acte de moarte, decât opt ani mai târziu, în 1957, iar locul unde le putrezesc osemintele nu s-a găsit nici până astăzi.

* * *

Ostaşii din trupele de securitate erau îndoctrinaţi şi atent supravegheaţi de ofiţerii politici, ca să se comporte după principiile *luptei de clasă*. Nu trebuiau să

---

[70] Vezi documentul nr. 109.
[71] Vezi documentele nr. 112 şi 113.
[72] Vezi documentul nr. 114.
[73] Vezi documentul nr. 115, 116 şi 117.
[74] Vezi documentele nr. 118-122.

aibă milă de *bandiți* și *terorişti,* iar regula era de a deschide foc fără somație. Consecința a fost numărul mare de partizani morți și răniți în luptă în raport cu cei capturați vii și cu pierderile Securității. Ucigașii erau evidențiați, premiați și avansați în grad, în timp ce cadavrele partizanilor erau profanate, legate de picioare și târâte cu calul sau cu mașina prin sate (cazul colonelului Uță) sau erau expuse în fața primăriei pentru intimidarea sătenilor[75].

Câteva cuvinte despre **metodele represiunii**.

Securitatea a răspândit zvonuri calomnioase la adresa partizanilor și i-a batjocorit prin propagandă de la om la om, în scopul de a stârni neîncrederea populației locale. Arătând că sunt bandiți, terorişti, tâlhari, violatori, a dus un adevărat război psihologic împotriva luptătorilor din rezistență. S-a minimalizat mișcarea de rezistență, arătând că nu există decât un număr infim de partizani, cu armament insuficient, că populația îi urăște, că majoritatea sunt delincvenți de drept comun, etc.

Imediat după evenimentele de la Teregova din 12/13 ianuarie 1949, s-au mărit efectivele posturilor de jandarmi/milițieni din satele aflate în zona fierbinte. La Teregova s-a mărit efectivul postului la 20, apoi la 40[76]. Satele din zona de munte (Teregova, Domașnea, Rusca, Luncavița, Verendin, Mehadica, Cornea, Cornereva, Feneș, Armeniș) au fost pur și simplu ocupate de trupe de securitate care au efectuat razii și percheziții pentru depistarea celor care lipseau de acasă. Familiile acestora au fost arestate, anchetate, condamnate sau deportate, pentru a constrânge pe partizani să se predea[77]. Luarea de ostatici a fost o practică generală (soțiile lui Domășneanu și Ionescu Gheorghe, familia lui Spiru Blănaru, etc.). Familiile, rudele, oamenii mai înstăriți erau persecutați, li se confiscau alimentele și făceau tot felul de corvezi în favoarea Securității. În Teregova a fost ținută Compania a 3-a din Batalionul 5 Securitate circa doi ani de zile. Noaptea era interzisă circulația fără felinar de mână aprins. Un tânăr în vârstă de 18 ani, Nicolae Ilie (Lelea) a fost împușcat și a rămas fără picior pentru că n-a luat în serios interdicția[78].

La 5 martie 1949, patru companii de securitate au încercuit Teregova și au făcut razii și percheziții în scopul capturării *bandiților* reveniți în sat[79].

Soțiile partizanilor au fost constrânse ca să colaboreze la capturarea soților, obligate să divorțeze, sau au fost condamnate. Așa a fost cazul soției lui Pavel Vădrariu[80], sau a lui Beg Ion[81]. Copiii luptătorilor din munți nu aveau voie să facă mai mult de patru clase primare.

S-a realizat o rețea densă de informatori, unii plătiți, dar majoritatea recrutați prin șantaj și amenințări. Li se aduceau acuzații care erau anulate numai dacă

---

[75] Ciurică Nicolae, *interviu.*

[76] Vezi documentul nr. 21.

[77] Vezi documentele nr. 21 și 23.

[78] Ciurică Nicolae, *interviu.*

[79] Vezi documentele nr. 44 și 46.

[80] Dumitru Andreca, *Drumuri în întuneric*, Ed. Amaltea, București, 1998, p. 203.

[81] Ileana Silveanu, *Cărările speranței*, Ed. Marineasa, Timișoara, 1998, p. 86, 87 și 92.

acceptau colaborarea[82]. Munteanu Gheorghe a dat o listă cu 19 țărani care ar fi avut legături cu grupurile din munți. Fără aceste informații, Securitatea era oarbă. Nu putea organiza acțiuni decât pe baza acestor informații. S-a mers cu infiltrarea de agenți chiar în cadrul grupurilor, pentru că posibilitățile de verificare erau foarte limitate. De aceea, trădarea a fost cauza căderii aproape a tuturor grupurilor de partizani din Banat ca și din restul țării.

Am văzut că pentru a împiedica folosirea sălașelor de către partizani și a-i constrânge să se predea, Securitatea a dat ordin ca toate sălașele să fie evacuate, animalele și alimentele să fie aduse în sat, iar ușile, ferestrele și sobele de făcut mâncare să fie demontate. Nerespectarea ordinului se sancționa cu incendierea sălașului și lansarea zvonului că *bandiții* i-au dat foc[83].

Cei arestați, partizani sau sprijinitorii lor, erau torturați în scopul obținerii de informații despre ceilalți. Declarațiile se luau numai prin constrângere, iar anchetatorii reformulau răspunsurile anchetaților. Tot ei scriau și declarațiile acestora. Anchetații nu au scris nici o declarație. Ei erau obligați numai să le semneze, caz general[84].

Securiștii se deghizau în țărani, ciobani, pădurari, cerșetori și chiar în partizani, ca să pună la încercare pe localnici[85]. Din când în când, practicau *scotocirea* sau *pieptănarea* pădurilor. Trupele erau aduse în zonă cu trenul sau cu autocamioanele, însoțite de până la 20 de câini de urmărire și erau dispuse în lanț, ca să se vadă unul pe celălalt. Scotocirea se făcea de sus în jos, către poalele muntelui, în scopul de a depista ascunzătorile partizanilor și de a-i captura sau împușca. În vale aștepta un lanț de pândari, ca la vânătoare[86].

În permanență, ziua și noaptea, la punctele obligatorii de trecere (podețe, punți, vaduri, poteci) erau amplasate posturi de pândă fixe, bine camuflate. Același lucru se întâmpla și la intrările în sate[87].

După primirea unei informații sigure (câți partizani se află, în ce loc, cine sunt, ce armament au, etc.) spre a realiza surprinderea, se întrerupeau legăturile telefonice în zonă și deplasarea forțelor de intervenție se făcea numai noaptea, iar autocamioanele se opreau la distanță suficient de mare față de obiectiv, ca să nu fie auzite. Între timp, alte unități blocau intrările în satele învecinate și căile de retragere ale partizanilor în munți. Trupa, condusă de ofițeri de securitate și însoțită de călăuze care cunoșteau potecile și trebuiau să identifice obiectivul (de regulă un sălaș), continua mersul pe jos și organiza ambuscada, iar operațiunea se făcea în zorii zilei, pe lumină, întrucât pe întuneric partizanii aveau șanse mai mari de a

---

[82] Dennis Deletant, *Teroarea comunistă în România*, Ed. Polirom, Iași, 2001, p. 101 și 102.
[83] Ciurică Nicolae-Teregova, *interviu*; Ivănescu Ion-Rusca, *interviu*.
[84] Vezi documentele nr. 21 și 42.
[85] Vezi documentul nr. 21.
[86] Ciurică Nicolae, *interviu*.
[87] *Ibidem*.

scăpa[88]. În vederea capturării lui Curescu Victor, căpitanul Duță Gheorghe și-a încălțat trupa cu pantofi de tenis, ca să nu facă zgomot[89].

Securitatea a acționat cu forțe disproporționat de mari, pentru a copleși numeric și tehnic efectivele firave ale rezistenței: un pluton contra a trei partizani[90]; două plutoane (60 ostași, doi ofițeri, un subofițer sanitar, doi câini de urmărire) contra a doi partizani[91], iar la Pietrele Albe au fost trimise patru plutoane împotriva a 29 de partizani[92]. S-a folosit aviația pentru recunoașteri și supraveghere aeriană a regiunii[93].

De regulă, trupele de securitate atacau și trăgeau direct, fără somație. Abia după ce deschideau foc, începeau să strige: *„Predați-vă!"* Cum să te predai când erai sub foc[94]?

În concluzie, represiunea în Banat s-a caracterizat prin duritate excesivă, a fost mult disproporționată față de rezistență s-a procedat ca la război, neținându-se seama că *dușmanul care trebuia nimicit* era tot român, s-a bazat pe folosirea abuzivă a legislației existente, iar acțiunile sale au fost bine coordonate și au beneficiat de existența consilierilor sovietici, care au stat în umbră. Dimensiunile represiunii dau, implicit, dimensiunile rezistenței anticomuniste din Banat.

Controverse

Suntem obligați să răspundem la unele întrebări care au stârnit discuții contradictorii, fie din neștiință fie din rea-credință.

Ce rol a avut colonelul Uță în Organizația național-creștină de la Timișoara? Afirmațiile doamnei Ileana Silveanu nu sunt susținute cu dovezi. Nu se poate pune bază pe afirmațiile domnului Petre Ghenciu, care a evitat să ne dea un răspuns clar și nouă[95]. Ion Tănase declară că a înființat organizația „din proprie inițiativă"[96], iar Constantin Voichiță i-a cerut lui Vernichescu să le facă legătura cu colonelul Uță. În martie 1949 încă nu știa că Uță era mort[97]. Răspunsul nostru este: până la apariția unui document din care să rezulte contrariul, colonelul Uță nu a avut nici un rol în această organizație.

Ion Tănase a fost ofițer de contrainformații? Nici în acest caz doamna Ileana Silveanu nu indică dovada[98]. În declarațiile din 16 și 20 mai 1949, Ion Tănase arată că are ca studii 3 clase comerciale elementare și a făcut armata la jandarmi, cu

---

[88] Vezi documentul nr. 25.
[89] Ciurică Nicolae, *interviu*.
[90] Vezi documentul nr. 62.
[91] Vezi documentele nr. 48 și 49.
[92] Vezi documentul nr. 38.
[93] Vezi documentul nr. 21.
[94] Ciurică Nicolae, *interviu*.
[95] Ileana Silveanu, *Cărările spernației*, Ed. Marineasa, Timișoara, 1998.
[96] Vezi documentul nr. 90.
[97] Vezi documentele nr. 84 și 87.
[98] Ileana Silveanu, *Cărările speranței*, Ed. Marineasa, Timișoara, 1998.

gradul de fruntaş[99]. Răspuns: Nu, Ion Tănase nu a fost ofiţer, cu atât mai mult de contrainformaţii. Nu figurează în Anuarul Armatei - 1944.

Ce raporturi au existat între organizaţia colonelului Uţă şi organizaţia Teregova, condusă de Gheorghe Ionescu? Creierul şi motorul rezistenţei din Banat a fost colonelul Uţă şi nimeni altul. Notarul Ionescu a înfiinţat organizaţia de sprijin din Teregova, cu scopul de a se alătura grupului din munţi la momentul potrivit[100]. Nu am găsit dovezi precise în acest caz.

Cine a comandat grupurile Blănaru şi Ionescu reunite? Securitatea l-a pus pe Spiru Blănaru în capul listei, pentru că era legionar, pentru a pune eticheta de fascist oricărui membru al rezistenţei. Urmaşii de azi ai lui Spiru Blănaru, fără a se documenta, şi-au însuşit punctul de vedere al Securităţii. Toate argumentele sunt însă în favoarea notarului Gheorghe Ionescu, doctor în Drept şi Teologie, om matur, mai în vârstă cu 20 de ani decât Spiru Blănaru, căpitan de rezervă, cu experienţa războiului, în timp ce Blănaru abia terminase Dreptul, nu fusese pe front şi avea gradul de fruntaş T.R. în armată[101]. Faptul că Ionescu era comandantul grupurilor reunite, iar Blănaru era adjunctul său, rezultă din declaraţiile lui Gheorghe Ionescu[102], Gheorghe Şmultea[103] şi Vasile Valuşescu[104].

De ce şi de cine este contestat Ioan Târziu? Şi în acest caz există confuzie. Unii descendenţi ai legionarilor, neinformaţi, confundă pe avocatul Ioan Târziu, ţărănist, originar din comuna Igriş, care un timp a făcut parte din grupurile Uţă şi Vernichescu, apoi a condus un mic grup înarmat şi a fost condamnat la 15 ani muncă silnică, cu învăţătorul Nicolae Târziu din Iablaniţa, acuzat chiar de Verca Filon că ar fi trădat organizaţia legionară.

Concluzii

Ideea apatiei, laşităţii, resemnării şi lipsei de combativitate faţă de comunism este dezminţită de realitate. Rezistenţa armată din Banat s-a desfăşurat pe o durată mai mare de un deceniu, începând din 1947 şi manifestându-se până după 1957 (ultimul partizan, Banda Ion, a fost ucis în 1962!). Dar opoziţia anticomunistă nu a dispărut, ci a îmbrăcat o formă mocnită, tăcută, ţinând cont de experienţa tristă a revoluţiei maghiare şi a rămas ca un cazan sub presiune până în decembrie 1989, când a erupt la Timişoara. S-a dovedit că nici generaţia tânără, nici generaţia anterioară, nu au acceptat cu braţele deschise comunismul.

Analizând materialul documentar existent, remarcăm că se ajunsese la organizarea rezistenţei pe comune şi plase, cu sarcini precise şi planuri de mare anvergură. În anul 1949, nemulţumirea maselor populare se apropiase periculos de limita suportabilului. Existau condiţiile materiale pentru o revoluţie în genul lui '56

---

[99] Vezi documentele nr. 83 şi 90.
[100] Ciurică Nicolae, *interviu*.
[101] Vezi documentele nr. 69, 71 şi 72.
[102] Declaraţia este datată 30 decembrie 1950.
[103] Vezi documentul nr. 88.
[104] Documentul este datat 22 decembrie 1950.

maghiar. Existau numeroase grupuri înarmate şi un spirit fantastic antibolşevic, iar ţărănimea depăşise bariera fricii. N-o mai înspăimânta nici prezenţa trupelor sovietice. Un semn ferm din partea Occidentului ar fi fost suficient pentru a declanşa explozia populară. Dar istoria nu se scrie cu „dacă".

Securitatea a reuşit să împiedice scurgerea de informaţii despre rezistenţa faţă de regim, motiv pentru care Occidentul nu a ştiut aproape nimic despre lupta curajoasă a românilor din Munţii Carpaţi.

Mişcarea de rezistenţă anticomunistă a avut un caracter neunitar şi în ciuda logevităţii şi a numărului mare de grupuri şi organizaţii subversive, nu a pus în pericol stabilitatea regimului comunist. Consecinţa ei a fost temperarea excesului de zel al comuniştilor locali, reducându-le cruzimea prin teama de represalii, a insuflat curaj şi speranţă populaţiei lipsite de apărare în confruntarea cu agresorii şi a frânat pentru un timp colectivizarea agriculturii. În Banat, lupta a fost înverşunată, pe viaţă şi pe moarte, iar momentul culminant a fost atins în primăvara anului 1949. A fost o rezistenţă totală, împotriva unei represiuni comuniste totale. Este dovada că românii nu au acceptat cu resemnare sovietizarea ţării, că regimul comunist a întâmpinat o rezistenţă disperată din partea populaţiei asuprite.

Adrian Brişcă

Cronologie

1944

Mai 15	Iau fiinţă primele grupuri de partizani antisovietici, în Bucovina.
August 23	România încetează unilateral ostilităţile cu sovieticii, fără convenţie de armistiţiu, şi întoarce armele împotriva Germaniei.
Septembrie 12/13	Semnarea, la Moscova, a Convenţiei de Armistiţiu între România şi Uniunea Sovietică (în numele Naţiunilor Unite).
Octombrie 9	Înţelegerea Churchill-Stalin privind zonele de influenţă în Balcani. România intră în sfera de influenţă sovietică.
Noiembrie	Începe faza a doua, anticomunistă, a mişcării de partizani din Bucovina.

1945

Ianuarie 6	Generalul locotenent Vinogradov, în numele Comisiei Aliate (Sovietice) de Control, semnează Nota prin care au fost „mobilizaţi pentru muncă" în U.R.S.S. cetăţenii români de origine etnică germană (saşii şi şvabii).
Ianuarie 21	În Monitorul Oficial apare Legea pentru urmărirea şi pedepsirea criminalilor şi profitorilor de război.
Februarie 4-11	Conferinţa de la Yalta (Crimeea).
Martie 5	Maramureşenii se ridică împotriva celor care voiau alipirea Maramureşului la Ucraina Subcarpatică.
Martie 6	Instaurarea guvernului procomunist Petru Groza, sub presiune sovietică.
Martie 30	Promulgarea Legii pentru purificarea administraţiei publice.
Aprilie 24	Apare o nouă lege pentru urmărirea şi sancţionarea celor vinovaţi de dezastrul ţării sau de crime de război.
Aprilie 25-iunie 26	Conferinţa de la San Francisco. Se constituie Organizaţia Naţiunilor Unite.
Mai 9	Capitularea necondiţionată a Germaniei.
Noiembrie 8	Manifestaţii promonarhice la Bucureşti şi în alte oraşe din România, inclusiv Timişoara, reprimate violent de Poliţie şi de muncitori bătăuşi incitaţi de comunişti.
Decembrie 10	Comunicat al Ministerului Afacerilor Interne prin care se da posibilitate foştilor legionari să intre în legalitate (acordul Ana Pauker-Teohari Georgescu-Nicolae Pătraşcu).

Decembrie 23	Ministrul de Externe al S.U.A., James Byrnes, dă mână liberă lui Stalin în România.

1946

Februarie 4 şi 7	Marea Britanie şi Statele Unite recunosc guvernul Groza ca guvern legal, înaintea alegerilor legislative.
Martie 5	La Fulton (Missouri), Churchill proclamă politica „de pe poziţii de forţă" faţă de ţările „de dincolo de cortina de fier". Începutul „războiului rece".
Mai 26/27	Organele N.K.V.D. şi ale Siguranţei arestează conducerea Mişcării Naţionale de Rezistenţă.
Noiembrie 19	Publicarea sentinţei în procesul Mişcării Naţionale de Rezistenţă. În aceeaşi zi au loc alegeri legislative, câştigate prin violenţă şi fraudă de comunişti.

1947

Februarie 10	La Paris, delegaţia guvernului României semnează Tratatul de Pace cu Puterile Aliate şi Asociate.
Martie 9	Fiind urmăriţi de autorităţile comuniste în baza ordinului ultrasecret Nr. 18000/1947, semnat de ministrul de Interne Teohari Georgescu, pentru că erau membri ai P.N.Ţ. - Maniu, colonelul Ion Uţă, inginerul Aurel Vernichescu şi avocatul Ioan Târziu s-au refugiat în pădurile Banatului.
Mai 4/5	Un alt val de arestări, pe baza ordinului Nr. 5 0000/1947 semnat de Teohari Georgescu, majoritatea celor vizaţi fiind membri ai P.N.Ţ.-Maniu. Arestările au continuat fără încetare şi în nopţile următoare, până în vară. Fugarii au început să se organizeze pentru rezistenţă în clandestinitate.
Iulie 29	Partidul Naţional Ţărănesc - Maniu este dizolvat prin Hotărâre a Consiliului de Miniştri.
August 15	„Stabilizarea monetară" (1 leu nou = 2 0000 lei vechi).
Octombrie 30 - noiembrie 12	Procesul conducătorilor P.N.Ţ. în frunte cu Iuliu Maniu şi Ion Mihalache.
Decembrie 30	Abdicarea regelui Mihai I, impusă de comunişti.

1948

Februarie 24	Lucreţiu Pătrăşcanu este demis din funcţia de ministru al Justiţiei. Va fi arestat la 28 aprilie 1948 şi executat în 1954.
Februarie 27	În Monitorul Oficial este republicat Codul Penal din 1937.
Mai 14/15	Arestări masive de legionari.

Iunie 11	Naționalizarea principalelor întreprinderi industriale, miniere, bancare, de asigurări și de transport.
Iunie 28	Excluderea Partidului Comunist din Iugoslavia din Biroul Informativ al partidelor comuniste și muncitorești.
Iulie 18/19	Arestarea foștilor polițiști și agenți ai Siguranței.
Iulie-august	În județul Severin apare grupul de partizani condus de colonelul Uță.
August 30	Prin Decretul-Lege Nr. 221, ia ființă Securitatea Poporului, în locul Siguranței Statului, care se desființează.
Septembrie	Ion Tănase înființează organizația național-creștină de luptă împotriva comunismului „Partizanii României Mari", cu centrul la Timișoara.
Octombrie 16 și 18	Sunt arestați frații Teodor Traian și Doru Viorel Blaj, conducătorii a două grupări armate: una legionară și alta țărănistă, care își uniseră forțele pentru a rezista mai eficient la comunizare.
Octombrie	În munții din jurul Teregovei apare un grup de partizani legionari condus de Spiru Blănaru.
Noiembrie 24	Scindarea grupului condus de Spiru Blănaru. Grupul desprins, aflat sub conducerea comandorului Domășneanu, va acționa independent.
Decembrie 1	Interzicerea bisericii greco-catolice (unite).
Decembrie 10	Adunarea Generală a O.N.U. adoptă Declarația Universală a Drepturilor Omului.

1949

Ianuarie 1	Notarul Gheorghe Ionescu pune bazele unei organizații de rezistență în comuna Teregova.
Ianuarie 12/13	Partizanii conduși de Gheorghe Ionescu și Spiru Blănaru atacă postul de jandarmi din Teregova.
Ianuarie 23	Prin decret se desființează Poliția și Jandarmeria și se înființează Miliția Populară.
Ianuarie 23	Ia ființă Comandamentul Unic Timiș, cu sediul în Caransebeș, care a coordonat acțiunile forțelor de represiune din Banat.
Februarie 7/8	Trădat și atacat prin surprindere, colonel Uță este ucis în luptă, iar grupul său este împrăștiat. În aceeași noapte a fost prins comandorul Domășneanu.
Februarie 16	Trădați, după un schimb violent de focuri care a durat toată noaptea de 15/16 februarie, partizanii Ion Lascu, Mihail Durcă și Iosif Bela au fost uciși într-o casă din com. Valea Mare, jud. Severin.

Februarie 22	Ciocnire între o companie din Batalionul 5 Securitate şi partizanii conduşi de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru la Pietrele Albe.
Martie 3-5	Plenara C.C. al P.M.R. anunţă începutul campaniei de colectivizare a agriculturii.
Martie 12	În capcana de la Feneş, Spiru Blănaru este rănit şi capturat.
Martie 16	Este arestat inginerul Aurel Vernichescu, conducătorul unui grup de partizani din zona Vârciorova.
Martie 18	Trădaţi, conducătorii organizaţiei Partizanii României Mari sunt arestaţi în ajunul declanşării acţiunii de eliberare a oraşelor Timişoara, Arad, Lugoj şi Caransebeş.
Aprilie 4	Crearea Pactului Atlanticului de Nord (N.A.T.O.).
Mai 25	Demararea lucrărilor la Canalul Dunăre-Marea Neagră (prima perioadă 1949-1953).
Iunie 21-25	Procesul conducătorilor grupurilor de partizani din Munţii Banatului, la Timişoara.
Iulie 16	În Pădurea Verde, lângă Timişoara, sunt executaţi prin împuşcare cinci partizani bănăţeni.
August 2	Restul de şapte partizani, condamnaţi la 25 iunie la pedepse privative de libertate, sunt scoşi din penitenciare şi asasinaţi.

Notă asupra ediției

În anul 1993, sub egida Academiei Române, a luat ființă Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului care și-a propus să cerceteze în mod științific totalitarismul din România, sub toate aspectele. Încă de la început s-au constituit grupuri de lucru și s-a elaborat un program de cercetare în care a fost inclusă ca temă principală **mișcarea de rezistență anticomunistă**. Era un domeniu neabordat de nimeni până atunci, dar rezultatele muncii colectivului au fost fructuoase, concretizându-se în valoroase apariții editoriale. Până în prezent, numai cu această temă, INST a editat în colecția „Documente" volumele: Adrian Brișcă, Radu Ciuceanu, *Rezistența armată din Bucovina*, vol. I, 1998; Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă, *Începuturile Mișcării de Rezistență în România*, vol. I., 1998; Adrian Brișcă, *Rezistența armată din Bucovina,* vol. II, 2000; Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă, *Începuturile Mișcării de Rezistență în România*, vol. II, 2001; Radu Ciuceanu, *Mișcarea Națională de Rezistență din Oltenia*, vol. I, 2001.

Volumul de față se include tot în colecția „Documente", se referă la rezistența armată anticomunistă din Banat și face parte din programul editorial pregătit pentru aniversarea a zece ani de la înființarea INST. Și aici facem precizarea că ne vom ocupa numai de mișcarea de partizani. Grupurile și organizațiile chiar înarmate, dar care au stat în așteptarea „momentului potrivit" fără a trece la acțiuni concrete, nu le-am considerat ca făcând parte din această categorie.

Lucrarea este primul tom dintr-un corpus de documente privind rezistența armată din Banat, care s-a desfășurat în anii 1947-1962. Acest volum îmbrățișează intervalul de timp cuprins între 26 martie 1945 și 2 august 1949, întrucât începe cu unele documente din faza pregătitoare și se termină cu un epilog alcătuit din patru documente, necesare pentru concluzii. În total s-au publicat 122 documente, marea majoritate inedite. Câteva au fost publicate de Miodrag Milin, Lucian Plapșa, Emil Sebeșan și Ileana Silveanu, dar aceleași documente au fost selecționate și de noi din Arhiva Tribunalului Militar Timișoara și prelucrate după modelul standard folosit de INST. Lucrarea noastră nu s-a putut trimite la tipărit din lipsă de fonduri. Ea atestă existența grupurilor de partizani pe teritoriul Banatului și răspunde la câteva întrebări esențiale: când, cum și de ce au apărut primele formații de rezistență armată anticomunistă în Banat, ce categorii sociale și politice au fost antrenate în acest fenomen și care au fost caracteristicile lui.

Surse: un număr de 92 documente au fost selecționate din Arhiva Serviciului Român de Informații și anume: 87 din Fondul „Penal", din care 4 din dosarul nr. 20 778 volumul 1, 48 din dosarul nr. 34 431 volumul 1, 22 din dosarul nr. 40 941 volumul 1 și 4 din dosarul nr. 47 584 volumul 3; iar din Fondul Documentar cinci documente: două din dosarul nr. 2 168 și trei din dosarul nr. 7 805 volumul 1. Din Arhiva Tribunalului Militar Timișoara, Fondul Caraș-Severin, s-au reprodus 25 documente, din care: două din dosarul nr. 24 volumul 3, unu din dosarul nr. 62

volumul 3, 15 din dosarul nr. 64 volumul 3, două din dosarul nr. 1 732 volumul 2, două din dosarul nr. 2 426 volumul 1 şi trei din dosarul nr. 2 426 volumul 2. În sfârşit două documente s-au transcris din periodicul „Lupta poporului - Suceava", unul din „Luptătorul Bănăţean" şi unul din arhiva Oficiului de Stare Civilă Timişoara. Fiecare document are indicată sursa şi precizăm că, în cazul celor provenite din Arhiva S.R.I., am specificat sursa aşa cum a fost până în 1998.

Menţionăm că 112 documente sunt reproduse integral, iar 10 parţial (documentele nr. 17, 18, 43, 55, 64, 67, 109, 110, 112 şi 121), înlăturând fragmentele nesemnificative sau care se repetă. Sunt prezentate în ordine strict cronologică şi s-a indicat localitatea în care a fost emis fiecare document.

În ceea ce priveşte tipul, există documente operative ale organelor de represiune (4 ordine, 31 rapoarte, 13 telegrame şi telexuri, 7 note informative, 2 sinteze, 4 sentinţe, 6 procese-verbale şi 11 tabele şi alte acte), dar şi 39 declaraţii ale partizanilor prinşi vii, 7 documente se referă la activitatea magistratului Ştefănescu Mihail, 24 la comandorul Domăşneanu, 31 la colonelul Uţă, 25 la Ionescu Gheorghe, 42 la Blănaru Spiru, 12 la Vernichescu Aurel şi 20 la Tănase Ion.

În structura volumului, în loc de prefaţă, am inclus un „Plan de acţiune" întocmit de colonelul Uţă, reprodus din cartea prof. dr. Radu Ciuceanu, *Potcoava fără noroc*. Studiul introductiv are o primă parte în care am trecut în revistă, pe scurt, situaţia din Banatul aflat sub ocupaţie sovietică: încercarea germanilor de a înfiripa o rezistenţă antisovietică în spatele frontului, deportarea şvabilor în Donbass şi tentativa de anexare a unor porţiuni din Banat de către comuniştii lui Tito. După o succintă analiză a cauzelor care au provocat mişcarea populară de rezistenţă anticomunistă, am prezentat principalele organizaţii şi grupuri armate care au acţionat pe teritoriul Banatului, arătând cine şi în ce împrejurări le-a iniţiat, partizanii şi sprijinitorii lor, identificaţi precis din documente, componenţa socială şi politică a grupurilor, legăturile dintre ele, scopul şi acţiunile întreprinse, caracteristicile, modul în care au fost anihilate şi durata existenţei, analiza cauzelor care au dus la înăbuşirea rezistenţei, lista informatorilor şi trădătorilor care au favorizat represiunea. În final am analizat represiunea, cu caracteristici şi metode utilizate, controverse şi concluzii. Şi în studiul introductiv am considerat că este necesară indicarea sursei şi explicaţii în note de subsol pentru întărirea afirmaţiilor noastre. Cronologia a depăşit puţin limitele de timp la care se referă volumul de faţă şi s-au inclus evenimente care să înlesnească unele conexiuni pe plan naţional şi internaţional. Dicţionarul biografic cuprinde un număr de 247 mici biografii ale participanţilor la rezistenţă (190) dar şi la represiune (57) şi este menit să uşureze înţelegerea evenimentelor. Aceste schiţe biografice sunt realizate numai din informaţiile culese din documente. Volumul este întregit cu un indice de persoane şi locuri şi o bogată iconografie.

Documentele transcrise au respectat textul original, redându-l cât mai fidel. S-au operat tacit strictele modificări impuse de normele ortografice ale limbii române în vigoare. Intervenţiile autorului (corecţii şi explicaţii) s-au marcat prin paranteze drepte, iar greşelile evidente s-au corectat tacit. Provincialismele au fost

lăsate. Am menţinut denumirea localităţilor şi a judeţelor aşa cum erau la vremea desfăşurării evenimentelor, dar ne-am străduit să dăm şi denumirile actuale. Pentru întregirea cuvintelor prescurtate şi pentru completarea frazelor cu unele cuvinte lipsă în text s-au utilizat paranteze drepte. Dacă în document s-a folosit bara în loc de paranteză rotundă, s-a transcris cu paranteză rotundă. Întreruperile în cuprinsul textului, fragmentele înlăturate, s-au marcat prin puncte de suspensie între paranteze drepte. Pasajele neinteligibile sunt însoţite de semnul întrebării între paranteze drepte. Tot prin paranteze drepte s-au indicat data şi localitatea în care s-a emis documentul, acolo unde acestea nu erau specificate în text.

Părţile lipsă (schiţe, tabele, documente corp delict), dar despre care se vorbeşte în text sunt semnalate în paranteze drepte, cu precizarea nota noastră [... n.n.]. Întrucât numărul mare de prescurtări ar fi făcut greoaie lectura textelor, s-au întregit cuvintele prescurtate, dar s-au menţinut unele prescurtări incluse în lista abrevierilor.

Numele de persoane sunt scrise de regulă în ordinea următoare: numele de familie, numele de botez şi porecla. Numele apărute greşit s-au scris corect între paranteze drepte, imediat după cuvântul respectiv sau în notă de subsol.

În situaţia în care textul original era subliniat de emitent, s-a folosit caracterul cursiv (*italic*).

Am utilizat note de subsol pentru a explica unele situaţii neclare şi pentru a preveni intoxicarea ideologică ce răzbate din toate documentele Securităţii, inclusiv din declaraţiile smulse de anchetatori prin tortură, din referatele procurorilor militari şi din sentinţele tribunalelor militare. De asemenea, am reprodus majoritatea adnotărilor aflate pe manşeta documentelor, pentru a oferi o imagine completă a modului în care erau prelucrate documentele la diferite nivele de conducere ale represiunii. În acest fel, cititorul are toate elementele necesare pentru formarea unei opinii proprii corecte.

Întrucât nu ne putem baza 100% pe documente, ele provenind numai din partea autorităţilor represive, dar nici pe mărturiile supravieţuitorilor, ele fiind susceptibile de a fi subiective şi, în acelaşi timp, tributare capacităţii umane de memorizare, singura cale de a ne apropia de adevărul istoric este de a le pune alături, a le compara şi completa reciproc. De aceea, în afară de următorul volum de documente, avem în pregătire un volum de mărturii ale supravieţuitorilor, pentru că este normal să vedem ce spune şi partea adversă.

Adresăm mulţumiri conducerilor şi specialiştilor din Arhiva S.R.I., Arhivele Militare Române şi Arhivele Tribunalelor Militare Bucureşti şi Timişoara pentru sprijinul acordat în documentarea necesară elaborării acestui volum. De asemenea, conducerii Institutului Naţional pentru Studiul Totalitarismului pentru îndrumarea ştiinţifică acordată, doamnei Dalila-Lucia Aramă, dar şi sponsorilor fără de care lucrarea n-ar fi văzut lumina tiparului.

Adrian Brişcă

Abrevieri

a.c.	anul curent
al.	aliniat(ul)
a.m.	ante meridian
A.M.R.	Arhivele Militare Române
art.	articol(ul)
Art.	Artilerie
A.S.R.I.	Arhiva Serviciului Român de Informaţii
A.T.M.T.	Arhiva Tribunalului Militar Timişoara
av.	avocat, aviator
Bat.	Batalion(ul)
Bir.	Birou(l)
cap.	caporal
c.d.	cadrul disponibil
cdor., c-dor	comandor
cf.	confer
C.J.M.	Codul Justiţiei Militare
cl.	clasa
col.	colonel
com.	comuna
comp.	companie
conf.	conform
coresp.	corespondenţă
C.P.	Cod(ul) Penal
C.P.P.	Cod(ul) de Procedură Penală
cpt.	căpitan
crt.	curent
C.S.	Caraş-Severin
ctg.	contingent(ul)
D	documentar
D.G.M.	Direcţia Generală a Miliţiei
D.G.S.P.	Direcţia Generală a Securităţii Poporului
D.G.S.S.	Direcţia Generală a Securităţii Statului
Dir.	Direcţia
Dir.Gral	Director General
Dir. Pol. de Sig.	Direcţia Poliţiei de Siguranţă
D.L.	Decret-Lege
d.o.	domiciliu obligatoriu

doc.	document(ul)
dos.	dosar(ul)
D.R.	Direcţia Regională
D.R.S.P.	Direcţia Regională a Securităţii Poporului
f.	fila
F.D.	Fondul Documentar
F.D.C.	Frăţia de Cruce, organizaţie legionară de tineret
F.P.	Fond Penal
frt.	fruntaş
G.E.G.	Grupul Etnic German
gen.	general
I.G.J.	Inspectoratul General al Jandarmeriei
inf.	informaţie, informator
Inf.	Infanterie
Ing.	Inginer
î.c.	închisoare corecţională
înv.	învinuit
jand.	jandarm
Jud.	judeţ
lit.	litera
L.S.	locul sigiliului (ştampilei)
lt., locot.	locotenent
lt. col.	locotenent colonel
mag.	magistrat
M.A.I.	Ministerul Afacerilor Interne
maj.	Major
mil.	miliţian, miliţie
Mil.	Miliţia
Mr.	maior
m.s.	muncă silnică
M.S.S.	Ministerul Securităţii Statului
M.St.M.	Marele Stat Major
m.s.v.	muncă silnică pe viaţă
n.	născut
N.K.V.D.	Comisariatul Poporului pentru Afaceri Interne
n.n.	nota noastră
Nr., nr., No.	numărul
org.	organizaţia
p.	pagina
p.	partea
P	penal
p. conf.	pentru conformitate
pct.	punctul

P.C.R.	Partidul Comunist Român
plot., plut.	plutonier
P.M.R.	Partidul Muncitoresc Român
P.N.Ţ.	Partidul Naţional Ţărănesc
P.P., Pr. Pen.	Procedura Penală
p.p.	prevăzut şi penalizat (pedepsit)
Reg., Rgt.	Regiment(ul)
reg.	regiunea
R.P.R.	Republica Populară Română
Sec.	Securitate
sent.	sentinţa
serg., sg.	sergent
Serv.	Serviciul
S.I.A.	Serviciul de Informaţii al Armatei
slt.	sublocotenent
sold.	soldat
ss	semnătura
S.S.I.	Serviciul Special de Informaţii
ş.a.	şi alţii
t.g.	temniţă grea
T.M.B.	Tribunalul Militar Bucureşti
T.M.T.	Tribunalul Militar Timişoara
T.R.	termen redus (stagiu militar cu -)
Trib.	Tribunal(ul)
v.	vezi
vol.	volumul

1. **1945 martie 26, Bucureşti**. Comisia Aliată (Sovietică) de Control cere lui Petru Groza să dispună arestarea şi judecarea căpitanului magistrat Ştefănescu, drept criminal de război.

TRADUCERE

COMISIA ALIATĂ DE CONTROL ÎN ROMÂNIA
26 martie 1945
Nr. 0584
Oraşul Bucureşti

SECRET
Exemplar Nr.1

Domnului P. Groza
Primul Ministru al României

În oraşul Bucureşti locuieşte cpt. magistrat Ştefănescu, fost procuror al Curţii Marţiale în oraşul Chişinău, care *efectua răfuieli bestiale cu cetăţeni sovietici paşnici.*

În afară de aceasta, conform materialelor existente, Ştefănescu se învinuieşte de aceea că, *personal, a împuşcat 10 paraşutişti sovietici.*

Spre confirmarea vinovăţiei sale, anexez materialele cercetării preliminare.

Consider necesar să se aresteze imediat cpt. magistrat Ştefănescu, iar materialele să fie transmise autorităţilor de instrucţie, pentru anchetarea şi trimiterea lui Ştefănescu în judecată drept criminal de război.[105]

Despre cele ce vor urma, rog a mă pune în cunoştinţă.

Anexe: Materialele pe 26 foi.

LOCŢIITORUL PREŞEDINTELUI COMISIUNEI ALIATE DE CONTROL ÎN ROMÂNIA
General de Corp din Armata de Tancuri,
(ss.) Susaicov

Şeful Statului Major al Comisiunei Aliate de Control în România
General de Divizie,
(ss.) Vinogradov

p. conformitate
L.S. Slt. Peştereanu

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 20 778, vol. 1, f. 6.

[105] Şantajat de comunişti, Mihail Ştefănescu va accepta succesiv să devină procuror şi preşedinte al Tribunalelor Militare Bucureşti, Iaşi, Timişoara şi Galaţi. În aceste funcţii a făcut exces de zel, trimiţând în închisori sute de oameni, pe mulţi condamnându-i la moarte (vezi dicţionarul biografic).

2. **1945 martie 30, Bucureşti**. Consiliul de Miniştri ordonă Ministrului Justiţiei să aresteze pe căpitanul magistrat Ştefănescu Mihail, bănuit că ar fi comis crime de război.

JURNAL Nr. 512

Consiliul de Miniştri, în şedinţa sa din 30 martie 1945.

Luând în deliberare măsurile legale în vederea stabilirii răspunderilor celor vinovaţi de crime de război;

Având în vedere dispoziţiunile art. 14 din Convenţiunea de Armistiţiu, între Guvernul Român şi Guvernele Uniunii Sovietice, Regatul Unit şi Statele Unite ale Americii, publicate în Monitorul Oficial nr. 219 din 22 septembrie 1944;

În baza dispoziţiunilor art. 5 şi 7 din legea nr. 50, publicată în Monitorul Oficial nr. 17 din 21 ianuarie 1945;

DECIDEM:

Art. 1. Ordonăm arestarea *căpitanului magistrat Ştefănescu Mihail*, bănuit a fi comis crime de război şi deferirea sa Acuzatorilor Publici spre cercetare, fiind acuzat că, *în calitate de procuror al Curţii Militare din Chişinău, a brutalizat cetăţenii sovietici anchetaţi, precum şi pentru împuşcarea a 10 paraşutişti sovietici.*

Art. 2. D-l Ministru al Justiţiei[106] este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentului jurnal.

Pentru conformitate,
L.S. Cpt. Gh. Cornicioiu

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 20 778, vol. 1, f. 5.

3. **1945 noiembrie 7, Bucureşti**. Referatul acuzatorului public pentru punerea în libertate a lui Mihail Ştefănescu.

Nr. 3071 7 noiembrie 1945

REFERAT

Căpitanul Magistrat Ştefănescu Mihail este învinuit de martorii Mumjiev Tamara, E. Dimitriev, I. Coşevoi şi Pecenenco Nicolaie că, instruindu-i în dosarul 8012/1942, în faţa Curţii Marţiale Chişinău, le-ar fi smuls prin violenţă depoziţii ce au dus la condamnarea lor de către sus zisa Curte Marţială[107].

---

[106] Lucreţiu Pătrăşcanu.

[107] Sunt evenimente petrecute în Basarabia, la un an după eliberare, când România se afla în război cu U.R.S.S. Activitatea comunistă era ilegală pe teritoriul controlat de autorităţile româneşti în anii 1941-1944.

Depoziţiile sunt culese de Comisia Aliată de Control, iar martorii sunt cetăţeni sovietici.

Verificând dosarul 8012/1942, am constatat că ancheta este făcută de cpt. magistrat Luca Popescu şi de Chestura Poliţiei Ismail.

Astfel fiind, este cazul a se dirija cercetările împotriva anchetatorilor de la acea dată şi nu în contra căpitanului Ştefănescu Mihail, care nu are nici un amestec în ce priveşte primele cercetări făcute în contra celor ce reclamă.

Faţă de această situaţiune, având în vedere şi faptul că acuzatul Ştefănescu Mihail este arestat de peste şase luni, sunt de părere a fi lăsat în libertate[108].

Căpitanul magistrat Luca Popescu fiind arestat, urmează a fi instruit şi în legătură cu acest dosar[109].

Acuzator Public
Av. C. Mocanu

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 20 778, vol. 1, f. 44.

4. **1946 februarie 3, Iablaniţa**. Notă informativă privind poziţia politică a comandorului Petru Domăşneanu.

S.S.I 26.VII.1946
S. III-M M.St.M

NOTĂ INFORMATIVĂ
din 3 februarie 1946

Comandorul de aviaţie în retragere Domăşneanu Petru, domiciliat în comuna Iablaniţa, jud. Severin, în ziua de 27 ianuarie 1946, la o nuntă ce a avut loc în restaurantul [lui] Nicolae Tătucu din Iablaniţa[110], a strigat la un moment dat, în faţa întregii asistenţe: „Trăiască Legiunea şi Căpitanul".

Cu ocazia sărbătorilor Crăciunului a adunat tineretul intelectual din sat, care se găsea în vacanţă, cu care ocazie le-a declarat că el este legionar şi că ar fi bine dacă toţi l-ar urma pe această linie legionară.

---

[108] Documentul poartă următoarele adnotări:
- Înmânat d-lui Acuz. Public şef – 7.XI.1945 (ss) indescifrabil
- Cu nr. 4475 din 24.XI.1945 - Pus în libertate de D. [Avram] Bunaciu [viitor ministru al Justiţiei].

[109] Căpitanul magistrat Mihail Ştefănescu a fost arestat la data de 9 aprilie 1945 şi a fost liberat la 7 noiembrie 1945. A fost în detenţie preventivă 230 zile, în Închisoarea Militară din Bucureşti (Uranus), Secţia Criminali de Război, la dispoziţia acuzatorului public al Cabinetului 6 Instrucţie.

[110] La nunta nepoatei sale a jucat hora legionară, cu consătenii (Filon Verca, *Paraşutaţi în România vândută*, p. 149).

A fost de față tânărul Hațegan Zaharia, fiul notarului din această comună, tinerii Grama, Blaj, studenți etc.

Comandorul în retragere Domășneanu Petru este cunoscut ca un reacționar înfocat, dușman neîmpăcat al actualului regim democrat, făcând propagandă antisovietică și antidemocratică printre țăranii din sat[111].

Valoarea informației: sigură.

Comunicat: Biroul „L".

L.S.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 5.

5. **1946 iulie 12, Băile Herculane**. Notă informativă privind activitatea „reacționară" a comandorului Petru Domășneanu.

NOTĂ INFORMATIVĂ
din 12.VII.1946

În Băile Herculane se găsește un puternic centru reacționar, din care face parte ca element principal și cu relații suspecte, comandorul [în] rezervă DOMĂȘNEANU PETRU[112], înfocat antisovietic și adversar al regimului actual.

Acest fost ofițer agită populația prin rudele sale NICOLAE DOMĂȘNEANU din Iablanița și DUMITRU DOMĂȘNEANU, escroc cunoscut din Mehadia, îndemnând-o la rezistență contra măsurilor guvernului.

A îndemnat pe DUMITRU să se bage în Partidul Liberal F.N.D.[113] și să se facă om de încredere, pentru a avea puterea să-l acopere la nevoie.

Țărănimea pune mare preț pe Domășneni și comandorul, cu relațiile sale, este la adăpost de orice sancțiune, continuând nestingherit activitatea sa nefastă.

Valoarea informației: de urmărit și verificat.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 21.

---

[111] Urmează o serie de documente prin care vrem să arătăm modul în care erau urmăriți oponenții regimului comunist și cum se strângea lațul în jurul acestora, pe măsură ce regimul se consolida.

[112] Născut în comuna Iablanița, comandorul de aviație Petru Domășneanu locuia într-o vilă deasupra gării Băile Herculane.

[113] Este vorba de Partidul Liberal condus de Gheorghe Tătărescu, membru al coaliției procomuniste condusă de Petru Groza (Frontul Național Democrat).

6. **1946 septembrie 22, Mehadia**. Proces-verbal încheiat de comandantul Sectorului de Jandarmi Orşova şi reprezentanţii partidelor din guvernul Groza în consiliul politic al comunei Mehadia privind activitatea politică a comandorului Domăşneanu.

PROCES - VERBAL[114]

Astăzi 22 (douăzeci şi doi), septembrie, anul una mie nouă sute patruzeci şi şase, în com. Mehadia.

Noi, sublt. Spineanu Virgiliu, comandantul Sectorului de jandarmi Orşova din Legiunea de jandarmi Severin-Lugoj.

Având în vedere nota informativă trimisă de Legiunea de Jandarmi Severin prin care ne semnalează că domnul comandor Petru Domăşneanu din com. Mehadia, jud. Severin, ar duce o politică contrară guvernului, ar fi antisovietică, atacând armata rusă în orice discuţie, am întrunit consiliul politic al com. Mehadia şi anume:

Dl. Gheorghe Untan, primarul comunei Mehadia şi reprezentant al Partidului Naţional Liberal Gheorghe Tătărescu; Gheorghe Măgariu, reprezentantul Partidului Frontul Plugarilor, Dop Grigorie, reprezentantul Partidului Comunist; Gheorghe Feneşan, reprezentantul Partidului Naţional Ţărănesc - Anton Alexandrescu, care neagă orice acuzaţiuni aduse acestuia, întrucât susnumitul trăieşte izolat de comună, la o distanţă de 7 km, unde are casă şi pământul său, muncindu-l singur.

Cele semnalate în nota informativă, *credem că se datoresc urii personale* ce o are cu locuitorul Enache Bocicoriu din com. Mehadia, pentru că acesta a cumpărat pământul ce se află astăzi în vecinătate cu Bocicoriu, pe care acesta dorea a-l cumpăra el.

Până în prezent nu s-a dovedit a fi contra regimului, nefăcând nici un fel de politică.

Drept pentru care am dresat prezentul proces-verbal spre cele legale.

Comand. Sect. Jand. Orşova,
(ss.) Slt. Spineanu Virgiliu (ss.) Gh. Măgariu

L.S.
(ss.) Gh. Untan (ss.) Dop Grigorie
(ss.) Gh. Feneşan

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 33.

[114] Un proces-verbal asemănător s-a încheiat şi în comuna Iablaniţa, la 27 septembrie. (ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 34).

7. **1946 septembrie 27, Orşova**. Referatul Sectorului de Jandarmi Orşova în favoarea comandorului Domăşneanu.

REFERAT

Obiectul cercetării:

Legiunea Jandarmi Severin cu No. 2198 ordonă a cerceta dacă acuzaţiile aduse d-lui comandor Domăşneanu Petru [şi] fratelui său învăţător Nicolae, sunt adevărate.

Rezultatul cercetărilor:

În urma investigaţiunilor făcute de noi, ca şi în urma întrunirii consiliului politic în comunele Mehadia şi Iablaniţa am constatat următoarele:

Toate acuzaţiile aduse d-lui comandor Domăşneanu sunt neadevărate, lucru ce rezultă din procesul-verbal dresat de noi şi consiliul politic al comunei Mehadia. Acuzaţii aduse că ar fi antisovietic, după cum se arată şi în nota informativă a Legiunii, i-au mai fost aduse, *făcându-se cercetări de Locotenentul superior Lidia Mihailovici de la N.K.V.D.-ul rus din Timişoara*[115] şi a ajuns la acelaşi rezultat ca şi astăzi.

În ceea ce priveşte d-l Nicolaie Domăşneanu, învăţător pensionar, în prezent este înscris în Partidul Naţional-Liberal Tătărăscu, nedovedindu-se a fi contra regimului.

Dumitru Domăşneanu din comuna Petnic, este rudă foarte îndepărtată cu cei de mai sus, este înscris în Partidul Naţional-Liberal Tătărăscu, a fost numit primar de două ori de Prefectură, însă populaţia a refuzat a-l primi, întrucât a fost dat în judecată de mai multe ori, este în ceartă mereu cu populaţia şi autorităţile, deci nu ar putea avea nici o influenţă politică.

Concluzii:

Acuzaţiile aduse domnilor comandor Domăşneanu, învăţător Domăşneanu Nicolaie şi lui Dumitru Domăşneanu sunt neîntemeiate, iar un centru de rezistenţă al acestora este imposibil, fiecare locuind în altă comună, iar ultimul neavând nici un fel de influenţă politică.

Propuneri:

Înaintarea dosarului Legiunii Jandarmi Severin pentru a fi clasat.

Comandantul Sectorului Jandarmi Orşova,
(ss.) Sublt. V. Spineanu

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 30.

[115] Poliţia politică sovietică acţiona ca într-o ţară ocupată.

8. **1946 octombrie 12, Timişoara.** Inspectoratul Regional de Poliţie Timişoara raportează Direcţiei Generale a Poliţiei despre activitatea politică a comandorului Domăşneanu.

INSPECTORATUL REGIONAL DE POLIŢIE TIMIŞOARA
Serviciul Poliţiei de Siguranţă
Nr. 6746. S

1946 octombrie 12

DOMNULUI DIRECTOR GENERAL AL POLIŢIEI
DIRECŢIA POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ BUCUREŞTI

La radiotelegrama Dvs. Nr. 24026.S din 2 octombrie 1946, avem onoarea a vă raporta că după cum ne comunică Detaşamentul de Poliţie B[ăile] Herculane, rezultă că în acea localitate nu există nici un centru reacţionar.

Comandorul Domăşneanu domiciliază pe teritoriul comunei Mehadia, la o distanţă de 7 km de staţiunea Băile Herculane şi în intervalul de timp de la 21-30 septembrie 1946, a venit o singură dată în staţiune, nefiind observat să ia contact cu persoane suspecte.

Din informaţiile primite, numitul este un înfocat manist[116], iar cazul a fost semnalat Legiunii de Jandarmi Severin.

INSPECTOR REGIONAL DE POLIŢIE

(ss.) Colonel, Popa C. Ioan
L.S.

ŞEFUL SERVICIULUI POLIŢIEI DE SIGURANŢĂ
(ss.) Comisar şef Weichertz Erich

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 26.

[116] Adept al P.N.Ţ.-Maniu.

9. **1947 noiembrie 8, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Siguranţă Timişoara raportează Direcţiei Generale a Siguranţei Statului amănunte privind cazul comandorului Domăşneanu.

INSPECTORATUL REGIONAL DE SIGURANŢĂ TIMIŞOARA
Biroul Informaţii Interne
Nr. 5744 S.

8 noiembrie 1947

CĂTRE
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SIGURANŢEI STATULUI[117]
Serviciul I, Biroul 3, Bucureşti

La ordinul Dvs. Nr. 31465 S. din 9 octombrie 1947 avem onoare a vă raporta că din investigaţiile făcute de organele acestui Inspectorat asupra maiorului aviator DOMĂŞNEANU PETRU din Băile Herculane, rezultă următoarele:

Susnumitul întreţine legături cu familia sa din comuna Iablaniţa, jud. Severin şi fratele său, avocatul DOMĂŞNEANU NICOLAE din Caransebeş, care în prezent se găseşte reţinut ca deţinut politic (fost membru al P.N.Ţ. Maniu) la Penitenciarul Lugoj. Posedă proprietatea sa, vila din Băile Herculane unde locuieşte, şi în comuna Iablaniţa circa 60 oi rasa astrahan, care au fost aduse din Transnistria şi Basarabia şi pe care le-a ţinut ascunse în munţi pentru a fi sustrase de la predare, conform Convenţiei de Armistiţiu. Raporturi de prietenie sau vizite din partea altor persoane străine nu are, în afară de fosta lui servitoare Anica Balasoni, originară din comuna Mehadia, care ne-a informat că susnumitul este o fire violentă, a bătut-o în repetate rânduri şi-şi maltratează soţia aproape zilnic. O dată pe săptămână călătoreşte la părinţi şi rudele din Iablaniţa, pe jos, numai pe potecile din munţi, îmbrăcat ţărăneşte şi înarmat fie cu carabina militară, fie cu arma de vânătoare. Ca semnalmente este de statură mijlocie, părul castaniu, dat pe spate, gene mari castanii, ochiul drept de sticlă, şchiop de piciorul stâng, infirmităţi căpătate în urma unui accident de avion[118].

---

[117] Adnotare: „22.11.1947". Dl. Ionescu cere la I.S. Timişoara să precizeze dacă maiorul Domăşneanu este în activitate şi dacă are permis pentru armele pe care le posedă. Se va intensifica acţiunea informativă în jurul acestuia pentru a i se stabili legăturile şi natura lor." (ss) indescifrabil.

[118] Comandorul Domăşneanu era un om înalt, între două vârste. Se sprijinea pe o cârjă. Trăsături adânci, aspre, trădau o energie deosebită [...] Fusese un aviator curajos, dar şi oleacă aventuros. A plecat de la Bucureşti cu avionul, a trecut deasupra satului lui şi a voit să salute pe taică-său ce lucra la câmp. S-a apropiat prea mult de holdă, s-a produs un dezechilibru al avionului şi a fost obligat să aterizeze într-o porumbişte. Avionul distrus, iar el s-a ales cu piciorul rupt. Desigur că nu mai putea să zboare şi a fost deci reformat şi trimis la pensie (Filon Verca, *Paraşutaţi în România vândută*, p. 152-154).

Alăturat anexăm schiţa terenului în care este indicată poziţia vilei de la Băile Herculane.

INSPECTOR REGIONAL DE SIGURANŢĂ,
(ss.) AMBRUŞ COLOMAN
L.S.

Şeful Serviciului de Siguranţă
(ss.) Moiş Aurel[119]

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 13.

10. **1948 ianuarie 14, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Siguranţă Timişoara raportează Direcţiei Generale a Siguranţei Statului despre măsurile luate împotriva comandorului Domăşneanu.

INSPECTORATUL REGIONAL DE SIGURANŢĂ TIMIŞOARA

Biroul 1 Secţia IV — 14 ianuarie 1948
Nr. 7096-S — CONFIDENŢIAL

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SIGURANŢEI STATULUI[120]
Serviciul I, Biroul 3. M.

La ordinul Dvs. Nr. 42034-S din - 1947, confidenţial şi urmare a raportului nostru Nr. 5744-S din 8 noiembrie 1947 în complectare, avem onoare a vă raporta următoarele:

Maiorul aviator DOMĂŞNEANU PETRU este rezervist invalid de război[121] şi nu posedă nici un fel de forme legale de port şi posedat armă.

S-au luat măsuri pentru ridicarea armelor şi trimiterea în judecată a susnumitului în cazul când va fi găsit cu armele menţionate în ordinul dvs. de mai sus.

---

[119] Apare pentru prima oară semnătura cuplului Ambruş Coloman - Moiş Aurel.

[120] Pe manşetă următoarele adnotări:

a. „20.I.1948/ Dl. ŞICAN, răspunsul I.S. Timişoara nu satisface ordinul nostru Nr. 42034. Nu s-a arătat ce activitate duce şi natura legăturilor pe care le are. Ordin la I.S. Timişoara de a raporta relaţii şi să ne comunice până la 1 febr. 1948". (ss) indescifrabil.

b. „27.I.1948/ I.S. Timişoara să insiste în cercetări pentru a stabili dacă Domăşneanu Petru:

- A avut legătură cu nemţii şi elementele maniste dispărute;
- Dacă deţine armele fără forme legale şi în ce scop;
- Care era motivul ce-l determina pe susnumitul să umble travestit prin locuri ascunse". (ss) indescifrabil.

[121] Comandorul Domăşneanu nu era invalid de război. Vezi nota de la documentul nr. 9.

În prezent susnumitul se află reținut la Serviciul de Siguranță Lugoj în cadrul operațiunilor ordinului dvs. Nr. 52743-S din 30 decembrie 1947.

INSPECTOR REGIONAL DE SIGURANȚĂ
(ss.) Ambruș Coloman
L.S.

ȘEFUL SERV. DE SIGURANȚĂ
(ss.) Moiș Aurel

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 16.

11. **1948 martie 22, București.** Tribunalul Militar București dă declarații Parchetului General despre procurorul militar Mihail Ștefănescu, aflat pe lista criminalilor de război.

TRIBUNALUL MILITAR BUCUREȘTI — CONFIDENȚIAL
Dosar Nr. 4486/1948 — PERSONAL
Data 22.III.1948

Către
PARCHETUL GENERAL AL CURȚII DIN BUCUREȘTI

În legătură cu afacerea privitoare pe maiorul magistrat Ștefănescu V. Mihail, ce se cercetează de către acel Parchet General.

Am onoare a vă face cunoscut:

- Ofițerul este în activitate de serviciu și îndeplinește la acest Tribunal Militar funcțiunea de procuror militar.

- În calitate de procuror, maiorul magistrat Ștefănescu Mihail a pus concluziuni în ședință publică într-o serie de procese mari ale unor conducători ai fostului Partid Național Țărănesc precum și ale unor organizațiuni complotiste ale tineretului acestui partid, ce s-au judecat la acest tribunal, începând din luna ianuarie a.c. Astfel: procesul conducătorilor P.N.Ț. Ghiță Pop și Ionel Mureșanu; încă 3 procese privind organizația tineretului P.N.Ț., în frunte cu Prof. Veniamin Virgil, Ing. Puiu, Av. Bratu și alții.

- Întrucât cunoaște întreaga acțiune subversivă a fostului P.N.Ț., urmează să pună concluziuni și în procesele următoare ale aceleiași organizațiuni, ce sunt în curs.

- În calitate de procuror, în aceste procese, s-a achitat într-un mod cu totul excepțional de misiunea avută, corespunzând pe deplin încrederii ce i s-a acordat, când a fost numit ca procuror[122].

[122] După ce a fost pus în libertate, căpitanul magistrat Mihail Ștefănescu a fost avansat maior și în calitate de procuror la Tribunalul Militar București s-a evidențiat în marile procese ale

Activitatea ofiţerului în acest Tribunal şi convingerile sale corespund în totul regimului de Democraţie Populară.

Pentru aceste motive, vă rugăm să binevoiţi a nu lua împotriva sa măsura arestării preventive, ofiţerul fiind util serviciului şi va fi întotdeauna la dispoziţia Dvs.

PRIM PREŞEDINTE
Colonel Magistrat
L.S. Dr. Alex. Petrescu [123]

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 20 778, vol. 1, f. 168.

12. **1948 aprilie 23, Timişoara**. Inspectoratul Regional de Siguranţă Timişoara raportează Direcţiei Generale a Siguranţei Statului rezultatele cercetărilor în cazul comandorului Domăşneanu.

INSPECTORATUL REGIONAL DE SIGURANŢĂ TIMIŞOARA
Biroul I, Secţia 3/M

Nr. 10.646 S.
din 23 aprilie 1948

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SIGURANŢEI STATULUI
Serviciul I, Biroul 3/M.
BUCUREŞTI

La ord. dvs. Nr. 57174 S din 2 februarie 1948, şi motivaţi de raportul Serviciului de Siguranţă Lugoj Nr. 3106 S 1948, cu privire la numitul Domăşneanu Petru, avem onoarea a vă raporta următoarele:

Susnumitul, *în luna martie 1944*, a găzduit în locuinţa sa de la Băile Herculane familia Dr. Krohn Adalbert şi a căpitanului de navigaţie Herter Helmuth din Orşova, ambii de origine etnică *germană*. Numitul Krohn Adalbert este cunoscut de noi în trecut ca făcând parte din G.E.G., iar căpitanul Herter Helmuth, supus maghiar, este în serviciul de navigaţie maghiară M.F.T.R. Orşova, cunoscut ca o persoană care a făcut parte încă din anul 1920 din Organizaţia „Nylas".

---

conducătorilor Partidului Naţional Ţărănesc. În perioada 25 mai 1949 - 15 martie 1950, având gradul de lt. colonel magistrat, a fost preşedinte al Tribunalului Militar Timişoara şi a pronunţat 33 de sentinţe împotriva a 555 inculpaţi, cu condamnări grele, multe din ele la moarte şi confiscarea totală a averii.

[123] Documentul este semnat de viitorul general magistrat dr. Alexandru Petrescu, şi el racolat prin şantaj de comunişti. În calitatea de preşedinte al Tribunalului Militar Bucureşti, a devenit faimos prin duritatea condamnărilor pronunţate.

În anul 1945 a avut întâlniri cu personalități politice, aderente P.N.Ț.-Maniu printre care avocatul Pepa Petru, profesor Apostolescu, ambii din Timişoara şi profesorul Filaret Barbu din Lugoj. Aceste persoane i-ar fi solicitat să intre în cadrele P.N.Ț.-Maniu. Mai mult, i-ar fi promis că-i dă conducerea jud. Severin, a organizației P.N.Ț.-Maniu.

Din persoanele cunoscute maniste, dispărute de la domiciliu, cunoaşte pe avocatul *Târziu*, inginerul *Vernichescu*, colonelul *Utză*, toți din Lugoj. De asemenea cunoaşte pe legionarul *Cristescu Gheorghe*[124] din Plugova, dispărut de la domiciliu şi urmărit de organele de Siguranță, cu care a avut mai multe întâlniri atât la domiciliu, cât şi în diferite ocazii.

Cunoaşte de asemenea pe părintele *Buracu Corolian*[125], mare naționalist şi menționează că la o vânătoare ar fi auzit că este ascuns în împrejurimile localității Mahala Carsei [?], jud. Severin, hotar cu județul Caraş. Cu ocazia cercetărilor dă de gândit că ar avea cunoştințe mai detaliate asupra acestor persoane, însă ezită a da relații.

Asupra armamentului deținut ilegal, susnumitul declară că a avut 7 arme, dintre care 2 civile şi 5 militare, dar acestea, în anul 1944, i-au fost ridicate şi distruse de trupele sovietice.

La data de 20 iulie 1946 şi 30 decembrie 1947 i s-a făcut la locuința din Băile Herculane două descinderi domiciliare inopinate. La prima descindere s-au găsit două resturi de arme civile, pentru care fapt a fost judecat şi amendat cu suma de 300.000 lei. La a doua descindere domiciliară, rezultatul a fost negativ.

Numitul DOMĂŞNEANU PETRU, face dese drumuri în comuna Iablanița, jud. Severin, de unde este originar şi unde îşi are mama. Merge adesea îmbrăcat civil în haine de sărbătoare şi de lucru şi foarte rar este văzut în haine militare. Nu s-a putut constata dacă umblă travestit în drum spre Iablanița, cu scop bine determinat.

INSPECTOR REGIONAL DE SIGURANȚĂ
(ss.) AMBRUŞ COLOMAN
L.S.

Şeful Serv. Siguranță
(ss.) Moiş Aurel

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 19.

[124] Ioan Târziu, Aurel Vernichescu, Ion Uță şi Gheorghe Cristescu au fost partizani în Munții Banatului.

[125] Corect Coriolan Buracu.

13. **1948 mai 8, Timişoara**. Ordinul Inspectoratului Regional de Siguranţă Timişoara către Serviciul de Siguranţă Severin - Lugoj de a cerceta şi raporta despre acţiunile de intimidare ale unor partizani împotriva a trei activişti comunişti locali.

INSPECTORATUL REGIONAL DE SIGURANŢĂ TIMIŞOARA
Biroul I Secţia 3-a
Nr. 1499 S/8 mai 1948

Către
SERVICIUL DE SIGURANŢĂ SEVERIN
LUGOJ

Conform ordinului Direcţiunii Generale a Siguranţei Statului nr. 478 S. din 28 aprilie 1948, vă rugăm a ne raporta în termen de 8 zile rezultatul cercetărilor referitoare la indivizii Ilie Cristescu, Gheorghe Urdăreanu, Ioan Duicu şi Nistor Duicu, toţi din comuna Domaşnea, jud. Severin care au spart geamurile locuinţei lui Ştefan Zebeleanu şi Roman Ioan, foşti asistenţi la secţia de votare Domaşnea ca reprezentanţi ai F.D.P.

Fiind urmăriţi de jandarmi, susnumiţii au fugit spre câmpul din marginea comunei, de unde au tras cu armele în ferestrele locuitorului Cernescu Iosif, rănindu-i şi soţia.

Rezultatul cercetărilor în legătură cu cele de mai sus, rugăm a ne fi raportat în termen de 8 zile.

INSPECTOR REGIONAL SERV. SIGURANŢEI
(ss.) Ambruş Coloman
L.S.

Şeful Serv. Siguranţei
(ss.) Chestor Moiş Aurel

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 1 732, vol. 2, f. 65.

14. **1948 iulie 19, Lugoj**. Serviciul Județean de Siguranță Severin-Lugoj cere Biroului de Siguranță Băile Herculane intensificarea urmăririi fugarilor.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ — Nr. 1569 S.
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE — 19 iulie 1948
DIRECȚIUNEA POLIȚIEI DE SIGURANȚĂ
SERVICIUL JUDEȚEAN DE SIGURANȚĂ SEVERIN-LUGOJ
Biroul 1

Către
BIROUL DE SIGURANȚĂ BĂILE HERCULANE

Deținem informația că în ziua de 18 iunie 1948, legionarul Cristescu Gheorghe a fost întâlnit de către locuitorul Ion Băcilă, din comuna Globurău, trecând spre comuna Cornea, peste munte. După cum a comunicat acest locuitor, legionarul susamintit era însoțit de către un individ de statură înaltă.

Se crede că Cristescu Gheorghe a luat contact cu urmăriții Nistor Duicu zis Boieru din comuna Domașnea și alții, deoarece a mai fost văzut trecând în această direcție.

Față de cele arătate mai sus, luați măsuri pentru intensificarea informațiilor, în vederea reținerii celor fugari[126].

CHESTOR,
(ss.) Kling Zoltan

Șeful Biroului Informații Interne
Comisar, (ss.) C. Anghelescu

- ATMT, Fond „P-CS ", dosar nr. 2 426, vol. 2, f. 24.

15. **1948 septembrie 28, Lugoj**. Legiunea de Jandarmi Severin informează Serviciul de Securitate despre grupuri de rezistență anticomunistă în curs de organizare pe teritoriul Banatului.

LEGIUNEA JANDARMI SEVERIN LUGOJ — SECRET

Către
SERVICIUL DE SECURITATE LUGOJ

Legiunea deține noi informațiuni în parte neverificate în legătură cu fugarii din munți:

[126] Ion Băcilă va trăda grupul comandorului Domășneanu. În iunie 1948, Nistor Duicu și alți fugari făceau parte din organizația colonelului Uță, iar legionarul Gheorghe Cristescu din Plugova încerca să li se alăture. Toți erau urmăriți de Siguranța comunistă.

În județul Severin, în partea de nord a căii ferate începând de la Muntele Mic până la Orșova, grupul reacționarilor fugiți ar fi organizat după cum urmează:

1. Grupul col. Utză începând de la Muntele Mic spre Cornereva, care are sub comandă pe cei din dealurile Domașnei[127].

2. Grupul general Toma Radu, care are începând de la Cornereva până la Baia de Aramă, făcând legătura cu Oltenia.

3. Grupul Buracu din Munții Almăjului, județul Caraș, care este cel mai puternic, unde au și comandamentul și unde sunt și mai mulți.

Aceste trei grupări se spune că recent ar fi făcut legătura între ele, luând totodată contact și cu grupul generalului Ilcuș din Munții Hațegului.

De asemeni în compunerea acestor grupuri s-ar afla și generalul Iacobici.

Din informațiunile primite se spune că conducătorii acestor grupuri s-au întrunit și au hotărât ca să nu atace pe urmăritorii lor, numai în cazul când urmăritorii deschid foc asupra lor.

Mai deținem informațiuni că peste iarnă acești fugari se vor plasa prin diferite județe la cunoscuți, în care scop și-au procurat ștampile și carnete de identitate noi cu care să călătorească în diferite puncte ale țării după informațiuni și pentru organizare.

Recent, unul dintre fugari, căruia i se spune Moș Ion, a fost trimis curier în gara Ionel, din județul Timiș, de unde a primit instrucțiuni și știri din Iugoslavia, stabilind cu această ocazie că locul cel mai potrivit pentru trecere în Iugoslavia ar fi prin acea [gară] din județul Timiș.

Curierii călătoresc cu trenul deghizați [în] țărani sau în muncitori de pădure și au dispoziționi ca în cazul când se văd urmăriți și pe cale de a fi prinși să se sinucidă decât să fie prinși.

Cele de mai sus se comunică Dvs. spre știință.

Comandantul Legiunii Jandarmi Severin
Căpitan
(ss.) Ioan Corciova

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 1 732, vol. 2, f. 70.

[127] Din grupurile enumerate, numai cel condus de colonelul Uță începuse să prindă contur. Preotul Coriolan Buracu a fost arestat înainte de a se manifesta prin ceva concret. Existența grupurilor conduse de generali este produsul unor zvonuri fanteziste.

16. **1948 octombrie 9, Lugoj**. Declarația ziaristului Zaharie Mărineasa despre activitatea sa legionară în plasa Orșova, județul Severin.

DECLARAȚIE

Dată în fața noastră

Subsemnatul Zaharie Mărineasa, domiciliat în comuna Iablanița, jud. Severin, în privința activității mele legionare de la ieșirea mea din închisoare, declar următoarele:

Până în luna martie sau aprilie n-am avut nici o legătură cu nimeni și n-am lucrat cu nimeni pentru Mișcarea Legionară.

Cred, pe la începutul lunii aprilie, a fost prima dată când profesorul Verca[128] vine la mine acasă într-o noapte și caută să mă convingă să lucrez din nou pentru Mișcarea Legionară. Nu mi-a spus și nici nu știam că a evadat din închisoarea militară. Lucrul acesta l-am aflat cu o întârziere cred de două luni. I-am arătat situația mea politică de secretar (politic) județean la Titel Petrescu[129]. În această privință mi-a răspuns următoarele: „Probabil Mișcarea va avea nevoie (să aibe) un om în acest partid - ținând seama de posibilitățile că oricând aș fi putut fi ales în comitetul central al acestui partid, dar el personal e de părere, abstrăgând orice calcul politic, că e mai bine să-i părăsesc definitiv pe titeliști". I-am arătat la fel și poziția mea sufletească [față] de politica schimbată, totuși după o noapte întreagă de discuție, reușește să mă convingă ca să lucrez din nou pentru Mișcarea Legionară. Amintirea celor cinci ani de închisoare executați la Aiud, precum și numele legionarilor cunoscuți de mine acolo și care se află încă închiși mă fac să-i promit lui Verca că voi încerca să fac ceva măcar pentru ajutorarea lor cu bani. De la această dată nu mai lucrez nimic pentru P.S.D.I. (Lucrul nu era greu de rezolvat, fiindcă înainte cu jumătate de an de la această dată, P.S.D.I. nu mai activa - nici Bucureștiul și nici provincia). Odată cu promisiunea făcută, Verca îmi arată situația plasei Orșova, de care îmi spunea că e cea mai slabă din județ. Îmi spune că șeful plasei e Cristescu[130]. Numărul total al membrilor e de 5-7 pe întreaga plasă. I-am promis că voi încerca să fac ceva în acest sens, rămânînd să-i aduc rezultatul până în ziua de 5 ale lunii viitoare, într-un loc din pădure, lângă o colibă, în hotarul comunei Petroșnița. (Mi-a dat explicații cum pot găsi locul, iar ca semn mi-a spus să fluier puternic până când apare el).

La plecare, profesorul Verca mi-a spus că îl va trimite pe Cristescu la mine. Într-adevăr Cristescu a venit a doua zi sau a treia noapte și am discutat cu el toate

---

[128] Filon Verca din Petroșnița, paraşutat din Germania.

[129] Constantin Titel Petrescu a devenit conducătorul Partidului Social Democrat Idependent (P.S.D.I.), după scindarea P.S.D.

[130] Gheorghe Cristescu din Plugova.

posibilitățile de organizare ale plasei. Mi s-a plâns spunându-mi că toate încercările repetate ce le-a făcut până atunci au fost zadarnice. Am insistat mult ca să-l conving să mai încerce, i-am arătat că singur n-aş putea face nimic, deoarece nu lucrasem niciodată în plasa Orşova şi toţi îl cunoşteau numai pe el. Cristescu mi s-a plâns [de] fostul şef de plasă, Dumitrescu, de care zicea că n-a vrut să-i dea cotizaţia nici măcar pentru el. M-am dus personal la Dumitrescu să încerc să-l conving să facă ceva treabă în partea de jos a plasei pe care o cunoştea. Am constatat că este extrem de fricos. De abia după ce i-am spus că toată activitatea se reduce la o cotizaţie lunară în jurul sumei de 50 până la 100 lei, sau după puteri şi că nu voi cere niciodată numele membrilor, ci numai numărul lor, - şi că acesta e sistemul de lucru în toate părţile, - a primit îndoielnic. Cu ocazia acestei vizite l-am întrebat de posibilităţile organizatorice în oraşul Orşova şi dacă l-aş putea cumva ajuta. Mi-a spus de renumitul medic dr. Lăcătuşu. I-am cerut amănunte în privinţa lui şi i-am cerut să mă ducă la el acasă. Am încercat să-l conving pe doctor pentru o activitate de teren, deschizând în felul acesta posibilităţile de a recruta încă ceva intelectuali pe lângă dânsul. A refuzat, spunându-mi în faţă că niciodată nu va face acest lucru. Am încercat din nou arătându-i sărăcia în care trăim, lipsurile care le duc cei din închisori şi reuşesc, după atâta discuţie, să-mi promită un ajutor lunar care ar rămâne să fie dat unui singur om pe care a rămas să-l numească Dumitrescu. Am aflat în urmă că acest om a fost Talpeş. Încurcătura în care m-a pus dr. Lăcătuşu, de-a fi socotiţi că-i cerem mila, fiindcă la plecarea doctorului îmi precizează că va da acest ajutor pentru nişte oameni lipsiţi şi nicidecum pentru Mişcarea Legionară, n-am mai putut-o înlătura. Am lăsat lucrurile aşa şi nu i-am mai spus după cum doream atunci, că niciodată nu am primit milă de la cineva şi că toate contribuţiile ce le primim, le primim condiţionate şi bine precizat pentru cel care dăruieşte: „Pentru Mişcarea Legionară". Nu i-am răspuns în felul acesta, fiindcă Verca îmi spusese să îngădui şi legături de felul acesta fie chiar de milă. Ţin minte că Dumitrescu mi-a spus că dr. a dat de mai multe ori câte 500 lei lunar. Nu ştiu dacă aceşti bani au fost înglobaţi în suma cotizaţiei ce mi-a înaintat-o. Nu-mi amintesc că (în fugă mi-a spus) ar vrea să ajute soţia unui funcţionar de la percepţie care se află arestat, dar nu ştiu dacă a făcut-o şi nu ştiu câţi bani i-a dat şi de la cine erau aceşti bani.

Tot atunci l-am întrebat pe Dumitrescu dacă mai avem ceva posibilităţi de-a recruta membri în Orşova. Mi-a recomandat un alt domn (învăţător) nu ştiu cum îl cheamă. Ţin minte că era învăţător, am stat de vorbă cu el, punându-i problema îndepărtat ca să nu risc să fiu reclamat, fiindcă domnul învăţător era membru în P.M.R. N-am reuşit nimic şi mai târziu am aflat că domnul învăţător e un activist marcant în P.M.R. Pentru Orşova n-am mai făcut nici o altă recrutare. L-am întrebat pe Dumitrescu de posibilităţile ce le-am avea în comunele apropiate. Cristescu îmi spusese de Toma din Ieşelniţa [MH]. I-a cerut lui Dumitrescu să-l cheme. Toma a fost adus, i-am pus problema organizării. Ţin minte că nici el n-a vrut la început, cerându-mi lămuriri în privinţa rostului organizării. I-am spus că centrul (comandamentul din Bucureşti) cere acest lucru, deşi eu vorbisem numai cu Verca. Mi-a promis că va lucra, dar la fel condiţionat fără scripte şi fără nume. Niciodată

nu am cunoscut numele nici unui membru de mai târziu. L-am întrebat pe Dumitrescu de celelalte comune apropiate: Jupalnic [MH] şi Valea Dunării. De Valea Dunării mi-a spus că nu se poate face nimic, sunt numai străini. De Jupalnic îmi spunea că nu poate face nimic cu cei vechi, majoritatea din ei fiind ţigani şi mai [bine] dacă am încerca cu elemente noi. De Vulpeş am aflat ceva mai târziu. N-a fost niciodată legionar, era student la drept anul IV, şi aduna ceva simpatie din partea tineretului din Jupalnic. Cum pentru elementele noi încadrate trebuie timp pentru educaţie, m-am văzut silit să renunţ la Jupalnic. Când m-am întâlnit cu Cristescu i-am spus cazul Jupalnic. Între timp sosise în Plugova ca preot Ciucur şi Cristescu mi-a spus de gradul de rudenie între Vulpeş şi Ciucur. I-am spus lui Cristescu să vorbească cu Ciucur despre aceasta, că fiind singurul ca posibilităţi de-a sta o zi sau chiar două în Jupalnic şi chiar cu Vulpeş, care era rudenie. Nu ştiu dacă Ciucur s-a dus la Jupalnic, dar ştiu că mai târziu Vulpeş a luat contact cu Dumitrescu. Cu Vulpeş am stat de vorbă de trei ori, de două ori nu prezentase cotizaţia lui Dumitrescu şi să-i fac educaţia punctualităţii în această prezentare şi a treia oară îmi spusese Cristescu că s-ar afla la Jupalnic armament. În Jupalnic am aflat că s-ar afla două branduri, peste 10 arme Z.B. şi un aparat militar de emisie. În această privinţă i-am spus lui Vulpeş să se intereseze îndeaproape de lucrurile acestea, fiindcă el spunea că s-ar afla în pădure şi că de ele ar şti mai mulţi locuitori de diferite culori politice. De aparatul de emisie am aflat peste câtva timp că ar fi fost trimis de jupalniceni sus la centru. Nu ştiu dacă acest aparat a fost trimis într-adevăr vreunui centru legionar, sau jupalnicenii fuseseră înşelaţi de vreun alt centru de altă culoare politică. Dacă el fusese trimis vreunui centru legionar, lucrul acesta mi-am închipuit că-l putea face numai Ciucur, care probabil cunoaşte pe cineva sus, dar tot aşa de uşor credeam că ei fuseseră înşelaţi de oameni străini de mişcare. Eram extrem de supărat din cauza procedurii lor, fiindcă făcuseră fără ştirea mea acest lucru şi eram pus în situaţia dificilă de-a nu-i putea întreba cui au dat aparatul şi de ce au făcut lucrul acesta fără ştirea mea, care eram socotit şef. Am renunţat să cert pe Vulpeş pentru această gravă indisciplină, fiindcă cazul era deja consumat şi apoi cum Vulpeş era membru nou, ar fi înţeles greşit intervenţia mea, crezând precis că-l cert din mândrie personală, pentru faptul că aş fi dorit să prezint eu aparatul la centru şi să nu-i dau lui această posibilitate. Pentru arme m-am deplasat în luna august, într-o noapte, împreună cu Cristescu şi Petchescu într-un zăvoi în apropierea Jupalnicului. Aici am întâlnit pe Dumitrescu şi încă trei sau 4 oameni pe care nu ştiu cum îi cheamă. Unul din ei pretindea că ar şti unde se găsesc brandurile şi armele (de numele că îl cheamă Mihuţescu, aflu abia când sunt arestat, de la organele anchetatoare) intenţia mea era să schimb locul armelor dat fiind nesiguranţa oamenilor care cunoşteau locul. Renunţasem să mergem la locul unde se găseau armele, dat fiind că erau în depărtare şi faptul că era noapte. Aranjez însă cu Dumitrescu să se intereseze îndeaproape şi să procedeze cum crede că e bine, rămânând ca după o săptămână când mă voi reîntoarce, să hotărâm ce facem cu ele. Mă reîntorc în Orşova cu ceva întârziere, mă întâlnesc cu ei tot în acelaşi loc (zăvoi) şi aflu că atât brandurile cât şi armele n-au mai fost găsite. De data asta îl întâlnesc

pe Toma şi încă un om din Eşelniţa (pe care nu ştiu cum îl cheamă şi care aflu că acum se găsesc arestaţi). De la ei aflau că deţin o puşcă mitralieră Z.B. şi încă câteva arme pe care le-ar putea probabil procura de la oameni străini de mişcare. Acesta a fost întreg armamentul pe care ei l-au dat şi mai târziu pe situaţia întregului sector Orşova, de Dumitrescu.

Prima dată când m-am dus la Orşova, am mers împreună cu Cristescu şi cu Petchescu. Cristescu procurase o trăsătură de la un prieten de-al lui, din apropierea Topleţului. Nu ştiu cum îl cheamă, Cristescu spunea că nu e legionar. La reîntoarcere, Petchescu mi-a cerut să mergem mai încet, fiindcă el dorea să se ducă până la comandorul Domăşneanu, de unde spunea că are să primească 6.000 sau 8.000 lei pe care îi împrumutase mai înainte. Am rărit pasul (eu şi Cristescu) şi ne-am oprit din mers fiindcă până la casa comandorului Domăşneanu îi trebuia lui Petchescu o jumătate de oră. Petchescu a întârziat mai mult decât aşteptările şi riscam astfel să ne prindă ziua pe drum. [Am] hotărât cu Cristescu (în lipsa lui Petchescu) să luăm trenul din Băile Herculane până în Iablaniţa. La reîntoarcerea lui Petchescu ne aflam lângă gara Băile Herculane într-un loc ferit de lumină în aşteptarea personalului. Toţi trei aveam îmbrăcămintea şi faţa schimbată pentru a nu fi recunoscuţi. Eu eram îmbrăcat ţărăneşte cu opinci, iar Cristescu şi Petchescu cu haine extrem de rele. La noi aveam pistoale-mitralieră. Cristescu îl purta sub haină, iar eu într-o straiţă. Până la venirea trenului, Petchescu ne-a povestit că nu l-a găsit pe comandor, banii i-a primit de la doamna şi că doamna se află şi ea în gară, călătorind spre Lugoj. În timp ce ne povestea, am fost urmăriţi de doi plutonieri care au încărcat armele şi ne-au invitat să mergem la biroul poliţiei din gară. Pe drum spre biroul gării am încercat repetat să-i convingem pe jandarmi că nu suntem răufăcători sau hoţi şi că suntem oameni muncitori din Iablaniţa. În timp ce vorbeam jandarmilor şi ne aflam în apropierea celorlalţi călători care aşteptau trenul, intervine doamna Domăşneanu să fim sloboziţi dacă suntem din Iablaniţa, că pierdem trenul. Nu cred să fi cunoscut pe vreunul din noi aşa cum eram îmbrăcaţi şi apoi ea venea aşa de rar în Iablaniţa unde avea casă, încât i-a fi fost greu să ne recunoască acolo în semiîntuneric. Chiar dacă a recunoscut pe Petchescu, fiindcă el fusese un ceas mai devreme sus să-i ceară bani, dar şi aceasta îşi luase haina rea şi pălăria când i-a cerut banii ca să nu se întoarcă cumva să nu-l recunoască. Cu toată intervenţia doamnei continuăm să mergem arestaţi spre biroul poliţiei sau al şefului de gară. La un moment dat, avantajat de aglomeraţia din gară, Cristescu reuşeşte să fugă. Eu şi Perchescu suntem duşi în birou. În timp ce jandarmii au scos capul afară pe uşă ca să ceară ajutor poliţiei din gară, am reuşit să pot scoate pistolul din straiţă şi să ies în prag ca să pot trage câteva focuri în sus. Jandarmii se intimidează, începând să fugă şi astfel scăpăm. Până la Iablaniţa am mers prin pădure şi despărţiţi. A doua zi aflu că Petchescu a fost căutat acasă de poliţie. Mă feresc şi eu, de Cristescu nu ştiam unde se află. Am aflat mai târziu că a venit în seara aceea în Iablaniţa acasă la Petchescu în timp ce se afla Poliţia înăuntru şi ca să scape, la fel, a tras câteva gloanţe în sus. De la această dată Cristescu şi Petchescu umblă împreună, fugiţi la pădure şi la munte. I-am întâlnit o singură dată, cu trei săptămâni

înainte de-a fi arestat. Coborâseră după mâncare şi veniseră noaptea şi la mine afară în câmp unde ştiau că dorm, fiindcă de la acea dată nici eu nu mai dormeam acasă. În afară de această dată, hotărâsem să ne întâlnim în fiecare lună (27) când trebuia să-mi aducă cotizaţia şi să le spun eventualele veşti ce le primeam de la Petroşniţa. Înainte de întâmplarea din Băile Herculane, Cristescu mă întâlnea, venind noaptea acasă la Petchescu în Iablaniţa unde trimitea ca să-l întâlnesc.

Activitatea organizatorică. De la prima întâlnire cu Cristescu am împărţit plasa în două sectoare de lucru. Eram singuri doi, eu şi Cristescu, în stare de a jertfi chiar câteodată zile întregi de lucru pentru a ne deplasa. Eu mi-am luat partea grea din plasă, sectorul de jos al plasei, adică oraşul Orşova şi comunele apropiate, unde cu informaţiile primite de la Cristescu şi Dumitrescu, am încercat să organizez. Mi-a fost greu fiindcă nu cunoşteam pe nimeni, a trebuit să chem pe Cristescu întotdeauna la mine. El avea timp chiar mai mult decât mine, era fugit, condamnat şi chiar pus în imposibilitate de-a sta acasă, deci tot timpul îl putea folosi pentru organizare. De celelalte câteva comune rămase în plasă şi socotite sectorului II al plasei Orşova, a rămas să se ocupe Cristescu singur, dat fiind distanţa foarte apropiată, de comuna lui Cristescu, Plugova. De alte câteva comune apropiate de Iablaniţa a rămas să mă ocup eu. Hotărârea luată de la început a fost ca eu să nu fiu cunoscut de organizaţie şi numai de Cristescu şi Dumitrescu, socotit şef de sector titular la acea dată şi deja cunoscut de toţi. Hotărârea n-a fost respectată fiindcă câţiva din şefii de garnizoană au reuşit să mă cunoască şi să-i cunosc cu numele: Toma, Vulpeş şi Petchescu.

Chiar ordinele date prin Petroşniţa erau că atât şefii cât şi membrii să cunoască cât mai puţine nume. Afară de încă un singur caz în comunele apropiate de mine (după cum voi arăta mai jos în declaraţie) nici un alt membru m-a cunoscut şi la fel nu i-am cunoscut. Dovadă în acest sens sunt declaraţiile membrilor din plasa Orşova II, care au fost arestaţi odată cu mine şi care şi-au recunoscut toată activitatea ce au avut-o, dar nu au ştiut că eu sunt şeful plasei, deşi ştiau că sunt arestat, şi la fel nici eu, nu i-am cunoscut şi nici văzut. Date în privinţa asta a dat şi Dumitrescu, şeful sectorului I, care cunoştea procedeul de lucru în subversivitate. Recunosc că în afară de cele patru cazuri, când patru şefi de garnizoană m-au cunoscut, am vorbit cu încă un şef de garnizoană şi un membru, într-o noapte în comuna Topleţ pe câmp, când mă întorceam cu Cristescu de la Orşova (caz ce la fel îl voi arăta în declaraţia mea mai jos) dar cei doi nu au ştiut cine sunt, şi nici cum arăt la faţă şi la fel nici ce funcţiune deţin în Mişcarea Legionară.

De comuna Globurău (din sectorul II Cristescu) s-a ocupat Petchescu. De comuna Valea Bolvaşniţa s-a ocupat Cristescu. Era la o depărtare de 2 km de Plugova, satul lui Cristescu. Cel mai mare număr raportat de Cristescu în această comună a fost de 6 membr, [iar] în ultimul timp a scăzut la patru membri. Cristescu pretindea că aceşti oameni sunt noi în mişcarea legionară.

În Plugova, satul lui Cristescu, mi-au fost raportaţi 5 membrii (împreună cu el).

În Mehadia nu s-a ocupat nimeni. Un ţigan insista pe lângă Cristescu să-i dea cotizaţie. I-am spus să-l evite.

Aceste comune nu au fost vizitate niciodată de mine.

De cele două comune de pe valea Almăjului, despre care rămăsese înțelegerea că mă voi ocupa personal, situația s-a prezentat astfel. În comuna Petnic, singurul om cu care se poate discuta a fost șeful de garnizoană din anul 1940, [care] trecuse la religia baptistă și nu se mai putea face nimic. În comuna Lăpușnicel, am încercat cu un țărănist, Lupulescu (Pavel sau Grigore). I-am spus, pentru a-l antrena să lucreze pentru noi (fiindcă cunoștea și avea prieteni și în comuna Petnic) că va fi socotit șeful acestor comune dacă va face organizație în ele. N-am putut să-l desprind de Maniu nici într-un chip.

În comuna Iablanița, satul meu și Petchescu, situația s-a prezentat mai rău ca în toate părțile. Toți foștii membri din 1940 suferiseră închisoare și lagăr, iar în ultimul timp toți erau șefi marcanți în P.C.R. și în urmă în P.M.R. Astfel, Crăciun Tătucu, fost șef legionar, de sector în aceste locuri, era acum candidat de deputat pe lista blocului din partea P.C.R. iar ceilalți erau și sunt după cum se poate verifica cei mai marcanți activiști ai P.M.R.-lui. Dat fiind schimbarea lor, orice încercare de reorganizare a mișcării în aceste locuri n-a reușit. La fel și eu lucrasem în ultimul timp (un an și jumătate) pentru titeliști și îmi tăiasem singur posibilitățile încrederii față de oameni.

Deci, toată organizația plasei Orșova, a cărei șef eram, se prezenta astfel: **Sectorul I Dumitrescu** (Orșova și împrejurimea) de acest sector m-am ocupat eu, după cum am arătat în declarație, fiindcă Dumitrescu nu voia să facă aproape nimic.

Orșova - oraș, egal Dumitrescu (3 membri).

Eșelnița egal Toma (7 membri).

Jupalnic egal Vulpeș (5 până la 7 membri).

Atât Dumitrescu cât și eu nu aveam nici o încredere în membrii din Jupalnic și nici nu-i trecea pe situația care mi-a înaintat-o.

Topleț egal (această comună a făcut un timp parte din sectorul lui Cristescu și în urmă a trecut în sectorul Dumitrescu) trei până la șapte membri. Atât Dumitrescu cât și Cristescu mi-au raportat că în această comună sunt numai trei membri. Niciodată Dumitrescu nu mi-a spus că sunt 7 sau 8 după cum a spus acum.

Sectorul II Cristescu

Plugova egal Cristescu (5 membri), Cristescu spunea că sunt oameni curajoși și legați de el.

Valea Bolvașnița egal 6 membri noi (prieteni de-ai lui Cristescu, comună apropiată la 2 km de Cristescu).

Globurău egal 3 membri (nu știu dacă sunt din vechi legionari sau noi) s-a ocupat Petchescu.

Mehadia egal un membru (un țigan, i-am spus lui Cristescu să-l lase deoparte, să-l evite).

Iablanița egal 3 membri (am arătat în cuprinsul declarației situația detaliată).

Petnicul, Globu - Craiovei egal fostul șef din 1940, s-a făcut baptist - alți legionari nu au fost niciodată în comună.

Lăpuşnicel, am arătat în situaţia din cuprinsul declaraţiei ţărănistul pe care nu l-am putut convinge, s-a contat aici pe un elev din şcoala indus. C.F.R. Timişoara şi încă doi copii, dar elevul a fost arestat de Siguranţă, şi în urmă n-a mai lucrat.

Cel mai mare număr de membri raportat de plasa Orşova a fost în 1948. În el se cuprindeau şi donatorii care nu ştiau despre ce este vorba.

Numărul de membri aproximativ care prezentau cotizaţia regulată, a fost de 32. Din aceştia am contat socotindu-i ca membri hotărâţi şi curajoşi pe 15.

Situaţia armamentului:

Trei pistoale - mitralieră: două la Cristescu şi unul la Petchescu (200 cartuşe); 5 grenade: 2 la Cristescu, două la mine şi una la Petchescu; 2 pistoale de buzunar: unul la Cristescu şi unul la mine (20 cartuşe); 1 puşcă - mitralieră: Dumitrescu şi Toma (fără gloanţe) şi eventual 5-10 puşti Z.B. care s-ar fi putut procura de Cristescu şi Dumitrescu pe la oameni străini de mişcare.

Cotizaţia: Verca spunea că se întrebuinţează ca ajutor pentru cei din închisori.

Donaţiile: le puteam folosi pentru costul drumului, tutun şi nevoi.

Preotul Ciucur: Am vrut să-l încadrăm. Cristescu a raportat că n-a vrut să dea cotizaţia niciodată, am raportat la Petroşniţa, mi-a spus să-l las, fiindcă nici când a fost la teologie la Caransebeş n-a vrut să lucreze nimic. E cumnat cu Vulpeş. Nu ştiu ce a vorbit cu Vulpeş. Dumitrescu mi-a raportat că după venirea lui Ciucur la Jupalnic, Vulpeş n-a dat cotizaţia două luni de zile. Când a venit Verca în Iablaniţa la mine acasă, a trimis pe Cristescu după Ciucur dar n-a vrut să vină.

Buby: L-am întâlnit o singură dată - s-a întâlnit cu Verca între Petroşniţa şi Caransebeş (apropiat de Caransebeş). Mă dusesem la Petroşniţa să predau cotizaţia lui, şi Verca m-a luat cu el la întâlnire. Verca mi-a spus să nu-i spun numele (cum mă cheamă) şi la fel nici el nu s-a prezentat. Verca i-a predat un plic (cred că conţinea banii) şi i-a spus că nu e nimic nou. S-a adresat către cel întâlnit „Buby" (o singură dată şi cred că a făcut lucrul acesta fără să-şi dea seama) şi de aici am dedus că îl cheamă Buby. După atitudinea pe care o avea faţă de Verca şi faţă de mine, am înţeles că trebuie să fiu un simplu curier care nu trebuia să cunoască amănunte de organizare. De altfel nici Verca (în afară de mine şi de Cristescu) n-a cunoscut pe nimeni din plasa Orşova.

Comandorul Domăşneanu: Ţâcnit, a căzut cu avionul, vorbeşte mult, spune tot, are prieteni mulţi în P.M.R. ne-am ferit de el, deşi dânsul căuta să se împrietenească cu mine când venea prin Iablaniţa. Fire curajoasă şi foarte muncitor, dar nu face niciodată ce zice. Toată lumea din împrejurime îl cunoaştem ca ţâcnit (zăpăcit) şi nimeni nu-i ia în seamă ce vorbeşte.

Colonelul Uţă: (ţărănist fugit) nu l-am cunoscut. De la Petroşniţa am aflat că s-ar afla împreună cu inginerul Vernichescu şi încă vre-o trei sau patru inşi prin munţii din apropierea Caransebeşului. I-am întrebat dacă au ceva legături cu ei. Mi-au răspuns că întrucât colonelul Uţă, fost prefect de Severin, lovise pe timpul lui Antonescu Mişcarea Legionară, iar inginerul Vernichescu era trecut în

cartea „Pentru legionari" (de C.Z.C.)[131] ca primul trădător al Mişcării Legionare, nu puteam avea legături de nici un fel cu ei.

Mai târziu am aflat că acest grup de 5 sau 6 persoane (al lui Uţă) s-a dezbinat, certându-se între ei şi [pentru] că n-ar avea nici măcar legătură de aprovizionare cu mâncare.

Căpitan Mitucă[132]: (din Mehadia) socotit de toată lumea ca cel mai neserios om, toată lumea ştie că e hoţ, escroc, fusese dat afară din armată pentru furt, la fel încercase să fure băuturi din pivniţa vecinului de casă, spărgând zidul între ei.

Tuturor jandarmilor, tuturor membrilor din P.M.R., le spunea că e şef de organizaţie subversivă cu caracter militar şi că vor veni paraşutişti anglo-americani, şi să facă şi ei parte din organizaţia lui. Toţi ascultătorii îşi băteau joc de el, socotindu-l escroc, hoţ ori sifilitic şi nebun. Nu a avut (cred) niciodată organizaţie subversivă militară, fiindcă toţi locuitorii din împrejurimi îl cunoşteau, după cum l-am descris mai sus. Personal nu l-am cunoscut.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, nesilit de nimeni şi o susţin şi o semnez propriu, 9 octombrie 1948.

(ss.) Zaharie Mărineasa

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 2 426, vol. 2, f. 18-24.

17. **1948 octombrie 21, [Bucureşti].** Sinteză întocmită de Biroul 116 al D.G.S.P. asupra grupurilor de partizani anticomunişti de pe teritoriul României (Fragmente referitoare la Banat).

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
STRICT SECRET

[Biroul] 116/21 octombrie 1948

SINTEZĂ

Asupra problemei bandelor teroriste din cuprinsul ţării

SI/Tov. Birtaş/La lucrare/Complectat permanent cu noile date (ss.) indescifrabil

Ca o urmare a activităţii ilegale şi a punerii sub urmărire a elementelor cunoscute legionare, maniste şi titeliste[133], s-au format încă din toamna anului 1946

[131] Corneliu Zelea Codreanu, zis Căpitanul.

[132] Ioan Mitucă, după condamnare, a ajuns brigadier la Canal, iar în 1990 a reuşit să devină preşedinte AFDPR filiala Mehedinţi.

[133] Membri ai Partidului Social Democrat Independent - Titel Petrescu.

grupe de fugari organizaţi pentru rezistenţă şi care cutreierau munţii, aşteptând intervenţia lor în eventualitatea unui conflict armat[134].

Activitatea din prezent a acestora, semnalată mai concret în regiunile muntoase, consta în a ataca populaţia la drumul mare, sau a obţine sub ameninţări alimente din partea ţăranilor.

Trebuie să menţionăm de asemenea că, în acţiunea de *„partizanat"* dusă în strânsă colaborare cu organizaţiile subversive, fugarii politici coboară adeseori de la munte, făcând în satele vizitate propagandă antiguvernamentală.

Paralel cu aceste acţiuni, s-au dezvoltat grupuri de bandiţi care, bine înarmaţi, trec la atacuri tâlhăreşti la drumul mare.

Din semnalările Direcţiunilor Regionale de Securitate, referim următoarele:

[...] Regiunea Direcţiunei Reg[ionale] de Securitate Timişoara

Din sursă sigură se semnalează la 13 august a.c. că trenul industrial de pe linia Reşiţa-Anina a fost atacat cu focuri de arme şi grenade de către indivizi necunoscuţi, care căutau casa de bani, conţinând salariile muncitorilor.

La 19 septembrie a.c., unul din jandarmii de pază a uzinelor „Grebla" din Reşiţa a fost acostat de cinci necunoscuţi care, sub ameninţări, i-au scos informaţii militare, după care l-au plimbat pe mai multe cărări, pentru a nu mai cunoaşte locul întâlnirii.

La 23 septembrie a.c., se semnalează din sursă S.I.A., că soldatul LUCACI MIHAIL a fost acostat, în regiunea Reşiţa, de doi indivizi înarmaţi care i-au cerut, sub ameninţări, date militare.

La 12 septembrie a.c., Secretariatul General pentru Trupe semnalează apariţia unei bande intitulată *„Partizanii lui Tito"*, în pădurea comunei Vărădia şi Mărăcina[135], bande care au dat foc unor căpiţe de grâu în apropierea pichetului Regimentului 9 Grăniceri.

La 26 septembrie a.c., garda de la uzinele „Grebla" - Reşiţa este atacată a doua oară, cu focuri de armă, atacatorii dispărând imediat.

La 29 august a.c., din sursă S.I.A., se semnalează că patru indivizi înarmaţi au oprit pe pădurarul MÂRZA la marginea comunei Nadaş – Arad [corect Nadăş], pe care l-au întrebat dacă este dezertor şi dacă vorbeşte ungureşte, după care l-au gonit.

La 18 iunie a.c., locuitorul MOŞ GHEORGHE a văzut pe malul drept al Arieşului 50-60 persoane civile făcând instrucţie, fără a observa însă armament [...]

PROPUNERI:

Faţă de apariţia şi activitatea în diferite regiuni ale ţării a bandelor teroriste - diversioniste şi tâlhăreşti, pentru lichidarea lor, este absolut necesară organizarea de acţiuni sistematice, perseverente şi coordonate ale tuturor organelor jandarmereşti şi de securitate.

---

[134] Cei consideraţi duşmani ai regimului comunist, fugiţi de teama arestării, aşteptau o intervenţie salvatoare, venită din afară.

[135] Probabil Mercina, azi în judeţul Caraş-Severin.

Ca această acțiune de lichidare a bandelor să dea rezultatul dorit, este necesară organizarea unei acțiuni informative, fără de care nu se poate duce la bun sfârșit curățirea regiunilor semnalate.

Ținând cont de datele de care dispun atât organele jandarmerești cât și ale Securității, munca informativă trebuie coordonată în așa fel ca în acele regiuni unde organele jandarmerești sunt pătrunse în obiectiv și acțiunea informativă este în curs, organele Securității să pună la dispoziția lor eventualele date de care dispun. Sau acolo unde organele Securității sunt în plină acțiune informativă și sunt pătrunse în obiective, organele jandarmerești să nu întreprindă acțiuni informative pentru a nu stânjeni acțiunea organelor Securității.

Să fie date ordine instructive Inspectoratelor Regionale ale Jandarmeriei și Direcțiunilor Regionale de Securitate, ca conducătorii acestor unități să ia contact și în comun - pe baza datelor de care dispun în regiunile respective - să stabilească felul de acționare și coordonare a muncii.

La fel să stabilească unde, în ce regiune - pe baza datelor precise - se poate trece la măsuri represive.

Propun cele de mai sus, ca precizări la cele stabilite în comun la conferința ținută la Secretariatul General pentru Trupe, la care a participat și delegatul D.G.S.P.

Colonel de Securitate,
(ss.) Gavril Birtaș

- ASRI, Fond „D", dosar nr. 2 168, f. 450-455.

18. **1948 noiembrie 28, [Lugoj]**. Șeful Serviciului Județean de Securitate a Poporului Severin-Lugoj întocmește proces-verbal despre organizația legionară din plasa Orșova (Fragment). Schema de organizare și activitatea din anul 1948.

PROCES-VERBAL

Dresat astăzi, 28 noiembrie 1948.

Noi, maior Kling Zoltan, Șeful Serviciului Județean de Securitate a Poporului Severin-Lugoj.

Având în vedere ordinul Direcțiunii Regionale a Securității Poporului Timișoara, cu nr. 1/8.717 din 6 octombrie 1948 și ordinul Direcțiunii Generale a Securității Poporului București, nr. 52/64.192 din 22 noiembrie 1948, transmis telegrafic de Direcțiunea Regională a Securității Poporului Timișoara, nr. 11/15.863 din 24 noiembrie 1948 și ordinul nr. 42.660 din 24 noiembrie 1948 al Direcțiunii

Generale a Securității Poporului, transmis nouă telegrafic sub numărul 11/16.021 din 25 noiembrie 1948, am procedat la încheierea dosarului în legătură cu organizația subversivă de tip fascist din plasa Orșova.

Această organizație subversivă de tip fascist din plasa Orșova, condusă de Verca Filon[136], iar mai târziu de Marineasa Zaharia[137], cu sediul în com. Petroșnița, județul Severin [azi Caraș-Severin], și-a început activitatea la începutul lunii martie 1948, prin recrutarea membrilor și strângeri de fonduri în folosul acestei organizații subversive și a familiilor acestora.

Forma organizatorică a acestei organizații subversive de tip fascist a fost următoarea: un șef de județ, Verca Filon, care printr-un curier făcea legătura între această organizație județeană și centrul din Timișoara – curier a fost Bubi Roman[138].

Un șef politic, Marineasa Zaharia, care avea doi curieri, pe numitul Ică Domășneanu care făcea legătura cu sectorul 1 și Petchescu Ioan care făcea legătura cu sectorul 2.

Doi șefi de sectoare, numitul Dumitrescu Ștefan din Orșova la sectorul 1 și Cristescu Gheorghe din Plugova la sectorul 2.

Primul sector era împărțit în patru garnizoane și anume: Orșova, condusă de numitul Dumitrescu Ștefan, comuna Eșelnița [corect Ieșelnița, MH] condusă de numitul Toma Marițescu, comuna Jupalnic [MH] condusă de numitul Vulpeș Ilie și comuna Topleț [CS] condusă de către Mătăsaru Ștefan.

Al doilea sector era împărțit în șase garnizoane și anume: Plugova, Valea Bolvașnița [CS], Globul-Rău [corect Globurău], Mehadia [CS], Iablanița [CS], Petnic [CS] și Globul Craiovei [corect Globu-Craiovei, CS].

Numitul Marineasa Zaharia, șeful organizației subversive de tip fascist din județul Severin, declară următoarele și care declarație face parte integrantă din prezentul proces-verbal, fila nr. ...

Marineasa Zaharia este născut la data de 8 august 1920, în com. Iablanița, jud. Severin, domiciliat în com. Iablanița, fiul lui Mihai și al Suzanei, decedată, de profesiune ziarist, absolvent al liceului teoretic din Caransebeș, originea socială agricultor, necăsătorit, stagiul militar satisfăcut. Condamnat a fost [în 1941] la 10 ani muncă silnică, pentru lansarea manifestelor interzise, defăimând pe fostul mareșal Antonescu, executând numai 5 ani în închisoarea din Aiud.

A fost înscris în Mișcarea Legionară din anul 1938, unde a activat în Frățiile de Cruce din Caransebeș, la liceul Traian Doda. La rebeliunea din ianuarie 1941 a luat parte, fiind baricadat în localul Poliției Lugoj.

Apartenența politică prezentă: [a] fost șeful organizației Partidului Social Democrat Independent – Titel Petrescu din județul Severin, unde deținea funcția de secretar general al județului Severin.

---

[136] Legionarul Filon Verca fusese refugiat în Germania în anii 1941-1944 și fusese trimis în Banat de către Horia Sima, prin parașutare, cu misiunea de a contacta și organiza rămășițele Mișcării Legionare.

[137] Întrucât pretutindeni semnează Zaharie Mărineasa, considerăm că acesta este numele corect.

[138] Numele corect este Roman Teodor, zis Bubi.

La începutul lunii aprilie 1948, Marineasa Zaharia a fost vizitat într-o noapte de către Verca Filon, care a venit cu scopul de a-l convinge pe sus-numitul de-a se încadra în noua organizaţie subversivă de tip fascist. Reuşind a-l convinge pe Marineasa Zaharia, acesta a trecut imediat la acţiune.

Verca Filon a arătat situaţia plasei Orşova, care lucrează foarte slab şi l-a încredinţat pe Marineasa Zaharia de-a se ocupa personal de această plasă şi dându-i mână liberă pentru a-şi alege colaboratorii. La plecarea lui, Verca Filon a spus lui Marineasa Zaharia că va trimite la el pe numitul Cristescu Gheorghe, de a discuta cu el posibilităţile de organizare ale plasei Orşova.

După un timp a venit Cristescu Gheorghe la Marineasa Zaharia, care a arătat că şeful plasei Orşova, Dumitrescu Ştefan, nu lucrează şi nu adună cotizaţiile la timp. Marineasa Zaharia a venit personal la Dumitrescu, pentru a-l convinge de acest lucru. Dumitrescu a acceptat cele propuse de Marineasa Zaharia şi a început organizarea plasei Orşova. Cu ocazia acestei vizite, Marineasa Zaharia a întrebat care ar fi posibilităţile de a recruta noi membri. Dumitrescu Ştefan a propus pe numitul dr. Lăcătuş Cornel. Marineasa Zaharia a făcut şi acestuia o vizită pentru a-l convinge, dar a fost refuzat de acesta.

Marineasa Zaharia, văzând acest lucru, a cerut relaţii din împrejurimile Orşovei, iar Dumitrescu Ştefan a propus pe Toma Mariţescu din com. Eşelniţa [corect Ieşelniţa, MH], care a fost chemat pentru a i se da explicaţii în legătură cu această organizaţie de tip fascist. Acesta a acceptat cele propuse de Marineasa Zaharia, care după un timp scurt a început a organiza comuna Eşelniţa.

În ceea ce priveşte comunele din Valea Dunării, Dumitrescu Ştefan a spus că nu se poate face nimic, deoarece sunt numai străini. Referitor la com. Jupalnic, spunea Dumitrescu Ştefan, de asemeni nu se poate face nimic, întrucât comuna este în majoritate locuită de ţigani. Marineasa Zaharia a spus acest lucru lui Cristescu Gheorghe, care a afirmat că în com. Plugova este preotul Ciucur Pavel, care este cumnatul lui Vulpeş Ilie din Jupalnic şi ar fi bine de ar vorbi cu Ciucur Pavel, care la rândul lui să vorbească cu Vulpeş Ilie, pentru a organiza şi com. Jupalnic.

După un timp oarecare, Vulpeş Ilie a luat contact cu Dumitrescu Ştefan şi a început să-şi organizeze comuna. Comuna Topleţ a fost vizitată de Marineasa Zaharia, unde a luat contact cu numiţii Popescu Moise şi Mătăsaru Ştefan, care la rândul lor au recrutat noi membri.

Sectorul 2 a fost încredinţat lui Cristescu Gheorghe pentru a reorganiza în diferite comune această organizaţie subversivă de tip fascist şi de care s-a ocupat el personal.

În toate acţiunile de organizare ale lui Cristescu Gheorghe, a fost în permanenţă însoţit de Petchescu Ioan, zis Petcu, din Iablaniţa[139].

---

[139] Pentru a înţelege mai bine atmosfera evenimentelor de atunci, reproducem un fragment din interviul cu Constantin Bărbulescu (născut la Vârciorova la 5 aprilie 1928 şi stabilit în Călan) la data de 20 aprilie 1992:

„Era prin luna martie 1948 când, fiind telegrafist la Oficiul P.T.T.R. Orşova I, am cunoscut pe Elena, născută Mustăcilă, din Mehadia. Mama ei, Stana Grozăvescu, era din Plugova, iar Elena era telefonistă la S.A.R. de Telefoane din Băile Herculane. Telefoanele funcţionau în două încăperi situate la

În continuare, numitul Marineasa Zaharia arată că scopul acestei organizații subversive de tip fascist este de-a strânge fonduri cu scopul de a ajuta pe cei arestați și a ajuta organizația pentru a recruta elemente în vederea răsturnării regimului democrat din Republica Populară Română.

În ziua de 18 august 1948, Marineasa Zaharia, Cristescu Gheorghe și Petchescu Ioan au plecat la Jupalnic, pentru a ridica niște armament care a fost raportat de către Dumitrescu Ștefan despre existența lui. În ziua de 19 august 1948, toată ziua, au stat la numitul Spătar Gheorghe zis Gogu a lui Băcilă din comuna

---

intrarea în actualul hotel «Apollo» (prima ușă pe stânga) și erau vecine cu sediul Siguranței (prima ușă pe dreapta, pe același coridor), unde își avea biroul faimosul N.K.V.D.-ist Frunză, consilierul sovietic.

Logodnica mea locuia împreună cu colega ei, Marioara Drăgan din Plugova, în camera alăturată de cea în care se afla centrala și cabina telefonică. Șefa lor era doamna Constanța (Tanța) Diaconescu, fiica preotului din comuna Cuptoare. Era căsătorită cu comisarul de Siguranță Diaconescu și era bună prietenă cu doamna profesoară Eugenia Domășneanu, soția comandorului Domășneanu.

Cu ocazia unei vizite la logodnica mea, am fost înștiințat că sunt așteptat de cineva. Era un bărbat în vârstă de 30-40 de ani, brunet, cu părul negru, puțin ondulat, cu privirea pătrunzătoare, care ținea pe genunchi un pistol-mitralieră. Mi-a făcut semn să tac și mi-a spus că se numește Gogu (Gheorghe) Cristescu, este din Plugova și a pus mâna pe armă, refugiindu-se în munți, pentru a lupta împotriva «bestiilor roșii». Mi-a spus că a vrut să stea neapărat de vorbă cu mine, pentru că a aflat despre logodna mea cu Elena, pe care o considera rudă. M-a rugat să am grijă de ea, pentru că este o fată bună, orfană de mamă de când avea numai trei ani. L-am ascultat cu multă atenție și i-am promis că-i voi respecta dorințele pentru că ele coincideau cu ale mele. Discuția a durat relativ puțin și după ce l-am asigurat că nu este nimeni pe coridor, a ieșit din cameră și a sărit pe fereastra care da spre râul Cerna, cu intenția de a intra în pădurea care începea de la celălalt mal al apei.

Am aflat de la Elena și de la Marioara cum îl asigurau cu alimente pe «nea Gogu» și pe un coleg al acestuia, tot fugar, numit Simu sau Sivu Colojoară, fiul preotului din Mehadia. Și cum îl ascundeau sub lemnele de foc pe comisarul Diaconescu, soțul șefei lor, practic zidindu-l sub lemne, atunci când îl căuta ca un turbat «tov. consilier Frunză». Tot ele mi-au spus despre acțiunile comandorului de aviație Domășneanu, care locuia în vila de lângă gara Băile Herculane.

De atunci, aproape în fiecare săptămână, mă întâlneam cu «nea Gogu» pe aleea din spatele capelei catolice, între aceasta și Grota Haiducilor. Eram lăsat să trec de două-trei ori prin locul ales de el ca să-mi apară în față, ca măsură de siguranță. Ne îmbrățișam și, supravegheați de alți prieteni ai lui despre care mă informase, dar pe care nu i-am văzut niciodată, ne plimbam circa 15-20 de minute pe alee. În acest timp îl puneam la curent cu informațiile cerute de el și culese de mine prin legăturile telegrafice.

În acea perioadă, legăturile vilei M.A.I. din Băile Herculane, unde veneau Teohari Georgescu, Ana Pauker și alți lideri comuniști, se obțineau numai prin oficiul Orșova, schimbătorul de legături telegrafice fiind manipulat de mine o treime din zi, dar și de la cele două telefoniste S.A.R.T. Băile Herculane, Elena și Marioara.

Nu aveam voie să-i duc pachete cu mâncare, cel mult ceva țigări pentru prietenii săi. O singură dată m-a rugat să merg să transmit un mesaj lui Ghebaur Petru (sau Pavel?) din Tufări [corect Tufari, MH]. Era un mesaj pe care eu nu l-am înțeles, în legătură cu o fântână și satul Isverna [MH]. Probabil că era într-un limbaj cifrat.

La ultima întâlnire pe care am avut-o cu «nea Gogu», prin luna iunie 1948, acesta era agitat. Discuțiile au fost mai scurte. Când mi-a spus că este posibil ca aceasta să fie ultima noastră întâlnire, avea lacrimi în ochi. La despărțire, m-a sfătuit să plec cât mai repede și cât mai departe de acea zonă. Am început peregrinările prin Banat și Transilvania, am fost exclus din P.M.R. pentru că fusesem membru al P.S.D., mutat disciplinar cu serviciul, apoi destituit din funcție, supus la percheziții domiciliare (se căuta muniție și armament) și la înscenări judiciare, pentru ca în final să fiu condamnat". (Constantin Bărbulescu, Interviu, Călan, la 20 aprilie 1992).

Jupalnic, unde au avut prevederi (sic!) cu Vulpeş Ilie, referitor la armament şi un aparat de radio-transmisiuni G.U. pentru a-l ridica şi a-l duce la centru. Aparatul între timp a fost trimis de către Vulpeş Ilie lui Ciucur Pavel din Plugova, prin numitul Drăghicescu Nistor.

În seara zilei de 19 august 1948, într-un zăvoi din apropierea Jupalnicului, Marineasa Zaharia a găsit adunaţi pe Dumitrescu Ştefan cu încă trei persoane şi anume Toma Mariţescu, Miuţescu Lazăr şi Spătaru Gheorghe, unde s-a discutat situaţia armamentului. Unul dintre aceştia, Miuţescu Lazăr, a spus că are cunoştinţă despre nişte branduri şi arme. Întrucât aceste arme au fost depozitate la o distanţă mare, Marineasa Zaharia a renunţat, însă avusese în înţelegere cu Dumitrescu Ştefan de-a se interesa îndeaproape de acest armament.

După o săptămână, Marineasa Zaharia şi ceilalţi doi, Cristescu Gheorghe şi Petchescu Ioan, s-au reîntors în acest zăvoi, unde s-au întâlnit cu Dumitrescu Ştefan şi Mariţescu Toma, unde i s-a comunicat situaţia armamentului.

După terminarea întrunirii, Cristescu Gheorghe, Marineasa Zaharia şi Petchescu Ioan au luat direcţia spre Bucureşti, cu o căruţă. Ajungând la Topleţ, au predat căruţa proprietarului, care este prieten cu Cristescu Gheorghe şi au luat direcţia spre Băile Herculane. La Băile Herculane, Petchescu a spus că se duce la comandorul Domăşneanu Petru, pentru a-i cere suma de 8.000 lei pe care i-o împrumutase Petchescu Ioan. A plecat, iar după un timp oarecare Marineasa Zaharia a spus lui Cristescu Gheorghe că ei vor călători cu personalul la Iablaniţa. Între timp a venit Petchescu Ioan, cu care împreună au plecat la gară, scoţând bilete şi aşteptând trenul.

La un moment dat au venit doi jandarmi care i-au legitimat pe toţi trei. Neavând legitimaţie, i-au invitat pe toţi trei la biroul de mişcare la [gara] Băile Herculane. În drum spre biroul de mişcare, Cristescu Gheorghe a reuşit să fugă, fiind urmărit de un jandarm. Marineasa Zaharia şi Petchescu Ioan se justificau de nevinovăţie iar Marineasa Zaharia, într-un moment de neatenţie a jandarmului, a scos un pistol automat din traistă, trăgând o rafală de foc asupra jandarmului, la care jandarmul a fugit şi ei au reuşit să fugă, vezi fila nr. 25-26 [din dosar].

Înainte de a fi duşi la biroul de mişcare, numita Eugenia Domăşneanu a intervenit la jandarmi, spunându-le că reţinuţii sunt din Iablaniţa şi îi cunoaşte. După evadarea din mâinile jandarmilor, Cristescu Gheorghe, Marineasa Zaharia şi Petchescu Ioan, toţi trei izolaţi, au fugit spre Iablaniţa şi s-au întâlnit la numitul Petchescu Ioan. Aici s-a fixat că în fiecare lună, în ziua de 27, se vor întâlni pentru a preda cotizaţiile şi a primi noile instrucţiuni, care se vor primi de la Petroşniţa.

La data de 5 septembrie 1948, când a fost arestat Marineasa Zaharia din comuna Iablaniţa, a fost găsit asupra lui un pistol de buzunar calibrul 9 mm lung cu 9 gloanţe şi două grenade de mână franceze, una ofensivă şi una defensivă. [...]

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 2 426, vol. 2, f. 79-88.

19. **1949 ianuarie 13, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. incidentul din comuna Teregova.

ora 16,00
13.I.1949
(ss.) indescifrabil

Telegramă

D.R.S.P. Timişoara către D.G.S.P. Bucureşti.
A se preda imediat tov. Dir. G-ral.

Fr. Securitatea Timişoara Nr. 145 216 13.1. 16,00. Raportăm că şeful postului de jandarmi din comuna Teregova, jud. Severin, avizat fiind de o adunare secretă în casa numitului dr. Ionescu, notar public în acea comună, a organizat o pândă de jandarmi în jurul casei şi a reţinut doi din cei adunaţi.

Din cercetările făcute de şeful de post asupra celor doi reţinuţi s-a constatat că este vorba de o organizaţie subversivă locală, compusă din cca. 18-20 persoane şi condusă de dr. Ionescu, notar public din Teregova[140].

Postul de jandarmi sesizând pe şeful Serv. de Securitate Severin, acesta s-a deplasat imediat cu maşina spre comuna Teregova, însoţit fiind de doi funcţionari de securitate.

Înainte ca aceştia să fi ajuns în comuna Teregova, membrii organizaţiei susmenţionate adunaţi în acea casă au atacat sediul postului de jandarmi cu focuri de arme şi pistoale automate, eliberând pe cei doi arestaţi, capturând şi două arme militare şi s-au retras înspre dealuri, trăgând focuri de arme şi pistoale automate şi aruncând grenade[141].

S-a constatat lipsa de cca. 20 persoane din comună. Cercetările sunt în curs şi vom raporta prin curier urmarea.

P. lt. col. de Securitate, maior de Securitate Moiş Aurel Nr. 11/1011 din 13 ianuarie 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 229.

[140] Ionescu Gheorghe, născut în comuna Verendin la 30 august 1899. A fost şeful grupului de rezistenţă armată din Teregova.

[141] Înainte de a fi eliberaţi, cei doi ţărani reţinuţi fuseseră deja torturaţi şi anchetaţi de jandarmi. Începând din acea noapte de 12/13 ianuarie 1949, Securitatea a declanşat o acţiune masivă de represiune în munţii Banatului.

20. **1949 ianuarie 13, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. oprirea acceleratului şi eliberarea de către partizani a doi arestaţi, escortaţi de jandarmi către Securitatea Lugoj.

Telegramă
D.R.S. TIMIŞOARA CĂTRE D.G.S.P. BUCUREŞTI

[A se preda] imediat Tov. Director General

Timişoara, Securitatea Nr. 878 din 13/I 1949, 20,00 189 cuv. +

Ca urmare raportului nostru Nr. 11/1011 din 13 ianuarie 1949, raportăm că organele de jandarmi au reuşit să aresteze un membru din banda celor fugiţi[142], pe care împreună cu soţia capului bandei[143], au încercat să-i escorteze la Lugoj, după ce cei reţinuţi au fost urcaţi în acceleratul Bucureşti-Timişoara.

Aceeaşi bandă de circa 30 indivizi au oprit acceleratul cu focuri de armă la ieşirea din gara Teregova, au răpit pe cei doi arestaţi, dezarmând pe cei doi jandarmi, lăsând pe urmă să plece acceleratul şi cei doi jandarmi de escortă.

Având în vedere că starea de spirit din Teregova este agitată şi ar putea să influenţeze şi comunele vecine, vă rugăm a interveni pentru a ni se pune la dispoziţie o companie de jandarmi din Batalionul de Securitate Timişoara, împreună cu 6 camioane pentru a trece la acţiunea de urmărire a lor şi de a împiedica [trecerea lor] la alte acţiuni huliganice.

Rugăm să binevoiţi a dispune.

COLONEL DE SECURITATE,
(ss.) Ambruş Coloman

Nr. 11/1011 din 13 ianuarie 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 224 şi 265.

---

[142] Arestatul era avocatul Costescu Romulus din Teregova.

[143] Soţiile partizanilor erau arestate şi anchetate spre a obţine informaţii pentru prinderea soţilor. Aici este vorba de soţia avocatului Ionescu Gheorghe, notar public în Teregova. Securitatea a practicat frecvent luarea de ostatici.

21. **1949 ianuarie 16, Teregova**. Dare de seamă asupra evenimentelor petrecute în noaptea de 12 spre 13 ianuarie 1949 în comuna Teregova. Atacarea postului de jandarmi de către partizani şi represiunea Securităţii.

DARE DE SEAMĂ
asupra cazului petrecut în noaptea de 12/13 ianuarie 1949
în comuna Teregova-Severin

În urma ordinului primit de a verifica cazul petrecut în noaptea de 12/13.01.1949 în comuna Teregova şi a lua măsurile necesare cerute de situaţie, ne-am deplasat la Caransebeş unde, la Biroul de Securitate, am luat contactul cu Directorul Regional al Securităţii AMBRUŞ COLOMAN, şeful serviciului judeţean de Securitate KLING şi căpitanul comandant al Legiunii de Jandarmi Lugoj. Împreună cu cei de mai sus, am analizat situaţia pe baza informaţiunilor existente la acea dată, după care am hotărât ca în dimineaţa zilei de 16.01.1949 să ne deplasăm la faţa locului, în comuna Teregova.

1. Constatări asupra situaţiei din Regiune.

Teregova este un sat cu o populaţie de 4200 locuitori, format în majoritatea lui din chiaburi, pomicultori şi crescători de vite, cu o bună stare materială. Comerţul este ocupaţia lor de bază.

Din punct de vedere politic, manifestările acestora se caracterizează prin neîncredere în regim, ostilitate faţă de organele politice locale şi supunere formală faţă de organele administrative şi de ordine. În acelaşi timp, sunt numeroase gazde şi tăinuitori ai fugarilor şi bandiţi de drept comun din regiune. Ostilitatea faţă de organele locale, se datoreşte într-o mare măsură faptului că elementele din conducerea organizaţiei sunt slabe din punct de vedere politic şi cu mare lipsă de tact în comportarea lor faţă de specificul acestei regiuni. Cazuri concrete asupra acestor semnalări vor fi raportate verbal. În regiune, au fost semnalate câteva bande formate din ofiţeri deblocaţi, evadaţi şi urmăriţi de drept comun, la care s-au alăturat unele elemente urmărite pentru activitatea politică şi care cutreieră regiunea formată din satele Mehadica, Verendin, Luncaviţa, Domaşn[e]a, Cănicea şi Cornereva[144].

Au fost identificate:

- Banda teroristă a colonelului UŢĂ ION, compusă din cca. 16 oameni, dintre care trei sunt arestaţi.

Ultima acţiune a acestora a fost dezarmarea a doi jandarmi curieri din postul Cornereva, la 22/23.12.1948.

- Banda teroristă condusă de maiorul deblocat COMAN RADU, originar din Caransebeş, cu cca. 24 de oameni.

Aceasta terorizează organele administrative şi politice din regiunea Mehadica, Verendin, Luncaviţa, intitulându-se „partizani ai regelui Mihai".

[144] Cele şase sate se află grupate în aceeaşi zonă.

- Recent, a apărut în regiunea Teregova, o bandă formată din circa 8-10 evadaţi şi urmăriţi de drept comun din care sunt identificaţi următorii:

MARIŢESCU ROMULUS din Teregova, criminal;

ARTINESCU PETRE, dezertor;

FUS DUMITRU, din Verendin, criminal urmărit;

COPĂCEANU MARTIN, din Teregova;

COPĂCEANU ROMULUS, student - fost în F.D.C.;

GROZĂVESCU IANOŞ, tâlhar.

Aceasta este banda care a condus *atacul asupra Postului de Jandarmi şi Primăriei din Teregova*, la care a mobilizat şi unele elemente intelectuale şi chiabure din sat.

2. Modul cum s-au petrecut faptele:

Jandarmii din comuna Teregova, fiind informaţi despre venirea în comună a criminalului MARIŢESCU, au organizat în seara de 12.1.1949 posturi de pândă, îmbrăcaţi în cojoace şi căciuli ţărăneşti[145]. Pânda formată din sergentul CULTA ION şi doi ostaşi a observat către ora 21,30 doi indivizi ce veneau în sat pe şoseaua judeţeană dinspre Verendin. Unul din ostaşi a intrat în vorbă cu unul din cei doi indivizi, care s-a oprit la chemarea jandarmului, în timp [ce] celălalt şi-a continuat drumul. Căutând să-i câştige încrederea, ostaşul i-a spus că el este partizan şi împreună cu ceilalţi îl caută pe MARIŢESCU, care se afla în sat. La aceasta, individul care se numeşte GRIGORE IONESCU[146], un ţăran chiabur din Teregova, a spus că şi el este de-ai lor şi s-a oferit să le pregătească ceva de mâncare. La puţin timp, patrula a fost ajunsă din urmă de al doilea individ, anume MOISE ANCULEA, care după ce a aflat de la IONESCU GRIGORE că patrula ar fi fost oameni de-ai criminalului MARIŢESCU s-a apropiat, căutând să stabilească legătura cu ei. Şi acesta a arătat că este simpatizant al bandei, şi pentru convingere le-a arătat un pistol Braun şi un calup de exploziv pregătit cu capsă şi fitil.

La vederea armamentului, jandarmul l-a somat să ridice mâinile sus, să arunce arma, trăgând un foc pe deasupra capului. Acesta nu s-a supus, decât după ce sergentul CULDA, şeful patrulei, a tras o rafală de pistol-mitralieră şi [l-a] izbit în piept cu patul armei. Legat, a fost dus la postul de jandarmi. După o sumară cercetare, a declarat că pistolul şi explozivul îl are de la IONESCU GRIGORE, celălalt individ, care între timp se găsea acasă pentru a pregăti mâncare presupuşilor bandiţi.

Şeful de post, însoţit de patrulă, s-a dus la locuinţa lui GRIGORE IONESCU pe care l-au ridicat şi l-au dus la post.

Cercetările ce au fost făcute au arătat că amândoi făcea[u] parte dintr-o organizaţie înjghebată recent şi care îşi propusese ca scop „a apăra religia şi proprietatea privată". Au dat următoarele nume:

Avocat IONESCU GHEORGHE, notar public, comandant;

---

[145] Jandarmii, în afară de metodele militare, s-au folosit şi de viclenie pentru lichidarea grupurilor de partizani, etichetaţi de Securitate „teroriştі, bandiţi, criminali, tâlhari" etc.

[146] Numele corect: IENĂŞIGA GRIGORE zis IONESCU

Avocat COSTESCU ROMULUS, ajutor comandant;
COLŢA PETRE, comandant de grupă;
PAVEL STOICHESCU, „ „ ;
NICOLAE MICLUŢ[147] „ „ ;
STOICHESCU ION „ „ ;
ILIE COVACIU „ „ ;
TOMA PANOV, IANCU GHIMBOAŞĂ, PETRE PUTU şi PAVEL STERBAN, membri.

Verificând locul unde a fost dezarmat MOISE ANCULEA, s-a mai găsit o grenadă defensivă franceză. La cercetările ce au fost făcute la postul de jandarmi, au luat parte pretorul plăşii Teregova TEODORU şi numiţii IVANICI şi CIUBUCAN, primul responsabil cu educaţia politică în Organizaţia Teregova, iar al doilea responsabilul cu cadrele.

Cercetările ce s-au făcut noaptea, au atras atenţia cetăţenilor din împrejurimi, prin strigătele celor anchetaţi[148].

În felul acesta, bandiţii care erau în sat, au putut afla despre ridicarea şi cercetarea la post a celor doi.

În timpul cercetărilor, pretorul TEODORU a luat legătura telefonică cu Securitatea Lugoj şi a cerut maiorului Kling să se deplaseze la faţa locului, folosind următorul limbaj convenţional: „Au fost găsite două ciuperci grase. După ploaie se mai pot culege şi alte ciuperci. Veniţi imediat".

Este mai mult ca sigur că această convorbire a fost auzită de unul din cei atraşi de zgomotele celor anchetaţi, şi care a comunicat celor interesaţi. (Unul din membrii bandei).

După comunicarea telefonică, şeful postului, însoţit de pretor, au plecat la intrarea în sat, pentru a întâmpina pe şeful Securităţii şi a-l preveni să nu intre cu maşina în sat, pentru a nu alarma populaţia.

Către orele 2,30 când maiorul KLING a ajuns la intrarea în sat, s-au auzit detunături puternice şi focuri de arme automate, spre centrul satului.

Focul a durat cca. 40 minute.

În timpul cercetărilor, Postul de Jandarmi a fost atacat din faţă şi spatele clădirii de un grup de cca. 15-16 oameni cu puşcă-mitralieră, pistoale automate şi puşti. În acţiunea [pe] care au dus-o cu scopul de a elibera pe cei doi arestaţi, au folosit petarde de trotil, probabil de tipul celor găsite la ANCULEA MOISE.

Sub protecţia focului puternic pe care l-au deschis, doi dintre bandiţi au pătruns în localul postului şi au reuşit să elibereze pe cei doi arestaţi, luând totodată şi două arme de la post.

În local se găseau un sergent cu opt jandarmi, care au reacţionat foarte slab la focul atacatorilor. Jandarmii au răspuns în total cu 11 focuri de armă, după care s-au ascuns fie sub pat, fie sub mese şi în camera de alimente. În acest fel,

---

[147] Corect: GHIMBOAŞĂ NICOLAE zis MICLUŢ.

[148] Probabil că au fost torturaţi în timpul anchetei.

ridicarea celor doi arestaţi şi a celor două arme din post s-a făcut fără nici o opunere din partea jandarmilor.

Faptul se explică prin aceea că au fost total surprinşi de focul foarte puternic tras direct în localul postului, cu o puşcă-mitralieră şi pistoale automate, în timp ce oamenii se găseau fără şeful de post care să fi putut lua măsurile necesare pentru apărarea postului. În timpul atacului se mai găseau în localul postului, ascunşi în camera de alimente, şi cei doi responsabili amintiţi mai sus. După executarea acestei operaţiuni, bandiţii s-au retras către Verendin, continuând a trage focuri pentru a-şi acoperi retragerea. După aceasta, şeful Securităţii, însoţit de pretor şi şeful postului au sosit la postul de jandarmi, unde nu au făcut decât să constate cele ce se petrecuse.

Deoarece avuseseră informaţii că în casa avocatului IONESCU, notarul public al comunei, în seara de 12.1.1949, avusese loc o adunare la care au participat câţiva intelectuali, s-au deplasat imediat la locuinţa acestuia, unde au constatat că avocatul IONESCU dispăruse de la domiciliu încă de la orele 12 noaptea.

Din cercetările ce s-au făcut ulterior, s-a stabilit că la această adunare, făcută sub aspectul unui joc de rhumy, au participat următorii:

Avocat COSTESCU ROMULUS;
Avocat COSTESCU CORNEL;
Ing. STROCA de la Caransebeş;
Avocat VASILESCU din Caransebeş;
Avocat IONESCU GHEORGHE, gazda;
Soţia avocatului IONESCU;
Două învăţătoare din comună.

La orele 23, cei de mai sus au părăsit casa notarului public IONESCU, iar către orele 24, soţia acestuia declară că cineva a bătut în geam, chemându-l afară. Deşi musafirii plecaseră de la orele 23, IONESCU nu s-a dezbrăcat, ci a aşteptat probabil pe cel care îl chemase. La ora 3, când s-a făcut percheziţia, s-a găsit patul nederanjat, iar soţia acestuia complet îmbrăcată. Din momentul când a fost chemat, IONESCU nu s-a mai înapoiat la domiciliu şi lipseşte până în prezent.

În ziua de 13.1.1949, soţia avocatului IONESCU a fost arestată şi trimisă la Lugoj. De asemenea a mai fost arestat avocatul COSTESCU ROMULUS, care participase la adunarea de la notarul IONESCU.

În timp ce acesta era transferat la Lugoj, în gara Teregova, cei doi jandarmi care îl escortau au fost dezarmaţi de câţiva indivizi, chiar în momentul când se îmbarcau în tren.

Dintre aceştia a fost identificat numitul BERGESCU ION [corect BERZESCU] din Teregova, în prezent dispărut de la domiciliu, care după dezarmarea celor doi jandarmi, s-a urcat în tren şi a căutat să determine pe COSTESCU să fugă cu el. COSTESCU a refuzat şi rămânând în tren escortat de un jandarm din cei dezarmaţi, a fost predat Securităţii Lugoj (vezi documentul nr. 23). În urma atacului dat împotriva Postului de Jandarmi, şi a tentativei de eliberare a avocatului COSTESCU, verificându-se în comuna Teregova, s-a constatat că lipsesc un număr de nouă locuitori, toţi chiaburi. Aceştia sunt:

ANCULEA ROMULUS, BERZESCU ION, IONESCU GHEORGHE, ANCULEA MOISE, IONESCU GRIGORE, STOICHESCU PAVEL, ANCULEA PETRE, STOICHESCU HORIA zis TICĂ, GHIMBOAŞĂ NICOLAE[149].

Este neîndoios, că aceştia au luat parte la atacul postului de jandarmi, împreună cu banda lui MARIŢESCU ROMULUS, criminal.

* * *

Cele arătate mai sus au putut fi stabilite în urma anchetei ce am făcut în comuna Teregova şi apoi interogatoriul luat soţiei notarului IONESCU şi avocatului COSTESCU ROMULUS. Ca urmare a celor petrecute, Postul de Jandarmi a fost mărit până la efectivul de 20 oameni. S-au luat măsuri pentru a identifica eventual şi alte persoane care lipsesc din comună de la data de 12.1.1949.

În vederea operaţiunilor ulterioare, împreună cu directorul regional de Securitate, şeful serviciului judeţean de Securitate şi comandantul Legiunii de Jandarmi, am făcut o recunoaştere cu două avioane asupra regiunii în care aceste bande activează, pentru a putea întocmi un plan de acţiune.

PROPUNERI

- Organizarea unei acţiuni informative cu scopul de a identifica toate persoanele care s-au alăturat bandei de atacatori.

- Adâncirea informaţiilor obţinute până în momentul de faţă, pentru a stabili locul unde se găsesc bandele ascunse, deoarece terenul este foarte accidentat şi acoperit, iar o acţiune directă de curăţire a acestor bande n-ar da nici un rezultat pozitiv.

Pentru restabilirea prestigiului autorităţii, propunem schimbarea şefului de sector, a şefului de post şi a pretorului, precum şi arestarea familiilor celor dispăruţi în urma atacului[150].

- Sigilarea locuinţelor şi darea în custodie a inventarului viu, organelor administrative.

GENERAL MAIOR DE SECURITATE
(ss.) Mazuru Vladimir

COLONEL
(ss.) Corneliu Coleş

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 257-263.

[149] Pentru aceşti 9 locuitori există o adnotare făcută cu creion roşu: „Nu se fac fişe".

[150] Luarea de ostatici, care au fost şi torturaţi în scopul de a obţine informaţii despre fugari, face parte din suita de abuzuri practicate atunci.

22. **1949 ianuarie 19, Verendin**. Proces-verbal încheiat de şeful postului de jandarmi Verendin, care a cercetat împrejurările împuşcării locuitorilor Trebuian Veta şi Jurchescu Petre.

Proces-verbal

Astăzi anul una mie nouă sute patruzeci şi nouă, luna ianuarie, ziua nouăsprezece, în primăria comunei Verendin.

Noi, jandarm plutonier major Ungureanu Petre, şeful postului jandarmi Domaşnea din Legiunea jandarmi Severin.

Constatăm prin prezentul proces-verbal că astăzi, data de mai sus, fiind informat că în comuna Verendin, în noaptea de 17/18.I.1949, pe la orele cinci dimineaţa, au fost atacate casele locuitorilor Gaiţă Meilă şi Trebuianu Gheorghe [corect Trebuian] cu focuri de armă, în care timp a fost lovită femeia lui Trebuianu Gheorghe, rănită cu focuri de armă, iar individul Jurchescu Petre a fost rănit în cap cu un foc de armă, rămânând în nesimţire, de unde a fost luat şi transportat către casă. În baza celor de mai sus ne-am transportat la faţa locului, unde luând cazul în cercetare, am stabilit următoarele:

La casa locuitorului Meilă Gaiţă care este organ (secretarul organizaţiei de bază din localitate) am constatat că din stradă s-au tras două focuri de armă în casă, pe fereastră, geamurile fiind găurite de proiectile care loviseră în peretele din cameră deasupra unui dulap iar pe uşă mai multe lovituri date cu un corp tare, după cum numiţii forţaseră uşa, voind a intra în casă.

La casa locuitorului Trebuianu Gheorghe am constatat că din stradă, din faţa casei, erau trase două focuri de armă care trecuseră prin perete, în dreptul patului, unde numitul dormea cu soţia, proiectilele trecuseră prin perete şi loviseră în tavanul casei, casa fiind construită din lemn.

În partea de răsărit a casei s-a găsit locul de pândă şi tragere unde a stat individul Jurchescu Petre, din care direcţie s-au tras patru focuri de armă, din care trei loviseră deasupra patului, iar unul sub pat, unde soţia lui Trebuianu Gheorghe se ascunsese de frică şi unde numita a fost lovită după cum rezultă din declaraţia soţului său, numita fiind internată în spitalul de stat din Caransebeş. S-au găsit şi pete de sânge [în locul] unde Jurchescu Petre a fost lovit în timpul atacului şi de unde a fost ridicat şi dus acasă.

Mergând la locuinţa lui Jurchescu Petre, pe care examinându-l, am stabilit că numitul este rănit la cap, în frunte, de un proiectil care a perforat cutia craniană ieşind în spate. Numitul fiind în agonie, nu a putut da nici o relaţie asupra celor petrecute în timpul nopţii. Din cercetările făcute de noi, am constatat că, în timpul nopţii, trei indivizi necunoscuţi au mers la casa lui Meilă Gaiţă pe care îl ştiau că are o armă de vânătoare, [şi i-]au cerut să le dea arma. La început nu a voit s-o dea

şi fiind ameninţat cu focuri de armă a dat arma pe care o avea în casă, după care au plecat la locuinţa lui Trebuianu Gheorghe, unde numitul Jurchescu Petre a fărâmat gardul şi a intrat în curte şi mergând la uşă a strigat la uşă să se scoale Trebuianu Gheorghe şi să îi dea arma[151]. Acesta s-a sculat şi i-a spus să plece, că el nu are nici o armă. După aceasta a ieşit în stradă, unde Jurchescu Petre a strigat „Adunarea Sfârloagă!", adică Dumitru Işfănuţ, criminal evadat de la penitenciarul Lugoj, unde era condamnat pentru crimă şi care a mai săvârşit o altă crimă în comuna Mehadica asupra unui învăţător.

La aceste strigăte, numitul Jurchescu Petre a şi început să tragă cu arma în casa lui Trebuianu Gheorghe, din locul unde el a căzut, şi în timpul când el a început să tragă cu arma în casă, Trebuianu Gheorghe, de frică, s-a urcat în podul casei şi având o armă de vânătoare cu o ţeavă şi cartuşe de armă rusească, de unde numitul a tras spre locul de unde trăgea Jurchescu Petre, pe care l-a rănit la cap, după care ceilalţi au dispărut. Individul Jurchescu Petre zis Cocoşilă a dispărut de acasă cam de la data de 1 ianuarie 1949, manifestând contra actualului regim şi a intrat într-o bandă de tâlhari şi criminali, bandă ce este condusă de numitul Ion Duicu şi Gheorghe Urdăreanu, care se află fugiţi la pădure de la data de 29 martie 1949. [?]

Individul Jurchescu Petre, în seara zilei de 16 ianuarie 1949, a fost văzut în comuna Verendin cu banda, fiind înarmat cu două arme, având asupra lui şi un sac cu muniţie, a fost un element foarte periculos pentru societate[152].

1. Cercetând pe numita Jurchescu Versavia, mama lui Jurchescu Petre, cu domiciliul stabil în comuna Verendin, judeţul Severin, aceasta ne dă o declaraţie scrisă în care declară că numitul în acel timp a fost plecat de acasă de două zile şi nu s-a înapoiat decât atunci când a fost adus rănit, în stare de nesimţire şi cine l-a împuşcat nu ştie. Declară că copilul ei a fost un copil răzgâiat, fără stăpân.

2. Cercetat Meilă Gaiţă, de 32 ani, cu domiciliul stabil în comuna Verendin, judeţul Severin, acesta ne dă o declaraţie scrisă în care declară că în noaptea de 17/18.I.1949, au venit la locuinţa lui trei indivizi care au bătut în ferestre şi uşa casei, pe care au forţat-o, voind să intre în casă şi au cerut să le dea arma, după care văzând că nu le dă arma, au tras cu puşca pe fereastră, iar după ce li s-a dat arma au luat-o şi au plecat. Declară că după aceasta, la circa 15-20 minute, iar a auzit focuri de armă în comună în direcţia unde s-au şi tras, a văzut pe Jurchescu Petre cu două arme în spate şi ştie că acesta făcea parte din bandă, pentru care fapt i-a şi atras atenţia.

3. Informatorul Ioan Velescu, în calitate de primar al comunei Verendin, judeţul Severin, ne dă o declaraţie scrisă în care declară că, în dimineaţa zilei de 16 ianuarie 1949, individul Jurchescu Petre a mers la el acasă şi i-a spus că el face parte din grupul de partizani (criminali) şi că în aceeaşi seară va fi atacat de un grup

---

[151] Întrucât numai comuniştii aveau dreptul de a poseda arme, partizanii au recurs şi la această metodă pentru a se înarma.

[152] Jurchescu Petre, Işfănuţ Dumitru, Duicu Ion şi Urdăreanu Gheorghe făceau parte din organizaţia colonelului Uţă. Securitatea a profitat de acest incident pentru a condamna la moarte, în contumacie, pe Mutaşcu Dumitru şi Işfănuţ Dumitru.

de 35 civili, i-a dat un bilet prin care îl amenința cu pericol de moarte. Tot în acea seară, la ora 24 noapte, a fost chemat în curtea unui vecin de către aceşti indivizi, unde a văzut pe Jurchescu Petre cu două arme, iar pe criminalul Mutaşcu Dumitru cu o armă, puşcă-mitralieră, pistol-mitralieră şi un binoclu, au dispus arestarea acestuia până când a sosit banda din comuna Luncavița.

4. Informatorul Şerengău Petre, de 44 de ani, cu domiciliul stabil în comuna Verendin, județul Severin, ne dă o declarație în care arată că în dimineața zilei de 18.I.1949, a fost chemat de către Meilă Serangău care l-a chemat să ducă acasă pe Jurchescu Petre că este mort, pe care l-a luat şi l-a dus acasă, unde familia nu voia să îl primească, l-a văzut înarmat cu două arme şi l-a amenințat că îl va împuşca, fiind un om periculos.

5. Informatorul Velescu Gheorghe, de 32 ani, cu domiciliul stabil în comuna Verendin, județul Severin, ne dă o declarație în care declară că a văzut în seara zilei de 16 ianuarie 1949 pe numitul Petru Jurchescu înarmat cu două arme şi cu un sac de cartuşe. Ştie că acesta era plecat din comună şi făcea parte din banda fraților Duicu.

6. Numitul Trebuianu Gheorghe, de 36 ani, cu domiciliul stabil în comuna Verendin, județul Severin, ne dă o declarație în care declară că în seara zilei de 17/18 ianuarie, pe la orele 5 dimineața, a strigat la el la uşă numitul Jurchescu Petre, cerând să îi dea arma sau un pistol, la care i-a răspuns că nu are. Tot în acest timp au şi început focuri de armă, s-a suit în podul casei, de unde a auzit soția strigând în casă că au împuşcat-o. Cum numitul avea o armă cu o țeavă, a tras două cartuşe în direcția de unde se trăgeau focurile, după care a auzit doi [inşi] fugind. Declară că în timpul când a început să se tragă foc, a auzit pe unul strigând „Adunarea Sfârloagă". După o oră a văzut pe trei care au venit şi au ridicat armele de la Petru Jurchescu, ridicându-l şi pe el. Când a venit acasă, a găsit soția într-un lac de sânge, rănită în trei locuri. Ştie că numitul Jurchescu Petre făcea parte din bandă şi că era înarmat. Drept pentru care am dresat prezentul proces-verbal, care va rămâne în continuarea cercetărilor până la prinderea acelor banditi.

Şeful postului de Miliție Domaşnea,
Plutonier Major de Miliție
(ss.) Ungureanu Petre

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 40 941, vol. 1, f. 26-27.

23. **1949 ianuarie 21, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. evenimentele petrecute în noaptea de 12/13 ianuarie 1949, în comuna Teregova.

COPIE
JI. 11064/949

21 ianuarie 1949

TELEGRAMĂ[153]

Direcţiunea Regională a Securităţii Poporului Timişoara către Direcţiunea Generală a Securităţii Poporului Bucureşti. Domnului Director General Pintilie

De Lugoj Securitate Nr. 02-82 cuvinte, 17.I. orele 7,20

Raportez că postul de Jandarmi Teregova a fost într-adevăr atacat foarte serios. Doi arestaţi au fost luaţi de atacatori împreună cu două arme ale postului. În gara Teregova, doi jandarmi care escortau pe arestatul COSTESCU ROMULUS, arestat în această chestiune, au fost dezarmaţi de câţiva indivizi şi lăsaţi fără armă. Din investigaţiuni rezultă că atacatorii au fost bandele [de] fugari la care s-au alăturat elementele chiabureşti din sat. S-a stabilit cu precizie că din comună au dispărut în urma atacului 9 locuitori, chiaburi. Propunem ridicarea familiilor celor fugiţi şi sigilarea locuinţelor, continuarea investigaţiilor pentru a stabili cu preciziune ascunzişul fugarilor. Suntem de părere ca trupa să fie folosită numai pentru operaţiuni de ridicare a familiilor. Operaţiuni directe de amploare nu pot fi făcute decât în urma stabilirii pe cale informativă a locuitorilor unde se ascund bandele[154].

---

[153] Document dactilografiat. Două copii ale telegramei se află la ASRI, în acelaşi dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 228 şi 264. Pe manşeta celor două copii sunt următoarele adnotări:

a. „21.I.1949/ Primit originalul şi o copie". (ss) indescifrabil.

b. „B6/ Urmăriţi" (ss) Negreanu.

c. „21.I.1949 /S.3./ Urmărire problema agresiunii de la Teregova. /Evitaţi agresiuni". (ss) indescifrabil.

d. „R 256 /Operat" (ss) indescifrabil.

e. „Tov. Col. BIRTAŞ, care este situaţia în prezent la Teregova?" (scris pe toată pagina, peste textul original).

f. „B6" (scris cu creion albastru).

g. „24.I.1949 / Raportul de urmare se află la tov. general maior NICOLSKI" (ss) indescifrabil.

h. „26. IAN. 1949" (prin ştampilare).

i. „S.I./28.I.1949/ Urgent, se va cere relaţii de la D.R. Timişoara care este situaţia la Teregova".

j. „28.I.1949 /B6/ Urgent prin teleimprimator răspunsul în cursul zilei de azi".

k. „2.II.1949/ Mapa cu termen" (ss) indescifrabil.

[154] Evenimentele se petrec în plină iarnă, motiv pentru care partizanii au căutat găzduire la locuitori, întrucât n-au putut să-şi construiască bordeie pentru a se adăposti. Dar grupul principal a rămas în munţi, rătăcind prin pădurile înzăpezite, urmărit de trupele de securitate până la lichidare.

Raportul detailat asupra constatărilor noastre s-a făcut, dar este prea mare de a putea da prin teleimprimator, fiind foarte costisitor.

General Mazuru — Maior Cling [Kling] Zoltan

Pentru conformitate,

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 228 şi 264.

24. **1949 ianuarie 21, [Bucureşti].** Ordinul Direcţiei Generale a Securităţii Poporului către Direcţia Regională de Securitate Timişoara prin care se înfiinţa Comandamentul Unic Timiş cu sediul în Caransebeş.

URGENT
Strict secret

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
- CABINET -

Nr. 11.816/21 ianuarie 1949

DIRECŢIUNEI REGIONALE DE SECURITATE
TIMIŞOARA

Tov. lt. colonel Ambruş K. sau tov. maior Moiş A.
CONFIDENŢIAL - PERSONAL

Vă facem cunoscut, că începând din ziua de 22 ianuarie 1949, se formează în oraşul Caransebeş un Comandament Unic[155].

Din acest comandament va trebui să facă parte şi tov. maior Moiş Aurel.

În faţa acestui comandament unic, se pun o serie de sarcini, pe care d-ta, tov. Ambruş, le cunoşti de când s-a discutat la Bucureşti, sarcini care revin atât trupelor Jandarmeriei M.A.I., cât şi organelor de Securitate.

Aceste sarcini vei căuta să le prelucrezi în amănunt cu tov. Moiş Aurel, pentru a-l edifica asupra acestei munci de răspundere ce-i revine, ca organ superior din partea Securităţii în acest comandament, *precum şi tov. Kling Zoltan* [adăugat cu cerneală albastră].

Tov. general Băjenaru, comandantul zonei, vă aduce un plan de acţiune, pe care va trebui să-l prelucraţi împreună.

Pentru executarea sarcinilor ce vă revin, vi se pune la dispoziţie un număr de 15 (cincisprezece) subofiţeri, care pot fi folosiţi ori ca fileri, ori ca grupuri operative.

[155] Se va numi Comandamentul Unic Timiş.

Aceşti subofiţeri intră direct sub comanda tov. Moiş Aurel.

Pentru a putea duce la bun sfârşit misiunile ce se încredinţează acestor subofiţeri, va trebui deci să aveţi grijă de ei, în primul rând să vadă în organele de Securitate un organ superior, care ştie să se poarte cu ei, cum să vorbească cu ei. Să-i prelucraţi în aşa fel, încât să-i câştigaţi pentru a putea fi cât mai bine folosiţi în muncă.

Veţi vedea, după cum va fi cazul, să fie folosiţi îmbrăcaţi militari sau civili.

Comandamentul Unic, este organul care conduce întreaga operaţiune de pe teritoriul fixat. Nici o hotărâre nu va putea fi luată, atât de organele de Securitate, cât şi de celelalte organe, fără să ştie una de cealaltă, atât în ceea ce priveşte operaţiuni pentru prinderea bandelor teroriste, *cât şi în cele de evacuare*[156] *a chiaburilor, a deblocaţilor, a elementelor suspecte etc.* [subliniat în text]. În ceea ce priveşte evacuarea elementelor amintite mai sus, se vor întocmi dinainte liste de cei propuşi pentru evacuare, pe care o veţi consulta de comun acord, mai ales în această problemă cu secretariatul Judeţenei P.M.R., care vă va putea da un ajutor preţios.

Veţi [fi] foarte atenţi la întocmirea acestor liste ca să nu fie băgaţi ţăranii săraci şi mijlocaşi, care nu au nimic comun cu chiaburii, adevăraţii duşmani ai Republicii Populare Române.

În ceea ce priveşte colaborarea între organele componente ale Comandamentului Unic, aceasta trebuie să fie cât mai strânsă, o înţelegere cât mai deplină, pentru ca nu cumva să se execute operaţiuni pripite, grăbite, care să dea greş sau să producă în sânul populaţiei agitaţii contra organelor ce execută aceste operaţiuni, datorită acestor lipsuri.

Tov. Ambruş, d-ta personal, vei raporta zilnic Direcţiunii Generale starea de spirit a populaţiei de pe întregul teritoriu al obiectivului acestui Comandament.

Pentru a evita greşelile amintite mai sus, voi care sunteţi şi oameni politici, care aveţi un nivel politic mai ridicat, vedeţi problemele şi prin prismă politică, veţi căuta să daţi tot sprijinul, toată îndrumarea necesară tovarăşilor de la Trupe, care lucrează şi colaborează cu voi şi care au un nivel politic mai slab ca al vostru.

Pentru aceasta, trebuie să aveţi grijă de a ţine legătura permanentă, cât mai strânsă cu secretarul Judeţenei P.M.R., în aceste probleme şi mai ales în problema de evacuare, amintită mai sus.

Partidul vă poate ajuta deopotrivă atât pe voi, cât şi pe celelalte organe.

De felul cum vă veţi îndeplini sarcinile trasate, va depinde rezultatul operaţiunilor, iar reuşita lor nu va avea decât să ridice prestigiul Securităţii, bastionul înaintat, apărător al libertăţilor clasei muncitoare din Republica Populară Română, care luptă pentru făurirea cu un ceas mai devreme a societăţii socialiste.

GENERAL LOCOTENENT DE SECURITATE
(ss.) Pintilie Gh.

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 121-123.

[156] Citeşte deportare.

25. **1949, ianuarie 27, Caransebeş**. Raport al Comandamentului Unic Timiş cu privire la operaţiunea trupelor de securitate în zona localităţii Verendin, unde fuseseră semnalaţi partizanii col. Uţă.

COMANDAMENTUL UNIC TIMIŞ
CARANSEBEŞ
Nr.....din 27 ianuarie 1949

STRICT SECRET

Către[157]
[SECRETARIATUL GENERAL PENTRU TRUPE]

La ordinul Dvs. Nr. 30121/949
Raportăm:

I. OPERAŢIUNI

Comandamentul unic s-a constituit în ziua de 23 ianuarie a.c. când a şi început activitatea.

Studiind problema ce ni s-a încredinţat, am ajuns la convingerea că o dislocare a trupelor în garnizoanele fixate ar îngreuna operaţiunea de stârpire a bandelor pentru motivul că acestea, alarmate, ar părăsi regiunea şi s-ar refugia în munţi.

Ca urmare am făcut propunerea (comunicată şi dvs. telefonic) de a disloca cele două batalioane iniţial numai în două garnizoane, care să îmbrăţişeze zona şi să facă posibilă intervenţia lor în timp util şi anume:

Batalionul 5 la Caransebeş; Batalionul 9 la Orşova.

În zona ce interesează, să se ducă o intensă acţiune informativă mascată, în paralel atât de organele Securităţii şi Miliţiei, ca şi de organele noastre.

Intervenţia trupelor să se producă numai atunci când reţeaua informativă a identificat cu precizie un grup şi numai cu efectivul necesar lichidării lui.

Pentru a realiza surprinderea, deplasarea ar fi urmat să se facă noaptea cu vehicule auto, iar operaţiunea să se efectueze în zorii zilei [pe lumină].

Din motive de cazare, propunerea nu a putut fi realizată.

Consecvent cu raţionamentul expus mai sus şi datorită faptului că informaţiile verificat[e] conturau cu precizie existenţa unui grup de bandiţi în regiunea CRACUL FEŢELOR (3 km V satul Verendin, harta 1/100.000) şi în regiunea RĂCHITE (1,5 km NV Verendin) Colectivul Comandamentului Unic a hotărât să întreprindă o acţiune în această zonă chiar în noaptea când vor sosi trupele şi mai înainte ca acestea să fi intrat în cantonamente. [Vezi ilustraţia nr. 1, schiţa operaţiei din 25 ianuarie 1949 în zona Verendin].

Ca urmare, în noaptea de 24 ianuarie a.c. am oprit Batalionul de Securitate Braşov în gara Domaşnea, l-am debarcat şi personal am dat toate ordinele de detaliu

[157] Copie dactilografiată pe foiţă, fără destinatar.

executanților, însărcinând cu conducerea acestei operațiuni pe comandantul Batalionului 9 Securitate.

Operațiunea a constat din:

- Bararea cu una din companii a direcțiilor de retragere a bandei în munți.

Deplasarea ei până la zona de plecare s-a făcut în a doua jumătate a nopții, cu un tren cu linie îngustă, care circulă în mod curent între CRUȘOVĂȚ și regiunea CRACUL FEȚELOR.

- Încercuirea cu alte două companii a regiunii vizate (vezi schița).

Atât deplasarea cât și orientarea trupelor în zona de plecare s-a făcut cu călăuze și informatori siguri, repartizați la fiecare companie.

Până la ora 8 (25 ianuarie 1949) trupele trebuiau să se găsească instalate în zona de plecare. La ora 8 urma operațiunea de încercuire propriu-zisă și curățirea tuturor sălașelor cuprinse în interiorul cercului.

Concomitent cu această operație, s-a prevăzut și blocarea satelor: LUNCAVIȚA, VERENDIN, MEHADICA și DOMAȘNEA!

Operațiunea s-a efectuat în întregime așa cum a fost concepută.

Deplasându-se în a doua jumătate a nopții, toate companiile s-au găsit la ora 8 în zona de plecare, orientate cu fața la obiectiv.

Rezultat:

Deși operațiunea s-a executat noaptea, deși s-au luat măsuri de siguranță prin tăierea liniilor telefonice ce duceau în regiunea bandei, deși trupele au fost conduse de călăuze sigure, totuși banda a prins de veste, însă numai cu puțin înainte de desăvârșirea încercuirii, aproximativ 1 la 1/2 oră (s-au găsit în bordeiele ocupate mâncare încă călduță, mămăligă neatinsă și cărbuni stinși în spuză).

Din toate sălașele cercetate, numai două aveau urme sigure care indicau prezența bandei și anume:

- Într-unul cu o capacitate de 4-5 persoane s-a găsit: un aparat de radio recepție cu baterii, împachetat, o mămăligă, o fiertură de fasole încă călduță, slănină prăjită într-o tigaie, aproximativ 1/2 litru vin și 1/2 litru țuică.

- Într-un alt bordei, la 4-500 m depărtare, cu o capacitate de 8-10 persoane, s-a găsit: una traistă cu aproximativ 10 kg fasole, o traistă cu 10 kg mălai, 5 kg făină de grâu și câteva lucruri de îmbrăcăminte.

Greșeli constatate cu ocazia desfășurării acestei operațiuni:

La Compania 1 din Batalionul 9 Securitate, căpitanul Rizescu, comandantul companiei, împotriva ordinelor date de mine, de a nu folosi nici un mijloc care să demaște prezența noastră în regiune (rachete, focuri de arme etc.) ci numai acțiuni orale, a folosit totuși două rafale de pistol mitralieră, chiar în momentul când urma să se execute încercuirea.

Din cercetări a reieșit însă că banditii plecaseră încă înainte de dezlănțuirea acestor rafale.

II. DISLOCAREA

Trupa a intrat în dispozitivul ordonat de dvs. cu modificările:

Compania I din Batalionul 5 [?] Securitate în regiunea PETROŞNIŢA, POIANA, mai puţin un pluton care a rămas la CARANSEBEŞ, la dispoziţia Comandamentului.

P.C. [punct comandă] Compania la PETROŞNIŢA. Compania 2 din Batalionul 9 Securitate a intrat în întregime în satele: LUNCAVIŢA, VERENDIN, MEHADICA.

P.C. VERENDIN

Compania 3 a trimis un pluton de la MEHADICA la CRUŞOVĂŢ.

III. INSTRUCŢIE ŞI EDUCAŢIE

Atât instrucţia, cât şi educaţia se desfăşoară după un program întocmit de Comandament, care vizează, în primul rând, însuşirea practică a cunoştinţelor în legătură cu misiunea noastră în zona de dislocare. În afară de instrucţia tehnică, s-au prevăzut o serie întreagă de exerciţii de luptă, cu subiecte potrivite specificului zonei în care ne găsim.

S-a insistat asupra obligaţiei de a politiza aceste exerciţii de luptă, punându-le în legătură atât cu misiunea noastră, cât şi cu necesitatea de a netezi drumul de toate elementele reacţionare, ce se pun de-a curmezişul înfăptuirii noii orânduiri sociale.

S-a insistat ca toate elementele de răspundere din unităţi să prindă just specificul populaţiei din zonă şi potrivit indicaţiunilor date de organele politice respective, să ţină seama de el, atât în comportarea de fiecare zi, cât şi [în] rezolvarea diferitelor probleme locale.

Concomitent cu acţiunea de reprimare, unităţile duc şi acţiuni de apropiere şi câştigare a ţărănimii sărace şi mijlocaşe, înlăturând prin aceasta acţiunea chiaburimii şi prezentând într-o lumină reală activitatea teroristă a bandelor din regiune.

IV. CAZARE

S-au efectuat potrivit dispoziţiunilor dvs. *măsuri pentru paza cantonamentului şi în legătură cu misiunea noastră.* S-au executat ordinele Secretariatului.

V. HRANA

S-au luat măsuri pentru fabricarea pâinii şi procurarea de subzistenţe de la C.D. din zonă.

Procurarea cărnii şi alimentelor neraţionalizate prin grija autorităţilor locale.

VI. MATERIAL DE TRANSMISIUNI

Avem neapărat nevoie de aparatele radio prevăzute în ordinul iniţial.

VII. PLAN DE LUCRU

Vom întreprinde numai acţiuni cu efective mici, pe bază de informaţii sigure.

Acţiuni de mai mare anvergură vom efectua numai atunci când reţeaua informativă a noastră ne va da suficiente elemente care să justifice aceasta.

Anexă: schița operației din 24/25 ianuarie 1949 în zona Verendin, pe calc, în culori. [Schița nu există în dosar – n.n.].

COMANDANTUL ZONEI IV TERITORIALE TIMIŞOARA
General maior Băjenaru Ion

COMANDANT SECUND POLITIC
Maior Teodorescu Marcel

MAIOR DE SECURITATE
Maior Moiş Aurel

MAIOR DE SECURITATE
Maior Kling Zoltan

4 exemplare
Secretariatul General pentru Trupe
Secretariatul General pentru Trupe Direcția Politică
Maior de Securitate Moiş Aurel
Maior de Securitate Kling Zoltan

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 179-181.

26. **1949 ianuarie 29, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. prezența unui grup de partizani în preajma unui canton de cale ferată, lângă Teregova.

COPIE

TELEGRAMĂ

D.R.S.P. Timişoara către D.G.S.P. Bucureşti.
1 februarie 1949.
Timişoara Nr. 361 cuvinte 329 29.I.1949 21,30

Urmare raportului nostru Nr. 11/1011 din 13 ianuarie 1949, raportăm că în noaptea de 17/18 ianuarie 1949, orele 3,30, patrula Postului Teregova compusă din fruntaş BILAS ŞTEFAN, şef de patrulă şi soldat VĂTAFU IOAN, însoțitor.

În dreptul cabinei C.F.R. care se găseşte între km 444-448 a observat că a pierdut baioneta de la teacă la trecerea peste sârmele de transmisie a semnalelor, pe unde trecuseră.

Fruntaşul BILAS ŞTEFAN, şeful patrulei, a rămas la canton, iar soldatul VĂTAFU IOAN s-a înapoiat a-şi căuta baioneta. La km 60 depărtare de cantonul C.F.R., aproape de gară, la trecerea drumului de care peste linie, pe când îşi căuta baioneta, a fost surprins de un grup de 15 indivizi necunoscuți.

Din aceştia unul era călare pe un cal roşu, unul purta barbă cioc, cei [doi] înarmaţi cu pistoale-mitralieră, iar restul cu arme.

Au reţinut pe jandarm, întrebându-l ce-i cu el acolo şi ce caută singur în acel loc. Jandarmul, de frică, le-a spus că a pierdut baioneta la canton şi acum o caută. Necunoscuţii, neîncrezându-se că acesta este singur, l-au reţinut pe loc, iar cei doi înarmaţi cu pistoale s-au dus la canton pentru a se convinge dacă în adevăr este singur.

Pe timpul reţinerii a fost supravegheat de ceilalţi indivizi care mai rămăseseră.

La înapoierea celor doi indivizi care verificaseră cantonul că cele spuse de el sunt adevărate, l-au pus în libertate, spunându-i: „Ai avut noroc că ai spus drept. Acum du-te, dar nu spune la nimeni că te-ai întâlnit cu noi, băiete, că e de rău"[158].

După aceasta au dispărut din pădure în munte.

De noi s-au luat măsuri pentru identificarea autorilor.

Lt. Colonel de Securitate
AMBRUŞ COLOMAN
Nr. 11/2759 din 29.I.1949
Pentru conformitate[159]

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 234.

27. **1949 februarie 2, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre acţiunea informativă şi cercetările pentru lichidarea grupurilor Blănaru, Domăşneanu şi Uţă.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. 11/2737
din 2 februarie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI[160]

A se preda imediat Tov. Director General.

La ordinul Dvs. Cabinet Nr. 11816 din 21 ianuarie 1949 şi urmare raportului nostru Nr. 11/2737 din 29 ianuarie 1949 raportăm în continuare următoarele:

---

[158] Este un exemplu tipic de felul cum îi tratau partizanii pe urmăritori.

[159] Fără semnătură.

[160] Pe manşeta documentului sunt următoarele adnotări:

a. „La Spiru Blănaru / lui Răsvan".

b. „D 1+D 5 / Tov. Birtaş - Dulgheru". (ss.) indescifrabil

c. „Trebuie lămurit cu cine ţinea legătura după arestarea lui Bubi" (ss) indescifrabil. (Se referă la Atanasie Berzescu).

d. „Tov. Col. Dulgheru cunoaşte situaţia" (ss). Aceeaşi semnătură indescifrabilă există la punctele b, c şi d. Punctul d se referă la Oprişan Gheorghe.

Din acțiunea informativă și cercetările ce sunt în curs, s-a constatat până în prezent și descifrat existența organizației subversive legionare pe teritoriul jud. Severin.

Șef al județului contează și în prezent numitul ROMAN TEODOR zis Buby (arestat) având organizatoric două categorii de elemente și anume:

1. Membrii organizației care sunt la domiciliu.

2. Membrii organizației care sunt fugiți, înarmați în munți și care sunt grupați în două grupe cu aproximativ 20 de inși.

Până în prezent s-au identificat în proporție de 50% elementele încadrate în această organizație care sunt la domiciliu și s-au identificat 90% elementele fugite și organizate în aceste două grupe.

Astfel cele două grupe sunt conduse: primul de avocatul SPIRU BLĂNARU din Caransebeș, originar din Bucovina de Nord, iar al doilea de către DOMĂȘNEANU PETRU, fost comandor aviator, cu ultimul domiciliu în Băile Herculane.

Au fost reținuți până în prezent următorii indivizi care au avut diferite misiuni în cadrul organizației și în special misiuni de curieri între grupele de fugari și conducerea regională și județeană a organizației:

1. BERZESCU ATANASIE, învățător din comuna Slatina Timiș, jud. Severin, șeful grupului F.D.C. 72 Severin și totodată legătura între grupul SPIRU BLĂNARU și șeful județului, ROMAN TEODOR.

2. MILOȘ GAVRILĂ[161], agent sanitar, membru în organizație și cu sarcina specială de a face legătură între grupul comandor DOMĂȘNEANU PETRU și SPIRU BLĂNARU.

Din cercetările indivizilor de mai sus au reieșit mai multe elemente din cadrul organizației de pe teritoriul județului Severin, dintre care unii cu misiunea [de a face] legătura cu bandele fugite. Am luat măsuri de a fi reținute în primul rând elementele din cadrul organizației care au avut legături cu aceste grupe și care din cercetări ne pot indica locul unde se găsesc aceste grupe și în acest fel să reușim să le captăm [corect capturăm]. Astfel a fost reținut numitul DOMĂȘNEANU ILIE, zis Lică, din comuna Petnic-Severin, rudă cu comandorul DOMĂȘNEANU PETRU, și care în ultimul timp și chiar până în momentul arestării a avut legătură cu grupul DOMĂȘNEANU și le-a facilitat ascunderea.

Susnumitul, fiind cercetat, ne-a declarat unele elemente cu sprijinul cărora s-ar putea găsi grupul DOMĂȘNEANU și în prezent suntem în curs de acțiune pentru captarea acestui grup.

Totodată raportăm că în urma cercetării numitului BERZESCU ATANASIE s-a descifrat grupul F.D.C. 72 Severin cu elementele de conducere, urmând să trecem la reținerea lor[162].

---

[161] În mărturiile sale, Atanasie Berzescu îl acuză pe Gavrilă Miloș că a fost informatorul Securității. La 27 noiembrie 1949, Gavrilă Miloș a fost condamnat la 2 ani închisoare corecțională în lotul I de sub comanda colonelului Ion Uță (șef de lot Mircea Vlădescu).

[162] Deci și Berzescu Atanasie a fost constrîns să vorbească.

Raportăm că în prezent, în urma reţinerilor ce le efectuăm în legătură cu organizaţia subversivă legionară, se caută ca în primul rând să captăm cele două grupe de fugari din munţi care, odată lichidate, ar facilita şi capt[urarea] bandelor de bandiţi din această regiune.

Concomitent cu această acţiune, se duce acţiunea informativă şi în direcţia grupurilor de bandiţi în frunte cu colonelul UŢĂ ION, urmând ca imediat ce vom fi în posesia unor informaţiuni consistente să trecem la acţiune.

Odată cu această acţiune informativă, organele militare din zonă (cele două Batalioane de Securitate) fac acţiuni de control asupra populaţiei şi, în baza informaţiunilor, percheziţii domiciliare pentru găsire de armament.

Până în prezent au fost reţinuţi de către organele acestor batalioane un număr de 4 indivizi asupra cărora s-a găsit armament[:] asupra a trei inşi câte un pistol sau armă militară, iar asupra numitului LIUBA FILIMON din comuna Bolvaşniţa, Severin, următorul armament:

- Una armă Z.B.
- Una armă germană.
- Un pistol-mitralieră „Oriţa", cu două încărcătoare.
- Un pistol calibrul 9 mm.
- Un pistol „Sauer" calibrul 7,65.
- Una grenadă ofensivă.
- 118 cartuşe de diferite calibre.

Totodată raportăm că au fost ridicate un număr de 9 gazde care sunt sub cercetări.

La fel şi numitul LIUBA FILIMON se găseşte sub cercetări.

Raportăm totodată că în ziua de 1 februarie 1949, la un control ce l-au efectuat patrulele de circulaţie militare, într-un camion R.A.T.A. de cursă în comuna Iablaniţa, jud. Severin, a fost reţinut un individ care nu are asupra lui nici un fel de act şi declară următoarele:

Se numeşte OPRIŞAN GHEORGHE, de ani 20, cu domiciliul în Bucureşti, str. Gl. Radovici nr. 10 unde îşi are şi părinţii.

Este condamnat în lipsă de către Curtea Marţială Bucureşti la 5 ani î.c. pentru tentativă de trecerea frontierei. A fost reţinut de către organele M.A.I. în 1946, de la 23 mai până la 10 septembrie şi cercetat pentru activitate în Mişcarea de Rezistenţă condusă de generalul ALDEA, şi pe urmă pus în libertate.

Declară mai departe că a plecat din Bucureşti în ziua de 30 ianuarie 1949, cu scopul de a lua legătură cu bandele fugite din regiunea Bozovici, jud. Caraş, unde i-a indicat să plece un fost maior SĂNĂTESCU din Bucureşti, care este cunoscut de el din timpul cât era reţinut la M.A.I., unde era reţinut şi acest maior.

Susnumitul mai declară că acest maior i-a afirmat că el este conducătorul acestor bande de fugari din jud. Caraş.

Binevoiţi a dispune verificarea celor declarate de susnumitul OPRIŞAN GHEORGHE, pe deoparte pentru a se putea identifica în mod precis persoana lui, pe de altă parte pentru a fi identificat maiorul SĂNĂTESCU de care aminteşte cel reţinut.

Odată cu prezenta mai raportăm că susnumitul OPRIŞAN GHEORGHE a fost înaintat la această Direcţie de Securitate în urma materialului şi verificărilor ce vom primi de la Direcţiunea Generală a Securităţii Poporului Bucureşti.

Atât acţiunea informativă cât şi operaţiunile în cadrul ordinului dvs. de mai sus continuă, urmând a vă raporta la timp orice noi constatări.

LT. COLONEL DE SECURITATE,
(ss.) Ambruş Coloman
L.S.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 238-240.

28. **1949 februarie 5, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre continuarea acţiunilor informative, de cercetare şi reţinere a partizanilor din Banat.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
TIMIŞOARA
Nr. 11/2737 din 5 februarie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

A se preda imediat Tov. Director General.

Urmare raportului nostru cu Nr. de mai sus din 2 februarie 1949, raportăm în continuare următoarele: în urma acţiunii informative şi cercetărilor care sunt în curs, au fost reţinuţi următorii, ca făcând parte din Organizaţia Subversivă Legionară şi în contact cu cele două grupe de legionari fugiţi în munţi:

1. Târziu Nicolae[163], învăţător din comuna Iablanița, jud. Severin, şeful Organizaţiei Subversive Legionare din plasa Orşova, din prezent, şi cu legături cu grupul legionarilor fugiţi, de sub comanda numitului SPIRU BLĂNARU şi DOMĂŞNEANU PETRU.

2. Munteanu Gheorghe, plugar din comuna Domaşnea, jud. Severin, şeful Organizaţiei Subversive Legionare din comuna Domaşnea din prezent, şi cu legături cu SPIRU BLĂNARU.

3. Târziu Ioan, plugar din com. Cruşovăţ, jud. Severin, membru în Organizaţia Subversivă Legionară şi om de legătură a numitului DOMĂŞNEANU PETRU.

4. Cristescu Dumitru, cojocar din comuna Domaşnea, jud. Severin, membru în Organizaţia Subversivă Legionară.

[163] Nicolae Târziu este acuzat de Filon Verca că ar fi trădat organizaţia legionară din Banat (*Paraşutaţi în România vândută*, pp. 189, 215, 301). Detalii la dicţionar biografic.

5. Roman Nicolae, agricultor din comuna Plugova, jud. Severin, membru în Organizația Subversivă Legionară.

6. Laitin Dumitru, plugar din comuna Plugova, jud. Severin, membru în Organizația Subversivă Legionară, curier și gazdă a grupului de legionari fugiți în frunte cu Domășneanu Petru.

7. Laitin Ioana, casnică din comuna Plugova, jud. Severin, membră în Organizația Subversivă Legionară și având legături cu grupul de legionari fugiți.

8. Urecheatu Ioan, lăcătuș din comuna Crușovăț, jud. Severin, membru în Organizația Subversivă Legionară și având legături cu grupul de legionari fugiți.

Atât acțiunea informativă cât și cercetările sunt în curs în vederea depistării întregii organizații subversive legionare de pe teritoriul jud. Severin și pentru capturarea celor două grupe de legionari fugiți. În urmărirea acestora, în urma informațiunilor primite în ziua de 3 februarie 1949, la un sălaș din jurul comunei Plugova, jud. Severin, a fost capturat următorul armament ce aparține grupului de legionari fugiți în frunte cu comandorul DOMĂȘNEANU PETRU:

1. una pușcă-mitralieră tip german Z.B. calibrul 7,92, în perfectă stare de funcționare cu o bandă de cartușe și două benzi rezervă goale,

2. 34 cartușe pentru diferite arme,

3. 41 tuburi de armă vânătoare goale, și 8 cartușe de vânătoare, și 2 cartușe vânătoare pentru arma „Drilling",

4. una cutie cu circa 200 g. praf de pușcă,

5. 26 capse pentru explozibil,

6. două bucăți trotil fabricație germană,

7. 40 cartușe pentru armă Z.B.

8. una mască de gaze.

Urmărirea acestui grup de legionari se face îndeaproape, fiind pe urmele lor, și în contact informativ. Totodată raportăm că al doilea grup de legionari fugiți sunt la fel în curs de [urmărire pentru] a identifica locul precis unde se găsesc, urmând apoi a trece la acțiune.

Acțiunea este în curs, urmărind aceste bande prin acțiuni efectuate cu efectiv de un pluton întăriți cu ofițeri și subofițeri de securitate, urmând a vă raporta la timp orice rezultat pozitiv.

Raportăm totodată că în urma cercetărilor ce se efectuează cu elementele din Organizația Subversivă Legionară, s-a putut constata în mod cert, că atacul Postului de jandarmi din Teregova a fost efectuat de grupul de legionari fugiți în frunte cu avocatul SPIRU BLĂNARU, și a fost determinat de faptul că în Postul de jandarmi era reținut numitul MOISE ANCULEA, plugar din comuna Teregova, care este membru al Organizației Subversive Legionare, și care cunoștea toate locurile de ascunziș ale acestui grup, fiind și curierul acestui grup și unul care se ocupa cu alimentarea lor și punea într-o situație foarte grea acest grup de fugari.

Raportăm totodată că din declarațiile numitului MUNTEANU GHEORGHE, reținut și arătat la punctul 2 din acest raport, ne declară că după venirea armatei în această regiune, numitul SPIRU BLĂNARU, șeful grupului de fugari legionari, ar fi

căutat să ia legătură cu alte grupe de fugari, printre care şi colonelul UŢĂ, pentru a se uni şi a se retrage într-un loc bine camuflat.

Totodată susnumitul afirmă că ar fi venit un individ îmbrăcat în haine de locotenent, pentru a lua legătura cu colonelul Uţă şi a-i propune acestuia de a se retrage mai adânc în pădure, unde ar fi un alt grup de fugari. Din acţiunea informativă am aflat că acest locotenent este identic cu VALUŞESCU DUMITRU[164], fost locotenent în armată în administraţie, originar din comuna Prigor, jud. Caraş, nepotul preotului pensionar BURACU IOSIF CORIOLAN, în prezent reţinut în cadrul Organizaţiei Subversive depistate în jud. Caraş, şi care confirmă dispariţia nepotului său de la domiciliu din luna august 1948.

Totodată mai raportăm că în ziua de 3 februarie 1949, o echipă a Biroului de Securitate Caransebeş a fost trimisă în comuna Glimboca, jud. Severin, pentru a ridica armamentul şi materialul ascuns, declarat de numitul MUNTEANU CONSTANTIN [Gheorghe?], în prezent arestat la Direcţiunea Regională a Securităţii Poporului Timişoara.

La locul arătat s-a găsit următorul armament şi material:

1. un pistol automat sovietic, cu un încărcător rotund împreună cu cartuşe,
2. unsprezece bucăţi carnete ofiţeri rezervă în alb,
3. douăzeci şi patru bucăţi livrete militare în alb, unele cu ştampile a diferitelor unităţi,
4. una hartă militară a jud. Severin,
5. mai multe bilete de voie, certificate de naţionalitate, ordine de lăsare la vatră etc.
6. 177 buletine Biroul Populaţiei în alb, unele cu ştampile,
7. 12 fotografii diferite, reprezentând unele elemente legionare, care va fi necesar să fie identificate prin cei reţinuţi la noi.
8. un livret şi buletin de Biroul Populaţiei fals, pe numele de Zamfirescu Nicolae, cu fotografia numitului BĂLĂNESCU Nicolae[165] (arestat).
9. una diplomă de inginer şi alte acte personale ale numitului SADOVAN IOAN (în prezent reţinut la D.G.S.P. Bucureşti).

Faţă de cele de mai sus, binevoiţi a dispune.

Lt. COLONEL DE SECURITATE,
(ss.) Ambruş Coloman
L.S.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 235-237[166].

---

[164] Numele corect este VALUŞESCU VASILE (1917-1996).

[165] Nicolae Bălănescu, prieten cu Filon Verca, a fost arestat în 1945, dar eliberat în acelaşi an, apoi în 1947, anchetat de chestorul Aurel Moiş şi evadează împreună cu Filon Verca. În 1948 sau 1949 este arestat din nou.

29. **1949 februarie 8, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre trei acţiuni din noaptea de 7/8 februarie împotriva grupurilor conduse de Petru Grozăvescu, Petru Domăşneanu şi Ion Uţă.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 8 februarie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

A se preda imediat tov. Director general.

Urmare raportului nostru Nr. [11/2737] din [5 februarie] 1949, raportăm următoarele:

În noaptea de 7/8 februarie 1949, s-au executat trei acţiuni pe teritoriul judeţului Severin în cadrul misiunii ordonate de dvs.

Toate cele trei acţiuni au avut rezultat pozitiv, fiind capturate elemente subversive, fugare şi care erau constituite în bande.

Reuşita acestor acţiuni sunt [este] rezultatul acţiunii informative şi a cercetărilor ce sunt în curs la sediul Biroului de Securitate Caransebeş, coordonate cu materialul informativ pe care îl deţinea această Direcţiune de Securitate în legătură cu organizaţia subversivă legionară şi asupra bandelor constituite din judeţul Severin.

Astfel, chiar la constituirea Comandamentului Unic ordonat de dvs. urma în planul de muncă al acestei Direcţiuni de a trece în judeţul Severin la depistarea organizaţiei subversive legionare şi la stârpirea bandelor de fugari în munţi.

În executarea acestui plan ca primă acţiune ce s-a dus de organele de Securitate în cadrul Comandamentului a fost depistarea organizaţiei subversive legionare şi a grupelor de legionari fugari în munţi, despre care posedăm atât elemente identificate cât şi o acţiune informativă organizată.

S-a trecut la reţinerea elementelor identificate încă din primele zile şi astfel până la data de 7 februarie a.c. au fost reţinute un număr de 51 (cincizeci şi unu) de elemente legionare activiste în prezent în organizaţia subversivă legionară şi din cercetarea cărora se continuă în prezent depistarea întregii organizaţii subversive legionare de pe judeţul Severin.

I. În urma cercetării numitului VELTĂNESCU GRIGORE, plugar din comuna Globu-Craiovei jud. Severin, s-a trecut în prima acţiune reuşită în

[166] Remarcaţi modul în care au fost dispersate documentele Securităţii. Raportul lui A. Moiş din 4 februarie 1949 se află în dosarul nr. 64 CS, iar raportul lui A. Coloman din 5 februarie se găseşte în dosarul nr. 34 431, deşi ambele se referă la acelaşi subiect.

noaptea de 7-8 februarie a.c. Susnumitul fiind membru în organizația subversivă legionară, a declarat organelor noastre că în jurul comunei Globu-Craiovei, la sălaşul numitului ANDREI PARASCHIV, se găsesc ascunse două elemente legionare fugare şi înarmate.

Numitul VELTĂNESCU GRIGORE a fost dat călăuză unei echipe formate din 10 jandarmi din Batalionul 9 Securitate şi condusă de slt. de Securitate Giuchici Rista, care echipă s-a deplasat la locul declarat unde, trecând la operațiune, au fost reținuți numiții:

1. GROZĂVESCU DRAGU PETRE, legionar din Caransebeş, urmărit pentru activitate legionară şi pentru o condamnare de 7 ani pentru crimă, element de bază în organizația subversivă legionară din județul Severin.

2. POPEȚ IOAN, plugar din comuna Găvojdia, județul Severin, membru în organizația subversivă legionară.

3. ANDREI PARASCHIV, plugar, găzduitorul celor doi de mai sus, din comuna Globu-Craiovei.

4. ORBA ILIE, plugar din comuna Globu-Craiovei, jud. Severin, găzduitor al celor doi de la punctul 1 şi 2.

Asupra indivizilor de la punctul 1 şi 2 s-a găsit următorul armament şi material subversiv:

- un pistol-mitralieră
- una grenadă ofensivă
- două pistoale automate mici
- una armă militară
- cartuşe în toate armele de mai sus
- 50 cartuşe Z.B.
- 61 cartuşe calibrul 7,92
- 56 cartuşe calibrul 9 mm
- una armă militară seria 6173
- o broşură cu cântece legionare.

În cursul acestei acțiuni, sergentul COJOCARU din Bat. de Securitate Nr. 9 a căzut şi în urma căderii s-a descărcat pistolul automat, care l-a rănit mortal.

Tot în această acțiune a fost rănită soția numitului ANDREI PARASCHIV, care se afla împreună cu bandiții şi ulterior internată în spital.

Raportăm totodată că bandiții s-au apărat cu focuri de arme şi numai în urma unui foc concentrat asupra lor s-au predat.

II. A doua acțiune s-a dus în jurul comunei Valea-Bolvaşnița, la sălaşul numitului BASULESCU DUMITRU şi s-a trecut la acțiune în urma acțiunii întreprinse de organele Securității, care prin informatorul recrutat în comuna Valea-Bolvaşnița a reuşit să convingă pe un fugar, BĂCILĂ IOAN, să se predea. Acesta s-a predat împreună cu una armă Z.B. şi adus la Securitatea Caransebeş a arătat că a fost împreună cu grupul de legionari fugiți, de sub conducerea fostului comandor de

aviaţie DOMĂŞNEANU PETRU, care a arătat că se găseşte la sălaşul numitului BASULESCU DUMITRU din jurul comunei Valea-Bolvaşniţa.

S-a trecut la acţiune cu un pluton din Bat. 9 Securitate sub conducerea plut. maj. şef Dobre din Miliţia Iablaniţa (nu a luat parte un organ de Securitate deoarece acţiunea necesita extremă urgenţă şi s-a dat ordin de maiorul Moiş Aurel plut. maj. şef Dobre să treacă la acţiune cu toate indicaţiunile necesare) capturând următorii indivizi:

1. DOMĂŞNEANU PETRU, fost comandor de aviaţie, cu domiciliul ultim în Băile Herculane, şeful unui grup de legionari fugiţi şi în legătură cu organizaţia subversivă legionară din judeţul Severin.

2. DANIELESCU GHEORGHE, plugar din com. Valea-Bolvaşniţa, jud. Severin, membru în organizaţia subversivă legionară şi folosit de Domăşneanu Petru ca curier şi gazdă.

3. BASULESCU DUMITRU, plugar din com. Valea-Bolvaşniţa, jud. Severin, membru în organizaţia subversivă legionară, folosit la fel ca şi curier şi gazdă.

S-a găsit următorul armament asupra comandorului Domăşneanu Petru:

- una armă Z.B. calibrul 7,90
- una armă rusească „Mosina Gann"
- una armă Manlicher ungurească
- una armă de vânătoare calibrul 16 mm
- 62 cartuşe Z.B. cal. 7,92
- 10 cartuşe pentru arma „Mosina Gann"
- 2 cartuşe pt. arma Manlicher ungurească
- 7 cartuşe de vânătoare cal. 16 mm.
- 2 raniţe militare
- un sac de merinde.

Susnumiţii au fost capturaţi fără a opune rezistenţă, fiind luaţi prin surprindere şi ţinuţi sub foc. Din acest grup de legionari fugari nu au fost prinşi numiţii CRISTESCU GHEORGHE zis GOGU, tâmplar din com. Plugova[167] şi ARTINESCU TICĂ, zidar din comuna Mehadia[168], care erau plecaţi după alimente şi care în prezent sunt sub urmărire.

III. A treia acţiune s-a dus la vest de comuna Mehadica, circa 20 km înspre Bozovici-Caraş, pe teritoriul judeţului Caraş şi a acţionat un efectiv de circa 40 sub conducerea comandantului Batalionului 9 Securitate.

S-a trecut la acţiune în urma următoarelor fapte petrecute:

Individul VĂDRARU ANDREI[169], plugar din comuna Mehadica, dispărut de la domiciliu din luna decemvrie 1948 şi ştiut de organele noastre ca unul ce face parte din grupul col. Utză Ion, în noaptea de 7/8 februarie a.c. a fugit de la grupul

---

[167] A nu se confunda cu Cristescu Gheorghe zis Galea, din Domaşnea.

[168] Numele corect: Artinescu Petre zis Tică (vezi Dicţionar biografic).

[169] Nume corect: Vădrariu Andrei (vezi Dicţionar biografic).

UTZĂ şi a venit în comuna Mehadica, unde a căutat pe plutonierul de miliţie Urecheatu Nicolae, informator al organelor de Securitate şi trimis special în Mehadica pentru a duce o acţiune de informare asupra bandelor şi de a încerca captarea de informatori, la care negăsindu-l acasă a stat de vorbă cu soţia acestuia, cerându-i să fie pus în legătură cu organele competente pentru a da informaţii de banda colonelului Utză. Soţia plutonierului Urecheatu i-a răspuns că, soţul ei nefiind acasă, să se prezinte unei patrule militare din comună care îl va pune în legătură cu organele competente. Numitul VĂDRARU ANDREI s-a prezentat primei patrule, căreia i-a cerut să fie dus la locul competent pentru a da informaţii despre banda UTZĂ. A fost dus la primărie, unde subofiţerul de serviciu, în urma celor declarate de VIDRARU ANDREI, a raportat cazul maiorului comandant al Bat. 9 Securitate care, deplasându-se la faţa locului şi constatând importanţa informaţiunilor date, a trecut la acţiune cu efectivul arătat mai sus.

Raportăm că numitul VĂDRARU ANDREI s-a prezentat fără a avea asupra lui vreo armă.

În urma acţiunii duse, au fost împuşcaţi mortal următorii:

1. UTZĂ ION, colonel în rezervă, fost prefect de Severin şi în prezent şeful bandei compuse în majoritate de [din] infractori de drept comun.

2. ERIMESCU PANTELIMON, plugar din comuna Luncaviţa, judeţul Severin, fost legionar şi identificat şi în prezent ca unul care a activat în organizaţia subversivă legionară până la fuga lui.

3. CRISTESCU ILIE zis VOICA, din comuna Domaşnea, fost legionar.

4. CARABĂ [CAREBA] MEILĂ, plugar din comuna Borlovenii Noi, jud. Caraş, găzduitorul bandei şi proprietarul sălaşului.

A fost rănit numitul:

1. VLĂDESCU MIRCEA zis COCORA, plugar din comuna Luncaviţa, judeţul Severin, fost legionar şi identificat ca activist în organizaţia subversivă legionară până la fuga lui din decembrie 1948.

Susnumitul se găseşte în spital la Caransebeş, sub pază, urmând a fi cercetat imediat ce va fi posibil.

A fost arestat intact numitul:

1. CAREBA DIONISIE, plugar din comuna Borlovenii Noi, jud. Caraş, folosit gazdă şi curier al bandei pentru găsire de adăpost.

Totodată a fost reţinut de către noi şi VĂDRARIU ANDREI, urmând a se exploata cunoştinţele sale.

În urma acestei acţiuni s-a găsit următorul armament şi material:

- una puşcă mitralieră rusească cu un încărcător
- un automat Schmeiser cu un încărcător
- 5 bucăţi arme Z.B. model 98
- un pistol de buzunar Browning
- una grenadă ofensivă
- două cutii de explozibil fără fitil
- 550 de cartuşe armă Z.B.

- una hartă militară regiunea Teregova
- diferite notițe, sinteze politice şi însemnări referitoare la legăturile acestei bande făcute de col. UTZĂ ION care sunt în curs de studiere de către noi, urmând a se trece la exploatarea lor.

Raportăm că împuşcarea indivizilor şi reținerea unora s-a efectuat în urma unui schimb de foc de circa 45 de minute şi în care trupa şi ofițerii au dat dovadă de mult spirit de sacrificiu, având o comportare frumoasă.

Au reuşit să dispară circa 3 indivizi care s-au retras în pădure.

Toți cei reținuți se găsesc în curs de cercetare de către organele Securității, urmând să se treacă la exploatarea materialului ce va reieşi şi totodată la exploatarea materialului capt[ur]at.

Raportăm totodată că în prezent se duce acțiunea informativă, colaborată [coroborată] cu materialul ieşit din cercetări pentru capt[ur]area bandei de fugari legionari de sub conducerea numitului SPIRU BLĂNARU şi a încă aproximativ patru bande de fugari de circa 3-4 membri, care se găsesc în regiune.

Totodată se continuă ridicarea elementelor identificate ca făcând parte din organizația subversivă legionară, acțiune executată prin organele de Securitate.

Vom raporta la timp orice noi constatări.

Lt. col. de Securitate
(ss.) Ambruş Coloman

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 134-138.

30. **1949 februarie 9, [Caransebeş].** Raport al Comandamentului Unic Timiş prin care sunt furnizate noi amănunte despre acțiunile îndreptate spre lichidarea grupurilor conduse de Petru Grozăvescu, comandorul Petru Domăşneanu şi colonelul Ion Uță.

COMANDAMENTUL UNIC TIMIŞ
STRICT SECRET

Nr. 30 155 din 9 februarie 1949

Către_____

Urmare la telegrama Nr. 30.152/949[170]
Raportăm:
În noaptea de 7/8 februarie pe bază de informații procurate de Securitate, s-au montat acțiunile de mai jos:

[170] Copie dactilografiată pe foiță, fără destinatar, care a fost, probabil, Secretariatul General pentru Trupe sau D.G.S.P.

A. Acțiunea din REGIUNEA GLOBU-CRAIOVEI

De la informatori verificați pe mai multe căi de către organele Securității, s-a semnalat prezența în plașele [sălașele] din preajma satului GLOBU-CRAIOVEI a bandei GROZĂVESCU. Colectivul a hotărât să întreprindă o acțiune cu zece oameni înarmați, luați de la plutonul 1/ compania 3 Iablanița.

Securitatea a dat ca conducător al acestei acțiuni pe slt. de Securitate GIUCHICI RISTA ajutat de slt. TEODORESCU și plut. maj. de Securitate CRISTICI DUMITRU. În afară de aceștia, a mai luat parte la acțiune plut. maj. șef. NICOLAE ION, șef post Miliție Iablanița.

Aproximativ către ora 2, întregul efectiv condus de călăuză s-a apropiat de sălașul locuitorului PARASCHIV ANDREI, înăuntrul căruia informațiile indicau unde se găsește banditul GROZĂVESCU.

Inițial s-a încercuit sălașul, după care slt. de Securitate Giuchici însoțit de slt. Teodorescu și pl. maj. șef Nicolae Ion, cu măsuri de siguranță, au trimis călăuza să bată la geamul proprietarului sălașului și să-l cheme afară.

Operațiunea a reușit și proprietarul a fost scos afară.

Prin el s-a identificat prezența în casă a doi bandiți, fără să se precizeze că este banditul Grozăvescu. Cum în casă se mai găseau o femeie și o fetiță, s-au întrebuințat toate mijloacele ca să fie scoase afară din casă, ca apoi să se atace sălașul.

Bandiții, somați să se predea, au încercat să pună drept paravan pe cele două femei.

Cum aceștia au încercat să fugă, s-a deschis foc asupra lor.

Bandiții s-au retras în casă împreună cu femeile.

În cele din urmă, cel mai în vârstă (identificat mai târziu cu banditul GROZĂVESCU) s-a predat. Cel de-al doilea bandit, care a tras câteva focuri de armă din podul casei, s-a ascuns într-o groapă, făcută sub pat și numai după câteva rafale de focuri și repetate somațiuni s-a predat și el[171].

După terminarea operațiunii s-a ridicat din sat și locuitorul ILIE ORZA, ca fost tăinuitor, gazdă și curier al bandiților.

REZULTATE:

S-au capturat:

- Banditul GROZĂVESCU PETRE zis DRAGU (în viață)
- Banditul POPEȚ IOAN (în viață)
- Locuitorul PARASCHIV ANDREI, tăinuitor și gazdă (în sălașul lui a fost capturat banditul)
- Locuitorul ILIE ORZA, tăinuitor, gazdă și curierul banditului.

Armament și muniții:

S-au găsit:

- Un pistol mitralieră cu două încărcătoare pline
- Un pistol automat Steyer, cu un încărcător plin

---

[171] Raportul de forțe (un pluton de securiști contra a doi partizani) precum și elementul surpriză și-au spus cuvântul.

- Un pistol Beretta. Toate aparţinând banditului GROZĂVESCU
- Una ramă [armă] militară.
- Una bandă cu 50 cartuşe de mitralieră Z.B.
-100 cartuşe de armă rusă şi o grenadă ofensivă, toate aparţinând banditului POPEŢ IOAN.

S-au distins în această acţiune:

- Slt. de Securitate GIUCHICI RISTA, care a avut şi răspunderea operaţiunii.
- Slt. TEODORESCU, comand. Plut.1 /Comp. III.-a
- Serg. COJOCARU GH., care a avut acţiunea cea mai frumoasă în această operaţiune (mort prin imprudenţă).
- Sold. BENI IOSIF.
- „ PERPICI ARNOLD.
- Plut. maj. şef NICOLAE IOAN.
- Plut. maj. de Securitate CRISTICI DUMITRU

Pierderi:

- În această acţiune a căzut serg. COJOCARU GH., împuşcat prin imprudenţă.

Iniţial toate aparenţele duceau la concluzia că sergentul, pe timpul când escorta pe banditul POPEŢ ION, şi la încercarea acestuia de a fugi, a alunecat şi în cădere a fost omorât de propria-i armă (pistol-mitralieră, aşa cum de altfel s-a raportat şi Secretariatului cu telegrama nr. 30.152/1949). În cursul zilei de 9 februarie, făcând reconstituirea şi sprijinindu-ne şi pe datele obţinute la autopsie, s-a stabilit că serg. Cojocaru Gheorghe a fost împuşcat din imprudenţă de caporalul LĂCĂTUŞ IOAN, în următoarele împrejurări:

Din schiţa de mai jos, care arată poziţia celor doi ostaşi faţă de banditul Popeţ Ioan, ce era escortat de ei, se vede clar cum s-au petrecut faptele. [Schiţa nu există în dosar]. La un moment dat, banditul Popeţ Ioan încercând să fugă în direcţia marcată pe schiţă, ambii ostaşi au luat poziţia de tragere, adică atât serg. Cojocaru cât şi cap. Lăcătuşu Ioan. Este cert că cap. Lăcătuşu Ion a tras mai înaintea serg. Cojocaru Gh. şi snopul gloanţelor l-a lovit pe serg. Cojocaru Gh. în spate (omoplatul drept şi au ieşit prin partea stângă a pieptului, în regiunea inimii).

Un alt indiciu că lucrurile s-au petrecut astfel, este şi prezenţa unui glonţ în gâtul patului-pistolului mitralieră al serg. Cojocaru Gh. aşa cum se arată mai jos.

B. Acţiunea din regiunea VALEA BOLVAŞNIŢA

Pe baza informaţiunilor procurate de Securitate, care indicau cu precizie prezenţa banditului fost comandor DOMĂŞNEANU PETRU la sălaşul locuitorului DUMITRU BASULESCU zis RADOSLAV din com. VALEA BOLVAŞNIŢA, colectivul a hotărât să întreprindă o acţiune în sălaşul acestuia cu un pluton din Compania 3/ Batalionul 9 Mehadia.

Plutonul a fost comandat de slt. SĂRĂŢEANU VASILE, (care îndeplinea şi funcţia de comandant de companie), ajutat de plut. maj. şef DOBRE DUMITRU, şeful postului de Miliţie Mehadia, cu doi miliţioneri [miliţieni].

Conduşi de o călăuză dată de Ocolul Silvic Mehadia, întregul efectiv, cu măsuri de siguranţă, s-a deplasat în cursul nopţii de 7/8 februarie, către ora 2, la sălaşul locuitorului DUMITRU BASULESCU zis RADOSLAV, unde informaţiile indicau prezenţa banditului DOMĂŞNEANU PETRU.

Cercetându-se sălaşul şi negăsindu-se nici o urmă, s-a constatat că acest locuitor mai are un sălaş la o depărtate de 2 km, în interiorul pădurii. S-a reluat înaintarea în dispozitivul arătat în schiţa anexată. [Nici această schiţă nu există în dosar].

În apropierea sălaşului, la aproximativ 20-30 metri s-a văzut un bandit fugind pe o cărare în adâncul pădurii. Serg. maj. CIOCODEI VASILE cu grupa lui a înconjurat sălaşul, barând ieşirile, iar restul efectivului a deschis foc puternic asupra banditului ce fugea, bănuindu-se că or mai fi şi alţii. După încetarea focului, serg. maj. CIOCODEI VASILE, împreună cu slt. SĂRĂŢEANU, pătrunzând în interiorul sălaşului, au găsit în prima cameră pe banditul DOMILESCU zis MANEA care s-a predat.

În a doua cameră, după ce s-au tras câteva focuri, a fost găsit ascuns sub un scaun fostul comandor DOMĂŞNEANU PETRU. La somaţie s-a predat şi acesta[172].

REZULTATUL:

S-au prins:

- Banditul DOMĂŞNEANU PETRU (fost comandor), în viaţă;
- Banditul DOMILESCU zis MANEA, în viaţă;
- DUMITRU BASULESCU zis RADOSLAV, gazdă, în viaţă.

Armament şi muniţii.

- Două puşti, una rusă cu 13 cartuşe şi una Z.B. cu 62 de cartuşe;
- Una grenadă defensivă;

toate la banditul DOMĂŞNEANU PETRU.

- Una armă Mannlicher 95 austriac, cu 5 cartuşe, aparţinând banditului DOMILESCU GH.

S-au distins în această acţiune:

- Slt. Sărăţeanu Vasile
- Serg. maj. Ciocodei Vasile
- „ Dogaru Gh.
- Soldat Ciomu Emeric
- Soldat Imre Dezideriu
- Cap. Hamza Petrică
- Serg. Olteanu Augustin
- „ Ionaşcu Ilie
- „ Mărgineanu Ioan

De la Miliţie:

- Plut. maj. şef Dobre Dumitru
- Soldatul Baciu Alexandru

---

[172] Şi în acest caz, elementul surpriză şi raportul de forţe (un pluton din trupele de securitate contra a doi partizani (comandorul era şi invalid) au fost hotărâtoare.

Pierderi:

- Nici o pierdere.

C. Acțiunea de la POIANA LUNGĂ și POIANA BACIULUI (5 km N Borlovenii Noi)

În noaptea de 7/8 februarie a.c., către orele 23, s-a prezentat în Mehadica la patrulele conduse de plut. CAIA ION și serg. maj. ZAHARIA GH. individul VĂDRARIU ANDREI și le-a comunicat că vine de la banda condusă de fostul comandor [colonel] UȚĂ și dacă se grăbesc să se ducă la locul pe care îl va indica, vor putea să o prindă. Informație extrem de prețioasă, a fost exploatată în minimum de timp.

Patrula a raportat Batalionului și acesta la rândul său, strângând un efectiv de: patru ofițeri, 7 subofițeri, 18 ostași de la P.C. [punct comandă] Batalion (Cornea) și împreună cu efectivul de 20 de oameni luați de la MEHADICA, au pornit cu patru mașini, conduși atât de informatorul VĂDRARIU ANDREI cât și de banditul CAREBA DIONISIE, capt[ur]at în drum. Către ora 6,45 ajungând în preajma sălașului ocupat de bandiți și identificându-l cu ajutorul banditului CAREBA DIONISIE, maiorul CIORAPCIU care a condus această acțiune, a împărțit oamenii în patru grupe, dând fiecăreia misiuni (schița alăturată) cu scopul de a înconjura inițial sălașul și ulterior de a-l ataca. [Nici această schiță nu se află în dosar].

După efectuarea încercuirii, bandiții simțind prezența ostașilor au încercat să părăsească sălașul.

Unul dintre ei (identificat mai târziu [ca fiind] MUTĂȘESCU PETRE) a reușit să se strecoare prin spatele sălașului și să dispară în pădure [probabil PUȘCHIȚĂ PETRU zis MUTAȘCU].

Alți doi (identificați ca fiind CAREBA MEILĂ [MIHĂILĂ], proprietarul sălașului și PANTELIMON IRIMESCU) ieșind din colibă, au fost împușcați de serg. maj. BÂRSAN TIMOFTE și cap. COMAN SPIRIDON care, plecând de pe linia echipei Nr. 1 a plut. ZODILĂ GH. și urcând panta, s-au apropiat foarte mult de sălaș, în apropierea căruia au reușit să arunce câteva grenade.

În schița alăturată se vede locul ocupat de fiecare echipă[173].

Bandiții au deschis un foc violent cu armamentul automat, la care au răspuns cu toată tăria toți trăgătorii din toate echipele. Duelul de focuri a durat aproximativ 30 de minute.

Văzându-se încolțiți, patru dintre bandiți (identificați mai târziu ca fiind: UTZĂ ION, VOICA ILIE, VLĂDESCU MIRCEA, și MITRU FUS[174]) ieșind din sălaș, au încercat să fugă pe direcția echipei Nr. 4 comandată de slt. BOSCU IACOB[175].

---

[173] Deși în document se fac câteva referiri la trei schițe diferite, ele n-au putut fi găsite. Ele există și sunt anexate la documentul original, dar în ce dosar se află acesta? Cine îl va găsi, unde și când?

[174] Numele corect: Mutașcu Dumitru zis Fus.

[175] În 1955, Boscu Iacob avea gradul de maior și comanda un batalion de securitate care acționa în Bucovina.

Acesta a deschis un foc puternic asupra lor şi a reuşit să lovească mortal pe fostul col. UŢĂ ION, pe VOICA ILIE şi să rănească pe banditul VLĂDESCU MIRCEA.

Banditul MITRU FUS a reuşit să se strecoare şi să dispară în pădure[176].

Urmărit, s-a găsit arma şi cartuşele aruncate probabil ca să-i fie mai uşor la fugă.

REZULTATE:

Au fost împuşcaţi mortal:

- Banditul UŢĂ ION (fost colonel)
- „ VOICA ILIE
- „ PANTELIMON IRIMESCU
- „ CAREBA MEILĂ [MIHĂILĂ] (proprietarul sălaşului)

Au fost răniţi:

- VLĂDESCU MIRCEA (trăieşte)[177]

În viaţă-arestaţi:

- VĂDRARIU ANDREI (denunţătorul)
- CAREBA DIONISIE (bandit)

Armament şi Muniţiuni

S-au capturat:

- cinci puşti Z.B.
- un pistol Schmeisser.
- una puşcă-mitralieră sovietică.
- muniţie pentru puşcă-mitralieră (o traistă)
- două cutii de tablă cu material explozibil.
- una grenadă Kissel.
- un pistol automat Browning.
- una traistă ţărănească aparţinând banditului UŢĂ ION, cu diferite acte, însemnări şi o hartă.

S-au distins în această acţiune:

- Echipa I-a:
Plut. ZODILĂ GHEORGHE.
Serg. maj. ZAHARIA Gh.
Frt. PATULEA SOTIR.
„ GHERLEANU N-LAE.
Sold BURLEANU ION.

- Echipa a II-a:
Maior CIORAPCIU PAMFIL.
Serg. maj. BÂRSAN TIMOFTE.
Plut.T.A. CIOBOTARU ALEX.
Caporal COMAN SPIRIDON (rănit).
Cpt. CHIOREANU ION.

- Echipa a III-a:
Cpt. POPA NICOLAE.
Plut. maj. BARBU GH.
Plut. CAIA ION.
Frt. CHIRIAC GRIGORE
Sold. SUTEANU EFTIMIE.

- Echipa a IV-a:
Slt. BOSCU IACOB.
Serg. maj. CANDEA VASILE
Serg. TOMA MIHAI.
Cap. MANOLACHE TRAIAN.

---

[176] În afară de Mutaşcu Dumitru, a reuşit să scape din încercuire şi Baderca Iancu.

[177] Cei 5 partizani conduşi de colonelul Uţă au fost copleşiţi numeric (4 ofiţeri, 7 subofiţeri şi 38 de ostaşi de securitate). Deşi trădaţi şi surprinşi, au rezistat timp de 30 de minute.

COMANDANTUL ZONEI IV TERITORIALĂ
GENERAL MAIOR
(ss.) I. BĂJENARU

MAIOR DE SECURITATE
(ss.) MAIOR MOIŞ AUREL

COMANDANT SECUND POLITIC
MAIOR
(ss.) M. TEODORESCU

MAIOR DE SECURITATE
(ss.) MAIOR ZOLTAN KLING

COMANDANTUL MILIŢIEI SEVERIN
CĂPITAN
(ss.) I. CORCIOVA

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 183-189.

31. **1949 februarie 15, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre grupul de partizani condus de colonelul Ion Uţă, legături şi sprijinituri.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr.11/2737 din 15 februarie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
Bucureşti

A se preda imediat Tov. Director General.

Urmare raportului nostru Nr. 11/2737 din 8 februarie 1949[178], raportăm următoarele:

Din cercetările ce se efectuează în legătură cu activitatea fostului colonel UTZĂ ION[179] şi din materialul captat [capturat] aparţinând susnumitului, s-a constatat până în prezent că susnumitul a încercat să organizeze o bandă în judeţul

[178] Greşeală? Raportul anterior Nr. 11/2737 este datat 5 februarie 1949, ca şi cel din 8 februarie. Raportul de faţă, din 15 februarie, poartă acelaşi număr, 11/2737. vom vedea că şi cele din 16 şi 23 februarie vor purta tot nr. 11/2737. ce reprezintă numărul 11/2737?

[179] Uţă A. Ion, născut la 22 decembrie 1891 în localitatea Caracal, jud. Romanaţi, fiul lui Atanasie şi Ana, căsătorit cu Maria N. Herescu în 30 septembrie 1928, la Turnu Severin; soldat termen redus încorporat la 10.10.1912 în Reg. 2 Romanaţi nr. 19; colonel la 27.02.1939, Cercul de Recrutare Dorohoi; pensionat din cadrele active ale armatei şi repartizat la Cercul Teritorial Severin la 30 noiembrie 1943. (Registrul control ofiţeri activi Infanterie, vol. 6, p. 583). A fost prefect al judeţului Severin. (Vezi dicţionar biografic). În A.M.R., Anuarul ofiţerilor activi ai Armatei Române pe anul 1940, la p. 81, nr. 139, figurează sub numele UTZĂ A. ION (conform ortografiei vechi).

Severin, cu scopul de a trece la acte de teroare şi chiar de a dezlănţui o acţiune de rezistenţă în munţii din judeţul Severin, pentru slăbirea regimului de democraţie populară de la noi şi ca scop final răsturnarea lui.

Astfel s-au găsit două procese-verbale neterminate, scrise de mâna numitului UTZĂ ION, în care susnumitul face un proiect pentru organizarea unei acţiuni în felul arătat mai sus, trăgând concluzii că momentul politic şi psihologic pentru reuşita acţiunii lor ar putea să se ivească în curând.

Ca o activitate concretă, s-a constatat până în prezent că susnumitul a organizat o grupă de fugari[180] care erau în jurul lui, în număr de 24 (douăzecişipatru) şi a încadrat în organizaţia sa o serie de indivizi de pe teritoriul judeţului Severin, având legături şi în Timişoara, Lugoj şi Reşiţa.

Susnumitul a conceput organizarea pe grupe subdivizate în cioporuri (grupă mai mică, de 3 indivizi)[181], care la momentul văzut de el prielnic să intre în acţiune. Nu a reuşit să desăvârşească această organizare în mod perfect, având doar un număr (mai) mic de astfel de grupuri în satele din plasa Teregova şi unele legături în oraşele arătate mai sus. În mod concret, din materialul găsit asupra lui, el a conceput o acţiune de stil mai mare care să poată trece la declanşarea unor turburări în judeţele Severin şi Caraş, punându-şi ca scop luarea în control a acestei regiuni cu forţa armată.

Din persoanele identificate ca făcând parte din această organizaţie, se constată o acţiune fără prea mare importanţă, având în vedere că majoritatea lor sunt ţărani, fără un nivel intelectual şi fără nici o convingere pentru cauza care li s-a pus în faţă[182]. Pe de altă parte se constată din notiţele col. UTZĂ ION o fantezie bogată şi credem că nu a fost în depline facultăţi mintale[183].

Până în prezent au fost reţinuţi un număr de 15 (cincisprezece) indivizi, care în majoritatea lor au fost găzduitori, curieri şi folosiţi în diferite scopuri de col[onelul] UTZĂ ION.

Ca legătură în Caransebeş au fost reţinuţi următorii:

1. **ADAM SEVER,** lt. col. în rezervă, care avea legătură cu col. UTZĂ ION şi până în prezent s-a stabilit că col. UTZĂ ION i-a cerut armament şi un aparat de radio, urmând a [i] se stabili eventual alte sarcini.

2. **DAVIDESCU GRIGORE**, absolvent de liceu, folosit curier de către col. UTZĂ ION pentru legătura cu lt. col. ADAM SEVER.

Ca legătură cu Timişoara a fost reţinut numitul:

1. **DRĂGULESCU SERAFIM,** colonel în retragere, care a fost notat de către col. UTZĂ în carnetul său şi din materialul nostru informativ este arătat ca având legături cu col. UTZĂ.

---

[180] A nu se face confuzie între fugar şi partizan. Fugar este cel care caută scăpare plecând de la domiciliu şi ascunzându-se, spre a nu fi arestat sau pedepsit în alt mod. Dacă fugarul este înarmat, spre a-şi apăra libertatea şi viaţa, luptând izolat sau în grup pentru un ideal, se numeşte partizan. În cazul nostru, avem de-a face cu grupuri de partizani, nu de fugari.

[181] Nu este clar ce vrea să spună.

[182] Securitatea îi considera pe ţărani nişte ignoranţi, care nu ştiau pentru ce luptă.

[183] Pentru Securitate, colonelul Ion Utză nu era un patriot, ci un nebun.

Ca legătură în Lugoj au fost reținuți numiții:

1. **LUMINOSU GHEORGHE**, cârciumar, fost gardian public, care a luat contact personal cu col. UTZĂ și a primit sarcina de a ține legătura cu Lugojul.

2. **TOTIR CONSTANTIN**, învățător, fost secretar general al P.N.Ț.-Maniu Lugoj, care urma să organizeze [activeze] în Lugoj și a fost folosit pentru a culege armament.

3. **JUCU CONSTANTIN**, cărăuș, care avea în posesie două puști-mitraliere pe care urma să le trimită prin TOTIR CONSTANTIN și LUMINOSU GHEORGHE col[onelului] UTZĂ ION.

Raportăm totodată că mai urmează a se reține o serie de indivizi trecuți în notițele col. UTZĂ ION și care sunt în curs de identificare, urmând a se trece la reținerea lor.

Atât acțiunea informativă, cât și cercetările pentru depistarea întregii organizații, sunt în curs. În prezent, în județul Severin situația se prezintă în modul următor:

- Organizația subversivă legionară este depistată în cea mai mare parte, fiind în curs ridicarea unor elemente identificate recent, rămânând de a fi captați [capturată] banda de fugari legionari de sub conducerea numitului SPIRU BLĂNARU, bandă ce a efectuat și atacul [asupra] Postului de Jandarmi de la Teregova.

- Organizația subversivă a fostului col. UTZĂ ION este în curs de lichidare, rămânând a fi captate [prinse] elementele fugare și constituite în bandă în frunte cu frații DUICU, zișI și BOIERU[184], din comuna Domașnea-Severin[185].

- Pe teritoriul județului Severin, în afară de aceste două bande mai importante, mai sunt încă patru grupuri compuse din câte doi până la trei fugari înarmați, care prezintă o importanță mai mică.

Pentru captarea [capturarea] acestor bande, atât acțiunea informativă cât și cercetările și investigațiile sunt în curs, urmând ca după lichidarea lor să se treacă la curățirea teritoriului de elementele care au favorizat sau sprijinit în orice fel activitatea subversivă de pe teritoriul județului Severin.

Vom raporta la timp orice noi constatări.

Lt. col. de Securitate,
(ss.) Ambruș Coloman

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 196-198.

[184] Este vorba de Nistor Duicu zis Boieru, născut în 1920 și de frații săi: Ion, Petre și Samuilă.

[185] Vom vedea că un număr de partizani din organizația colonelului Uță își va continua activitatea și după moartea sa, până în anul 1955.

32. **1949 februarie 16, [Caransebeş].** Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe despre operaţiunea din com. Valea Mare, terminată cu uciderea lui Lascu Ion zis Chera şi încă a doi partizani.

COMANDAMENTUL UNIC TIMIŞ
STRICT-SECRET
CU AVIONUL

Nr. 30.188 din 16 februarie 1949

Către
SECRETARIATUL GENERAL PENTRU TRUPE

În ziua de 15 februarie a.c. plut. maj. ONESCU GHEORGHE, comandantul circumscripţiei de Miliţie HERINDEŞTI şi plut. maj. COSMA TEODOR, şeful postului de Miliţie FÂRLIUG, împreună cu trei miliţioneri[186] găsindu-se în serviciu de patrulare în satul VALEA MARE, judeţul Severin, primesc informaţiunea că banditul ION LASCU zis „CHERA", împreună cu alţi doi bandiţi, s-ar găsi adăpostiţi chiar în sat, la casa numitului DAMIAN ION.

Identificând casa, plut. maj. ONESCU GH. ia măsuri ca efectivul pe care îl avea, să înconjoare casa cu cea mai mare grijă, astfel ca să nu fie simţit de bandiţi.

După efectuarea acestei prime operaţiuni, subofiţerul trimite un călăreţ la postul telefonic al primăriei FÂRLIUG, de unde alarmează posturile de miliţie VIŞAG (Severin), DULĂU [corect DULEU] (Caraş) şi pe comandantul circumscripţiei de Miliţie BOCŞA (Caraş), plut. maj. şef MAREŞ GHEORGHE, cerând ajutoare.

În jurul orei 19, îi sosesc aproximativ 5-6 miliţioneri de la Postul Dulău.

În acest moment, bandiţii, simţind prezenţa miliţionerilor, deschid un foc violent de arme şi grenade, la care se răspunde prompt şi hotărât.

Până la ora 21, îi mai sosesc succesiv încă 10 miliţioneri cu ajutorul cărora desăvârşeşte încercuirea şi se hotărăşte să treacă la o acţiune mai substanţială pentru lichidarea bandiţilor.

Cum întunericul ar fi putut favoriza ieşirea bandiţilor din casă, plut. maj. Onescu Gh. aprinde căpiţele cu paie din preajma casei, cu care luminează tot câmpul dimprejur, reuşind astfel să-şi îmbunătăţească supravegherea locuinţei.

Apreciind că focul bandiţilor manifestat prin grenade şi focuri de armă automată e mult prea puternic faţă de puterea sa de foc, înştiinţează Comandamentul Miliţiei Lugoj, iar acesta, la rândul său, alarmează Comandamentul Unic TIMIŞ, cerând ajutoare.

Comandamentul Timiş, pentru a da ajutor în timp util, se hotărăşte să trimită cu două DODGE-uri pe cpt. CORCIOVA IOAN, comandantul Miliţiei jud. Severin

[186] În Banat s-a folosit frecvent termenul „miliţioner" în loc de „miliţian".

împreună cu 10 subofiţeri pistolari dotaţi şi cu o lădiţă cu grenade, pentru lichidarea bandei[187].

La ora 22,15, cpt. Corciova Ioan pleacă cu subofiţerii, iar la ora 1 (după ce parcursese 70 km) ajunge în Valea Mare.

După ce ia contact cu plut. maj. Onescu Gh. şi se orientează asupra situaţiei, cpt. Corciova Ioan ia măsuri în primă urgenţă să întărească încercuirea pe latura unde posibilităţile de evadare ale bandiţilor erau mai mari, rămânând ca ulterior să treacă cu restul efectivului la lichidarea bandei. În tot cursul nopţii, bandiţii au încercat în trei-patru rânduri să spargă cercul cu ajutorul grenadelor şi armamentului automat, dar de fiecare dată au fost respinşi şi ţintuiţi în casă.

Către ora 7, pentru a cruţa viaţa oamenilor care în mod categoric ar fi fost pusă în primejdie de focul extrem de violent al bandiţilor, cpt. Corciova Ioan trimite la aceştia pe primarul comunei Valea Mare, cu scopul de a-i determina să se predea, cu promisiunea că vieţile lor vor fi cruţate. (A fost folosit primarul pentru motivul că acesta, în cursul zilei premergătoare înconjurării bandei, a băut cu ei şi ca urmare era un element de încredere şi cunoscut lor).

La răspunsul negativ al acestora şi pe baza precizărilor făcute de primar după înapoierea lui asupra locului pe care îl ocupau bandiţii, cpt. Corciova se hotărăşte să treacă la acţiune.

Iniţial se încearcă incendierea clădirii cu ajutorul şomoioagelor de benzină.

Fiind de zid şi cu acoperişul de ţiglă, operaţiunea nu reuşeşte decât numai parţial.

Se hotărăşte atunci atacul de următoarea manieră:

Sub protecţia unui foc puternic de automate, se strecoară o echipă de atac cu grenade alcătuită din:

- Plut. maj. Onescu Gheorghe
- Serg. maj. Popa Gheorghe
- Serg. maj. Băloiu Florea.

Operaţiunea reuşeşte total şi echipa de atac pătrunzând în interiorul curţii, serg. maj. Popa Gh., cu o precizie matematică, reuşeşte să arunce două grenade chiar în mijlocul bandiţilor (vezi schiţa)[188] şi să pună astfel capăt acestei rezistenţe.

REZULTAT:

Toţi trei bandiţi au fost omorâţi şi anume:

- Banditul LASCU ION zis „CHERA", condamnat la muncă silnică pe viaţă pentru asasinate, dezarmări de jandarmi şi atacuri de posturi de jandarmi, urmărit timp de şapte ani.

- Banditul DURCĂ MIHAI, evadat din penitenciarul Caransebeş în noaptea de 15/16 decembrie 1948, fost condamnat la 10 ani muncă silnică.

---

[187] Un ofiţer, 17 subofiţeri şi 19 miliţieni au fost concentraţi împotriva a trei partizani, care au rezistat o noapte întreagă.

[188] În dosar nu există această schiţă.

- Al treilea bandit se pare, după semnalmente, a fi numitul HLÖBEL IOSIF din comuna Scăiuş, judeţul Severin, dezertor din C.I. Pompieri Alexandria, ctg. 1947[189].

- Cei doi bandiţi identificaţi au fost îmbrăcaţi în haine militare.
- Nu s-a găsit nici un act asupra lor.
- DAMIAN ION, proprietarul locuinţei şi gazda bandiţilor, omorât în luptă.

ARMAMENT ŞI MUNIŢIUNI:

S-a găsit asupra bandiţilor
- Un pistol mitralieră P.P.S. [sovietic]
- Un pistol mitralieră Deimler.
- Una armă Z.B.
- Un pistol automat „Mauser".

S-AU DISTINS ÎN ACEASTĂ ACŢIUNE:

Serg. major Popa Gheorghe, care a aruncat grenada în mijlocul bandiţilor şi a pus capăt acestei lupte. În plus, s-a mai distins printr-o serie de alte acţiuni premergătoare, pilduitoare pentru toţi ceilalţi subofiţeri şi în care a dovedit iniţiativă, curaj şi spirit de sacrificiu.

Plut. maj. de Miliţie Onescu Gheorghe, care a descoperit ascunzişul bandiţilor, i-a fixat şi a întreprins primele acţiuni hotărâtoare.

Plut. maj. de Miliţie Cosma Teodor.

Plut. maj. şef de Miliţie Mareş Gheorghe.

Sergent major Băloiu Florea.

Miliţionerul Bercea Pavel de la Postul de Miliţie Visag (Severin).

Cpt. Corciova Ioan, care a conceput şi dirijat atacul final al locuinţei în care se adăposteau bandiţii.

PIERDERI:

- Nici o pierdere.

COMANDANTUL ZONEI IV TERITORIALE
GENERAL MAIOR (ss.) I. BĂJENARU

MAIOR DE SECURITATE (ss.) Moiş Aureliu

COMANDANTUL MILIŢIEI SEVERIN
CĂPITAN (ss.) I. CORCIOVA

MAIOR DE SECURITATE (ss.) Kling Zoltan

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 190-193.

[189] Corect Bela Iosif (vezi documentul următor).

33. **1949 februarie 17, [Caransebeş]**. Maiorul Moiş raportează lt. col. Ambruş, precizând identitatea celui de-al treilea partizan împuşcat în luptă alături de Lascu Ion zis Chera.

Notă telefonică

Maior Moiş Aurel

Către
Tov. lt. col. de Securitate Ambruş Coloman
Timişoara

Urmare a raportului special din 16 februarie 1949, raportăm că al treilea individ împuşcat, din banda lui Lascu Ioan zis Chera, a fost identificat în persoana numitului Bela Iosif[190] originar din comuna Moreni - Prahova, născut în anul 1925, fost condamnat la 3 ani î.c. pentru furt, pedeapsă ce a ispăşit-o în penitenciarul Caransebeş, de unde s-a eliberat la data de 24 septembrie 1948, când a intrat în banda numitului Lascu Ioan zis Chera.

Maior de Securitate
(ss.) Moiş Aurel

Predat: Maior Moiş Aurel
Primit: (ss.) indescifrabil

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 142.

34. **1949 februarie 18, Lugoj**. Curescu Iancu din Domaşnea se obligă să informeze şi să colaboreze cu Securitatea la capturarea fugarilor.

Puşcă[191]

OBLIGAȚIUNE

Subsemnatul *Curescu Iancu* din comuna *Domaşnea*, mă oblig de a aduce informații precise asupra fugarilor[192] din regiunea comunei mele. Voi raporta imediat când va fi cazul de intervenție urgentă, iar în cazuri informative voi raporta din 5 în 5 zile, scris sau telefonic.

---

[190] În documentul anterior s-a raportat greşit numele lui Hlobil [corect Hlöbel] Iosif din comuna Scăiuş, județul Severin, ca fiind cel de-al treilea partizan ucis împreună cu Lascu Ion zis Chera.

[191] Fiecare informator semna nota informativă cu un pseudonim. „Puşcă" era pseudonimul lui Curescu Iancu.

[192] Fugari erau toți locuitorii dispăruți de la domiciliu, indiferent dacă erau înarmați (partizani) sau dacă nu purtau arme.

Voi da tot concursul pentru prinderea fugarilor.

Aceasta îmi este obligaţia pe care o iau neforţat de nimeni, fără a spune cuiva sarcina luată[193].

Lugoj, 18.II.1949

(ss.) Iancu Curescu

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 62, vol. 3, f. 298.

35. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre arestarea altor 30 de elemente de sprijin ale colonelului Uţă.

DIRECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 23 februarie 1949

Către,
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

A se preda imediat tov. director general

Urmare raportului nostru Nr. [11/2737] din ... 1949, raportăm următoarele:

În urma studierii materialului găsit asupra colonelului UTZĂ ION şi din cercetările ce se efectuează de către organele noastre în legătură cu activitatea susnumitului colonel, s-au constatat în prezent următoarele:

1. Col UTZĂ ION, fugit de la domiciliul său din Lugoj în anul 1947, luna mai, pentru activitate duşmănoasă regimului democratic şi participare în acţiuni subversive, şi-a ales loc de refugiu regiunea muntoasă din judeţul Severin şi în special regiunea plasei Teregova.

2. Col UTZĂ ION, încă din anul 1947 toamna, a început o activitate subversivă prin gruparea elementelor fugare în jurul lui şi organizarea atât a acestor elemente fugare cât şi a elementelor foste în P.N.Ţ.-Maniu, al cărui membru a fost şi el, cât şi [a altor] elemente duşmănoase, indiferent de apartenenţa lor politică.

3. Scopul urmărit în această organizare subversivă a fost subminarea regimului de democraţie populară de la noi şi schimbarea lui prin forţă, acţionând sub forma unei mişcări de eliberare naţională în care să fie grupată reacţiunea de la noi din ţară, care să se constituie într-un „Bloc Naţional" şi cu sprijinul reacţiunii internaţionale, să înceapă o luptă armată pentru atingerea acestui scop.

[193] De regulă, asemenea obligaţii se luau prin constrângere fizică sau prin şantaj. Secretul „înţelegerii" era obligatoriu.

4. Ca prim plan de acţionare, col. UTZĂ ION şi-a determinat zona de acţiune în regiunea Banatului, între Reşiţa, Bocşa, Lugoj, Valea-Timişului, Masivul Ţarcu şi [vârful] Gugu, între Timiş şi Cerna şi Berzovia-Comorâşte.

5. Din punct de vedere operativ, col. UTZĂ ION, a prevăzut acţiuni de teroare, pe care le-a şi efectuat prin atacarea organelor administrative şi a organelor politice din plasa Teregova şi prin diferite atacuri tâlhăreşti, iar pentru mai departe întrevedea lupte de guerilă şi la momentul psihologic şi politic oportun organizarea unei răscoale în contra regimului democratic de la noi din ţară.

În concluzie, scopul urmărit de susnumitul colonel a[u] fost acţiuni de forţă, pentru a ajunge la răscoala de masă în contra regimului de democraţie populară de la noi din ţară.

Constatările de mai sus sunt bazate pe acţiunile concrete ale susnumitului, atât din punct de vedere organizatoric, cât şi din acţiunile teroriste întreprinse şi din materialul capt[ur]at cu ocazia împuşcării susnumitului şi care material se trimite în copie anexat şi din care la filele 1-30 reiese clar acest scop urmărit de el.

În ce priveşte realizările ce a reuşit să le îndeplinească în scopul urmărit de el până în prezent (suntem în continuarea cercetărilor şi depistării elementelor organizate de el) s-au constatat în mod concret următoarele:

1. A organizat în jurul lui un număr aproximativ de 24-30 fugari, cu care împreună a format o bandă înarmată [ale cărei] elemente sunt, în majoritatea lor, elemente certate cu justiţia şi infractori de drept comun, având şi unele elemente de fugari politici proveniţi din fostul P.N.Ţ.-Maniu, legionari şi P.N.L.-Brătianu.

2. A organizat grupuri subversive în mai multe comune din plasa Teregova, judeţul Severin, formate la fel din elemente foste P.N.Ţ.-Maniu şi legionare şi elemente de dezordine.

3. A luat legătura cu unele elemente din Lugoj, Caransebeş, Timişoara şi Reşiţa, în special cu ofiţeri deblocaţi şi cu elemente provenite din fostele partide istorice, în vederea organizării de grupe subversive şi pentru alimentarea lui cu armament şi pentru scopul de a se face o legătură cu străinătatea în vederea primirii de ajutoare materiale, care să-l ajute în scopul urmărit.

4.- A organizat o propagandă duşmănoasă regimului democratic de la noi prin lansarea de zvonuri alarmiste, prin acţiuni de defăimare a conducătorilor de la noi şi prin întreţinerea spiritului monarhic în rândul populaţiei.

În mod concret, în ce priveşte realizările sale, s-a[u] constatat următoarele:

- Sunt identificate grupuri subversive în comunele Cănicea, Domaşnea, Verendin, Cornereva, Mehadica, Globurău, din judeţul Severin, fiind reţinuţi de către noi un număr de 20 (douăzeci) de persoane din aceste grupuri subversive (acţiunea fiind în curs).

- Sunt identificate legături în Lugoj, Caransebeş, Timişoara, Reşiţa, fiind reţinute de noi până în prezent 10 persoane ca legături din Lugoj, Caransebeş, Timişoara, acţiunea fiind în curs, pentru reţinerea elementelor identificate din Reşiţa.

- Ca probe concrete a celor de mai sus sunt diferitele scrisori şi notiţe găsite asupra col. UTZĂ ION, care se trimit anexate în copie prezentului raport (partea a II-a din dosarul anexă).

Nu s-au putut identifica până în prezent legăturile reieşite din scrisorile col. UTZĂ ION, [scrisori] anexate la dosarul anexă de la fila 31, 32, 33, 36, 37 şi 38.

Raportăm totodată că atât cercetările cât şi acţiunea informativă este în continuare pentru depistarea şi reţinerea atât a elementelor fugare existente, cât şi a elementelor subversive din sate şi oraşe, din această regiune.

Anexăm totodată prezentului raport şi un tabel nominal de persoanele reţinute până în prezent în cadrul acţiunii de depistare a organizaţiei subversive condusă de col. UTZĂ ION.

Vom raporta la timp orice noi constatări.

Lt. col. de Securitate
(ss.) Ambruş Coloman

Anexe: 1. dosar copii de pe materialul găsit asupra col. UTZĂ. [Aceste copii nu există în dosar].

2. un tabel nominal de reţinuţii în cadrul organizaţiei subversive col. UTZĂ.

TABEL NOMINAL
despre elementele reţinute în cadrul organizaţiei subversive condusă
de col. UTZĂ ION

1.	ADAM SEVER	Lt. col. în rezervă, domiciliat în Caransebeş, legătura cu col. UŢĂ pentru armament şi informaţii.
2.	DAVIDESCU GRIGORE	Absolvent de liceu, domiciliat în Caransebeş, curier între col. Uţă Ion şi lt. col. Adam Sever.
3.	LUMINOSU GHEORGHE	Cârciumar, fost gardian public, domiciliat în Lugoj, în legătură cu col. UTZĂ pentru procurare de armament, informaţii şi organizare.
4.	TOTIR CONSTANTIN	Învăţător, domiciliat în Lugoj, în legătură cu col. Uţă Ion pentru organizare şi procurare de armament şi informaţii. Fost secretar general al fostului P.N.Ţ.-Maniu Lugoj.
5.	PAU IOAN	Cârciumar, domiciliat în Lugoj, în legătură cu col. Uţă Ion şi elemente legionare.
6.	MURARIU ZEVEDEI	Profesor, domiciliat în Lugoj, legătură cu col. Uţă Ion şi elemente legionare.
7.	IDVOREANU ILEANA	Funcţionară, domiciliată în Lugoj, în legătură cu organizaţia subversivă a col. Uţă Ion şi elemente legionare.
8.	JUCU CONSTANTIN	Căruţaş, domiciliat în Lugoj, în legătură cu col. Uţă Ion pentru procurare de armament.

9.	TARCO DIMITRIE	Fost perceptor, domiciliat în Lugoj, în legătură cu organizaţia subversivă a col. Uţă Ion.
10.	DRĂGULESCU SERAFIM	Col (r), domiciliat în Timişoara, bănuit a fi în legătură cu col. Uţă Ion şi elemente legionare, reieşit dintr-o notiţă a col. Uţă Ion.
11.	NICOARĂ IOAN	Învăţător din comuna Cănicea, şeful grupului subversiv din Cănicea şi legătură directă cu col. Uţă Ion.
12.	ARMAŞ NICOLAE	Plugar din comuna Cornereva, membru în organizaţia subversivă a col. Uţă Ion şi legătură directă cu el.
13.	DUICU SAMUILĂ	Plugar din comuna Cornereva, membru în organizaţia subversivă a col. Uţă Ion şi întrebuinţat ca şi curier.
14.	DRĂGHICESCU PAVEL	Plugar, domiciliat în comuna Valea Bolvaşniţa, membru în organizaţia subversivă şi găzduitor (două luni l-a găzduit) pe col. UTZĂ.
15.	VĂDRARIU ANDREI	Plugar din comuna Mehadica, membru în organizaţia subversivă şi participant înarmat la acţiunile col. UŢĂ I. (El a denunţat locul exact unde se găseşte col. UŢĂ în urma acţiunii organizate de noi).
16.	DOMOŞNEANU PETRE	Student, domiciliat în com. Iablaniţa, curier al organizaţiei subversive.
17.	BĂCILĂ IOAN	Plugar din com. Globurău, membru în organizaţie şi fost în banda de fugari a col. Uţă Ion, prezentat la noi în urma acţiunii duse de noi şi în prezent folosit de noi pentru depistarea restului de fugari.
18.	VULPEŞ GHEORGHE	Plugar, din com. Cornereva, membru în organizaţia subversivă, în contact direct cu col. Uţă, în prezent folosit de noi pentru captarea restului de fugari.
19.	ILIŢESCU GHEORGHE	Pensionar C.F.R. din com. Globurău, membru în organizaţia subversivă a col. Utză şi legătură directă cu el şi cu elemente legionare.
20.	NICOARĂ PETRE	Student, din com. Iablaniţa, în legătură cu organizaţia subversivă.
21.	VULPEŞ PETRU	Plugar din com. Cornereva, membru în organizaţia subversivă şi în legătură directă cu col. Uţă Ion.
22.	VORNICUŢĂ IOAN	Plugar din com. Rusca; în legătură directă cu organizaţia subversivă.
23.	TALPEŞ SAMSON	Comerciant, bănuit a fi în legătură cu organizaţia subversivă.
24.	SURU TOMA	Preot din com. Verendin, membru în organizaţia subversivă şi legătură directă a colonelului Uţă.
25.	CAREBA DIONISIE	Plugar din com. Borlovenii Noi, gazda col. Uţă şi membru în organizaţia subversivă.
26.	CAREBA GAVRILĂ	Plugar din com. Borlovenii Noi, gazda col. Uţă şi membru în organizaţia subversivă.
27.	BASULESCU ILIE	Plugar din com. Valea-Bolvaşniţa, în legătură cu organizaţia subversivă.

28.	ŞANDRU PETRU	Plugar din com. Cornea, în legătură cu organizaţia subversivă.
29.	FERESCU CRÂSTEA	Plugar din com. Cornereva, în legătură cu organizaţia subversivă.
30.	ANCULEA HOREA	Morar din com. Teregova, în legătură cu organizaţia subversivă.

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 152-156.

36. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre arestarea lui Stolojescu Pavel.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. 4/2737 din 23 februarie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

Tov. Dulgheru
28.2.1949/SI + SII
Veţi urmări cercetarea

A se preda imediat Tov. Director General.

Raportăm că în depistarea organizaţiei subversive legionare[194] de pe teritoriul judeţului Severin, până în prezent au fost reţinute un număr de 80 (optzeci) de persoane, asupra cărora s-a dovedit că activează în organizaţia subversivă legionară.

Aceste reţineri s-au efectuat numai de organele Securităţii.

În ziua de 19 februarie 1949, organele noastre au reuşit să prindă pe numitul STOLOJESCU PAVEL, mecanic la IPEIL din com. Cuptoare, jud. Severin, care era fugit şi era în legătură cu fugarii legionari.

Din cercetările efectuate asupra susnumitului a putut fi identificat şi ridicat următorul armament care se găsea asupra elementelor legionare reţinute de noi şi ascunse de ei:

- 5 (cinci) pistoale automate
- una armă Z.B.
- una armă Manlicher
- una armă Z.B. cu 15 cartuşe

[194] Securitatea denaturează adevărul, generalizând participarea legionarilor la rezistenţa armată anticomunistă din Banat. În realitate, alături de aceştia au luptat ţărănişti, militari, muncitori şi alte categorii de cetăţeni.

- una armă rusească
- una carabină
- muniția respectivă pentru aceste arme, cca. 40 de cartuşe de pistol şi arme.

Acțiunea este în curs.

Lt. col. de Securitate,
(ss.) Ambruş Coloman

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 247.

37. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre ciocnirea dintre o companie a Batalionului 5 de Securitate şi grupul de partizani condus de Ionescu-Blănaru.

Tov. Birtaş STRICT SECRET
Tov. Dulgheru spre ştiință
D.5

TELEGRAMĂ
A SE PREDA IMEDIAT TOV. DIR. GRAL = FOARTE URGENT=
D.R.S.P. TIMIŞOARA CĂTRE D.G.S.P. BUC.
12^{20} (ss.) Niță

FR. TIMIŞOARA SEC. NR. 515 350 23/2/1949 11/50 = RAPORTĂM CĂ ÎN ZIUA DE 22 FEBR. A.C. ORELE 16, ÎN URMA INFORMATZIUNILOR FURNIZATE DE ORGANELE NOASTRE, O COMPANIE DIN BAT. 4 [corect 5] SECURITATE ÎNSOTZITĂ DE UN ORGAN AL NOSTRU A LUAT CONTACT CU O BANDĂ DE FUGARI LEGIONARI DE SUB CONDUCEREA NUMITULUI SPIRU BLĂNARU. REZULTATUL PÂNĂ ÎN PREZENT ESTE URMĂTORUL. AU FOST ÎMPUŞCATZI DOI BANDIȚI ŞI ANUME UNUL PETRE ANCULEA, FOST SERVITOR LA PRETURA TEREGOVA, MEMBRU AL ORGANIZATZIEI LEGIONARE, UNUL DIN INITZIATORII ATACULUI ASUPRA POSTULUI DE JANDARMI TEREGOVA. URDĂREANU GHEORGHE, PLUGAR DIN COMUNA DOMAŞNEA, MEMBRU AL ORG. SUBVERSIVE LEGIONARE, URMĂRIT PENTRU CRIME, UNUL DINTRE PRINCIPALII ATACATORI ASUPRA POSTULUI DE JANDARMI TEREGOVA. - AU FOST PRINŞI ŞI DOI BANDITZI ŞI ANUME: UNUL GHIMBOAŞĂ NICOLAE, PLUGAR DIN TEREGOVA, PARTICIPANT LA ATACUL DIN TEREGOVA, [ŞI] ŞMULTEA GHEORGHE, ELEV LA ŞCOALA SUPERIOARĂ DE COMERTZ DIN SATU MARE, DOMICILIAT ÎN TEREGOVA, MEMBRU ÎN ORGANIZATZIA SUBVERSIVĂ LEGIONARĂ. - LUPTA A DURAT DOUĂ

ORE ŞI UN NUMĂR DE 25 INDIVIZI CARE FORMAU BANDA AU REUŞIT SĂ DISPARĂ. URMĂRIREA LOR ESTE ÎN CONTINUARE, BANDA DE FUGARI FIIND ÎN URMĂRIRE DIN 21 IANUARIE 1949. ÎN ZIUA DE 22 FEBRUARIE 1949 AU PRINS DOI PLUGARI DIN TEREGOVA PE CARE I-AU LUAT CU EI ŞI AU FOST GĂSITZI ÎMPUŞCATZI DE BANDITZI ÎN LOCUL UNDE S-A EFECTUAT ACTZIUNEA[195]. ATÂT MODUL ÎN CARE S-A AJUNS LA ACTZIUNE CÂT ŞI AMĂNUNTE, VOR FI RAPORTATE ÎMTR-UN RAPORT SPECIAL. - AU FOST RĂNITZI UN SUBLOCOTENENT ÎN PICIOR, UN CAPORAL LA CAP ŞI PICIOR, AMBII DIN BAT. 4 [corect 5] SECURITATE ŞI CARE SE GĂSESC ÎN PREZENT LA SPITALUL DIN CARANSEBEŞ ŞI UN SOLDAT CARE A FOST RĂNIT FOARTE UŞOR LA GÂT, RĂMÂNÂND MAI DEPARTE ÎN CONTINUAREA ACTZIUNEI! = LT. COL. DE SECURITATE NR. 11/2737 DIN 23/2/1949+

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 241.

38. **1949 februarie 23, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre ciocnirea de la Pietrele Albe dintre trupele de Securitate şi partizanii conduşi de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru.

DIRECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. 11/2737 din 23 februarie 1949

STRICT SECRET

DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI BUCUREŞTI
A se preda imediat Tov. Director General

Raportăm că în ziua de 22 februarie 1949, orele 16, în urma informaţiunilor furnizate de organele noastre, **o companie** din Bat. 5 Securitate, însoţită de un organ al nostru a luat contact cu banda de fugari legionari de sub conducerea numitului SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE, notar public din Teregova.

Rezultatul acţiunii până în prezent este următorul:

Au fost împuşcaţi doi bandiţi şi anume:

1. PETRE ANCULIA, din comuna Teregova, servitor la Pretură şi membru în organizaţia subversivă legionară, unul din iniţiatorii atacului Postului de Jandarmi Teregova.

[195] Cei doi erau bănuiţi că sunt informatori ai Securităţii, deci trădători. Se ştia că sunt activişti comunişti.

2. URDĂREANU GHEORGHE, plugar, din comuna Domaşnea, jud. Severin, membru în organizaţia subversivă legionară, urmărit pentru crimă, şi unul din principalii atacatori ai Postului de Jandarmi Teregova.

Au fost prinşi vii doi bandiţi şi anume:

1. GHIMBOAŞE NICOLAE, plugar din comuna Teregova, jud. Severin, participant la atacul Postului de Jandarmi Teregova.

2. ŞMULTEA GHEORGHE, elev al Şcolii Superioare de Comerţ din Satu-Mare, domiciliat în Teregova, jud. Severin, membru al organizaţiei subversive legionare.

Asupra lor s-a găsit următorul armament:

1. trei arme Z.B. cu cartuşele respective.

2. un pistol-mitralieră.

3. un pistol automat Parabellum.

4. o traistă cu cartuşe pentru armă Z.B. şi pistol automat.

Banda de fugari era compusă din 29 (douăzecişinouă) bandiţi, (fapt verificat din declaraţia celor doi bandiţi prinşi) şi dintre care până în prezent 25 (douăzecişicinci) au reuşit să dispară. **Lupta a durat două ore**, banda de fugari a declanşat în tot acest timp un puternic foc.

Acţiunea este în continuare, urmărindu-se bandiţii cu un efectiv de **trei companii**, dirijate pe direcţii diferite, pe baza informaţiunilor primite de la cei doi bandiţi prinşi şi după urmele pe care le-au lăsat.

Modul în care s-a ajuns la acţiune:

Organele noastre, în ziua de 20 februarie 1949, a[u] identificat, din informaţii sigure, pe numitul ŞMULTEA TRAIAN, plugar, (tatăl banditului prins) ca unul ce are contact cu banda de legionari şi ca unul ce îi alimentează, domiciliat în Teregova-Severin.

În aceeaşi zi (20 februarie a.c.) susnumitul a fost reţinut de organele noastre în mod discret şi, în urma cercetărilor efectuate asupra lui, s-a constatat că banda de legionari fugari de sub conducerea numitului SPIRU BLĂNARU se găseşte într-un sălaş din regiunea Teregovei, la locul numit FAŢA TOMNATICII, în unul din sălaşele din vecinătatea reţinutului ŞMULTEA TRAIAN.

În urma acestei informaţii sigure, s-a trecut la o acţiune cu un efectiv de un pluton din Batalionul 5 Securitate, însoţit de un organ al nostru şi de arestatul ŞMULTEA TRAIAN, dat ca călăuză.

Acţiunea a început în dimineaţa zilei de 21 februarie a.c. şi s-a identificat sălaşul unde locuiau fugarii legionari, care însă au reuşit să dispară cu circa 40 de minute înainte de sosirea unităţii, din cauza următoarelor greşeli comise de unitatea care a acţionat:

1. Cu toate că s-a ordonat ca deplasarea trupei la obiectiv să se efectueze cu începere de la orele 22 în seara zilei de 20 februarie a.c., pentru a ajunge sub protecţia nopţii la obiectiv, unitatea s-a deplasat abia la orele 4.30 minute în dimineaţa zilei de 21 februarie a.c. şi apropierea de obiectiv făcându-se la lumina zilei, au fost observaţi de bandiţii fugari de la circa 3 km distanţă şi astfel aceştia au putut să dispară (fapt verificat şi din declaraţia celor doi bandiţi prinşi).

Trupa a sosit în obiectiv, unde într-un sălaş a găsit culcuşul fugarilor, mămăliga caldă şi **urme de paşi**[196], **care indicau direcţia de retragere a bandiţilor**.

2. Cu toate că erau urme care conduceau spre locul de retragere a bandiţilor, unitatea nu a continuat urmărirea şi abia după ce organele noastre au fost informate de cele petrecute şi au cerut continuarea imediată a urmăririi, s-a trecut la continuarea acţiunii cu acelaşi pluton şi cu un organ al nostru.

În ziua de 22 februarie 1949, banda de fugari legionari, fiind urmărită, s-a deplasat în direcţia locului numit PIETRELE ALBE şi în drum a prins doi cetăţeni din com. Teregova, care erau cu căruţa la munte şi i-au luat cu ei, împreună cu doi cai, proprietatea celor doi cetăţeni.

Copilul unuia dintre cei doi plugari răpiţi a sesizat unitatea care era în urmărirea bandiţilor, indicându-le direcţia lor de retragere.

Plutonul care era în urmărire a fost întărit cu încă trei plutoane din Bat. 5 Securitate şi luând urma bandiţilor a reuşit să-i ajungă la orele 14, când s-a luat contactul cu ei.

Bandiţii au fost aceia care au observat trupa care îi urmărea şi au deschis focul asupra trupei, având asupra lor una mitralieră, mai multe puşti Z.B., pistoale-mitralieră şi grenade, astfel că unitatea nu a putut desăvârşi încercuirea lor, iar bandiţii, postându-şi o avangardă [ariergardă] de patru oameni (aceia care au căzut) sub protecţia lor au reuşit să dispară în pădure.

Imediat, la faţa locului, s-au luat măsuri de a se continua urmărirea lor cu un efectiv de 3 companii, dirijate pe direcţii diferite, punctate de noi, pe baza declaraţiilor date nouă de cei doi bandiţi prinşi şi bazaţi pe urmele lăsate de ei[197].

Totodată raportăm că cei doi plugari din Teregova, identificaţi în persoana numiţilor MUNTEANU GHEORGHE de ani 46, şi MIHAI CHERCIU de ani 25, au fost găsiţi împuşcaţi de bandiţi la locul unde s-a desfăşurat acţiunea[198].

În urma acţiunii au fost răniţi următorii:

1. Slt. AIROAEI VASILE din Bat. 5 Securitate, de două cartuşe care l-au lovit în piciorul drept, fiind internat în prezent la spitalul Caransebeş. (Acest ofiţer a condus operaţia plutonului începând din ziua de 21 februarie a.c. şi a comis greşelile arătate, însă în acţiunea din 22 februarie a.c. a dat dovadă de mult spirit de sacrificiu şi hotărâre).

2. Caporal NEDELCU IOAN din Bat. 5 Securitate, rănit de două cartuşe, unul lovindu-l în piciorul stâng, iar un cartuş l-a lovit în cap, făcându-i o leziune adâncă; în prezent se găseşte în spitalul Caransebeş, sub intervenţie chirurgicală.

3. Soldat TONŢA NICOLAE din Bat. 5 Securitate, rănit foarte uşor la gât de schija unei grenade.

---

[196] Pământul era acoperit cu zăpadă abundentă.

[197] Disproporţia de forţe era evidentă.

[198] Se pare că ţăranii Gheorghe Munteanu şi Mihai Cherciu, precum şi copilul, au fost în legătură cu Securitatea.

Totodată anexăm tabelul nominal al fugarilor care compun banda de legionari fugari de sub conducerea lui SPIRU BLĂNARU.

De rezultatul acțiunii ce este în curs, vom raporta la timp.

Lt. Col. de Securitate,
(ss.) Ambruș Coloman
L.S.

TABEL NOMINAL

De indivizi care formează banda de fugari condusă de Spiru Blănaru[199]

1. BLĂNARU SPIRU, avocat din Caransebeș, șeful bandei de fugari și membru în organizația subversivă legionară.

2. IONESCU GHEORGHE, notar public din Teregova.

3. VALUȘESCU VASILE, lt. de administrație în cadrul disponibil, originar din județul Caraș.

4. ANCULIA PETRE, fost om de serviciu la Pretura Teregova, membru în organizația subversivă legionară.

5. URDĂREANU GHEORGHE, plugar din com. Domașnea, membru în organizația subversivă legionară și criminal.

6. BERZESCU IOVAN, plugar din com. Teregova.

7. GHIMBOAȘE NICOLAE, plugar din com. Teregova, membru în organizația subversivă legionară.

8. GHIMBOAȘE IANCU, plugar din com. Teregova, membru în organizația subversivă legionară.

9. STOICHESCU PAVEL, plugar din com. Teregova, membru în organizația subversivă legionară.

10. HORESCU NICOLAE, plugar din com. Domașnea, membru al organizației subversive legionare.

11. HORESCU ANA, studentă la Cluj, din com. Domașnea, membră în organizația subversivă legionară.

12. CRISTESCU GHEORGHE zis GALEA, plugar din com. Domașnea, membru în organizația subversivă legionară.

13. PETRU PUȘCHIȚĂ zis LIBER, plugar din com. Domașnea, membru în organizația subversivă legionară.

14. PUȘCHIȚĂ VICHENTIE, plugar din com. Domașnea, membru în organizația subversivă legionară.

15. MOATER MARTIN, cojocar din com. Slatina-Timiș, membru în organizația subversivă legionară.

---

[199] Patru precizări: a) Nu toți membrii grupului erau legionari; b) Comandant a fost Gheorghe Ionescu, iar Spiru Blănaru era ajutorul său; c) Erau două grupuri reunite: unul condus de Ionescu și al doilea condus de Blănaru; d) Gheorghe Ionescu avea gradul de căpitan de rezervă și era țărănist, iar Spiru Blănaru avea gradul de fruntaș t.r. și era legionar.

16. COPĂCEANU MARTIN, plugar din com. Teregova, membru în organizaţia subversivă legionară.

17. MARIŢESCU ROMULUS zis FERT, din com. Teregova, criminal.

18. ŞMULTEA GHEORGHE, elev la Şcoala Comercială Superioară, din Teregova, membru în organizaţia subversivă legionară.

19. ANCULIA ROMULUS, fost om de serviciu la primăria Teregova, membru în organizaţia subversivă legionară.

20. CARAIMAN ION, cojocar din com. Feneş, membru în organizaţia subversivă legionară.

21. RUŞEŢ TUDOR, plugar din com. Teregova, membru în organizaţia subversivă legionară.

22. ANCULIA MOISE, plugar din com. Teregova, membru în organizaţia subversivă legionară.

23. STOICHESCU IOAN, plugar din com. Teregova, în prezent fugit de la bandă, din informaţii cu intenţia de a se preda organelor Securităţii.

24. BERZESCU PETRE, plugar din com. Teregova.

25. BERZESCU ION, plugar din com. Teregova.

26. GROZĂVESCU IANAŞ, plugar din com. Teregova.

27. ŞMULTEA HORIA, plugar din com. Teregova, membru în organizaţia subversivă legionară.

28. CIMPOCA IACOB, plugar din com. Teregova.

29. IVANICI GHEORGHE, măcelar din com. Teregova.

30. COVACI ILIE, plugar din com. Teregova.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 199-204.

39. **1949 februarie 24, [Caransebeş].** Comandamentul Unic Timiş raportează Ministerului Afacerilor Interne, Secretariatul General pentru Trupe, despre acţiunea din 22 februarie 1949 de la Pietrele Albe.

COMANDAMENTUL UNIC TIMIŞ
STRICT-SECRET
PRIN CURIER Nr. 30.200 din 24 februarie 1949

Către,
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
SECRETARIATUL GENERAL PENTRU TRUPE

În ziua de 22.II.1949, compania TEREGOVA era în executarea misiunii de capturare a bandei „TEREGOVA", *semnalată cu precizie de Securitate în jurul sălaşelor de pe „Faţa Tomnatica" şi condusă [călăuzită] de reţinutul ŞMULTEA*

TRAIAN (al cărui fiu făcea parte din bandă şi a şi fost capturat în acţiunea din 22.II.1949)[200] nereuşind să prindă banda, care şi-a părăsit culcuşul numai cu aproximativ 30-40 minute înainte de sosirea trupei, fiind semnalată de observatorii lor încă de la 3-4 km. În timpul când se înapoia din această misiune înspre Teregova, este înştiinţată că banda a atacat o coloană de 3 căruţe care aduceau fân de la sălaşe şi se îndrepta spre comună, pe valea pârâului Teregova.

Tot atunci compania a mai luat cunoştinţă că bandiţii au reţinut pe locuitorii MUNTEANU GH şi CHERCIU MIHĂILĂ, ambii din Teregova. De asemenea au luat şi doi cai ai locuitorului Munteanu Gheorghe, deshămându-i de la căruţa acestuia. Operaţiunea a fost făcută sub ameninţarea pistolului de către banditul MARIŢESCU ROMULUS zis FERT, însoţit de alţi doi bandiţi.

Copilul lui MUNTEANU GH., reuşind să scape, a alarmat compania din Teregova la ora 13.45.

Sublocotenentul AIROAEI GH. VASILE, care executase misiunea de pe Tomnatic, a trecut în urmărirea bandiţilor, condus de urmele lăsate de aceştia, precum şi de cei doi cai pe care îi furaseră.

Operaţiunea de urmărire a fost continuată până în regiunea Pietrele Albe, cota 1099 (8 km vest Teregova).

Aici compania a luat contact cu bandiţii (ora 15,30).

Acţiunea s-a desfăşurat aşa cum se arată în schiţa alăturată. [Schiţa lipseşte din dosar].

Bandiţii, găsindu-se pe un punct dominant, au văzut compania care se îndrepta (cu măsuri de siguranţă) pe vâlceaua care duce înspre Pietrele Albe.

La aproximativ 200 m, bandiţii au deschis focul cu armamentul automat, în [către] primele elemente ale companiei, conduse chiar de slt. Airoaei Vasile.

La primirea focului şi după ce a fost conturată zona ocupată de bandiţi, sublocotenentul Airoaei Vasile a luat măsuri de desfăşurare a companiei, pe cei doi versanţi ai vâlcelei, cu scopul de a executa o dublă învăluire.

Operaţiunea s-a făcut în tot timpul sub observarea şi focul extrem de puternic al bandiţilor. Desfăşurarea a fost mult îngreuiată şi apropierea întârziată simţitor.

La ora 17, pe timpul când învăluirea s-a pronunţat simţitor, slt. Airoaei Vasile cade rănit la piciorul drept de două gloanţe. Trupa, rămânând fără comandant, acţionează pe cont propriu.

Bandiţii, simţind învăluirea schiţată de companie, lasă o arie[r]gardă alcătuită din: Petre Anculia, Ghiţă Urdăreanu, Ghimboaşă Nicolae şi Şmultea Gheorghe, sprijinită de focul unei mitraliere instalată înapoi, pe un punct dominant.

La adăpostul acestei ariergarde, restul bandiţilor se retrag şi dispar în pădure.

Întreaga ariergardă a fost capturată, mai puţin mitraliera, care era mult în spate, în apropierea pădurii.

Continuarea operaţiunii a fost mult îngreunată şi de faptul că întunericul a înlesnit fuga bandiţilor şi pierderea urmelor.

---

[200] Text subliniat cu creion roşu.

Totuşi, trupa a rămas în tot cursul nopţii în zona unde s-a desfăşurat lupta şi a doua zi dimineaţa a reluat înaintarea, pe urmele lăsate de bandiţi.

Operaţiunea s-a dus străbătând întregul masiv păduros până în regiunea satului BREBU NOU, când urmele au fost pierdute.

REZULTATE:

Au fost împuşcaţi mortal în timpul luptei:

- banditul PETRE ANCULIA
- banditul GHIŢĂ URDĂREANU

Au fost prinşi:

- banditul GHIMBOAŞĂ NICOLAE
- banditul ŞMULTEA GHEORGHE[201]

S-au găsit urme de sânge, ceea ce denotă că în rândurile bandiţilor sunt unii răniţi.

ARMAMENT ŞI MUNIŢIUNI:

S-a ridicat de la bandiţi:

- 1 pistol Parabellum,
- 1 buc. grenadă defensivă,
- 1 buc. puşcă Mausser,
- 1 puşcă Mannlicher,
- 1 pistol-mitralieră Oriţa,
- 1 grenadă Kisser,
- 1 pumnal (baionetă),
- 1 sac de merinde plin cu cartuşe diferite.

PIERDERI:

- Slt. AIROAEI GH. VASILE, rănit grav la piciorul drept de două gloanţe. Până în momentul de faţă, nu s-au ivit complicaţii şi doctorul speră că piciorul îi va fi salvat.

- Caporalul NEDELCU I. IOAN, rănit la cap (craniul deschis în regiunea parietală dreaptă şi creierul atins superficial). Doctorul ne asigură că este în afară de orice pericol.

- Fruntaşul TONŢA GHEORGHE, rănit uşor la gât de schije de grenadă. A fost pansat şi lăsat la companie.

Toţi răniţii au fost iniţial pansaţi de medicii din Teregova şi ulterior transportaţi la Spitalul de Stat din Caransebeş, unde se găsesc şi în momentul de faţă.

---

[201] Cadavrele lui Anculia şi Urdăreanu au fost expuse în faţa primăriei. Grozăvescu Gheorghe (Mutu) declară că Anculia era împuşcat în tâmplă, iar Urdăreanu avea artera carotidă tăiată. Cât priveşte pe Ghimboaşă şi Şmultea, pentru eroismul lor, vor fi asasinaţi de către securişti la 2 august 1949.

S-au distins în această acțiune:

- Slt. AIROAEI GH.VASILE care a dat dovadă de foarte multă inițiativă, curaj și spirit de sacrificiu.
- Plut. maj. SĂBĂILĂ ILIE, din Securitate.
- Serg. maj. MIRCIOIU I. D-TRU.
- Cap. NEDELCU I. IOAN (rănit la cap).
- Serg. FILIMON IOAN.
- Cap. IOANIȚESCU GHEORGHE.
- Serg. ZAHARIA PETRE.
- Serg. DOBRE AUREL.
- Serg. MIROTA CORNEL.
- Cap. GANEA ION.
- Frt. TONȚA GHEORGHE.
- Sold. DIMA AUREL.
- Frt. BETA PETRU.
- Sold. SONCA DUMITRU.

MĂSURI:

Pe baza informațiunilor obținute de la bandiții capturați, am montat o acțiune pe trei direcții convergente, să străbată toate sălașele în care în mod obișnuit bandiții își făceau culcușul.

Operațiunea a fost concepută pe bază de date sigure și credem că va duce la distrugerea bandei Teregova.

INFORMAȚIUNI:

Bandiții sunt conduși de către notarul public din Teregova IONESCU GHEORGHE și avocatul BLĂNARU SPIRU.

În rândurile lor se găsesc în mare parte elemente urmărite pentru tot felul de infracțiuni. Mulți dintre ei sunt criminali.

Tot în rândurile bandiților se mai găsește și o femeie, ANA HORESCU, fostă studentă la Facultatea de Medicină, fiica banditului HORESCU NICOLAE, existent în această bandă.

Banda a fost alimentată tot timpul cu muniție și alimente, de către GHIȚĂ URDĂREANU (omorât).

Întreaga bandă este compusă din 28 de bandiți și o femeie. În momentul de față, au rămas numai 24 și o femeie.

[Banda] are asupra sa o mitralieră, pistoale-mitralieră, puști Z.B. și grenade.

Cei doi țărani din satul Teregova, ridicați de bandiți, au fost omorâți încă înainte de a se începe lupta, de către banditul MARIȚESCU ROMULUS zis FERT (declarația banditului Ghimboașă Nicolae).

De remarcat bestialitatea criminalilor. Țăranul Cherciu Mihăilă a fost găsit legat de mâini și de picioare și cu ochii scoși.

Ambii țărani [fiind] expuși în satul Teregova, au provocat indignarea întregii populații, care și-a manifestat-o prin strigăte de „Moarte bandiților".

O mare parte din cetățeni se oferă să conducă trupele în acțiunea întreprinsă împotriva lor.

COMANDANTUL ZONEI IV TERITORIALĂ
GENERAL MAIOR (ss.) I. BĂJENARU

MAIOR DE SECURITATE
(ss.) MOIȘ AURELIAN

MAIOR DE SECURITATE
(ss.) KLING ZOLTAN

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 194-197.

40. **1949 martie 2, Timișoara**. D.R.S.P. Timișoara raportează D.G.S.P. despre acțiunile pentru lichidarea grupurilor de partizani din Banat.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI TIMIȘOARA
No. 11/2737 din 2 martie 1949

Către,
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI
BUCUREȘTI

D.5 **SI**

Urmare raportului nostru No. 2737 din 27.II.1949, raportăm următoarele:

Acțiunea de urmărire a bandiților s-a soldat cu un rezultat negativ, reușind să dispară și trupa nu a mai putut lua contact cu banda.

În prezent organele noastre sunt în curs de a identifica:

1. Locul unde s-ar găsi în prezent banda de legionari fugiți.

2. Identificarea membrilor organizației subversive legionare de pe teritoriul județului Severin.

Pentru realizarea obiectivului de la punctul 1, s-au executat de noi următoarele:

- S-a creat o rețea informativă în comuna Teregova, jud. Severin (de unde sunt majoritatea bandiților fugari), rezultat pozitiv putându-se aştepta după scurgerea câtorva zile, deoarece în urma contactului ce s-a luat cu ei în ziua de 22 februarie a.c., nu au reluat legături cu comunele.

- Se cercetează elementele legionare reținute şi în special banditii captați [capturați], pentru a stabili cu precizie locurile de adăpostire a lor şi legăturile din comune.

Pentru realizarea scopului arătat în punctul 2), s-a[u] executat de noi următoarele:

- S-a creat o rețea informativă în comunele unde s-a constatat că mai există elemente subversive legionare.

- Sunt cercetate vârfurile din organizația subversivă legionară ce sunt reținute, pentru a scoate elemente noi, în special curierii.

Raportăm totodată că acțiunea informativă pentru identificarea locului de adăpost al bandei de fugari legionari, a fost mult îngreunată de faptul că nu s-a reuşit captarea lor în acțiunea din ziua de 22 februarie 1949, deoarece banditii s-au îndepărtat de regiunea unde eram penetrați informativ şi şi-au luat măsuri de precauție, prin ruperea temporară a legăturilor cu membrii organizației din comune, folosind poate alte legături, pe care urmează să le identificăm în prezent.

S-a constatat de noi, în mod concret, că în banda de fugari legionari se găseşte şi numitul IONESCU GHEORGHE, notar public din com. Teregova, cu încă aproximativ 10 (zece) banditi din Teregova şi care sunt toți foşti membri ai P.N.Ț.-Maniu.

Înțelegerea între comandantul bandei legionarilor SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE, notar public, care conduce elementele P.N.Ț.-Maniu nu este bună şi credem că se vor scinda. Divergențele sunt de ordin politic şi de supremație, ambii încercând să se considere şefi şi să ia conducerea bandei în mâna lor.

În general, starea de spirit a populației pe teritoriul unde se efectuează aceste operațiuni este bună, populația în majoritatea ei, şi în special țărănimea săracă, condamnă aceste bande şi sprijină acțiunea noastră din ce în ce mai mult, oferindu-se în mai multe cazuri de a lua parte la acțiuni contra banditilor, fie ca călăuză, fie ca element informativ.

Acțiunea este în curs şi vom raporta la timp orice noi constatări.

LOCOTENENT COLONEL DE SECURITATE,
(ss.) Ambruş Coloman

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 248.

41. **1949 martie 2, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre identificarea de noi membri şi infiltrarea unor informatori în organizaţia colonelului Uţă.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 2 martie 1949
[Expediat prin curier]

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI BUCUREŞTI

A se preda imediat tov. Director general.

Urmare raportului nostru Nr. [11/2737] din ... 1949, raportăm următoarele:

În urma acţiunii informative şi cercetărilor ce sunt în curs, asupra organizaţiei subversive a colonelului UTZĂ ION, până în prezent s-au constatat următoarele elemente noi:

1. Au fost identificaţi ca făcând parte din organizaţia subversivă încă un număr de 50 (cincizeci) persoane (afară de cele 30 persoane reţinute în prezent) din comunele Cornereva, Verendin, Domaşnea şi Cănicea, judeţul Severin, şi care urmează a fi ridicate.

2. Au fost reţinuţi următorii:

- Slt. în C.D.[202] CERNESCU NICOLAE din comuna Cornereva, judeţul Severin, fost funcţionar la Şantierul Văliug, jud. Caraş, identificat ca unul care a luat legătura prin curier cu col. UTZĂ ION şi a dat informaţiuni despre situaţia politică din Reşiţa şi Văliug. Col. Uţă Ion urmărea organizarea acţiunii sale prin [cuvânt ilizibil] reţinut în Reşiţa şi Văliug. (Fapt ce nu s-a efectuat deoarece legătura s-a luat abia în luna ianuarie 1949).

- Colonelul în rezervă GURGU MIHAI, din Caransebeş, judeţul Severin, care ne-a reieşit, din informaţiuni şi declaraţia celor reţinuţi, ca unul care avea contact cu col. UTZĂ şi activa în organizaţia lui. (este în curs de cercetări.)

Raportăm totodată că în prezent atât acţiunea informativă, cât şi cercetările sunt în curs pentru:

1. Prinderea bandiţilor fugari, care au făcut parte din banda col. UŢĂ ION
2. Identificarea completă a membrilor componenţi ai organizaţiei.
3. Identificarea legăturilor col. UŢĂ ION, cu persoane care au făcut legături eventuale cu reprezentanţi ai statelor capitaliste din Apus, concret a persoanelor denumite de col. UŢĂ (în scrisorile ce se găsesc în dosarul înaintat dvs. ca copie de pe materialul găsit asupra susnumitului) „Omul de Fier" şi „Omul din oraş".

---

[202] Cadrul disponibil.

Pentru ajungerea la un rezultat pozitiv în realizarea scopului arătat la punctul 1, s-au organizat de noi următoarele:

- A fost introdus în rândul bandiților fugari un informator de-al nostru, care a reuşit concret să ia legătura cu aceşti bandiți şi printr-o acțiune dirijată de noi să producă diversiune în rândurile lor, având ca rezultat concret scindarea a doi bandiți, de către grupul de bandiți (grupul este compus din 10 persoane) şi acțiunea este în curs pentru a monta împuşcarea celor doi bandiți despărțiți de grup, chiar de către ceilalți bandiți.

Tot prin acest informator s-a[u] putut stabili în mod precis locurile de adăpost ale acestor bandiți şi toate persoanele care sunt în legătură cu ei, alimentându-i şi adăpostindu-i.

În baza acestor informațiuni precise, în prezent suntem în curs de a organiza captarea [capturarea] bandiților printr-o acțiune simultană la obiectivele identificate cu precizie, folosind informatorul pentru a verifica obiectivul înainte de a trece la acțiune.

Pentru realizarea scopului arătat la punctul 2, s-au executat de noi următoarele:

- Sunt cercetați toți cei reținuți pentru a se stabili şi identifica cu precizie legăturile lor şi elementele care au făcut parte din organizație.

- S-a organizat o acțiune informativă prin elementele formate de noi, ca informatori, chiar din membrii organizației (fiind aleşi aceia care au fost constatați cei mai potriviți din toate punctele de vedere pentru acest scop).

Pentru realizarea sarcinii arătate la punctul 3, s-a executat de noi următoarele:

- S-a identificat până în prezent un curier al col. UȚĂ în persoana numitului VULPEŞ NICOLAE zis PICURA din comuna Cornereva, județul Severin, care urmează a fi reținut şi prin el se va putea face eventual identificarea obiectivelor pe care le urmărim.

- S-a organizat o acțiune informativă pentru identificarea curierilor col. UTZĂ ION, prin care la fel, vom putea identifica obiectivele urmărite.

În concluzie, pentru toate cele trei obiective puse în fața noastră, în ce priveşte organizația col. UTZĂ ION, atât din punct de vedere informativ, cât şi [al identificării lor], cercetările se continuă. Totodată vă înaintăm una fotografie, ce reprezintă armamentul şi muniția captată [capturată] în acțiunea de depistare a organizațiilor subversive de pe teritoriul județului Severin, captare [capturare] făcută până în prezent şi care [se continuă]. [Fotografia nu s-a găsit în dosar].

Vom raporta la timp orice noi constatări.

Lt. col. de Securitate
(ss.) Ambruş Coloman

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 157-159.

42. **1949 martie 3, Timişoara**. Memoriul depus la dosarul cauzei, în apărare, de către ziaristul Zaharie Mărineasa, în calitate de inculpat.

3 martie 1949/La dosar
Maior mag. Oprea Bonescu

[Dosar nr. 2501/1948]

Onorat Tribunal

Subsemnatul Zaharie Mărineasa, de profesiune ziarist, pentru apărarea mea în dosarul nr. 2501/1948, cu termen de dezbatere pe ziua de 3 martie 1949, cu onoare înaintez următorul

MEMORIU

Sunt inculpat împreună cu alţii şi mi se impută în rechizitoriu că:

1. am iniţiat şi constituit [o] organizaţie subversivă cu scopul de a răsturna ordinea socială existentă în stat, fapt ce ar constitui crima de uneltire contra ordinei sociale prev. şi ped. de art. 209, p. III c.p.;

2. am deschis subscripţie publică pentru ajutorarea legionarilor din închisori, comiţând delictul prev. şi ped. de art. 328, al. 1 şi 2 c.p.;

3. am deţinut ilegal armament şi muniţiuni, comiţând delictul prev. şi ped. de art. 32 şi 35 din legea 190/947.

În fapt:

Ad. 1: Această acuză mi se aduce prin pervertirea stării de fapt reale.

Niciodată şi cu nimeni n-am iniţiat, organizat sau participat în vreo organizaţie care ar fi avut de scop răsturnarea ordinei sociale existente în stat.

De existenţa armelor aflate în comuna Eşelniţa [Ieşelniţa], n-am avut nici o cunoştinţă. La fel, pe deţinătorii acestor arme nu i-am cunoscut, n-am avut nici o legătură cu ei, de nici un fel, niciodată şi nici prin intermediari.

Declaraţiile date de aceşti oameni, că ar fi fost în legătură cu subsemnatul, precum şi toate declaraţiile date în faţa Serviciului de Siguranţă a Statului trebuiesc socotite nule, întrucât ele au fost luate prin constrângere.

Niciodată şi cu nimeni nu am vorbit sau hotărât nimic ce ar putea fi interpretat ca organizaţie sau uneltire contra ordinei sociale.

Subsemnatul recunosc că am activat politiceşte încă de la începutul anului 1946 în Partidul Social Democrat Independent[203], dar singurul fapt că am fost în trecut legionar, nu poate angaja nici într-un fel activitatea subsemnatului în acest partid.

Acest partid a fost un partid legal şi poate fi şi astăzi [considerat] legal dacă nici o lege nu l-a desfiinţat. În acest partid am deţinut funcţiunea de şef de

[203] Partid condus de Constantin-Titel Petrescu, după despărţirea de Partidul Social Democrat (procomunist) condus de Ştefan Voitec.

organizație județeană și în această calitate am activat pe față și neoprit de vreo lege, fiind chiar candidat de deputat pe lista alegerilor.

Toate legăturile: cu profesorul Verca[204], cu Cristescu[205], Dumitrescu[206] cum și încă câțiva din inculpați, precum și toate întâlnirile din Iablanița, din Orșova, Jupalnic și Topleț se reduc, toate, la o simplă adunare de ajutor. (Faptele de la Ad. 2).

La fel, armele care au fost găsite asupra mea, le-am deținut și folosit pentru apărarea mea personală. (În fapt, Ad. 3).

Ad. 2: Prin luna februarie sau martie a anului 1948, am fost vizitat acasă de profesorul Verca, care mi-a spus că legionarii din închisori mor de foame. A solicitat ajutorul meu în acest sens și, convingându-mă că aș fi singurul în stare a întreprinde în județul Severin o colectă de ajutoare cu alimente și medicamente, am primit.

I-am arătat însă profesorului Verca, că această colectă o voi face în cadrul Partidului Social Democrat Independent, fără a arăta celor care participă la acest ajutor întrebuințarea ori destinația donației lor.

Am procedat în felul acesta pentru următoarele motive: 1) pentru a evita o interpretare greșită: de activitate subversivă și 2) totuși de a ajuta pe cei care mor de foame în închisori: prieteni și cunoscuți cu care executasem împreună pe timpul regimului antonescian 5 ani de muncă silnică.

În acest sens am luat contact în plasa Orșova cu Dumitrescu Ștefan și Cristescu Gheorghe, membri ai Partidului Social-Democrat Independent[207] precum și încă vreo doi sau trei simpatizanți ai Partidului Social-Democrat Independent din aceeași plasă, cerându-le să contribuie atât ei cât și prin prietenii și cunoscuții lor [la] acest ajutor.

Nici unul din ei n-a știut că această colectă se face [cuvânt șters] pentru ajutorarea legionarilor din închisori. Toți știau că această colectă se face în cadrul Part[idului] Social-Democrat Independent, partid legal. Prietenii și cunoscuții mai îndepărtați nu știau nici atât, lor li s-a spus că se face o colectă pentru ajutorarea familiilor sărace, a copiilor orfani și altele de felul acesta.

Fiecare a dat cât a dorit și când a dorit.

Banii adunați i-am predat profesorului Verca.

La atât limitându-se faptele în această privință, nici atunci și nici astăzi ele nu pot fi socotite uneltire contra ordinei sociale, ci așa cum ele s-au întâmplat, acte de caritate creștină și nicidecum altceva.

Ad. 3: Prin luna iunie sau iulie a aceluiași an 1948, cu ocazia unei noi întâlniri ce-am avut-o cu profesorul Verca, acesta mi-a spus că se fac arestări mari în rândurile foștilor legionari, că toți foștii legionari mai cunoscuți, care nu se înscriseseră în Partidul Comunist, chiar dacă ei se încadraseră în alt partid legal,

---

[204] Filon Verca din Petroșnița, vechi legionar, paraşutat din Germania.

[205] Gheorghe Cristescu din Plugova, vechi legionar.

[206] Ștefan Dumitrescu din Orșova, legionar.

[207] În urma înțelegerii din 10.XII.1945 dintre Ana Pauker, Teohari Georgescu și Nicolae Petrașcu, legionarii s-au putut înscrie în orice partid legal existent atunci.

cum era cazul meu, sau chiar dacă nu mai făceau nici o politică, vor fi arestaţi şi trimişi în lagăre[208].

Cele spuse de profesorul Verca se adeveresc [când], după o săptămână, sunt căutat de Siguranţă. La miezul nopţii, fără mandat de arestare ori de percheziţie domiciliară, deci în afară de lege, casa mi-e invadată de oamenii legii, [cei] ai casei îmi sunt bruscaţi, iar tatăl meu ridicat şi reţinut în locul meu la postul de jandarmi până a doua zi.

Cu această întâmplare toată asigurarea libertăţilor promise de regim se dărâmă definitiv pentru mine. Mă hotărăsc să-mi apăr libertatea singur. Am executat pe timpul regimului antonescian 5 ani de muncă silnică, 5 ani de zile şi de nopţi singur la celulă. Nu voiam să mai fiu arestat.

Reuşesc să-mi procur un pistol-mitralieră, care a fost găsit mai târziu la Petchescu[209], un pistol de buzunar şi două grenade.

Pistolul-mitralieră îl folosesc în gara Băile Herculane când jandarmii vor să mă aresteze. Sunt arestat, trag în sus pentru intimidare şi reuşesc să scap.

Toate faptele din dosar, fapte care sunt cu totul întâmplătoare şi se petrec într-o ordine naturală a lucrurilor, se încadrează şi privesc numai două cazuri de care sunt acuzat: strângere de ajutor pentru cei închişi şi deţinere ilegală de armament.

În drept:

Prin ordonanţa de trimitere a mea directă în judecată a Onor Tribunalului Militar, faptele imputate sunt încadrate în următoarele texte de lege:

Art. 209 p. III c.p.

Art. 328 al. 1 şi 2 c.p.

Art. 32 şi 35 din legea 190/1947, iar în ce priveşte competenţa se invocă D.L. 856/1938.

1. Citind Decretul 856/1938, trebuie să constatăm că două din infracţiuni, cea prevăzută de art. 209 p. III c.p. precum şi cea prevăzută de art. 328 c.p., nu sunt date în competenţa Onor Tribunalului Militar.

Considerând că, după art. 16 procedură penală art. 209 p. III c.p. este de competenţa Curţii Criminale, iar art. 328 c.p., conform art. 14 procedură penală, de competenţa Judecătoriei, trebuie să se facă aplicarea.

Art. 105 (101) C.J.M., conform căruia când un nemilitar justiţiabil de instanţele militare este urmărit în acelaşi timp şi pentru infracţiuni de competenţa instanţelor ordinare, el va fi judecat pentru toate infracţiunile de instanţele ordinare.

„Când infracţiunile de drept comun sunt de competenţa judecătoriei, el va fi judecat pentru toate infracţiunile de Tribunalul Militar".

---

[208] După frauda electorală de la 19 noiembrie 1946, comuniştii au dezlănţuit asaltul împotriva Partidului Naţional Ţărănesc, cel mai puternic partid de opoziţie, scos în afara legii în iulie 1947. A urmat apoi vânătoarea legionarilor din anul 1948 şi următorii.

[209] Petchescu Ion, plugar din Iablaniţa, legionar.

Acest ultim aliniat nu se poate aplica în favoarea competenței Onor Tribunalului Militar din cauză că art. 209 p. III c.p. care califică infracțiunea principală, nu este de competența judecătoriei, ci de competența Curții Criminale, instanță superioară Tribunalului .

Deci, greșit Onor Tribunalul Militar a fost sesizat și e cazul de declinare de competență și de trimitere a dosarului la Curtea Criminală, Onor Tribunalul Militar nefiind competent a judeca această cauză.

2. Trecând la analizarea infracțiunilor și respectiv a elementelor lor constitutive, e ușor să constatăm că faptele nu cuprind câtuși de puțin elementele constitutive legale.

Art. 209 p. III c.p. (crimă de uneltire contra ordinei sociale) are următoarea redacțiune [redactare]: „Se pedepsește cu muncă silnică de la 15 la 25 ani și degradare civică de la 5 la 10 ani, cei care inițiază, organizează sau participă la organizații de tip fascist, politice, militare sau paramilitare".

Din nimic nu se constată că a existat organizație subversivă. Singurele fapte, că am adunat bani și că am deținut ilegal arme, nu sunt suficiente pentru încadrarea în prevederile art. 209, p. III c.p.

Odată cu răsturnarea declarațiilor – luate prin constrângere la Serviciul Siguranței – prin noile declarații date în timpul dezbaterilor în fața Onor Tribunal, ele dărâmă și invențiile fantastice de fapte neadevărate ce mi se impută.

Cu înlăturarea lor, încadrarea în art. 209 p. III c.p. se socotește automat căzută.

3. Delictul prevăzut de art. 328 al. 1 c.p. are următoarea redacțiune [redactare]: „Acela care în public, prin orice mijloace laudă fapte calificate crime sau delicte sau pe autorii, instigatorii ori complicii lor, comite delictul de apologie a infracțiunilor și se pedepsește cu î.c. de la 2 luni la 2 ani".

Din nimic nu se constată că aș fi lăudat în public faptele calificate crime sau delicte.

Al. II, al aceluiași art. 328 c.p. are următoarea redacțiune: „Acela care deschide subscripție publică pentru a plăti cheltuielile, despăgubirile sau amenzile celor condamnați ori pentru a le da ajutor".

Din text se vede bine că nu oricine dă ajutor unui încarcerat săvârșește delictul de mai sus, ci numai acela care într-un scop bine definit, scop de a plăti amenzi sau despăgubiri și nu pentru o bucată de pâine sau un medicament.

Aceasta rezultă și din regulamentele tuturor închisorilor, care permit îmbunătățirea hranei deținuților și primesc alimente sau medicamente pentru deținuți, ori de unde ar veni acestea.

Așa[dar] scopul este definit de lege și deci trebuie dovedit ca element constitutiv al infracțiunii, [întrucât] fără [aceste] dovezi nu se poate aplica pedeapsă.

E contrar oricărei morale (și dreptul nu e contrar moralei) a se pedepsi acte de înalt umanitarism, chiar dacă acestea s-ar manifesta pentru deținuți.

Art. 328 penalizează suportarea de către altul a pedepsei aplicate unui infractor iar nu ușurarea lui în modul de trai pe timpul executării pedepsei. Sunt

atâtea Societăți de patronaj care îngrijesc de soarta deținuților și nu s-a gândit nimeni a le pedepsi pentru ajutorare.

4. Odată dovedite – atât în fapt cât și în drept – ca neîntemeiate aceste acuzații ce mi se aduc, că aș fi organizat și că aș face parte dintr-o organizație de tip fascist, e necesară și o explicare a acestor termeni și noțiuni folosite greșit în cazul nostru.

Nici un text de lege nu precizează că Mișcarea Legionară ar fi o organizație de tip fascist.

Asemănările sau deosebirile dintre Mișcarea Legionară și organizațiile de tip fascist sunt lăsate la aprecierea instanței de judecată, care este obligată a ține seama de toate realitățile constitutive care formează noțiunea și termenul de „Mișcare Legionară", termen folosit în acest proces ca act acuzator prin simpla denaturare a denumirii în organizație de tip fascist.

Cercetând ideologia și istoricul Mișcării Legionare (fiindcă ele trebuiesc cercetate de vreme ce simpla bănuială de a face parte din această organizație poate aduce o încadrare în art. 209 p. III c.p.), vedem că Mișcarea Legionară s-a născut – așa cum spune întemeietorul ei – din dragoste nemărginită față de țară și de neam; și într-adevăr niciodată n-a fost împotriva celor ce au dorit binele țării. Deci toți cei care doresc acest lucru, același bine țării, n-ar fi îndreptățiți să se teamă de foștii legionari.

Dacă Mișcarea Legionară a luat în trecutul ei și atitudine de luptă, ea a luat-o față de toți cei care au fost împotriva țării și neamului, fără deosebire și indiferent cine ar fi fost aceștia; nemți, unguri, evrei sau chiar români. Dovezi în privința aceasta sunt suficiente: în timpul prieteniei româno-germane din 1940-1944 toate temnițele și lagărele au fost pline de legionari, chiar subsemnatul am executat 5 ani de muncă silnică pentru faptul de a fi avut opinie contrară politicii timpului de atunci.

Ca program, Mișcarea Legionară avea realizarea noului tip de om corect, om cinstit. Or, împotriva acestor realizări nimeni și nici o lege nu poate fi. (Chiar au ajuns bine cunoscute în toată lumea aceste realități: elevii și studenții încadrați în Mișcarea Legionară sunt cei dintâi la învățătură, sunt cei dintâi la muncă, sunt singurii care mai dețin o atitudine și o trăire pe linia moralei. La fel țăranii care au fost în Mișcarea Legionară sunt cei mai cinstiți și cei mai buni gospodari din satele lor. Toate astea n-au fost și nici nu pot fi primejdii împotriva țării, a neamului ori a societății.

Dacă Mișcarea Legionară este interzisă, e interzisă din spirit de opoziție și nicidecum pentru că ar pune în pericol siguranța statului; e interzisă pentru singura convingere că opoziția n-ar face bine țării noastre cu regim unic.

O dovadă a afirmațiilor de până acum poate fi faptul încadrării – fără nici o rezervă – a legionarilor în rândurile partidelor socialiste independente.

Foștii legionari au crescut și trăit în spiritul dragostei nemărginite față de țară și de neam și au ajutat cu bucurie pe toți cei care au pretins că doresc binele țării și neamului, înscriindu-se în aceste partide care au pretins că vor să facă și ele la fel. Chiar prezența mea în Partidul Social-Democrat Independent e o dovadă că foștii legionari n-au monopolizat dragostea lor față de neamul românesc numai prin Mișcarea Legionară. (Desigur însă, nimeni nu i-ar putea opri pe foștii legionari de a

mai rămâne în vreun partid, fie el chiar partid legal, dacă acest partid între timp se înstrăinează de sufletul şi de viaţa neamului românesc).

Dacă legionarii au avut înţelegere faţă de noua orânduire social-democrată de astăzi (de la noi din ţară), au avut-o convinşi că opoziţia n-ar face bine ţării, şi au respectat această hotărâre, renunţând sincer la orice organizare.

Totuşi astăzi, fără nici o vină, suntem acuzaţi de organizaţie subversivă.

Această organizaţie subversivă n-a existat; ea a fost creată şi botezată în beciurile Serv[iciului] de Siguranţă.

În procesul în care sunt implicat se găsesc oameni care n-au fost niciodată legionari, se găsesc foşti legionari cu care niciodată n-am avut vreo legătură; şi totuşi ei au fost obligaţi, prin constrângere, să recunoască că au avut legături cu subsemnatul.

Astfel se prezintă real situaţia pe care o supun prin prezentul memoriu, ca să fie anexat la dosarul cauzei[210].

Cu respect,
Z. Mărineasa

Timişoara, la 3 martie 1949

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 2 426, vol. 1, f. 192-195.

43. **1949 martie 3, Timişoara**. Sentinţa Tribunalului Militar Timişoara în lotul Zaharie Mărineasa. (Fragmente).

Dosar nr. 2501/1948
R.P.R.
TRIBUNALUL MILITAR TIMIŞOARA

SENTINŢA nr. 346/1949

Astăzi, 3 martie 1949
Tribunalul Militar Timişoara, compus din:

- Maior mag[istrat] Bonescu Oprea	Preşedinte	
- Maior comb[atant] Constantinescu Gheorghe	Membru	judecător
- Căpitan mag[istrat] Mihăilă Efrem	"	"
- Căpitan comb[atant] Ionescu Pascu	"	"
- Căpitan comb[atant] Vasilescu Nicolae	"	"

- Procuror militar căpitan mag[istrat] Pârvu Ilie
- Grefier Stoica Nicolae

[210] Argumentele inculpatului Zaharie Mărineasa ar fi avut câştig de cauză în faţa unei instanţe independente. Apăruse însă Securitatea, iar Justiţia îşi pierduse autonomia.

S-au întrunit în şedinţă publică cu respectarea dispoziţiunilor prev. de art. 19-22 C.J.M. şi având jurământul în forma prev. de lege în scopul de a judeca pe:

1. Marineasa Zaharia, fost ziarist, de 28 ani, domiciliat în com. Iablanița, jud. Severin.

2. Petchescu Ioan, plugar de 43 ani, din com. Iablanița nr. 150, jud. Severin şi

3. Dumitrescu Ştefan, comerciant, de 41 ani, din Orşova, str. Decebal, nr. 30.

Toţi trei învinuiţi pentru:

a) Crimă de uneltire contra ordinei sociale, pp. art. 209 pct. II C.P., comb. cu D. 856/1938.

b) Delictul de dare de ajutoare pentru legionarii închişi, pp. art. 328 al. I şi II C.P., comb. cu D. 856/1938.

În plus, pentru Marineasa Zaharia şi Petchescu Ioan şi pentru delictul de deţinere ilegală de armament şi muniţiuni, pp. art. 32 şi 35 din L. 190/1947[211].

4. Marisescu Toma, de 45 ani, plugar, domiciliat în com. Ieşelnița, jud. Severin.

5. Simian Măgurel, de 40 ani, fierar, din com. Ieşelnița, jud. Severin.

6. Tomescu Ioan, de 29 ani, plugar, din com. Ieşelnița, jud. Severin.

7. Spătaru Gheorghe, de 29 ani, morar, din com. Jupalnic, jud. Severin.

8. Ismană Constantin, de 30 ani, tâmplar, din com. Ieşelnița, jud. Severin şi

9. Popovici Gheorghe, de 39 ani, plugar din com. Ieşelnița, jud. Severin.

Toţi şase (de la nr. 4-9) învinuiţi pentru:

a) Delictul de uneltire contra ordinei sociale, pp. art. 209 pct. II, lit. b şi f C.P. comb. cu D. 856/1938.

b) Delictul de dare de ajutoare pentru legionarii închişi pp. art. 328 al. I şi II C.P., comb. cu D. 856/1938[212].

c) Delictul de deţinere ilegală de armament pp. art. 32 şi 35 L. 190/1947.

10. Domăşneanu Alexandru, de 21 ani, elev, com. Iablanița, jud. Severin[213].

Învinuit pentru:

a) Delictul de uneltire contra ordinei sociale, pp. art. 209 pct. 3, C.P. lit. e, comb. cu D.L. 856/1938.

11. Ciucur Pavel, de 30 ani, preot, din com. Plugova, jud. Severin, învinuit pentru:

- Delictul de uneltire contra ordinei sociale, pp. art. 209 pct. II, lit. b şi f C.P. comb. cu D.L. 856/1938.

- Delictul de dare de ajutoare pentru legionarii închişi, pp. art. 328 al. I şi II C.P., comb. cu D. 856/1938.

12. Chilom Dumitru, de 32 ani, plugar, din com. Tufari, jud. Severin, învinuit pentru:

---

[211] Deşi exista o înţelegere între comunişti şi legionari încă din 1945, ambele părţi se suspectau reciproc şi se pregăteau pentru o confruntare armată.

[212] Manifestările de solidaritate cu legionarii închişi au făcut multe victime.

[213] Este nepotul comandorului Domăşneanu. A fost arestat la 10 octombrie 1948, iar unchiul său în noaptea de 7/8 februarie 1949. Ţinut ostatic, a fost un mijloc de presiune asupra unchiului, care conducea un grup de partizani anticomunişti.

- Delictul de uneltire contra ordinei sociale, pp. art. 209 pct. II, lit. b şi f C.P. comb. cu D. 856/1938.

13. Talpeş Milan, de 40 ani, controlor tehnic de fabricaţie, din Orşova, str. Avram Iancu nr. 2.

14. Bulbucan Iosefina, de 34 ani, casnică, din com. Tufari, jud. Severin.

15. Lăcătuş Cornel, de 49 ani, medic uman, din Orşova, str. Împăratul Traian nr. 103.

16. Vulpeş Ilie, de 26 ani, student, din com. Jupalnic, jud. Severin.

17. Chera Aurel, de 46 ani, mecanic ajutor, din Orşova, str. Mihai Popovici nr. 23.

18. Drăghicescu Nistor, de 23 ani, tipograf, din com. Jupalnic, jud. Severin.

19. Miuţescu Lazăr, de 28 ani, plugar, din com. Jupalnic, jud. Severin.

20. Băcilă Ioan, de 22 ani, funcţionar comercial, din com. Jupalnic, jud. Severin.

21. Mătăsaru Ştefan, de 50 ani, plugar, din com. Topleţ, jud. Severin.

22. Popescu Moise, de 28 ani, contabil, din com. Topleţ, jud. Severin.

23. Darpeş Ioan, de 34 ani, funcţionar, din com. Topleţ, jud. Severin.

24. Dorobanţu Alexandru, de 33 ani, preot, din com. Topleţ, jud. Severin.

25. Ciurel Ilie, de 26 ani, fierar, din com. Coravnic, jud. Severin.

26. Costescu Ioan, de 32 ani, comerciant, din com. Tufari, jud. Severin şi

27. Stoicovici Gheorghe, de 27 ani, electrician, din com. Jupalnic, jud. Severin.

Toţi 15 (de la nr. 13 la 27) învinuiţi pentru:

- Delictul de dare de ajutoare pentru legionarii închişi, pp. art. 328 al. I şi II C.P., comb. cu D. 856/1938.

28. Domăşneanu Eugenia[214], de 41 ani, casnică, din com. Băile Herculane nr. 617, jud. Severin, învinuită pentru:

- Delictul de omisiunea denunţării, pp. art. 228 C.P. comb. cu art. 1 C.P., 209 pct. III C.P. şi D. 856/1938. [...]

În consecinţă

TRIBUNALUL ÎN NUMELE LEGII HOTĂRĂŞTE:

1. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 209 pct. III C.P., condamnă pe Marisescu [Marineasa] Zaharia, la 15 (cincisprezece) ani muncă silnică, 10 (zece) ani degradare civică şi 10 000 (zece mii) lei cheltuieli de judecată pentru crima de uneltire contra ordinei sociale.

- Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 328 alin. I şi II C.P., îl mai condamnă la 1 (un) an î.c. pentru delictul de deschidere de subscripţie publică.

- Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 33 şi 35 din L. 190/1947 îl mai condamnă la 5 (cinci) ani î.c., 5 000 (cinci mii) lei amendă corecţională, pentru delictul de deţinere ilegală de armament, prin schimbarea de calificare din art. 32 şi 35 din L. 190/1947.

---

[214] Este soţia comandorului Petru Domăşneanu, cunoscut oponent al regimului comunist. A fost arestată la 20 august 1948, pentru intervenţia sa pe lângă jandarmii care reţineau pe Zaharie Mărineasa, Gheorghe Cristescu şi Ion Petchescu, fugari.

Conform art. 101 C.P., execută 15 (cincisprezece) ani muncă silnică, 10 (zece) ani degradare civică, 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională și 10 000 (zece mii) lei cheltuieli de judecată.

În conformitate cu art. 463 C.J.M. i se compută detenția preventivă de la 19 septembrie 1948 la 10 martie 1949.

2. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicațiunea art. 209 pct. III C.P. și art. 157 C.P., condamnă pe Petchescu Ioan la 7 (șapte) ani muncă silnică, 5 (cinci) ani degradare civică și 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată pentru crima de uneltire contra ordinei sociale.

- Făcând aplicațiunea art. 33 și 35 L. 190/1947, îl mai condamnă 5 (cinci) ani î.c. și 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională pentru delictul de deținere ilegală de armament, prin schimbare de calificare din art. 32 și 35 L. 190/1947.

- Făcând aplicațiunea art. 4 Pr.Pen. îl achită pentru delictul de deschidere de subscripție publică pp. art. 328 alin. I și II C.P.

Conform art. 101 C.P. execută 7 (șapte) ani muncă silnică, 5 (cinci) ani degradare civică, 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională și 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenția preventivă de la 10 noiembrie 1948 la 10 martie 1949.

3. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicațiunea art. 209 pct. III C.P. și art. 157 C.P., condamnă pe Dumitrescu Ștefan, la 10 (zece) ani muncă silnică, 7 (șapte) ani degradare civică și 10 000 (zece mii) lei cheltuieli de judecată pentru crima de uneltire contra ordinei sociale.

- Făcând aplicațiunea art. 328 alin. I și III C.P: îl mai condamnă la 1 (un) an î.c., pentru delictul de deschidere de subscripție publică.

Conform art. 101 C.P. execută 10 (zece) ani muncă silnică, 7 (șapte) ani degradare civică și 10 000 (zece mii) lei cheltuieli de judecată.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenția preventivă de la 16 septembrie 1948 la 10 martie 1949.

4. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicațiunea art. 209 pct. II lit. b și f C.P., condamnă pe Marisescu Toma la 5 (cinci) ani î.c., 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională și 3 (trei) ani interdicție corecțională, cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 și 59 C.P. pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale.

- Făcând aplicațiunea art. 328 alin. I și II C.P. îl mai condamnă la 1 (un) an î.c., pentru delictul de deschidere de subscripție publică.

- Făcând aplicațiunea art. 32 și 35 din L. 190/1947, îl mai condamnă 4 (patru) ani î.c. și 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională pentru delictul de deținere ilegală de armament, prin schimbare de calificare, conform art. 32 și 35 L. 190/1947.

Conform art. 101 C.P. execută 5 (cinci) ani î.c., 3 (trei) ani interdicție corecțională și 10 000 (zece mii) lei amendă corecțională.

I se compută detenţia preventivă de la 17 septembrie 1948 la 10 martie 1949, conform art. 463 C.J.M.

5. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicaţiunea art. 209 pct. II lit. b şi f C.P., condamnă pe Simian Mugurel la 5 (cinci) ani î.c., 5 (cinci) ani interdicţie corecţională, 5 000 (cinci mii) lei amendă corecţională cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 şi 59 C.P. pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale.

- Făcând aplicaţiunea art. 328 alin. I şi II C.P. îl mai condamnă la 1 (un) an î.c., pentru delictul de deschidere de subscripţie publică.

- Făcând aplicaţiunea art. 32 şi 35 din L. 190/1947, îl mai condamnă 5 (cinci) ani î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei amendă corecţională pentru delictul de deţinere ilegală de armament, prin schimbare de calificare din art. 32 şi 35 L. 190/1947.

Conform art. 101 C.P. execută 5 (cinci) ani î.c., 5 (cinci) ani interdicţie corecţională şi 10 000 (zece mii) lei amendă corecţională.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenţia preventivă de la 22 septembrie 1948 la 10 martie 1949.

- Făcând aplicaţiunea art. 4 Pr.Pen. îl achită pentru delictul de deschidere de subscripţie publică, pp. art. 328 alin. I şi II C.P.

6. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicaţiunea art. 209 pct. II lit. e şi art. 157 C.P., condamnă pe Tomescu Ioan la 2 (doi) ani î.c., 5 000 (cinci mii) lei amendă corecţională şi 1 (un) an interdicţie corecţională, cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 şi 59 C.P. pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale, prin schimbarea calificării din delictul de uneltire contra ordinei sociale pp. art. 209 pct. II lit. b şi f C.P. şi delictul de deschidere de subscripţie publică pp. art. 328 alin. I şi II C.P.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenţia preventivă de la 22 septembrie 1948 la 10 martie 1949.

- Făcând aplicaţiunea art. 4 Pr.Pen. îl achită pentru delictul de deţinere ilegală de armament, pp. art. 32 şi 35 L. 190/1947.

7. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicaţiunea art. 209 pct. II lit. e C.P. şi art. 157 C.P., condamnă pe Spătaru Gheorghe la 2 (doi) ani î.c., 2 000 (două mii) lei amendă corecţională şi 1 (un) an interdicţie corecţională, cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 şi 59 C.P. pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale, prin schimbarea calificării din delictul de uneltire contra ordinei sociale pp. art. 209 pct. II lit. b şi f C.P. şi delictul de deschidere de subscripţie publică pp. art. 328 alin. I şi II C.P.

În conformitate cu art. 463 C.J.M. i se compută detenţia preventivă de la 6 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

- Făcând aplicaţiunea art. 4 Pr.Pen. îl achită pentru delictul de deţinere ilegală de armament, pp. art. 32 şi 35 L. 190/1947.

8. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicaţiunea art. 209 pct. II lit. b şi f C.P., condamnă pe Ismană Constantin la 3 (trei) ani î.c., 3000 (trei mii) lei amendă corecţională, 3 (trei) ani

interdicție corecțională, cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 şi 59 C.P. pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale.

- Făcând aplicațiunea art. 328 alin. I şi II C.P. îl mai condamnă la 1 (un) an î.c., pentru delictul de deschidere de subscripție publică.

- Făcând aplicațiunea art. 32 şi 35 din L. 190/1947 şi art. 157 C.P., îl mai condamnă la 2 (doi) ani î.c. şi 2 000 (două mii) lei amendă corecțională pentru delictul de deținere ilegală de armament, prin schimbare de calificare din art. 32 şi 35 L. 190/1947.

Conform art. 101 şi 104 C.P. execută 3 (trei) ani î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenția preventivă de la 22 septembrie 1948 la 10 martie 1949.

9. Cu unanimitate de voturi:

- Făcând aplicațiunea art. 209 pct. II lit. e C.P. şi art. 157 C.P., condamnă pe Popovici Gheorghe la 1 (un) an şi 6 (şase) luni î.c., 2 000 (două mii) lei amendă corecțională şi 1 (un) an interdicție corecțională, cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 şi 59 C.P. pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale, prin schimbarea calificării din delictul de uneltire contra ordinei sociale pp. art. 209 pct. II lit. b şi f C.P. şi delictul de dare de ajutoare pentru legionarii închişi pp. art. 328 alin. I şi II C.P.

- Făcând aplicațiunea art. 32 şi 35 din L. 190/1947 C.P., îl mai condamnă la 4 (patru) ani î.c. şi 3000 (trei mii) lei amendă corecțională pentru delictul de deținere ilegală de armament şi muniții militare, prin schimbare de calificare din art. 32 şi 35 L. 190/1947.

Conform art. 101 şi 104 C.P. execută 4 (patru) ani î.c., 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională şi 1 (un) an interdicție corecțională.

I se compută detenția preventivă de la 22 septembrie 1948 la 10 martie 1949, conform art. 463 C.J.M.

10. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicațiunea art. 209 pct. III lit. e C.P. şi art. 157 şi 158 C.P., condamnă pe Domăşneanu Alexandru la 5 (cinci) luni î.c., pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenția preventivă de la 10 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

11. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicațiunea art. 209 pct. II lit. d şi e C.P. şi art. 157 C.P., condamnă pe Ciucur Pavel la 1 (un) an şi 6 (şase) luni î.c., 5 000 (cinci mii) lei amendă corecțională şi 3 (trei) ani interdicție corecțională, cu pierderea drepturilor prev. de art. 58 C.P. şi 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată, pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale, prin schimbarea calificării din delictul de uneltire contra ordinei sociale pp. art. 209 pct. II lit. d şi f C.P. şi delictul de deschidere de subscripție publică pp. art. 328 alin. I şi II C.P.

Conform art. 463 C.J.M. i se compută detenția preventivă de la 22 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

12. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicațiunea art. 328 alin. I şi II C.P. condamnă pe:

- Talpeş Milan la 1 (un) an î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată, cu computarea prevenţiei de la 17 septembrie 1948 la 10 martie 1949 conform art. 463 C.J.M.

- Vulpeş Ilie la 1 (un) an î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată, cu computarea detenţiei preventive de la 7 octombrie 1948 la 10 martie 1949 conform art. 463 C.J.M.

- Drăghicescu Nistor la 8 (opt) luni î.c. cu computarea detenţiei preventive de la 7 octombrie 1948 la 10 martie 1949 conform art. 463 C.J.M.

- Popescu Moise la 1 (un) an î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată, cu computarea detenţiei preventive de la 7 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

- Mătăsaru Ştefan la 1 (un) an î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată, cu computarea detenţiei preventive de la 27 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

- Stoicovici Gheorghe la 1 (un) an î.c., cu computarea detenţiei preventive de la 6 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

Toţi pentru delictul de deschidere de subscripţie publică.

13. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 209 pct. II lit. e C.P. şi art. 157 şi 158 C.P. condamnă pe:

- Miuţescu Lazăr la 1 (un) an î.c., cu computarea detenţiei preventive de la 7 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

- Băcilă Ioan la 5 (cinci) luni î.c., cu computarea detenţiei preventive de la 7 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

- Darpes Ioan la 8 (opt) luni î.c., cu computarea detenţiei preventive de la 29 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

- Dorobanţu Alexandru la 8 (opt) luni î.c., cu computarea detenţiei preventive de la 29 octombrie 1948 la 10 martie 1949.

Toţi pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale, prin schimbarea de calificare din delictul de deschidere de subscripţie publică pp. art. 328 alin. I şi II C.P.

14. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 284 C.P., condamnă pe Domăşneanu Eugenia la 7 (şapte) luni î.c. şi 5 000 (cinci mii) lei cheltuieli de judecată, pentru delictul de favorizarea infractorilor, prin schimbarea de calificare din delictul de omisiunea denunţării pp. art. 228, art. 1 şi 209 pct. III C.P.

I se compută detenţia preventivă de la 20 august 1948 la 10 martie 1949, conform art. 465 C.J.M.

15. Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 4 Pr. Penală, achită de orice penalitate pe:

- Chilom Dumitru pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale din lipsă de probe.

- Bulbucan Iosefina şi Lăcătuş Cornel, pentru delictul de deschidere de subscripţie publică, din lipsa intenţiei culpabile.

- Chera Aurel, pentru delictul de deschidere de subscripţie publică din lipsă de probe.

- Ciurel Ilie şi Costescu Ioan, pentru aceeaşi faptă, din lipsa intenţiei culpabile.

16. Confiscă armamentul corp delict în folosul statului.

Tribunalul reintrând apoi în şedinţă publică, preşedintele, conform art. 209 C.J.M. a dat citire dispozitivului de mai sus.

Dată şi citită în şedinţă publică astăzi 10 martie 1949.

Se invită Procurorul Militar a însărcina pe grefier să citească în prezenţa sa această sentinţă şi să-i încunoştiinţeze că au drept de recurs conform art. 310 C.J.M. la Curtea Militară de Casare şi Justiţie.

Dăm putere şi ordonăm tuturor agenţilor puterii publice de a executa această sentinţă, tuturor procurorilor pentru a ei aducere la îndeplinire, comandanţilor şi ofiţerilor forţei publice de a da ajutorul legalmente cerut.

Spre credinţă prezenta sentinţă s-a semnat de noi.

PREŞEDINTE
Maior Magistrat
(ss.) Oprea Bonescu

Membrii:
(ss.) Maior Constantinescu Gheorghe
(ss.) Căpitan magistrat Mihăilă Efrem
(ss.) Căpitan combatant Ionescu Pascu
(ss.) Căpitan combatant Vasilescu Nicolae

GREFIER
(ss.) Stoica Nicolae

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 2 426, vol. 1, f. 219-254.

44. **1949 martie 4, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre Ioan Stoichescu, care s-a predat Securităţii şi a oferit date despre organizaţia condusă de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru.

DIRECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 4 martie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI BUCUREŞTI

A se preda imediat tov. Director general.

Urmare raportului nostru nr. [11/2737] din ... 1949, raportăm următoarele:

În urma acţiunii întreprinse de organele noastre, prin care s-a lansat zvonul în rândul populaţiei şi în rândul membrilor de familie ai bandiţilor fugari, că cei ce se prezintă de bunăvoie nu vor fi trataţi ca bandiţi, în ziua de 3 martie 1949, s-a prezentat de bunăvoie la Comandamentul Militar Teregova numitul STOICHESCU IOAN, plugar din Teregova, jud. Severin, care a fugit din comună pe data de 14 ianuarie 1949 (după atacul postului de jandarmi Teregova) şi în urma zvonului ce

l-a lansat notarul public IONESCU GHEORGHE, (şeful bandei în prezent) că vor fi ridicate din comună un număr de 100 de persoane şi duse la Siguranţă.

Susnumitul, fiind cercetat de noi, declară că în banda lui IONESCU GHEORGHE şi SPIRU BLĂNARU mai sunt circa 5-6 bandiţi care au intenţia să se prezinte benevol.

Totodată declară că crede că aceşti bandiţi s-ar fi ascuns în comuna Teregova (fiind originari de acolo) [şi] că în prezent ar fi în comună.

Faţă de cele de mai sus s-au luat de noi următoarele măsuri:

1. S-a organizat o razie pentru dimineaţa zilei de 5 martie 1949, în comuna Teregova, cu un efectiv de 4 (patru) companii, asigurându-se încercuirea completă a comunei (are o lungime de circa 4 km), în vederea captării [capturării] bandiţilor care ar fi în comună.

2. După exploatarea prin cercetare a numitului STOICHESCU IOAN, se va lua măsura de a fi pus în libertate, în vederea realizării următoarelor scopuri:

- Pentru combaterea propagandei lansate de către notarul public IONESCU GHEORGHE (că şi cei care se vor prezenta vor fi bătuţi şi chiar împuşcaţi), cu atât mai mult că banditul care s-a prezentat nu a săvârşit nici un fel de act terorist şi nici nu a luat parte la atacul Postului de Jandarmi Teregova.
- Pentru organizarea prin banditul pus în libertate a unei acţiuni informative, în vederea captării [capturării] întregii bande.
- Pentru convingerea familiilor bandiţilor fugiţi ca să influenţeze asupra lor, cu scopul de a se prezenta.
- Acţiunea este în curs, urmând a vă raporta la timp constatările făcute şi rezultatul acţiunii din Teregova.

Lt. col. de Securitate
(ss.) Ambruş Coloman

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 163-164.

45. **1949 martie 5, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. că Stoichescu Ioan nu poate fi pus în libertate.

TELEGRAMĂ
D.R.S.P. TIMIŞOARA CĂTRE D.G.S.P. BUC.
A SE PREDA IMEDIAT TOV. DIR. GENERAL

TIMIŞOARA SECURITATEA NR. 553 76 5/3/1949 13/20 =

URMARE RAPORTULUI NOSTRU TELEGRAFIC NR. 11/2737 DIN 4.3.1949 RAPORTĂM: ÎN CONTINUAREA CERCETĂRILOR ASUPRA

NUMITULUI STOICESCU IOAN DIN TEREGOVA CARE S-A PREZENTAT SINGUR, AM CONSTATAT CĂ ACESTA A LUAT PARTE LA ATACUL BANDITESC DE LA TEREGOVA ŞI ÎN CONSECINTZĂ NU VA FI PUS ÎN LIBERTATE CUM AM AVUT INTENTZIA DE A PROCEDA PENTRU A-L ÎNTREBUINTZA ÎN SCOPURILE NOASTRE[215].

LT. COL. DE SEC. AMBRUŞ COLOMAN NR. 11/2737 S DIN 5 MARTIE 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 251.

46. **1949 martie 5, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre eşecul acţiunii din ziua respectivă şi măsurile luate în continuare împotriva grupurilor Uţă, Ionescu şi Blănaru.

TELEGRAMĂ
DRSP TIMIŞOARA CĂTRE DGSP BUC.

A SE PREDA IMEDIAT TOV. DIRECTOR GENERAL
FR TIMIŞOARA SEC NR 556 476 5/3 22 =

URMARE RAPORTULUI NOSTRU TELEGRAFIC NR 11/2737 S DIN 4 MARTIE 1949 RAPORTĂM URMĂTOARELE: 1. - REZULTATUL ACTZIUNII DUSĂ ÎN ZIUA DE 5 MARTIE 1949 A FOST NEGATIV, NEREUŞINDU-SE A SE CAPTA NICI UN MEMBRU AL BANDEI DE FUGARI DIN TEREGOVA, NEFIIND NICI UNUL DINTRE EI ÎN SAT. 2. - ÎN URMA ACTZIUNII INFORMATIVE ŞI CERCETĂRILOR CE S-AU EFECTUAT DE CĂTRE ORGANELE NOASTRE S-A[U] IDENTIFICAT UN NUMĂR DE 12 PERSOANE DIN COMUNA TEREGOVA CARE FAC PARTE DIN ORGANIZAŢIA SUBVERSIVĂ A BANDITULUI IONESCU GHEORGHE, NOTAR PUBLIC DIN TEREGOVA, ŞI CARE PERSOANE AU FOST RIDICATE ÎN ZIUA DE 5 MARTIE 1949 DE CĂTRE ORGANELE NOASTRE. 3. - ÎNTRE CEI REŢINUŢI SE GĂSESC ŞI URMĂTOARELE PERSOANE CARE AU AVUT UN ROL DE CONDUCERE ÎN ACEASTĂ ORGANIZAŢIE: COSTESCU CORNELIU, AVOCAT, DIN COMUNA TEREGOVA, CARE ÎNDEPLINEA FUNCTZIUNEA DE AJUTOR DE COMANDANT ŞI TOTODATĂ LOCŢIITORUL ŞEFULUI ORGANIZAŢIEI SUBVERSIVE IONESCU GHEORGHE; NICOLICI ALEXANDRU, PREOT DIN COMUNA TEREGOVA, CARE FĂCEA PARTE DIN CONDUCEREA ORGANIZAŢIEI SUBVERSIVE ŞI CARE A LUAT JURĂMÂNTUL DE CREDINTZĂ AL MEMBRILOR DIN ORGANIZATZIA

[215] Adică ar fi fost eliberat cu condiţia de a colabora cu Securitatea.

SUBVERSIVĂ; LĂZĂRESCU ION ZIS BUD, PLUGAR CHIABUR DIN COMUNA TEREGOVA, CARE A FOST TIMP DE 5 ZILE ÎMPREUNĂ CU BANDA DE FUGARI ÎN MUNTZI ŞI PE URMĂ S-A REÎNTORS ÎN COMUNĂ, MOTIVÂND CĂ CREDEA CĂ NU ESTE IDENTIFICAT DE ORGANELE SECURITĂŢII; LĂZĂRESCU IOAN ZIS BUD, FIUL CELUI DE MAI SUS, CARE TZINEA CONTACTUL CU BANDA DE FUGARI, LUÂND CONTACTUL CU EI DE MAI MULTE ORI. CEILALTZI RETZINUTZI SUNT TOTZI MEMBRI AI ORGANIZAŢIEI ŞI CARE ERAU FOLOSITZI CA GAZDE ÎN SĂLAŞELE LOR DIN MUNTZI ŞI CA ALIMENTATORI AI BANDEI. ÎN URMA ACESTOR RETZINERI ŞI DIN PRIMELE CERCETĂRI S-A REUŞIT SĂ SE IDENTIFICE SĂLAŞELE CARE SUNT FOLOSITE DE BANDA DE FUGARI CA ADĂPOST, FĂRĂ A SE STABILI CU PRECIZIE SĂLAŞUL ÎN CARE SUNT ÎN PREZENT, DEOARECE BANDA ESTE ÎN CONTINUĂ MIŞCARE - ŞI AVÂND ÎN VEDERE CĂ AU REIEŞIT ŞI LOCURI DE ADĂPOSTURI NOI ÎN PADINA SEACĂ ŞI POIANA ROSULUI, S-AU LUAT DE CĂTRE NOI MĂSURILE URMĂTOARE: - CU ÎNCEPERE DIN ZIUA DE 6 MARTIE DIMINEATZA, SE VOR DUCE ACTZIUNI CU UN EFECTIV DE UN PLUTON LA URMĂTOARELE OBIECTIVE DIN REGIUNEA TEREGOVA: DORANE, PADINA SEACĂ, POIANA ROSULUI ŞI RATCOANE POTOC[216], PENTRU CAPTAREA BANDEI TEREGOVA. TOTODATĂ RAPORTĂM CĂ TOT CU ÎNCEPERE DIN DIMINEATZA ZILEI DE 6 MARTIE 1949 SE VA DUCE O ACTZIUNE CU UN EFECTIV DE UN PLUTON LA LOCUL NUMIT CRACUL STÂNEI, APROXIMATIV 20 KM VEST CORNEREVA[217], POSEDÂND INFORMATZIA CĂ ÎN ACEST LOC SE GĂSEŞTE ADĂPOSTITĂ RĂMĂŞITZA BANDEI FOSTULUI COLONEL UTZĂ ION. RAPORTĂM CĂ ATÂT ACTZIUNEA INFORMATIVĂ CÂT ŞI CERCETĂRILE ASUPRA BANDEI COLONEL UTZĂ CÂT ŞI A BANDEI SPIRU BLĂNARU ŞI IONESCU GHEORGHE ESTE ÎN CONTINUARE, URMÂND A RAPORTA LA TIMP ORICE NOI CONSTATĂRI ŞI REZULTATUL ACTZIUNILOR DUSE ÎN ZIUA DE 6 MARTIE 1949. URMEAZĂ RAPORT DETAILAT ÎN CE PRIVEŞTE ORGNIZATZIA SUBVERSIVĂ A NOTARULUI IONESCU GHEORGHE DIN TEREGOVA =

LT. COL. DE SEC. AMBRUŞ COLOMAN NR. 11 / 2737 DIN 5 MARTIE 1949. ++

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 249-250.

[216] În judeţul Caraş-Severin de azi.
[217] Idem.

47. **1949 martie 6, Caransebeş**. Proces-verbal încheiat de şeful postului de Miliţie Domaşnea privind cercetarea lui Andrei Vădrariu, participant la incidentul din Verendin, soldat cu doi morţi.

Proces-verbal

Astăzi anul una mie nouă sute patruzeci şi nouă, luna martie, ziua şase, în localul Biroului de Securitate Caransebeş.

Noi, plut. maj. de miliţie, Ungureanu Petre, şeful Postului de Miliţie Domaşnea din comandamentul Miliţiei Severin.

Constatăm prin prezentul proces-verbal că astăzi, data de mai sus, fiind informat de prinderea banditului Vădrariu Andrei din com. Mehadica, jud. Severin, de către trupele organelor de Securitate, m-am transportat la faţa locului, unde dispun de cercetarea banditului care în noaptea crimei a fost în comuna Verendin împreună cu banditul Jurchescu Petre, care fiind interogat ne dă o declaraţie scrisă în care declară că în noaptea de 17/18 ianuarie 1949 a fost în comuna Verendin împreună cu întreaga bandă a banditului Uţă şi au fost găzduiţi acasă la banditul Jurchescu Petre şi că au plecat în sat, fiind înarmaţi cu diferite arme şi grenade[218].

Drept pentru care am dresat prezentul proces-verbal la care se anexează declaraţia banditului Andrei Vădrariu, vizată de noi pentru neschimbare.

Şeful postului Miliţie Domaşnea
Plut. maj. de Miliţie
(ss.) Ungureanu Petre

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 40 941, vol. 1, f. 38.

48. **1949 martie 8, Caransebeş**. Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe despre acţiunile pentru lichidarea restului grupului de partizani ai col. Uţă Ion.

COMANDAMENTUL UNIC „TIMIŞ"

Către,
SECRETARIATUL GENERAL PENTRU TRUPE
Cabinet

Urmare la Nr. 30.233 din 8 III a.c., raportăm:

[218] Misiunea grupului de partizani a fost de a face rost de arme. Cu acest prilej a avut loc un incident în care au fost împuşcaţi mortal Veta Trebuian şi Petre Jurchescu. (Vezi documentul nr. 22).

1. Cele două plutoane din Batalionul 9 Securitate, trimise în acțiune pentru a lichida resturile bandei lui Utză, adăpostiți în cazemata[219] de pe Cracul Stânei (x=363500, y=511200), au plecat în ziua de 6 III a.c. orele 12 din Cornereva, având drept călăuză pe unul din banditii capturați, șefii Posturilor de Miliție Mehadia și Cornereva.

2. Organizare: Comandant = Cpt. Diceanu,
Efectiv = 60 de ostași,
2 săniuțe de munte,
1 subofițer sanitar,
2 câini de urmărire.

3. Itinerariu: Cornereva, Vf. Vlașcu Mare, Cracul Stânei, Valea Cernei, Băile Herculane.

4. Program: în dimineața de 7 III a.c. pe Cracul Stânei, 7/8 III a.c. cantonament în sălașele de pe Valea Cernei.

Sosire Băile Herculane în 8 III a.c. către orele 13.

5. Starea timpului la plecare = frumos.

6. În urma viscolului declanșat în noaptea de 6/7.III.a.c. către orele 3 noaptea, Comandamentul Timiș a luat următoarele măsuri în cursul zilei de 7 III a.c.:

a. Legătura cu centrul sky Muntele Mic pentru a trimite o patrulă la Caransebeș.

b. Organizarea deplasării patrulei de la Caransebeș la Băile Herculane cu o garnitură formată din 3 vagoane.

c. Recunoașteri aeriene pe Valea Cernei pentru a găsi locul unității.

d. Măsuri de cazare în Băile Herculane la sosirea detașamentului.

e. Cpt. Lupușor în recunoașterea aeriană din 8 III a.c. nu a putut pătrunde pe Valea Cernei, din cauza pâclei dese.

f. Cpt. Lupușor însoțește patrula de sky pe Valea Cernei în întâmpinare și tăierea pârtiei.

g. Tov. Maior Moiș și Lt. col. Olteanu deplasați la Băile Herculane, de unde v[or] raporta telefonic sosirea detașamentului.

Nr. 30.239 din 8.III.1949

COMANDAMENTUL TIMIȘ
N.B.

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 199.

[219] Corect era un sălaș, nu cazemată. Era o construcție din lemn.

49. **1949 martie 9, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre ciocnirea de la „Cracul Stânei" dintre două plutoane de Securitate şi doi partizani din grupul Uţă.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
No. 2737 din 9 martie 1949

Către,
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

Urmare la raportul nostru telegrafic No. 2737 din 9 martie 1949, raportăm următoarele:

1. Acţiunea dusă în ziua de 6 martie 1949 şi terminată în ziua de 9 martie a.c., la obiectivul „CRACUL STÂNEI" (circa 22 km vest Cornereva, jud. Severin), cu scopul de a lichida rămăşiţele bandei *colonelului UTZĂ ION,* s-a soldat cu următorul rezultat:

- A fost împuşcat mortal banditul *IZBAŞA HORIA zis MICŞESCU*, originar din comuna Cănicea, jud. Severin, de profesiune plugar, care a făcut parte înarmat din bandă, luând parte la actele teroriste săvârşite de bandă.
- A fost rănit, reuşind să dispară, banditul *NISTOR ARMAŞ zis GARBIN*, membru înarmat al bandei, participant la atacurile teroriste ale bandei şi făptaşul a mai multor crime[220].
- S-a captat [capturat] următorul armament ce a fost asupra bandiţilor:
- trei bucăţi grenade defensive;
- una armă Z.B.;
- un pistol cu butoi;
- 100 bucăţi cartuşe Z.B. [calibrul 9 mm];
- două cutii cu pulbere de praf de puşcă.

2. Desfăşurarea acţiunii.

- Pe baza informaţiilor precise ce le deţinem, că restul bandei UTZĂ, în număr de 10 bandiţi, se găsesc adăpostiţi la sălaşul numitului *LAITIN PAVEL, un plugar din com. Cornereva, jud. Severin, într-un adăpost special construit, la locul numit* „CRACUL STÂNEI" (circa 22 km vest Cornereva), s-a hotărât declanşarea unei acţiuni pe ziua de 6 martie 1949, cu un efectiv de două plutoane din Batalionul 9 Securitate.
- Conducerea operaţiunii s-a încredinţat slt. de securitate GIUCHICI RISTA şi căpitanului DICESCU [DICIANU în alt document] din Batalionul 9 Securitate.

[220] Nu se precizează câte şi ce fel de crime.

- S-a dat de către noi călăuza, care cunoştea perfect regiunea şi locul exact al adăpostului.

- Deplasarea spre obiectiv s-a executat în bune condiţiuni, ajungându-se în obiectiv în dimineaţa zilei de 7 martie 1949, când s-a şi luat contact cu bandiţii.

- La obiectivul dat de noi au fost găsiţi numai cei doi bandiţi arătaţi mai sus, restul de opt bandiţi s-au deplasat din obiectiv cu 24 de ore înainte de declanşarea operaţiunii.

- Luarea de contact cu cei doi bandiţi s-a produs prin deschiderea focului de către bandiţi, la care s-a răspuns cu foc.

- A reuşit să fugă banditul *NISTOR ARMAŞ zis GARBIN* din următoarele motive:

În timpul luării de contact, bântuia un viscol foarte puternic, cu o abundentă cădere de zăpadă, care a redus vizibilitatea la circa 1 metru.

Încercuirea nu s-a putut efectua complet din acelaşi motiv arătat mai sus şi din cauza imposibilităţii de a contura obiectivul.

- Banditul fugit a fost rănit şi urmărit circa 4 km pe urmele de sânge lăsate, însă tot din cauza viscolului, s-a pierdut urma şi direcţia luată de bandit.

Este mai mult ca sigur că banditul fugit a decedat, deoarece din sângele pierdut se constată că a fost rănit serios şi pe de altă parte, banditul a fugit numai în cămaşă, cu capul descoperit[221] şi deci se crede imposibil de a rezista viscolului şi frigului, cu atât mai mult, că nu avea loc de adăpost pe circa 10 km.

- Din partea noastră nu este nici o pierdere, nefiind nici răniţi, nici accidentaţi.

- Acţiunea a durat trei zile, din cauza greutăţilor naturale arătate mai sus, necesitând ca trupa să se adăpostească în sălaşe până la liniştirea viscolului[222].

Trupa s-a reîntors pe traseul fixat (Valea Cernei) la Băile Herculane în bune condiţiuni, în ziua de 9 martie 1949, orele 18.

S-au luat de către noi măsuri de a se verifica în regiunea unde s-a dus acţiunea, cu informatori de ai noştri, dacă banditul fugit a murit sau mai este în viaţă.

Atât acţiunea de lichidare a rămăşiţei bandei UTZĂ, cât şi a bandei de legionari condusă de legionarul *SPIRU BLĂNARU*, continuă, urmând a vă raporta la timp orice noi constatări.

Lt. Col. de Securitate,
(ss.) Ambruş Coloman

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 266-267.

[221] Este dovada că cei doi partizani au fost luaţi prin surprindere.

[222] S-a executat un marş de 70 km în munte acoperit cu un strat de zăpadă gros de 1,50 metri.

50. **1949 martie 10, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre razia din comuna Teregova şi capturarea partizanilor Ruşeţ Tudor şi Stoichescu Pavel.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 10 martie 1949

Expediat prin curier

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

A se preda imediat tov. Director General

Urmare raportului nostru nr. [11/2737] din 1949, raportăm următoarele:

În noaptea de 9 spre 10 martie 1949, au fost prinşi în com. Teregova bandiţii:

- **Ruşeţ Tudor**, plugar din com. Teregova, membru al bandei **Ionescu Gheorghe** şi **Spiru Blănaru** şi participant la atacul postului de jandarmi din Teregova.

- **Stoichescu Pavel** zis Ştirbei [corect Ştirban], plugar din com. Teregova, membru al aceleiaşi bande şi participant la atacul postului de jandarmi din Teregova.

Armament nu s-a găsit asupra bandiţilor.

Desfăşurarea acţiunii:

În urma informaţiunilor precise posedate de organele noastre, din care reieşea că un număr de circa 5-6 bandiţi din banda Teregova se găsesc chiar în comuna Teregova, s-a organizat o razie în ziua de 5 martie 1949, cu scopul de a prinde bandiţii.

Razia a avut rezultat negativ.

Cu toate acestea, organele noastre au fost informate că totuşi unii dintre bandiţi sunt în comuna Teregova şi în cursul raziei au reuşit să se adăpostească în ascunzişuri special făcute.

Având în vedere cele de mai sus, s-au organizat de noi pânde, prin patrule camuflate, în comuna Teregova şi o acţiune informativă pentru captarea [capturarea] bandiţilor.

În noaptea de 9 spre 10 martie 1949 s-a[u] primit informaţii precise de locul unde se găsesc bandiţii şi s-a trecut la acţiune, reuşind să fie prinşi doi bandiţi care erau în obiectiv.

Odată cu bandiţii a fost ridicată şi gazda lor, **Spătărescu Ştefan**, plugar din com. Teregova.

Armament nu s-a găsit asupra bandiţilor, deoarece l-au ascuns, având intenţia (în urma acţiunii de dezbinare a bandei dusă de noi) de a se preda autorităţilor.

S-au luat de către noi măsuri de cercetare a celor doi bandiţi pentru a stabili adăpostul exact al restului bandei.

Din primele cercetări reiese că banda s-a dispersat în grupuri mai mici şi că circa doi-trei bandiţi au venit cu cei doi bandiţi capt[ur]aţi în comuna Teregova, unde cred ei că mai sunt (eventual la sălaşele din apropierea comunei).

Se continuă atât cercetările cât şi acţiunea informativă pentru lichidarea completă a bandei.

Vom raporta la timp orice noi constatări.

Lt. col. de Securitate,
(ss.) Ambruş Coloman

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 168-169.

51. **1949 martie 11, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. rezultatele cercetărilor asupra lui Tudor Ruşeţ şi Pavel Stoichescu şi identificarea elementelor din grupurile Ionescu, Blănaru şi Uţă.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 11 martie 1949

Către
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

Ase preda imediat tov. Director General

Urmare raportului nostru nr. [11/2737] din [10 martie] 1949, raportăm următoarele:

1. În urma cercetărilor bandiţilor **Ruşeţ Tudor** şi **Stoichescu Pavel** din comuna Teregova, în ziua de 11 martie 1949 a fost ridicat de la sălaşul numitului **Stoichescu Pavel** armamentul ce era asupra celor doi bandiţi arătaţi mai sus.

S-a ridicat:

- un pistol-mitralieră Parabellum cu două încărcătoare şi 29 (douăzeci şi nouă) [de] cartuşe, proprietatea banditului **Stoichescu Pavel**;

- un pistol-mitralieră sovietic cu încărcător şi 30 (treizeci) [de] cartuşe, proprietatea banditului **Ruşeţ Tudor** din com. Teregova.

Ambele pistoale-mitralieră sunt în perfectă stare de funcţionare.

2. În urma informaţiunilor şi cercetărilor ce sunt în curs, în ce priveşte organizaţia subversivă din Teregova (condusă de notarul public **Ionescu Gheorghe**), în noaptea de 10 spre 11 martie 1949 au fost ridicaţi încă un număr de opt indivizi din com. Teregova, membri în organizaţia subversivă şi în legătură cu bandiţii fugiţi.

Prin această acţiune au fost ridicaţi 90% dintre membrii organizaţiei subversive din Teregova, rămânând să fie lichidaţi restul bandei de fugari în frunte cu şeful organizaţiei, notarul public **Ionescu Gheorghe**, acţiune ce este în curs.

3. În urma acțiunii informative și cercetărilor ce sunt în curs referitor la organizația subversivă legionară din județul Severin, în ziua de 10 martie 1949 au fost identificate noi elemente în legătură cu banda de legionari fugari condusă de **Spiru Blănaru** și care au organizate elemente legionare în comunele: Rusca, Feneș, Armeniș, Vălișoara, Petroșnița, Buchini și Cârpa, județul Severin.

În prezent este în curs acțiunea de ridicare a vârfurilor acestei organizații, urmând de a se stabili legătura precisă cu banda de legionari fugiți și de a identifica întreaga organizație.

4. În ce privește organizația subversivă col. **Utză Ion**, s-au identificat membrii organizației care urmează să fie ridicați (afară de cei raportați ca reținuți) după lichidarea restului bandei (compusă în prezent din opt persoane în frunte cu frații **Duicu** zișI **Boeru**) care se mai găsesc înarmați în regiunea Cornereva și fiind creată o rețea informativă în jurul lor, s-ar stânjeni această muncă dacă s-ar efectua reținerile imediat, având în vedere că majoritatea celor ce urmează a fi reținuți sunt din com. Cornereva, județul Severin, unde organizația subversivă a colonelului **Utză Ion** a avut cea mai puternică organizație.

Starea de spirit a populației este liniștită și se observă și mai accentuat atașamentul țărănimii sărace față de organele militare și autorități în general, prin sprijinirea lor în acțiunea dusă contra bandiților.

În întreg județul Severin este liniște perfectă și nu se semnalează nici un eveniment deosebit.

Vom raporta la timp orice noi constatări.

Lt. col. de Securitate,
(ss.) Ambruș Coloman

• ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 170-171.

52. **1949 martie 12, [Caransebeș].** Comandamentul Unic Timiș raportează Secretariatului General pentru Trupe prinderea lui Spiru Blănaru, a trei partizani împușcați și alți trei capturați.

TELEIMPRIMATOR
SECRETARIATUL GENERAL PENTRU TRUPE
CABINET

Pe baza informațiunilor date de Securitate:

1. În noaptea de 11/12 martie a.c., 2 plutoane au acționat în zona CRACUL FARCULUI (2 km S.E. satul FENEȘ) pentru prinderea a 7-8 bandiți din banda TEREGOVA.

Rezultatul negativ.

2. În ziua de 12 martie a.c., s-a blocat cu două plutoane satul FENEŞ şi s-au executat pânde în cursul serii în zona CRACUL FARCULUI.

Rezultatul:

- A fost rănit şi prins banditul SPIRU BLĂNARU[223] (Şeful bandei TEREGOVA) şi împuşcat banditul CARAIMAN IOAN.

3. În ziua de 12 martie a.c., Compania 3-a din Batalionul 5 Securitate a acţionat în zona Poiana BRADU MOŞULUI (X-330., Y-520).

Rezultatul:

- Au fost împuşcaţi mortal banditii: BERZESCU IOAN[224] şi ŞMULTEA HORIA.
- Au fost prinşi vii banditii: MARIŢESCU ROMULUS, GROZĂVESCU IANOŞ şi COPĂCEANU MARTIN, toţi din banda TEREGOVA.

URMEAZĂ RAPORT DETAILAT.

COMANDAMENTUL UNIC „TIMIŞ".
Nr. 30.247 din 12 martie 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 163.

53. **1949 martie 13, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre desfăşurarea acţiunii şi rezultatele bune obţinute în cazul grupului Spiru Blănaru.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. 11/2737 13 martie 1949

Către,
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI[225]

A se preda imediat tov. DIRECTOR GENERAL

Urmare raportului nostru Nr. 11/2737 din 13 martie 1949, raportăm următoarele:

---

[223] Activitatea de partizan a lui Spiru Blănaru a durat exact şapte luni (august 1948-12 martie 1949). Faptul că a fost prins viu a avut consecinţe grave:
- Chinurile îndurate în timpul anchetei;
- Prinderea şi condamnarea unor favorizatori ai grupului condus de el;
- Umilinţele îndurate în timpul procesului;
- Condamnarea la moarte şi executarea.

[224] Corect BERZESCU IOVAN.

[225] O dublură a acestui document se află în acelaşi volum, f. 151-153, cu adnotările:
- I/Tov. Col. Birtaş;
- 14.IV.1949/ Tov. Tănase faceţi fişe şi apoi tov. cpt. Şican lucrarea (ss.) R. Popa.

1. În urma informațiunilor precise captate de organele noastre asupra adăpostului bandei Teregova, în ziua de 11 martie 1949 și până în 13 martie a.c. s-au dus acțiuni având ca rezultat următoarele:

- *Au fost răniți mortal următorii banditi:*

- *CARAIMAN IOAN,* cojocar din comuna Feneș, jud. Severin, membru al organizației subversive legionare, membru înarmat în bandă.

- *ȘMULTEA HOREA*, plugar din comuna Teregova, jud. Severin, membru al organizației subversive legionare și al bandei, participant la atacul Postului de Jandarmi Teregova.

- *BERZESCU IOVAN*, plugar din comuna Teregova, membru al organizației subversive legionare și a bandei.

- *Au fost prinși vii următorii banditi.*

- *SPIRU BLĂNARU*, avocat din Caransebeș, șeful bandei de legionari fugari în munți și șeful organizației subversive legionare din partea de sud a jud. Severin (de la Caransebeș la Orșova).

Susnumitul este rănit ușor la picior de două cartușe[226].

- *MARTIN COPĂCEANU*, plugar din comuna Teregova, membru al organizației subversive legionare și al bandei, participant la atacul Postului de Jandarmi Teregova.

- *GROZĂVESCU IANAȘ*, plugar din comuna Teregova, membru al organizației subversive legionare și participant la atacul Postului de Jandarmi Teregova.

- *ROMULUS MARIȚESCU zis FERT*, plugar din comuna Teregova, membru al bandei, urmărit pentru mai multe crime și probabil banditul care a scos ochii și a împușcat pe plugarul MUNTEANU GHEORGHE [Cherciu Mihăilă din documentul nr. 39] din Teregova în ziua de 22 februarie 1949.

- *PUȘCHIȚĂ PETRE zis LIBER*, plugar din comuna Domașnea, membru al organizației subversive legionare și al bandei.

- *PUȘCHIȚĂ VICHENTE zis LIBER*, plugar din comuna Domașnea, membru al organizației subversive legionare și al bandei.

Cu ocazia captării acestor banditi, s-a ridicat următorul armament:

- 2 arme Mannlicher.
- 3 arme Z.B.
- 1 pistol-mitralieră „Orița".
- 2 grenade defensive.
- 1 pistol „Parabellum".

DESFĂȘURAREA ACȚIUNII:

În urma informațiunilor precise ce le dețineau organele noastre asupra adăpostului bandei Teregova în frunte cu șeful bandei *SPIRU BLĂNARU*, și fiind identificate legăturile banditului SPIRU BLĂNARU în comuna Feneș, s-au organizat de către noi următoarele acțiuni:

---

[226] A fost împușcat în picior pentru a nu putea fugi.

- S-au reţinut în comuna Feneş indivizii *ILIE GHINESCU*[227] şi *ILIE PONORAN*, plugari din Feneş, oamenii de legătură ai banditului SPIRU BLĂNARU.

Susnumiţii fiind cercetaţi de noi la faţa locului, au recunoscut că au legătură cu banda de legionari fugiţi şi că în ziua de 12.III. a.c. orele 20 au întâlnire la sălaşul numitului FILIP IOAN din Feneş (sălaş la circa 1,50 km de Feneş) cu şeful bandei, SPIRU BLĂNARU, cu consemnul de recunoaştere 8-88.

- Faţă de cele de mai sus, s-a organizat de organele noastre o capcană la sălaşul numitului FILIP IOAN, cu efectivul unui pluton[228], având conducerea un organ de al nostru. La sălaş au fost duşi şi cei doi bandiţi pentru a aştepta în locul fixat pe SPIRU BLĂNARU, fiind prelucraţi de noi de a proceda în mod normal (de a da parola, de a avea pachetul cu mâncare în mână, etc.).

Totodată organele noastre au luat măsuri de blocare completă a satului Feneş, cu scopul de a face imposibilă luarea de legătură a populaţiei din sat cu bandiţii.

Blocarea satului s-a organizat în următorul fel:

- S-a interzis, prin baterea tobei în comună, părăsirea de către populaţie a domiciliului, sub sancţiunea împuşcării.

- S-au format patrule din efectivul unui pluton în casele din jurul satului.

În urma acestor măsuri, în ziua de 12.III.1949 orele 20,10 banditul SPIRU BLĂNARU însoţit de banditul CARAIMAN IOAN s-a prezentat la întâlnire, intrând în dispozitivul de pândă organizat de noi. Fiind somaţi să se predea, ambii bandiţi au deschis foc, la care s-a răspuns cu foc. Banditul SPIRU BLĂNARU, după ce a fost rănit şi a aruncat o grenadă care nu a luat foc[229], a fost dezarmat şi prins.

Banditul CARAIMAN IOAN a reuşit să se refugieze în comuna Feneş, unde fiind urmărit şi încercuit, a fost rănit mortal.

- Concomitent cu organizarea capcanei, s-au luat măsuri de a se duce o acţiune cu un efectiv de 3 plutoane la sălaşele de pe Cracul Farcului (doi km sud-est de Feneş), unde organele noastre deţineau informaţii precise că ar fi adăpostiţi o parte din bandiţii bandei Teregova.

Într-un sălaş din obiectivul determinat de noi, o grupă a unui pluton a dat peste banditul ROMULUS MARIŢESCU zis Fert, care a fugit. Fiind urmărit, şi între timp trimisă în urmărirea lui încă o companie din Teregova, s-a reuşit să fie captat într-un sălaş din regiunea Brebu Nou (cota 1003), unde se mai găseau şi bandiţii MARTIN COPĂCEANU, GROZĂVESCU IANAŞ, ŞMULTEA HOREA şi BERZESCU IOVAN.

Au fost prinşi vii ROMULUS MARIŢESCU, MARTIN COPĂCEANU şi GROZĂVESCU IANAŞ, iar ceilalţi doi bandiţi au fost răniţi mortal. În urma capturării banditului SPIRU BLĂNARU, care a fost cercetat la faţa locului de către

---

[227] Ghinescu Ilie, după condamnare, a trecut prin lagărul de muncă forţată Peninsula de la Canalul Dunăre-Marea Neagră, iar în iulie 1953 a fost dus la Gherla. A colaborat cu administraţia.

[228] Şi în acest caz raportul de forţe a fost de un pluton (care a organizat ambuscada) contra a doi partizani, luaţi prin surprindere.

[229] Fiind nevoit să primească pachetul cu mâncare, Spiru Blănaru avea mâinile blocate. Probabil că acesta a fost motivul pentru care nu a putut face grenada să explodeze.

organele noastre, ne-a arătat adăpostul precis a încă doi bandiți din banda Teregova (la sălașul lui PUȘCHIȚĂ PETRE zis Liber, 3 km nord de Domașnea).

S-au luat de către organele noastre măsuri de a se duce o acțiune la obiectivul determinat, cu efectivul unui pluton. Rezultatul acțiunii a fost capt[ur]area bandiților PUȘCHIȚĂ PETRE zis Liber și PUȘCHIȚĂ VICHENTE zis Liber. În prezent se duce acțiunea de către organele noastre pentru identificarea adăpostului restului de bandiți din banda Teregova, prin acțiunea informativă și cercetarea bandiților capturați.

Vom raporta la timp orice noi constatări.

LT. COLONEL DE SECURITATE,
(ss.) Ambruș Coloman
L.S.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 157-160.

54. **1949 martie 14, București**. D.G.S.P. dă indicații D.R.S.P. Timișoara asupra felului cum trebuie chestionat Stoicescu Ioan.

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI
NR. 52/29.245 14 martie 1949

TELEIMPRIMATOR
DIRECȚIUNEA REGIONALĂ DE SECURITATE TIMIȘOARA

Urmare raportului dvs. nr. 2737/1949,

Vă rugăm să binevoiți ca numitul STOICESCU IOAN să fie chestionat asupra următoarelor puncte:

1 - Asupra persoanei care l-a încadrat în grupul bandiților fugari din munți.
2 - Asupra numelor tuturor membrilor bandei și apartenența lor politică.
3 - Asupra întregii activități a bandei.
4 - Cine conduce grupul bandiților fugari.
5 - Armamentul de care dispune banda,
6 - Cine o aprovizionează și prin ce mijloace.
7 - Care sunt agenții de legătură și în ce constă activitatea lor.
8 - Cum a ajuns în munți.

Vă rugăm a ne comunica de urgență rezultatele obținute.

CĂPITAN DE SECURITATE,
(ss.) Răzvan Sergiu

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 161.

55. **1949 martie 14, [Caransebeş].** Comandamentul Unic Timiş raportează Secretariatului General pentru Trupe despre anihilarea grupului Spiru Blănaru, în urma acţiunilor din 11-13 martie 1949. (Extras cu noi detalii).

COMANDAMENTUL UNIC TIMIŞ
STRICT SECRET Nr. 30.257 din 14 martie 1949

Către [Secretariatul General pentru Trupe]
Urmare la Nr. 30247 din 12 martie 1949.

Asupra acţiunilor de la 11-13 martie 1949, raportăm:

[...] DESFĂŞURAREA ACŢIUNII:

I. Acţiunea de blocare a satului Feneş s-a executat de plutonul slt. Bahu din Batalionul 5 Securitate organizată de organul de Securitate.

Conducerea acţiunii a avut-o locotenentul de securitate Mihăilescu Alexandru şi slt. Bahu V. Teodor, comandantul plutonului.

II. Acţiunea de la sălaşele din Cracul Farcului (2 km sud-est de Feneş) a fost organizată de Comandamentul Unic Timiş şi executată de cpt. Mihălceanu din Batalionul 5, împreună cu un organ al Securităţii. Una din grupele cpt. Mihălceanu a dat de banditul MARIŢESCU ROMULUS, aflat în sălaşul numitului IONAŞCU DUMITRU (originar din com. Teregova, dar care avea sălaşul în regiunea Feneş). Comandantul grupei, serg. DRAGOMIR A. FILICĂ, împreună cu grupa sa a urmărit pe bandit, alarmând totodată telefonic (de la un canton CFR) compania din Teregova. Grupa a ţinut tot timpul contactul cu banditul, care fugea spre Dorane (7 km N-N.V. de Teregova) unde a ajuns şi compania cpt. TRANDAF NARCIS, de unde a continuat urmărirea până la cota 1003 (1 km SE de Brebu Nou). În cursul acestei urmăriri, în unul din sălaşele din zona Dorane, s-a găsit banditul ROMULUS MARIŢESCU şi încă un număr de 4 bandiţi din banda Teregova.

III. În baza informaţiilor precise date de Securitate, că în sălaşul numitului PUŞCHIŢĂ PETRE (3 km N. de Domaşnea) se găsesc adăpostiţi trei bandiţi din banda Teregova, un pluton din compania 3-a a cpt. TRANDAF NARCIS care a condus personal acest pluton, a prins pe cei doi bandiţi care au fost în obiectivul dat.

Execuţii de detaliu cu schiţele anexe se vor înainta ulterior. [Nu există în dosar].

S-AU DISTINS ÎN ACESTE ACŢIUNI DIN PARTEA TRUPELOR:

1. Soldat Bibicu Gheorghe
2. Bădilă Octavian (soldat)
3. Fruntaş Mihai Gheorghe
4. „ Chimoiu I. Gheorghe
5. „ Sonca Gheorghe
6. Caporal Cosma Paul
7. Sergent Dragomir A. Filică

8. Sergent major Mihu Timofte
9. „ „ Vaman N. Constantinescu
10. „ „ Tectu N.
11. „ „ Munteanu N. Ion
12. Plutonier Diaconescu C. Constantin
13. „ Hotoleanu Şt. Octavian
14. Sublocotenent Bahu V. Teodor
15. Căpitan Trandaf P. Narcis[230]
16. „ Sârbu N. Ştefan
17. „ Mihălceanu V. Gheorghe
18. Maior Irinca Ion

Urmează raport cu faptele meritorii pentru fiecare în parte. [Nici acesta nu se află în dosar].

PIERDERI:

Doi ostaşi degeraţi (labele de la picioare) internaţi în spital.

Şef Stat Major,
(ss.) Lt. col. Gh. Olteanu

Maior de Securitate
(ss.) Moiş Aurel

Maior de Securitate
(ss.) Kling Zoltan

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 200-202.

56. **1949 martie 19, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. numeroase arestări din organizaţiile conduse de Aurel Vernichescu şi Ion Târziu, în urma acţiunii din 18-19 martie 1949.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI TIMIŞOARA
Nr. [11/2737] din 19 martie 1949

Către,
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

A se preda imediat tov. Director general
Urmare raportului nostru Nr. [11/2737] din ... 1949, raportăm următoarele:

[230] Căpitanul Trandaf Narcis este arătat în mărturii că ar fi fost cantonat cu unitatea sa în com. Teregova, de unde ar fi purtat corespondenţă cu col. Uţă. Curier a fost Iacobescu Nicolae zis Bălţoni (fost ordonanţă a colonelului). În toamna aceluiaşi an, 1949, Trandaf a fost arestat şi prin Sentinţa nr. 1687 din 3 ianuarie 1950 a fost condamnat la 12 ani temniţă grea, ca membru al organizaţiei „Vlad Ţepeş al II-lea" din Oradea.

1. Acțiunea dusă în ziua de 18 martie 1949, în vederea identificării și capturării bandiților fugari ing. VERNICHESCU și avocatul TÂRZIU, ambii din Lugoj, cu obiectivul în stația C.F.R. Cârpa, jud. Severin, a avut următorul rezultat:

Au fost prinși curierii acestei bande: CRISTEA GHEORGHE zis DOILE, de 21 ani, din comuna Vârciorova și VICTOR C. BISERICOSU, cu domiciliul în Vârciorova. Din cercetările efectuate la fața locului a rezultat că bandiții VERNICHESCU și TÂRZIU, cu un număr de cca 30-35 de bandiți, se aflau în noaptea de 17/18 martie a.c. la domiciliul numitului JUMANCA IOAN, în Vârciorova și curierii au avut misiunea de a duce din gara Cârpa pe 5 indivizi veniți din Timișoara la locuința numitului JUMANCA IOAN[231].

În urma acestui fapt, am declanșat o acțiune imediată la obiectivul mai sus arătat, care acțiune a fost dusă de o echipă de 5 ofițeri și subofițeri de securitate, 10 subofițeri din Regimentul de Securitate București și 1 pluton din Batalionul 5 Securitate.

Ajungând la fața locului, s-a procedat la încercuirea numitului JUMANCA IOAN și la scotocirea acestei case, rezultatul fiind negativ. La cercetarea soției numitului JUMANCA IOAN, aceasta n-a recunoscut că în casa respectivă ar fi fost adunați în cursul nopții mai mulți indivizi. Trecând la verificarea și prinderea numitului JUMANCA IOAN, acesta nu a fost găsit în comună în locurile și la locuitorii arătați de soția acestuia. După acest fapt, am procedat la organizarea unei capcane la acest obiectiv, care capcană nici până în prezent nu s-a soldat cu vreun rezultat.

Tot în decursul după-amiezii zilei de 18 martie 1949 am trecut la reținerea numiților BUHEVICI MIHAI domiciliat în comuna Vârciorova, PÂRVU NICOLAE zis PECICU domiciliat în comuna Vârciorova și STÂNGU SILVESTRU zis PECICU domiciliat în com. Vârciorova.

La cercetarea celor 3 reținuți și a curierilor capturați, a rezultat că bandiții VERNICHESCU și ION TÂRZIU, împreună cu alții, se află în sălașul numitului SULEA MIRON din Borlova, dezertor din armată și fugar, care sălaș este la cota 342, între comunele Bolvașnița, Zlagna și Borlova, la locul numit Valea Zlagnei.

După acest fapt am trecut, în noaptea de 18-19 martie 1949, la operația de capturare a bandiților de mai sus, la locul descris de mai sus, cu călăuză în persoana banditului capturat CRISTEA GHEORGHE zis DOILE, cu un efectiv de două plutoane din Batalionul 5 Securitate și o echipă de ofițeri de securitate, rezultatul fiind:

Capturarea bandiților:

1. MUSTAȚĂ PETRU zis FLAITERU, proprietarul sălașului și asupra căruia s-a găsit 1 pistol Parabellum și una grenadă, cu domiciliul în comuna Borlova.

2. DRAGOMIR PETRU zis PRIMEJDIE, cu domiciliul în Bolvașnița.

3. NICOLAE LIUBA zis BOLDAN, cu domiciliul în Bolvașnița.

---

[231] Se pregătea o răscoală a populației din Timișoara și Arad, coordonată cu acțiuni ale partizanilor, în noaptea de 18 spre 19 martie 1949.

4. ION LIUBA zis LULEA cu domiciliul în comuna Bolvaşniţa.

5. DRAGOMIR NICOLAE zis COI cu domiciliul în comuna Bolvaşniţa.

După capturarea acestora s-a trecut la scotocirea sălaşelor în jur, într-un număr de circa 20 de sălaşe şi s-a găsit în sălaşul numitului SULEA MIRON, dezertor fugar, una straiţă în care au fost un pistol, una grenadă şi diferite scripte şi cu un tabel nominal de 20 indivizi, după cum urmează: IONESCU GHEORGHE, ROIESCU IOSIF, ARMAŞ ION, M.P., ISOP ION, GIURGIULESCU IOAN, VULPEŞ NICOLAE, MIULESCIU ION, VULPEŞ PETRU, E., VULPEŞ GHEORGHE, STÂNGU NICOLAE, LAITIN PAUL, LAZĂR BUDĂU, MUNTEANU NICOLAE, TOCHERZ DUMITRU, BARZĂ SIMION, SURONI PETRU, BELITU PAVEL, FOLCEA ION ILIE, BANDONI NICOLAE, COPILU NICOLAE, JURCONI NISTOR FIŞAG, BALAŞ NISTOR, CRISTEA NISTOR ŞI BAZONI NISTOR.

De remarcat este faptul că, din acest tabel nominal găsit în sălaşul mai sus arătat, o parte din cei specificaţi în acest tabel figurează ca membri ai bandei UTZĂ şi care în prezent sunt reţinuţi[232].

Tot în acest loc s-a găsit şi Buletinul de Biroul Populaţiei al banditului SULEA MIRON din Borlova, ce denotă că bandiţii au fost de fapt în acest loc.

Din primele cercetări efectuate la faţa locului rezultă că, în seara zilei de 17 martie 1949, s-a ţinut o şedinţă a bandiţilor în sălaşul numitului MUSTAŢĂ PETRU (reţinut) unde, pe lângă bandiţii VERNICHESCU şi TÂRZIU a participat numitul SEBASTIAN CRĂSNARU, fost primprocuror şi Preşedintele Biroului electoral la alegerile din 19 noiembrie 1946, în jud. Severin, în prezent comprimat şi funcţionar la Soc. Comercială de Stat APROZAR, cu încă un număr de cca 30 de oameni până în prezent necunoscuţi de noi[233].

Faţă de cele de mai sus, am dispus urmărirea şi arestarea legăturilor în comuna Borlova şi Vârciorova a bandiţilor identificaţi din cercetările efectuate la faţa locului şi urmărirea fugarilor.

În momentul de faţă, la facerea acestui raport, cei 5 reţinuţi se află în drum spre Biroul de Securitate Caransebeş, cu pază suficientă.

Orice noi constatări vom raporta.

DIRECTOR DE SECURITATE
(ss.) LT. COL. AMBRUŞ COLOMAN

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 64, vol. 3, f. 172-174.

[232] În funcţie de împrejurări, partizanii se puteau ataşa unui grup sau altuia.

[233] Numeroase persoane urmărite de autorităţile comuniste fuseseră angajate la Aprozar în funcţiile de achizitor sau vânzător de legume şi fructe.

57. **1949 martie 22, Timişoara**. Declaraţia lui Berzescu Petru despre grupul mixt de partizani condus de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru.

Dată în faţa noastră astăzi
22 martie 1949

Cpt. de Securitate
(ss.) Schnellbach Martin

DECLARAŢIE[234]

Subsemnatul Berzescu Petru zis Păsulă, născut la data de 28 ianuarie 1911, în comuna Teregova, jud. Severin, fiul lui Ioan şi Elena, de religie ortodox, cetăţean român, carte ştiu 4 clase primare, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 17 Infanterie Lugoj, ctg. 1933, soldat, căsătorit cu Maria Anculia, având 5 copii, situaţia materială 20 jugăre de pământ şi una casă, cu domiciliul actual în comuna Teregova, condamnat nu am mai fost, asupra celor întrebate declar următoarele:

Pe la începutul lunii ianuarie 1949, a venit la mine la sălaş numitul Anculea Moise din comuna Teregova, care mi-a spus că dr. Ionescu Gheorghe, preotul Nicolici Alexandru şi alţii, au format o organizaţie subversivă, cu scopul de a duce [lupta] până la răsturnarea actualului regim cu forţe înarmate şi întronarea unui alt regim, de tip fascist.

Totodată, mi-a propus ca să mă încadrez şi eu în această organizaţie. Eu am acceptat propunerea şi m-am încadrat, am primit instrucţiuni de recrutare de membri şi procurare de armament.

În seara zilei de 12 ianuarie a.c., a venit la mine Anculea Moise cu care împreună m-am dus la Cimpoca Iacob din Teregova, unde au mai venit Cimpoca Nicolae, Ruşeţ Tudor, toţi membri ai organizaţiei subversive, unde s-a ţinut o şedinţă în cadrul organizaţiei subversive, cu care ocazie s-a discutat recrutarea de noi membri şi procurarea de armament şi muniţii, chiar şi contra preţ în bani, etc.

Pe la orele 20 a plecat Anculea Moise în comună şi a spus ca să-l aşteptăm, că se va întoarce. Dar peste scurt timp s-au auzit nişte focuri de armă. Am ieşit afară pe stradă şi am plecat până la Stoichescu Ioan, pe care l-am întrebat dacă nu ştie ce s-a întâmplat. El mi-a spus că a fost la comandantul organizaţiei, dr. Gh. Ionescu, care i-a spus că aceste focuri de armă nu au momentan nici o însemnătate pentru organizaţie. După aceasta eu am plecat acasă.

În ziua de 13 ianuarie 1949 am aflat că Postul de Jandarmi Teregova a fost atacat de membrii organizaţiei subversive, al cărei membru am fost şi eu, în frunte cu comandantul ei, dr. Ionescu Gheorghe.

---

[234] Document dactilografiat. Declaraţia este semnată pe fiecare pagină de către anchetat, iar în partea superioară a primei pagini de către anchetator.

În dimineaţa zilei de 17 ianuarie 1949, a venit la mine curierul organizaţiei, Ruşeţ Tudor şi mi-a spus că Ionescu l-a trimis ca să spună la toţi membrii ca să se ducă şi ei în munţi.

În aceeaşi zi am aflat că fratele meu, Berzescu Ioan, a fost căutat de organele jandarmereşti şi m-am hotărât să plec şi eu în munţi. M-am dus la sălaşul lui Berzescu Iovan zis Micşescu, aducând cu mine alimente, unde am găsit pe dr. Ionescu Gheorghe, Spiru Blănaru, Valuşescu Vasile, Ghimboaşă Nicolae, de unde am plecat în regiunea „Tomnatica" la sălaşul lui Pavelescu Sabin, unde au mai fost Ghimboaşă Iancu, Ghimboaşă Ilie zis Covaci, Copăceanu Martin, Şmultea Gheorghe, Şmultea Horia, Grozăvescu Ianaş, Berzescu Ioan, Urdăreanu Ghiţă, Anculia Moise, Cimpoca Iacob, Stoichescu Pavel, Stoichescu Ioan, Anculea Petru, Ivanici Gheorghe şi Anculea Romulus. Toţi au fost înarmaţi cu arme şi grenade.

La acest sălaş am fost vizitaţi de Grozăvescu Gheorghe zis Mutu, care a adus o maşină de tuns şi a tuns pe unii dintre fugari, a mai venit de două ori şi preotul Nicolici Alexandru din Teregova, care a stat la discuţie cu dr. Ionescu şi Pavel Stoichescu.

De aici, aproximativ după 8 zile am plecat în regiunea „Dorani" la sălaşul lui Grozăvescu Roman zis Pârvu, Carnoveanu Luţă şi Grozăvescu Gheorghe zis Mutu, de unde după câteva zile am fost goniţi de armată[235] şi am fugit în pădure, de unde [după] cca 5-6 ore ne-am înapoiat la sălaşurile de mai sus, de unde în aceeaşi seară am plecat cu toţii în regiunea „Poieni" la sălaşul lui Ienăsiga Grigore, de unde după cca 6-7 zile am plecat în regiunea „Purcariu", la sălaşul numitului Cerbu, unde am stat aproximativ 10-15 zile şi am aflat că între timp a trecut armata pe la sălaşul lui Ienăsiga Grigore şi ştiam că în curând nu va mai trece şi ne-am întors la acest sălaş, unde am stat cca 4-5 zile de unde am plecat din nou în regiunea „Dorani" la sălaşurile arătate mai sus, unde a doua zi au mai venit următorii fugari Horescu Nicolae, Horescu Ana, Puşchiţă Petru zis Liber, Puşchiţă Vichente şi Cristescu Gheorghe zis Galea, toţi din comuna Domaşnea.

Peste câteva zile am fost goniţi de armată, lăsând în sălaş alimente şi obiecte. Am fugit în pădure, de unde după un timp de câteva ore ne-am întors la sălaşul lui Ienăsiga Grigore, unde am luat masa şi am plecat la sălaşul lui Cerbu în regiunea „Purcariu", unde am stat o zi şi am plecat înapoi la sălaşurile din regiunea „Dorani" arătate mai sus.

Menţionez că între timp au mai venit următorii fugari Moater Martin din Slatina Timişului, Mariţescu Romulus din Teregova, Caraiman Ioan din Feneş şi Ruşeţ Tudor din Teregova.

În dimineaţa zilei de 22 februarie 1949, am văzut că vine spre sălaş Mariţescu Romulus, Urdăreanu Ghiţă şi Moater Martin, aducând cu ei pe doi indivizi cu doi cai, dintre care unul era Gh. Munteanu şi un tânăr pe care nu-l cunosc, ambii locuitori din comuna Teregova. După ce au ajuns la sălaş, au fost crunt bătuţi cu

[235] De regulă, partizanii au considerat că sunt urmăriţi de „armată". În realitate, erau trupe din batalioanele de Securitate dislocate în Banat şi care purtau tot uniforme kaki.

ciomege de Mariţescu Romulus, Ghiţă Urdăreanu şi Petru Anculia. Au fost de faţă şi dr. Ionescu şi Spiru Blănaru etc.

Pe la orele 12, în aceeaşi zi, Ionescu Gheorghe şi Spiru Blănaru au dat ordin ca toată lumea să se pregătească pentru drum.

Am plecat cu toţii în direcţia „Piatra Albă"[236]. Mariţescu Romulus şi Puşchiţă Vichente au plecat cu cei doi indivizi, care erau legaţi unul de celălalt, înainte. La un moment dat a strigat cineva „Vine armata!". Spiru Blănaru, Ionescu Gheorghe şi Ghimboaşă Nicolae au dat ordin „Toată lumea pe poziţie!". Am lăsat ca armata să se apropie de noi, când Spiru Blănaru a dat ordin să tragem în ea, fiecare cu armamentul ce a avut asupra sa. Am tras, însă armata nu s-a oprit şi s-a apropiat tot mai repede de noi, cu care ocazie au fost împuşcaţi doi fugari, iar alţi doi au fost prinşi de armată, iar restul am fugit în diferite direcţii şi ne-am întâlnit în „Şesul Ciulei" lângă Poiana U.D.R.-ului, în apropiere de comuna Brebu Nou, unde am aflat că cei doi indivizi aduşi de Mariţescu Romulus, Ghiţă Urdăreanu şi Moater Martin, cu care au plecat înainte Puşchiţă Vichente şi Mariţescu Romulus, li s-au scos ochii, apoi împuşcaţi, nu ştiu care dintre cei doi a făcut această crimă.

De aici am plecat cu cei rămaşi în regiunea „Poieni", la un sălaş necunoscut de mine, de unde după o zi ne-am împărţit în mai multe grupuri şi am plecat în diferite direcţii.

Blănaru Spiru, Şmultea Horia, Horescu Nicolae, Horescu Ana, Caraiman Ioan, fratele meu Berzescu Ioan, Copăceanu Martin, Romulus Mariţescu, Cimpoca Iacob, Puşchiţă Petru şi fiul său Vichente şi subsemnatul[237], am plecat în apropiere de comuna Feneş, la sălaşul lui Ghinescu Ilie, unde în timp de cca 3 zile am fost vizitaţi de Novac Gheorghe, locuitor din comuna Rusca, Ghinescu Ilie şi Ponoran Ilie din comuna Feneş, toţi membri ai organizaţiei subversive, care ne-au alimentat. De aici ne-am împărţit în două grupe şi am plecat împreună cu Spiru Blănaru, Horescu Nicolae, Horescu Ana, Caraiman Ioan şi Cimpoca Iacob[238].

Ne-am stabilit în regiunea „Ruscăi", la o distanţă de cca 7 km de comuna Feneş, unde am stat într-un sălaş pustiu.

La acest sălaş am stat până în ziua de 12 martie a.c., când am plecat împreună cu Spiru Blănaru, Caraiman, Ioan Ioan şi Iacob Cimpoca în direcţia comunei Feneş, pentru a lua legătura cu Ilie Ghinescu şi Ponoran Ilie, membri ai organizaţiei subversive din comuna Feneş. Pe la orele 20, în apropiere de comuna Feneş, la o distanţă de cca 2 km de comună, am fost descoperiţi şi atacaţi de organele Securităţii, cu care ocazie Spiru Blănaru şi Caraiman, Ioan au fost arestaţi, iar eu împreună cu Cimpoca Iacob am reuşit să fugim.

---

[236] Locul numit Pietrele Albe se află la 7 km vest de comuna Teregova.

[237] De regulă, partizanii grupaţi în jurul lui Spiru Blănaru aveau convingeri legionare, iar cei din organizaţia „Teregova", condusă de Gheorghe Ionescu, erau ţărănişti sau neîncadraţi politic. Nu exista însă o delimitare precisă, iar trecerea de la o grupare la alta era posibilă în funcţie de simpatii.

[238] În faţa masivei intervenţii a Securităţii, partizanii s-au împărţit în grupuleţe, care se puteau aproviziona şi adăposti mai uşor. Deplasările puteau trece şi ele neobservate.

În aceeaşi zi, noaptea, ne-am întors la sălaşul de unde am plecat şi le-am spus celor rămaşi acolo cele întâmplate şi după ce am luat masa, am plecat în regiunea „Iarba Moale", unde ne-am stabilit într-un sălaş pustiu, de unde după o zi am plecat în direcţia comunei Domaşnea. În drum, între comunele Domaşnea şi Rusca, ne-am despărţit în 3 direcţii. Horescu Nicolae şi Horescu Ana au plecat în direcţia comunei Domaşnea, Cimpoca Iacob spre Poarta, iar eu cu fratele meu, Berzescu Ioan, am plecat la sălaşul lui Bică Gheorghe, în apropiere de comuna Teregova, pe care l-am rugat ca să ţină arma şi cartuşele, de unde am plecat şi ne-am prezentat la organele Securităţii, în comuna Teregova[239].

Schema organizatorică, pe plutoane[240], [echipe]
Ionescu Gheorghe *comandant*
Spiru Blănaru *ajutor comandant*
Lt. Valuşescu Vasile

Echipa de mitralieră
Spiru Blănaru *comandant*
Berzescu Petru [servant][241]
Berzescu Ioan [servant]

Agent de legătură [curier]
Ruşeţ Tudor

Plutonul I
Anculia Petru *comandant*
Urdăreanu Ghiţă
Şmultea Gheorghe
Stoichescu Ioan

Plutonul II
Ghimboaşă Nicolae *comandant*
Moater Martin
Cimpoca Iacob
Anculia Romulus

Plutonul III
Caraiman, Ioan Ioan *comandant*
Şmultea Horia
Ivanici Gheorghe
Cristescu G. Zis Galea

Plutonul IV
Anculia Moise *comandant*
Berzescu Iovan zis Micşescu
Ghimboaşă Ilie zis Covaci
Puşchiţă Vichente

Plutoanele de mai sus au avut diferite arme şi muniţii, precum şi mitraliere.

[239] În comuna Teregova se afla încartiruită o companie de Securitate. Cazarea şi alimentele erau asigurate de familiile celor fugiţi în munţi.

[240] Schema se referă la detaşamentul mixt de partizani, aşa cum era organizat în ziua de 22 februarie 1949, înainte de confruntarea de la Pietrele Albe.

[241] Fraţii Berzescu s-au predat şi au fost arestaţi la data de 13 martie 1949, a doua zi după capturarea lui Spiru Blănaru la Feneş.

Discuții și viața în bandă

Grupul legionar în frunte cu comandantul lor, Blănaru Spiru, au ținut aproape zilnic ședințe, în care au cântat cântece legionare și au citit din cartea lui Zelea Codreanu.

Ionescu Gheorghe a făcut propagandă liberal-țărănistă, pentru care cauză s-a ivit și o neînțelegere între Spiru Blănaru și dr. Ionescu Gheorghe.

Aprovizionarea cu alimente

Se făcea prin Ghiță Urdăreanu, care spunea că are cca 1 000 kg făină de porumb.

Știu că Grozăvescu Ianaș a adus niște alimente de la Șmultea Traian, din comuna Teregova.

În fiecare zi s-a primit de două ori mâncare, dimineața și seara, în mai multe rânduri cartofi, brânză și mămăligă.

Aprovizionarea cu armament

S-a făcut prin Ghiță Urdăreanu, care a adus 8 arme Z.B., de unde nu știu.

Paza

Se făcea de membrii care au avut și misiunea de a observa mișcarea armatei.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez nesilit de nimeni.

(ss.) Berzescu Petru

- ATMT, Fond „P-CS", dosar nr. 24, vol. 3, f. 12-16.

58. **1949 martie 23, Lugoj**. Mandat de arestare pentru partizanul Mutașcu Dumitru din com. Verendin, inculpat pentru crimă.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
Judecătorul de Instrucție de pe lângă Tribunalul Lugoj

Dos. Nr. 115/1949

MANDAT DE ARESTARE
Nr. 115/1949

În numele legii.....

Noi, Iosif Nagy, judecătorul de instrucție al Tribunalului Lugoj

Având în vedere actele de procedură penală aflate în dosarul nostru Nr. 115/1949, încheiate contra lui Mutașcu Dumitru, de ani major, de profesiune

muncitor, cu domiciliul în Verendin, jud. Severin, str. ... Nr. ..., inculpat pentru faptul de omor, comis prin aceea că împreună cu alții, în noaptea de 17-18 ianuarie 1949, au mers la locuința inc[ulpatului] Trebuian Gh. pentru a lua armele ce poseda, în scopul de a se înarma, şi pe alți infractori, şi la refuzul de a preda aceste arme au tras mai multe focuri de armă, ucigând pe soția acestuia, iar Trebuian Gh. a răspuns şi el cu focuri de armă şi a împuşcat pe Jurchescu Petre.

Având în vedere că din cercetările făcute şi din actele dosarului rezultă sarcini şi indicii grave de culpabilitate contra inculpatului;

Inculpatul în dosire,

Având în vedere că faptele de mai sus expuse sunt prevăzute de art. 463 cp. şi se pedepsesc cu muncă silnică de la 15 la 25 de ani,

Având în vedere, că inculpatul se află în cazul de a fi arestat în interesul desăvârşirii instrucției, conf. art. 200 pct. 7 din p.p. Căci lăsarea în libertate ar putea influența depoziția martorilor şi ar împiedica astfel mersul instrucției, deci arestarea preventivă a inculpatului Mutaşcu Dumitru din Verendin este indispensabilă instrucției cauzei;

Văzând concluziunile D-lui Procuror Tamaş Laurențiu, şi dispozițiunile art. 200 şi 250 al. VII Pr. Penală,

Pentru aceste motive:

Dispunem arestarea preventivă a inculpat[ului] Mutaşcu Dumitru[242];

Ordonăm tuturor agenților forței publice, că în conformitate cu legea să-l aresteze şi să-l conducă la Penitenciarul LUGOJ. Invităm pe toți depozitarii puterii publice să dea concursul cuvenit pentru executarea acestui mandat, care s-a semnat de noi, investit cu sigiliul cabinetului.

Agentul însărcinat cu executarea acestui mandat este dator să lase copie de pe dânsul inculpatului şi să se conformeze şi dispozițiunilor art. 256, 258, 259, 290 şi 442 din Codul de procedură penală.

Dat în Cabinetul nostru astăzi 23 luna martie anul 1949 ora 15,

Judecător de Instrucție,
(ss.) Iosif Nagy, L.S.

Grefier,
(ss.) J. Birău

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 40 941, vol. 1, f. 41.

[242] Un mandat de arestare similar a fost lansat şi împotriva partizanului Işfănuț Dumitru zis Sfârloagă, din com. Domaşnea, jud. Severin. Ambii erau partizani în grupul col. Uță.

59. **1949 aprilie 8, Cluj**. Avizul comisiei medico-legale Cluj către Cabinetul de instrucție al Tribunalului Severin referitor la autopsia lui Jurchescu Petre, fost partizan în grupul colonelului Uță.

MINISTERUL JUSTIȚIEI
INSTITUTUL DE MEDICINĂ LEGALĂ
COMISIA MEDICO-LEGALĂ
Nr. 11/1949

Cluj, 8 aprilie 1949

Către
Cabinetul de instrucție al Tribunalului Severin

Avem onoarea a vă înainta mai jos avizul Comisiei Medico-Legale, privitor la raportul medico-legal nr. 133 din 25.I.1949:

AVIZ

Comisia medico-legală examinând raportul medico-legal nr. 133 din 25.I.1949, dresat de dl. dr. Gheorghe Stavăr, referitor la autopsia lui Jurchescu Petre, aprobă concluziile cu următoarele completări:

1. Moartea lui Jurchescu Petre se datorează fracturii craniene şi hemoragiei cerebrale consecutiv pătrunderii în craniu a unui glonț de armă de foc.
2. Arma s-a descărcat la o distanță mare absolută, adică de la 75 cm în sus. Această afirmație se bazează pe faptul că în jurul orificiului de intrare nu se mai găsesc alte modificări anatomice.

PREŞEDINTE,
(ss.) Prof. dr. M. Kernbach
L.S.

SECRETAR,
(ss.) dr. Bilegan Ioan

MEMBRI
(ss.) Prof. dr. Traian Popovici
(ss.) Prof. dr. Secăreanu Ştefan
(ss.) Prof. dr. Popa Rubin
(ss.) Conf. dr. Müller Maximilian

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 40 941, vol. 1, f. 49.

60. **1949 aprilie 12, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. despre complicitatea unor subofiţeri de Miliţie cu partizanii din Banat.

DIRECŢIUNEA REGIONALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
TIMIŞOARA

- STRICT CONFIDENŢIAL -

No. 11/2737-S din 12 aprilie 1949

Către,
DIRECŢIUNEA GENERALĂ A SECURITĂŢII POPORULUI
BUCUREŞTI

Urmare raportului nostru No. 11/2737 din 7 aprilie 1949, avem onoare a vă raporta următoarele:

În acţiunile duse de organele noastre din judeţul Severin, s-a constatat că una dintre cauzele care au favorizat formarea bandelor de fugari şi subminarea ideii de ordine, a fost complicitatea şi totala lipsă de combativitate a organelor jandarmereşti din teritoriu, în special şefii de posturi, care azi sunt în Miliţie. În general, în judeţul Severin, nici un şef de post nu a dat dovadă de conştiinţă politică şi devotament faţă de regimul democratic, o parte fiind complici cu bandiţii, iar o altă parte s-au situat pe poziţia pasivităţii, nereacţionând sub nici o formă contra acestor bandiţi.

Astfel, imediat după începerea acţiunii din ianuarie a.c., din judeţul Severin, s-a constatat că unii şefi de post aveau cunoştinţă precisă de bandiţii fugari, fiind în posesia unor informaţii precise asupra locului de adăpost al acestor bande, însă nu au trecut la nici o acţiune, limitându-se doar, pentru a se acoperi, să informeze pe şefii lor ierarhici prin rapoarte despre acţiuni petrecute şi locul pe unde au trecut acei bandiţi, elemente care nu mai puteau fi exploatate în momentul raportării lor. Despre unii dintre şefii de post, s-a putut dovedi până în prezent, că atitudinea lor arătată mai sus, a fost pornită din sentimentul duşmăniei faţă de regimul democratic, şi conştient au devenit complicii bandiţilor.

Astfel:

1. NICA I. SMARANDACHE, plutonier major, şeful Postului de Miliţie Cornereva, jud. Severin, este dovedit din declaraţia banditului legionar SPIRU BLĂNARU că pe timpul cât a fost şef de post în comuna Domaşnea, jud. Severin, a avut contact cu el, având întâlniri fixate, şi îl ţinea în curent cu anumite măsuri luate pe linia jandarmeriei, legătură ce s-a menţinut şi după constituirea în bandă a numitului SPIRU BLĂNARU.

2. CIOCLOV IOAN[243], plutonier major şef, şeful Postului de Miliţie Cârpa-Severin, dovedit din declaraţia banditului SPIRU BLĂNARU că acoperea banda de legionari fugari condusă de CRISTOIU NICOLAE, şi totodată posedăm date că ar fi fost în legătură cu banditul fugar VERNICHESCU AUREL.

3. MĂRGULESCU CONSTANTIN, plutonier major şef, fost şeful Postului de Jandarmi Teregova-Severin, în prezent în Miliţia Caransebeş, din declaraţia banditului VULPEŞ GHEORGHE, se dovedeşte că a acoperit pe fostul colonel UTZĂ ION şi banda sa, anunţându-l în două cazuri pe colonelul UTZĂ să dispară, înaintea unor acţiuni.

Despre el mai declară şi banditul VLĂDESCU MIRCEA, membru din banda UTZĂ.

4. SPACK TOADER, plutonier, fost la postul de jandarmi Mehadia, în prezent în Miliţie, dovedit din declaraţia banditului MILOŞ GAVRILĂ, că a avut întâlniri cu fugarul legionar CRISTESCU GHEORGHE zis GOGU, cu care era în relaţii de prietenie şi la o întâlnire a lor s-au despărţit, sărutându-se.

5. UNGUREANU PETRE, plutonier major, fost şeful postului de jandarmi Domaşnea-Severin, în prezent şeful Miliţiei în acelaşi loc, din declaraţia banditului PUŞCHIŢĂ PETRE zis MUTAŞCU din banda col. UTZĂ, se constată că a avut legătură cu această bandă, primind şi scrisori de la ei. Tot el a avut un contact şi cu banditul legionar SPIRU BLĂNARU.

6. GUTU NICOLAE, plutonier major, şeful Miliţiei Borlova-Severin, care din informaţiile ce le deţinem, ar avea legături cu banda inginerului VERNICHESCU AUREL, fapt ce este în curs de verificare.

7. POPA PETRU, plutonier major, şeful Miliţiei Cornea-Severin, dovedit cu atitudine antidemocratică, afacerist şi lipsă complectă de activitate în vederea prinderii bandiţilor, cu toate că era informat de activitatea bandiţilor în sectorul său.

Totodată raportăm că din datele ce le posedăm, s-a constatat că pe întreaga regiune există dintre şefii de posturi de Miliţie unii care sunt complici cu elementele subversive, iar alţii cu atitudine de pasivitate faţă de lupta ce se duce în prezent contra duşmanilor poporului. Se simte necesitatea de a se pune în conducerea posturilor de Miliţie de pe teritoriul rural elemente conştiente politiceşte şi bine verificate.

În prezent, este în curs verificarea şi a altor elemente, care din informaţii ar fi complici cu bandiţii, urmând a vă raporta cele constatate. Totodată vă rugăm să binevoiţi a dispune de a nu se lua măsuri imediate contra celor susmenţionaţi, deoarece unele din aceste elemente sunt folosite de noi în acţiunea ce este în curs în judeţul Severin, fie direct, fie indirect, pentru descoperirea elementelor fugare.

---

[243] CIOCLOV IOAN era şeful unui post de Miliţie din judeţul Severin şi provenea din Jandarmerie. Arestat şi condamnat, l-am cunoscut în lagărul de muncă forţată Peninsula, în perioada 1950-1953. Era inapt pentru muncă. Deşi a lucrat la birouri, unde a fost un bun funcţionar, nu a colaborat cu administraţia lagărului. Mai mult, a făcut parte din grupul plutonierilor de jandarmi care s-au opus reeducării în colonie.

Totodată raportăm că toţi cei de mai sus sunt ţinuţi de noi în strictă supraveghere.

LT. COL. DE SECURITATE,
(ss.) Ambruş Coloman

MAIOR DE SECURITATE,
(ss.) Moiş Aurel

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 164-165.

61. **1949 aprilie 15, Timişoara**. Declaraţia lui Ioan Stoichescu din Teregova, membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu, despre organizaţia din care a făcut parte.

Dată în faţa noastră
15 aprilie 1949
Cpt. de securitate
(ss.) Schnellbach Martin

DECLARAŢIE

Subsemnatul Stoichescu Ioan zis Cica, născut la 8 august 1914, în com. Teregova, jud. Severin, fiul lui Gheorghe şi Marta, de religie ortodoxă, cetăţean român, carte ştiu 7 clase primare, de profesiune plugar, căsătorit cu Stana Stoichescu, având 3 copii, situaţie militară satisfăcută la Bat. 2 Grăniceresc Caransebeş, ctg. 1936, gradul de sergent, avere am 1 lanţ şi jumătate pământ şi una casă, condamnat nu am mai fost, cu ultimul domiciliu în comuna Teregova, asupra celor întrebate declar:

În ziua de 5 ianuarie 1949, m-am întâlnit pe stradă cu Petru Anculia zis Miloi din com. Teregova, care mi-a spus că în ziua de 2 ianuarie 1949 a fost chemat la notarul public dr. Ionescu Gheorghe, unde au mai fost următorii: avocatul Costescu Cornel, Ghimboaşe Nicolae, Anculia Moise şi Stoichescu Pavel, unde din iniţiativa lui Ionescu au format o organizaţie subversivă teroristă paramilitară. Totodată mi-a propus ca să mă încadrez în această organizaţie şi mi-a spus că în seara din acea zi să mă duc la locuinţa lui Cimpoca Iacob, pentru a depune jurământul.

Eu am acceptat şi m-am dus pe la orele 19, la adresa de mai sus, unde am găsit acasă pe Cimpoca Iacob, iar mai târziu au mai venit dr. Ionescu Gheorghe, preotul Nicolici Alexandru, Stoichescu Pavel, Anculia Petru şi Ruşeţ Tudor, cu care ocazie dr. Ionescu Gheorghe ne-a ţinut o mică cuvântare în care ne-a arătat că este necesar de a forma această organizaţie subversivă şi ca să depunem un jurământ.

Noi, prezenţi, am depus jurământul în faţa preotului Nicolici cu formula: „Eu ... jur pe Atotputernicul Dumnezeu şi pe fericirea familiei mele că nu voi trăda secretele organizaţiei". După depunerea jurământului am plecat acasă.

În seara zilei de 12 ianuarie 1949, pe la orele 20^{30} au venit la mine acasă Anculia Petru care mi-a spus ca să mă îmbrac şi să merg imediat cu el, pentru că Anculia Moise a fost arestat de Postul de Jandarmi Teregova, de unde trebuie eliberat.

Eu împreună cu Anculia Petru am plecat la dr. Ionescu unde a mai venit şi Stoichescu Pavel, de unde am plecat împreună cu Ionescu la Cimpoca Iacob, unde am găsit pe Ghimboaşe Nicolae, Ruşeţ Tudor, Cimpoca Iacob şi Berzescu Petru, de unde în afară de Berzescu Petru am plecat cu toţi către gară pentru a întâlni pe grupul de fugari ai lui Blănaru.

La marginea satului ne-am întâlnit cu grupul Spiru Blănaru, compus din Urdăreanu Ghiţă, Şmultea Gheorghe, Copăceanu Martin, Grozăvescu Ianaş şi fostul lt. Valuşescu Vasile. De aici am plecat în grădina avocatului Costescu Cornel.

Aici s-a luat hotărârea de către dr. Ionescu, Spiru Blănaru, Petru Anculia şi Ghimboaşe Nicolae [pentru] atacarea postului de jandarmi şi eliberarea lui Moise Anculia, membru în organizaţia de mai sus.

De aici am primit ordin eu şi cu Anculia Petru de la Ionescu şi Spiru de a ne deplasa în curtea postului de jandarmi, unde ne-am adăpostit în poziţie de tragere, aşteptând ordinul de atac.

După un timp de circa 20 minute, după ce restul grupei s-a plasat în faţa percepţiei şi la semnalul prin fluierături dat de către Ionescu, s-a început atacul prin aruncarea unui trotil de către Petru Anculia, care a tras şi cu o armă automată. Eu am tras cu o armă de vânătoare primită de la Ruşeţ Tudor, iar cei din faţa percepţiei, vizavi de postul de jandarmi au tras cu diferite arme şi o mitralieră, care a fost manipulată de către Spiru Blănaru şi Grozăvescu Ianaş.

Schiţă despre atacul Postului de Jandarmi din com. Teregova

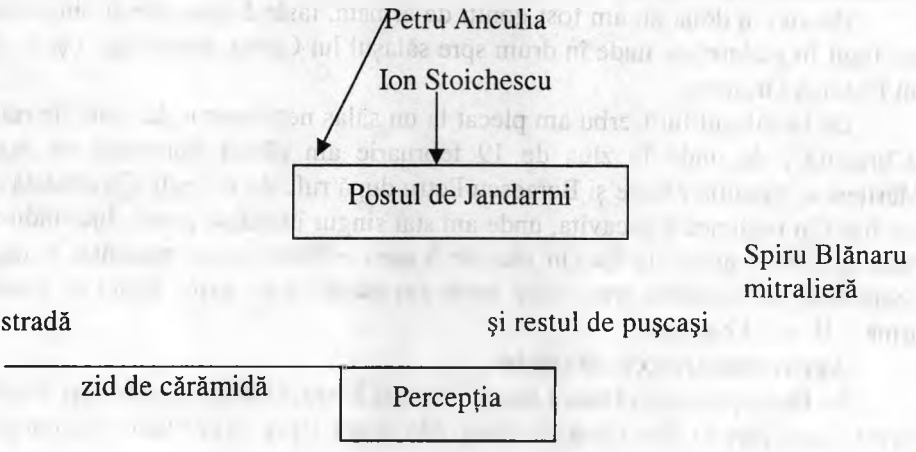

După terminarea atacului, au ieşit de la post Anculia Moise şi Enăsiga Grigore, pe care l-a dus în spate Martin Copăceanu şi Grozăvescu Ianaş până la

Grozăvescu Petru, unde l-am lăsat pe Enăsiga Grigore[244], iar noi cu toți cei care au luat parte la atacul postului de jandarmi, adică [cei] notați mai jos, Ionescu Gheorghe, Spiru Blănaru, Valuşescu Vasile, Stoichescu Pavel, Copăceanu Martin, Cimpoca Iacob, Grozăvescu Ianaş, Şmultea Horia, Şmultea Gheorghe, Ghimboaşe Nicolae, Ruşeț Tudor, Anculia Petru şi subsemnatul, am plecat la sălaşul lui Şmultea Traian, de unde în aceeaşi zi, la orele 12, am plecat în regiunea „Tomnatica" la sălaşul lui Pavelescu Sabin şi Ion But, unde am stat circa 8-10 zile. Acolo au mai venit Berzescu Ion, Berzescu Petru, Şmultea Horia, Ghimboaşe Iancu şi Anculia Romulus.

În acest timp am fost vizitați de Grozăvescu Gheorghe zis Mutu, care a venit cu o maşină de tuns şi a tuns pe câțiva dintre noi. Aici au mai venit de două ori preotul Nicolici Alexandru, care a stat de vorbă cu dr. Ionescu şi Spiru. Tot în acest interval de timp au mai venit Ghimboaşe Ilie zis Covaci, Ivanici Gheorghe şi Berzescu Iovan zis Micşescu.

De aici am plecat cu toți în regiunea „Dorani", la sălaşul lui Grozăvescu Roman zis Pârvu şi Luță Târnoveanu, de unde am fost goniți de armată, am fugit în pădure, de unde după câteva ore, înspre seară, am plecat în regiunea „Poieni", la sălaşul lui Enăsiga Grigore, de unde după circa 5-6 zile am plecat la „Purcariu", la sălaşul lui Cerbu, unde am stat aproximativ 12 zile. În acest timp armata trecuse pe la sălaşul lui Enăsiga Grigore, unde ne-am înapoiat, ştiam că armata nu va trece în curând. Aceste schimburi de sălaşuri le-am făcut în mai multe rânduri pentru a nu putea fi descoperiți de armată.

Menționez că pe când ne-am aflat la sălaşul lui Gheorghe Grozăvescu zis Mutu, Grozăvescu Roman şi Luță Târnoveanu au mai venit următorii fugari: Horescu Nicolae, Horescu Anicuța, Puşchiță Petru zis Liber, Puşchiță Vichente şi Cristescu Gheorghe zis Galea, toți din com. Domaşnea.

De aici, a doua zi, am fost goniți de armată, lăsând alimente şi obiecte acolo, am fugit în pădure, de unde în drum spre sălaşul lui Cerbu, ne-am oprit şi la sălaşul lui Enăsiga Grigore.

De la sălaşul lui Cerbu am plecat la un sălaş necunoscut de mine, în regiunea „Corcanul", de unde în ziua de 19 februarie am plecat împreună cu Romulus Mariţescu, Anculia Moise şi Berzescu Petru după rufe de schimb. Cu această ocazie am fugit în regiunea Luncavița, unde am stat singur în sălaşe pustii, hrănindu-mă cu mere şi cartofi prăjiți la foc. În ziua de 3 martie 1949, m-am prezentat la organele Securității, iar înaintea prezentării mele am ascuns între nişte stânci de piatră una armă Z.B. şi 24 cartuşe.

Aprovizionarea cu alimente

Se făcea prin Grozăvescu Ianaş, Anculia Petru, Urdăreanu Ghiță şi Stoichescu Pavel, care plecau din două în două zile seara, spre dimineață se întorceau cu

[244] Scopul atacului a fost eliberarea a doi arestați, membri ai organizației de rezistență. Aceştia fuseseră deja torturați şi constrânşi să dezvăluie unele secrete, inclusiv componența grupului.

alimente, de unde le-au procurat nu ştiu, însă ştiu că Grozăvescu Ianaş aducea alimente şi de la Şmultea Traian.

Aprovizionarea cu armament şi muniţiuni

Nu ştiu cine făcea, decât ştiu că Mariţescu Romulus, Ioan Caraiman, Ioan şi Moater Martin au adus cartuşe şi Ghimboaşe Nicolae ceva trotil, de unde nu ştiu, însă fiecare membri din organizaţie avea asupra sa armament şi muniţiuni.

Discuţiile şi viaţa în bandă

Spiru Blănaru cu grupul lui de legionari ţineau aproape zilnic şedinţe în care cântau cântece legionare, citeau din cărţi legionare cu care ocazie Spiru căuta să încurajeze oamenii din bandă dând ca pildă pe „Căpitanul" Codreanu.

Din aceste discuţii s-au ivit neînţelegeri între Spiru şi Ionescu, care făcea politică liberal-ţărănistă.

Mâncare se primea de două ori pe zi, în mai multe rânduri mămăligă cu brânză şi cartofi.

Paza

Paza s-a făcut prin rotaţie, de oamenii verificaţi, care aveau misiunea şi de a observa mişcarea armatei.

Metoda de organizare şi recrutare de membri

S-a făcut prin lansarea de diferite zvonuri, că în curând se vor face arestări în masă şi Petru Anculia avea asupra sa o listă unde figurau mai mulţi locuitori din com. Teregova, la care au spus ca să se încadreze în organizaţia de mai sus, că altfel vor fi arestaţi.

Schemă organizatorică de plutoane [echipe][245]

- Ionescu Gheorghe, *comandant*
- Spiru Blănaru, *ajutor comandant*
- Ruşeţ Tudor, *agent de legătură*

Echipa de mitralieră
- Spiru Blănaru, comandant
- Berzescu Petru
- Berzescu Ioan

Echipa de intervenţie
- Valuşescu Vasile, comandant
- Horescu Nicolae
- Ghimboaşe Iancu

Echipa I
- Anculia Petru comandant
- Urdăreanu Ghiţă
- Martin Copăceanu
- Şmultea Gheorghe

Echipa II
- Caraiman, Ioan Ioan, comandant
- Ghimboaşă Nicolae
- Şmultea Horia
- Grozăvescu Ianaş

[245] Situaţia din 22 februarie 1949, în lupta de la Pietrele Albe.

Echipa III
- Stoichescu Pavel, comandant
- Anculia Moise
- Cristescu Gheorghe
- Anculia Romulus

Echipa IV
- Cimpoca Iacob, comandant
- Puşchiţă Petru
- Puşchiţă Vichente
- Berzescu Iovan

Echipa V
- Stoichescu Ioan, comandant
- Moater Martin
- Mariţescu Romulus
- Ivanici Gheorghe

Legătura între organizaţia subversivă din Teregova, sub conducerea dr. Ionescu şi între organizaţia subversivă condusă de fugarul, fostul col. Utză Ion.

Pe la sfârşitul lunii ianuarie 1949, a avut loc întâlnirea între dr. Ionescu, Spiru Blănaru şi o delegaţie compusă [din] câteva persoane, membri ai organizaţiei subversive a lui Utză, între care unul a fost Duicu zis Boieru şi altul Sfârloagă.

Această şedinţă de întâlnire a avut loc în regiunea „Dorani", la sălaşul lui Grozăvescu Roman.

La această şedinţă s-a discutat şi s-a hotărât unirea tuturor grupelor de fugari pentru a constitui o forţă mai puternică, pentru a ajunge la scopul final al organizaţiei.

Această unificare trebuia să se facă în primăvara anului 1949.

Mai ştiu că a rămas ca să se hotărască ulterior cine va fi comandantul tuturor grupelor de fugari, Utză sau Ionescu Gheorghe, pentru că fiecare dintre cei doi a pretins calitatea de comandant.

Organizaţia subversivă avea următorul armament:
- una mitralieră
- 6 pistoale-mitralieră
- 15-16 grenade; restul [personalului] avea diferite arme şi muniţii.

Scopul organizaţiei subversive al cărei membru am fost şi eu în calitate de comandant de grupă, avea ca scop înlăturarea actualului regim democrat [comunist] de la noi din ţară prin forţă înarmată şi instaurarea unui regim capitalist.

În acest scop, organizaţia şi-a procurat armament şi muniţie cu care a comis mai multe acte de teroare, ca atacul Postului de Jandarmi din com. Teregova, trăgând cu armele în armată şi în civili.

Recunosc că am luat parte activă la faptele de mai sus, luând parte la atacul postului de jandarmi în ziua de 12 ianuarie 1949, luând parte de [la] şase şedinţe, dintre care patru s-au ţinut la mine acasă, una s-a ţinut la Cimpoca Iacob şi una la dr. Ionescu Gheorghe.

Luând parte şi la pânda ce s-a făcut în fiecare noapte seara de la orele 19 până a doua zi dimineaţa cu scopul de a observa mişcările autorităţilor.

Grupa de pândă compusă de mine, Pavel Stoichescu şi Anculia Petru a avut loc de pândă la mine acasă şi avea armament, două pistoale automate, unul al lui Anculia Petru şi altul al lui Pavel Stoichescu.

Recunosc că această organizaţie a dus luptă contra poporului muncitor pe care l-a terorizat şi a servit numai intereselor moşierilor.

Condamn faptele murdare şi crimele comise în rândurile populaţiei paşnice de această organizaţie condusă de dr. Ionescu Gheorghe în calitate de **comandant**, avocatul Costescu Cornel şi avocatul Spiru Blănaru în calitate de **ajutor comandant**, care nu aveau nimic comun cu interesele poporului muncitor, ci numai cu interesele bogătanilor.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Stoichescu Ioan

- ATMT, Fond „P-CS ", dosar nr. 24, vol. 3, f. 22-27.

62. **1949 aprilie 20, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara raportează D.G.S.P. pierderile Batalionului 5 de Securitate în luptele cu partizanii din Banat.

D.5
SI

TELEGRAMĂ

= DRSP TIMIŞOARA CĂTRE DGSP BUCUREŞTI =
= A SE PREDA IMEDIAT TOV. CĂPITAN RĂSVAN =
++ TIMIŞOARA NR. 753 90 20/4 19 = =
LA ORDINUL DVS TELEGRAFIC NR. 513/34669 DIN 20 APRILIE 1949 RAPORTĂM CĂ ÎN LUPTA CU BANDA SPIRU BLĂNARU DIN JUDETZUL SEVERIN AU FOST RĂNITZI:

1) SLT. AEROAEI VASILE DIN BATL. 5 SECURITATE; 2) CAPORAL NEDELCU IOAN DIN BATALIONUL 5 SECURITATE; 3) FRUNTAŞ TONTZA GHEORGHE DIN BATALIONUL 5 SECURITATE, IAR ÎN LUPTA CU BANDA JURCUTZĂ ION DIN JUDETZUL ARAD A FOST RĂNIT LT. MAYER LAZĂR DIN SERVICIUL DE SECURITATE ARAD. MAIOR DE SEC. MOIŞ NR. 4/9415 DIN 20 APRILIE 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 166.

63. **1949 aprilie 22, Suceava**. Răspunsul guvernului român la nota guvernului american privind încălcarea prevederilor tratatului de pace.

NOTĂ CĂTRE GUVERNUL STATELOR UNITE

În ziua de 2 aprilie a.c. Legația Statelor Unite la București a prezentat Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Populare Române o notă din partea guvernului american în care sunt reluate afirmații expuse de guvernul Statelor Unite și în alte note mai vechi asupra unor pretinse încălcări de către guvernul român a prevederilor Art. 3 din tratatul de pace.

Guvernul Republicii Populare Române constată că cele cuprinse în nota guvernului Statelor Unite cu privire la **nerespectarea de către guvernul român a drepturilor omului și libertăților fundamentale** nu corespund realității și repetă născociri ale presei calomnioase a monopolurilor imperialiste.

În Republica Populară Română exercitarea libertăților fundamentale: libertatea întrunirilor, a manifestațiilor, a presei și a cuvântului este garantată prin constituție și realizată în practică prin punerea la dispoziția celor ce muncesc a mijloacelor de tipărire, a hârtiei și a localurilor de întrunire.

Discriminarea națională și rasială este pedepsită de lege.

Comunitățile religioase se bucură de libertatea cultului și dispun de localurile și bunurile necesare exercitării practicii religioase.

Legile Republicii Populare Române garantează o aplicare reală a prevederilor Art. 3 din tratatul de pace.

Guvernul român constată că guvernul Statelor Unite a călcat și calcă tratatul de pace cu România, încercând să determine neaplicarea Art. 5 al tratatului de pace, care prevede că guvernul român nu va îngădui existența și activitatea unor organizații de tip fascist și care au drept scop lipsirea poporului de drepturile democratice[246] [...]

- BAR, „Lupta poporului", Suceava, din 22 aprilie 1949.

[246] Comuniștii au dat alt sens noțiunilor de drept, libertate, popor și democrație. Constituția garanta drepturile și libertățile numai pe hârtie, pentru că lăsa deschisă poarta abuzurilor, dând autorităților posibilitatea de a eticheta drept fascist și antidemocratic tot ceea ce contravenea ideologiei comuniste.

64. **[1949 mai, Bucureşti]**. Tabel cu partizanii din diferite grupuri, selecţionaţi de conducerea Securităţii pentru a forma un lot care să fie judecat în mod exemplar (Fragmente).

TABLOU[247]

cuprinzând reţinuţii propuşi a alcătui lotul de conducători şi membri ai bandelor teroriste ce urmează a fi trimişi în justiţie

Nr. crt.	Nume prenume	Profesia	Apartenenţa politică	Ce i se pune în sarcină
1.	Dabija Nicolae (arestat)	Maior deblocat	Neîncadrat	Este unul din organizatorii şi conducătorii bandei teroriste din Munţii Apuseni denumită „Frontul Apărării Naţionale – Corpul de Haiduci". [...]
2.	Macavei Traian (dispărut)	Subinginer constructor Contrabandist de aur.	Legionar. Participant la rebeliune.	A organizat împreună cu Dabija Nicolae banda teroristă din Munţii Apuseni numită „Frontul Apărării Naţionale – Corpul de Haiduci". [...]
3.	Robu C. Ion (arestat)	Fost student Fără profesie	P.N.Ţ., Secretar G-ral T.U.N.Ţ. Bucureşti.	A pornit la reorganizarea T.U.N.Ţ.-ului în ilegalitate, organizând şi recrutând anumite elemente la Facultatea de Drept şi la Academia Comercială. [...]
4.	Alexandru Maxim zis Sandu (arestat)	Fără profesie	P.N.Ţ.	Din însărcinarea lui Ion Robu, a organizat nucleele subversive P.N.Ţ. din jud. Alba. [...]
5.	Bolfea Silvestru (arestat)	Chiabur	Fost P.N.L. Brătianu, strecurat în P.M.R.	A primit instrucţiuni de la banditii Macavei şi Dabija, de a organiza grupuri subversive [...]

[247] Document dactilografiat, având următoarele adnotări:

√ Dabija Nicolae
√ *Blănaru* L.
√ Alexandru Maxim
√ *Grozăvescu Dragu* L.
√ *Nicolae Măran*
? Suciu Nicolae
? Mărgineanu Petre
√ Bolfea
? Scridon Ion
√ Robu Ion
? Onea Titus

1. Dabija Nicolae √
2. Alexandru Maxim
3. Robu Ion √
4. Suciu Nicolae
5. Scridon Ion
6. Onea Titus
7. Mărgineanu Petre
8. Bolfea Silvestru
9. *Blănaru Spiru*
10. *Grozăvescu Dragu*
11. *Nicolae Măran*

Aceste două coloane sunt scrise de mână, cu caligrafii diferite. Probabil că sunt propuneri pentru componenţa viitorului lot. În ambele variante întâlnim doi legionari (L) din Banat, alături de oameni din grupul maiorului Dabija şi din alte grupuri. Remarcaţi bifele şi diferitele semne de întrebare.

6.	Bodiu Leonida (arestat)	Fost subloco-tenent activ.	Neîncadrat	Este unul din conducătorii şi organizatorii bandei teroriste „Garda Albă" – „Liga Naţională Contra Comunismului" [...]
7.	*Spiru Blănaru (arestat)*	Avocat	Legionar	A organizat şi condus o bandă teroristă cu caracter legionar în munţii Severinului [...]
8.	*Domăşneanu Petru (arestat)*	Comandor deblocat	Legionar	A organizat şi condus un grup terorist în munţii Severinului [...]
9.	*Tănase Ion (arestat)*	Funcţionar	P.N.Ţ.	Este unul din organizatorii şi conducătorii organizaţiei subversive intitulată „Organizaţia Naţională Creştină de luptă împotriva Comunismului" [...]
10.	Gheorghiu Gh. zis Mărăşeşti (arestat)	Funcţionar	Legionar	A iniţiat, organizat şi condus organizaţia subversivă numită „Echipa Cruce şi Spadă" [...]
11.	Măzăreanu Mircea (arestat)	Student	Legionar	A activat în cadrul Politehnicii din Bucureşti având legătură cu Bărbulescu Nicolae şi cu Jijie Ion (Nelu), primind de la acesta misiunea de a pregăti şi expedia în munţi două grupe de legionari. [...]
12.	*Puşchiţă Petre zis Mutaşcu (arestat)*	Ţăran mijlocaş	Simpatizant P.N.Ţ. Maniu	În luna decembrie 1948, a luat parte activă la împuşcarea tov. Lazăr Cernescu din com. Rusca, jud. Severin. [...]
13.	*Grozăvescu Dragu (arestat)*	Plugar mijlocaş	În trecut membru activ legionar, în prezent membru al bandei legionare.	A făcut parte din banda lui Spiru Blănaru. [...]
14.	*Mariţescu Romulus (arestat)*	Chiabur	Neîncadrat	Are la activul său 3 crime [...] A făcut parte din banda Spiru Blănaru şi Ionescu Gheorghe. [...]
15.	*Nicolae Maran zis Foarfecă (arestat)*	Plugar	Neîncadrat	A făcut parte din banda colonelului Uţă. [...]
16.	*Başa Martin (arestat)*	Plugar	Neîncadrat	S-a înrolat în banda Chera, care mai târziu a fuzionat cu banda inginerului Vernichescu. [...]

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 47 584, vol. 3, f. 158-162.

65. **1949 mai 7, [Bucureşti]**. Notă a informatorului închis în aceeaşi celulă cu Spiru Blănaru, despre discuţiile purtate cu acesta.

7 mai 1949

NOTĂ[248]
Spiru Blănaru

A arătat că jumătate din judeţul Caransebeş [?] l-a organizat numai el.

Mai ştie că sunt 400 de arestaţi, dintre care o parte din ei numai că le aducea mâncare.

Nu e de acord cu colectivizarea. Pentru că nu s-a făcut diferenţiere între ţăranii cu pământ puţin şi [cei cu] pământ mult.

A tras până la ultimul cartuş, rămânând ultimul din toată banda lor.

Şi au căzut morţi şi răniţi din ambele tabere.

A mai arătat că americanii şi englezii trebuie să învingă, pentru că sunt ţările cu cel mai modern armament. Să ne reamintim numai de bombardamentele care au fost la noi.

Să nu uităm că Rusia este înconjurată de diferite baze navale şi aeriene. Chiar acum au făcut baze navale şi în Norvegia.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 47 584, vol. 3, f. 175.

---

[248] Studiind dosarul nr. 47 584 privitor la grupul maiorului Dabija, care a acţionat în Munţii Apuseni, am găsit, în volumul 3, un număr de rapoarte şi note informative asupra unor foşti partizani bănăţeni: Spiru Blănaru, Romulus Mariţescu şi Petru Puşchiţă zis Mutaşcu.

Din analiza declaraţiilor şi a rapoartelor informative, am ajuns la concluzia că atât grupul Dabija cât şi grupul bănăţenilor s-au aflat în perioada 5-14 mai 1949 la Bucureşti, unde au fost anchetaţi. S-a încercat, probabil, să se constituie un mare lot alcătuit din membri ai diverselor grupuri de partizani (vezi documentul 64). Până la urmă s-a renunţat la această idee, grupul Dabija fiind retrimis la Sibiu, iar grupul bănăţenilor la Timişoara, în vederea continuării anchetelor şi pregătirea proceselor respective.

În ceea ce priveşte repartizarea arestaţilor în celulele arestului de la Bucureşti, am depistat pe Blănaru Spiru în celula 3, Ioan Robu în celula 4, maiorul Dabija Nicolae în celula 5, Petre Mărgineanu în celula 9, Vasile Ignătescu în celula 13, Petru Puşchiţă zis Mutaşcu în celula 17, Titus Onea în celula 18, Romulus Mariţescu în celula 19 şi Nicolae Suciu în celula 20. În fiecare celulă era plasat câte un agent care informa pe anchetator despre conţinutul discuţiilor.

66. **1949 mai 9, [Bucureşti]**. Nota agentului Securităţii aflat în aceeaşi celulă cu Romulus Mariţescu, prin care informează pe anchetator despre discuţiile purtate.

9 mai 1949

NOTĂ
Mariţescu Romulus

Am aflat că în munţi a avut legătură cu col[onelul] Uţă, la care a fost în grup, descriindu-mi semnalmentele: este de statură mai mult măruntă, faţa rotundă, gras, ochii mici, vioi.

Din atitudinea lui faţă de proces: la început era cam disperat, fiindu-i frică că îl va împuşca. Spunându-i că nu va fi împuşcat, mi-a spus că a avut legături cu şefii de post din toate comunele din împrejurimi, cum ar fi: Cornereva, Domaşnea, Teregova, Borlova şi care îi ţineau la curent cu toate acţiunile care se pregăteau contra lor.

Moralul la început îi era aproape pierdut, dar spunându-i nădejdea că vor veni americanii cât de curând şi vom scăpa, s-a mai înviorat.

Spune că aici se simte mult mai bine decât în locul unde a fost mai înainte reţinut.[249]

Alimente îşi procurau singuri, ducându-se în comună şi aducând, având siguranţa că nu-i prinde nimeni.

La întrebarea mea: cum de a putut să-i răpună, sau poate că nu au mai avut muniţii, mi-a spus că muniţii au mai avut, dar au fost doi comandanţi şi se certau care să fie mai mare[250]. Neînţelegându-se, unul a fugit cu o parte din grup, care nu e încă prins şi mai sunt şi alţii care nu sunt prinşi.

De muniţie şi armament spunea că mai este încă foarte multă, fiind îngropată sus în munte, care poate fi folosită oricând.

Urmează să mai aflu cu cine a avut legătură în Bucureşti, Caransebeş şi Timişoara, după cum mi-a spus.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 47 584, vol. 3, f. 186.

[249] În arestul Securităţii Timişoara.

[250] Este vorba de Gheorghe Ionescu (anterior liberal, iar după 23 august 1944 membru al P.N.Ţ.) şi Spiru Blănaru (legionar).

67. **1949 mai 9, [Bucureşti]**. Dare de seamă a D.G.S.P. privind cercetările asupra grupurilor de partizani din munții României (Fragmente).

[Direcția Generală a Securității Poporului] 9 mai 1949

DARE DE SEAMĂ[251]
asupra rezultatului cercetărilor în problema bandelor din munți

După arestările masive din luna mai 1948, se semnalează pe linie informativă existența de grupuri înarmate în diferite regiuni muntoase.

Începând din toamna 1948, a început să se contureze cu mai multă claritate existența unor elemente grupate şi înarmate, desfăşurând activitate cu caracter terorist şi diversionist în Munții Cernei şi ai Severinului, precum şi în Munții Rodnei.

MUNȚII CERNEI ŞI AI SEVERINULUI

În regiunea Munților Severinului şi ai Cernei (versantul Bănățean) şi-a făcut apariția un grup diversionist condus de fostul colonel UȚĂ ION.

Colonelul UȚĂ ION, fost prefect antonescian de Severin, fost membru [al] P.N.Ț.- Maniu, a dispărut de la domiciliul său încă din luna mai 1947, refugiindu-se în regiunea muntoasă a județului Severin, în special în plasa TEREGOVA, iar din toamna anului 1947 a început să grupeze şi să organizeze elemente fugare, foste P.N.Ț. Maniu, legionare şi alte elemente duşmănoase regimului democratic şi urmărite pentru infracțiuni de drept comun.

Scopul său era crearea unor puternice bande care urmau să cuprindă întreaga regiune.

Această organizație ar fi trebuit ca, în cazul unui conflict armat, să ducă acțiuni puternice în întreaga regiune a Banatului în unire cu imperialiştii anglo-americani.

Astfel, concentrându-şi forțele între Reşița, Bocşa, Lugoj şi Valea Timişului - Masivul Țarcu, Masivul Gugu, între râurile Timiş-Cerna şi Berzovia - Comorâşte, el trebuia să întreprindă raiduri înspre Caransebeş, Lugoj şi Timişoara, ba chiar până la Arad şi înspre Baia de Aramă şi Turnu Severin.

În cazul în care acest conflict nu ar fi izbucnit, UȚĂ îşi pusese ca sarcini să facă acțiuni de teroare, pentru ca astfel să polarizeze cât mai multe elemente reacționare, acțiunile sale urmând a căpăta o dezvoltare din ce în ce mai mare.

În toamna anului 1948, colonelul UȚĂ ION reuşeşte să-şi organizeze un grup de 20 banditi, unii foşti manişti, alții criminali şi infractori de drept comun, urmăriți pentru fărădelegile lor. În îndeplinirea scopului mai sus arătat, banda colonelului UȚĂ a trecut la prima fază şi anume la acțiuni de teroare şi de organizare de grupuri subversive la poalele munților unde acționa el.

[251] Prezentăm numai partea referitoare la Banat.

Astfel, a organizat în comunele Cănicea[252], Cornereva, Mehadica, Globurău, Domaşnea şi Verendin din jud. Severin, grupuri conduse în special de chiaburi care-şi luaseră ca sarcină să furnizeze colonelului UŢĂ iscoade, curieri, gazde, alimente şi care întreţineau în regiune o atmosferă favorabilă colonelului UŢĂ şi de ură împotriva regimului.

Această atmosferă se întreţinea prin agitaţii în jurul dezlănţuirii unui nou război, prin propaganda pentru sprijinirea viitoarelor acţiuni de răzvrătire în cadrul colaborării cu imperialiştii anglo-americani, prin instigări directe, cum au fost cazurile de la primăria Verendin şi de la primăria Mehadica, unde au fost rupte portretele conducătorilor guvernului, precum şi lozincile afişate în primărie. Această atmosferă se întreţinea şi prin terorizarea autorităţilor administrative prin ameninţări, cum a fost cazul unui funcţionar nou numit la primăria Verendin, care a fost întrebat dacă are împuternicire de la colonel[ul] UŢĂ să primească postul. Astfel, de la ameninţări s-a trecut la asasinate.

Tov. CERNESCU din comuna Rusca[253], a fost răpit şi apoi asasinat de către banditii Armaş zis Garbin (împuşcat în operaţie), urmărit de organele de miliţie pentru furt şi PUŞCHIŢĂ PETRU (arestat), condamnat pentru sabotaj şi evadat de sub escortă, ambii membri ai bandei UŢĂ.

Banda UŢĂ a fost distrusă printr-o operaţie de capturare în cursul căreia acesta a fost ucis. Au fost arestaţi 6 membri ai bandei, 6 banditi au fost împuşcati în cursul operaţiei şi 8 sunt urmăriţi. Au fost arestaţi de asemenea 20 de membri ai grupurilor de la poalele munţilor.

Din cercetări nu a reieşit vreo legătură superioară din care să rezulte că acţiunea colonelului UŢĂ ar fi fost determinată de vreun for superior, după cum nu a reieşit subordonarea ulterioară unui astfel de for. S-au constatat o serie de legături laterale sau inferioare cu elemente din oraşele învecinate. S-a stabilit că au existat astfel de legături în Lugoj, Caransebeş, Timişoara şi Reşiţa, (că) [cum ar fi] spre pildă lt. col. c.d. Adam SEVER din Caransebeş, sau TOTIR CONSTANTIN din Lugoj, fruntaş local P.N.Ţ.

Din bogatul material capturat s-a stabilit că UŢĂ întreţinea o întreagă reţea de informaţii. Mai reies din acest material planurile sale de acţiuni de viitor, precum şi nevoia urgentă pe care o avea de ajutor material în arme, muniţii, echipament sanitar şi hrană.

Mai rezultă din materialul capturat (o scrisoare către un anume „domn" din oraş, neidentificat), că fostul colonel UŢĂ căuta o legătură politică.

* * *

În urma operaţiunilor împotriva legionarilor din 14/15 mai 1948, un număr de legionari în frunte cu POPOVICI NICOLAE, zis IONESCU GHEORGHE[254], şeful organizaţiei legionare din Caraş, au reuşit să dispară.

---

[252] Cănicea, azi în jud. Caraş-Severin.

[253] Este vorba de Lazăr Cernescu, „eroul" poemului „Lazăr de la Rusca" scris de Dan Deşliu.

[254] A nu se confunda cu notarul Ionescu Gheorghe din Teregova.

POPOVICI NICOLAE a plecat în munți împreună cu fostul comisar ajutor DORAN NICOLAE (urmărit) de la Biroul de Siguranță Reşița, căutând posibilitatea de refugiu în munți pentru legionarii urmăriți; întâlnind o poteră de jandarmi la Mehadica, în toamna anului 1948, banda lui POPOVICI face uz de arme.

POPOVICI venea în dese rânduri la Bucureşti, unde prin intermediul tutungioaicei DOCHIȚA GHERMAN (arestată), lua legătura cu ŞTEFAN FLORESCU zis PUIU (arestat), unul din membrii conducerii centrale legionare. El făcea de asemeni dese deplasări la Timişoara, unde a şi fost împuşcat în cursul unei operații din decembrie 1948.

DORAN NICOLAE continuă să activeze în grup înarmat de circa 3 bandiți, adăpostindu-se prin sălaşele din jurul Reşiței şi Oraviței.

* * *

În noiembrie 1948, avocatul SPIRU BLĂNARU din Caransebeş, fiind urmărit ca legionar, a întrebat pe conducătorii săi prin curierul legionar ROMAN TEODOR zis BUBI (arestat), ce are de făcut. I s-a răspuns că legionarii urmăriți să se ilegalizeze şi i s-a dat permisiunea să se refugieze în munți.

Acolo a găsit pe comandorul c.d. DOMĂŞNEANU PETRU (arestat) membru al organizației de plasă legionară Orşova, care şi el se refugiase în munți.

Astfel, SPIRU BLĂNARU şi DOMĂŞNEANU PETRU, au constituit o bandă în jud[ețul] Severin. Această bandă avea un efectiv de 14 oameni. Ea urmărea:

a) Crearea de adăposturi pentru legionarii urmăriți;

b) Trecerea la acțiuni de teroare în momentul oportun.

Până la arestarea lui ROMAN TEODOR şi a lui ION CONSTANTIN, şeful Regionalei Timişoara, în decembrie 1948, SPIRU BLĂNARU avea legătură cu conducerea legionară.

În decembrie 1948, banda SPIRU BLĂNARU - DOMĂŞNEANU, s-a împărțit în două, o bandă fiind condusă de DOMĂŞNEANU PETRU, iar cealaltă de SPIRU BLĂNARU.

Această divizare are două cauze şi anume: au intervenit diferende între cei doi şefi asupra şefiei şi aprovizionarea unei bande numeroase prezenta anumite dificultăți.

Banda condusă de DOMĂŞNEANU PETRU, formată din 6 bandiți a fost lichidată de curând printr-o operațiune.

Patru bandiți în frunte cu DOMĂŞNEANU sunt arestați, iar două elemente periferice, care nu se aflau la fața locului în momentul operației, au dispărut.

Banda lui SPIRU BLĂNARU şi-a continuat activitatea teroristă.

Astfel, fiind reținut la postul de miliție Teregova numitul MOISE ANCULEA (arestat), SPIRU BLĂNARU a atacat postul, reuşind să elibereze pentru scurt timp pe banditul ANCULEA (12 ianuarie 1949).

Câteva zile mai târziu SPIRU BLĂNARU, împreună cu banda sa au atacat şi dezarmat în gara Teregova doi milițieni care escortau pe reținutul COSTESCU (arestat), reuşind să-l elibereze.

Cercetările asupra acestor atacuri au arătat că în comuna Teregova exista o organizație subversivă locală, condusă de elemente maniste şi elemente brătieniste. Această organizație era condusă de notarul public IONESCU GHEORGHE (urmărit), P.N.L.-Brătianu şi avocatul COSTESCU, P.N.Ț.- Maniu.

După cum reiese din cercetări, această organizație era rezultatul unei inițiative locale.

În ura lor împotriva regimului democratic, membrii organizației IONESCU - COSTESCU, au ajutat pe banditul SPIRU BLĂNARU la atacarea postului Teregova, iar SPIRU BLĂNARU apoi a eliberat pe reținutul COSTESCU.

În urma acestor acțiuni, IONESCU GHEORGHE împreună cu membrii organizației sale a luat şi el calea munților, unindu-se cu banda SPIRU BLĂNARU.

Astfel ia naştere o bandă formată din legionari, liberali, manişti, infractori de drept comun.

Bandelor lui SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE li se datorează asasinarea a doi săraci din Teregova.

În timp ce erau urmăriți de organele de Securitate, membrii bandei au întâlnit două căruțe, le-au oprit, au obligat căruțaşii să-i transporte, apoi le-au scos ochii şi i-au ucis.

În centrul operațiilor împotriva lui SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE, un ofițer şi doi ostaşi din Batalionul 5 Securitate au fost răniți.

Au fost reținuți 14 membri ai bandei SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE, 120 gazde, favorizatori şi complici, iar 7 bandiți au fost împuşcați în operație.

Au rămas în libertate circa 4 bandiți în frunte cu IONESCU GHEORGHE, fiind urmăriți de DRSP Timişoara.

S-a constatat că între gazdele, complicii bandelor SPIRU BLĂNARU, IONESCU GHEORGHE şi COLONEL UȚĂ, exista un contact foarte strâns, ba chiar uneori aceiaşi indivizi ajutau atât banda col. UȚĂ cât şi banda lui SPIRU BLĂNARU.

Nu a existat însă legătură între colonelul UȚĂ şi SPIRU BLĂNARU. S-a constatat că IONESCU GHEORGHE intenționa să ia legătura cu colonelul UȚĂ.

* * *

În nordul județului Severin exista o bandă de fugari legionari înarmați, formată din circa 4 oameni, sub conducerea doctorului AMBRUŞ PETRE.

La Timişoara s-a descoperit recent o organizație teroristă intitulată „Organizația național-creştină de luptă împotriva comunismului", care-şi mai spune şi „Vulturul Negru" şi „Bastionul Negru".

Această organizație era condusă la Timişoara de TĂNASE ION (arestat), funcționar particular, fost membru al P.N.Ț.-Maniu.

În subordinea sa imediată se aflau numiții: VOICHIȚĂ CONSTANTIN (arestat), şeful Județenei Timiş-Torontal şi UNGUREANU TEODOR (arestat) şeful Județenei Arad.

Banda TĂNASE ION avea o organizație puternică la Timişoara, o ramificație la şantierul Salva-Vişeu şi recrutase câțiva membri, foste elemente periferice din P.N.Ț. la Bucureşti, prin care spera să-şi facă o relație la Legația Americană.

Banda TĂNASE ION era organizată pe grupuri la Politehnică, la Medicină şi grupuri de ofițeri deblocați.

Organizația îşi pusese ca scop răsturnarea regimului prin mijloace violente.

În prima fază a acțiunii, banda a trecut la organizare, ținând şedințe unde se făcea educație şovină, monarhică şi religioasă. Se strângeau cotizații şi donații. Membrii organizației îşi luau ca primă sarcină să recruteze membri din fostele elemente P.N.Ț. precum şi alte elemente dușmănoase. La intrarea în organizație se depunea un jurământ.

Banda TĂNASE ION făcea agitație prin răspândirea de zvonuri şi prin manifeste cu caracter mistic, anticomunist.

Aceste manifeste aveau ca titlu numele organizației.

Aceste manifeste au fost răspândite la Bucureşti, Timişoara şi Arad.

Într-o a doua fază, banda urma să treacă la asasinarea fruntaşilor politici şi la răscoale deschise, prin ocuparea instituțiilor publice.

Astfel, s-a plănuit asasinarea prin împuşcare, la Salva-Vişeu, a tovarăşilor miniştri Vasile Luca şi Ana Pauker. O ramură a organizației din Timişoara, formată din 7 membri, funcționari la cariera din comuna Telciu şi gara Telciu de pe şantierul Salva-Vişeu, în prezent arestați, intenționa să împuşte pe tovarăşii secretari ANA PAUKER şi VASILE LUCA, în cursul vizitei ce dânşii urmau să [o] facă la şantierul Salva-Vişeu în ziua de 6 martie a.c. [1949].

Cum tovarăşii secretari nu s-au deplasat la Salva-Vişeu, planul bandei a fost răsturnat.

În noaptea de 18/19 martie 1949, complotiştii din Timişoara urmau să treacă la răscoală, atacând instituțiile[255].

Se desemnase şi cel care trebuia să comande oraşul în eventualitatea reuşitei loviturii. Este vorba de PETRUC EUGEN (arestat).

PETRUC EUGEN fusese ajutorul de comandant al Miliției jud. Timiş-Torontal şi dezertase în cursul lunii februarie, de teama descoperirii activității sale criminale în Uniunea Sovietică. El a intrat în organizația TĂNASE ION la circa două săptămâni după dezertare, prin intermediul gazdei sale.

Din cercetări rezultă că TĂNASE IOAN se pusese în subordinea inginerului VERNICHESCU (arestat) care împreună cu avocatul TÂRZIU (urmărit) au constituit o bandă în munți.

S-au operat următoarele reținere:

Banda ing. VERNICHESCU	2
Gazde-complici	27
Org. TĂNASE ION:	-
DRSP TIMIŞOARA	192

[255] Această intenție demonstrează starea de spirit din acea perioadă.

DRSP Cluj	7
DGSP	3
Total	231

Este de remarcat că în cursul lunii octombrie 1948, s-a descoperit o legătură puternică între organizația legionară din județul Caraș și cea manistă din același județ.

BLAJ TRAIAN (arestat) unul din conducătorii legionari ai organizației jud. Caraș și fratele său BLAJ DORU VIOREL (arestat) P.N.T.-Maniu au pus bazele unui front comun, stabilind:

a) un sistem de organizare unic, bazat pe principiul de 1+2;

b) intensificarea organizării;

c) trecerea la acțiuni în momentul potrivit;

d) căutarea și procurarea de armament și muniții;

e) identificarea bandelor din munți pentru a colabora cu ele în scop de a provoca acte de sabotaj prin distrugerea podurilor de cale ferată și a tunelelor.

Atât grupurile legionare cât și grupurile maniste duceau activitate separată și se organizau separat, având însă comandamente unice pe plasă și județ, dirijate de legionarul BLAJ TRAIAN. S-au operat 51 de arestări, cercetările fiind încheiate și dosarul trimis la Parchetul Militar Timișoara.

Cercetările au stabilit că puternica legătură între organizația manistă și organizația legionară se datorează unei inițiative locale a celor doi frați BLAJ. [...]

- ASRI., Fond „D", dosar nr. 2 168, f. 424-430.

68. **1949 mai 9, Timișoara**. D.R.S.P. Timișoara cere D.G.S.P. aprobarea pentru arestarea milițienilor care au avut legături de favorizare cu partizanii din Banat.

D5 urgent

ADEVERINȚĂ

Telegrama Nr..... din.....
s-a primit în ziua de....., ora.....nr.....
Semnătura primitorului,.....

TELEGRAMĂ

Nr.....
= DRSP TIMIȘOARA CĂTRE DGSP BUCUREȘTI =

+ TIMIȘOARA NR 863 135 9/5 18,39 = = =
= URMARE RAPORTULUI NOSTRU NR 11/2737 DIN 12 APRILIE 1949[256] PRIN CARE AM SEMNALAT ATITUDINEA ȘI LEGĂTURILE UNOR

[256] Se referă la documentul nr. 60.

ŞEFI DE MILITZIE DIN JUDETZUL SEVERIN CU ELEMENTE FUGARE SUBVERSIVE DIN JUDETZ, ÎN ACELAŞI RAPORT AM CERUT CA DVS SĂ NU DISPUNETZI MĂSURI ÎMPOTRIVA ACESTORA, ÎNTRUCÂT AM AVUT NEVOIE DE UNII DINTRE ACEŞTIA PENTRU DEPISTAREA RESTURILOR ELEMENTELOR FUGARE. - CU OCAZIA CERCETĂRII NUMITULUI VERNICHESCU AUREL S-A STABILIT ÎN MOD CLAR CĂ NUMITUL PLUT. MAJ. CIOCLOV IOAN ARATĂ LA PUNCTUL 2 DIN RAPORTUL SUSMENTZIONAT CĂ A AVUT LEGĂTURĂ CU VERNICHESCU AUREL - ÎNTRUCÂT CU ARESTAREA PRINCIPALILOR FUGARI NU MAI NECESITĂ AMÂNAREA MĂSURILOR CONTRA MILITZIENILOR MENTZIONATZI ÎN RAPORTUL NOSTRU DE MAI SUS, BINEVOITZI A DISPUNE MĂSURILE CE CREDETZI DE CUVIINTZĂ = =

LT. COL. DE SEC. AMBRUŞ COLOMAN NR. 11/2737 DIN 9 MAI 1949 =

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 168.

69. **1949 mai 10, Bucureşti**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre activitatea sa.

10 mai 1949

DECLARAŢIE[257]

Subsemnatul SPIRU BLĂNARU, născut în anul 1919, luna iunie, ziua 23, în com. Cră[i]eşti jud. Tecuci, fiul lui Gheorghe decedat şi al Melaniei, căsătorit, cu un copil, cetăţean român, de naţionalitate română, de profesiune avocat, cu ultimul domiciliu în com. Domaşnea, jud. Severin, serviciul militar satisfăcut la Reg. 8 Vânători, ctg. 1941, *cu gradul de fruntaş T.R.*, declar următoarele:

Am intrat în mişcarea legionară în anul 1936, pe când eram elev de liceu în cls. 6-a. Am avut diferite funcţii în mişcare, precum şef de grup F.D.C. în judeţ, şef de cuib în facultate, şef de grup al facultăţii.

În 1946 am fost numit şeful organizaţiei subversive legionare din plasa Teregova, jud. Severin, iar din anul 1947 am îndeplinit funcţia de şef al organizaţiei legionare din sudul judeţului Severin.

În a doua jumătate a lunii august 1948[258], am fost chemaţi de inginerul ROMAN TEODOR zis BUBI, din conducerea organizaţiei subversive din Banat, care mi-a dat următorul ordin: „să organizez echipe de şoc, formate dintr-un şef şi doi legionari, care trebuiau să fie înarmaţi şi care urmau să acţioneze prin mijlocul

[257] Declaraţia este dată la două luni după arestare, probabil la Ministerul de Interne.

[258] În luna august 1948, legionarii erau în curs de organizare pentru rezistenţa armată.

lunii septembrie, dată la care el credea că va izbucni un război între anglo-americani şi U.R.S.S. În acel moment urma să primim ordine".

Am organizat câteva elemente, pentru a îndeplini această misiune. Văzând că războiul nu a izbucnit şi că se apropie iarna, am hotărât, în urma dispoziţiunilor primite de la şefii mei, să pornesc la construirea unor adăposturi în munţii din jurul comunei Teregova, jud. Severin. Am construit aceste adăposturi, am adus acolo câţiva legionari, armament, material de propagandă etc.

Am ţinut şedinţe, am organizat legăturile cu membrii organizaţiei legionare care primeau ordin de la şefii lor să vie la noi, printre care şi comandorul de rezervă DOMĂŞNEANU PETRU. În timp ce eram plecat după aprovizionare şi comanda o avea comandorul DOMĂŞNEANU PETRU, MARIŢESCU ROMULUS a omorât un om[259]. Din motive tactice, grupul nostru s-a despărţit în două; unul condus de mine şi celălalt de DOMĂŞNEANU PETRU.

După vreo săptămână (pe la începutul lunii decembrie) grupul condus de mine s-a dispersat, iar eu la începutul lunii ianuarie 1949 am luat legătură cu organizaţia subversivă condusă de notarul public IONESCU GHEORGHE din Teregova, jud. Severin.

În noaptea de 12 spre 13 ianuarie 1949, am fost anunţaţi că MOISE ANCULIA, membru în organizaţia condusă de IONESCU GHEORGHE, se află arestat la postul de jandarmi din com. Teregova şi că, deci, să ne strângem cu toţii, conform hotărârilor anterioare, pentru a-l elibera.

Într-adevăr, ne-am strâns la locul de adunare şi am pornit la atacarea postului. Eu aveam mitralieră germană, cu care am tras în faţă, în timp ce alţii trăgeau cu armele din faţă şi din spatele postului. Am tras câteva rafale, apoi puşcaşii au pătruns în post, eliberând pe prizonieri.

După aceasta am plecat din nou cu toţii la munte.

La 23 [corect 22] februarie 1949, au fost văzuţi doi ţărani, care mergeau cu carul cu fân. Ei au fost opriţi de trei membri ai bandei noastre, între care MARIŢESCU ROMULUS, care i-a lovit cu un ciomag. S-a ţinut un sfat, pentru a se hotărî asupra soartei celor doi ţărani şi IONESCU GHEORGHE a hotărât să fie împuşcaţi[260]. Nimeni nu s-a opus la această hotărâre. Au fost luaţi de PETRU ANCULIA şi MARIŢESCU ROMULUS. PETRU ANCULIA a rămas la urmă, iar cei doi ţărani au fost escortaţi de MARIŢESCU şi VICHENTE PUŞCHIŢĂ.

În acest timp am fost văzuţi de trupele de securitate, care ne urmăreau. Am ocupat poziţie, intrând în dispozitiv şi am deschis foc. Menţionez că ocuparea poziţiei şi locul fiecăruia în dispozitiv s-a făcut conform ordinelor date de mine. În timp ce se dădea lupta, cei doi ţărani care au fost duşi mai departe de MARIŢESCU ROMULUS şi VICHENTE PUŞCHIŢĂ au fost împuşcaţi.

Noi ne-am retras, fugind în pădure, şi ne-am împrăştiat.

---

[259] Nici nu s-au organizat bine şi au început să facă greşeli. O crimă nu putea trece neobservată de autorităţi, indiferent din ce motiv. Mariţescu trebuia pedepsit.

[260] Vezi documentele nr. 38 şi 39.

Am rămas împreună câțiva, formând un grup condus de mine și alcătuit numai din legionari.

Am coborât de pe munte la un sălaș din apropierea comunei Feneș, unde trebuia să fim aprovizionați de doi legionari din com. Feneș[261]. În seara de 12 martie 1949, când am coborât din nou la sălaș, am fost surprins de trupele de securitate și somat să mă predau. Am răspuns, trăgând toată încărcătura pistolului Parabellum pe care-l aveam asupra mea, apoi am încercat să trag cu pistolul-mitralieră pe care-l părăsise unul din însoțitorii mei, însă nu a luat foc și apoi am aruncat o grenadă, care nu a explodat. Fiind rănit în două locuri, a trebuit să mă predau.

Aceasta-mi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Spiru Blănaru
București, 10 mai 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 13-15.

70. **1949 mai 10, [București]**. Declarația lui Spiru Blănaru cu detalii privind activitatea grupului său.

10 mai 1949

DECLARAȚIE

Subsemnatul SPIRU BLĂNARU, născut în anul 1919, luna iunie, ziua 23, în comuna Crăiești, jud. Tecuci, licențiat în drept, cu ultimul domiciliu în comuna Domașnea, jud. Severin, declar următoarele:

În a doua jumătate a lunii august 1948, am fost chemat prin MARTIN MOATER, legionar, la Petroșnița, de unde urma să mă conducă la Caransebeș legionarul ION BRÂNZEI, pentru a primi ordine de la legionarul BUBI ROMAN, care făcea parte din conducerea Regionalei (organizației) legionare din Banat. Întâlnirea între mine și BUBI ROMAN a avut loc în casa unui croitor, situată în afara orașului Caransebeș, cu numele LIUBA sau PAVEL. Pe BUBI ROMAN l-a adus la întâlnire legionarul PETRU GROZĂVESCU. Aici, BUBI ROMAN mi-a dat ordinul următor: de a organiza echipe de luptă, formate din câte trei legionari, fiecare echipă având un șef și armamentul de care era în posibilitate să dispună și să aștepte ordine, fiindcă se aștepta să izbucnească un război, cam prin 15-20 septembrie 1948, între anglo-americani și U.R.S.S. Noi contam pe ajutor din partea

[261] Vezi documentul nr. 53.

anglo-americanilor. Imediat după ce ne-am despărțit de BUBI ROMAN, subsemnatul împreună cu ION BRÂNZEI am plecat la Petroșnița, jud. Severin, unde am luat contact cu legionarul Cristoi Nicolae, acesta la rândul său a mai chemat vreo câțiva legionari, comunicându-le ordinul primit de la BUBI ROMAN în vederea organizării echipelor în partea de sud a plasei Caransebeș.

Au fost organizate câteva echipe de câte trei legionari, dintre care unul era șef, dându-le totodată dispozițiuni de a aștepta ordine.

La începutul lunii octombrie 1948, am adunat elementele legionare, după cum primisem ordin de la BUBI ROMAN și apoi prin ION ELIESCU, legionar, absolvent al Academiei Teologice din Caransebeș, apoi am discutat cu MARTIN COPĂCEANU și ROMULUS COPĂCEANU, ambii legionari, asupra locului unde să ne fixăm în munții din comuna Teregova și în urma recomandațiilor acestor doi, ne-am deplasat la locul denumit „Cracul Șeii", unde urma să construim adăposturile. Astfel în 3 oct. 1948, am ajuns la locul arătat mai sus și ne-am apucat să construim adăposturile. Din grupul acesta au făcut parte: subsemnatul, CRISTOI NICOLAE, ION BRÂNZEI, DOMĂȘNEANU PETRU[262], GROZĂVESCU DRAGU și alții, aceștia fiind toți legionari. Armamentul ce se afla asupra acestui grup a fost următorul: două mitraliere germane, una provenită de la paraşutiştii legionari veniți din Germania în anul 1944-1945, iar a doua de la GROZĂVESCU DRAGU, care o dăduse spre folosință și celorlalți. Toți erau înarmați cu puști Z.B., pistoale-mitralieră, pistoale de buzunar și cca. 10 grenade, aceste arme fiind procurate de fiecare în parte pe socoteala sa. Aprovizionarea noastră s-a făcut de către legionarii din Teregova, fiecare legionar liber trebuind să dea diferite categorii de alimente, în total 71 de kg. Aceste alimente au fost transportate din comuna Teregova la adăposturile unde ne aflam o parte, iar cealaltă parte a fost transportată la un sălaș al lui NICOLAE BĂLTOIU, situat la marginea unde aveam adăposturile și o parte în grija șefului din comuna Teregova, PETRU ANCULIA. Alimentele de la sălașul lui NICOLAE BĂLTOIU au fost transportate la sfârșitul lunii noiembrie 1948, când ne-am mutat de la locul denumit „Cracul Șeii", cu ajutorul lui NICOLAE BĂLTOIU la sălașul lui CERBU, locuitor din com. Verendin, jud. Severin. Activitatea noastră în munți a fost următoarea: muncă pentru construirea adăposturilor; s-au construit două cabane, fiindcă aveam și un cal. Cea mai mare parte din timp ne-a fost ocupată de construirea acestor adăposturi.

Seara se făcea educație legionară, citindu-se din cartea „Pentru Legionari" de Corneliu Z. Codreanu, sau din „Cărticica șefului de cuib" pe care le aveam asupra noastră.

Subsemnatul munceam la construirea adăposturilor și când era nevoie mă deplasam în plasă, pentru a mă interesa de aprovizionare sau de a lua contact cu ION ELIESCU, care lucra în locul meu cu legionarii din sudul jud. Severin și căruia trebuia să-i raportez care este situația noastră, el făcând legătura cu regionala. Am

---

[262] Au existat două persoane cu acest nume: primul a fost comandor în aviație, iar al doilea era student în anul V la Medicină. Ambii erau născuți în comuna Iablanița și erau rude (unchi și nepot).

rămas la adăposturile de la „Cracul Şeii" de la începutul lunii octombrie 1948, până la sfârşitul lunii noiembrie 1948, când a trebuit să ne mutăm, fiindcă MARIŢESCU ROMULUS, care se afla cu noi, omorâse un om. Acest omor s-a săvârşit în împrejurările următoare: subsemnatul eram plecat în comuna Luncavița, pentru a mă interesa de aprovizionare şi a mă întâlni cu IOAN ELINESCU. Când am plecat, l-am lăsat în locul meu pe DOMĂŞNEANU PETRU[263], dându-i dispoziția de a nu-l lăsa pe MARIŢESCU ROMULUS singur în postul de pândă. Această dispoziție nu a fost respectată şi când m-am înapoiat, mi s-a raportat că în timp ce MARIŢESCU se afla la postul de pândă, situat la aproximativ câteva sute de metri de cabane, acesta a auzit un zgomot şi părăsind postul s-a îndepărtat vreo 300 metri în pădure. La un moment dat, s-a întâlnit cu trei cetățeni care se aflau la vânătoare[264] şi unul din aceştia l-a somat să depună jos arma. Atunci MARIŢESCU recunoscând în acesta pe un duşman al său, fapt petrecut cu câteva săptămâni mai înainte, s-a aşezat jos şi a tras cu arma asupra lui, împuşcându-l. Revenind, a povestit cele întâmplate. Acestea mi-au fost raportate la întoarcerea mea de la Luncavița, necunoscând altceva în legătură cu acest caz. Imediat, am luat măsuri pentru a ne stabili în altă parte, întrucât locul unde ne adăposteam devenise riscant pentru noi. Astfel, la sfârşitul lunii noiembrie 1948, ne-am mutat la sălaşul locuitorului CERBU din com. Verendin, jud. Severin şi acolo am hotărât ca să ne împărțim în două, din care o parte sub comanda lui DOMĂŞNEANU PETRU să se deplaseze în plasa Orşova, iar altă parte să rămână sub comanda mea, în plasa Teregova. De la sălaşul lui CERBU ne-am mutat imediat la sălaşul locuitorului PLĂEŞU, din comuna Verendin, jud. Severin şi aici, ne-am despărțit. De la sălaşul lui PLĂEŞU am plecat mai întâi subsemnatul cu cei din subordinea mea, toți am mers la un sălaş, nu cunosc al cui, de pe teritoriul comunei Verendin, iar DOMĂŞNEANU PETRU, s-a deplasat de la PLĂEŞU în plasa Orşova, cu ordinul din partea mea, de a sta camuflați, de a nu circula prin sate şi de a lua contact cu şeful organizației legionare din plasa Orşova, pentru a li se satisface nevoile de aprovizionare şi de informare. Cu aceştia, nu am mai avut legătură, decât unele informații cu privire la deplasarea unora dintre ei.

Aceasta-mi este declarația pe care o dau, susțin şi o semnez nesilit de nimeni,

10 mai 1949

(ss.) Spiru Blănaru

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 16-18.

[263] Este vorba de comandorul aviator.

[264] Acest fapt dovedeşte că amplasarea adăpostului era greşită, într-o zonă accesibilă.

71. **1949 mai 11, [Bucureşti]**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre atacarea Postul de Jandarmi Teregova.

11 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul SPIRU BLĂNARU, născut în anul 1919, luna iunie 23, în comuna Crăieşti, jud. Tecuci, licenţiat în drept, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin, declar următoarele:

În jurul datei de 7 ianuarie 1949, aflându-mă la sălaşul lui IOAN BUT din apropierea comunei Teregova, am trimis a doua zi pe cineva din familia lui IOAN BUT, sau pe un vecin de al său, să-l cheme la mine pe PETRU ANCULIA, care în prealabil a stat de vorbă cu mine, spunându-mi că a depus jurământ împreună cu ceilalţi legionari, aproximativ vreo zece la număr, faţă de IONESCU GHEORGHE, fost notar public şi fost liberal, care au căzut de acord pentru a se supune ordinelor sale, ce aveau ca scop să intervină cu forţa şi înarmaţi, de a elibera pe cei arestaţi, pe motiv că ar fi fost contra actualului regim. După aceasta, adică seara, l-a adus pe VALUŞESCU VASILE, fost student al Academiei Comerciale şi care se dădea drept locotenent de rezervă, cred că a fost sublocotenent de administraţie, acesta fiind manist şi ajutorul lui IONESCU GHEORGHE, cu care au discutat şi au căzut de acord ca să ducem acţiunile în comun, aşa după cum s-a înţeles cu legionarul PETRU ANCULIA. După aceasta ne-am dus cu toţii la locuitorul IOVAN BERZESCU, care ulterior, fiind urmărit, a intrat şi el în grupul nostru.

Aici am găsit şi pe ceilalţi urmăriţi constituiţi în grup şi anume: pe legionarii MARTIN COPĂCEANU, ŞMULTEA GHEORGHE şi nelegionarii IANOŞ GROZĂVESCU şi HOREA ŞMULTEA.

În seara de 12/13 ianuarie, am fost anunţaţi de către PETRU ANCULIA că a fost arestat MOISE ANCULIA, spunând să mergem la locul de adunare fixat de a-i comunica şi pentru a primi ordine de a elibera pe cel arestat. IONESCU GHEORGHE a fost adus la locul de adunare, el cunoscând cazul şi întocmindu-se un plan de atac asupra postului de jandarmi Teregova, dând misiuni precise fiecăruia dintre noi relativ la ce urma să facă.

Ne-am deplasat spre postul de Jandarmi, având misiunea fiecare în felul următor: PETRE ANCULIA şi STOICHESCU IOAN puşcaşi, atacatori în spatele postului de jandarmi; subsemnatul trăgător la mitralieră germană, IANOŞ GROZĂVESCU încărcător la mitralieră, mitraliera fiind pusă în bătaie vis-a-vis de postul de jandarmi, în partea percepţiei; IONESCU GHEORGHE, comandantul acţiunii, lângă mitralieră; restul de puşcaşi GH. ŞMULTEA, PAVEL STOICHESCU zis ŞTIRBAN, VALUŞESCU VASILE, NICOLAE GHIMBOAŞE, IACOB CIMPOCA, MARTIN COPĂCEANU, şi ROŞEŢ TUDOR, aceştia toţi în spatele mitralierei, în dreapta şi stânga. IONESCU GH. a dat semnalul de începere a atacului, în urma căruia PETRU ANCULIA şi PAVEL STOICHESCU au deschis focul în

spatele postului de jandarmi. După aceştia doi, au deschis foc şi restul celor care erau situaţi în faţa postului. La început, subsemnatul am avut un incident de tragere la mitralieră, pe care l-am înlăturat. În timp ce am înlăturat incidentul de tragere, au susţinut foc puşcaşii, apoi mi-am continuat şi eu misiunea, adică am tras cu mitraliera mai multe serii scurte asupra postului de jandarmi. În urma unui foc intens, puşcaşii au pătruns în interiorul postului de jandarmi, de unde au scos pe cei doi arestaţi, MOISE ANCULIA şi un bătrân, GRIGORESCU; au mai fost luate şi două arme, nu ştiu însă precis cum le-au luat, ci am auzit ulterior discuţii că au fost luate sau de IACOB CIMPOCA sau de IOAN STOICHESCU. Victime nu au fost din nici o parte.

După aceea ne-am retras la diferite sălaşe, unde ne-am adăpostit.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez nesilit de nimeni.

(ss.) Spiru Blănaru

SCHEMA

PETRU ANCULIA şi IOAN STOICHESCU

Postul Jandarmi
Teregova

Strada _____

zid de cărămidă | Percepţia | poartă

IONESCU GH.
Comandant

Mitraliera
SPIRU BLĂNARU
IANAŞ GROZĂVESCU

Puşcaşii
GH. ŞMULTEA
MARTIN COPĂCEANU
NICOLAE GHIMBOAŞE
PAVEL STOICHESCU
VALUŞESCU VASILE
ROŞEŢ TUDOR
IACOB CIMPOCA

Această schemă reprezintă modul cum s-a atacat Postul de Jandarmi Teregova.

(ss.) Spiru Blănaru

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 19-21.

72. **1949 mai 11, [Bucureşti].** Declaraţia lui Spiru Blănaru despre ciocnirea de la Pietrele Albe din 22 februarie 1949.

COPIE

DECLARAŢIE

Subsemnatul SPIRU BLĂNARU, născut în anul 1919, luna iunie, ziua 23, în comuna Crăieşti jud. Tecuci, licenţiat în drept, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin, declar următoarele:

În ziua de 23 [corect 22] februarie 1949, aflându-ne întreg grupul la locul denumit „Corcanul" de pe teritoriul com. Teregova, în timp ce subsemnatul mă aflam la o distanţă oarecare de ceilalţi oameni din grup care stăteau afară, am văzut că MARIŢESCU ROMULUS fugind, a fost prins de MARTIN MOATER, pentru a-l opri pe primul de a merge să împuşte pe doi cetăţeni care încărcau fân pe coastă şi pe care MARIŢESCU ROMULUS i-a propus ca fiind doi duşmani de-ai săi, amestecaţi în uciderea fratelui său. În momentul când MARTIN MOATER a vrut să-l oprească de la comiterea acestei fapte, MARIŢESCU a îndreptat arma spre primul, ameninţându-l că-l împuşcă. Apoi şi-a continuat drumul spre cei doi, care încărcau fân, dar văzând că nu sunt persoanele presupuse de el, s-a înapoiat la grup şi cu ROMULUS ANCULIA, care căutau să-l tempereze, aceştia au fost ameninţaţi cu arma de către MARIŢESCU.

Tot în aceeaşi zi, arătată mai sus, nu mult după întâmplarea cu MARIŢESCU ROMULUS, a venit la mine GHEORGHE URDĂREANU, spunându-mi că pe un drum din apropriere trec nişte care cu fân şi că oamenii noştri teregoveni din grup spun că printre oamenii de la care sunt doi comunişti, propunându-se ca să fie luaţi şi împuşcaţi. S-au prezentat la mine URDĂREANU GHEORGHE şi legionarul PETRU ANCULIA, ambii susţinând cu tărie că cei doi de la care să fie prinşi şi împuşcaţi. În faţa stăruinţelor lor, *eu am răspuns că nu pot hotărî, să meargă la IONESCU*, care dacă va încuviinţa şi va da ordin, să o facă, *el fiind comandantul grupului*. Am mers apoi cu toţii în camera unde era IONESCU[265], expunându-i-se situaţia de fiecare în parte. Acesta a dat ordin ca cei doi să fie prinşi şi executaţi. Subsemnatul nu am avut o atitudine potrivnică acestei hotărâri, dealtfel n-a fost nimeni contra, trecându-se la executarea celor doi cetăţeni.

În executarea acestui ordin au plecat GHEORGHE URDĂREANU, MARTIN MOATER şi MARIŢESCU ROMULUS. După puţin timp cei trei s-au înapoiat cu cei doi prinşi şi MARIŢESCU ROMULUS a început să-i bată cu un băţ. Am încercat să-l opresc, dar MARIŢESCU era în culmea furiei, aşa că a continuat să-i bată. În timp ce eu şi PETRU ANCULIA îi întrebam că ce ştiu ei despre locurile unde ne adăposteam noi, cineva din grupul nostru, nu îmi amintesc cine precis, ne-a spus să ne grăbim şi să plecăm, fiindcă s-ar putea ca armata să fie sesizată şi să vină după noi. Atunci PETRU ANCULIA a spus că-i ia pe cei doi prinşi şi împreună cu

[265] Postul de comandă al partizanilor se afla în acel moment la un sălaş.

MARIȚESCU a plecat înspre pădure să-i împuște. Restul grupului ne-am pregătit de plecare și ne-am îndreptat spre pădure. Când am ajuns în marginea pădurii, am descoperit că armata este în urma noastră, gata să ne ajungă. Fiind văzuți, am căutat să ne camuflăm în marginea pădurii, unde NICOLAE GHIMBOAȘĂ a strigat să ne oprim și să rezistăm. IONESCU atunci a dat ordin de a rezista. Subsemnatul pricepându-mă în materie de atacuri mai bine chiar decât IONESCU, atât acesta, cât și oamenii au cerut să-i instalez în dispozitiv.

Instalarea am făcut-o pe echipe, ce fuseseră dinainte stabilite. Am intrat în acțiune, deschizând foc asupra armatei. Subsemnatul fiind chemat de a da sprijin echipei de stânga, m-am deplasat cu mitraliera împreună cu cei doi servanți, BERZESCU PETRU și BERZESCU IOAN. Văzând că grupul se retrage, m-am retras și eu în direcția locului denumit „Ciula". În cadrul acestui atac au căzut morți: PETRU ANCULIA și GHEORGHE URDĂREANU și prinși GHEORGHE ȘMULTEA și NICOLAE GHIMBOAȘĂ, iar din partea organelor de Securitate am fost informat de către cetățeni, că au fost mai mulți răniți.

Aceasta este declarația pe care o dau, susțin și o semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Spiru Blănaru

11 mai 1949
L.S.
pt. conf.
(ss.) indescifrabil

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 36 848, vol. 1, f. 86-87[266].

73. **1949 mai 11, [Timișoara]**. Declarația lui Aurel Vernichescu în legătură cu relațiile sale cu plutonierul major Ioan Cioclov, șeful postului de jandarmi Cârpa.

19785 ASF. 114

Dată în fața noastră
astăzi 11 mai 1949
Locotenent de Securitate,
(ss.) Mihăilescu Alexandru

DECLARAȚIE

Subsemnatul AUREL VERNICHESCU, de profesiune inginer, fugit din anul 1946[267], în legătură cu întâlnirile pe care le-am avut cu plut. maj. CIOCLOV, șef al Postului de Jandarmi Cârpa, declar următoarele:

[266] Un exemplar identic se află în dosarul nr. 34 431, vol. 1, f. 22-23.
[267] A fugit de acasă spre a nu fi arestat înaintea alegerilor din 19 noiembrie 1946.

Prima dată l-am întâlnit la centrala telefonică din Cârpa în anul 1946, prin luna septembrie sau octombrie, unde am mers să telefonez la Lugoj nevestei mele. L-am întrebat dacă are vreun mandat de arestare lansat contra mea şi mi-a răspuns că nu. Am vorbit de alegeri şi a spus că pentru mine ar fi bine să nu fiu la alegeri nicăieri. L-am rugat să mă avizeze dacă are mandat. Mi-a promis că îmi trimite vorbă.

A doua oară l-am întâlnit tot în Cârpa, la ZAHARIA VERNICHESCU, în anul 1947, cred în octombrie. Eu l-am chemat. Am vorbit cu el în curte, nu a fost nimeni de faţă. L-am întrebat de situaţia mea şi mi-a spus că există ordin de urmărire şi mandat de arestare, deci să mă feresc, să nu mă arăt prin sat, să stau acasă. L-am mai întrebat ce ştie nou, ce aude la radio. A spus că nu are radio.

A treia oară l-am văzut în casa lui ION CORICI. Am vorbit iarăşi singuri, într-o cameră. Mi-a comunicat la întrebarea mea, (că) ce este nou [în] situaţia faptică creată mie prin fugă. Această întâlnire a avut loc în octombrie 1948, spunea că situaţia internaţională este încordată şi tulbure, şi să mai stau până după Conferinţa de la Paris, unde speră să se termine cu o înţelegere şi atunci mă pot reîntoarce şi eu acasă. Mi-a spus că rău am făcut că nu m-am prezentat în vară, când am fost iertaţi. Acum e târziu şi voi primi pedeapsă.

Mi-a dat sfatul să mă ascund acasă mai bine, decât pe la alţii. Mi-a mai comunicat să-l evit când este plecat în patrulă sau sunt oameni, căci este obligat să mă aresteze.

A patra oară l-am întâlnit tot în casa lui ION CORICI, de la care a auzit că sunt acolo. Menţionez că a doua oară eu am trimis după dânsul pe ZAHARIA VERNICHESCU, a treia oară pe ION CORICI. De data aceasta a venit să mă întrebe - era în decembrie - dacă ştiu cine a umblat în curtea postului de jandarmi cu o seară înainte. Îmi spunea că au fost văzute 6 persoane, şi îi era teamă că e CHERA[268]. Am răspuns că nu ştiu şi nu cred că CHERA să fie revenit în regiunea noastră. M-a rugat să-l ajut să[-l] prindă pe CHERA, sau vreun legionar, [ca] să-şi consolideze situaţia. Am răspuns că nu ştiu nici un legionar fugit. În ce priveşte pe CHERA sunt de acord, dar după câte ştiu acum nu e vorba să vie. [La] convorbire a[m] fost tot singuri, într-o cameră.

La despărţire am rămas înţeleşi că eu îi voi înlesni să[-l] prindă pe CHERA, iar el mă [va] ţine la curent cu situaţia mea şi mă va apăra.

Această îmi este declaraţia pe care o semnez propriu.

(ss.) Ing. Vernichescu Aurel

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 6-7.

[268] Este vorba de Lascu Ion zis Chera, partizan din grupul Cireşan Loga.

74. **1949 mai 12, [Timişoara]**. Declaraţia lui Gheorghe Şmultea în legătură cu lupta de la Pietrele Albe.

12 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul ŞMULTEA GHEORGHE, născut în anul 1928, luna martie, ziua 17, comuna Teregova, jud. Severin, fiul lui Traian şi al Elenei, averea părinţilor 29 lanţuri pământ, patru lanţuri arabile, trei lanţuri pomi fructiferi, iar restul fâneţe, casă de locuit din patru camere, două vaci, doi cai şi 26 oi. Sunt absolvent al Liceului Comercial din Lugoj, necăsătorit, serviciul militar nesatisfăcut, politică nu am făcut, dar am fost secretarul U.A.E.R. pe liceu, nu am fost judecat, nici condamnat, mai am cinci fraţi şi două surori mai mici ca mine, ultimul domiciliu în comuna Teregova, jud. Severin, declar următoarele:

În ziua de 23 februarie 1949[269], în timp ce făceam parte din grupul lui IONESCU GHEORGHE, fost notar public, comandant, şi SPIRU BLĂNARU comandantul legionarilor din acest grup, au fost aduşi la sălaşul unde stăteam noi, la locul numit „Corcan", doi oameni dintre care pe unul l-am cunoscut, era MUNTEANU GHEORGHE din comuna Teregova, jud. Severin, iar pe celălalt nu l-am cunoscut. Aceşti oameni au fost aduşi de ROMULUS MARIŢESCU, URDĂREANU GHIŢĂ şi MOATER MARTIN. Totodată cu aceşti oameni au fost aduşi şi doi cai. Cei doi oameni s-au dus la grajd împreună cu caii lor, unde s-au dus IONESCU GHEORGHE, SPIRU BLĂNARU şi PETRU ANCULIA.

După discuţia dusă între aceştia[270], IONESCU GHEORGHE şi cu SPIRU BLĂNARU au dat ordin ca toată lumea să se pregătească de plecare[271], iar cu cei doi oameni au plecat înainte, legaţi, ROMULUS MARIŢESCU şi PUŞCHIŢĂ VICHENTE, în spre pădurea de la Piatra Albă. Aceşti doi oameni au fost împuşcaţi de către unul dintre [cei] care i-au dus[272].

Din discuţiile auzite între PAVEL STOICHESCU şi IONESCU GHEORGHE, mi-am putut da seama că din ordinul lui IONESCU GHEORGHE şi SPIRU BLĂNARU au fost executaţi cei doi oameni, deoarece PAVEL STOICHESCU era contra executării lor. Subsemnatul, spunându-i lui MARIŢESCU ROMULUS să nu fie aşa de barbar, să lase oamenii în pace, el mi-a răspuns: „Taci mă, că îţi trag şi ţie un glonţ în cap".

La o distanţă de câteva sute de metri, după ce ne-am îndepărtat, a sosit pe urmele noastre armata[273]. Atunci, la comanda lui SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE ne-am pus în bătaie pe echipe, ocupând fiecare poziţia sa, iar SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE au comandat foc şi au deschis atac asupra armatei.

---

[269] Evenimentele s-au petrecut în ziua de 22, nu în 23 februarie 1949.

[270] Cei doi ţărani au fost chestionaţi de partizani şi găsiţi vinovaţi. Se ştia că sunt activişti comunişti.

[271] Ordinul s-a dat, întrucât s-a aflat că trupele de Securitate sunt pe urma lor.

[272] Munteanu Gheorghe dăduse informaţii preţioase Securităţii.

[273] Era o companie din Batalionul 5 de Securitate. Este încă o dovadă a legăturii cu cei doi ţărani.

Subsemnatul, împreună cu GHIMBOAŞE NICOLAE, URDĂREANU GHEORGHE şi PETRU ANCULIA am rămas pe poziţie[274], iar ceilalţi după un timp s-au retras, dispărând. În timpul atacului, au căzut morţi PETRU ANCULIA şi URDĂREANU GHEORGHE şi un domn sublocotenent rănit din partea armatei. Subsemnatul şi cu GHIMBOAŞE NICOLAE am fost arestaţi.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi o semnez nesilit de nimeni.

12 mai 1949 (ss.) ŞMULTEA GHEORGHE

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 83-84.

75. **1949 mai 12, [Bucureşti].** Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre executarea de către partizani a comunistului Lazăr Cernescu.

12 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul PETRU PUŞCHIŢĂ, născut la 31 august 1910, fiul lui ION (†) şi EVA (†) de profesiune agricultor şi comerciant, căsătorit, având 3 copii, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, judeţul Severin, nr. 362, ca avere am o casă de locuit şi 12 lanţe pământ arabil[275], fânețe şi pomi fructiferi. Carte ştiu 5 clase primare, cu serviciul militar nesatisfăcut, fiind reformat medical. Am fost 200 de zile condamnat pentru sabotaj economic în anul 1948, declar următoarele:

După ce am intrat în banda lui UŢĂ, timp de 2 săptămâni am rămas acasă, pe lângă colonelul UŢĂ. După două săptămâni, ION DUICU mi-a dat o armă Z.B. şi-i însoţeam şi eu pe unde mergeau.

La unul din aceste drumuri, împreună cu fraţii DUICU, am mers la TRĂILĂ IVAŞCU şi mi-au schimbat arma, dându-mi o altă armă Z.B. mai bună.

La 7 noiembrie 1948, am coborât de la casa lui moş PICURA împreună cu ION DUICU şi PETRU DUICU, NICA DABA şi NISTOR GARBIN, ca să mergem după îmbrăcăminte. În drum ne-am oprit la un sălaş, unde am dormit. La ziuă ION DUICU şi NISTOR GARBIN au coborât la drum, au auzit glasuri de oameni, au stat de vorbă cu nişte oameni care treceau în drum spre Domaşnea[276], apoi s-au întors la sălaş şi ne-au spus că o să treacă pe acolo un anume CERNESCU, care îi urmărise pe ei cu jandarmii. ION DUICU a spus să ieşim în drum să-l oprim şi să-l luăm cu

[274] Patru partizani au rămas pe poziţie, spre a acoperi retragerea celorlalţi 25. Dintre cei sacrificaţi, doi au căzut morţi, iar doi au fost capturaţi. Călăuza Securităţii a fost ţăranul Traian Şmultea, tatăl partizanului prins Gheorghe Şmultea.

[275] Un lanţ, măsură agricolă echivalentă cu 0,5 ha.

[276] Aceşti oameni i-au informat pe partizani că va trece pe acolo LAZĂR CERNESCU, un comunist înfocat, omul maiorului Kling.

noi. Am coborât cu toţii la drum şi ne-am ascuns la marginea drumului. După o jumătate de oră au venit un grup de 8 oameni, care veneau de la o nuntă, între care se aflau şi LAZĂR CERNESCU şi mama lui CERNESCU. După aceea i-am spus lui CERNESCU să meargă cu noi. Mama lui a început să plângă, iar ION DUICU i-a spus să nu plângă, că nu-l omoară, numai merge cu noi să vadă cum trăim noi prin păduri. CERNESCU a scos din buzunare actele şi banii şi i-a dat mamei lui. După aceea l-am luat cu noi pe drum. ION DUICU şi NISTOR GARBIN l-au judecat, că de ce a umblat după ei să-i prindă cu jandarmii şi că de ce este comunist. Când am ajuns la vreo 5 km, NISTOR GARBIN i-a spus să se dezbrace, pentru că avea haine bune şi să facă schimb cu el. După aceea NISTOR GARBIN l-a băgat într-o peşteră, iar ION DUICU mi-a spus că trebuie să-l omorâm.

Noi am spus că ar trebui să-l batem şi apoi să-i dăm drumul. ION DUICU a spus că dacă nu-l omorâm noi, o să ne urmărească cu jandarmii şi o să ne omoare el pe noi. Atunci, noi am aprobat.

După aceea m-am dus la peşteră, unde era CERNESCU şi NISTOR GARBIN, ne-am aşezat în faţa peşterii, ne-am încărcat armele, iar NISTOR GARBIN a comandat foc, trăgând în acelaşi timp cu noi[277].

CERNESCU a murit imediat. După aceea NISTOR GARBIN a pus bolovani pe el şi am plecat cu toţi pe alt munte, pentru că ştiam că o să vină jandarmii.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi susţin[278].

11 mai 1949 (ss.) Petru Puşchiţă

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 110-111.

---

[277] Cernescu era urât de populaţia locală, pentru că a comis numeroase abuzuri. Înainte de a fi executat, a fost judecat după legile nescrise ale partizanilor şi condamnat la moarte.

[278] Spicuim din săptămânalul „Tinerama" din 17-23 iulie 1992, p. 15, dintr-un articol semnat de Şerban Comănescu: „Lazăr Cernescu era din satul Rusca-Teregova (a nu se confunda cu Rusca Montană) şi a fost informatorul Securităţii, lucrând pe faţă. Denunţa pe „reacţionari" şi umbla cu jandarmii după ei, pentru a-i aresta. Fiind muzicant, cânta pe la nunţi şi botezuri. În dimineaţa de 8 noiembrie 1948 se înapoia de la o nuntă din Domaşnea, împreună cu maică-sa şi alţi câţiva lăutari. Un grup de partizani, alertat de cetăţeni, îi ţin calea, îl iau cu ei în pădure, îl judecă şi îl împuşcă. Nu i-au scos ochii şi nu i-au tăiat nasul, cum a zvonit Securitatea. **A fost agresat de rozătoare**. Tovarăşii săi de taraf, nefiind turnători, nu au păţit nimic, nici maică-sa.

Din satul Rusca au fost arestaţi peste douăzeci de ţărani, iar primarul Eftimie Davidescu zis Ciolac umbla în tot locul cu puşca la umăr. Oameni de încredere din sat au înştiinţat pe fugarii din munţi. Col. Uţă a trimis în Rusca un grup de comando format din Vasile Luţă, Stelian Berbecaru şi fraţii Ion şi Nistor Duicu, cu misiunea de a-l răpi pe Davidescu. L-au prins, dar şefului grupului, Ion Duicu, i-a fost silă să-l ia cu ei. Vasile Luţă l-a împuşcat pe loc. Până la urmă, partizanii au pierit în luptele din munţi cu securiştii sau au fost prinşi şi împuşcaţi.

Prin 1960, după ieşirea din închisoare, legionarii Gheorghe Ungureanu şi Ion Velnicuţă l-au demascat pe Lazăr Cernescu drept fost legionar, iar poemul lui Deşliu a dispărut din manuale.

În cimitirul din Rusca există o piatră funerară cu inscripţia: „Eroul comunist LAZĂR CERNESCU ucis mişeleşte de bandele teroriste subversive la 8.XI.1948". Nu-i cruce, fiind vorba de un comunist, deci nu de un creştin, ci o figurină din marmură cu steaua în cinci colţuri pe ea".

76. **1949 mai 12, [Bucureşti].** Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre încercările partizanilor de a ataca maşinile Securităţii care transportau arestaţi.

12 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul PETRU PUŞCHIŢĂ zis MUTAŞCU, cu ultimul domiciliu în Domaşnea, jud. Severin, Nr. 362, declar următoarele:

Pe la jumătatea lunii ianuarie 1949, colonelul UŢĂ a ordonat ca toată banda să facem tragere. Am făcut tragere cu toate armele. Prima oară fiecare om în parte a tras, fiind supravegheat de UŢĂ, care voia să vadă cum trage fiecare om din bandă. La aceia care nu ochiau bine, le arăta el. După aceea s-a tras cu puşca-mitralieră şi cu toată banda odată. Aceste trageri s-au făcut în poziţia culcat.

Într-o zi pe la sfârşitul lui ianuarie 1949, am auzit că în comuna Domaşnea au fost arestate vreo şapte persoane în legătură cu banda noastră şi urmau să fie transportate cu maşina Securităţii. Colonelul UŢĂ a hotărât să atacăm maşina Securităţii. Am coborât toată banda cu tot armamentul şi în aceeaşi noapte am ajuns la marginea satului. Colonelul UŢĂ a trimis un om după informaţii în sat. Când a venit îndărăt, a spus că maşina a plecat.

Atunci, am plecat spre munte, unde aveam sălaşul, fiind informaţi că a doua zi are să vină maşina Securităţii în comuna vecină. Ne-am dus în comuna vecină, am baricadat podul de la marginea comunei, ne-am aşezat în marginea drumului în poziţie de luptă, trei câte trei şi am aşteptat maşina. Am stat o jumătate de zi ascunşi, în poziţie de atac. Din cauză că maşina n-a venit şi era prea frig, am plecat la sălaşul unde locuiam.

Aceasta îmi este declaraţia [pe] care o susţin şi o semnez.

12 mai 1949

(ss.) PETRU PUŞCHIŢĂ

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 108.

77. **1949 mai 12, [Bucureşti].** Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Mutaşcu despre împuşcarea a doi trădători şi ciocnirea partizanilor cu trupele de Securitate la un sălaş de lângă Borlovenii Noi.

12 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul PETRU PUŞCHIŢĂ zis MUTAŞCU, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin, Nr. 362, declar următoarele:

În ziua de 7 februarie 1949[279], banda noastră a fost informată că au venit jandarmi mulți. Atunci colonelul a spus să ne retragem în pădure, spre jud. Caraș, unde nu erau bande și nu era bănuit.

În timpul retragerii, colonelul UȚĂ ne-a dat ordin să omorâm doi tineri care veniseră de curând în bandă și pe [care] îi bănuia el că ne trădează[280]. S-a sfătuit cu noi, după aceea i-a trimis pe acei doi tineri după lemne[281]. Lui IANCU BADERCA i-a spus să meargă după ei, să-i împuște. - Mie și la alți doi din bandă ne-a spus să păzim locul unde trebuie să-i împuște, ca să nu fugă. - Ne-am dus după ei și după puțin timp am auzit două împușcături, apoi încă două.

IANCU BADERCA a venit la noi și ne-a spus că după ce l-au omorât pe primul, al doilea a încercat să fugă, l-au ajuns și l-au împușcat și pe acela. Colonelul UȚĂ ne-a spus să mergem să le luăm actele și să le aducem lui. M-am dus cu încă doi, le-am luat actele și i le-am dat colonelului, care le-a pus pe foc. Imediat am plecat mai departe.

După vreo 5 zile am ajuns la Borlovenii Noi și ne-am ascuns într-un sălaș, la vreo 5-6 km de comună. Am stat la sălaș două zile. A treia zi, când se bătea ziua cu noaptea, am ieșit afară[282]. Atunci am văzut umbre multe mișcându-se, am intrat repede înăuntru și le-am spus că au venit jandarmii[283]. Eu mi-am luat arma, sacul de merinde cu cartușe și am fugit. După puțin timp jandarmii au început să tragă. Eu m-am ascuns după un butuc și am stat până au încetat să tragă, iar după aceea am fugit în pădure. Arma și cartușele le-am lăsat lângă butuc, unde am fost ascuns. Am pornit spre casă, unde am fost a doua zi. Acasă am stat ascuns vreo 5 săptămâni.

În ziua de 13 martie 1949 m-am dus la gara Barta din comuna Domașnea să iau trenul spre Timișoara, unde voiam să mă ascund la niște prieteni.

În timpul cât am stat în bandă, colonelul UȚĂ ne spunea că la primăvară vor veni parașutiști anglo-americani, iar noi să căutăm loc pentru aterizat parașutiști, să ne organizăm, să aducem cât mai mulți oameni în bandă, să ocupăm primăria, telefoanele, când vor veni ei, iar noi vom fi la posturi mari.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez.

(ss.) Petru Pușchiță

12 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 107.

---

[279] Faptele s-au petrecut înainte de această dată, în noaptea de 24/25 ianuarie 1949.

[280] Cei doi erau veniți din Timișoara. Unul spunea că este student fugar, dar ambii erau bănuiți că sunt agenți ai Securității. Chestionați de colonel, cei doi dăduseră unele explicații care, verificate în mod discret prin oamenii săi de încredere de la Timișoara, s-au dovedit a fi mincinoase.

[281] A fost un ultim mod de a le verifica atașamentul față de grup, să vadă dacă vor încerca să fugă.

[282] Era în zorii zilei de 8 februarie 1949, după ce Andrei Vădrariu a trădat grupul.

[283] Corect: erau trupe de securitate.

78. **1949 mai 12, [Bucureşti].** Declaraţia lui Romulus Mariţescu despre împuşcarea unor comunişti dovediţi că aveau legături cu Securitatea.

12 mai 1949

DECLARAŢIE[284]

Subsemnatul MARIŢESCU ROMULUS, zis FERT, născut în comuna Teregova, jud. Severin, la 14 mai 1923, fiul lui ROMULUS şi ANASTEI [ANASTASIEI], am 5 clase primare, serviciul militar satisfăcut la Reg. 92 Infanterie, soldat. Sunt căsătorit, cu ultimul domiciliu în comuna Teregova. Ca avere posed 6 lanţe pământ arabil, cu tot inventarul agricol. Originea socială, ţăran mijlocaş. Am fost condamnat la o lună închisoare pentru port ilegal de armă. În trecut nu am făcut nici un fel de politică, declar următoarele:

În comuna Teregova, de unde sunt eu, umbla zvonul că în munţi se află fugari, care sunt împotriva guvernului de acum şi sunt toţi înarmaţi.

Acest lucru m-a făcut şi pe mine să-mi părăsesc casa, deoarece nici mie nu-mi plăcea guvernul de acum, fiindcă am avut o situaţie foarte bună şi în luna octombrie 1948 am fugit de acasă la sălaşul meu de pe deal, luând la plecare şi pistolul-mitralieră, marca Schmeisser cu 30 de cartuşe.

Am stat la sălaş două zile. În acest timp au venit la sălaşul meu doi oameni înarmaţi, fiecare cu câte un pistol-mitralieră. Unul dintre ei se numea SPIRU BLĂNARU, pe care nu l-am cunoscut până atunci, iar pe celălalt îl cunoşteam din comună, fost legionar. Ei m-au întrebat de ce am fugit de acasă. Eu le-am spus că am un pistol-mitralieră pe care nu am vrut să-l predau la postul de jandarmi. Atunci SPIRU BLĂNARU mi-a spus că dacă am armă să merg cu ei, pe dealul Poienii, că acolo se află ascunsă banda lui, asigurându-mă că în acel loc suntem în siguranţă. Că în banda lui toţi oamenii sunt înarmaţi şi că orice om străin de bandă este împuşcat pe loc dacă se apropie de locul bandei.

Eu am vrut să fac parte din banda lor şi am plecat cu ei în acea seară la locul unde se afla ascunsă banda. Au trecut două săptămâni de la intrarea mea în bandă şi într-o zi din prima jumătate a lunii noiembrie, pe când făceam de pază într-un loc fixat de şeful bandei SPIRU BLĂNARU, am zărit în pădure pe NOVAC CORNEL, muncitor din comuna Teregova, pe care l-am împuşcat mortal în cap, cu un foc de armă Z.B.[285]

În urma acestui fapt, din ordinul lui SPIRU BLĂNARU, banda din care făceam şi eu parte şi-a schimbat locul, mergând în regiunea „Purcariu", pentru a nu fi descoperiţi.

---

[284] Declaraţia este în strânsă legătură cu informaţiile culese de agenţii strecuraţi în celulele arestaţilor.

[285] Nu rezultă motivul pentru care a fost împuşcat Cornel Novac, consătean cu Romulus Mariţescu, dar din nota informativă din 7 mai 1949, agentul a reţinut că Mariţescu era de gardă la sălaşul grupului când a fost somat de comunistul Novac să se predea. În momentul în care s-a aplecat să pună arma jos, Mariţescu a apăsat pe trăgaci (dosar nr. 47 584, vol. 3, f. 178).

Pe la începutul lunii ianuarie 1949, banda noastră, condusă de SPIRU BLĂNARU, s-a unit cu banda lui IONESCU GHEORGHE şi ambele bande s-au retras în regiunea Corcanu.

Pe la începutul lunii februarie 1949, am fost anunţat de fugarul ANCULEA PETRU, că eu şi cu legionarii MOATĂR MARTIN şi URDĂREANU GHEORGHE, din ordinul şefilor SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE, să răpim pe ţăranii MUNTEANU GHEORGHE şi CHERCIU MIHAI, care se aflau cu carul pe şosea şi să le luăm şi caii necesari pentru ducerea bagajelor noastre.

Am plecat toţi trei şi am adus pe cei doi ţărani la locul bandei, unde au fost legaţi de URDĂREANU şi MOATĂR, zicând că aceşti ţărani sunt *comunişti* şi să nu le mai dăm drumul.

Atunci, eu şi cu legionarul ANCULEA PETRU, am luat câte un ciomag şi am început a-i bate pe cei doi comunişti. După ce i-am bătut până la sânge, IONESCU şi BLĂNARU au dat ordin ca cei doi ţărani comunişti să fie împuşcaţi.

Atunci, eu şi cu PUŞCHIŢĂ VICHENTE am luat pe cei doi comunişti, tot legaţi cum erau, i-am dus în câmp şi PUŞCHIŢĂ VICHENTE a scos un pistol cu butoi şi a tras în fiecare câte două cartuşe. La împuşcarea lor am asistat şi eu.

În timpul cât am fost plecat împreună cu PUŞCHIŢĂ, banda noastră era în deplasare în acel timp, fiind surprinşi de armată. Eu am fugit singur, ceilalţi au tras în armată, conduşi de SPIRU.

După terminarea luptei, ne-am întâlnit cu toţii la locul numit Poiana Şesul Ciuli, unde s-a hotărât să ne despărţim pe grupuri; eu însă am plecat singur, iar după două săptămâni am fost prins de armată.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Mariţescu Romulus

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 120-121.

79. **[1949 mai 14, Bucureşti]**. Raport al unui informator din celula nr. 19, despre posibilităţile de aprovizionare ale partizanilor.

RAPORT

Stând de vorbă cu deţinutul Mariţescu Romulus, mi-a mai spus că de muniţie se mai aprovizionau şi de la fabrica Cugir. Unul dintre ei, care încă nu e prins, are un prieten care lucrează la o fabrică. Şi acesta, în combinaţie cu altul scotea seara cartuşe şi se ducea după ele cu trenul de le aducea. Mai spunea că are şi el încă două mii îngropate, de când era militar. Era santinelă la un depozit de muniţie şi de acolo a sustras două lăzi de cartuşe de pistol [calibrul] 9 lung, dar trebuie să meargă cu trenul până acolo, [fiind îngropate] într-un parc.

A mai spus că de la el din comună ştie precis că sunt nouă fugari care nu sunt încă prinşi şi are să organizeze din nou. Mai spunea că locatarii din comuna Cănicea (şi) se duceau noaptea, aşteptau trenuri de marfă şi când urcau trenurile (la) înspre Poarta, se urcau pe tren, căutau, deschideau vagoane şi ce le era necesar aruncau din tren. Apoi săreau şi le duceau în sat. Şi de acolo s-au aprovizionat cu foarte multă muniţie. După cum spune deţinutul, l-am întrebat dacă mai sunt oameni de nădejde [care] să poată ajuta cu armament şi muniţie în caz că va fi nevoie de o nouă organizaţie. El afirmă că de asta nu trebuie dusă nici o grijă, că oricare are ce-i trebuie, doar să-i spunem, sau să-i chemăm.

- ASRI, Fond „P"., dosar nr. 47 584, vol. 3. f. 314.

80. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Nicolae Ghimboaşe despre acţiunile la care a participat, ca partizan.

16 mai 1949

DECLARAŢIE[286]

Subsemnatul GHIMBOAŞE NICOLAE zis MICLUŢ, născut la 3 iulie 1901, în comuna Teregova, jud. Severin, fiul lui Petru şi Sofia, de religie ortodoxă, cetăţean român, carte ştiu 4 clase primare, de profesiune agricultor, serviciul militar satisfăcut la Reg. 13 Călăraşi Lugoj, Ctg. 1923, cu gradul de caporal, avere posed 14 iugăre[287] de pământ şi una casă de locuit, căsătorit cu Ana Damian, având 5 copii, declar următoarele:

Sunt născut în anul 1901 luna iulie ziua 3, în comuna Teregova, jud. Severin, unde am terminat cele 4 clase primare, domiciliat în permanenţă în comuna sus amintită.

În anul 1926, am intrat în partidul P.N.Ţ. de sub conducerea lui Dr. LUPU, fiind şi bărbat de încredere cu ocazia alegerilor. Din acest partid, am ieşit în anul 1935, neintrând în nici un [alt] partid politic.

Pe la începutul lunii ianuarie 1949, a început să se zvonească prin comună, că cei mai buni gospodari din comuna noastră vor fi duşi în Rusia, în număr de 80 persoane. Ştirile acestea au fost născocite de dr. IONESCU GHEORGHE, notar public în Comuna Teregova, care a fost cunoscut de noi ca mare liberal şi a fost ajutat de PETRU ANCULIA, care este cunoscut în sat ca legionar şi şef de cuib pe

[286] Începând cu data de 16 mai, toţi bănăţenii arestaţi au fost readuşi la Timişoara şi s-a continuat ancheta până la proces (21 iunie 1949).

[287] Un iugăr = 0,5775 ha, unitate de măsură pentru suprafeţele de teren, folosită în trecut în Ardeal.

timpul legionarilor. La aceste zvonuri i-am ajutat şi eu, spunând şi la alţii cele auzite de la ei, cu scopul de a stârni agitaţie printre locuitorii din comună.

Pe ziua de 2 ianuarie 1949, am fost invitat de DR. IONESCU GHEORGHE prin ANCULIA PETRU, ca să iau parte la o şedinţă, care se va ţine în casa lui IONESCU GHEORGHE. Spre seară la orele 6 ne-am adunat la IONESCU GHEORGHE, de faţă fiind: IONESCU, ANCULIA PETRU, subsemnatul şi alţii. La şedinţă s-a discutat că trebuie să ne organizăm şi să luptăm împotriva regimului, pentru a-l răsturna prin forţă.

Ca să putem răsturna regimul, IONESCU a spus că fiecare din noi să-şi procure armament şi muniţie şi dacă nu avem să ne cumpărăm pe banii noştri.

A mai spus că dacă ne răsculăm noi se vor răscula şi alţii, care vor lupta împotriva regimului.

Între timp, banda noastră s-a mărit cu câteva persoane şi dispunea de următorul armament: două puşti-mitralieră, una armă Z.B., una armă civilă, două grenade, şi un pistol de buzunar cu câte 50 cartuşe de fiecare armă.

În seara zilei de 12 ianuarie 1949, a fost arestat MOISE ANCULIA, care făcea parte din organizaţia noastră. Când am auzit, imediat am anunţat pe IONESCU. IONESCU a venit imediat şi ne-a spus că trebuie să-l scoatem afară de la postul de jandarmi, prin uz de armă. ANCULIA PETRU a spus lui IONESCU că SPIRU BLĂNARU va trece cu banda lui pe lângă comuna noastră şi ar fi bine să-l chemăm pe el să ne ajute, deoarece au mai mult armament. IONESCU a aprobat şi peste o jumătate de oră ANCULIA PETRU s-a reîntors împreună cu banda lui SPIRU. În banda lui SPIRU au fost: GHEORGHE ŞMULTEA, IANOŞ GROZĂVESCU, MARTIN COPĂCEANU şi alţii şi dispuneau de următorul armament: o mitralieră, două arme Z.B., un pistol-mitralieră, un pistol de buzunar, şi vreo 15 grenade. Banda lui SPIRU BLĂNARU a fost adusă în grădina lui COSTESCU şi tot din grădina sus amintită, pe la orele 2, [în] noaptea de 12-13 ianuarie 1949, am atacat postul de jandarmi, aruncând un trotil în curtea postului şi trăgând cu toate armele ce le aveau cele două bande. Aşa am eliberat pe MOISE ANCULIA şi pe GLIGORIE IANOSIGA, luând şi două arme Z.B. care aparţineau postului de jandarmi.

După atacul postului de jandarmi ne-am retras la sălaş, în afara de comună şi tot timpul am stat împreună cu banda lui SPIRU BLĂNARU.

În ziua de 22 februarie 1949, pe când dormeam, am fost trezit de cuvintele din jurul meu, care spuneau că MARIŢESCU ROMULUS aduce doi ţărani din comuna Teregova, pe MUNTEANU GHEORGHE şi CHERCIU MIHAI.

Când m-am sculat, am văzut că SPIRU aştepta pe cei doi ţărani, iar IONESCU GHEORGHE dormea. Am auzit că SPIRU a dat ordin să-i aducă pe cei doi ţărani, însă am văzut cu ochii mei că MARIŢESCU i-a legat unul de celălalt şi i-a bătut crunt cu un ciomag.

SPIRU a dat ordin lui MARIŢESCU să plece cu ei în pădure, unde va veni el mai târziu să-i judece, pentru faptul că nu au vrut să-i spună ceea ce se petrece în

sat. Când ne-am apropiat de pădure la cca 500 de metri, am văzut că suntem urmăriți de armată.

SPIRU ne-a ordonat să ne punem pe poziție de tragere. Când s-a apropiat armata de noi la cca 100-150 de metri, am început să tragem cu toate armele, aruncând și vreo 4-5 grenade. Eu am avut asupra mea o armă ungurească, cu 25 cartușe, din care am tras 5 cartușe, adică un încărcător.

Văzând că armata nu se oprește, am început să fug, dar am fost ajuns din urmă și arestat împreună cu ȘMULTEA GHEORGHE.

Asupra mea s-a găsit arma cu care am tras și 20 de cartușe.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o semnez de bună voie și nesilit de nimeni.

(ss.) Ghimboașe Nicolae

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 100-102.

81. **1949 mai 16, Timișoara**. Declarația lui Gheorghe Luminosu despre relațiile sale cu colonelul Ion Uță.

16 mai 1949

DECLARAȚIE[288]

Subsemnatul LUMINOSU GHEORGHE, născut la data de 27 iulie 1914, în com. Fădimac, jud. Severin, fiul lui Vasile și Maria, de profesiune cârciumar, fost gardian public, căsătorit cu Ana, născută Ștefănescu, am 3 copii, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 17 Infanterie Lugoj, contingentul 1936, gradul caporal, domiciliul actual în Lugoj, str. Lenin Nr. 3, declar următoarele:

M-am născut în anul 1914, școala primară am absolvit-o în comuna Fădimac, jud. Severin, din anul 1922 până în anul 1926. Din anul 1926 până în anul 1936 am lucrat la diferite întreprinderi, instituții și particulari. Am făcut serviciul militar cu cont. 1936, din luna aprilie 1936 până în luna noiembrie 1937.

La data de 12 iunie 1941, am plecat pe zonă la Brăila, iar la 1 iulie 1941 am plecat spre front și la 15 iulie 1941 fiind rănit, am fost transportat în interiorul țării.

Din anul 1942 până în anul 1946, am fost gardian public, când mi-am dat demisia din cauză de boală. În anul 1947 am deschis o cârciumă în Lugoj, pe care am ținut-o până în anul 1949, când am fost arestat.

Pe fostul col. UȚĂ ION l-am cunoscut în anii 1944-1945, când era prefectul jud. Severin, iar eu eram gardian la prefectură.

[288] Pentru faptele arătate aici, Luminosu Gh. va fi asasinat la 2 august 1949.

În luna noiembrie 1948, am aflat că este conducătorul unei organizații teroriste. Prima legătură cu fostul col. UȚĂ, am luat-o în luna noiembrie 1948, când a venit un om de-al lui la mine, căruia i-am trimis o scrisoare. Această scrisoare am trimis-o prin numitul HORIA MICȘESCU[289] în care i-am scris lui UȚĂ că vreau să iau legătura cu el, că îl voi ajuta cu ce are nevoie și să-mi trimită instrucțiuni pentru a organiza o bază de acțiune împotriva regimului.

La data de 19 decembrie 1948, m-am întâlnit cu UȚĂ la ascunzătoarea lui din munți, unde am avut față de el o atitudine binevoitoare și am discutat despre situația politică și economică.

Apoi, mi-a dat instrucțiuni de a colecta bani și a recruta oameni pe care să-i trimit la el, dacă este posibil și înarmați, după ce i-aș fi verificat eu. Eu i-am răspuns că acesta este un lucru foarte greu, dar totuși voi încerca.

În luna noiembrie 1948, i-am trimis lui UȚĂ, la ascunzătoarea sa din munți, prin numitul HORIA MICȘESCU, un binoclu și o haină.

La 19 decembrie 1948, când am fost la UȚĂ, am primit o scrisoare de la el, pe care să o dau lui JUCU CONSTANTIN din Lugoj, în care scrie să-i trimită cele două arme.

Am primit o scrisoare de la DUICU ION zis BOIERU, din banda lui UȚĂ, pe care îl cunoșteam din anul 1944, în care îmi scria ca să iau legătura cu el.

La această scrisoare, i-am răspuns lui DUICU ION zis BOIERU că vreau să iau legătura cu el.

Pe la începutul lunii decembrie 1948, am primit prin HORIA MICȘESCU, de la UȚĂ, două scrisori, una pentru mine și una pentru învățătorul TOTIR CONSTANTIN din Lugoj. În scrisoarea către mine, UȚĂ îmi scria ca să fac o colectă de bani și îmbrăcăminte, pe care să i le trimit lui.

Motivele care m-au determinat să iau legătura cu UȚĂ au fost:

Blocarea țuicii, prin care am văzut amenințate posibilitățile de mărire a câștigurilor cârciumii mele din Lugoj, m-a făcut să urăsc regimul.

Scopul urmărit de mine era ca prin legătura cu organizația teroristă condusă de UȚĂ, precum și prin ajutorul pe care îl promisesem, să țină cont de mine, ca la eventuala schimbare de regim care urma să se producă în primăvară, după cum spunea UȚĂ, să mă răsplătească, ținând cont de faptele mele.

De la data de 23 decembrie 1948, nu am mai avut nici un fel de legătură cu organizația teroristă condusă de fostul col. UȚĂ.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu, neforțat de nimeni.

(ss.) LUMINOSU GHEORGHE

- (ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 132-133.

[289] IZBAȘA HORIA zis MICȘESCU, plugar din comuna Cănicea, va muri în luptă.

82. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Petru Puşchiţă zis Liber despre legăturile sale cu grupurile Uţă şi Blănaru.

16 mai 1949

DECLARAŢIE[290]

Subsemnatul PUŞCHIŢĂ PETRU zis LIBER, fiul lui Ioan şi al Anei, născută Curescu, născut în 20 martie 1915 în comuna Domaşnea, jud. Severin, de profesiune agricultor, căsătorit, cu un copil, cetăţean român, de naţionalitate română, de religie ortodoxă, cu serviciul militar satisfăcut la Regimentul 2 Grăniceri Caransebeş, cu gradul de soldat, ctg. 1937, avere posed 13 lanţe de pământ şi o casă.

Eu subsemnatul PUŞCHIŢĂ PETRU zis LIBER, am trei clase primare, sunt căsătorit cu PUŞCHIŢĂ STANA născută PEPA, am un băiat pe care îl cheamă PUŞCHIŢĂ VICHENTE, în etate de 19 ani, declar următoarele:

Am găzduit pe legionarul SPIRU BLĂNARU şi i-am dat de mâncare, ţinându-l la mine o zi şi o noapte, în 14 decembrie 1948.

La fel am găzduit şi hrănit o zi şi o noapte, pe banditul GHEORGHE URDĂREANU, ştiind că face parte din banda lui SPIRU BLĂNARU.

În ziua de 24 decembrie 1948, am făcut legătura în sălaşul meu între SPIRU BLĂNARU şi soţia sa, la fel şi cu legionarul GHEORGHE MUNTEANU. Am ştiut că şeful bandei legionare din munţi este SPIRU BLĂNARU, şi că această bandă posedă armament şi muniţie şi luptă cu arma în mână pentru a înlătura regimul de astăzi.

La data de 7 februarie 1949, am intrat în banda lui SPIRU şi am primit o armă Z.B. şi 5 cartuşe.

La data de 22 februarie 1949, când trupele de securitate ne-au înconjurat, am tras asupra trupelor în regiunea Piatra Albă.

În toamna anului 1948 i-am găzduit şi hrănit pe banditii fraţii BOERU, deoarece ştiam că fac parte din banda lui UŢĂ. Am ştiut că banda lui UŢĂ a avut arme şi grenade pentru a înlătura cu forţa regimul de astăzi.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi o semnez cu mâna mea, fără a fi silit de nimeni.

(ss.) Puşchiţă Petru

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 93-94.

[290] Pentru faptele arătate aici, Puşchiţă P. va fi asasinat la 2 august 1949.

83. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Ioan Tănase, conducătorul organizaţiei Partizanii României Mari.

16 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul IOAN TĂNASE, născut la 18 aprilie 1913 în comuna Bratovoeşti, jud. Dolj, fiul lui Florea, plugar, azi decedat şi al Elenei născută Tănase, domiciliată în comuna Bratovoeşti, jud. Dolj, de profesie liber, fost funcţionar particular, am trei clase comerciale elementare, făcute la Şcoala Elementară Comercială din Craiova, de naţionalitate român, de religie ortodox, cu serviciul militar satisfăcut ctg. 1935, cu gradul de fruntaş, în Batalionul 1 Jandarmi Drăgăşani, am luat parte la campania din Răsărit, am un frate vitreg şi anume: IORDACHE VASILE, de ani 28, de profesiune agricultor, domiciliat în comuna Adunaţi de Geormane, jud. Dolj, căsătorit, cu un copil, în trecut şi prezent neîncadrat în nici un partid politic.

În trecut subsemnatul am fost membru în P.N.Ţ. - Maniu de la data de 16 ianuarie 1946 şi până la data de 18 aug. 1946, având calitatea de organizator al sectorului Biled[291].

În luna noiembrie a anului 1948 am înfiinţat o organizaţie subversivă teroristă în scopul de a dărâma regimul actual cu forţa armelor. Motivul care m-a determinat să desfăşor această activitate subversivă era că eu purtam ură regimului.

Organizaţia mea subversivă purta numele de: „ORGANIZAŢIA NAŢIONALĂ CREŞTINĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI, PARTIZANII ROMÂNIEI MARI".

După înfiinţarea acestei organizaţii şi cu ajutorul numiţilor UNGUREANU TEODOR şi VOICHIRA CONSTANTIN[292], primul din Arad şi secundul din Timişoara, care acceptase şi erau membrii organizaţiei mele, am trecut la recrutarea de membri.

Şedinţele secrete ale organizaţiei se ţineau în atelierul blănarului POPOVICI GHEORGHE din Timişoara, la care şedinţe se discuta modul cum trebuia procurat armamentul şi muniţiunile, cum trebuia să ocupăm oraşele cu forţa armelor, ca Arad şi Timişoara şi alte chestiuni de acest gen.

Pentru a acţiona mai uşor în scopurile organizaţiei mele, am încercat şi reuşit să fac legătura cu ing. VERNICHESCU A., de asemenea şeful unei organizaţii subversive, însă acesta a refuzat, spunând că el vrea să acţioneze singur, dar totuşi va face aceasta când se va convinge că organizaţia mea este serioasă.

După legătura cu acesta, am redactat şi multiplicat personal manifestele care au fost lucrate la Arad şi în Timişoara la atelierul de blănărie al lui POPOVICI GHEORGHE, membru în organizaţie, ce avea calitatea şi de procurator de armament şi de muniţiuni precum şi organizator al membrilor sârbi din organizaţie.

---

[291] Azi în judeţul Timiş.

[292] Numele corect este Voichiţă.

Manifestele aveau scopul de a agita populaţia precum şi de a o instiga şi răscula împotriva actualului regim.

Unul din planurile organizaţiei care a eşuat *cu o zi înainte* de înfăptuire prin arestarea subsemnatului[293] a fost acela de a ocupa cu forţa armelor toate instituţiile din Timişoara şi Arad şi atentatul la viaţa conducătorilor Securităţii din Timişoara. Atentatorii trebuiau să fie CHIŞU IOSIF, croitor din Timişoara, cu o grupă de a sa.

Armamentul organizaţiei era procurat de POPOVICI GHEORGHE, HOREANU CONSTANTIN şi GUJBĂ DUMITRU[294], toţi din Timişoara, fără a avea cunoştinţă de unde el este procurat, ştiu însă că organizaţia avea pistoale de buzunar, pistoale-mitralieră şi muniţiuni.

Armamentul îl aveam în scopul ca, cu ajutorul lui, să dărâmăm regimul actual prin cumpărarea [atacarea] instituţiilor, atentate etc.

Personal posedam un pistol 7,65 mm cu cartuşe pe care l-am luat de la POPOVICI GHEORGHE în scopul de mai sus.

Susţin cele declarate şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

Timişoara, 16 mai 1949

(ss.) I. Tănase

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 55-56.

84. **1949 mai 16, Timişoara**. Declaraţia lui Aurel Vernichescu despre activitatea sa şi pregătirile pentru eliberarea Timişoarei, Aradului şi Caransebeşului de sub dominaţia comunistă.

16 mai 1949

DECLARAŢIE[295]

Subsemnatul inginer agronom AUREL VERNICHESCU, de ani 51, născut în comuna Vârciorova, jud. Severin la data de 24 mai 1898, fiul lui Martin, preot ortodox şi al Silviei, casnică, absolvent al Academiei de Teologie Caransebeş şi al Facultăţii de Agronomie din Cluj, căsătorit cu Margareta, născută KORONDY, având doi copii, cu serviciul militar satisfăcut în gradul de soldat la Regimentul 96

[293] Indiscutabil că organizaţia a fost trădată.

[294] În lagărul de muncă Peninsula de la Canalul Dunăre-Marea Neagră, în perioada 1950-1953 a existat un bănăţean cu numele Gujbă Dumitru, fost plutonier major de jandarmi, care avea funcţia de prim brigadier. Acesta, alături de alţi subofiţeri de jandarmi (Cioclov Ioan, Homorogan Petru, Lisnic Iacob, Matei Iancu, Neagu Teodor) şi Onofrei Nicolae, au constituit un grup care s-a opus tacit acţiunilor ofiţerului politic Chirion şi metodelor de reeducare prin violenţă aduse de la penitenciarul Piteşti. Era o a doua reţea de informatori, condusă de căpitanul Lupaşcu Gheorghe, comandantul companiei de securitate de la Peninsula şi care provenea din Jandarmerie.

[295] Cinci foşti partizani au fost anchetaţi în aceeaşi zi, 16 mai.

Infanterie Caransebeş cu ctg. 1920, amendat cu 100.000 lei pentru deţinere ilegală de armă, cu ultimul domiciliu în Lugoj, Str. Branişte 16, declar următoarele:

Şcoala primară am făcut-o la Caransebeş din anul 1905-1909 când am trecut la liceul de stat din Caransebeş, iar în anul 1915 am intrat ca teolog la Teologia din Caransebeş, pe care am absolvit-o în anul 1918, primăvara. Am trecut apoi la Liceul Şaguna din Braşov, unde după ce am absolvit cl. VII şi VIII mi-am dat bacalaureatul. Tot aici am fost pentru prima oară recrutat, însă nu am fost încorporat.

În toamna anului 1919, m-am înscris la Facultatea de Agronomie din Cluj, pe care am absolvit-o în urma practicii făcute în anul 1926. În acest an am participat la o manevră după care în urma ordinului M.St.M. am fost lăsat la vatră. În anul 1927 am fost profesor provizoriu la Lugoj, iar în anul 1928 am fost ales director al Camerei Agricole din Deva. Tot în acest an m-am încadrat în Partidul Naţional Ţărănesc, în cadrul căruia, în anul 1934, în mod provizoriu, am deţinut funcţia de secretar judeţean, la Hunedoara.

În anul 1937 am fost transferat la Durostor, în anul 1938 la Caliacra, de unde în anul 1940 am venit ca refugiat la Lugoj[296]. Între timp toţi funcţionarii au fost încadraţi în Frontul Renaşterii Naţionale.

În anul 1941 am luat de la C.N.R. o moşie în arendă, compusă din 170 jugăre, pe care prin legile din 1944 [probabil 1945], a trebuit să o restitui, împreună cu întregul inventar agricol, vite de rasă, porci, oi etc.

În anul 1946, în cadrul campaniei electorale pentru alegerile de la 19 noiembrie, am participat la propaganda electorală cu alţi membri din comitetul judeţean al Partidului Naţional - Ţărănesc Maniu, în comuna Balint[297], jud. Severin, unde în urma discursurilor ţinute de noi s-a produs un *scandal* între cetăţenii participanţi, al cărui rezultat a fost o crimă[298]. Fiind urmărit de către autorităţi pentru acest fapt şi căutat acasă cu ocazia unei percheziţii efectuate imediat după cazul de la Balint, s-a găsit un pistol 7,65 fără cartuşe, fapt pentru care am fost condamnat cu una sută mii lei amendă.

În urma cazului de la Balint, subsemnatul, de teamă că voi fi tras la răspundere pentru cele petrecute, am fugit de acasă în luna martie 1947, împreună cu avocatul TÂRZIU şi col. UTZĂ[299].

Determinat de cele arătate mai sus pe de o parte, iar pe [de] altă parte [de] ura crescândă împotriva regimului actual, pe care-l consideram vinovat pentru faptul că mi s-a luat întregul inventar viu şi mort ce-l deţineam ca produs de pe moşia ce avusesem în arendă de la C.N.R. şi care au fost predate fostului proprietar, şi încurajat de propaganda războinică a posturilor de radio Vocea Americii şi Londra

---

[296] S-a refugiat la Lugoj după cedarea Cadrilaterului.

[297] Astăzi se află în judeţul Timiş.

[298] În timpul campaniei electorale au fost numeroase acte de violenţă între comunişti şi cei din opoziţie.

[299] După câştigarea alegerilor prin fraudă, comuniştii au pornit o adevărată vânătoare împotriva celor care li s-au opus. Mulţi dintre aceştia au fugit de acasă, luând calea codrilor, devenind partizani. Aşa s-a întâmplat cu Aurel Vernichescu, Ion Utză şi Ioan Târziu.

precum şi de discursul lui MARSCHAL la conferinţa de la Paris în anul 1948, în care arată că această conferinţă se deschide sub umbra unui nou război, am început să mă gândesc la posibilitatea izbucnirii unui război.

Faţă de această situaţie, în luna martie 1949 au sosit tocmai în momentul prielnic VOICHIŢĂ[300] şi un doctor de la Timişoara care mi-au adus la cunoştinţă planul lor de organizare în jurul Caransebeşului a unui nucleu de rebeliune, cu scopul de a răsturna prin forţă regimul actual.

Cu această ocazie mi s-a cerut să le fac legătură cu col. UTZĂ şi eu să trec la organizare[301].

Am arătat că, cu col. UTZĂ nu le pot face legătura, că nu mai ştiu unde se găseşte, iar în ceea ce priveşte organizarea am arătat că accept planul propus de ei, însă pentru acest scop îmi trebuieşte armamentul şi muniţia necesară.

Nu am stat decât o oră de vorbă, pentru că s-au grăbit să plece la gară, rămânând înţeleşi că după ce se vor înapoia de la Bucureşti, unde îmi spuneau că pleacă în acelaşi scop, să se înapoieze la Vârciorova spre a-mi comunica rezultatul şi planul de acţiune. În seara zilei de 14 martie 1949 ne-am revăzut în casa lui NICOLAE PÂRVU zis PITICU.

Cu această ocazie, VOICHIŢĂ ne-a comunicat, celor ce ne găseam în casă, că la Bucureşti nu au ajuns la nici un rezultat şi că a venit la noi pentru ca să fixăm împreună data începerii acţiunii şi rolul ce ne revine nouă în munţi.

Timişorenii ne-au cerut cu această ocazie să atacăm noi Caransebeşul. Am arătat că cu oamenii pe care îi am nu pot ocupa Caransebeşul, ci numai să interceptez trecătoarea de la Armeniş, oprind astfel circulaţia trupelor pe şoseaua naţională. Au fost de acord cu cele propuse de mine şi am stabilit data de 18 martie, când urmează să se desfăşoare acţiunea, urmând ca ei să ne trimită cinci ofiţeri cărora să le revină sarcina ca să conducă oamenii pe care îi voi da în primire.

După plecarea lor, am fixat împreună cu cei câţiva cetăţeni veniţi cu mine itinerarul de organizare, urmând ca în ziua de 18 spre 19 martie să fie totul pregătit.

În acest scop m-am deplasat la un sălaş pentru a lua legătura cu un locotenent, de unde m-am deplasat la Vârciorova în seara zilei de 17 martie 1949, de unde fiind informat de sosirea unor camioane cu trupe am fugit, ascunzându-mă într-un tufiş[302].

Scopul urmărit în cadrul acestei acţiuni subversive era ca cu ajutorul armelor să ocupăm trecătoarea de la Armeniş, să interceptăm astfel căile de comunicaţie, să ocupăm instituţiile publice şi de stat şi să înlocuim elementele conducătoare ale acestora cu elemente care urau regimul actual. Prin acţiunea noastră trebuia să dărâmăm actualul regim, pe care-l uram.

---

[300] În documentul anterior (nr. 83) apare sub numele Constantin Voichira.

[301] La acea dată, colonelul Ion Utză era căzut în luptă.

[302] Organizaţia lui Ioan Tănase a fost trădată. Acest fapt este dovedit de sosirea camioanelor cu trupe la Vârciorova în seara zilei de 17 martie 1949 şi arestarea lui Ioan Tănase în aceeaşi zi, în timp ce răscoala din Timişoara şi Arad urma să înceapă în noaptea de 18/19 martie, simultan cu acţiuni în zona Caransebeş.

De la Timişoara urmau să ni se trimită cinci ofiţeri şi armele ce ne mai erau necesare.

Ca armament personal am avut asupra mea un pistol automat tip Schmeisser cu 68 de cartuşe şi una armă Z.B. cu 16 cartuşe. Pistolul-mitralieră l-am primit de la un locuitor din Cârpa în anul 1948, iar arma Z.B. o aveam din anul 1944. Pistolul îl deţineam cu scopul de a mă folosi de el în cazul în care aş fi fost atacat. În cadrul acţiunii de la 18 la 19 martie urma să mă folosesc de el.

Pentru organizarea rebeliunii am dat instrucţiuni lui LAE STÂNGU zis PITICU, ca acesta să convoace la IOAN JUMANCA acasă, pentru ora 4 după masă a zilei de 18 martie, câţiva cetăţeni mai de seamă şi de încredere pentru mine cu care să adunăm în seara aceleiaşi zile oamenii care urmau să intre în acţiune.

Instrucţiunile au fost executate de către LAE STÂNGU, însă cei chemaţi nu au venit la întâlnire, iar venirea trupelor în comună m-au împiedicat să mai pot acţiona.

În seara zilei de 5 mai 1949, fiind la punctul numit Găvana Petroasei a izbucnit un incendiu în pădure şi fiindu-mi teamă că venind cetăţenii din sat să stingă focul voi fi descoperit şi prins, am venit acasă şi m-am ascuns în podul grajdului, unde în dimineaţa zilei de 6 mai la orele 4,30 - 5 am fost descoperit de armată şi arestat.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez.

(ss.) Ing. A. VERNICHESCU

Timişoara la 16 mai 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 45-48.

85. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Şmultea despre cum s-a încadrat în organizaţia condusă de Gheorghe Ionescu.

COPIE

18 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul ŞMULTEA GHEORGHE, născut la 17 martie 1928, în com. Teregova, jud. Severin, actualmente domiciliat în com. Teregova - Severin, declar următoarele:

La data de 2-3 ianuarie 1949 a venit la domiciliul meu din Teregova numitul VALUŞESCU VASILE din com. Prigor, jud. Caraş, pe care l-am cunoscut în anul 1946 în timp ce eram elev la liceul din Lugoj, predându-ne în mai multe rânduri lecţii de limba germană.

VALUŞESCU VASILE mi-a spus să mă dus acasă la notarul public IONESCU GHEORGHE din com. Teregova, întrucât are să-mi vorbească.

La data de 7 ianuarie 1949 m-am dus acasă la IONESCU GHEORGHE, unde l-am găsit atât pe el cât şi pe VALUŞESCU VASILE. Aici acesta mi-a vorbit că el împreună cu alţi oameni din sat au format o organizaţie subversivă, totodată explicându-mi că rostul înfiinţării acestei organizaţii este de a duce la înlăturarea regimului actual prin forţă, după care mi-a propus să fiu şi eu membru al acestei organizaţii.

Am acceptat propunerea aceasta, iar a doua zi m-am dus în casa lui BERZESCU IOVAN, unde am găsit pe IONESCU GHEORGHE, precum şi alţi membri din organizaţie, toţi din com. Teregova.

În această şedinţă a vorbit despre scopul acestei organizaţii. În plus, acesta a adăugat că pentru a fi sigur că membrii organizaţiei să nu fie trădători, va trebui să depunem un jurământ pe care toţi cei ce erau de faţă l-am şi depus, după care împreună cu toţi am plecat din sat, ducându-ne sus pe dealuri, ne mai revenind acasă.

Susţin cele declarate şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Gh. Şmultea

pentru conformitate
(ss.) indescifrabil
L.S.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 36 848, vol. 1, f. 88.

86. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Spiru Blănaru despre activitatea sa în cadrul Mişcării Legionare.

18.V.1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul SPIRU BLĂNARU, născut în anul 1919 luna iunie, ziua 23, în com. Crăieşti, jud. Tecuci, licenţiat în drept, cu ultimul domiciliu în com. Domaşnea, jud. Severin, declar următoarele:

Pe la începutul lunii ianuarie 1946, am plecat din com. Domaşnea la Iaşi, pentru a da nişte examene pe care le aveam în restanţă la Facultatea de Drept din Iaşi. În timpul cât am stat în Iaşi, am luat contact cu mai mulţi legionari pe care îi cunoşteam de mai mulţi ani şi care mi-au spus că activează în număr restrâns şi numai elemente bine verificate, într-o organizaţie legionară în cadrul Universităţii şi că şeful lor este studentul în drept AUREL GHERASE.

Reîntors la Domaşnea, prin luna februarie 1946, am luat cunoştinţă că în judeţul Severin există o organizaţie legionară condusă şi dirijată de profesorul legionar

VERCA FILON din Caransebeş[303]. Am început să cotizez prin socrul meu, HORESCU NICOLAE, pentru această organizaţie legionară, iar după câtva timp şeful organizaţiei, VERCA FILON, a venit personal în com. Domaşnea, la socrul meu, care era şeful organizaţiei legionare în plasa Teregova şi cu această ocazie, în convorbirea avută cu dânsul, am observat că vrea să mă numească şef de plasă în locul socrului meu. După câtva timp, am fost chemat de către VERCA FILON la Caransebeş, unde am primit însărcinarea de a prelua şefia plasei Teregova, cu scopul de a reorganiza organizaţia legionară în plasa Teregova. Am acceptat acest lucru şi am ţinut legătura cu VERCA FILON prin legionarul ADAM ANDREI din Caransebeş, căruia îi vărsam şi cotizaţiile strânse de la membrii organizaţiei din plasa Teregova.

Am început reorganizarea plasei Teregova, consacrând mai mulţi legionari ca şefi de garnizoane, iar instrucţiunile date şefilor de garnizoane au fost: de a reorganiza garnizoanele cu elemente legionare verificate, de a cotiza şi de a forma o unitate de luptă, cu scopul de a înlătura conducerea actuală, în cazul unor evenimente prielnice unei schimbări.

După consacrarea şefilor de garnizoană, am avut legături directe cu aceştia, deplasându-mă în câteva comune, unde aveam câte o întâlnire cu şeful respectiv de garnizoană, care îmi raporta cele executate, iar eu îi dădeam însărcinări pe mai departe. Aceste deplasări le mai făceam şi pentru motivul că le ridicam moralul, văzându-şi superiorul între ei. Cotizaţiile primite de la membrii organizaţiei le vărsam prin ADAM ANDREI lui VERCA FILON.

Aceasta-mi este declaraţia pe care o dau, susţin şi o semnez nesilit de nimeni.

(ss.) Spiru Blănaru

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 24-25.

87. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Aurel Vernichescu despre pregătirile pentru blocarea trecătoarei Armeniş de către partizani şi atacarea Caransebeşului în noaptea de 18/19 martie 1949.

18 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul inginer agronom AUREL VERNICHESCU, domiciliat în Lugoj str. Branişte Nr. 16, declar următoarele:

În luna martie, pe când mă aflam cu avocatul TÂRZIU[304] la Cârpa, la unul din locuitorii acestei comune, am întâlnit pe VOICHIŢĂ şi cu un doctor, care veniseră

[303] Pentru amănunte, vezi cartea scrisă de Filon Verca, *Paraşutaţi în România vândută*, Ed. Gordian, Timişoara, 1993.

[304] Avocatul Ioan Târziu.

de la Timişoara. Mi-au comunicat, că scopul venirii lor este organizarea în jurul Caransebeşului a unui nucleu de rebeliune, cu scopul de a răsturna prin forţă regimul actual şi că în acest scop, la Timişoara, funcţionează un comitet care dirijează organizaţia. Tot cu această ocazie m-au întrebat unde l-ar putea întâlni pe colonelul UŢĂ, la care eu le-am răspuns că nu mai ştiu unde se găseşte[305]. În ceea ce priveşte organizaţia, le-am răspuns că este foarte greu să se organizeze ceva, pentru motivul că oamenii nu au arme şi muniţie. După aceste discuţii ei au plecat la Timişoara, urmând ca de acolo să plece la Bucureşti.

Nu i-am mai revăzut decât în seara zilei de 14 martie 1949, în faţa lui NICOLAE PÂRVU zis PITICU. Cu această ocazie, VOICHIŢĂ mi-a comunicat că la Bucureşti nu a ajuns la nici un rezultat şi că a venit la noi cu scopul de a fixa data începerii acţiunii şi rolul ce ne revine nouă în munţi. Timişorenii ne-au cerut cu această ocazie să atacăm noi Caransebeşul, fixându-ne data când urmează să intrăm în acţiune. Atunci ei au stabilit data de 18 martie, stabilindu-se de comun acord, că acţiunea noastră are rolul de a închide trecătoarea de la Armeniş.

După plecarea lor şi după ce cu ei împreună am stabilit să ne trimită 5 ofiţeri care să conducă acţiunea, noi rămânând singuri, am stabilit planul de acţiune în ceea ce priveşte organizarea rebeliunii pe comună.

În comuna Vârciorova, unde mă dusesem cu scopul de a organiza, conform planului stabilit de noi, în ziua de 14 martie acţiunea, am fost surprinşi de camioanele cu armată[306], fapt ce m-a determinat să fug din comună[307].

Aceasta îmi este declaraţia, pe care o susţin şi semnez.

(ss.) Ing. Vernichescu Aurel

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 50-51.

88. **1949 mai 18, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Şmultea despre atacul asupra Postului de Jandarmi Teregova.

18 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul ŞMULTEA GHEORGHE, născut în anul 1928, luna martie ziua 17, în com. Teregova, jud. Severin, actualmente domiciliat în com. Teregova, jud. Severin, declar următoarele:

[305] Colonelul UTZĂ [UŢĂ] ION a căzut în luptă cu Securitatea, la 8 februarie 1949.

[306] Comparând cu documentul nr. 84, camioanele cu armată au apărut la Vârciorova la 17 martie 1949.

[307] Din documente nu rezultă implicarea trupelor sovietice în luptele Securităţii cu partizanii. Au existat numai consilieri sovietici.

La data de 11 ianuarie 1949, mă aflam cu banda [lui] IONESCU GHEORGHE în regiunea numită Poieni. În aceiaşi zi toţi din bandă am coborât spre satul Teregova, oprindu-ne la marginea satului într-o grădină, în scopul ca fiecare de aici să meargă acasă la el, spre a-şi lua alimente şi a reveni la locul de unde am plecat, adică la marginea satului Teregova, în grădina lui IOVAN BERZESCU. Toţi alimentaţi, voiam să plecăm imediat în regiunea „Poieni", când în acest timp a venit la noi PETRU ANCULIA din com. Teregova, care a vorbit cu VALUŞESCU VASILE, spunându-i acestuia să se ducă acasă la IONESCU GHEORGHE.

Nu după mult timp, VALUŞESCU VASILE s-a întors la noi, el fiind însoţit de legionarul SPIRU BLĂNARU şi URDĂREANU GHIŢĂ.

La data de 12 ianuarie 1949, pe la orele 18-19, am fost anunţaţi de către PETRU ANCULIA cum că un membru al bandei noastre a fost arestat de postul jandarmi Teregova.

Cu toţii am plecat din nou în marginea satului Teregova, de data aceasta în altă grădină, unde a venit şi IONESCU GHEORGHE, împreună cu alţi membri ca: STOICHESCU PAVEL, STOICHESCU ION şi GHIMBOAŞĂ NICOLAE. Aici, IONESCU GHEORGHE împreună cu SPIRU BLĂNARU au pus la cale ca să atacăm în acea noapte cu arme de foc postul de jandarmi Teregova, pentru a elibera pe MOISE ANCULIA, membru al bandei IONESCU GHEORGHE.

Conform ordinului primit din partea lui SPIRU BLĂNARU, *ajutorul comandant al bandei* IONESCU GHEORGHE şi a lui IONESCU GHEORGHE, *comandantul bandei*, ne-am postat în faţa postului de jandarmi, în poarta percepţiei din com. Teregova, unde SPIRU BLĂNARU şi-a instalat mitraliera sa cu care venise la bandă, iar ceilalţi, care fiecare aveau pistoale-mitralieră, arme şi muniţii, ne-am aşezat în spatele mitralierei lui SPIRU BLĂNARU, aşteptând ordinul de atac.

În spatele postului de jandarmi au fost trimişi 2 (doi) oameni din bandă şi anume: STOICHESCU ION şi PETRU ANCULIA, care aveau asupra lor, primul o armă Z.B., iar celălalt un pistol-mitralieră.

Pe la orele 23-24, IONESCU GHEORGHE şi SPIRU BLĂNARU au dat semnalul de atac printr-un fluier, iar acesta din urmă, adică SPIRU BLĂNARU, ajutat fiind de GROZĂVESCU IANAŞ, a deschis foc cu mitraliera sa asupra postului de jandarmi. Iar noi, cu celelalte arme de foc, am tras asupra postului. Toate armele de foc au tras cam timp de 10 minute, după care s-a ordonat încetarea lui.

După încetarea focului, COPĂCEANU MARTIN şi GROZĂVESCU IANAŞ au plecat către post, scoţând afară pe MOISE ANCULIA, membru în banda IONESCU.

După acest atac am plecat în regiunea Bogdana, la grădina tatălui meu.

Susţin cele declarate şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Gheorghe Şmultea

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 87-88.

89. **1949 mai 19, Timişoara**. Declaraţia lui Gheorghe Popovici, membru al organizaţiei conduse de Ion Tănase din Timişoara.

19 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul POPOVICI GHEORGHE, de ani 42, născut la 3 iunie 1907, în com. Sângheorghe[308], jud. Timiş T[orontal], fiul lui Vasa şi Lucreţia, decedată, absolvent a 2 clase profesionale, de profesiune blănar, armata satisfăcută, cu gradul de soldat, ctg. 1928, în Regimentul Pontonieri din Brăila, condamnat am fost la 6 (şase) luni închisoare corecţională pentru port ilegal de armă de către judecătoria mixtă din Timişoara, căsătorit, cu 3 copii, avere am o casă şi un atelier de blănărie, cu ultimul domiciliu în Timişoara, str. Eternităţii Nr. 1, declar următoarele:

M-am născut în comuna Sângheorghe, jud. Timiş-Torontal în anul 1906, tatăl meu a fost zidar. Prin anul 1922, având vârsta de 16 ani, am venit la Timişoara, unde [am] terminat 2 clase profesionale şi am învăţat meseria de blănar. Am lucrat în meseria mea în mai multe oraşe: Bucureşti, Belgrad, Chişinău, Brăila şi Timişoara. În anul 1931 m-am căsătorit cu Alosia Vuiu, de care am divorţat în anul 1948, având de la dânsa doi copii. În anul 1948, m-am căsătorit cu Scherer Maria din Timişoara, cu care am un copil. În anul 1942, mi-am deschis un atelier de blănărie în Timişoara, pe care o am şi azi în str. 13 Decembrie nr. 10.

În anul 1936, am fost înscris ca membru în Partidul Cuzist şi am activat până la dizolvarea lui.

Am început să activez pe plan subversiv şi terorist din luna ianuarie 1949.

Am făcut parte din organizaţia teroristă a lui TĂNASE ION. În această organizaţie am fost recrutat de TĂNASE ION şi VOICHIŢĂ CONSTANTIN, care au venit în atelierul meu de blănărie, unde am acceptat să devin membru al acestei organizaţii teroriste. Scopul acestei organizaţii teroriste a fost înlăturarea actualului regim, prin acte agresive şi de teroare.

În această organizaţie eu aveam rolul de a recruta membri noi, ceea ce am şi făcut. În cadrul acestei organizaţii teroriste am activat în cercul restrâns al conducătorilor, luând parte la şedinţele organizaţiei care la început au fost ţinute în atelierul meu.

Această organizaţie teroristă a răspândit manifeste care aveau conţinut antidemocratic, şovinist şi monarhic, în oraşul Bucureşti, Arad şi Timişoara, precum şi în judeţele Timiş T., Caraş şi Severin.

Manifestele au fost redactate de TĂNASE ION şi multiplicate cu ajutorul a două şapirografe care, după ce au fost uzate, au fost nimicite de mine personal prin ardere.

Organizaţia subversivă teroristă a plănuit pentru ziua de 18-19 martie 1949, ocuparea prin teroare a tuturor instituţiilor publice şi militare din Timişoara, iar

[308] Corect Sângeorge.

planul pentru această acțiune teroristă a fost plănuit de TĂNASE ION şi scris de mine la locuința mea.

Mie, personal, mi se rezervase rolul în timpul executării acestor acțiuni teroriste de a fi la comandamentul organizației teroriste.

Motivele care m-au determinat să desfăşor activitatea subversivă şi teroristă în cadrul organizației a fost faptul că, fiind comerciant, după blocarea pieilor necesare atelierului meu, nu îmi mergea aşa bine ca înainte, simțindu-mă atins în situația mea materială şi socială pe care am voit să mi-o recâştig prin orice acte pe care le executam, în organizația subversivă teroristă din care am făcut parte.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

Timişoara, la 19 mai 1949

(ss.) Popovici Gheorghe

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 66-67.

90. **1949 mai 20, Timişoara**. Declarația lui Ion Tănase despre modul de constituire şi scopul organizației subversive pe care a condus-o.

20 mai 1949

DECLARAȚIE

Subsemnatul IOAN TĂNASE, născut în anul 1913 luna aprilie ziua 18 în comuna Bratovoeşti-Dolj, fiul lui Florea (†) şi Elena, de profesiune funcționar particular, căsătorit, fără copii, cu serviciul militar satisfăcut în Batalionul 1 Jandarmi Drăgăşani, ctg. 1935, cu gradul de *fruntaş*[309], cu ultimul domiciliu în comuna Biled Nr. 68, jud. Timiş-Torontal, în trecut fost membru în P.N.Ț.-Maniu, în prezent neîncadrat, declar următoarele:

Prin luna *septembrie* a anului *1948*[310], *din proprie inițiativă*, am înființat o organizație subversivă care avea ca scop înlăturarea regimului actual prin forță.

În acest scop, am căutat să cunosc persoane care să mă ajute în ideea mea, lucru ce am reuşit să-mi realizez cunoscând prin intermediul numitului BABESCU GHEORGHE din Timişoara pe VOICHIȚĂ CONSTANTIN, tâmplar, domiciliat în comuna Freidorf, jud. Timiş-Torontal. Discutând cu aceştia şi explicându-le că sunt hotărât să fac o organizație subversivă care să aibă ca scop dărâmarea regimului

[309] Ileana Silveanu afirmă că Ion Tănase era căpitan, fost ofițer la serviciul de contrainformații (*Cărările Speranței*, vol. 1, p. 14).

[310] În declarația anterioară afirmă că a înființat organizația în noiembrie 1948 (documentul nr. 83).

actual prin forţă, atât BABESCU GHEORGHE cât şi VOICHIŢĂ CONSTANTIN au fost de acord. Mai mult, VOICHIŢĂ CONSTANTIN m-a asigurat că se va ocupa cu recrutarea de membri. După această discuţie, am cerut celor doi care au acceptat să fie membri ai organizaţiei subversive înfiinţată de subsemnatul, să depună un jurământ pentru a întări şi mai mult ataşamentul lor faţă de această organizaţie şi a păstra secretul ei.

La circa 8 zile după prima şedinţă ne-am întrunit din nou la atelierul de cizmărie al lui BABESCU GHEORGHE din Timişoara unde am discutat să redactăm, multiplicând şi răspândind manifeste în Timişoara, Arad şi Bucureşti.

Manifestele urmau să fie şapirografiate de VOICHIŢĂ CONSTANTIN, el având o sumă de bani realizată din cotizaţii.

La data de 11-12 martie 1949 mi s-a prezentat de către VOICHIŢĂ CONSTANTIN un individ cu numele de CHIŞU IOSIF, croitor[311] din Timişoara, precum şi o propunere ca să atacăm cu arme Direcţiunea Regională de Securitate din Timişoara şi să omoare conducătorii acestei instituţii, lucru pe care eu şi ceilalţi membri din conducere l-am aprobat. Acest lucru s-a hotărât pentru faptul ca Securitatea din Timişoara să nu mai poată acţiona contra organizaţiei noastre şi să lucrăm mai departe nestingheriţi.

Susţin cele declarate şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) I. Tănase

Timişoara, la 20 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 63-64.

91. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase despre redactarea, multiplicarea şi răspândirea manifestelor anticomuniste.

20 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul IOAN TĂNASE, domiciliat în comuna Biled Nr. 68, jud. Timiş-Torontal, declar următoarele:

În cursul lunii ianuarie 1949, din proprie iniţiativă, am redactat, multiplicat şi răspândit nişte manifeste cu conţinut antidemocrat, naţional-şovin şi monarhist, în scop de a agita populaţia şi a o instiga la acte teroriste şi sabotaj, precum şi la răscoală împotriva actualului regim.

[311] Remarcăm că membrii organizaţiei erau numai meseriaşi.

Aceste manifeste au fost şapirografiate de mine cu ajutorul a trei şapirografe, prima dată la Arad în multe exemplare, pe care apoi le-am adus la Timişoara, unde alte manifeste cu acelaşi conţinut au fost făcute de către MIHALCOVICI PAVEL şi HOREANU CONSTANTIN, în atelierul de blănărie al lui POPOVICI GHEORGHE, din ordinul meu.

Toate aceste manifeste au fost împărţite în felul următor: o parte din ele au fost luate într-o valiză şi duse la Bucureşti de către MIHALCOVICI PAVEL, din Micol Arad şi GLADIS din Bucureşti Str. 30 Decemvrie (nu cunosc numărul), pentru a fi împărţite; cealaltă parte a rămas la Timişoara.

După executarea acestor manifeste, două din cele trei şapirografe au fost arse de către POPOVICI GHEORGHE şi HOREANU CONSTANTIN din Timişoara, iar cel de-al treilea şapirograf a fost păstrat, întrucât mai era bun de întrebuinţat.

Manifestele erau redactate şi scrise cu tuş chimic pe hârtie de scris normală şi purtau următoarea titulatură: „ORGANIZAŢIA NAŢIONALĂ CREŞTINĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI, PARTIZANII ROMÂNIEI MARI".

De asemenea am redactat şi scris personal, cu acelaşi material, nişte formulare de jurământ, semnate astfel: În stânga jos - Preşedintele organizaţiei VULTURUL NEGRU, semnat indescifrabil, iar în dreapta jos - Comandantul organizator BASTONUL[312] NEGRU, semnat I. TĂNASE. Cealaltă semnătură, adică cea indescifrabilă, de asemenea a fost făcută de subsemnatul.

Susţin cele declarate şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

Timişoara, la 20 mai 1949

(ss.) I. Tănase

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 60.

92. **1949 mai 20, Timişoara**. declaraţia lui Ion Tănase despre contactul cu grupul condus de Aurel Vernichescu din munţii Vârciorovei.

20 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul IOAN TĂNASE, domiciliat în com. Biled Nr. 68, jud. Timiş-Torontal, declar următoarele:

Prin luna februarie a anului 1949 am fost informat de către numitul UNGUREANU TEODOR, membru al organizaţiei subversive înfiinţată de subsemnatul şi şeful organizaţiei pe jud. Arad, cum că el are legătură cu un anume

[312] Corect: BASTIONUL (Emil Sebeşan, *Interviu*).

ION DOLEA din com. Vârciorova, jud. Severin şi acesta la rândul lui are cunoştinţă de o altă organizaţie subversivă care are sediul în Munţii Vf. Pleşu din jurul com. Vârciorova.

În posesia acestei informaţii şi în scopul de a întări organizaţia mea pentru a acţiona mai uşor, m-am deplasat personal în com. Vârciorova, jud. Severin, prezentându-mă la DOLEA IOAN, căruia i-am explicat scopul venirii mele, cerându-i să mă pună în legătură cu şeful organizaţiei subversive din Muntele Pleşu.

DOLEA ION, după cele explicate de mine, mi-a spus că nu poate să mă ajute cu nimic în acest scop, întrucât el nu are nici o legătură, dar că era mai bine ca pentru această chestiune să fi venit UNGUREANU TEODOR, el dându-mi să înţeleg că ştie de această organizaţie, dar că nu are încredere în mine.

În faţa acestei situaţii am plecat de la acesta, venind la Timişoara, unde am luat legătura cu VOICHIŢĂ CONSTANTIN şi UNGUREANU TEODOR, explicându-le că nu am realizat nimic şi că urmează că atât eu cât şi UNGUREANU să luăm legătura directă cu şeful acelei organizaţii subversive, sau tot prin DOLEA ION, de care eram convins că ştie de această organizaţie.

După circa 3-4 zile, atât eu cât şi cei doi, UNGUREANU şi VOICHIŢĂ am hotărât să plecăm din nou la DOLEA ION, lucru ce am şi făcut. De data aceasta DOLEA ION a acceptat, punându-mă în legătură cu un individ din Vârciorova, pe nume LAE BISERICOSU, urmând ca acesta să mă ducă la locul indicat.

În aceeaşi zi am plecat împreună cu LAE BISERICOSU, care m-a condus sus, în Muntele Pleşu, la şeful organizaţiei subversive.

În faţa acestuia, care s-a prezentat ing. VERNICHESCU[313], am explicat motivele care m-au determinat să vin la el, adică că eu sunt şeful unei organizaţii subversive în Banat şi că vreau să fac o legătură între organizaţia mea şi a lui, în scopul de a acţiona mai rapid, pentru a înlătura actualul regim.

În aceeaşi colibă [sălaş] în care se afla ing. VERNICHESCU, se afla şi un alt individ care mi-a fost prezentat de VERNICHESCU, că se numeşte Dr. TÂRZIU[314].

La cele explicate de mine, adică la propunerea mea, ing. VERNICHESCU mi-a răspuns în felul următor: şesul are un comandant şi munţii un altul, iar dacă mai târziu, după verificările sale, va constata că organizaţia mea subversivă este serioasă, el va accepta propunerea.

După aceasta eu am plecat, revenind la Timişoara.

Susţin cele declarate şi semnez propriu.

Timişoara, 20 mai 1949

(ss.) I. Tănase

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 61-62.

[313] Conducătorul grupului era ing. Aurel Vernichescu.

[314] Avocatul Ioan Târziu, doctor în Drept.

93. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase, în care explică de unde a obţinut fonduri, armament şi muniţie pentru organizaţia sa.

20 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul IOAN TĂNASE cu domiciliul în com. Biled Nr. 68, jud. Timiş-Torontal, declar următoarele:

Procurarea de mijloace pentru desfăşurarea activităţii organizaţiei mele teroriste şi subversive, ca: fonduri, armament, muniţiuni etc. se făcea în felul următor:

Fondurile organizaţiei proveneau de la cotizaţiile ce se plăteau de către membri. Ele erau benevole. Aceste fonduri erau încasate de către şefii grupurilor şi vărsate de către aceştia centrului din Timişoara, lui VOICHIŢĂ CONSTANTIN.

Aceste fonduri se întrebuinţau de către organizaţie pentru deplasările curierilor ce plecau în diverse localităţi din ţară pentru materialele necesare, de a se face manifeste, precum şi pentru procurare de armament şi muniţiuni.

Armamentul organizaţiei era procurat de către POPOVICI GHEORGHE, HOREANU CONSTANTIN şi GUJBĂ DUMITRU[315], toţi din Timişoara, iar în provincie de către şefii grupurilor respective.

Armamentul nu ştiu de unde a fost procurat, ştiu însă că organizaţia avea pistoale de buzunar, pistoale-mitralieră, grenade precum şi muniţie.

Personal aveam un pistol calibrul 7,65 mm cu 5 cartuşe, pe care l-am luat de la POPOVICI GH.

Susţin cele declarate şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

Timişoara, 20 mai 1949

(ss.) Gheorghe[316] Tănase

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 57.

94. **1949 mai 20, Timişoara**. Declaraţia lui Ion Tănase despre planul de eliberare a Timişoarei în noaptea de 18/19 martie 1949.

20 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul IOAN TĂNASE, domiciliat în comuna Biled Nr. 68, jud. Timiş-Torontal, declar următoarele:

[315] Dumitru Gujbă, fost plutonier major de Jandarmi, armurier.

[316] Din cauza vitezei, în loc de Ion, dactilografa a scris Gheorghe.

În legătură cu planul ce a fost pus la cale de a ocupa cu forța armelor orașul Timișoara, de către organizația subversivă și cu care ocazie urma să aibă loc și un atentat la viața conducătorilor Securității din Timișoara, știu că acest plan a fost în felul următor:

Mi s-a prezentat pe la data de 10 martie 1949 de către VOICHIȚĂ CONSTANTIN, POPOVICI GHEORGHE și HOREANU CONSTANTIN un plan în care era prevăzută ocuparea orașului Timișoara și atentatul contra celor doi conducători ai Securității din Timișoara.

Atât ocuparea orașului cât și atentatul erau prevăzute să aibă loc la data de 15-16 martie 1949.

De asemenea, în același plan prezentat figura și ordinea de bătaie a organizației, adică felul cum trebuiau ocupate cu forța instituțiile precum și misiunile fiecărui membru ce trebuia să le aibă.

Acest plan prezentat subsemnatului l-am aprobat, însă data care era prevăzută de a începe acțiunea am amânat-o pentru o altă dată ce trebuia să o hotărăsc mai târziu, aceasta prin faptul că eu vedeam că organizația mea nu este pregătită pentru o asemenea acțiune. Totuși această dată a fost fixată pentru noaptea de 18-19 martie 1949, acțiune ce a eșuat prin faptul că, cu o zi înainte de a începe acțiunea am fost descoperit și arestat de către Securitate.

Susțin cele declarate și semnez propriu, nesilit de nimeni.

Timișoara, 20 mai 1949

(ss.) I. Tănase

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 59.

95. **1949 mai 20, Timișoara**. Declarația lui Gheorghe Popovici privind atacul care era stabilit pentru eliberarea orașului Timișoara.

20 mai 1949

DECLARAȚIE

Subsemnatul POPOVICI GHEORGHE, născut la 3 iunie 1906 în com. Sângheorghe [Sângeorge], jud. Timiș T[orontal], fiul lui Vasa și Lucreția, de profesiune blănar, cu ultimul domiciliu în Timișoara, Str. Eternității Nr. 1, declar următoarele:

Prima acțiune a organizației a fost [trebuia să fie] ocuparea tuturor instituțiilor [civile] și militare din Timișoara, precum și blocarea întregului oraș.

Pentru acest scop, în ziua de 15 sau 16 martie 1949, am ținut o ședință cu mai mulți membri din organizația subversivă teroristă, unde VOICHIȚĂ CONSTANTIN

şi CĂLIN au spus că în noaptea de 17/18 martie 1949, între orele 1 şi 4 se va da atacul general pentru ocupare.

În acest timp TĂNASE IOAN s-a reîntors de la Arad şi a venit la mine în atelier, unde am ţinut o mică conferinţă, în care eu i-am expus cele hotărâte de VOICHIŢĂ în ziua de 15 sau 16 martie, la care TĂNASE a spus că nu este bine fixată ziua atacului general şi acesta va fi dat în noaptea de 18/19 martie 1949[317], când atât în Timişoara cât şi în Arad era zi de târg şi nu ar fi fost suspectă venirea membrilor organizaţiei subversive teroriste în oraş.

Eu am fost propus ca, după ce se vor ocupa instituţiile publice din oraş, voi fi la comandament, care se va stabili în cartierul Fratelia.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Popovici Gheorghe[318]

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 68.

96. **1949 mai 21, Timişoara**. Declaraţia comandorului aviator Petru Domăşneanu despre modul în care a colaborat cu legionarii din Banat.

21 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul DOMĂŞNEANU PETRU, de profesiune comandor aviator invalid, în retragere, născut în anul 1902, luna septembrie ziua 24, în com. Iablaniţa, jud. Severin, fiul lui Petru (mort), şi al Drăgălinei. Subsemnatul sunt căsătorit cu Eugenia, născută Mihuţescu, ca avere mobilă şi imobilă posed lângă gara B[ăile] Herculane o fermă, compusă din casă şi 7 iug[ăre] pământ, domiciliul stabilit în com. Iablaniţa, jud. Severin, declar următoarele:

Am cunoscut pe legionarul CRISTESCU GHEORGHE în primăvara anului 1947, când mi-a lucrat diferite reparaţii de tâmplărie, la mine acasă. Nu lucra în permanenţă la mine, ci cu intermitenţă. Lucra câte o zi sau două, după care lipsea 2-3 săptămâni. Într-una din nopţi s-a reîntors cu un domn necunoscut, pe care mi l-a prezentat sub numele de dl. inginer OPRESCU, despre care mult mai târziu am aflat de la ing. ŞANDRU că acest inginer OPRESCU nu era altul decât legionarul

[317] Raţionamentul lui Tănase a fost mai bun, atacul fiind prevăzut pentru noaptea de vineri 18 spre sâmbătă 19 martie. Acţiunea a eşuat datorită faptului că Securitatea era deja informată.

[318] Deşi era condamnat la muncă silnică pe viaţă, Popovici va fi asasinat în ziua de 2 august 1949.

BRAHONSCHI[319]. După plecarea lui BRAHONSCHI, care a locuit acasă la mine două zile, iar după o absență de 6 zile a revenit împreună cu CRISTESCU și a treia zi a plecat definitiv de la mine.

CRISTESCU GHEORGHE mi-a făcut propunerea să contribui și eu cu bani la ajutorul legionar, lucru pe care l-am acceptat în cursul lunii iulie, de la care dată am devenit membru cotizant în organizația legionară. Între timp m-a pus în legătură cu MILOȘ GAVRILĂ, care încasa cotizația de la mine, iar acesta a fost în legătură cu mine până în luna decembrie 1947, dată de la care n-am mai cotizat deloc.

La sfârșitul lunii decembrie 1947, m-am întâlnit cu BLĂNARU SPIRU în com. Iablanița, mergând în casa cumnatei mele, iar SPIRU BLĂNARU a trimis să vină MĂRINEASA ZAHARIA și PETCHESCU ION, prin mine. Odată cu susnumiții a venit și CRISTESCU GHEORGHE.

În această ședință subversivă, legionarul BLĂNARU SPIRU, care se deplasase în mod special pentru a lua contact cu susnumiții s-au discutat următoarele:

MĂRINEASA a (ridicat) dezbătut cazul colonelului UȚĂ, care era fugar în munți, spunând despre acesta că are informații că în cel mai scurt timp va trece la acțiune violentă contra regimului actual. MĂRINEASA a propus că este de părere ca organizația legionară să se organizeze în sensul ca să nu ne ia înainte colonelul UȚĂ[320].

SPIRU BLĂNARU a pus problema organizării elementelor legionare din plasa Orșova. MĂRINEASA a fost de acord cu BLĂNARU, ca numărul membrilor să fie cât mai mare, la care CRISTESCU GH. s-a opus, spunând că el nu este de acord [cu] mărirea numărului membrilor, ci rămâne pe poziția veche, cu puțini și buni, decât mulți și răi.

MĂRINEASA a spus că organizația subversivă are nevoie de armament și el știe un brand la Jupalnic[321] și alte arme la Orșova, la care BLĂNARU a spus că trebuie verificată această chestiune și în cazul că ar fi, să fie imediat ridicate și aduse organizației. După terminarea ședinței ei au plecat, iar eu am rămas acasă.

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez și susțin, nesilit de nimeni.

Timișoara, 21 mai 1949

(ss.) Comandor aviator
Domășneanu Petru

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 32-33.

---

[319] Regulile conspirativității îi obligau să folosească nume secrete: Gheorghe Brahonschi se recomanda inginer Oprescu și era șef de regiune.

[320] Remarcăm tendința de grupare pe criterii politice, de fărâmițare și de întrecere între legionari și țărăniști, în timp ce comuniștii au acționat coordonat.

[321] Comună situată în jud. Mehedinți.

97. **1949 mai 21, Timişoara**. Declaraţia lui Romulus Mariţescu asupra împrejurărilor în care l-a împuşcat pe Cornel Novac.

21 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul MARIŢESCU ROMULUS zis FERT, născut la 14 mai 1923, în comuna Teregova, jud. Severin, fiul lui Romulus şi Anastasia, carte ştiu cinci clase primare, serviciul militar satisfăcut la Reg. 92 Infanterie, soldat, sunt căsătorit cu Ana Stoichescu, cu domiciliul actual în comuna Teregova, declar următoarele:

În luna octombrie 1948, au venit într-o seară la mine acasă jandarmi ca să-mi facă o percheziţie. Atunci eu mi-am dat seama că ei ştiu că eu am un pistol-mitralieră şi am fugit prin geam. Am fugit la sălaşul meu, de unde am scos de sub o claie de fân pistolul-mitralieră pentru a mă folosi de el în caz de nevoie.

Totodată, peste câteva zile, la acest sălaş am făcut legătura cu banda avocatului SPIRU BLĂNARU din comuna Domaşnea, jud. Severin. Aici, într-o noapte, au venit la sălaş SPIRU BLĂNARU şi COPĂCEANU MARTIN, ambii înarmaţi, care m-au întrebat pentru ce am plecat de-acasă. Eu le-am povestit că am un pistol-mitralieră pe care nu am vrut să-l predau autorităţilor. După ce SPIRU mi-a spus ca să mă duc la el în bandă, eu am acceptat şi m-am dus cu SPIRU şi COPĂCEANU la locul denumit „*Poiana Sauliţi*".

Aici am găsit pe DOMĂŞNEANU PETRU, fost comandor, GROZĂVESCU DRAGU şi alţii, care au construit un ascunziş pentru bandă. Totodată, la ordinul lui SPIRU BLĂNARU, care era capul bandei, s-a făcut în apropierea ascunzişului de pază prin rotaţie, de membrii bandei, cu consemnul ca ori cine se apropie de ascunziş să fie somat ca să se oprească şi dacă nu se opreşte să fie împuşcat.

Într-o zi, în luna noiembrie 1948, când făceam de pază, am observat că vine în direcţia mea muncitorul NOVAC CORNEL, din comuna Teregova, pe care l-am somat, însă acesta nu s-a oprit. Atunci eu am tras un foc de armă, lovind în cap pe NOVAC CORNEL care a mai fugit câteva sute de metri şi a căzut mort.

Menţionez că oricine s-ar fi apropiat de ascunzişul bandei trăgeam, deoarece aşa am primit consemnul de către capul bandei, SPIRU BLĂNARU.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez, fără să fiu forţat.

(ss.) Mariţescu Romulus

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 122-123.

98. **1949 mai 21, Timişoara**. Declaraţia lui Teodor Ungureanu despre modul în care a fost pregătită revolta anticomunistă din noaptea de 18/19 martie 1949, în oraşul şi judeţul Arad.

21 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul UNGUREANU TEODOR, de ani 35, de profesie comerciant, născut în comuna Petricani, satul Praşi, jud. Neamţ, la data de 16 februarie 1913, fiul lui Mihai şi al Mariei, născută Ungureanu, casnică, căsătorit cu Livia, născută Ciurdar, casnică, având un copil, cu serviciul militar satisfăcut în grad de caporal la Regimentul 7 Grăniceri Baia Mare, cu contingentul 1935, pe front am fost până la Tiraspol, unde am fost rănit şi pe frontul de apus până la Tisa, unde am fost rănit, judecat sau condamnat nu am fost, cu ultimul domiciliu în Arad, Calea Armatei Roşii Nr. 63, declar următoarele:

Şcoala primară am făcut-o în comuna Petricani, unde în anul 1927 am terminat 5 clase. Am rămas în comuna natală până în anul 1935, când am fost încorporat. După eliberare, în anul 1937, am intrat ca călăreţ la herghelia de cai de la Barţa, unde am rămas până în anul 1941 toamna, când am plecat pe front. În anul 1942 am intrat în poliţie cu funcţia de gardian, rămânând aici până în anul 1945, când mi-am dat demisia şi mi-am deschis un birt la Arad. Cu banii câştigaţi de pe urma birtului am deschis în companie cu un alt cetăţean, un restaurant în centrul oraşului Arad. Acest restaurant, datorită faptului că nu mai aveam nici un câştig, am fost obligat să-l închid la 1 august 1948.

După această dată, m-am ocupat cu comerţul de fructe, însă datorită faptului că s-au deschis cooperativele care cumpărau direct de la producători, am fost obligat să renunţ.

Văzând că actualul regim nu-i încurajează pe comercianţi pentru a mai putea câştiga ca în trecut, nu am putut să-l mai văd cu ochi buni şi astfel la 13 ianuarie 1949, cunoscând pe TĂNASE IOAN, acesta mi-a vorbit despre o organizaţie care se numea „Organizaţia de luptă împotriva comunismului" şi care are ca scop ca prin forţa armelor să dărâme actualul regim şi să-l înlocuiască cu un regim monarhic, de tip fascist şi reacţionar[322].

În această organizaţie am depus jurământul şi am activat ca şef al judeţului Arad. Jurământul a fost scris de TĂNASE ION şi apoi tras la şapirograf.

Ura pe care o aveam contra regimului actual m-a determinat să caut să recrutez şi alte elemente provenite din cadrul disponibil sau din nemulţumiţii ca şi mine de reformele ce se făceau şi care erau contra celor mai avuţi, pentru ca cu sprijinul lor să dărâmăm actualul regim, care nu ne sprijină pe noi.

Celor recrutaţi de mine în organizaţie, după ce le arătam scopul pe care îl urmărim, le luam jurământul, punându-i să completeze un formular intitulat

[322] Ne îndoim că anchetatul a folosit aceste expresii. Este limbajul anchetatorului.

„*Jurământ*", prin care îşi luau obligaţia că vor lupta cu arma în mână până la dărâmarea completă a regimului de azi, şi înlocuirea lui cu un regim monarhic, de tip reacţionar şi fascist şi că nu vor trăda organizaţia.

După ce au depus jurământul, le-am dat instrucţiuni ca să mai recruteze şi alţi oameni, să ţină mereu legătura cu mine, dacă au arme să le păstreze, pentru că cu ajutorul lor, atunci când vor primi ordin de la mine, iar eu de la TĂNASE IOAN, care este conducătorul nostru, să ocupăm cu forţa şi cu sprijinul bandelor din munţi instituţiile din comunele din judeţ şi oraşul Arad şi să arestăm elementele conducătoare de azi, a[le] lor.

La începutul lunii martie 1949, a fost convocată, de către TĂNASE IOAN, o şedinţă în casa unui locuitor din Arad, în care am hotărât ca să facem un tabel de oamenii recrutaţi, de armamentul de care dispunem, de numărul de oameni necesari pentru ocuparea fiecărei instituţii, urmând a fi dat lui TĂNASE IOAN la Timişoara, de mine[323].

În ziua de 17 martie 1949, seara cam pe la ora 21, pe când lucram cu toţi şefii de organizaţie la această situaţie, am primit ordinul de atac pentru ziua de 18 spre 19, orele 1 noaptea. Ordinul de atac prevedea: „Comandamentul din munţi, în legătură cu Comandamentul Regional de la Timişoara, ordonă:

Trecerea imediată la atac, ocuparea imediată a instituţiilor, în bloc, să rezistăm 12 ore cu forţele de care dispunem, că vom primi ajutoare" [de la cine?].

În ziua de 18 spre 19 martie, când urma să trecem la atac, urma ca de la Timişoara să ni se trimită doi ofiţeri de către TĂNASE ION, care să conducă acţiunea. De asemenea urmau să se mai trimită oameni pentru complectarea efectivului necesar atacului precum şi armament[324].

Nu am putut realiza planul de acţiune hotărât deoarece, pe când mă pregăteam să plec la Timişoara a-i raporta situaţia cerută, am fost arestat de organele Securităţii în ziua de 18 martie la orele 4 dimineaţa, de la locuinţa unde ţineam şedinţa.

Pentru instigarea populaţiei la acte de terorism şi sabotaj îndreptate împotriva actualului regim, TĂNASE ION a scris un manifest care apoi a fost multiplicat la şapirograf şi din care mi-a arătat şi mie unul, urmând a fi difuzate în rândurile populaţiei. Ele erau semnate de către preşedintele organizaţiei Vulturul Negru şi de către comandantul organizaţiei Bastionul Negru, care era TĂNASE ION.

Manifestele aveau un conţinut antidemocrat, reacţionar, monarhic şi fascist. Prin ele se urmărea instigarea populaţiei la ura de rasă şi acte de teroare.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, susţin şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Ungureanu Teodor

Timişoara, la 21 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 74-76.

---

[323] Modul de recrutare a membrilor, depunerea jurământului pe formular scris, întocmirea de tabele, au fost greşeli elementare.

[324] De unde? Când?

99. **1949 mai 21, Oravița**. Fișe și note informative privind pe Emil Purdelea și Iosif Pitic, urmăriți ca partizani de Securitate.

SERVICIUL JUDEȚEAN DE SECURITATE CARAȘ
ORAVIȚA ARESTAT

FIȘĂ INFORMATIVĂ

PURDELEA EMIL este născut la data de 12 aprilie 1920 în comuna Gârbovăț, județul Caraș, fiul lui Iosif și Ana, de origine socială țărani, cu serviciul militar satisfăcut la Regimentul 94 Infanterie Orșova, nu posedă nici un fel de avere, este căsătorit, fără copii. Este un element foarte bețiv, răzbunător și capabil de a comite acte de teroare și crime.

ANTECEDENTE POLITICE: În trecut nu a făcut nici un fel de politică, iar după 23 august 1944 a fost simpatizant al Partidului Național Țărănesc. Fiind în stare de ebrietate, a comis o crimă de drept comun și pentru a nu fi arestat de către organele Miliției a dispărut în pădure, fiind fugar și până în prezent. Stând fugar prin pădure, a luat contact cu alte elemente la fel dispărute de la domiciliu, constituindu-se în bandă.

PITIC IOSIF este născut la data de 4 iunie 1900, în comuna Gârbovăț, județul Caraș, fiul lui Ioan și Maria, de origine socială țăran, cu serviciul militar satisfăcut, posedă ca avere una casă și două hectare de pământ, este căsătorit, având trei copii.

Este un element curajos, și când este atacat răspunde cu foc la adversar.

ANTECEDENTE POLITICE: În trecut a fost membru în partidul Național Țărănesc - Maniu în comuna Gârbovăț, județul Caraș, activând ca simplu membru. După 23 august 1944, s-a încadrat din nou în același partid. În timpul alegerilor din luna noiembrie 1946, a făcut propagandă în favoarea acelui partid, fiind un înfocat reacționar, iar după desființarea Partidului Național Țărănesc a căutat să ducă și pe mai departe această propagandă, pentru care motiv a fost căutat de către organele noastre din cadrul operațiunilor din noaptea de 30/31 decembrie 1948, cu care ocazie a dispărut de la domiciliu, [și] se află fugar și în prezent. Este prieten cu PURDELEA EMIL din Gârbovăț și VALUȘESCU VASILE din Prigor, dispărut de la domiciliu.

ACTIVITATEA PREZENTĂ:

21 mai 1949

Inf. G.A.[325] Ne informează că numitul Sârbu Gheorghe zis Vlădia din comuna Prigor, a văzut un grup de cinci indivizi înarmați cu arme militare, trecând înspre comuna Prigor, județul Caraș. Unul dintre aceștI indivizi l-a întrebat pe susnumitul dacă: „cel din Prigor, care a dat foc la pădure a scăpat de la închisoare și cel care a scăpat de la Postul de Miliție, unde se găsesc în prezent", la care numitul Sârbu a răspuns că nu știe. Se bănuie că acela care l-a întrebat a fost numitul PITIC IOSIF.

[325] Data și denumirea codificată a informatorului. Urmează, pe scurt, conținutul informației.

6 iunie 1949

Inf. L.4.M. Ne-a informat că în ziua de 24 mai a.c., prin pădurea Liciovacia, au trecut patru indivizi, toți au fost înarmați cu pistoale automate și grenade. Aceștia erau îmbrăcați în haine cenușii, adică o uniformă ca a pădurarilor, unii dintre dânșii au întrebat câți km sunt până la Bozovici. Se bănuie că aceștia ar fi fost elemente dispărute de la domiciliu, care și-au găsit refugiu prin pădurile din Plasa Bozovici.

9 iunie 1949

Inf. B.T.1. Ne informează că locuitorul HERAC PETRU din Șopotu Nou, în ziua de 25 mai 1949, a văzut un grup de 13 indivizi îmbrăcați în haine militare. Unul dintre dânșii l-a întrebat cum se poartă autoritățile administrative din comună și în ce partid face parte, iar la plecare a spus către cetățean să nu spună la nimeni că s-a întâlnit cu ei.

15 iunie 1949

Inf. P.A.5. Ne informează că în ziua de 15 iunie 1949, un individ necunoscut a apărut la o colibă în hotarul comunei Prigor, era la o etate între 38-40 ani, care a cerut mâncare la cioban, spunând să-i dea mai multă, că ei sunt mai mulți. Era înarmat cu pistol-automat, era îmbrăcat în haine de oraș, se crede că este unul dintre bandiți.

21 iunie 1949

Inf. B.T.1. Ne informează că în ziua de 19 iunie a.c. a venit la stâna locuitorului Matei Dumitru din comuna Prigor un individ înarmat cu pistol militar rusesc. Acest individ a cerut baciului stânii, anume Efta Vintilă din Driger [Prigor], făină de porumb și brânză, spunându-i că are să facă mâncare pentru 8 persoane.

21 iunie 1949

Inf. B.T.2. Ne informează că locuitorul Sârbu Dănilă din Rudăria, în timpul iernii, cât a stat la sălaș, a aprovizionat niște indivizi și le-a furnizat informații. Aceștia erau urmăriți de organele Securității.

2 august 1949

Inf. G.A. Ne informează că în ziua de 2 august a.c. și-au făcut apariția la punctul Talva Inlate doi indivizi în vârstă de 25-30 ani, care după îmbrăcăminte păreau a fi avut în trecut o funcție. Nu aveau nici un armament asupra lor, zicând că, dacă Miliția întreabă vreodată despre bande, să se ducă la acest punct.

9 august 1949

Inf. 310. Ne informează că femeia ELENA NEGRU din comuna Lăpușnic a văzut în pădure, în apropierea com. Lăpușnic, un număr de 8 militari cu pistoale automate.

9 august 1949

Inf. P.A.5. Ne informează că individul Marcenescu Ștefan din comuna Bozovici, în noaptea când s-a făcut urmărirea bandiților și-a făcut apariția la sălașul acestuia un număr de 8 indivizi înarmați cu două puști-mitralieră și pistoale automate.

12 august 1949

Inf. 16. Ne informează că soția funcționarului BADIN de la P.T.T. ar fi povestit unor femei că cetățenii din plasa Bozovici nu mai pot circula pe șoseaua Bozovici-Steierdorf Anina din cauza bandiților care îi acostează, cerându-le alimente.

12 august 1949

Inf. 30. Ne informează că în ziua de 22 iulie, numita ROMANIȚA GHIMBOAȘĂ a fost cu vacile la păşune, au venit la dânsa doi militari care au întrebat-o cum trăieşte, iar dânsa a răspuns bine. Atunci ei au spus că ştiu cum trăiesc locuitorii din sat, amenințând-o cu puşca.

Ne mai informează că femeia ELISABETA SUTA, pe când se întorcea cu o sarcină de lemne înspre casă, a fost oprită de un soldat care i-a pus diferite întrebări şi a întrebat unde este sălaşul primarului. Dânsa a spus că nu ştie.

12 august 1949

Inf. Ne informează că numitul PURDELEA EMIL din Gârbovăț, în prezent dispărut de la domiciliu, înainte de a fi plecat în pădure, a terorizat pe sindicaliştii din comună.

20 august 1949

Inf. G.A. Ne informează că pe ziua de 16 august 1949, doi indivizi dintre care era unul îmbrăcat femeie, s-au dus la coliba lui Ghimboaşă Iosif din Prigor, unde au găsit o fată de 15 ani pe care au întrebat-o ce politică face tatăl ei şi în ce parte se află comunele Rudăria, Bănia şi Prilipeț.

26 august 1949

Inf. Stejarul. Ne informează că tatăl locuitorului Boluta Nistor din Dolboşet [Dalboşeț], când era în pădure, s-a întâlnit cu două persoane care l-au întrebat cine este primar şi cine este secretar politic, întrebând care este drumul spre Orşova.

11 septembrie 1949

Inf. B.T.2. Ne informează că indivizii Vladia Nicolae şi Penta Nicolae din comuna Rudăria au fost prinşi de pădurarul Suta Dănilă că pescuiau la pădure cu buruieni otrăvitoare, pentru care fapt au fost dați în judecată. Aceştia, auzind că sunt condamnați, au dispărut de la domiciliu, luând contact cu Purdelea Emil şi Ghita Iosif[326] din Gârbovăț.

19 septembrie 1949

Inf. P.M. Ne informează că indivizii Bodrila Alexa, Purdelea Emil, Pitic Iosif şi unul necunoscut, în ziua de 15 august au trecut pe la sălaşul lui Meilă Donca din Bănia, care i-a invitat la mâncare. Ei au spus că au mâncare îndeajuns, arătându-i pâinea albă.

Acestea sunt elemente fugare din plasa Bozovici.

19 septembrie 1949

Inf. Gunistul. Ne informează că locuitorii Dobrin Marcu şi Suta Toma din Rudăria aprovizionează fugarii cu mâncare şi cu țuică.

20 septembrie 1949

Inf. Mehadia. Ne informează că la sălaşul numitului Buracu Vasile au fost doi bandiți care au cerut la o femeie care era acolo 4 linguri şi murături. În ziua de 27

---

[326] Ghita Iosif era tâmplar, absolvent al Şcolii tehnice medii a U.D.R. (Uzinele şi Domeniile Reşița). Arestat şi condamnat, a fost trimis la Canal, în lagărul Peninsula, unde administrația l-a numit brigadier, în anii 1950-1953. Transferat la Gherla, a ajuns unul din şefii atelierului de tâmplărie. Fiind informatorul administrației penitenciarului, a făcut mult rău altor deținuți, care au fost pedepsiți cu carceră sau izolare.

august au fost alţii la colibă şi au bătut femeia, ameninţând-o cu arma şi au luat copilul mic de picioare.

22 septembrie 1949

Inf. B.2.L.V. Ne informează că [la] locuitorul Craşovan Iacob, în ziua de 16 septembrie 1949, a venit un individ înarmat cu pistol automat rusesc. Era îmbrăcat prost şi spunea că este de la Arad şi vrea să facă legătura cu cei de la locul numit SOCOLAT. Acolo a mai fost de faţă şi locuitorul Rotariu Ioan din com. Rudăria.

1 octombrie 1949

Inf. Niţu. În ziua de 26 septembrie, când păzeau vacile, Ion Dobrin şi fiul său Moise, au venit la dânşii doi indivizi înarmaţi cu puşti Z.B. care veneau dinspre culmea Băniei, erau îmbrăcaţi în haine ţărăneşti. Aceştia doi au fost Pitic Iosif şi Purdelea Emil din Gârbovăţ, care au fost în afacere cu Capatina, sunt fugari.

1 octombrie 1949

Inf. Niţu. Ne informează că au fost văzute de către CRAŞOVAN VILMA trei persoane mascate. Doi erau îmbrăcaţi ţărani şi unul în pantaloni. Şedeau ascunşi după lemne.

În ziua de 2 septembrie au trecut pe la punctul Soldinera numiţii Purdelea Emil şi Pitic Iosif, mergând spre Prigor.

1 noiembrie 1949

Inf. D.D. Ne informează că numitul Mihăilescu Nistor din comuna Moceriş, în ziua de 28 octombrie, mergând la Anina, între comunele Lăpuşnic şi Bozovici, la un pod, i-au ieşit 3 indivizi înarmaţi, spunându-i că dacă se duce la Anina să spună la Miliţie că peste două zile are să dea mâna cu ei.

1 noiembrie 1949

Inf. P.A.1. Ne informează că Preşedinte[le] Com[itetului] Prov[izoriu] din Prigor, anume Ghimboaşă Iosif a fost acasă la numiţii Burac Pavel şi Burac Vasile, care au scos ţuică ca să-l cinstească şi atunci ei au zis: „Iosife, să nu ne omorâţi pe noi, că va veni timpul şi să nu vă mai duceţi la pădure, că nu e bine".

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 230-232.

100. **1949 mai 23, Timişoara**. Declaraţia lui Teodor Ungureanu asupra modului cum a ajuns organizator pe judeţul Arad şi cum urma să se acţioneze, pentru eliberarea oraşului şi judeţului Arad.

23 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul UNGUREANU TEODOR, de ani 35, de profesiune comerciant, domiciliat în Arad, str. Armatei Roşii Nr. 63, declar următoarele:

La 13 ianuarie 1949, am cunoscut pe TĂNASE ION în casa unui locuitor din Arad, fiind prezentat de BARNA DUMITRU. Cu această ocazie, TĂNASE ION, după ce am stat de vorbă cu el şi mi-am arătat nemulţumirea faţă de actualul regim, care ne-a luat posibilitatea de a mai avea câştiguri de pe urma comerţului, mi-a vorbit că face parte dintr-o organizaţie, care se numeşte „Organizaţia Naţională Creştină de Luptă Împotriva Comunismului", care are de scop dărâmarea prin forţă a actualului regim şi ca conducător al ei mă cheamă şi pe mine să activez în rândurile ei.

Eu am acceptat şi am depus cu această ocazie jurământ, după care am primit misiunea de-a face legătura între TĂNASE ION, ca organizator pe Banat şi între BARNA DUMITRU ca organizator pe jud. Arad. În această calitate, am recrutat noi membri în organizaţie, din elemente comprimate şi duşmănoase actualului regim pe care le cunoşteam. Celor recrutaţi de mine le dădeam şi formularele de jurământ pe care să le complecteze, explicându-le şi scopul organizaţiei.

Am activat în această calitate până la începutul lunii februarie 1949, când într-o şedinţă ţinută în prezenţa lui TĂNASE IOAN, am fost numit şi am acceptat să rămân ca organizator al jud. Arad, în locul lui BARNA DUMITRU. Am continuat în această calitate să recrutez membri în organizaţie din Arad şi comunele din jur, cărora le-am dat instrucţiuni să recruteze alţi oameni şi să ţină legătura cu mine, fiind pregătiţi că, atunci când vom primi ordin, să ocupăm prin forţă instituţiile din comune şi oraşul Arad, să arestăm actualele elemente conducătoare.

La începutul lunii martie a fost convocată de către TĂNASE ION o şedinţă în casa unui locuitor din Arad, la care am prezentat un raport verbal de numărul membrilor recrutaţi de mine în organizaţie, de armele de care dispunem şi de numărul instituţiilor din Arad pe care urmează să le ocupăm, urmând ca în ziua atacului din 18 martie 1949, orele 1 noaptea să se tragă clopotele, să se aprindă grămezi de paie, să se bată toba, urmând ca noi, în legătură cu bandele din munţi, să ocupăm oraşul. În acest scop ni s-a cerut un tabel scris cu oamenii ce avem recrutaţi, cu armamentul de care dispunem, [tabel] pe care trebuia să-l duc eu lui TĂNASE ION, la Timişoara, pe ziua de 17 martie 1949.

Când mă pregăteam de plecare, cu situaţia oamenilor recrutaţi şi cu numărul de oameni necesari pentru ocuparea fiecărei instituţii, fabrici şi sediile de partid, telefoane şi poştă, pentru a fi ocupate în ziua stabilită, am fost arestat de către organele Securităţii[327].

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Ungureanu Teodor

Timişoara la 23 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 77-78.

---

[327] Considerăm că Securitatea a avut un agent infiltrat chiar în conducerea organizaţiei. În mod asemănător au căzut şi alte mari organizaţii: Haiducii lui Avram Iancu - Divizia Sumanele Negre, Gărzile lui Decebal, organizaţia maiorului Dabija, organizaţia Vlad Ţepeş II, organizaţia col. Uţă etc.

101. **1949 mai 23, Timişoara**. Declaraţia comandorului Domăşneanu în care arată cum s-a încadrat în grupul lui Spiru Blănaru.

23 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul DOMĂŞNEANU PETRU, c[oman]dor aviator, ofiţer invalid în retragere, născut în anul 1902 sept. 24 în com. Iablaniţa, jud. Severin, fiul lui Petru (†) şi al Drăgălinei, căsătorit cu Eugenia, născută MIHUŢESCU, casnică, avere posed împreună cu dânsa, o fermă compusă dintr-o clădire şi 7 iug[ăre] de pământ situată în apropierea staţiei B[ăile] Herculane, domiciliat în prezent în comuna Iablaniţa, jud. Severin, declar următoarele:

Am intrat în grupul terorist condus de SPIRU BLĂNARU la data de 11 noiembrie 1948, prin legionarul MILOŞ GAVRILĂ, curierul acestui grup. La intrarea în grup am avut asupra mea o puşcă Z.B. cu patul retezat şi un pistol mare Beretta cal[ibrul] 9 scurt.

La data de mai sus, fiind condus de MILOŞ GAVRILĂ până la hotarul comunei Teregova, la locul numit „Cotul Şeii", acolo am găsit grupul lui SPIRU BLĂNARU adăpostit în două bordeie lucrate de membrii grupului, din timp. La sosirea mea, SPIRU BLĂNARU m-a prezentat, spunând membrilor prezenţi: „Vă prezint pe Domnul Comandor DOMĂŞNEANU care de acum încolo va face parte din grupul nostru". Din acest grup, la sosirea mea, n-am cunoscut decât pe SPIRU BLĂNARU şi pe socrul lui[328].

Grupul terorist avea asupra lui următorul armament: *două mitraliere germane* cu muniţia respectivă, pusă pe benzi. Aceste mitraliere erau întrebuinţate de către CRISTOI DUMITRU, BRÂNZEI şi eventual de către SPIRU BLĂNARU, în caz de atac asupra autorităţilor. Pistoalele-mitralieră erau repartizate pe următorii: CRISTOI DUMITRU, BRÂNZEI şi MARIŢESCU ROMULUS, care aveau fiecare încărcătoarele respective, iar restul membrilor aveau puşti-mitralieră Z.B. cu câte 60 cartuşe.

Mie personal mi s-a repartizat una puşcă Z.B. cu 60 cartuşe şi un pistol Beretta cal[ibrul] 9 scurt cu 2 încărcătoare a câte 7 cartuşe. Membrii grupului terorist au avut dispoziţie din partea lui SPIRU BLĂNARU atât în trecut cât şi în viitor, ca toţi cei care vin în grup să vină cu armament asupra lor.

Grupul dormea în două bordeie amenajate de ei din timp.

De santinelă se făcea în timpul zilei, de către un membru înarmat, de la ora 6 dimineaţa, în două schimburi, până la apusul soarelui.

---

[328] Nicolae Horăscu din Domaşnea.

Membrii grupului terorist s-au înarmat şi s-au constituit în organizaţie subversivă datorită faptului că erau nemulţumiţi de reformele care s-au făcut în R.P.R.

Grupul avea ca scop trecerea la acte de violenţă contra regimului actual [comunist].

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez, nesilit de nimeni.

(ss.) C-dor DOMĂŞNEANU

Timişoara, 23 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 34-35.

102. **1949 mai 23, Timişoara**. Declaraţia comandorului Domăşneanu despre motivele încadrării sale în grupul Blănaru şi înlocuirea acestuia pe timp de cinci zile, la comanda grupului.

23 mai 1949

DECLARAŢIE

Subsemnatul DOMĂŞNEANU PETRU, C[oman]dor av[iator] inv[alid] în retragere, născut în comuna Iablaniţa, jud. Severin, căsătorit cu Eugenia, născ[ută] MIHUŢESCU, avere mobilă şi imobilă, o fermă în apropierea staţiei B[ăile] Herculane, cu domiciliul în Iablaniţa, jud. Severin, declar următoarele:

Componenţa grupului terorist condus de SPIRU BLĂNARU era din membri nemulţumiţi de regimul actual, iar recrutarea lor se făcea prin curier. Acestuia, la luarea contactului cu cel vizat de membru, i se făcea propunerea de a lua cu el armamentul de care dispune, haine pentru iarnă şi alimente pentru două zile.

Grupul subversiv îşi forma fonduri de întreţinere de la membrii organizaţiei din plasa Teregova, sub formă de ajutor câte 600 lei de membru şi în special grupul era ajutat de locuitorii înstăriţi şi duşmănoşi regimului actual prin alimente, pentru a menţine grupul terorist, care avea ca scop răsturnarea prin violenţă a regimului actual.

După două zile de la sosirea mea, SPIRU BLĂNARU a hotărât să plece, împreună cu URDĂREANU GHEORGHE, în regiunea Domaşnea. Pentru aceasta m-a rugat să-i ţin locul 2-3 zile cât va lipsi dânsul. În acest sens, în seara plecării, a adunat oamenii prezenţi în faţa bordeiului, printre care eram şi eu şi a spus: „Eu plec împreună cu URDĂREANU în noaptea aceasta şi am să lipsesc 2-3 zile. Vă rog deci, în acest interval de timp, să daţi ascultare în lipsa mea Domnului Comandor DOMĂŞNEANU".

SPIRU BLĂNARU nu s-a întors decât după cinci zile de absență din grup.

Cauza care m-a determinat să intru în grup a fost următoarea: în urma discuțiilor în contradictoriu, avute cu plut. URECHEATU și cu unul din membrii organizației locale din P.M.R., am plecat de acasă și peste o lună am fost dus de către legionarul MILOȘ GAVRILĂ în grupul lui SPIRU BLĂNARU.

Scopul grupului condus de SPIRU BLĂNARU era de răsturnarea prin violență a regimului actual [comunist].

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Comandor Domășneanu Petru

Timișoara, la 23 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 36-37.

103. **1949 mai 24, Timișoara**. Declarația comandorului Petru Domășneanu, în care explică scindarea grupului Spiru Blănaru.

24 mai 1949

DECLARAȚIE

Subsemnatul DOMĂȘNEANU PETRU, c[oman]dor aviator inv[alid] în retr[agere], născut în comuna Iablanița, jud. Severin, avere posed o clădire și 7 iug[ăre] de pământ în apropierea stației B[ăile] Herculane, cu domiciliul în comuna Iablanița, jud. Severin, declar următoarele:

În grupul subversiv condus de SPIRU BLĂNARU, în timpul celor cinci zile cât a lipsit el, subsemnatul am îndeplinit funcția de comandant. Paza grupului se făcea prin sentinele înarmate, în două schimburi pe zi.

În timpul cât am deținut funcția arătată mai sus, MARIȚESCU ROMULUS, care făcea de santinelă, a împușcat mortal pe locuitorul CORNEL NOVAC din comuna Teregova.

Din cercetările făcute de mine, însoțit de CRISTOI NICOLAE și MARTIN COPĂCEANU, reieșea că ROMULUS MARIȚESCU a părăsit postul și s-a dus mai sus de post, care era fixat dinainte.

Am auzit detunătura armei, iar glonțul trecând pe deasupra bordeiului, ROMULUS MARIȚESCU fiind întrebat de noi că ce s-a întâmplat, acesta ne-a răspuns că a văzut trei vânători, dintre care a cunoscut pe NOVAC CORNEL, cu

care era în ceartă datorită faptului că băiatul lui NOVAC CORNEL ar fi omorât pe fratele lui, şi în acelaşi timp NOVAC CORNEL îşi luase angajamentul faţă de autorităţi ca să-l prindă pe ROMULUS MARIŢESCU şi să-l predea autorităţilor în drept. Din cele de mai sus, reiese că ROMULUS MARIŢESCU a tras cu puşca asupra lui NOVAC CORNEL pe care l-a împuşcat mortal[329].

La sosirea lui SPIRU BLĂNARU, eu i-am raportat cele de mai sus întâmplate. SPIRU BLĂNARU a decis să părăsim regiunea.

În seara zilei de 18 noiembrie 1948, SPIRU BLĂNARU a adunat grupul terorist şi i-a spus că celor care nu le convine să mai stea în grup şi nu vor să se supună ordinelor lui, pot pleca. Subsemnatul am fost primul care am ieşit. Cu mine a fost de acord CRISTOI, BRÂNZEI, DUMITRU, NIMU şi GROZĂVESCU DRAGU. De la această dată eu am devenit comandantul grupului doi, la 24 noiembrie 1948. Până la data de mai sus grupul a fost nedespărţit şi s-a deplasat în regiunea Verendinului, unde s-a tăiat şi s-a împărţit porcul în două, după care grupul meu a luat-o spre Lăpuşnicel, iar grupul lui SPIRU BLĂNARU a plecat spre Nord. Grupul condus de mine avea următorul armament: Subsemnatul am avut o armă Z.B. cu 60 de cartuşe şi un pistol Beretta cu 14 cartuşe; CRISTOI NICOLAE avea asupra lui un pistol-mitralieră cu muniţia respectivă şi un pistol 9 scurt; BRÂNZEI avea un pistol-mitralieră cu tobă şi cu muniţie, şi un Browning de buzunar cu 15 cartuşe; DUMITRU avea asupra lui mitraliera germană şi un pistol mitralieră, NIMU una armă Z.B. cu 60 de cartuşe şi un pistol Mauser, GROZĂVESCU DRAGU un pistol-mitralieră şi un pistol belgian de buzunar.

De la început, grupul legionar din Caransebeş şi-a manifestat dorinţa despărţirii din grupul lui SPIRU BLĂNARU şi nu a aşteptat decât întoarcerea lui BRÂNZEI, care se afla undeva plecat. După ce mi-am manifestat în faţa grupului că sunt de acord cu CRISTOI pentru a ne despărţi din grupul lui SPIRU BLĂNARU, am plecat în regiunea Lăpuşnicel, astfel am devenit conducătorul grupului din regiunea Verendinului până în regiunea Lăpuşnicel.

Grupul, în viitor, avea ca scop cooptarea de noi membri. Am fost determinat să intru în acest grup fiind nemulţumit de reformele sociale din R.P.R.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez nesilit de nimeni.

Timişoara, 24 mai 1949

(ss.) C-dor av. DOMĂŞNEANU

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 38-39.

[329] Mariţescu Romulus a dat dovadă de indisciplină.

104. **1949 mai 26, Timişoara**. D.R.S.P. Timişoara comunică D.G.S.P. Bucureşti lotul procesului Spiru Blănaru.

D 5

Telegramă
D.R.S.P. Timişoara către D.G.S.P. Bucureşti

Lotul procesului de la Timişoara:

1. SPIRU BLĂNARU, 30 ani, avocat fără avere, legionar, din ordinul conducerii regionale a organizat o bandă în munţii Severinului cu care a atacat Postul de Miliţie Teregova la 12/13 ianuarie 1949. Personal a tras cu mitraliera. La 22 februarie, din ordinul său, un membru al bandei a ucis doi ţărani săraci. În aceeaşi zi a luptat cu trupele de Securitate. La arestarea sa a tras toată muniţia ce o avea.

2. DOMĂŞNEANU PETRU, 47 ani, locot. comandor, pensionar, cinci hectare şi un conac. A organizat şi condus în munţii Severinului o bandă legionară, a colaborat cu SPIRU BLĂNARU zece zile.

3. VERNICHESCU AUREL, 51 ani, inginer agronom, fost arendaş de moşie C.N.R., o casă, a organizat şi condus la Vârciorova un grup subversiv legat de grupul subversiv terorist de la Timişoara, condus de TĂNASE IOAN.

4. TĂNASE ION, 36 ani, funcţionar particular, nu are avere, a organizat şi condus la Timişoara, Arad şi Lugoj o organizaţie teroristă care a împrăştiat manifeste şi trebuia în noaptea de 18/19 martie 1949, în unire cu VERNICHESCU AUREL să atace şi să ocupe instituţiile publice din Timişoara, Arad şi Lugoj.

5. POPOVICI GHEORGHE, 43 ani, comerciant, imobil şi prăvălie, membru al organizaţiei TĂNASE IOAN, casă conspirativă, depozit armament, organizator dintre populaţia slavă.

6. UNGUREANU TEODOR, comerciant, nu are avere, 35 ani, şeful organizaţiei din Arad a lui TĂNASE IOAN.

7. ŞMULTEA GHEORGHE, 21 ani, absolvent de liceu comercial, averea părintească 29 lanţuri, vite, membru al bandei conduse de SPIRU BLĂNARU şi IONESCU GHEORGHE, a participat înarmat la atacarea postului din Teregova, a tras în trupele de securitate, acoperind retragerea bandei.

8. PUŞCHIŢĂ PETRE zis LIBER, 34 ani, agricultor; 8 hectare, membru al bandei SPIRU BLĂNARU, iniţial gazdă a lui SPIRU BLĂNARU. A tras în trupele de Securitate.

9. GHIMBOAŞE NICOLAE, 48 ani, 23 hectare, agricultor, membru în banda SPIRU BLĂNARU - IONESCU GHEORGHE, a luat parte înarmat la atacarea postului Teregova. A tras în trupele de securitate.

10. PUŞCHIŢĂ PETRU zis MUTAŞCU, comerciant, 8 hectare şi casă, membru în banda colonel UTZĂ, a participat la asasinarea lui LAZĂR CERNESCU.

11. MARITZESCU ROMULUS, 26 ani, plugar, 4 lanțuri, membru în banda UTZĂ, în banda SPIRU BLĂNARU și IONESCU GHEORGHE, a ucis pe țăranul NOVAC CORNEL, a ucis pe țăranii MUNTEANU GHEORGHE și CHERCIU MIHAI, a tras în trupele de securitate.

12. LUMINOSU GHEORGHE, 35 ani, cârciumar, nu are avere, curier al bandei colonel UTZĂ.

Căpitan de Securitate Răsvan Sergiu
Fără număr oficial

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 184-185.

105. **1949 mai 28, Timișoara**. Declarația lui Petru Puşchiță zis Mutaşcu despre cum l-au scăpat frații Duicu din mâna jandarmilor și cum s-a încadrat în grupul colonelului Uță.

28 mai 1949

DECLARAȚIE

Subsemnatul, Puşchiță Petru zis Mutaşcu, de profesiune agricultor și comerciant, născut la 31 august 1910, în comuna Domaşnea, jud. Severin, fiul lui Ioan (mort) și Eva (moartă), căsătorit, având trei copii, serviciul militar nesatisfăcut fiind reformat medical, avere am o casă, 12 lanțe pământ arabil, fânețe și pomi fructiferi, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin , nr. 362, declar următoarele:

În ziua de 3 septembrie 1948 am fost arestat de postul de jandarmi din comuna Domaşnea, iar în ziua de 4 septembrie 1948 am fost transportat spre Lugoj, pentru a executa o condamnare de 200 de zile închisoare corecțională, pentru sabotaj economic.

La o depărtare de 4 km de comună, ne-a ieşit înainte Maldea Pantelimon din coliba sa, care se afla la marginea drumului și m-a întrebat unde mă duce jandarmul. După ce i-am spus că mă duce la Lugoj pentru condamnare, ne-a întrebat dacă vrem să bem țuică.

Eu am întrebat jandarmul, la care acesta a spus că se poate. Maldea Pantelimon ne-a adus o jumătate kg de țuică, iar după ce am băut ne-a mai adus o jumătate kg. Apoi am plecat mai departe și ajungând un car care mergea la moară, ne-am suit în car, iar după vreo 200 de metri după ce ne-am suit în car, jandarmul a văzut un om ascuns după un pom. A sărit din car și a mânuit arma să tragă. În același timp, Duicu Ion, care se afla ascuns după pom, a început să tragă cu pistolul-mitralieră, iar jandarmul a fugit.

După ce jandarmul a fugit, Duicu Ion zis Boieru mi-a spus să merg cu el. La 50 de metri l-am întâlnit pe fratele lui Ion Duicu, pe Petru Duicu zis Boieru, care venea înspre noi.

Ei mi-au spus că în timp ce beam țuică la marginea drumului, ei se aflau în coliba lui Maldea Pantelimon, cu care se sfătuiau să atace jandarmul și să mă scape. În acest scop, frații Ion și Petru Duicu zis Boieru, au mers pe un drum ocolit și ne-au ieșit înainte. Petru Duicu a adus de la Maldea Pantelimon o pilă și un clește și mi-a tăiat lanțurile, deoarece eram legat. Apoi am plecat împreună cu frații Duicu în pădure și am ajuns la casa lui Nicolae Vulpeș zis Moș Picura, unde se afla colonelul Uță și doctorul Târziu, care mi-au fost prezentați, deoarece eu nu-i cunoșteam.

Frații Duicu au discutat despre mine cu Uță, iar eu am fost primit în banda lor. În timpul drumului prin pădure, frații Duicu mi-au spus să intru în banda lor, condusă de colonelul Uță, pentru că în primăvară o să vină anglo-americanii, iar noi o să luptăm alături de ei împotriva regimului actual.

Eu am primit, deoarece eram nemulțumit de actualul regim, pentru că nu mai puteam să fac comerț în voie, trebuind să vând mărfurile numai la prețul oficial.

Atât declar, susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni, după ce mi s-a citit și am înțeles cuvânt cu cuvânt.

(ss.) Petru Puşchiță zis Mutaşcu

Timişoara, la 28 mai 1949.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 113-114.

106. **1949 mai 29, Timişoara**. Declarația lui Petru Puşchiță zis Mutaşcu, în care arată cum a adus o puşcă-mitralieră de la Gheorghe Cristescu din Plugova la colonelul Uță.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Puşchiță Petru zis Mutaşcu, de 39 ani, născut în anul 1910, luna august ziua 31, în comuna Domaşnea, fiul lui Ioan și Eva (decedați), căsătorit cu Maria, născută Benghia, am trei copii, serviciul militar nesatisfăcut, fiind reformat medical, contingentul 1932, declar următoarele:

Prin luna decembrie 1948, după sfântul Nicolae, pe când noi ne aflam în comuna Verendin, jud. Severin, la un sălaș părăsit, a venit la noi în bandă numitul Marițescu Romulus[330].

[330] Romulus Mariţescu era legionar. Ulterior a trecut în grupul condus de Spiru Blănaru.

Cu el împreună am fost trimis de către Uță ca să mergem în comuna Plugova, de unde să primim o pușcă-mitralieră de la Cristescu Gheorghe zis Doia[331]. Aici am primit pușca-mitralieră pe care am dus-o lui Uță.

Mariţescu Romulus a stat la noi în bandă câteva zile.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin şi o semnez propriu, nesilit de nimeni.

(ss.) Puşchiță Petru zis Mutaşcu

Timişoara, 29 mai 1949

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 115.

107. **1949 mai 30, Timişoara**. Declarația lui Petru Puşchiță zis Mutaşcu despre împuşcarea a trei persoane care au contribuit la urmărirea partizanilor din grupul Uță de către jandarmi şi Securitate.

30 mai 1949

DECLARAȚIE

Subsemnatul Puşchiță Petru zis Mutaşcu, născut la data de 21 august 1910, în comuna Domaşnea – Severin, din părinții Ioan (mort) fost agricultor şi Eva (moartă) casnică, tatăl şi mama nu au făcut nici un fel de politică, frați – surori nu am. Sunt căsătorit cu Maria Benghia, casnică, în vârstă de 36 ani, avere personală are două lanțe de pământ, nu a făcut şi nu face nici un fel de politică.

Am trei copii: Stana, de 14 ani, elevă la liceul Haşdeu din Lugoj, Eva de 12 ani şi Ioan de 10 ani, elevi la şcoala primară din Domaşnea.

Am fost condamnat la 7 luni închisoare pentru sabotaj economic, un an închisoare pentru amenințarea jandarmului care a venit să mă aresteze şi trei luni închisoare pentru manifestare împotriva regimului.

Sunt cetățean român.

Am învățat meseria de cojocar, iar din anul 1939 până în 1947 am făcut negustorie cu miei şi țuică, în tovărăşie cu un cumnat al meu, care avea brevet de măcelar, ocupându-se totodată şi cu agricultura, punând oameni să-mi lucreze.

Serviciul militar nu l-am făcut, fiind reformat medical.

Tot timpul am simpatizat P.N.Ț. Maniu.

Sunt de profesiune agricultor, comerciant şi cojocar, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea – Severin, nr. 362, unde posed 12 lanțuri de pământ, un sălaş, o casă şi două vaci, declar următoarele:

În ziua de 4 septembrie 1948, fiind transportat de organele jandarmereşti spre Lugoj, pentru a executa pedeapsa de 7 luni pentru sabotaj economic, am fost scos de

[331] Şi Gheorghe Cristescu era legionar, dar acest fapt nu l-a împiedicat să trimită pușca-mitralieră colonelului Uță, care era țărănist.

sub escortă de numitul Ion Duicu zis Boieru, membru în banda lui Uță, care a tras asupra jandarmului cu armă.

M-am dus cu el în pădure, iar pe drum ne-am întâlnit cu fratele lui, Petru Duicu zis Boieru, care mi-au spus să intru în banda lor, condusă de col. Uță, pentru că în primăvară vor veni anglo-americanii, iar noi o să luptăm alături de ei împotriva regimului actual.

Eu am primit propunerea lor, deoarece eram nemulțumit de actualul regim, pentru că nu mai puteam să fac comerț în voie, trebuind să desfac mărfurile numai la prețul oficial. De asemenea Uță mi-a spus că dacă se va schimba regimul în urma luptei noastre, voi ajunge și eu om mare. Am fost prezentat lui Uță și avocatului Târziu, iar după ce frații Duicu au discutat despre mine între ei, am fost primit în bandă.

Timp de două săptămâni nu am plecat nicăieri, iar după ce mi s-a dat și mie o armă Z.B., [îi] însoțeam și eu pe ei, întrând cu arma în mână pe la diferiți cetățeni ca să mâncăm.

La data de 7 noiembrie 1948, am plecat împreună cu alții spre sat. În drum, unii dintre noi, stând de vorbă cu niște oameni, au aflat că va trece pe acolo **Cernescu, care îi urmărise pe ei cu jandarmii**. S-a hotărât să-l prindă și să-l luăm cu noi. Ascunzându-ne la marginea drumului, după o jumătate de oră a venit Lazăr Cernescu din Rusca cu mama lui și cu alții. După ce l-am luat cu noi, neluând în considerare plânsetele mamei lui, pe drum Nistor Garbin și cu încă unul **l-au judecat**, că de ce a umblat după ei cu jandarmii și că de ce este comunist. Ajungând la vreo 5 km, Nistor Garbin a făcut schimb de haine cu el, fiindcă avea haine bune și l-a băgat într-o peșteră.

Ion Duicu mi-a spus că trebuie să-l omorâm, că dacă nu-l omorâm noi, ne va urmări și ne va omorî el pe noi.

Noi ne-am încărcat armele, iar la comanda mea am tras în același timp în Lazăr Cernescu, cu toate că se ruga de noi să nu-l omorâm, să nu-i lăsăm fata orfană. Murind imediat, unul dintre noi a aruncat niște bolovani pe el și am plecat pe alt munte, ca să nu ne găsească jandarmii.

Pe la jumătatea lunii decembrie 1948, la ordinul lui Uță, împreună cu alții am adus **o pușcă-mitralieră** și cca 600 bucăți cartușe pentru bandă din com. Plugova de la niște legionari.

Într-o noapte prin luna decembrie 1948, am pus o grenadă, împreună cu alții, în fereastra lui Iovită, plutonier de jandarmi, ca **să-l înfricoșăm**, să nu ne mai urmărească.

În ziua de 2 ianuarie 1949, împreună cu alții din bandă, întâlnindu-ne cu niște vânători, unuia din ei, lui Meilă Papuc i-am legat mâinile la spate și l-am dus cu noi, pentru că **urmărise cu jandarmii** pe banditii frații Duicu. Meilă Papuc era organizatorul Tineretului Sătesc din comuna Luncavița. După ce acesta și-a recunoscut că a fost cu jandarmii și ne-a promis că ne va da o armă cu lunetă, i-am dat drumul să plece.

Pe la jumătatea lunii ianuarie 1949, la ordinul lui Uță Ion, toată banda a făcut **exercițiu de tragere**.

Într-o zi, pe la sfârşitul lui ianuarie 1949, am aflat că au fost arestate câteva persoane în legătură cu banda noastră. Colonelul Uţă a hotărât **să atacăm maşina Securităţii şi să scoatem arestaţii**.

Am baricadat podul de la marginea Verendinului, ne-am aşezat în marginea drumului în poziţie de luptă, trei câte trei, şi am aşteptat maşina. Am aşteptat o jumătate de zi, dar maşina n-a venit.

În ziua de 7 februarie 1949 [corect este 25 ianuarie], ne-am retras în pădure, fiindcă am fost informaţi că au venit mulţi jandarmi în regiunea unde eram.

În timpul retragerii, Uţă ne-a ordonat să împuşcăm doi tineri care veniseră de curând în bandă şi pe care îi bănuia ca **spioni**. După ce s-a sfătuit cu noi, i-a trimis pe cei doi după lemne, iar lui Iancu Baderca i-a spus să se ducă după ei şi să îi împuşte. Mie, lui Vlădescu Mircea şi la încă unul ne-a spus ca să păzim locul unde trebuie să-i împuşte, ca să nu fugă. După puţin timp am auzit două împuşcături, apoi încă două[332]. După ce Iancu Badreca a raportat lui Uţă că i-a omorât pe amândoi, şi că unul a vrut să fugă, dar l-a ajuns şi l-a împuşcat, Uţă m-a trimis pe mine şi pe alţi doi ca să-i aducem actele celor omorâţi, le-am [a]dus şi le-am dat colonelului, care le-a ars. Aici a fost cu noi în bandă şi Vădrariu Andrei din Mehadica.

După vreo 10 zile [în noaptea de 7/8 februarie] au înconjurat jandarmii sălaşul unde eram ascunşi, dar am reuşit să fug, lăsând arma şi sacul de merinde lângă un butuc. Am stat acasă ascuns vreo 5 săptămâni, iar în ziua de 13 martie 1949 m-am dus la gara Barta din Domaşnea să iau trenul spre Timişoara, unde voiam să mă ascund la nişte prieteni, dar am fost arestat în gară.

În timp[ul] cât am stat în bandă, Uţă ne spunea că la primăvară vor veni paraşutiştii anglo-americani care ne vor înarma, iar noi să găsim loc unde să debarce ei, să ne organizăm, să ducem cât mai mulţi oameni în bandă, să ocupăm primăria, telefoanele, când vor veni ei, iar noi vom fi puşi la posturi mari.

Aceasta declar, susţin şi semnez propriu, neforţat de nimeni, după ce mi s-a citit cuvânt cu cuvânt şi am înţeles în întregime.

Timişoara, la 30 mai 1949

(ss.) Petru Puşchiţă zis Mutaşcu

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 1, f. 116-118.

---

[332] „Iancu Baderca mi-a descris cum s-a ajuns la împuşcarea lui Gladin Modest şi Bocletaru Petre. Aceştia s-au prezentat ca fiind studenţi din Timişoara, persecutaţi de comunişti şi au fost aduşi în grupul colonelului Uţă de Popescu Petre, agent sanitar din comuna Verendin. Suspectaţi de la început, au fost supravegheaţi în mod discret. Colonelul Uţă i-a chestionat despre locul şi data naşterii, domiciliul şi facultatea urmată. Apoi a trimis, pe căi diferite, trei oameni de încredere care să le verifice afirmaţiile. Au fost numai minciuni. Uţă s-a sfătuit cu cei apropiaţi şi au hotărât să-i pună pe cei doi la o ultimă încercare, să se ducă să adune lemne uscate pentru foc. Iancu Baderca, Mircea Vlădescu şi Petru Puşchiţă fuseseră trimişi mai înainte, ca să le urmărească mişcările şi, dacă vor încerca să fugă, să-i împuşte. Acesta este motivul pentru care Securitatea s-a răzbunat pe aceşti trei partizani, executându-i" (Nicolae Ciurică, interviu). Investigaţiile făcute după 1989 de Ileana Silveanu şi Emil Sebeşan au dus la concluzia că numele celor doi „studenţi" nu figurează în evidenţele facultăţilor din Timişoara.

108. **1949 mai 30, Timişoara**. Proces-verbal întocmit de maiorul de securitate Moiş Aurel din D.R.S.P. Timişoara după încheierea cercetărilor asupra grupurilor din munţi, din Arad şi Timişoara. (Fragment).

PROCES-VERBAL

Dresat astăzi 30 mai 1949 la Timişoara.

Noi, maior Moiş Aurel din Direcţiunea Generală a Securităţii Poporului;

Încheind cercetările privitoare la numiţii Spiru Blănaru, Domăşneanu Petru, Vernichescu Aurel, Tănase Ion şi ceilalţi mai jos menţionaţi care au iniţiat, organizat, colaborat şi participat la organizaţiuni teroriste paramilitare, au întreprins acţiuni în favoarea acelor organizaţiuni, au instigat la înarmare pe locuitorii ţării, au iniţiat, condus şi organizat bande teroriste înarmate, au întreprins şi au intenţionat să întreprindă atacuri înarmate împotriva sediilor autorităţilor publice, au comis asasinate, tâlhării, au instigat la răzvrătire, au complotat împreună pregătind ajutorarea trupelor anglo-americane, astăzi la data de mai sus, am stabilit următoarele[333]:

1. Spiru Blănaru, născut în anul 1919 luna iunie ziua 23, în comuna Crăieşti, judeţul Tecuci, fiul lui Gheorghe (decedat) şi al Melaniei, român, căsătorit, având un copil, de profesiune avocat, serviciul militar satisfăcut, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, judeţul Severin;

Legionar încă de când era elev de liceu, se încadrează încă în anul 1946 într-o ramură a organizaţiei subversive paramilitare de tip fascist, iniţiată, condusă şi organizată de condamnatul Pătraşcu Nicolae, numită „Regionala Banat".

După ce îndeplineşte diferite funcţii în această organizaţie subversivă teroristă, devine în 1947 şef al membrilor acestei organizaţii din sudul judeţului Severin.

În această calitate şi în urma ordinelor primite de la conducerea „Regionala Banat", formează echipe de şoc care urmau să acţioneze alături de trupele invadatoare imperialiste în cazul unui eventual conflict armat.

A iniţiat, condus şi organizat o bandă teroristă care a activat în judeţul Severin.

A iniţiat şi înarmat o bandă teroristă condusă de Domăşneanu Petru.

A devenit ajutorul de şef al unei alte bande teroriste din comuna Teregova, judeţul Severin. [Se referă la grupul Gh. Ionescu].

Împreună cu această bandă a hotărât, organizat şi a participat la atacarea Postului de Jandarmi din comuna Teregova, judeţul Severin, **trăgând personal cu mitraliera germană** pe care o purta.

---

[333] Concluziile maiorului Moiş au fost însuşite atât de procurorul şef Stănescu Simion în referatul introductiv (documentul nr. 110) cât şi de completul de judecată în frunte cu lt.-col. mag. Ştefănescu Mihail (documentul nr. 112). De aceea reproduceau aici numai prima şi ultima parte a documentului. Maiorul Moiş pune concluzii pentru fiecare din cei 12 inculpaţi, dar reţinem numai partea referitoare la Spiru Blănaru.

A fost unul din instigatorii asasinării de către învinuitul Mariţescu Romulus, a ţăranilor muncitori Cherciu Mihai şi Munteanu Gheorghe din comuna Teregova în ziua de 22 februarie 1949.

În ziua de 22 februarie 1949 aflându-se banda al cărei **ajutor de şef** era, somat să se predea, a organizat şi condus lupta împotriva trupelor Securităţii. În urma acestei răzvrătiri, sublocotenentul Airoaiei Vasile, caporalul Nedelcu Ion şi caporalul Coman Spiridon din trupele de securitate au fost răniţi.

În ziua de 12 martie 1949, somat de organele securităţii să depună armele şi să se predea, trage cu toată muniţia pe care o avea la dispoziţie. [...]

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.

Maior de securitate,
(ss) Moiş Aurel

Asistenţi:

- ASRI, Fond „P", dosar 34 431, vol. 1, f. 4-10

109. **1949 iunie 1, Timişoara**. Măsuri de verificare şi de securitate luate în vederea judecării procesului intentat împotriva unor conducători ai partizanilor anticomunişti din Banat. (Fragmente).

PROCESUL BANDELOR DIN REGIUNEA BANATULUI

Măsuri luate în vederea judecării procesului de la Timişoara

În legătură cu judecarea bandelor din regiunea Banatului, s-au luat următoarele măsuri de verificare şi pregătire a completului de judecată, a lotului de acuzaţi, a lotului de martori, a avocaţilor, fixarea şi amenajarea localului de judecată, măsuri de pază etc., etc.

I. Fixarea localului de judecată[334]

Clădirea este situată în Timişoara, Circ. I, str. Diaconovici Loga nr. 1A. Această clădire a servit ca local pentru Liceul Comercial de băieţi, iar în prezent este în curs de amenajare în vederea mutării Comitetului Provizoriu al Sfatului Popular Urban. În clădire sunt instalate câteva birouri ale Secţiei Financiare a Comitetului Provizoriu al Sfatului Popular Urban Timişoara şi ale Inspectoratului Sanitar Timişoara. Ambele servicii nu funcţionează în prezent în clădire. Primul a funcţionat la parterul clădirii, iar al doilea la etajul II.

[334] Vezi planul clădirii, la ilustraţii (schiţa anexată din dosar). Astăzi, în această clădire îşi are sediul Primăria Municipiului Timişoara.

Partea destinată desfăşurării procesului este etajul I, unde nu s-a instalat nici un serviciu şi unde se află sala de festivităţi destinată sălii de şedinţă.

Clădirea are o aşezare centrală, însă într-un loc unde circulaţia nu este prea mare şi relativ izolată. În prezent, întreaga clădire este goală şi perfect amenajată pentru a deservi desfăşurarea procesului.

Etajul I cuprinde un număr de 24 camere, plus sala de festivităţi. Camerele sunt repartizate în modul următor:

- 12 camere pentru cazarea arestaţilor,
- 1 cameră corp de gardă al trupei de pază,
- 3 camere pentru completul de judecată, inclusiv camera de deliberare,
- 2 camere pentru presa română şi străină,
- 2 camere pentru martori,
- 3 camere pentru locuinţa membrilor completului de judecată pe timpul procesului,
- 1 cameră pentru lucrări tehnice.

La parterul clădirii - sala de gimnastică - a fost amenajată ca dormitor pentru trupa de pază.

La subsolul clădirii - s-a amenajat bucătăria pentru personalul care face paza localului şi a arestaţilor.

Repartizarea camerelor şi dispozitivul localului de judecată se poate vedea în schiţa anexată la prezentul dosar.

II. Verificarea completului de judecată

Completul de judecată este compus din următorii magistraţi militari, ale căror fişe de verificare sunt anexate la prezentul dosar:

1. Lt. col. magistrat Ştefănescu Mihai ..... Preşedinte[335];
2. Maior mag. Bonescu I. Oprea ..... Asesor;
3. Maior Infanterie Constantinescu Ştefan .., "
4. Maior Inf. Constantin N. Constantin ..... "
5. Cpt. Inf. Goruneanu V. Mihail ..... "
6. Lt. col. mag. Stănescu Simion ... Procuror cu expunerea în drept;
7. Lt. col. Inf. Constantinescu Nicolae ... Procuror cu expunerea faptelor;
8. Stoica T. Nicolae... Grefier. [Există fişe de verificare pentru toţi aceştia].

III. Formarea lotului acuzaţilor. [Au fost 12 acuzaţi, fiecare cu fişă de verificare].

IV. Formarea lotului martorilor. [Au fost 24 martori, din care 18 erau arestaţi şi numai 6 liberi. Toţi martori ai acuzării. Nu au fost martori în apărare].

V. Stabilirea avocaţilor apărării. [Au fost 9 avocaţi, fiecare cu fişă de verificare].

VI. Cazarea arestaţilor pe durata procesului

Arestaţii vor fi cazaţi pe tot timpul procesului în 12 camere la etajul I, conform schiţei anexate la prezentul dosar.

---

[335] Este magistratul acuzat de crimă de război, la care se referă documentele nr. 1, 2, 3, şi 25, călăul Rezistenţei din Banat.

VII. Procedeul de audiere a martorilor

După interogarea tuturor acuzaților, martorii vor fi aduși de la Securitate și cazați în camerele destinate martorilor. (vezi schița anexată).

Martorii vor fi introduși în sala de ședință pe măsură ce sunt chemați, rămânând în sală pe o bancă, flancați de o pază civilă neînarmată.

La suspendarea ședinței, martorii vor fi scoși din sală, *fără a se da de bănuit că sunt arestați* și vor fi conduși în camere.

La redeschiderea ședinței vor fi readuși în sala de ședințe dacă este cazul, iar la terminarea depozițiilor vor fi duși în arestul Direcției Regionale.

VIII. Măsuri de pază interioară

Paza interioară a clădirii va fi făcută de o unitate din Batalionul 8 Securitate Timișoara, cu un efectiv de 27 oameni trupă și cadrele respective, completat cu un efectiv de 3 subofițeri de securitate din Direcția Regională a Securității Timișoara, repartizați pe șapte posturi de sentinelă interioară, pe trei schimburi și o grupă de 9 oameni cu pușcă-mitralieră ca rezervă de intervenție. [Vezi planul tribunalului la ilustrații].

Paza arestaților va fi făcută de un efectiv de 36 milițieni și 36 agenți de securitate (recrutați în acest scop) cu cadrele respective și repartizați pe trei schimburi în raport de 2 elemente de pază la un arestat.

Controlul asistenței va fi făcut de doi ofițeri de securitate și o funcționară de securitate din Direcția Regională a Securității Poporului Timișoara, în ținută civilă.

Paza arestaților în boxă va fi făcută de un efectiv de 8 oameni trupă din Batalionul 8 Securitate Timișoara, repartizați pe două schimburi.

Paza interioară va fi întărită cu un efectiv de 5 ofițeri și subofițeri de securitate din Direcțiunea Regională de Securitate Timișoara, în ținută civilă și repartizați în clădire.

Posturile de sentinelă interioare au sarcina de a bloca accesul în restul clădirii evacuate, fiind postate la punctele de acces în această parte a clădirii.

Excepție fac sentinelele interioare nr. 1, 2 și 3 care au misiunea de pază a coridorului din fața camerelor de arest.

Atât posturile de sentinelă interioare, cât și cele exterioare, vor fi înarmate cu pistoale-mitralieră, având asupra lor două unități de foc.

Ostașii care fac paza arestaților din boxă vor avea echipamentul bine pus la punct și vor fi neînarmați.

Echipa de control va permite intrarea în local numai membrilor completului de judecată, organelor de securitate și invitaților care vor prezenta invitația respectivă.

Controlul invitaților se va face cu tabelul nominal al invitaților care va fi la echipa de control. Echipa va face și identificarea persoanei.

Echipa de control *va percheziționa corporal* pe toți invitații și nu va permite intrarea în clădire cu armă de foc, arme albe sau bastoane. Se vor controla și militarii invitați.

VIII. Măsuri suplimentare

S-a destinat un electrician permanent în clădire și totodată s-au luat măsuri de

către Securitate la Uzina Electrică, pentru tot timpul procesului.

S-a destinat un frizer de încredere pentru deservirea arestaților și unul pentru deservirea pazei.

IX. Măsuri de pază exterioară

Paza exterioară a clădirii este efectuată de o unitate din Batalionul 8 Securitate Timișoara, cu un efectiv de 21 oameni trupă și cadrele respective, repartizat pe 7 posturi de sentinelă exterioară, pe trei schimburi. Locul posturilor este marcat pe schița anexată la prezentul dosar.

Posturile de pază exterioară au *misiunea* de a interzice apropierea de local atât în timpul zilei, cât și în timpul nopții a oricărei persoane civile sau militare, cu excepția organului de control care se va folosi de o parolă stabilită. Face de asemenea excepție sentinela exterioară de la postul nr. 2, intrarea principală a clădirii, care asistă organul de securitate civil și acționează numai la cererea acestuia.

Grupa de intervenție va sta permanent în alarmă pentru a putea interveni la ordinul primit și va avea pușca-mitralieră instalată în curtea clădirii, cu fața spre poarta curții[336].

Măsuri de securitate acoperite

S-au organizat două echipe de ofițeri și agenți de securitate, pe trei schimburi, cu misiunea de control informativ al clădirilor din apropierea localului fixat, cât și controlul și supravegherea acoperită a indivizilor care circulă în jurul clădirii, atât în timpul zilei cât și în timpul nopții.

Dirijarea prin informatorii acestei Direcțiuni Regionale, a unei acțiuni informative în sânul elementelor suspecte din regiunea Timișoara.

X. Măsuri de pază a arestaților În timpul procesului

Posturile de pază a(le) arestaților au sarcina de a păzi arestatul și de a veghea ca acesta să nu poată trece la o încercare de evadare sau automutilare. Paza se va comporta cu mult tact pentru a nu indispune pe cel arestat și de a veghea ca arestatul să nu ia contact decât cu *anchetatorul*, avocatul respectiv și membrii Tribunalului.

Vor avea grijă de asemenea ca în camera arestului să nu fie posibilități care ar permite arestatului o automutilare, veghind ca frizerul să fie echipat cu mașina de ras cu o singură lamă la mașină.

Organul de pază a arestaților nu va fi înarmat și nu va avea asupra lui nici un obiect tăios, creion sau hârtie.

Scoaterea arestaților la W.C. se va face de către echipa de pază, însoțită de un post de sentinelă de pe coridor și numai câte un singur arestat. Nu este admis să fie scoși la closet, în același timp, doi sau mai mulți arestați.

XI. Responsabilitatea pazei

Comanda unitară a unității de pază și securitate o are cpt. de securitate Schnellbach Martin, care singur va putea da dispoziții valabile sau va executa dispoziții primite de la Direcția Regională de Securitate Timișoara sau de la Președintele Tribunalului.

---

[336] Nimic n-a fost lăsat la voia întâmplării, până și posibilitatea unei intervenții din exterior.

În executarea misiunii sale, cpt. de securitate Schnellbach Martin este secondat de slt. de securitate Bugarschi Sava de la Direcția Regională de Securitate Timişoara, având ca ajutor pe comandantul trupei afectată de Batalionul 8 Securitate şi comandantul organelor de miliție repartizate pentru pază.

XII. Responsabilitatea desfăşurării procesului

Responsabilitatea desfăşurării în bune condițiuni a procesului o are tov. lt. colonel Ambruş Coloman, directorul Direcției Regionale de Securitate Timişoara.

XIII. Organizarea participării publicului

Accesul publicului este permis numai pe baza invitațiilor speciale emise în acest scop şi numai pe la intrarea principală - Postul nr. 2 -, cu respectarea dispozițiunilor prevăzute la punctul X.

XIV. Măsuri pentru paza completului de judecată

Paza completului de judecată este asigurată de un efectiv de 5 ofițeri de securitate din Direcțiunea Regională de Securitate Timişoara, în ținută civilă şi posturile de pază interioară prevăzute la punctul X.

Membrii completului de judecată vor locui în clădire pe tot timpul procesului, fiindu-le repartizate în acest scop trei camere.

XV. Organizarea participării presei

La proces va participa presa română, care va fi reprezentată prin tov. Gherghina Ardeleanu şi alții.

Pentru delegații presei sunt rezervate două camere de lucru, aşa cum sunt prevăzute în schița anexată.

Camerele presei au instalații telefonice.

O parte din stenografele necesare vor fi aduse de delegații presei, iar două stenografe vor fi puse la dispoziția presei de către Direcțiunea Regională de Securitate Timişoara.

De asemenea, Direcțiunea Regională de Securitate Timişoara va pune la dispoziție şi dactilografele necesare.

XVI. Menținerea legăturii cu acuzații în timpul procesului

În tot timpul procesului, *anchetatorii* vor avea contact permanent cu acuzații ce le sunt repartizați şi în special vor ține un contact continuu până înaintea luării interogatoriilor, spre a-i pregăti asupra atitudinii ce trebuie să o aibă în răspunsurile lor. Acelaşi contact va fi menținut şi în timpul suspendărilor şi înaintea ultimului cuvânt al acuzaților.

De asemenea, anchetatorii vor menține contactul permanent cu martorii ce le sunt repartizați până la luarea depozițiilor.

XVII. Organizarea circulației pietonilor şi vehiculelor

Circulația pietonilor şi a vehiculelor de tot felul se va efectua conform dispozițiunilor şi instrucțiunilor date Direcțiunii Regionale de Securitate Timişoara.

- ASRI, Fond „P"., dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 240-248[337].

[337] Un document asemănător există şi în dosarul nr. 34 431, vol. 3, f. 1-9.

110. **1949 iunie 2, Timişoara**. Referat introductiv întocmit de procurorul şef al Parchetului Tribunalului Militar Timişoara, privind trimiterea în judecată a lotului Spiru Blănaru. (Fragmente).

Republica Populară Română
Parchetul Tribunalului Militar Timişoara

REFERAT INTRODUCTIV[338]

Noi, locotenent-colonel magistrat Stănescu Simion, procuror şef al Parchetului Tribunalului Militar Timişoara, văzând actele ce formează dosarul cercetărilor preliminare, privitor la acuzaţii:

M. 1. **Spiru Blănaru**, născut în anul 1919, luna iunie, ziua 25, în comuna Grăeşti [corect Crăieşti], jud. Tecuci, de profesiune avocat, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin, în prezent arestat[339].

M. 2. **Domoşneanu Petre** [corect Domăşneanu Petru], născut în anul 1902, luna septembrie, ziua 24, în comuna Iablaniţa, jud. Severin, comandor aviator în retragere, cu ultimul domiciliu în comuna Iablaniţa, jud. Severin, în prezent arestat.

M.S. 3. **Vernichescu Aurel**, născut în anul 1898, luna mai, ziua 24, în comuna Vârciorova, jud. Severin, de profesiune inginer agronom, fost arendaş de moşie, în trecut condamnat pentru deţinere ilegală de armă, cu ultimul domiciliu stabil în Lugoj, str. Branişte nr. 16, în prezent arestat.

M. 4. **Tănase Ion**, născut în anul 1913, luna aprilie, ziua 18, în comuna Bratovoeşti, jud. Dolj, de profesiune funcţionar particular, cu ultimul domiciliu în comuna Biled nr. 68, jud. Timiş-Torontal, în prezent arestat.

M.S. 5. **Popovici Gheorghe**, născut în anul 1907, luna iunie, ziua 3, în comuna Sângheorghe [corect Sângeorge], jud. Timiş-Torontal, de profesiune comerciant de blănuri, a mai fost condamnat pentru port ilegal de armă, cu ultimul domiciliu în Timişoara, str. Eternităţii nr. 1, în prezent arestat.

20 M.S. 6. **Ungureanu Teodor**, născut în anul 1913, luna februarie, ziua 18, în comuna Petricani, satul Prasi, jud. Neamţ, de profesiune comerciant, cu ultimul domiciliu în Arad, Calea Armatei Roşii nr. 63, în prezent arestat.

20 M.S. 7. **Şmultea Gheorghe**, născut în anul 1928, luna martie, ziua 17, în

---

[338] Am optat pentru acest document, întrucât este preluat aproape în totalitate în sentinţa de condamnare care, având 99 de pagini, ar încărca inutil volumul. Fragmentele omise sunt reproduceri (citate) din declaraţiile inculpaţilor şi comentarii politice ale procurorului şef.

[339] Lotul Spiru Blănaru era alcătuit din 12 inculpaţi. Alegerea lui Spiru Blănaru ca şef de lot era artificială, întrucât nu exista unitate între grupurile de rezistenţă anticomunistă. Punând un legionar în capul listei, Securitatea a urmărit să agraveze situaţia tuturor acuzaţilor. În dreptul fiecăruia este scrisă condamnarea propusă: cinci condamnări la moarte (M.), două la muncă silnică pe viaţă (M.S.), trei la 20 ani muncă silnică (20 M.S.), una la 15 ani muncă silnică (15 M.S.) şi una la 10 ani muncă silnică (10 M.S.).

comuna Teregova, jud. Severin, absolvent al liceului comercial din Lugoj, cu ultimul domiciliu în comuna Teregova, jud. Severin, în prezent arestat.

10 M.S. 8. **Puşchiţă Petru** zis **Liber**, născut în anul 1915, luna martie, ziua 20, în comuna Domaşnea, jud. Severin, agricultor chiabur, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin, în prezent arestat.

20 M.S. 9. **Ghimboaşe Nicolae** zis **Micluţ**, născut în anul 1901, luna iunie, ziua 3, în comuna Teregova, jud. Severin, agricultor chiabur, cu ultimul domiciliu în comuna Teregova, jud. Severin, în prezent arestat.

M. 10. **Puşchiţă Petru** zis **Mutaşcu**, născut în anul 1910, luna august, ziua 31, în comuna Domaşnea, jud. Severin, de profesiune comerciant, condamnat pentru sabotaj economic, cu ultimul domiciliu în comuna Domaşnea, jud. Severin, în prezent arestat.

M. 11. **Mariţescu Romulus** zis **Fert**, născut în anul 1923, luna mai, ziua 14, în comuna Teregova, jud. Severin, agricultor chiabur, condamnat pentru port ilegal de armă, cu ultimul domiciliu în comuna Teregova, jud. Severin, în prezent arestat.

15 M.S. 12. **Luminosu Gheorghe**, născut în anul 1914, luna iulie, ziua 27, în comuna Fădimac, jud. Severin, de profesiune cârciumar, cu ultimul domiciliu în Lugoj, str. Lenin nr. 3, în prezent arestat.

Constatăm următoarele:

Cercetările organelor anchetatoare au stabilit că:

Spiru Blănaru, Vernichescu Aurel, Domăşneanu Petru, Tănase Ion şi ceilalţi acuzaţi ce formează obiectul acestui dosar, împreună cu Uţă Ion - acesta din urmă fiind ucis în timpul atacării organelor autorităţii de Stat[340] - s-au constituit în bande subversivo-teroriste *de tip fascist* şi paramilitar, terorizând populaţia civilă din acea regiune, prin asasinate cu caracter politic, atacarea sediilor autorităţilor publice, precum şi prin săvârşirea de jafuri şi schingiuiri.

Mânaţi de ura împotriva regimului de democraţie populară din ţara noastră, acuzaţii - reprezentanţi ai claselor exploatatoare şi elemente ale fostelor partide reacţionare fasciste - au pregătit şi executat o serie de crime pedepsite de legile Republicii Populare Române, urmărind răsturnarea orânduirii sociale şi de stat din ţara noastră şi reîntoarcerea la regimul reacţionaro-fascist al burgheziei şi moşierimii[341].

Astfel, din recunoaşterile acuzaţilor şi declaraţiile martorilor, pe baza armamentului şi documentelor găsite asupra acuzaţilor cu ocazia arestării, s-a stabilit că:

I. Spiru Blănaru, Vernichescu Aurel, Domăşneanu Petru, Tănase Ion şi ceilalţi acuzaţi, au pus bazele unor organizaţiuni subversivo-teroriste, înarmând pe membrii lor, i-a instruit în mânuirea armelor şi le-a făcut o educaţie în spirit fascist, o educaţie a urii antipopulare şi a crimei.

---

[340] Nu partizanii lui Uţă au atacat trupele de securitate, ci invers.

[341] Acest limbaj era caracteristic perioadei respective, în organele de represiune.

II. Au creat şi întreţinut o stare de spirit dăunătoare muncii şi vieţii liniştite a populaţiei locale, prin lansarea de zvonuri alarmiste despre numărul şi armamentul bandelor lor, despre apropiata izbucnire a războiului, prin jefuirea şi ameninţarea populaţiei civile şi răspândirea de manifeste cu caracter şovin, rasist şi de îndemn la rebeliune.

III. Au pregătit şi executat acte teroriste: schingiuiri, asasinate şi atacuri înarmate asupra organelor şi sediilor autorităţilor publice.

IV. Acuzaţii Spiru Blănaru, Domăşneanu Petru, Vernichescu Aurel, Tănase Ion, Ungureanu Teodor şi Popovici Gheorghe, împreună cu membrii bandelor pe care le conduceau, au pregătit rebeliunea înarmată cu scopul de a doborî regimul de democraţie populară şi de a reinstaura regimul de asuprire burghezo-moşieresc.

I

Crimele săvârşite şi cele pregătite de acuzaţi arată că rămăşiţele burgheziei industriale şi bancare, Spiru Blănaru, Domăşneanu Petru, Vernichescu Aurel, Tănase Ion şi alţi acuzaţi, s-au constituit în bande subversivo-teroriste de tip fascist şi paramilitare, pregătind şi executând acte teroriste şi complotând împotriva guvernului legal al ţării.

Acuzaţii Spiru Blănaru, Vernichescu Aurel şi alţii recunosc că, pe lângă faptul că au fost mânaţi de ura lor turbată împotriva poporului muncitor şi a marilor transformări care se înfăptuiesc în ţara noastră, au pregătit şi executat aceste acţiuni criminale şi datorită atâtărilor şi calomniilor împotriva U.R.S.S. şi a ţărilor cu democraţie populară, datorită instigărilor la război care abundă în emisiunile de radio ale ţărilor imperialiste, îndeosebi cele din U.S.A. şi Anglia.

Acuzaţilor, - chiaburi, comercianţi, legionari, foşti membri ai P.N. Ţ., crescuţi la şcoala urii faţă de poporul muncitor şi faţă de progres, obişnuiţi să se îmbuibe din sudoarea oamenilor muncii, din afacerile de pe vremea guvernărilor reacţionare - nu le venea la socoteală faptul că, clasa muncitoare a pus capăt samavolniciilor lor şi luptă pentru desfiinţarea totală a exploatării omului de către om în ţara noastră.

Acuzaţii Spiru Blănaru, şeful legionarilor din sudul judeţului Severin, Vernichescu Aurel, fost membru în conducerea organizaţiei P.N.Ţ. a judeţului Severin, Domăşneanu Petru, fost comandor de aviaţie şi şef de „garnizoană" legionară, Tănase Ion, fost cuzist şi fost fruntaş P.N.Ţ. Maniu, Popovici Gheorghe, mare comerciant de blănuri în Timişoara, Puşchiţă Petru zis Mutaşcu, comerciant, Ghimboaşe Nicolae zis Micluţ, chiabur şi membru al P.N.Ţ., ca şi ceilalţi acuzaţi, fac parte dintre exploatatori, din rândul chiaburilor, comercianţilor, din fostul P.N.Ţ. şi din organizaţia legionaro-fascistă. Ei au constituit aceste bande teroriste şi s-au pus în fruntea lor.

Astfel, acuzatul Spiru Blănaru, după instrucţiunile primite prin legionarul Teodor Roman zis Buby, adună rămăşiţele legionare, chiaburi şi comercianţi, la care să-şi procure arme şi muniţiuni, formând banda teroristă care s-a grupat în munţii din jurul localităţii Teregova, jud. Severin.

Vernichescu Aurel, Tănase Ion, Ungureanu Teodor, Popovici Gheorghe şi alţii, au constituit o bandă subversivă teroristă în regiunea Arad - Timişoara, tipărind şi răspândind manifeste cu conţinut fascist şi au pus la cale acţiuni de ocuparea instituţiilor publice din acea regiune.

O altă bandă a fost constituită de fostul locotenent colonel în retragere şi prefect antonescian Uţă Ion, împreună cu Mariţescu Romulus, Puşchiţă Petru zis Mutaşcu şi alţi legionari, comercianţi şi chiaburi, grupându-se tot în apropierea localităţii Teregova, jud. Severin[342].

II

Cercetările organelor anchetatoare au stabilit că Spiru Blănaru, Vernichescu Aurel, Domăşneanu Petru, Tănase Ion, Ungureanu Teodor şi ceilalţi acuzaţi, încă în toamna anului 1948, au pus bazele unei organizaţii subversive cu caracter fascist şi paramilitar, că s-au înarmat şi instruit în mânuirea armelor.

Recrutarea membrilor bandelor teroriste se făcea dintre elementele provenite din fosta mişcare legionară, cunoscute prin activitatea lor fascistă şi antipopulară şi dintre elementele din burghezia satelor, chiaburi şi comercianţi, uniţi prin ura lor împotriva poporului muncitor şi a regimului de democraţie populară.

Astfel, fostul colonel Uţă Ion şi acuzatul Vernichescu Aurel, *încă din vara anului 1948*, au luat legătura cu elemente foste legionare şi cu chiaburii satelor şi au pus bazele activităţii lor teroriste.

Iar acuzatul Spiru Blănaru îşi constituie banda sa *în toamna anului 1948*, pe baza instrucţiunilor primite de la legionarul Teodor Roman zis Buby.

Spiru Blănaru împreună cu Domăşneanu Petru îşi recrutează complicii dintre elementele legionare din regiune, considerate de ei ca oamenii cei mai de „încredere", formând o bandă înarmată care a terorizat populaţia civilă timp de mai multe luni.

Acuzatul Spiru Blănaru recunoaşte că:

„În a doua jumătate a lunii august 1948, am fost chemat de inginerul Roman Teodor zis Buby din conducerea organizaţiei subversive din Banat, care mi-a dat următorul ordin: să organizez echipe de şoc, formate dintr-un şef şi doi legionari, care trebuiau să fie înarmaţi şi care trebuiau să acţioneze prin mijlocul lunii septembrie, dată la care el credea că va izbucni un război între anglo-americani şi U.R.S.S. În acel moment urma să primim ordine".

Vorbind despre comandorul Domăşneanu Petru, acuzatul Spiru Blănaru arată că acesta a venit în banda sa pe linie „organizatorică", fiind şi el un legionar de încredere şi a avut rolul de ajutor şef de bandă, iar mai târziu a devenit şeful unei bande teroriste proprii.

Banda constituită şi condusă de acuzatul Spiru Blănaru *se uneşte* în ianuarie 1949 cu banda teroristă condusă de fostul notar public şi membru al Partidului

[342] Uţă nu era locotenent colonel, ci colonel, avansat la 27 februarie 1939, iar Mariţescu Romulus nu a făcut parte din grupul acestuia, ci al lui Spiru Blănaru. Superficialitate sau rea credinţă a procurorului şef? Tendinţa de a-i amesteca, de a-i eticheta legionari, fascişti, chiaburi, terorişti, ne dă răspunsul.

Național Liberal, Ionescu Gheorghe din Teregova, până în prezent nearestat.

Ionescu Gheorghe *era în legătură permanentă* cu fostul prefect Uță Ion și banda condusă de acesta.

În legătură cu aceasta, martorul Vulpeș Gheorghe zis Picura, declară:

„Treceam și pe la notarul public Ionescu Gheorghe, de la care aduceam ziare și scrisori pentru colonelul Uță".

Legătura dintre fostul colonel Uță și acuzatul Vernichescu Aurel a continuat și după despărțirea acestora, prin avocatul Târziu.

Acuzatul Pușchiță Petru zis Mutașcu arată că, fiind încadrat în banda condusă de Uță, s-a întâlnit cu acesta și cu avocatul Târziu în casa lui Nicolae Vulpeș zis Moș Picura, tatăl martorului Vulpeș Gheorghe.

Tot martorul Vulpeș Gheorghe zis Picura ne arată că Uță și avocatul Târziu se întâlneau din când în când în casa acuzatului Vernichescu Aurel din Vârciorova.

„De asemeni, când a fost Târziu Ion împreună cu Uță Ion la Cornereva, în casa tatălui meu, acesta mi-a spus că a fost ascuns în casa lui Vernichescu în Vârciorova".

Tot martorul Vulpeș Gheorghe declară:

„În toamna anului 1948, când a plecat Târziu Ion de la noi din comună, din casa tatălui meu, mi-a spus că se duce tot la Vernichescu Aurel ..."

Iar banda constituită de acuzații Tănase Ion, Popovici Gheorghe și Ungureanu Teodor în regiunea Arad - Timișoara, ia legătură cu acuzatul Vernichescu Aurel și prin acesta cu banda sa, prin emisari ai lor, comunicându-și felul în care sunt constituite bandele și planul de acțiune asupra căruia au căzut de acord.

Legătura [ne]întreruptă dintre conducătorii acestor bande se ținea atât prin Ionescu Gheorghe și avocatul Ion Târziu, cât și prin cele câteva gazde comune.

Astfel, acuzatul Pușchiță Petru zis Liber a adăpostit atât pe membrii bandei fostului colonel Uță, cât și pe acuzatul Spiru Blănaru.

Fostul locotenent colonel Uță Ion își recrutează membrii bandei dintre chiaburi, foști primari în timpul regimului dictaturii lui Antonescu, care îl numise prefect al jud. Severin.

Un astfel de om este acuzatul Luminosu Gheorghe, fost gardian public la cabinetul prefectului jud. Severin, în timpul cât a funcționat Uță, azi ocupându-se cu comerțul, având cârciumă în orașul Lugoj.

Acuzatul Spiru Blănaru își recrutează complicii dintre foștii legionari „verificați" și elementele chiaburești din regiunea Teregova. Spiru Blănaru declară:

„Instrucțiunile date șefilor de garnizoană au fost de a organiza garnizoana din elemente legionare verificate".

Acuzatul Tănase Ion pune bazele organizației sale subversive teroriste la începutul lunii septembrie 1948, bazându-se pe:

„Elementele provenite din cadrul disponibil, comercianți... și pe toți oamenii care erau mai înstăriți", după cum declară acuzatul Ungureanu Teodor.

Iar martorul Mihalcovici Pavel declară că acuzații Tănase Ion, Popovici Gheorghe și Ungureanu Teodor urmăreau recrutarea de membri dintre chiaburi:

„Pentru aceasta trebuia să pornim pe teren pentru a organiza în special chiaburimea".

Pentru a-şi asigura conspirativitatea, membrii bandelor depuneau un jurământ aşa zis de „credinţă", după cum recunoaşte acuzatul Tănase Ion:

„După această discuţie, am cerut celor doi care au acceptat să fie membri ai organizaţiei subversive înfiinţată de subsemnatul, să depună un jurământ pentru a întări şi mai mult ataşamentul faţă de organizaţie şi a păstra secretele ei".

La dosar se află depus jurământul scris şi semnat de acuzatul Ungureanu Teodor. [...]

III

Primul gând al şefilor şi membrilor acestor bande teroriste a fost acela de a-şi procura arme şi muniţii.

În această privinţă, acuzatul Spiru Blănaru arată cum grija sa a fost să adăpostească şi să procure armament pentru banda condusă de el:

„Armamentul ce se afla asupra acestui grup a fost următorul: două mitraliere germane, una provenită de la paraşutiştii legionari veniţi din Germania, în anul 1944-1945, iar a doua de la Grozăvescu Dragu, care o dăduse spre folosinţă şi celorlalţi. Toţi erau înarmaţi cu puşti Z.B., pistoale-mitralieră, pistoale de buzunar şi circa 10 grenade".

Iar acuzatul Domăşneanu Petru, care la venirea sa în bandă era înarmat cu un pistol, mai capătă o armă Z.B., iar la scindarea bandei primeşte o parte din armament, între care una din cele două mitraliere.

La acuzatul Popovici Gheorghe s-au găsit: un pistol automat Schmeisser, trei pistoale, cincisprezece grenade, 239 cartuşe diferite etc.

La acuzatul Vernichescu Aurel s-au găsit, de asemenea, un pistol automat Schmeisser cu trei încărcătoare şi 68 cartuşe, după cum s-a găsit un pistol la acuzatul Tănase Ion.

Preocuparea de a procura arme este comună la toate aceste bande.

Organizaţia lui Tănase Ion caută şi la Braşov arme, iar fostul colonel Uţă a cerut acuzatului Luminosu Gheorghe să-i aducă arme de la numitul Jucu Constantin, după cum de asemenea i-a cerut să-i recruteze membri care să posede arme.

Astfel, acuzatul Luminosu Gheorghe, declară în această privinţă:

„Atunci colonelul Uţă mi-a spus ca să colectez bani şi să recrutez oameni, pe care să-i verific bine şi să-i trimit la el cu arme şi muniţii, dacă e posibil. Eu am răspuns că acesta este un lucru greu, dar totuşi voi încerca".

Pentru instrucţia paramilitară a membrilor bandelor, se ţineau şedinţe în care se făceau exerciţii de tragere.

Acuzatul Puşchiţă Petru zis Mutaşcu, membrul bandei conduse de Uţă Ion, descriind o astfel de şedinţă de trageri, arată între altele:

„La cei care nu ochiau bine le arăta el. După aceea s-a tras cu puşca-mitralieră cu toată banda odată".

Ura împotriva regimului era menţinută şi întărită prin şedinţe cu caracter fascist.

Astfel de şedinţe ţinea Uţă cu membrii bandei sale, reamintindu-le că scopul lor este răsturnarea prin forţă a regimului de democraţie populară.

Acuzatul Puşchiţă Petru zis Mutaşcu, arată:

„În timp cât am stat în bandă, Uţă ne spunea că la primăvară vor veni paraşutiştii anglo-americani care ne vor înarma, iar noi să găsim loc unde să debarce ei, să ne organizăm, să aducem oameni cât mai mulţi în bandă, să ocupăm Primăria, Telefoanele, când vor veni ei, iar noi vom fi puşi în posturi mari".

Şedinţe cu caracter legionar se ţineau în banda condusă de acuzatul Spiru Blănaru. Acesta declară:

„Seara se făcea educaţia legionară, citindu-se din cartea «Pentru legionari» sau din «Cărticica şefului de cuib», pe care le aveam asupra noastră".

Aşa cum am arătat, şefii bandelor teroriste, îşi recrutau aderenţi dintre foştii şi actualii exploatatori, legionari sau P.N.Ţ.-işti, care – aşa cum recunosc ei – erau mânaţi de ura lor turbată împotriva regimului nostru democratic. [...]

Bandiţii intrau în miezul nopţii în casele sătenilor şi sub ameninţarea armei îi sileau să le dea alimente, haine sau adăpost, iar uneori trăgeau asupra sătenilor, aşa cum s-a întâmplat în comuna Cornereva, unde ţăranul Nistor Nemeş, refuzând să le dea alimente şi adăpost, a fost crunt bătut de către aceştia şi apoi împuşcat, fiind grav rănit.

Acuzaţii terorizau nu numai populaţia civilă, dar încercau să intimideze şi autorităţile, prin tot felul de mijloace.

Astfel, membrii bandei lui Uţă, printre care şi acuzatul Puşchiţă Petru zis Mutaşcu, au pus o grenadă în faţa casei plutonierului major Joviţă din comuna Domaşnea, jud. Severin, grenadă căreia i-au dat foc şi care a făcut explozie.

Acuzatul Mariţescu Romulus a trimis o scrisoare şefului de post din com. Teregova, plutonierului major Pârjan, prin care-l ameninţa cu exterminarea familiei sale.

Bandele teroriste redactează, multiplică şi difuzează manifeste prin care instigă populaţia la rebeliune împotriva guvernului legal al ţării.

Manifestele, cu un conţinut şovin, rasist şi monarhic, îndemnau populaţia să dea sprijin bandiţilor şi să se ridice împotriva autorităţii de stat.

„În cursul lunii ianuarie 1949, din proprie iniţiativă, am redactat, multiplicat şi răspândit nişte manifeste cu conţinut antidemocratic, naţional şovin şi monarhist, în scop de a agita populaţia şi a instiga la acte de teroare şi sabotaj, precum şi la răscoala împotriva actualului regim"[343].

Acuzatul Popovici Gheorghe a fost complice la multiplicarea acestor manifeste, deoarece unele din ele s-au executat în prăvălia sa.

Exemplare din aceste manifeste, găsite la acuzaţi, se află depuse la dosar. [Noi nu le-am găsit - n.n.].

---

[343] Atragem atenţia că citatele de mai sus sunt reproduse de procurorul şef din declaraţiile acuzaţilor. Dar acestea erau reformulate şi chiar scrise de anchetator, care consemna numai ce-i convenea lui. Erau expresiile lui.

IV

În afară de jafurile şi tot felul de ameninţări, membrii bandelor teroriste au pus la cale şi au executat o serie de asasinate, alegându-şi victimele din rândurile ţăranilor muncitori, care în comunele lor activau în organizaţia de Partid, de masă, sau în conducerea comunelor.

Bandele teroriste nutreau o ură neîmpăcată împotriva ţăranilor muncitori, a acelor ţărani pe care membrii bandelor teroriste – chiaburi, comercianţi, legionari şi P.N.Ţ.-işti, i-a[u] exploatat o viaţă întreagă, dar pe care regimul nostru de democraţie populară îi scoate din ghearele exploatatorilor şi îi duce la participarea activă în viaţa politică a ţării şi la conducerea treburilor obşteşti. [...]

Văzând că ameninţările nu-i sperie şi nu-i abate pe aceşti ţărani muncitori din lupta şi munca lor, acuzaţii hotărăsc să treacă la suprimarea unora dintre ei.

Barbaria şi cruzimea cu care se face maltratarea şi asasinarea victimelor, ne arată încă o dată că numai fasciştii şi rămăşitele claselor exploatatoare, în ura lor de clasă, sunt în stare să săvârşească astfel de crime.

Astfel membrii bandei Uţă, în timp ce se aflau în grup, în drum spre comuna Domaşnea, află că trebuie să treacă pe acolo locuitorul Cernescu Lazăr din comuna Rusca. Bandiţii au aşteptat în drum pe Cernescu şi când l-au văzut apropiindu-se împreună cu mama sa şi cu câţiva prieteni, au întins armele spre dânşii şi i-au oprit.

Cernescu a fost răpit din mijlocul lor cu toată opunerea sa şi cu toate lacrimile bătrânei sale mame. El a fost dus la o distanţă de 5 km de la locul de unde a fost răpit şi acolo a fost asasinat.

Acuzatul Puşchiţă Petru zis Mutaşcu arată cum a fost comis acest asasinat:

„*După aceea m-am dus la peşteră unde era Cernescu şi Nistor Garbin, ne-am aşezat în faţa peşterii, ne-am încărcat armele, iar Nistor Garbin a comandat foc, trăgând în acelaşi timp cu noi. Cernescu a murit imediat*".

Asasinii nu s-au mulţumit numai să omoare pe acest ţăran paşnic [sic!], ci au procedat cu cadavrul său aşa cum au procedat legionarii şi în alte împrejurări. Cadavrul lui Lazăr Cernescu a fost găsit şi certificatul medico-legal ce este depus la dosar [nu există - n.n.] arată starea în care se afla, iar mama lui Lazăr Cernescu, spune:

„*Fiul meu a fost ucis de cei şase bandiţi şi batjocorit, prin faptul că i-au scos cei doi ochi, i-au tăiat nasul şi i-au tras pielea de pe faţă şi mână, după care au aruncat pe el nişte bolnavi... fără să-l fi îngropat*".

Aşa a fost răpit din faţa mamei sale, apoi schingiuit îngrozitor şi asasinat, ţăranul fruntaş Cernescu Lazăr, pentru faptul că era un activist de frunte al organizaţiei de partid din comuna Domaşnea.

Banda condusă de acuzatul Spiru Blănaru a fost aceea care a comis multe acte de teroare, jafuri şi asasinate. Acuzatul Spiru Blănaru era un legionar vechi, încă de pe băncile liceului, crescut în şcoala urii şi a crimei, în şcoala fascismului.

Dintre membrii bandei Spiru Blănaru, cel care a comis asasinate mai multe este acuzatul Mariţescu Romulus. [...]

La 22 februarie 1949, banda teroristă condusă de Spiru Blănaru săvârşeşte

alte două asasinate, în aceleaşi condiţiuni de bestialitate tipic fascistă.

La această dată, banda se afla la locul numit Corcanul, în apropierea comunei Teregova. Gheorghe Urdăreanu, membru al bandei, ucis mai târziu în timp ce se opunea cu arma în mână la arestarea sa de către organele autorităţii de stat, a comunicat că pe drumul din apropiere se văd nişte care cu fân, în care se află doi ţărani, pe care îi cunoaşte şi ştie că sunt comunişti.

Apropiindu-se, ţăranii sunt identificaţi în persoana lui Cherciu Mihai şi Munteanu Gheorghe, ambii ţărani fruntaşi în comuna lor şi cunoscuţi prin activitatea lor democratică. [...]

Cei doi ţărani sunt aduşi în faţa bandei de teroriştişi după ce Spiru Blănaru şi Ionescu Gheorghe le pun unele întrebări, printre care dacă e adevărat că sunt comunişti, la care ei răspund afirmativ, se hotărăşte împuşcarea lor. [...]

Ei sunt aduşi la o distanţă destul de mare de adăpostul teroriştilor de către acuzatul Mariţescu Romulus şi Puşchiţă Vichente şi acolo Mariţescu îi împuşcă. [...]

Membrii bandelor teroriste încep să se suspecteze unii pe alţii, trecând la suprimarea acelora în care ei nu aveau destulă încredere.

Astfel, colonelul Uţă Ion, pierzând încrederea în doi dintre membrii bandei sale, Gladin Modest şi Bocletaru Petre, dispune împuşcarea lor. Acuzatul Puşchiţă Petre zis Mutaşcu, participă la acest asasinat.

Banda condusă de acuzatul Tănase Ion a plănuit să treacă la asasinarea unor conducători ai Securităţii Poporului.

Iar banda lui Spiru Blănaru şi a lui Ionescu Gheorghe a atacat în noaptea de 12/13 ianuarie 1949 postul de miliţie [jandarmi] din comuna Teregova [...]

Membrii bandei teroriste fiind descoperiţi în ascunzişurile lor, refuză să se predea şi încep să tragă în organele autorităţii de stat.

Astfel, banda condusă de Uţă, fiind descoperită de organele autorităţii de stat, refuză predarea şi deschide focul asupra lor. În schimbul de focuri a fost ucis Uţă Ion.

De asemenea, banda lui Spiru Blănaru trage asupra organelor autorităţii de stat în noaptea de 22 spre 23 februarie 1949, când a fost surprinsă de către acestea.

În urma focului deschis de teroriştii conduşi de Spiru Blănaru, au fost răniţi sublocotenentul Airoaiei Vasile, caporalul Nedelcu Ion şi caporalul Coman Spiridon din trupele de securitate, după cum se dovedeşte cu actele depuse la dosar. [...]

După cum rezultă din materialul găsit în adăpostul bandei lui Uţă, materialul ce se află depus la dosar[344], îşi fixase şi locurile unde urma să fie paraşutat de către anglo-americani, armamentul pe care îl credea necesar pentru reuşita acţiunii sale.

Acuzaţii recunosc că acţiunea de răsturnare a regimului era obiectivul principal al acţiunii lor teroriste.

Ei socoteau că prin acţiunile lor teroriste, creează condiţiunile prielnice reuşitei complotului şi posibilităţii de a fi ajutaţi de către imperialiştii anglo-americani.

---

[344] Nu s-a găsit acest material sau copii ale acestuia în nici unul din dosarele care ni s-au pus la dispoziţie (Adrian Brişcă).

Astfel, în „*Planul de operație*", făcut și găsit în adăpostul lui Uță Ion, la punctul intitulat „*Ce se urmărește*", se află scris de mâna acestuia:

„*Dezlănțuirea războiului civil, care va atrage atenția politică în exterior și mijloacele materiale și politice necesare*".

Iar pentru a-și atinge scopul urmărit, răsturnarea guvernului, Uță își nota, la punctul intitulat din plan „*Dezlănțuirea primelor operații*".

„*Hărțuiala, gherila, operații de război civil*".

Acuzații Spiru Blănaru, Domășneanu Petru și ceilalți membri ai bandei lor, se înarmau și se pregăteau în vederea executării loviturii de stat care, după recunoașterea lui Blănaru, trebuia să se producă atunci când ar fi primit „ordin" de la șefii săi legionari.

Acuzații Tănase Ion, Vernichescu Aurel, Popovici Gheorghe, Ungureanu Teodor și ceilalți membrii ai bandelor teroriste, se pregăteau în vederea executării loviturii de stat, urmând ca *în luna martie 1949 să ocupe prin forță instituțiile publice din orașele Timișoara, Arad și Caransebeș*, având ca scop înlăturarea guvernului legal al țării și înlocuirea lui cu un guvern compus din membrii bandelor teroriste. [...]

Acțiunea publică împotriva fostului locotenent colonel Uță Ion, se stinge prin decesul acestuia.

Făcut la Timișoara, astăzi 2 iunie 1949.

PROCUROR ȘEF AL PARCHETULUI
(ss.) Lt. col. mag. Stănescu Simion

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 3, f. 63-92.

111. **1949 iunie 22, Suceava**. Articol apărut în ziarul „Lupta Poporului" din Suceava.

Timișoara 22 (Agerpres). Prin numeroase telegrame și moțiuni, muncitorii cer pedeapsa cu moartea pentru odioșii criminali din banda subversivă teroristă[345].

„Noi, cei 1400 de muncitori ai fabricii noastre, cerem pedeapsa cu moartea pentru membrii bandei legionare chiaburești" – a spus muncitorul Dragomir Gheorghe, la mitingul care a avut loc la fabrica Ceramica din Jimbolia [...]

La Bulgăruș peste 900 de țărani au strigat: „Moarte tâlharilor!"

„Pentru faptele lor mârșave, pentru crimele săvârșite de aceste bestii care doresc un nou război, cerem pedeapsa cu moartea" au spus țăranii muncitori din Cebza.

[345] Presa din toată țara a oglindit atmosfera din mitingurile organizate, în care „poporul" a cerut pedeapsa cu moartea pentru „dușmanii poporului" din Banat.

„Cerem pedeapsa cu moartea pentru aceşti bandiţi puşi în slujba imperialiştilor anglo-americani, pentru aceşti ticăloşi care au uneltit împotriva poporului muncitor, au scris în moţiunile trimise tribunalului militar ţăranii muncitori din Grabaţ".

Adunări asemănătoare au avut loc în comunele Hodoni, Carani, Pesac, Peciu Nou, Iecea Mică, Ghiled etc. care au votat moţiuni trimise Tribunalului Militar Timişoara, cerând pedeapsa cu moartea.

- „Lupta Poporului", Suceava, 22 iunie 1949.

112. **1949 iunie 25, Timişoara**. Sentinţa Nr. 1091 a Tribunalului Militar Timişoara. Extras privind pe comandorul Petru Domăşneanu.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ — ANEXA 1
TRIBUNALUL MILITAR TIMIŞOARA — EXTRAS

Dosar nr. 976/949

SENTINŢA[346]
No. 1091

PREZIDIUL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Astăzi 21 iunie 1949 (anul una mie nouă sute patruzeci şi nouă, luna iunie, ziua douăzeci şi unu).

Tribunalul Militar Timişoara compus conform art. 9 şi 10 C.J.M. din domnii:

.....

S-au întrunit în şedinţă publică cu respectarea dispoziţiunilor prevăzute de art. 19-22 C.J.M. şi având toţi prestat jurământul în forma prevăzută de lege, în scopul de a judeca pe:

.....

2. DOMĂŞNEANU PETRU, român, din comuna Iablanita, judeţul Caraş-Severin, comandor aviator în retragere, învinuit pentru faptele de

a. Crimă de participare la organizaţii de tip fascist, politice şi paramilitare p.p. de art. 209 part. III-a C.P.;

[346] De regulă, data sentinţelor coincidea cu data începerii procesului. Ea nu coincidea cu data pronunţării sentinţei. În cazul de faţă, sentinţa s-a citit de preşedinte în ziua de 25 iunie 1949 şi a fost publicată în presă a doua zi, adică la 26 iunie 1949.

b. Crima de uneltire contra ordinei sociale prin organizarea şi conducerea unei organizaţii de tip fascist politice şi paramilitare p.p. de art. 209 part. III-a C.P. comb. cu art. 1 lit. c. şi art. 3 din Legea 16/949.

c. Delictul de port ilegal de armă p.p. de art. 33, 35 din Legea no. 190/947;

Toate comb. cu art. 101, 103 C.P. şi D.L. no. 856 şi 1108/938 şi art. 5 din Legea 16/949.

.....

În consecinţă,

TRIBUNALUL
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

.....

II. făcând aplicaţiunea art. 209 pct. III C.P. comb. cu art. unic Legea 212/948; art. 209 pct. III C.P. comb. cu art. 1 lit. c şi art. 3 din Legea 16/949, art. unic Legea 212/948; art. 33, 35 Legea 190/947, toate comb. cu I.D. 856/938, 1108/938 şi art. 5 din Legea 16/949:

Cu unanimitate de voturi condamnă pe acuzatul DOMĂŞNEANU PETRU din comuna Iablaniţa, judeţul Severin, cetăţean român, născut în anul 1902, luna septembrie, ziua 24, de profesiune comandor aviator în retragere, cu ultimul domiciliu în comuna Iablaniţa, judeţul Severin în prezent arestat, după cum urmează:

La 25 (douăzeci şi cinci) ani muncă silnică şi 10 (zece) ani degradare civică cu suspendarea drepturilor prev. de art. 58 pct. 1 C.P. şi confiscarea averii pentru crimă de participare la organizaţie de tip fascist, politică şi paramilitară;

- La moarte prin împuşcare şi confiscarea averii, pentru crimă de uneltire contra ordinei sociale prin iniţierea, organizarea şi conducerea unei organizaţiuni de tip fascist, politice şi paramilitare;

- La 5 (cinci) ani î.c. şi 5.000 (cinci mii) lei amendă corecţională pentru delictul de port ilegal de armă.

Conform art. 101, 104 C.P. va executa pedeapsa cea mai gravă, adică moartea, confiscarea averii şi 5.000 (cinci mii) lei amendă corecţională.

Se confiscă corpurile delicte conf. art. 304 C.J.M.

.....

Tribunalul, reintrând apoi în şedinţă publică, Preşedintele conform art. 299 C.J.M. a dat citire dispozitivului de mai sus. Cu drept de recurs în termen de 4 zile, la Curtea Militară de Casare şi Justiţie[347].

Dată şi citită în şedinţă publică astăzi 25.VI.1949 (două zeci şi cinci iunie, una mie nouă sute patruzeci şi nouă).

---

[347] Am publicat numai părţi din sentinţa nr. 1091, întrucât se întinde pe 99 de pagini şi repetă ideile din referatul introductiv (documentul nr. 110).

Dăm putere şi ordonăm tuturor agenţilor forţei publice de a executa această sentinţă, tuturor procurorilor pentru aducerea ei la îndeplinire, comandanţilor şi ofiţerilor forţei publice, de a da ajutorul legalmente cerut.

Prezenta sentinţă s-a semnat de noi:

PREŞEDINTE — Judecători: Maior mag. (ss) indescifrabil
Lt. col. magistrat — Maior comb. (ss) indescifrabil
(ss) indescifrabil — Maior comb. (ss) indescifrabil
Cpt. comb. (ss) indescifrabil

Grefier

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 3.

113. **1949 iunie 26, Timişoara**. Sentinţa pronunţată de Tribunalul Militar Timişoara în procesul Spiru Blănaru, publicată în presa locală, ziarul „Luptătorul bănăţean".

PROLETARI DIN TOATE ŢĂRIEL UNIŢI-VĂ!

Nr. 1428 bis
Duminică, 26 iunie 1949
Ediţie Specială
2 lei

LUPTĂTORUL BĂNĂŢEAN

ORGAN AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN PENTRU BANAT

Duşmanii poporului muncitor, complotişti şi asasini şi-au primit pedeapsa binemeritată.

Sentinţa Tribunalului Militar din Timişoara în procesul bandei subversive teroriste.

Azi, la orele 12, Tribunalul Militar din Timişoara a pronunţat *în unanimitate*, sentinţa în procesul bandei subversive teroriste[348].

Au fost condamnaţi:

Spiru Blănaru, — moarte prin împuşcare
Domăşneanu Petru, — moarte prin împuşcare

[348] Sentinţa a fost citită de locotenent colonel magistrat Mihail Ştefănescu şi respectă întocmai propunerile Securităţii (vezi documentul nr. 110).

Vernichescu Aurel,	muncă silnică pe viață
Tănase Ioan,	moarte prin împuşcare
Popovici Gheorghe,	muncă silnică pe viață
Ungureanu Teodor,	20 ani muncă silnică
Şmultea Gheorghe,	20 ani muncă silnică
Puşchiță Petre zis Liber,	15 ani muncă silnică
Ghimboaşă Nicolae zis Micluț,	20 ani muncă silnică
Puşchiță Petru zis Mutaşcu,	moarte prin împuşcare
Mariţescu Romulus zis Fert,	moarte prin împuşcare
Luminosu Gheorghe,	10 ani închisoare corecțională

Sentința Tribunalului Militar din Timişoara a fost primită cu vii aplauze şi cu o puternică manifestare de aprobare de către sutele de muncitori, țărani muncitori, femei şi tineri, prezenți în sală.

- „Luptătorul bănățean", nr. 1 428 bis, ediție specială.

114. **1949 iulie 14, Bucureşti**. Notă a Securității asupra deciziei pronunțate de Curtea Supremă Militară prin care s-au respins în bloc recursurile declarate de cei doisprezece condamnați din lotul Spiru Blănaru.

14.VII.1949/Tov. Ministru Teohari (ss) Jianu
1949 iulie 16/Tov. colonel Dulgheru (ss) Jianu

NOTĂ

În ziua de 12 iulie a.c. s-a judecat procesul bandelor din munții Banatului, compus din SPIRU BLĂNARU, PETRU DOMĂŞNEANU şi alții, de către Curtea Supremă Militară.

Completul special de judecată a fost format din:
General maior mag. DAN PASCU - Preşedinte
Maior mag. ION ŞT. SĂVULESCU - Procuror general
Colonel mag. VASILESCU MIHAIL
Colonel mag. MOCIORNIȚĂ DUMITRU
Colonel mag. DOBROGEANU VICTOR
Colonel mag. FILIP VICTOR
Grefier RADA CONSTANTIN

Din partea apărării avocați din oficiu, delegați de către Colegiul Avocaților – Ilfov: DOBROVICI, preşedintele Colegiului Ilfov, IONEL TEODORESCU,

GEORGESCU PETRE şi BENEA TRAIAN. Aceştia au susţinut recursurile pentru toţi recurenţii.

În sală erau circa 18-20 persoane, mai mulţi avocaţi, întrucât în acea zi s-au judecat şi alte procese. Atmosfera foarte liniştită.

Apărătorii au avut o atitudine modestă - au pledat în drept fără să intre în analiza faptelor. Ei au susţinut că există un singur calificativ al faptelor, uneltirea contra ordinii sociale care a fost scopul final al tuturor actelor. Că celelalte infracţiuni săvârşite au fost numai mijloace - infracţiuni instrument pentru atingerea scopului final. Ei au căutat prin aceasta să aducă circumstanţe atenuante, după cum în concluzie au cerut schimbarea pedepsei cu moartea în munca silnică pe viaţă.

Procurorul general SĂVULESCU, foarte bine pregătit cu argumente temeinice a spulberat teza susţinută de apărare, susţinând respingerea recursurilor.

În comentările celor care au asistat s-a recunoscut că argumentele procurorului general au fost implacabile.

În ziua de 13 iulie a.c. s-a dat pronunţarea, curtea a respins recursurile ca neîntemeiate.

LOCOTENENT DE SECURITATE
(ss.) N. CONSTANTIN

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 195.

115. **1949 iulie 16, Pădurea Verde-Timişoara**. Proces-verbal încheiat cu ocazia execuţiei celor cinci condamnaţi la moarte din lotul Spiru Blănaru.

COPIE

Proces-Verbal

Astăzi anul 1949, luna iulie, ziua 16 (şaisprezece).

Noi lt. col. mag. Stănescu Simion, procuror militar şef, de pe lângă Tribunalul Militar Timişoara, asistat fiind de grefierul Stoica Nicolae, grefier de şedinţă al Tribunalului Militar Timişoara.

Având în vedere că sentinţa 1091 din 25 iunie 1949, prin care condamnaţii la moarte: SPIRU BLĂNARU, DOMĂŞNEANU PETRU, TĂNASE IOAN, PUŞCHIŢĂ PETRU zis MUTAŞCU şi MARIŢESCU ROMULUS, a rămas definitivă prin respingerea recursurilor şi cererilor de graţiere prin Decizia Nr. 1201/1949.

Astăzi data de mai sus orele 3,30 ne-am transportat la Pădurea Verde-Timişoara, poligonul de tragere, pentru a asista la executarea susnumiţilor, condamnaţi la moarte.

După ce grefierul a citit sentința în fața condamnaților și a plutonului de execuție, comandantul plutonului a ordonat escortarea condamnaților la stâlpul de execuție, legându-i cu spatele la plutonul de execuție, legați la ochi[349].

Comandantul plutonului a ordonat deschiderea focului.

Medicul legist, care se afla de față, reprezentat prin medicul închisorii Timișoara, a constatat moartea, încheind un proces-verbal separat.

La o oră după executare, am dispus înmormântarea cadavrelor fără nici o ceremonie[350].

Pentru care am încheiat prezentul proces-verbal în patru exemplare, din care unul se va trimite instanței care a dat sentința (Tribunalul Militar Timișoara), pentru a fi anexat la dosarul cauzei, un exemplar se va păstra în arhiva parchetului, un exemplar s-a luat de directorul Penitenciarului, iar un exemplar se va trimite Oficiului Stării Civile respectiv pentru înscrierea morții în registrul de starea civilă[351].

PROCUROR MILITAR ȘEF
LT. COL. MAGISTRAT
(ss) STĂNESCU SIMION

GREFIER
(ss) STOICA NICOLAE

p. conformitate
Lt. maj. de Securitate
(ss) Câmpeanu Cornel

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 49.

116. **1949 iulie 16, Timișoara**. D.R.S.P. raportează D.G.S.P. executarea partizanilor în frunte cu Spiru Blănaru.

ADEVERINȚĂ

TELEGRAMĂ
DRSP TIMIȘOARA CĂTRE DGSP BUCUREȘTI

Prezentată la .....
Transmisă de TIMIȘOARA NR: 1171 40 16/7 6

[349] În acest fel, condamnații au fost executați din spate.

[350] De regulă, partizanii uciși în luptă, cei executați și deținuții politici morți în detenție au fost îngropați în locuri secrete, în gropi comune.

[351] Toți componenții lotului Spiru Blănaru vor fi uciși. Două săptămâni mai târziu, ceilalți șapte condamnați vor fi scoși din penitenciarele în care își executau pedeapsa și asasinați din ordin, în ziua de 2 august 1949.

AVEM ONOAREA A VĂ RAPORTA CĂ ASTĂZI 16 IULIE 1949 LA ORELE 4 DIMINEAȚA A FOST EXECUTATĂ SENTINȚA ASUPRA CONDAMNAȚILOR SPIRU BLĂNARU ȘI CONSORȚII ÎN PERFECTE CONDIȚIUNI[352].

MAIOR DE SEC. MOIȘ AUREL NR. 5/2737 DIN 16 IULIE 1949.

p. conformitate

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 194.

117. **1949 august 2, Timișoara**. Actul prin care ultimii șapte condamnați din lotul Spiru Blănaru erau formal transferați de la Timișoara la Aiud. În realitate erau scoși pentru a fi asasinați.

Penitenciarul Timișoara
Nr. 10658 din 2 august 1949

Copie
EXECUTAȚI

[Către]
Penitenciarul Aiud

În conformitate cu ordinul D-lui Ministru al Afacerilor Interne Marin Jianu[353], avem onoare a vă transfera prin organele Direcției Regionale a Securității Poporului din Timișoara pe deținuții mai jos notați împreună cu dosarele cu actele condamnatoare, lot ce face parte din procesul bandei teroriste subversive:

1. Vernichescu Aurel, condamnat la muncă silnică pe viață, carcera nr. 2177;
2. Popovici Gheorghe, condamnat la muncă silnică pe viață, carcera nr. 2178;
3. Puşchiță Petre zis Liber, condamnat la 15 ani muncă silnică, carcera nr. 2179;
4. Ghimboaşă Nicolae zis Micluț, condamnat la 20 ani muncă silnică, carcera nr. 2180;
5. Şmultea Gheorghe, condamnat la 20 ani muncă silnică, carcera nr. 2181;
6. Ungureanu Teodor, condamnat la 20 ani muncă silnică, carcera nr. 2182;

---

[352] Considerăm interesantă confesiunea lui Nedelcu Grigore, adus de la Oradea la penitenciarul Timişoara, pentru a lucra în serviciul de pază:

„După două luni de armată pe Criş, m-or avansat pe funcția de locțiitor politic pe companie. Mi s-o spus că trebuie să merg pentru o mare misiune la Timişoara. Să-i păzesc pe duşmanii țării. Spiru [Blănaru] era în celulă. Tăcea... da' nici noi n-aveam voie să deschidem gura. L-am păzit trei luni. Era legat cu lanțuri şi când îl plimbam prin curte. Când s-or hotărât să-i lichideze era noapte. Or băgat o dubă, cu spatele în curtea penitenciarului. Noi am format la ordin un cordon, cu armele încărcate, armate şi îndreptate spre ei. Ni s-a ordonat să-i supraveghem la îmbarcare şi, dacă mişca vreunul, să tragem foc de armă. Erau duşmanii țării! (...) Duba a plecat şi după puțin timp s-o întors. Ei deja or fost executați la Pădurea Verde..." (Doina Magheți, Analele Sighet, nr. 7, p. 372).

[353] A fost o formalitate prin care cei şapte deținuți condamnați au fost scoşi din penitenciar pentru a fi asasinați.

7. Luminosu Gheorghe, condamnat la 10 ani î.c., carcera nr. 2183.

Vă rugăm să binevoiți a dispune să ni se confirme primirea.

Totodată avem onoare a vă face cunoscut că susnumiții sunt echipați de la acest penitenciar cu următoarele efecte: 1 veston, 1 pereche pantaloni, 1 pereche bocanci, 1 cămașă, 1 pereche izmene, 1 bonetă, pe care vă rugăm a le ridica de la susnumiți și a ni le restitui prin colet poștal.

Director
(ss.) Șt. Tomulescu

Am primit 7 (șapte) deținuți din Penitenciarul Timișoara
Lt. de Miliție[354]
(ss.) Indescifrabil

Pentru conformitate
Șeful Biroului Evidență
Locotenent (ss.) indescifrabil

- ASRI, Fond „D", dosar nr. 7 805, vol. 1, f. 11.

EPILOG
ȘAPTE ANI MAI TÂRZIU

118. **1956 aprilie 19, [București]**. Raportul Direcției Secretariat M.A.I. către ministrul Alexandru Drăghici, cu propuneri de clarificare a situației unor deținuți dispăruți după încarcerare.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Direcția Secretariat STRICT SECRET

Sunt de acord cu propunerea făcută.
(ss.) Al. Drăghici

NOTĂ-RAPORT
Nr. 133.275 din 19 aprilie 1956

MINISTRULUI AFACERILOR INTERNE
General colonel ALEXANDRU DRĂGHICI

Raportează: Șeful Direcției Secretariat M.A.I.

[354] „Transferul" s-a făcut prin organele Securității, dar semnează de primire un locotenent de Miliție.

Direcția Secretariat a primit mai multe cereri făcute de familiile unor deținuți, prin care solicită clarificarea situației acestora, întrucât nu mai știu nimic despre ei de la data arestării și până în prezent. Toate aceste scrisori au fost trimise la organele competente pentru a face cercetări, urmând să ne comunice situația prezentă a celor în cauză.

Din multiplele corespondențe făcute, atât la Direcția penitenciare, lagăre și colonii, direcțiile regionale ale Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul „C", precum și la alte organe, se constată că situația prezentă a unor deținuți arestați în perioada anilor 1948, 1949 și 1950, nu este cunoscută la arhiva ministerului, aceștia apar ca fiind condamnați la diferite termene, însă nu s-a mai putut stabili ce s-a făcut cu ei după ce au fost încarcerați[355].

Exemplu în acest sens este cazul deținutului Perifan Gheorghe, pentru care soția sa, Perifan Gh. Elena, din orașul Constanța, str. I. V. Stalin nr. 6, a făcut mai multe cereri, solicitând clarificarea situației soțului ei.

Din verificările făcute la Direcția penitenciare, lagăre și colonii, Serviciul „C", Regiunea M.A.I. Pitești și Regiunea M.A.I. Cluj, nu s-a putut stabili unde se află în prezent deținutul Perifan Gheorghe, deși s-a stabilit precis că a fost arestat în 1949 de organele Regiunii M.A.I. Constanța și condamnat de Tribunalul Militar Constanța prin sentința nr. 553/1949, la 15 ani muncă silnică pentru uneltire contra ordinei sociale[356].

Ungureanu Livia, domiciliată în Arad, str. Lenin nr. 15, ne trimite o scrisoare prin care solicită să știe dacă mai este în viață sau nu soțul său, Ungureanu Teodor, arestat în anul 1948 [corect 1949].

De asemenea, din verificările făcute, nu s-a putut stabili locul unde își execută pedeapsa de 20 ani muncă silnică dată de Tribunalul Militar Timișoara, pentru activitate subversivă[357].

Pițigoi Elena din orașul Râmnicu Sărat, str. Galici nr. 15, regiunea Ploiești, solicită prin cererea adresată tov. Președinte al Consiliului de Miniștri, să i se comunice dacă mai este în viață sau nu fiul său Pițigoi I. Ioan, arestat în anul 1949.

Verificând situația, atât la Serviciul „C", Direcția penitenciare, lagăre și colonii, precum și la Direcția regională M.A.I. Constanța, nu s-a putut stabili unde își execută cel în cauză pedeapsa de 15 ani muncă silnică dată de Tribunalul Militar Constanța, prin sentința nr. 557/949, pentru crimă de uneltire[358].

Menționăm că cereri de acest fel s-au primit mai multe și cu toate că de la primirea lor a trecut peste un an de zile, nici până în prezent nu au fost soluționate.

Cercetările făcute până în prezent au stabilit totuși că o parte din acești deținuți, a căror situație prezentă nu este cunoscută, au fost transportați în grupuri, împreună cu alți deținuți, de la un penitenciar la altul [cu „trenul morții"].

Probabil, cu ocazia transferării, încercând să evadeze, au fost executați de

---

[355] Erau oameni care nu mai existau, fiind decedați sub diferite forme, dar care continuau să apară ca deținuți în registrele penitenciarelor.

[356] A fost asasinat la 23 martie 1950.

[357] Ungureanu Teodor a fost asasinat la 2 august 1949.

[358] Pițigoi Ioan a fost asasinat la 10 martie 1950.

escortă, însă nu s-au întocmit actele legale, sau chiar dacă s-au întocmit asemenea acte, s-ar putea ca ele să fie rătăcite.

Totodată s-ar putea ca unii dintre aceştia să fi decedat în penitenciare, fără să se întocmească procesul-verbal de deces, sau chiar să fie evadaţi[359].

Întrucât această situaţie trebuie clarificată, deoarece unii dintre deţinuţii arătaţi mai sus, probabil decedaţi, apar încă în evidenţele populaţiei R.P.R. ca fiind în viaţă, iar în arhiva ministerului apar cu situaţia neclară, cât şi pentru faptul că familiile acestora, conform legilor R.P.R., trebuie anunţate pentru a-şi rezolva situaţia familiară, propunem:

Serviciul „C", împreună cu Direcţia penitenciare, lagăre şi colonii, să numească câte un lucrător cu experienţă, care să cerceteze pe teren ce s-a făcut cu deţinuţii încarceraţi în anii 1948, 1949 şi 1950 şi despre care în prezent nu se cunoaşte situaţia lor, urmând ca în termen de 30 de zile să raporteze constatările făcute.

Rog dispuneţi.

ŞEFUL DIRECŢIEI SECRETARIAT
Locot. maj., (ss.) Jura Ioan

- ASRI, Fond „D", dosar nr. 7 805, vol. 1, f. 5-6.

119. **[1957 august 14], Timişoara**. Certificat de moarte al lui Nicolae Ghimboaşe, asasinat din ordin, deşi fusese condamnat la 20 ani muncă silnică.

Republica Populară Română
Statul Popular al *oraşului Timişoara*
Starea civilă

CERTIFICAT DE MOARTE
Seria *M.C.* nr. *370616*

Numele *GHIMBOAŞE*
Prenumele *NICOLAE*
Prenumele tatălui *PETRE*
Locul naşterii *Teregova-Timişoara*
Vârsta *48* ani, Sexul *bărbătesc*
Data morţii: anul *1949* luna *august* ziua *2*[360]

[359] Argumentele cu care se încearcă a se explica aceste dispariţii ni se par puerile.

[360] Ghimboaşe Nicolae zis Micluţ era condamnat la 20 ani muncă silnică. A fost scos din penitenciarul în care îşi executa pedeapsa şi asasinat în ziua de 2 august 1949, în baza documentului nr. 117. Actul de moarte i s-a întocmit abia 8 ani mai târziu, la 14 august 1957.

Cauza morții *T.B.C. pulmonar* [sic!]
Ultimul domiciliu: localitatea *Teregova*, str. – nr. –
Moartea a fost trecută în registrul Sării civile din *Timişoara* la nr. *102* din anul – luna – ziua –
Locul morții *Timişoara*, str. *B-dul 23 august* nr. *9*
Eliberat astăzi – cu nr. –

Semnătura[361]
L.S.

- ASRI, Fond „P", dosar nr. 34 431, vol. 2, f. 149.

120. **1957 august 14, Timişoara**. Actul de moarte al lui Ghimboaşe Nicolae, întocmit la 8 ani după data asasinării.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

I. ACT DE MOARTE nr. *102* Anul - *1957* luna - *august* ziua - *14*
Sfatul popular
Orașul/Comuna - *Timişoara* Raionul - *Timişoara*
1. Locul morții Regiunea - *Timişoara* Raionul - *Timişoara*
2. Orașul (comuna) - *Timişoara* Satul –
3. Numele - *GHIMBOAŞE* **Prenumele** - *NICOLAE*
4. Numele și prenumele părinților Tata - *Petre* Mama - *Sofia*
5. Data morții Anul - *1949* luna - *august* ziua - *2* ora - *12*
6. Sexul - *bărbătesc*
7. Vârsta ani - *48* luni - *1* zile - *29*
8. Starea civilă Necăsătorit, Căsătorit, Văduv(ă), Divorțat(ă), Necunoscută
9. Locul și data nașterii Regiunea - *Timişoara* Raionul – Orașul (comuna) - *Teregova*
Satul – Anul - *1901* luna - *iunie* ziua - *3*
10. Naționalitatea - *română*
11. Cetățenia - *română*
12. Ultimul [an de] școală și clasă absolvită –
13. A fost în câmpul muncii ori a fost întreținut(ă) (de stat sau de altcineva)
A fost în câmpul muncii –
A fost întreținut(ă) (de Stat sau de altcineva) –

[361] Acest document nu este semnat, dar are aplicată ștampila: Ministerul Afacerilor Interne – Direcția Generală a Penitenciarelor și Coloniilor de Muncă. Nu are dată și număr.

14. Ocupația - *fără ocupație*

15. Denumirea și adresa întreprinderii sau instituției unde a lucrat –

16. Câți copii minori are –

17. Unde a murit - *or. Timișoara*

18. Unde a avut domiciliu stabil Regiunea - *Timișoara* Raionul – Orașul (Comuna) - *Teregova* Strada – Nr. –

19. Cauza morții stabilită prin certificatul medical prin care se constată moartea *T.B.C. Pulmonar*[362] [sic!]

20. Decedatul a fost în tratamentul medical (da, nu) –

- Primăria Municipiului Timișoara, Oficiul de stare civilă, registrul secret cu decese din anul 1957, la data de 14 august 1957.

121. **1964 decembrie 15, [București].** Tabel nominal cu deținuții politici decedați, întocmit de Serviciul „C" al Securității. Fragment în care apar cei șapte condamnați din lotul Spiru Blănaru, care au fost asasinați de Securitate la 2 august 1949.

Decretul 200/1957[363] Tabel nr. 1
CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI STRICT SECRET
SERVICIUL „C"

TABEL NOMINAL
privind deținuții decedați pentru care Direcția Generală a Penitenciarelor a făcut comunicările necesare înregistrării lor

Nr. crt.	Numele, prenumele și date de stare civilă	Durata condamnării	Data decesului	Seria certificat	Nr. moarte
[...]	REG. M.A.I. TIMIȘOARA				
124	Luminosu Gheorghe, născut la 27.7.1914 în Fădimac, fiul lui Vasile și Maria	10 ani	2.8.1949	-	-
125	Ghimboașe Nicolae, născut 3.6.1901 în Teregova-Timișoara, fiul lui Petru și Sofia	20 ani	2.8.1949	M.C.	370.616

[362] Cauza morții, pe hârtie: „T.B.C. Pulmonar". **Cauza reală a morții**, tot pe hârtie: „EXECUTAT" (vezi documentul nr. 117) și mai corect: „ASASINAT!"

[363] Decretul 200/1957 obliga Sfaturile Populare să înscrie retroactiv actele ce constatau decesele din penitenciare (*Cartea Albă a Securității*, I, p. 72).

126	Popovici Gheorghe, născut 3.7.1906 în Sângeorge-Timişoara, fiul lui Vasile şi Ana	m.s.v.	2.8.1949	M.C.	370.607
127	Puşchiţă Petru, născut 31.8.1910 în Domaşnea-Timişoara, fiul lui Ioan şi Eva	15 ani m.s.	2.8.1949	-	-
128	Şmultea Gheorghe, născut 17.3.1928 în Teregova-Timişoara, fiul lui Traian şi Elena	20 ani m.s.	2.8.1949	-	-
129	Vernichescu Aurel, născut 24.5.1898 în Vârciorova, fiul lui Martin şi Silvia. Inginer-Lugoj	m.s.v.	2.8.1949 la Timişoara 34.431 la Serv. „C" ancheta 1140-Banat	M.C.	370.620 Înreg. La Sf. Pop. Or. Timişoara sub nr. 106/1950
130 [...]	Ungureanu Teodor, născut 16.2.1913 în Petricani-Bacău, fiul lui Mihai şi Maria	20 ani m.s.	2.8.1949	M.C.	370.621

NOTĂ. Prezentul tabel a fost copiat după tabelul nominal cu nr. S/0002447 din 15.XII.1964[364] întocmit de Direcţia Generală a Penitenciarelor.

- ASRI, Fond „D", dosar nr. 7 805, vol. 1, f. 21-39.

122.

Tabel cu numele celor condamnaţi prin sentinţa nr. 1091/21.06.1949 în cazul lotului „Spiru Blănaru", executaţi sau asasinaţi de Securitate la Timişoara.

Nr. crt.	Numele şi prenumele	Condamnarea	Locul decesului	Data decesului	Ora	Diagnosticul decesului	Certificat de moarte
1	Spiru Blănaru, 30 ani	moarte prin împuşcare	Pădurea Verde	16.07.1949	4		
2	Domăşneanu Petru, 47 ani	moarte prin împuşcare	Pădurea Verde	16.07.1949	4		

[364] Cei şapte condamnaţi au fost executaţi la 2 august 1949, dar actele de deces au fost întocmite după opt ani, la 14 august 1957 şi înregistrate într-un registru secret paralel înfiinţat ad-hoc (Cotidianul „Timişoara", nr. 17 din 27 ianuarie 1993, p. 1). În tabelul nominal nr. S/0002447 din 15 decembrie 1964, întocmit de Direcţia Generală a Penitenciarelor, figurează: 7 deţinuţi decedaţi la 2 august 1949 (partizani din lotul Spiru Blănaru) şi 17 deţinuţi dobrogeni dispăruţi la Timişoara; alţi 16 deţinuţi dobrogeni au dispărut la Piteşti: 8 în ziua de 20 martie 1950 şi 8 în ziua de 23 martie 1950; la Cluj au dispărut 12 deţinuţi din lotul Dabija: 6 în ziua de 2 aprilie 1950 şi 6 în ziua de 5 aprilie 1950. Tabelul conţine în total numele a 168 deţinuţi decedaţi, dispăruţi în mod misterios. Dar numele celor care au murit în luptă cu trupele de Securitate sau ale ţăranilor împuşcaţi pe loc în satele lor nu apar nicăieri.

3	Vernichescu Aurel, 51 ani	m.s.v.	Timişoara	2.08.1949	13	insuficienţă circulatorie HTA	106/ 14.08.1957
4	Tănase Ion, 36 ani	moarte prin împuşcare	Pădurea Verde	16.07.1949	4		
5	Popovici Gheorghe, 43 ani	m.s.v.	Timişoara	2.08.1949	12	miocardită cronică	103/ 14.08.1957
6	Ungureanu Teodor, 36 ani	m.s.v.	Timişoara	2.08.1949	13	TBC pulmonar	107/ 14.08.1957
7	Şmultea Gheorghe, 21 ani	20 ani m.s.	Timişoara	2.08.1949	13	TBC pulmonar	105/ 14.08.1957
8	Puşchiţă Petre zis Liber, 38 ani	15 ani m.s.	Timişoara	2.08.1949	12	hipertensiune arterială	104/ 14.08.1957
9	Ghimboaşe Nicolae zis Micluţ, 48 ani	20 ani m.s.	Timişoara	2.08.1949	12	TBC pulmonar	102/ 14.08.1957
10	Puşchiţă Petre zis Mutaşcu, 38 ani	moarte prin împuşcare	Pădurea Verde	16.07.1949	4		
11	Mariţescu Romulus, 26 ani	moarte prin împuşcare	Pădurea Verde	16.07.1949	4		
12	Luminosu Gheorghe, 35 ani	10 ani î.c.	Timişoara	2.08.1949	10	insuficienţă cardiacă	101/ 14.08.1957

Observaţii, explicaţii, dezvăluiri

Toţi cei 12 condamnaţi din lotul „Spiru Blănaru" au fost ucişi. Nu a fost cruţat nici unul. De asemenea, remarcăm graba cu care a acţionat Securitatea. Execuţia celor 5 condamnaţi la moarte a avut loc după numai trei zile de la respingerea recursului. Restul de 7 partizani erau condamnaţi la pedepse variind între 10 ani şi m.s.v. Ei ar fi trebuit să suporte regimul de exterminare lentă din închisorile comuniste şi ar fi avut şansa de a supravieţui până la graţierea din 1964. Conducerea Securităţii a ordonat însă ca şi aceştia să fie împuşcaţi [corect asasinaţi].

Cei şapte au fost ucişi în aceeaşi zi, la 2 august 1949, în interval de trei ore. Au fost împuşcaţi în secret, moartea lor a fost trecută la „strict secret", au fost îngropaţi într-o groapă comună, într-un loc ţinut secret până astăzi, şi nu li s-au întocmit acte de deces decât opt ani de zile mai târziu, când împrejurările au silit autorităţile comuniste să intre în pseudolegalitate.

Remarcă: certificatele de moarte sunt numerotate respectând ora la care au fost asasinaţi. Cauza morţii, trecută de medic în certificatul medical, a avut scopul de a ascunde crima.

Dicționar biografic

Publicăm lista (incompletă) a persoanelor implicate în rezistența armată anticomunistă din Banat, în ordine alfabetică, după numele de familie. Am prezentat mai întâi partizanii şi pe unii conducători ai formațiilor de rezistență, apoi pe sprijinitori (favorizatori), iar la urmă uneltele represiunii (care au colaborat fie de bunăvoie, fie din constrângere). În final, sunt arătați câțiva reprezentanți ai aparatului de represiune (Siguranță, Securitate, Miliție, Comandamentul Unic Timiş, Batalioanele de Securitate, Justiție etc.).

Partizanii nu au putut fi separați pe grupuri, întrucât a existat o circulație continuă de la un grup la altul.

Datele biografice obținute (vârsta, averea, numărul copiilor etc.) sunt cele găsite în declarații sau în sentințele de condamnare, care oglindesc situația din acel moment. Există unele contradicții privind numele, data naşterii, numele părinților, locul naşterii, întrucât anchetatorii şi grefierii, în grabă, nu acordau atenția cuvenită acestor elemente. Porecla are importanță deosebită pentru identificare.

Denumirea localităților şi a județelor este cea din perioada respectivă.

A. Partizani şi conducători ai formațiilor de rezistență.

1. AMBRUŞ PETRU, medic uman, fiul lui Ion şi Iconia, născut la 9 februarie 1922 în com. Glimboca, jud. Severin, face armata cu gradul de sergent. Din iunie 1948 a condus un grup de 10 legionari înarmați, care a acționat în nordul județului Severin, în zona Zerveşti, Oțelu Roşu, Nădrag. A fost înarmat cu un automat Orița şi un pistol Browning. Arestat la 7 decembrie 1950, a fost condamnat la 7 ani î.c. prin sentința nr. 688 din 4 mai 1951.

2. ANCATEU IGNAT zis Ciorapu, fiul lui Ion şi Etelca, născut la 6 august 1918, în com. Cil, județul Arad. Membru al P.N.Ț.-Maniu, apoi în Mişcarea Legionară în 1940-1941 şi revine în P.N.Ț.-Maniu până în iulie 1947. A acționat în județul Arad dar şi în Banat, în județul Caraş. Condamnat de T.M. Timişoara, prin sentința nr. 192/1952, la 8 ani î.c., ca membru în organizația condusă de Gligor Cantemir. Liberat de la Periprava la 20 septembrie 1960. In alte documente apare cu numele Igna Ancateu, ucis în luptă lângă comuna Prigor, județul Caraş, la 14 septembrie 1950.

3. ANCULIA MOISE, plugar din Teregova, apolitic, membru al organizației conduse de Ionescu Gheorghe. Arestat şi anchetat la postul de jandarmi în noaptea de 12/13 ianuarie 1949, a fost eliberat prin forța armelor, se alătură partizanilor şi ia parte la lupta de la Pietrele Albe. A fost condamnat la 15 ani t.g.

4. ANCULIA PETRU zis MILOI, plugar din Teregova, născut în 1911, servitor la Pretură. A participat la atacul împotriva postului de jandarmi din Teregova, în noaptea de 12/13 ianuarie 1949. A căzut la Pietrele Albe, în luptă cu

trupele de Securitate, asigurând retragerea partizanilor conduşi de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru, în ziua de 22 februarie 1949. Securitatea i-a expus cadavrul în faţa primăriei din Teregova, apoi l-a aruncat într-o groapă comună.

5. ANCULIA ROMULUS zis MILOI, născut la 11 septembrie 1905 în comuna Teregova, fiul lui Petru şi Ana, studii 4 clase primare, căsătorit, are 4 copii, avere 4 lanţuri de pământ. A fost om de serviciu la primărie şi activează ca legionar în anii 1947 şi 1948. La 3 ianuarie 1949 depune jurământ şi se încadrează în organizaţia lui Ionescu Gheorghe. La 16 ianuarie se alătură grupului din munţi, iar la 22 februarie participă la lupta de la Pietrele Albe, după care fuge în zona Poieni. Capturat la 16 martie 1949, este condamnat la 10 ani de muncă silnică şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 49 din 19 ianuarie 1950.

6. ARMAŞ NISTOR zis GARBIN, din com. Cornereva, jud. Severin, membru al grupului comandat de colonelul Uţă. A dezarmat şi a bătut nişte jandarmi. A fost grav rănit în ziua de 7 martie 1949 când, în urma unei trădări, adăpostul în care se afla împreună cu Horia Izbaşa a fost atacat de două plutoane de Securitate. A fost condamnat prin sentinţa nr. 1782 /1949 a T.M. Timişoara.

7. ARTINESCU PETRU zis TICĂ, născut la 11 iunie 1923 în com. Mehadia, fiul lui Gheorghe şi Stana, studii 7 clase primare, profesia zidar, cu serviciul militar satisfăcut la Regimentul 17 Infanterie Lugoj. A fost condamnat pentru dezertare din armată şi furt. Fost legionar şi simpatizant manist. S-a bătut cu doi ostaşi sovietici şi cu jandarmii (1946). Prieten cu legionarul Cristescu Gheorghe din Plugova, a făcut parte din grupul condus de comandorul Domăşneanu. După capturarea acestuia, a rămas împreună cu Cristescu până în toamna anului 1949. Trădaţi, sunt prinşi în bordeiul în care se adăposteau şi asasinaţi la 29 noiembrie 1950.

8. BADERCA IANCU, tânăr plugar, născut în comuna Mehadica la 8 aprilie 1928. Începând din toamna anului 1948 este favorizator al partizanilor, iar din ianuarie 1949 membru al grupului de partizani condus de colonelul Uţă. Scapă din încercuire în noaptea de 7/8 februarie 1949 şi intră în continuare în grupul condus de Dumitru Mutaşcu. Condamnat de T.M. Timişoara, prin sentinţa din 12 martie 1953, la moarte prin împuşcare şi confiscarea averii, a fost executat la Caransebeş, la 13 august 1953.

9. BADERCA IOSIF, născut în 1929, fiul lui Mihai şi Ana, este frate cu Baderca Iancu. Studii 7 clase primare. A fost partizan al colonelului Uţă începând din 27 decembrie 1948. În 1949, împreună cu fratele său, l-a rănit pe Gherghinescu Ion, membru al PMR şi în conducerea Sfatului Popular comunal, care se purta abuziv cu ţăranii. A fost prins la 14 martie 1950 şi condamnat la 12 ani închisoare de T.M. Timişoara, prin sentinţa nr.720 din 5 august 1950. A trecut prin Gherla, mina de plumb de la Valea Nistrului şi Aiud.

10. BALICA GHEORGHE, plugar, născut în comuna Văliug, la 23 aprilie 1931. În luna mai 1951 s-a încadrat în grupul condus de Mutaşcu Dumitru. Arestat la 10 noiembrie 1952, a fost condamnat de T.M. Timişoara, prin sentinţa din 12 martie 1953, la moarte prin împuşcare şi confiscarea averii. Executat la Caransebeş, la 13 august 1953.

11. BANDA ION zis MEILESCU, născut în 1909 în com. Rusca-Teregova, jud. Severin, agricultor. Are un fiu, Ion, născut în 1929. A fost pe frontul din Rusia. Fiind urmărit de comunişti, stă ascuns prin păduri din 1947 până în 1962, pe la sălaşe înarmat. Solicitat de grupul de partizani din Domaşnea, l-a convins pe colonelul Uţă să ia conducerea acestui grup. Doi indivizi din Cornereva au devenit agenţi ai Securităţii, singurii autorizaţi să pască oile în zonă, cu condiţia de a depista locul unde se ascunde Banda. În 1962, acesta este prins de cei doi şi ucis, iar capul său a fost dus ca dovadă la Securitatea Timişoara. Vreme de 15 ani a fost partizan solitar, ultimul partizan din România.

12. BAŞA MARTIN zis DAIA, fiul lui Petru şi Sofia, născut la 2 martie 1928 în comuna Soceni, judeţul Caraş. Studii două clase primare, agricultor, cu serviciul militar satisfăcut, căsătorit, având un copil. Încadrat în grupul condus de Lascu Ion zis Chera, participă la atacarea şi dezarmarea postului de jandarmi Soceni şi la jefuirea unor cooperative săteşti, apoi la distrugerea unor lozinci în comuna Poiana. A luat contact cu Aurel Vernichescu în comuna Bolvaşniţa. Acesta îl trimite la Timişoara, unde discută cu Ion Tănase posibilitatea unor acţiuni comune, sub comanda colonelului Uţă. Prin sentinţa nr. 1361/1949 a T.M. Timişoara este condamnat în lipsă la 20 de ani muncă silnică pentru crimă de răzvrătire, port ilegal de armă şi împuşcarea a doi muncitori, consăteni. Arestat la 20 martie 1949, este condamnat din nou, prin sentinţa nr. 1716 din 21 noiembrie 1949, la 25 ani m.s. şi confiscarea averii pentru crima de uneltire şi 10 ani î.c. pentru delictul de deţinere ilegală de armament. Trimis în închisoarea Piteşti, moare la 18 mai 1950, în vârstă de 22 ani.

13. BĂCILĂ ION, fiul lui Gheorghe şi Ana, născut la 13 februarie 1907 în com. Globurău, jud. Severin, plugar, căsătorit, are trei copii, serv. militar satisfăcut la Reg. 17 Inf. Lugoj. Membru al grupului condus de comandorul Domăşneanu, pe care îl trădează. Martor al acuzării la proces împotriva comandorului Domăşneanu, Petru Puşchiţă şi Gheorghe Luminosu.

14. BĂEŞU PAVEL. Partizan în grupul colonelului Uţă.

15. BĂLĂNESCU NICOLAE, legionar paraşutat din Germania în decembrie 1944. Prieten cu Verca Filon. A fost şeful Regionalei legionare Timişoara. Arestat şi liberat în 1945. Arestat din nou în 1947, este anchetat de chestorul Aurel Moiş. Evadează împreună cu Filon Verca, dar este prins în 1948 şi condamnat.

16. BEJ TEODOR, vârsta 27 ani, diacon din Aradu Nou. Şeful unui lot de 33 legionari condamnaţi prin sentinţa nr. 151 din 25 ianuarie 1949. A fost condamnat la 15 ani muncă silnică pentru crima de uneltire, de T.M. Timişoara.

17. BEJAN PETRU zis PETRICĂ, fiul lui Tihon şi Elisabeta, născut la 3 mai 1928 în com. Chistelniţa, jud. Orhei, de naţionalitate şi cetăţenie română, studii 8 clase liceu şi un an de facultate, funcţionar, necăsătorit, domiciliat în com. Rodna Veche, jud. Năsăud. În 1949 intenţionează să treacă frontiera în Iugoslavia, apoi rămâne în grupul condus de Gheorghe Ionescu -Valuşescu. Arestat la 1 octombrie 1950, este condamnat la 3 ani î.c. prin sentinţa nr. 688 din 4 mai 1951.

18. BELINȚAN IOAN, fiul lui Ştefan şi Elena, născut la 15 august 1900 în com. Vălcani, jud. Timiş-Torontal. Studii 6 clase primare şi 4 profesionale, mecanic la CFR, membru al PMR, căsătorit, are doi copii. Membru al organizației național-creştine „Partizanii României Mari" din Timişoara. Arestat la 22 august 1951, este condamnat de T.M. Timişoara la 10 ani temniță grea, prin sentința nr. 1225 din 22 decembrie 1951.

19. BERBECARU STELIAN, fiul lui Gheorghe şi Smaranda, născut la 23 aprilie 1926 în comuna Pătârlagele, județul Buzău. Colonelul Uță l-a verificat înainte de a-l primi în grupul său. La 30 ianuarie 1950 grupul este trădat, dar scapă din încercuire. I-au degerat degetele de la picioare şi mergea greu. In primăvara anului 1950 a fost prins într-un sălaş de lângă Cornereva, a fost condamnat la moarte în lotul Moacă Petru şi executat la 7 iulie 1951.

20. BERZESCU IOVAN, plugar din Teregova, născut la 20 aprilie 1911, membru al grupului de partizani condus de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru. Apolitic. A fost împuşcat mortal în ziua de 12 martie 1949, în poiana Bradu Moşului, unde 5 partizani au fost atacați de Compania 3-a din Batalionul 5 Securitate.

21. BISERICOSU VICTOR, fiul lui Constantin şi Elena, născut la 1 decembrie 1927 în com. Cloşani, jud. Mehedinți, necăsătorit. Membru al grupului condus de ing. Vernichescu Aurel. Arestat la 18 martie 1949, a fost condamnat la 8 ani de închisoare.

22. BLAJ DORU VIOREL, vârsta 31 ani, fiul lui Nicolae şi Magdalena, profesor, domiciliat la şcoala elementară din Anina, jud. Caraş. Conducător al unui grup de partizani țărăniști, în 1948, îşi uneşte forțele cu gruparea legionară condusă de fratele său, Teodor Traian Blaj. Arestat la 18 octombrie 1948, a fost judecat într-un lot de 79 inculpați şi condamnat la 12 ani muncă silnică, prin sentința nr. 1092 din 27 iunie 1949.

23. BLAJ TEODOR TRAIAN, fiul lui Nicolae şi Magdalena, născut la 15 octombrie 1909 în com. Călina. Stabilit în Oravița, este condamnat în 17 aprilie 1941 pentru participare la rebeliunea legionară. Conducător al unui grup înarmat de legionari, în 1948, îşi uneşte forțele cu gruparea țărănistă condusă de fratele său, Doru Viorel, în scopul eliberării oraşului Oravița. Arestat la 16 octombrie 1948, este judecat în fruntea unui lot de 79 inculpați şi condamnat de T.M. Timişoara la 15 ani muncă silnică, prin sentința nr. 1092 din 27 iunie 1949.

24. BLĂNARU SPIRU, fiul lui Gheorghe şi Melania, născut la 23 iunie 1919 în com. Crăieşti, jud. Tecuci. Profesia avocat, domiciliat în com. Domaşnea, jud. Severin. Căsătorit, are un copil. Face armata cu gradul de fruntaş T.R. Legionar. În 1948 se retrage în munți şi constituie un grup de partizani anticomuniști, care luptă alături de partizanii din Teregova conduşi de Ionescu Gheorghe. Prins prin trădare în zona Feneş, la 12 martie 1949, este condamnat la moarte prin împuşcare şi confiscarea averii, prin sentința nr. 1091 din 21 iunie 1949 a T.M. Timişoara. Este executat la 16 iulie 1949 pe poligonul de tragere din Pădurea Verde.

25. BRAHONSCHI GHEORGHE, inginer, şeful unui lot de 30 de studenţi legionari, condamnaţi de T.M. Timişoara pentru crima de uneltire, prin sentinţa nr. 520 din 4 aprilie 1949.

26. BUDU MOISE din com. Domaşnea. A participat alături de partizanii din grupul Uţă la pânda pentru prinderea maiorului de securitate Kling care le arestase familiile.

27. BUDU PETRU. Partizan în grupul comandat de colonelul Uţă.

28. CARAGEA NICOLAE, fiul lui Nicolae şi Iustina, născut în com. Ciclova Română, jud. Caraş, la 16 decembrie 1922. Studii: 8 clase la un liceu industrial. Subofiţer de rezervă. Nu a făcut politică. La finele anului 1946 a intrat în organizaţia legionară condusă de Nicolae Popovici şi dispare de la domiciliu la 12 iulie 1948, când a fost descoperită organizaţia.

29. CARAIBOT ION zis CIOVICĂ, fiul lui Ion şi Fira, născut la 1 aprilie 1921 în Luncaviţa, jud. Severin, căsătorit, fără copii, fierar de meserie, cu serviciul militar satisfăcut la Regimentul 2 Grăniceri, studii 4 clase primare, apolitic. Fiind urmărit de autorităţi, se încadrează în grupul colonelului Uţă în anul 1948, ca să nu fie arestat. A murit în luptă, în iunie 1952.

30. CARAIMAN ION, cojocar din com. Feneş. A făcut parte din grupul de partizani condus de colonelul Uţă, apoi din grupul lui Spiru Blănaru, pe care-l însoţeşte. Împuşcat de Securitate, la Feneş, la 12 martie 1949.

31. CAREBA MIHĂILĂ, plugar din comuna Mehadica. A fost ucis în luptă cu trupele de securitate, în noaptea de 7/8 februarie 1949, în sălaşul proprietatea sa.

32. CHIRCĂ CEZAR, vârsta 40 ani, fost plutonier major, îndepărtat din armată, devenit muncitor necalificat, domiciliat în Timişoara, cartierul Freidorf. Membru al organizaţiei naţional-creştine condusă de Ion Tănase. Arestat la 21 martie 1949, este condamnat la 9 ani temniţă grea şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1760 din 8 decembrie 1949 a T.M. Timişoara.

33. CHIRILĂ ION, vârsta 40 ani, plugar, domiciliat în com. Ciuchici, jud. Caraş. Legionar, paraşutat în decembrie 1944, din Germania, în jud. Hunedoara. A avut legături cu Nicolae Bălănescu, Filon Verca şi Nicolae Popovici, conducători legionari din Banat. Arestat la 19 noiembrie 1948, este condamnat la 15 ani muncă silnică, ca şef al unui lot de 22 inculpaţi, prin sentinţa nr. 1305 din 8 august 1949.

34. CIMPOCA IACOB zis RÂNE, fiul lui Ilie şi Ana, născut la 18 mai 1917 în com. Teregova, jud. Severin, studii 4 clase primare, agricultor, avere 9 iugăre pământ, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 96 Infanterie Caransebeş cu gradul de sergent. Membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu, ia parte la atacul asupra postului de jandarmi Teregova şi la lupta de la Pietrele Albe. A fost condamnat la 20 ani temniţă grea.

35. CIURICĂ NICOLAE, născut la 3 februarie 1931, în satul Titerleşti - Baia de Aramă, judeţul Mehedinţi, fiul lui Ion şi Frosina, studii gimnaziul industrial secţia tâmplărie. In vara anului 1948 depune jurământul de fidelitate în faţa colonelului Uţă şi timp de un an are rolul de curier. In vara anului 1949 este primit în grupul de partizani şi până la 22 aprilie 1954, când a fost capturat, a scăpat de 8

ori din ambuscadele Securității. Condamnat la 25 ani muncă silnică, trece prin Securitățile Timişoara şi Craiova, Jilava, mina Baia Sprie, şi Gherla. Liberat la 30 iulie 1964, după 10 ani, 3 luni şi 8 zile de detenție.

36. COJOCARU ILIE, fiul lui Nicolae şi Oprița, născut în 1901 în comuna Teregova, căsătorit, are patru copii. Membru al grupului condus de Spiru Blănaru.

37. COMAN RADU, maior deblocat, originar din Caransebeş. În Ianuarie 1949 conducea gruparea intitulată „Partizanii regelui Mihai", care avea 24 de membri şi acționa în zona Mehadica, Verendin, Luncavița.

38. COPĂCEANU ROMULUS, fiul lui Romulus şi Livia, născut la 21 mai 1924 în Reşița, jud. Caraş, student la Facultatea de Medicină din Cluj, domiciliat în com. Teregova. Membru al organizației legionare şi al grupului condus de Gheorghe Ionescu. Condamnat în lipsă la 23 aprilie 1949, la 7 ani. Arestat la 31 octombrie 1950, în com. Bocşa Română, jud. Caraş. Condamnat de T.M. Timişoara la 6 ani î.c. prin sentința nr. 688 din 4 mai 1951. Liberat din Aiud la 18 septembrie 1956.

39. CREȚU NICOLAE. Este conducătorul unui grup de trei partizani care acționează în zona Făget, Margina, Gladna-Română, din jud. Severin (Munții Poiana Ruscăi).

40. CRISTESCU GHEORGHE zis GOGU, zis DOIA, tâmplar, născut în com. Plugova, jud. Severin, în 1911. Legionar, a fost în lagăr cu comuniştii Dej, Stoica, Teohari Georgescu la Caransebeş, în timpul lui Antonescu. A avut doi fii, Cornel şi Gheorghe. S-a distins pe frontul din Rusia, fiind sergent în Regimentul 42 Artilerie Lugoj. A fost rănit şi decorat cu Crucea de Fier, Bărbăție şi Credință şi Virtutea Militară. Ca legionar, după 1945 a fost şeful sectorului 2 din plasa Oravița. A trimis o mitralieră germană colonelului Uță iar el, urmărit de comunişti, fuge de acasă şi intră în grupul partizanilor lui Blănaru şi Domăşneanu. Familia lui este hărțuită, arestată, torturată, batjocorită. In primăvara anului 1949 era împreună cu Artinescu Petru, purta barbă mare şi avea un automat Deimler, grenade şi pistolet. Toamna şi-au construit bordei în pădurile Mehadiei, pentru a ierna. Trădați, au fost prinşi şi torturați. Au dispărut, fără a fi condamnați (au fost asasinați). Certificatul de moarte eliberat de Consiliul Orăşenesc Lugoj este datat 29 noiembrie 1950, iar la cauza morții este trasă linie. Avea vârsta de 39 de ani.

41. CRISTESCU GHEORGHE zis GALEA, plugar din com. Domaşnea. Era invalid de război. A participat alături de partizanii colonelului Uță la pânda pentru prinderea maiorului Kling care le arestase familiile. In urma trădării grupului, moare în luptă, la 30 ianuarie 1950.

42. CRISTESCU ILIE zis VOICA, din com. Domaşnea, jud. Severin. Legionar. Partizan din grupul condus de colonelul Ion Uță, a fost ucis în lupta cu trupele de securitate, în noaptea de 7/8 februarie 1949.

43. CRISTESCU TUDOR zis FILIPESCU din com. Domaşnea, fiul lui Petru şi Ana, născut la 15 mai 1916. Studii 6 clase primare, serviciul militar satisfăcut la Reg. 96 Inf. Caransebeş, căsătorit, are un copil. A participat împreună cu partizanii din grupul Uță la pânda pentru prinderea maiorului de securitate Kling care le arestase familiile. Arestat la 17 februarie 1949, a fost condamnat la 8 ani î.c.

44. CRISTOI NICOLAE zis LEU, fiul lui Nicolae şi Stana, născut la 6 martie 1902 în comuna Petroşniţa. Fiind sărac, devine tăbăcar şi deschide atelier în Caransebeş. Studii 4 clase primare. Face armata la Regimentul 42 Artilerie Lugoj. Fiind legionar, s-a încadrat în grupul lui Blănaru. Din 24 noiembrie 1948 trece sub comanda lui Domăşneanu, iar după 8 februarie 1949 îşi formează propriul său grup şi luptă alături de Zoica Dimitrie şi Nimu Francisc în Munţii Ţarcului. A fost capturat de căpitanul de securitate Duţă Gheorghe, la 16 aprilie 1953. Judecat ca şef de lot la 10 mai 1954, a fost condamnat la 20 ani muncă silnică, trece prin Aiud şi Gherla şi este pus în libertate în baza decretului 311/1964.

45. CURESCU VICTOR zis GUDULEA, plugar, născut în 1925 în comuna Verendin. Membru al grupului de partizani condus de col. Uţă, iar după 8 februarie 1949 a intrat în componenţa grupului condus de Dumitru Mutaşcu. A fost trădat de socrul lui. Arestat la 27 august 1952, în com. Verendin, este condamnat de T.M. Timişoara prin sentinţa din 12 martie 1953 la moarte prin împuşcare şi confiscarea averii. Executat la Caransebeş, la 13 august 1953.

46. DAIAN GHEORGHE, zis CIOCOLABĂ, fiul lui Teodor şi Ana, născut la 3 mai 1914 în com. Sânnicolau Mare, jud. Timiş-Torontal. Studii 6 clase primare, căsătorit, are 4 copii. Urmărit de autorităţi, se înarmează şi dispare de acasă în luna februarie 1949. Se asociază cu alţi 4 fugari. Arestat la 4 mai 1951, este condamnat de T.M. Timişoara la 20 ani muncă silnică, prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951.

47. DAMINESCU EMIL zis Subescu, fiul lui Constantin şi Anisia, născut la 17 martie 1900 în com. Remetea Lungă, jud. Timiş-Torontal. Studii 2 clase secundare, căsătorit, are 2 copii, agricultor. Gazdă a lui Ion Târziu, are legături cu grupul condus de Duma Vasile. Înarmat cu un automat Orița, fugar. Arestat la 22 august 1951, este condamnat la 8 ani î.c., prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951.

48. DANCEA ILIE, fiul lui Vasile şi Iustina, născut la 8 octombrie 1923 în com. Ciclova Română, jud. Caraş. Studii 4 clase primare, gradul soldat. Încadrat în organizaţia condusă de Nicolae Popovici la sfârşitul anului 1946. Dispărut de acasă la 12 iulie 1948, când a fost descoperită organizaţia.

49. DINCĂ RADU, fiul lui Ion şi Ecaterina, născut la 9 martie 1916 în comuna Glăvile, jud. Vâlcea, cu domiciliul la arestare în Timişoara. Membru al P.N.Ţ.-Maniu din 1945, este urmărit după alegerile din 1946 şi ia calea codrului în 1947. Luptă alături de Lungana, Luţă, Işfănuţ, Mutaşcu, Berbecaru, fraţii Duicu, dar şi de unul singur. Participă la ciocnirile de la Bozovici şi Berzasca. După arestarea celor 3 fraţi ai săi, Alexandru, Gheorghe şi Ion, este trădat de soţie şi prins în Pădurea Verde de la Timişoara, în ziua de 7 iunie 1950. După un an şi jumătate de anchetă la Securităţile din Craiova, Râmnicu Vâlcea şi Timişoara, este condamnat la 20 ani muncă silnică şi confiscarea averii. Trece prin Jilava, Aiud, Gherla, Valea Nistrului, Oradea, Râmnicu Sărat şi Galaţi. Liberat la 22 iunie 1964, bolnav de plămâni, este rearestat la 24 martie 1988 pentru o scrisoare trimisă patriarhului Teoctist.

50. DOMĂŞNEANU PETRU, fiul lui Petru şi Dragalina, născut la 24 septembrie 1902 în com. Iablaniţa, promoţia 1926 ofiţeri de Aviaţie, activ până la 1 iunie 1938 când, în urma unui accident cu avionul, rămâne infirm şi este trecut în

rezervă cu gradul de maior. În 1948 se retrage în munți și ia comanda unui grup de legionari. Trădat și arestat în noaptea de 7/8 februarie1949, a fost condamnat la moarte prin împușcare prin sentința nr. 1091 pronunțată de T.M. Timișoara la 25 iunie 1949. A fost executat la 16 iulie 1949 în Pădurea Verde.

51. DORAN NICOLAE. Comisar ajutor la Serviciul Județean de Siguranță Caraș din Oravița. În anul 1948 fuge în munți împreună cu Nicolae Popovici și organizează un grup înarmat de legionari, semnalat în anul 1950 în zona comunelor Ciclova Română, Ilidia și Slatina Nera din jud. Caraș.

52. DRĂGAN ȘTEFAN, născut la 21 septembrie 1909 în comuna Zorlențu Mare, jud. Caraș, fiul lui Gheorghe și Persida. Studii 3 clase primare, țăran sărac (avere 1,5 lanțuri de pământ). Căsătorit, are doi copii. Ca partizan, s-a asociat cu dr. Vucu Liviu din iarna 1948/1949 până la arestare (5/6 decembrie 1952). Era înarmat cu un automat PPS, un pistolet și două grenade. Prin sentința nr.68 / 12 martie 1953, T.M. Timișoara l-a condamnat la 25 ani muncă silnică. A urmat o anchetă suplimentară, după care va fi condamnat la moarte prin sentința nr. 772/11 iunie 1959 de T.M. Cluj și va fi executat în penitenciarul Arad, la 29 septembrie 1959, împreună cu Beg, Bugariu și Cioca.

53. DUICU ION zis BOIERU, din com. Domașnea, jud. Severin, născut în 1918. S-a întors invalid de pe Frontul de Răsărit. Împreună cu frații săi, Nistor, Petru și Samoilă, inițiază un grup de rezistență armată și convinge pe colonelul Uță ca să preia conducerea grupului. Moare în luptă cu trupele de securitate la 30 ianuarie 1950.

54. DUICU ION zis UJEI, născut în Cornereva la 12 octombrie 1928, fiul lui Martin și Ana, plugar analfabet, fără avere, căsătorit cu Stana Voican, are un băiat. Talia 174, nas mare, gura mică, ochii căprui, părul castaniu, mustața [o] rade. Armata nesatisfăcută, apolitic. Încadrat în grupul Uță la 27 noiembrie 1948, cu armă ZB și 15 cartușe. Arestat la 11 ianuarie 1949, este condamnat la 12 ani temniță grea prin sentința nr.1782 din 13 decembrie 1949 a T.M. Timișoara, președinte M. Ștefănescu. Trece prin penitenciarul Timișoara (1949), Caransebeș, Nistru (1952), Baia Sprie (1955), bolnav de hepatită, Aiud, Gherla (1956), Văcărești (1957), Jilava (1958), Salcia, Periprava (1959), Grind, Ostrov, Stoenești (1960), operat de chist hidatic de două ori, inapt de muncă (1960). Are la dosar 14 rapoarte pentru indisciplină. Liberat la 4 ianuarie 1961.

55. DUICU NISTOR zis BOIERU, din com. Domașnea, jud. Severin, născut în 1920, frate cu Petre Duicu, Ioń și Samoilă. Membru al grupului condus de colonelul Uță până la 8 februarie 1949, apoi intră în grupul refăcut după moartea colonelului. Trădat, a fost împușcat mortal în comuna Verendin, la 27 august 1952.

56. DUICU PETRU zis BOIERU, din com. Domașnea, jud. Severin, născut în 1927, frate cu Nistor Duicu, Ion și Samoilă. Încadrat în grupul condus de col. Uță, a fost capturat la 30 ianuarie 1950 și condamnat la 25 ani muncă silnică. S-a liberat în 1964.

57. DUMITRESCU ȘTEFAN, vârsta 41 ani, comerciant din Orșova, jud. Severin, legionar, arestat la 16 septembrie 1948, condamnat de T.M. Timișoara, prin sentința nr. 346 din 3 martie 1949 la 10 ani muncă silnică.

58. DURCĂ MIHAIL, fierar, evadat din penitenciarul Caransebeş în noaptea de 15/16 decembrie 1948, unde era condamnat la 10 ani muncă silnică şi devine partizan. Este ucis în ziua de 16 februarie 1949, într-o casă din com. Valea Mare, jud. Severin, după ce rezistă o noapte întreagă la asalturile miliţienilor, alături de Lascu Ion (Chera).

59. ERIMESCU (IRIMESCU) PANTELIMON, ţăran din Luncaviţa, partizan din grupul condus de colonelul Uţă. A căzut în luptă cu trupele de securitate în noaptea de 7/8 februarie 1949.

60. GHIMBOAŞĂ IANCU zis MICLUŢ, fiul lui Petru şi Sofia, născut la 30 ianuarie 1894, în com. Teregova, jud. Severin, studii 4 clase primare, plugar, are 3 copii, avere 25 lanţuri de pământ. Membru al grupului Gh. Ionescu. S-a predat de bunăvoie în noaptea de 30 septembrie/1 octombrie 1950, predând şi pe Gheorghe Ionescu. Arestat la 1 octombrie 1950, este condamnat la 10 ani temniţă grea prin sentinţa nr. 688 din 4 mai 1951.

61. GHIMBOAŞĂ ILIE zis COVACI, fierar, membru al grupului condus de Ionescu Gheorghe, este arestat la 15 noiembrie 1949 şi condamnat la 15 ani muncă silnică.

62. GHIMBOAŞĂ NICOLAE zis MICLUŢ, fiul lui Petre şi Sofia, născut la 3 iunie 1901 în com. Teregova, jud. Severin, agricultor. Face parte din grupul de partizani condus de Gheorghe Ionescu. Prins la 22 februarie 1949, după lupta de la Pietrele Albe, este condamnat la 20 ani muncă silnică prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949. Cu toate acestea, este scos din penitenciar şi asasinat la 2 august 1949, din ordin verbal. Este frate cu Iancu şi văr cu Ilie.

63. GLIGOR CANTEMIR, fiul lui Alexandru şi Eva, născut la 7 decembrie 1915 în com. Gurahonţ, jud. Arad, contabil. Legionar din 1936, participă la rebeliunea din ianuarie 1941, fuge în Germania, de unde revine în decembrie 1944, paraşutat în Munţii Zarandului. Preia conducerea organizaţiei din jud. Arad. Condamnat la 20 ani muncă silnică, în lipsă, prin sentinţa nr. 151 din 25 ianuarie 1949, apoi la 25 ani muncă silnică prin sentinţa nr. 1650 din 24 octombrie 1949 a T.M. Timişoara.

64. GROZĂVESCU DRAGU zis GHICA, fiul lui Gheorghe şi Sanda, născut în 1881 în com. Globu-Craiovei, domiciliat în Caransebeş, studii 3 clase primare, avere 5 iugăre de pământ, legionar. A făcut parte din grupul condus de Blănaru Spiru, iar după 24 noiembrie 1948 din grupul lui Domăşneanu. Arestat în noaptea de 7/8 februarie 1949, a fost condamnat la 7 ani de î.c.

65. GROZĂVESCU ION (IANAŞ) zis PÂRVU, născut la 11 februarie 1902 în com. Teregova, jud. Severin. Apolitic, a făcut parte din grupul condus de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru. Martor al acuzării împotriva lui Petre Puşchiţă zis Liber, deşi era arestat, după care a fost condamnat la 25 ani muncă silnică.

66. GROZĂVESCU DRAGU PETRE, activist legionar din Caransebeş. A făcut parte din grupul de partizani condus de Spiru Blănaru, iar în noiembrie 1948 a trecut sub comanda lui Domăşneanu. A fost capturat în noaptea de 7/8 februarie 1949.

67. GROZĂVESCU PETRU zis MĂRAN, fiul lui Alimpie şi Elisabeta, născut la 16 aprilie 1914 în com. Teregova, jud. Severin. Studii 2 clase secundare, cu armata nesatisfăcută, căsătorit, având 5 copii, avere 6 ha pământ, fost primar legionar. Membru al organizaţiei conduse de Gheorghe Ionescu. Fugar. Arestat la 23 iulie 1950, a fost condamnat la 10 ani î.c. prin sentinţa nr. 688 din 4 mai 1951.

68. GUJBĂ DUMITRU, vârsta 44 ani, plutonier major de jandarmi, armurier, deblocat în 1945, domiciliat în Timişoara. Membru al organizaţiei naţional-creştine condusă de Ion Tănase, colaborează la redactarea şi multiplicarea manifestului şi la procurarea de armament. Arestat la 18 martie 1949, este condamnat la 8 ani temniţă grea şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1760 din 8 decembrie 1949. Dus la Canal, în lagărul Peninsula, ajunge prim brigadier, funcţie în care se opune (tacit) celor care voiau să impună reeducarea prin violenţă.

69. HANDA DUMITRU, fiul lui Nicolae şi Ana, născut la 9 mai 1929 în com. Prigor, jud. Caraş. Studii 7 clase primare, agricultor. Nu a făcut politică. S-a încadrat în U.T.M. Găzduieşte pe Ancateu Igna(t) şi fug împreună la 10 aprilie 1949.

70. HLÖBEL IOSIF, vârsta 24 ani, din com. Scăiuş, jud. Severin, partizan asociat cu dr. Vucu, apoi cu Beg Ion. Este ucis în ziua de 20 august 1953, în luptă cu trupele de securitate.

71. HOREANU CONSTANTIN, fiul lui Gheorghe şi Maria, născut la 18 martie 1914 în com. Hudeşti, jud. Dorohoi, căsătorit, are trei copii, domiciliat în com. Freidorf, jud. Timiş-Torontal. Membru al grupului condus de Aurel Vernichescu, la proces este martor al acuzării împotriva lui Vernichescu, Tănase şi Gheorghe Popovici, apoi este şi el condamnat.

72. HORESCU ANA (căsătorită OLTEANU), fiica lui Nicolae şi Maria Horescu din Domaşnea, născută în 1926. Absolventă a liceului Iulia Haşdeu din Lugoj, studentă la Istorie-Geografie la Cluj. A făcut parte din Frăţiile de Cruce. Era cumnată cu Spiru Blănaru (el era căsătorit cu Maria Horescu, sora ei). Fiind urmăriţi de autorităţile comuniste, Ana şi tatăl ei s-au alăturat grupului condus de Spiru Blănaru. Arestată în martie 1949, a fost condamnată în 1950 la 7 ani de î.c.

73. HORESCU NICOLAE, plugar din com. Domaşnea, jud. Severin, legionar, socrul lui Spiru Blănaru. A făcut parte din grupul de partizani condus de ginerele său. Arestat în martie 1949, a fost condamnat la 8 ani t.g.

74. ILIESCU ION, zis TRAIA, fiul lui Lazăr şi Victoria, născut la 24 iunie 1923 în com. Cuptoare, jud. Severin. Licenţiat în Teologie, profesor de limba română, armata la Regimentul 94 Infanterie Orşova. Legionar, domiciliat în com. Cuptoare, jud. Severin, a avut legături cu grupul 72 F.D.C., cu Teodor Roman din Timişoara şi Spiru Blănaru, în clandestinitate. Arestat la 7 noiembrie 1950, în com. Cuptoare, a fost condamnat la 8 ani î.c. prin sentinţa nr. 688 din 4 mai 1951.

75. ION CONSTANTIN. Şeful Regionalei legionare Timişoara, arestat în decembrie 1948.

76. IONESCU ARCADIE zis FIU, fiul lui Demian şi Eva, născut la 23 octombrie 1908, a fost conducătorul grupării din com. Igriş, jud. Timiş-Torontal, a organizaţiei naţional-creştine de luptă împotriva comunismului „Partizanii României

Mari", înființată de Ion Tănase. Arestat la 19 august 1951 în com. Igriș, este condamnat la 9 ani temniță grea prin sentința nr. 1225 din 22 decembrie1951, pronunțată de T.M. Timișoara.

77. IONESCU GHEORGHE, fiul lui Gheorghe și Ana, născut la 30 august 1899 în com. Verendin, jud. Severin. Studii doctoratul în Drept și Teologie. De profesie notar public, domiciliat în com. Teregova. Ctg. 1920, căpitan rezervă la Regimentul 38 Artilerie. La 1 ianuarie 1949 înființează un grup de rezistență anticomunistă alcătuit din circa 60 de țărani din Teregova. Până la 22 februarie 1949 a luptat alături de grupul condus de Spiru Blănaru. După lupta de la Pietrele Albe s-au separat și a luat conducerea unui alt grup, alcătuit din Vasile Valușescu, Petru Bejan, Iancu Ghimboașe, Emil Purdelea, Iosif Pitic. Era înarmat cu un pistol Parabellum. A fost predat (trădat) de Iancu Ghimboașă. Arestat la 1 octombrie 1950, este condamnat la moarte de T.M. Timișoara, prin sentința nr. 792/12 iunie1951. A fost executat prin împușcare la 7 mai 1952, pe poligonul de tragere din Pădurea Verde.

78. IȘFĂNUȚ DUMITRU zis SFÂRLOAGĂ, fiul lui Ion și Ana din com. Domașnea, jud. Severin, născut la 1 noiembrie 1906. Evadat din penitenciarul Caransebeș, unde ispășea o pedeapsă de drept comun, jură credință și se încadrează în grupul condus de colonelul Uță. A fost condamnat la moarte în contumacie prin sentința nr. 152 din 2 martie 1950 a T.M. Timișoara, președinte Mihail Ștefănescu, pentru o crimă săvârșită de altcineva. Acest fapt i-a influențat în rău comportarea. După căderea colonelului Uță, se alătură unui grup de partizani supraviețuitori și continuă rezistența armată anticomunistă. Trădat de un agent sanitar care îl îngrijea, fiind rănit, a căzut în luptă cu trupele de securitate. Certificatul de moarte poartă data de 29 septembrie 1952.

79. IVANICI GHEORGHE zis CASAPU, fiul lui Pavel și Catalina, născut la 2 februarie 1914 în com. Armeniș, jud. Severin. Avere 1,5 ha pământ. In 1949 a fost încadrat în grupul condus de notarul Ionescu din Teregova, apoi își formează propriul grup de 5 partizani și acționează în zona Ilova, Sadova și Slatina-Timiș. Arestat la 29 decembrie 1949, a fost condamnat la 12 ani muncă silnică.

80. IZBAȘA HORIA zis MICȘESCU, plugar din com. Cănicea, jud. Severin. Membru al grupului condus de colonelul Uță. În urma trădării, două plutoane de securitate au pornit spre adăpostul unde se aflau doi partizani, între care Izbașa, care a fost împușcat mortal la 7 martie 1949.

81. IZBAȘA PETRE zis CECEA, fiul lui Gheorghe și Anca, născut la 13 decembrie 1913 în com. Cănicea, jud. Severin, muncitor la depoul C.F.R. Orșova, căsătorit, fără copii. A fost membru al grupului condus de colonelul Uță. Deși era arestat, a fost obligat să depună mărturie împotriva lui Petre Pușchiță zis Mutașcu.

82. JUCU CONSTANTIN zis MARINCIOCU, fiul lui Constantin și Ghizela, născut la 15 martie 1911 în Lugoj, jud. Severin, agricultor, căsătorit, are un copil, serviciul militar satisfăcut la Reg. 13 Călărași Lugoj cu gradul soldat, membru al P.N.Ț. - Maniu și al grupului condus de colonelul Uță. Martor al acuzării împotriva lui Gheorghe Luminosu.

83. JURCHESCU MOISE zis BUDU, fiul lui Ştefan şi Ana, născut la 6 august 1912 în com. Domaşnea, jud. Severin. Studii 6 clase primare, plugar, avere 8 lanţuri pământ, căsătorit, are doi copii, gradul soldat la Reg. 2 Grăniceri Caransebeş. Participă la acţiunile colonelului Uţă. Arestat în noaptea de 16/17 februarie 1949, a fost condamnat la 8 ani î.c.

84. JURCHESCU PETRE zis COCOŞILĂ, din com. Verendin, jud. Severin. Partizan în grupul condus de colonelul Ion Uţă. A fost ucis într-un schimb de focuri cu Gheorghe Trebuian, în noaptea de 17/18 ianuarie 1949, într-o acţiune de a lua armele de la activiştii comunişti, care aveau permise de port-armă.

85. LALESCU NICOLAE, zis FURCONI, ţăran originar din com. Cornereva, jud. Severin. A fost partizan în grupul colonelului Uţă. La 30 ianuarie 1950, în urma trădării unui pădurar, a fost rănit la mână şi capturat împreună cu Duicu Petru şi Românu Petru. A fost condamnat prin sentinţa nr. 720/3 august 1950 la 20 ani muncă silnică.

86. LASCU ION zis CHERA, partizan în grupul Iosif Cireşan-Loga, condamnat în lipsă la muncă silnică pe viaţă, urmărit timp de şase ani, este ucis în luptă în comuna Valea Mare, jud. Severin, în ziua de 16 februarie 1949.

87. LULUŞA IOAN, fiul lui Ioan şi Maria, născut la 16 octombrie 1913 în com. Dieci, jud. Arad. Căsătorit şi domiciliat în com. Revetiş, jud. Arad. Agricultor. Fost legionar, se înscrie în P.S.D. în 1947. După „unificare", trece în P.M.R. Din 1948 s-a încadrat în grupul legionar condus de Gligor Cantemir şi fuge de acasă la 1 ianuarie 1949. Împuşcat în noaptea de 26 octombrie 1950, în luptă cu Securitatea, aproape de comuna Chichinda.

88. LUMINOSU GHEORGHE, fiul lui Vasile şi Maria, născut la 27 iulie 1914 în com. Fădimac, jud. Severin, domiciliat în Lugoj, cârciumar. Curier al grupului Uţă, este prins la 10 februarie 1949. Condamnat de T.M. Timişoara prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949 la 10 ani î.c., este scos din penitenciar şi asasinat din ordin verbal, la 2 august 1949.

89. LUŢĂ VASILE, născut în comuna Brebina, judeţul Mehedinţi, învăţător, ofiţer de rezervă. A fost şeful organizaţiei „Mişcarea Tineretului Regalist" din Baia de Aramă. Legături strânse cu organizaţia colonelului Uţă. El l-a împuşcat, în ianuarie 1949, pe Davidescu Eftimie (Ciolac), primarul comunist al comunei Rusca-Teregova, care dirija acţiunile trupelor de securitate. Era văr cu Ciurică Nicolae.

90. MATEI MIHAI, fiul lui Cornel şi Saveta, născut la 22 iulie 1907 în com. Igriş, jud. Timiş-Torontal. Studii 6 clase primare şi 4 profesionale CFR, mecanic de locomotivă. Soţia decedată, are o fetiţă. Membru al P.N.Ţ. - Maniu, în 1949 se încadrează în organizaţia naţional-creştină „Partizanii României Mari" din Timişoara. Arestat în august 1951, este condamnat de T.M. Timişoara la 10 ani temniţă grea prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951.

91. MARIŢESCU ROMULUS zis FERT, fiul lui Romulus şi Anastasia, născut la 14 mai 1923 în com. Teregova, jud. Severin, agricultor. Membru al grupului condus de Blănaru Spiru. Prins la 12 martie 1949, a fost condamnat de T.M. Timişoara, prin

sentința nr. 1091 din 21 iunie 1949, la moarte prin împușcare și confiscarea averii. Executat pe poligonul de tragere din Pădurea Verde, la 16 iulie 1949.

92. MĂCIUCĂ NICOLAE, născut la 18 octombrie 1922 în com. Ogradena, jud. Severin. Studii 5 clase primare. Agricultor, domiciliat în com. Prigor, jud. Caraș. Nu a făcut politică. Dispare de acasă la 10 aprilie 1950 împreună cu Dumitru Handa și Ancateu Ignat.

93. MĂRGĂRIN GHEORGHE, fiul lui Gheorghe și Ioana, născut la 18 februarie 1914 în com. Nicolint, jud. Caraș, electrician, legionar. A fost partizan din martie până la 14 iulie 1949, când a fost arestat. Anchetat la Securitatea Oravița și la Timișoara de lt. Bugarschi, a fost condamnat la 10 ani temniță grea prin sentința nr. 1796/14 decembrie 1949. Execută pedeapsa la Gherla, mina Valea Nistrului și Aiud, după care a mai primit o condamnare administrativă de 36 luni pe care o execută în lagărele 9 Culme și Periprava, de unde se liberează la 14 martie 1962. Ultimul domiciliu în Reșița.

94. MĂRINEASA ZAHARIE, vârsta 28 ani, ziarist, legionar, domiciliat în com. Iablanița, jud. Severin, condamnat de T.M. Timișoara prin sentința nr. 346 din 3 martie 1949 la 15 ani muncă silnică.

95. MICȘA GHEORGHE zis DÂRLONI, din com. Sacoșu Mare, jud. Timiș-Torontal, condamnat în contumacie la 20 ani muncă silnică, șef al unui lot de 52 de inculpați, prin sentința nr. 1361 din 22 august 1949.

96. MIHALCOVICI PAVEL zis PĂLUȚĂ, născut la 5 decembrie 1923 în Arad - Micălaca, student la Facultatea de Medicină din Timișoara, membru al organizației național-creștine de sub conducerea lui Ion Tănase. Martor al acuzării împotriva lui Aurel Vernichescu, Ion Tănase, Gheorghe Popovici și Teodor Ungureanu, deși era arestat.

97. MOATĂR MARTIN zis CIOMAGU, fiul lui Cristea și Ileana, născut la 4 august 1912, domiciliat în com. Slatina-Timiș, jud. Severin. Studii două clase primare, profesia cojocar, serviciul militar satisfăcut la Batalionul 2 Grăniceri cu gradul soldat. Membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu. Arestat la 1 octombrie 1950.

98. MUNTEANU GHEORGHE, fiul lui Nicolae și Maria, născut la 28 martie 1920 în com. Domașnea, jud. Severin. Legionar, membru al grupului condus de Spiru Blănaru. Martor al acuzării împotriva lui Petru Puschiță zis Liber. Arestat la 1 februarie 1949, a fost constrâns să dea o listă cu numele partizanilor.

99. MUTAȘCU DUMITRU zis FUS, fiul lui Iosif și Suzana din com. Verendin, jud. Severin, născut la 6 februarie1906. Membru al grupului condus de colonelul Uță, iar după 8 februarie 1949, când colonelul Uță cade în luptă, rămâne în grupul supraviețuitorilor. A fost condamnat la moarte, în contumacie, prin sentința nr. 152 din 2 martie 1950 a T.M. Timișoara, președinte Mihail Ștefănescu. A căzut în luptă cu Securitatea sau a fost asasinat de Șerengău Gh. Certificatul de moarte este datat 28 noiembrie 1954.

100. NICULESCU I. MIHAI TRAIAN zis GĂLĂGIE, vârsta 29 ani, născut în Giurgiu, absolvent al liceului Ion Maiorescu, luptă pe Frontul de Răsărit cu gradul

de căpitan, în cadrul Regimentului Motomecanizat nr. 1. Deblocat din armată în 1946, se înscrie ca student la Institutul Politehnic din Timişoara. Are strânse legături cu Ion Tănase şi Constantin Voichiţă, conducătorii organizaţiei naţional-creştine de luptă împotriva comunismului. Arestat la 18 martie 1949, este condamnat la 6 ani temniţă grea într-un lot de 17 studenţi, prin sentinţa nr. 1758 din 1 decembrie 1949, a T.M. Timişoara. A trecut prin Jilava, Piteşti, Peninsula şi Gherla. După liberare a lucrat în uzina Mao Tse Dun, de unde a fost arestat din nou şi a dispărut.

101. NIMU FRANCISC, de profesie pantofar, din Caransebeş. Fost şef al garnizoanei legionare din Caransebeş. Dispărut de acasă în 1948, devine membru al grupului Spiru Blănaru iar din 24 noiembrie 1949 trece în grupul Domăşneanu. După capturarea acestuia, se alătură lui Ionescu Gheorghe şi este arestat la 16 octombrie 1950, în zona Caransebeş, împreună cu Vasile Valuşescu.

102. ORBULOV TEODOR, fiul lui Petru şi Ana, născut la 23 februarie 1911 în com. Becicherecu Mic, jud. Timiş-Torontal, studii 4 clase primare, căsătorit, are trei copii. A făcut parte din organizaţia naţional-creştină iniţiată la Timişoara de Ion Tănase. A fost fugar până la 29 iunie 1951, când a fost arestat în trenul care îi deporta familia în Lunca Dunării. Condamnat la 9 ani temniţă grea prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951.

103. PETCHESCU ION, vârsta 43 ani, plugar din Iablaniţa, jud. Severin, legionar, arestat la 10 noiembrie 1948, condamnat prin sentinţa nr. 346 din 3 martie 1949 a T.M. Timişoara la 7 ani muncă silnică.

104. PETRUC EUGEN, ajutor de comandant al Miliţiei judeţene Timiş-Torontal, din care dezertează în luna februarie 1949 şi intră în organizaţia naţional-creştină de luptă împotriva comunismului condusă de Ion Tănase. Urma să comande Timişoara după eliberare.

105. PITIC IOSIF, vârsta 49 ani, domiciliat în com. Gârbovăţ, jud. Caraş. Condamnat la 10 ani temniţă grea în contumacie, prin sentinţa nr. 1700 din 17 noiembrie 1949. A fost împuşcat în luptă, în apropierea comunei Gârbovăţ în ziua de 6 octombrie 1950.

106. POPEŢ ION, plugar din com. Găvojdia, jud. Severin, partizan legionar, a fost arestat împreună cu Dragu Grozăvescu în noaptea de 7/8 februarie 1949. Condamnat la 10 ani î.c..

107. POPOVICI GHEORGHE, fiul lui Vasa şi Lucreţia, născut la 3 iunie 1906 în com. Sângeorge, jud. Timiş-Torontal, comerciant de blănuri, domiciliat în Timişoara. Membru al organizaţiei naţional-creştine de luptă împotriva comunismului condusă de Ion Tănase. Condamnat de T.M. Timişoara la muncă silnică pe viaţă şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949. Asasinat din ordin verbal, la 2 august 1949.

108. POPOVICI NICOLAE zis IONESCU GHEORGHE, şeful organizaţiei legionare din judeţul Caraş. Reuşeşte să scape de arestare în noaptea de 14/15 mai 1948 şi fuge în munţi împreună cu Nicolae Doran. Organizează un grup înarmat. Este împuşcat la Timişoara, în decembrie 1948.

109. PURDELEA EMIL, plugar, fiul lui Ambrozie şi Vârsa, născut la 12 aprilie 1920 în com. Borlovenii Noi, jud. Caraş, domiciliat în com. Gârbovăţ, jud. Caraş. Studii 7 clase primare, căsătorit, are doi copii. Condamnat în contumacie la 15 ani muncă silnică prin sentinţa nr. 1700 din 17 noiembrie 1949, fiind urmărit de autorităţile comuniste. Arestat la 6 octombrie 1950, este condamnat din nou, prin sentinţa nr. 792/12 iunie 1951 a T.M. Timişoara la muncă silnică pe viaţă şi confiscarea averii.

110. PUŞCHIŢĂ PETRU zis LIBER, fiul lui Ion şi Ana, născut la 20 martie 1916 în com. Domaşnea, jud. Severin, plugar. Membru al grupului condus de Spiru Blănaru. Arestat la 22 februarie 1949, condamnat de T.M. Timişoara la 15 ani muncă silnică şi confiscarea averii prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949. A fost scos din penitenciar şi asasinat din ordin, la 2 august 1949.

111. PUŞCHIŢĂ PETRU zis MUTAŞCU, fiul lui Ion şi Eva, născut la 31august 1910 în com. Domaşnea, jud. Severin, căsătorit, cu 3 copii minori, profesia cojocar şi comerciant. Membru al grupului condus de col. Uţă, se predă de bunăvoie la 13 martie 1949, este condamnat de T.M. Timişoara la moarte prin împuşcare şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949. Executat în Pădurea Verde, la 16 iulie 1949.

112. PUŞCHIŢĂ VICHENTE zis LIBER, fiul lui Petru şi Stana, născut la 28 mai 1930 în com. Domaşnea, jud. Severin, studii 7 clase primare, necăsătorit. Membru al grupului condus de Spiru Blănaru. Martor al acuzării împotriva lui Spiru Blănaru, Gheorghe Şmultea şi Mariţescu Romulus, deşi era arestat. A fost condamnat la 3 ani închisoare.

113. ROI MOISE. Conduce un grup de trei partizani care acţionează în zona Var, Mal şi Glimboca, din judeţul Severin (Munţii Ţarcului), în anii 1949-1950.

114. ROMAN TEODOR zis BUBI, inginer electromecanic, activist în regionala legionară Banat, arestat în decembrie 1948 la Timişoara. El a ordonat, în vara anului 1948, ca să se organizeze echipe de şoc înarmate, gata să intervină de partea americanilor, în cazul izbucnirii războiului cu U.R.S.S. Condamnat la 5 ani închisoare.

115. ROMÂNU PETRU zis BUDU, fiul lui Simion şi Floarea, născut la 18 iulie 1921 în com. Domaşnea, jud. Severin, studii 5 clase primare, plugar, fără avere, necăsătorit, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 16 Vânători Munte cu gradul soldat, ctg. 1943, talia 1,80 m, ochii căprui, părul castaniu. A fost membru al P.N.Ţ.- Maniu, iar din 1948 partizan în grupul colonelului Uţă. Prins la 30 ianuarie 1950, este condamnat prin sentinţa nr. 720/1950 la 15 ani temniţă grea. Evadează de la mina Nistru la 6 iunie 1953, este prins la 18 iunie şi condamnat prin sentinţa nr. 112/24 februarie 1954 a Tribunalului Militar Oradea la muncă silnică pe viaţă. Liberat la 3 august 1964 prin graţiere.

116. RUŞEŢ TUDOR zis CIOREI, fiul lui Paul şi Cătălina, născut la 15 februarie 1922, în com. Teregova, jud. Severin. Membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu. Prins la 9 martie 1949, a fost condamnat la 20 ani muncă silnică şi confiscarea averii.

117. STĂNESCU GHEORGHE, născut la 1 februarie 1908, în comuna Mărăşeşti, judeţul Mehedinţi, fiul lui Nicolae şi Maria, agricultor, domiciliat în comuna Mărăşeşti. Fost gardian de poliţie (sergent de stradă). S-a încadrat în grupul de partizani condus de colonelul Uţă. Trădat, a fost capturat împreună cu Ciurică Nicolae la 22 aprilie 1954 şi condamnat la 25 ani muncă silnică.

118. STOICĂNESCU CONSTANTIN, fiu de ţărani săraci din com. Igriş, jud. Timiş. Face şcoala primară în satul natal şi la Sânnicolau Mare, apoi Şcoala Normală din Timişoara, absolvită în 1928. Termină Facultatea de Arte din Cluj, după care funcţionează ca profesor de desen la licee din Timişoara. S-a încadrat în Legiunea Arhanghelul Mihail în 1927. În 1938 este arestat şi închis în lagărul de la Miercurea Ciuc. Liberat în 1940, devine consilierul lui Horia Sima iar după 24 ianuarie 1941 se refugiază în Germania, unde este internat în lagăr. În noiembrie 1944 este trimis în ţară pentru a organiza rezistenţa anticomunistă în spatele frontului. În acest scop, contactează pe generalii Avramescu şi Rădescu (primul ministru). Sovieticii l-au descoperit pe dr. Ţăranu din Timişoara, radiotelegrafist care făcea legătura cu Berlinul şi l-au constrâns să trădeze. Stoicănescu este arestat, dus în închisoarea Lefortovo din Moscova şi supus la interogatorii şi schingiuiri cumplite, până la moarte.

119. STOICHESCU IOAN, zis CICA, fiul lui Gheorghe şi Marta, născut la 8 august 1914, în com. Teregova, jud. Severin, studii 7 clase primare, avere un lanţ şi jumătate de pământ, căsătorit, cu trei copii. Membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu. S-a predat la 3 martie 1949. Martor al acuzării împotriva lui Spiru Blănaru, Ghimboaşă Nicolae şi Şmultea Gheorghe, deşi era arestat. A fost condamnat la 10 ani muncă silnică.

120. STOICHESCU PAVEL zis ŞTIRBAN, fiul lui Pavel şi Maria, născut la 22 iunie 1917 în com. Teregova, jud. Severin, serviciul militar satisfăcut la Batalionul 2 Grăniceri Caransebeş, agricultor, căsătorit, cu 2 copii. A făcut parte din grupul condus de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru. Rănit, este prins la 9 martie 1949. Martor al acuzării împotriva lui Ghimboaşă Nicolae şi Mariţescu Romulus. Condamnat la 25 ani muncă silnică.

121. ŞERENGĂU I. GHEORGHE, zis CHINEZESCU, fiul lui Ianeş şi Floarea din Verendin, născut la 3 octombrie 1912. Partizan din organizaţia colonelului Uţă. Rănit la 3 martie 1952, într-o ambuscadă organizată de Miliţie, lângă Borlovenii Noi. S-a predat de bunăvoie la Postul de Miliţie din Gărâna la 6 decembrie 1954, a fost condamnat la moarte prin sentinţa nr. 125/1955 a Tribunalului Militar Timişoara şi executat la 23 aprilie 1955. Din surse orale, el l-a ucis pe Mutaşcu Dumitru cu toporul, din cauza femeii Jurchescu Maria (Boboanţa).

122. ŞMULTEA GHEORGHE, vârsta 21 ani, fiul lui Traian şi Elena, născut la 17 martie 1928 în com. Teregova, jud. Severin, absolvent de liceu, domiciliat în com. Teregova. Membru al grupului condus de Gheorghe Ionescu. Arestat la 22 februarie 1949 după lupta de la Pietrele Albe, a fost condamnat de T.M. Timişoara la 20 ani muncă silnică şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1091 din 21 mai 1949, dar a fost scos din penitenciar şi asasinat din ordin verbal, la 2 august 1949.

123. ŞMULTEA HORIA zis CRIŞU, din com. Teregova, membru al grupului de partizani de sub comanda lui Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru. Apolitic. A fost împuşcat mortal în ziua de 12 martie 1949, în poiana Bradu Moşului, unde 5 partizani au fost atacaţi de Compania 3-a din Batalionul 5 Securitate.

124. TĂNASE IOAN, funcţionar, fiul lui Florea şi Elena, născut la 18 aprilie 1913 (36 ani) în com. Bratovoeşti, jud. Dolj, domiciliat în com. Biled, jud. Timiş-Torontal. Studii 3 clase la Şcoala Comercială Elementară Craiova. Face armata la Jandarmi, cu gradul fruntaş. Fost membru al P.N.Ţ.-Maniu. A înfiinţat organizaţia naţional-creştină de luptă împotriva comunismului „Partizanii României Mari", în septembrie 1948. Trădat, a fost prins la 18 martie 1949. Condamnat de T.M. Timişoara la moarte prin împuşcare şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949 este executat pe poligonul de tragere din Pădurea Verde, la 16 iulie 1949.

125. TÂRZIU ION, fiul lui Gheorghe şi Emilia, născut la 12 martie 1906 în com. Igriş, jud. Timiş-Torontal, licenţiat în Drept, membru al P.N.Ţ.-Maniu, domiciliat în Lugoj. Urmărit de comunişti, dispare de la domiciliu în 1947 şi se încadrează în grupul colonelului Uţă, apoi în grupul lui Aurel Vernichescu. Arestat la 29 aprilie 1951, în Arad, este condamnat la 15 ani muncă silnică prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951, pronunţată de T.M. Timişoara.

126. TROCAN NICOLAE zis NAE, fiul lui Mihail şi Polina, născut la 14 martie 1923 în com. Zegujani, jud. Mehedinţi. Urmează cursurile liceului Traian din Turnu Severin, iar în 1943 pleacă voluntar pe front, ca paraşutist. Familia lui are necazuri din cauza pământului. Mama sa este arestată, dar el o eliberează cu forţa. Somat să predea arma, fuge în pădure împreună cu vărul său şi cu un prieten. Are strânse legături cu colonelul Uţă, dar şi cu generalul Carlaonţ. Sunt urmăriţi, au loc ciocniri cu morţi de ambele părţi. Întreaga familie este deportată în Bărăgan, iar el este condamnat la moarte de trei ori. Arestat la 27 august 1952, este executat la Jilava în ziua de 20 iulie 1953.

127. ŢERIGARIU MIHAI zis CÂLŢU, fiul lui Petru şi Sofia, născut la 22 octombrie 1907 în com. Igriş, studii 3 clase liceu, agricultor, membru al P.N.Ţ.-Maniu. S-a încadrat în organizaţia naţional-creştină condusă de Ion Tănase din Timişoara. Arestat la 5 mai 1951, în com. Igriş, este condamnat la 8 ani temniţă grea prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951, pronunţată de T.M. Timişoara.

128. ŢERIGARIU PETRU zis CÂLŢU, fiul lui Petru şi Sofia, născut la 14 august 1909 în com. Igriş, studii 2 clase liceu, agricultor, frate cu precedentul. Membru al partidului condus de Goga. A avut legături cu avocatul Ion Târziu. Arestat la 5 mai 1951, în com. Igriş, este condamnat la 5 ani î.c., prin sentinţa nr. 1225 din 22 decembrie 1951 pronunţată de T.M. Timişoara.

129. UNGUREANU TEODOR, fiul lui Mihai şi Maria, născut în com. Petricani, jud. Bacău, la 16 februarie 1913, profesia comerciant, domiciliat în Arad. A fost şeful judeţenei Arad a organizaţiei naţional-creştine de luptă împotriva comunismului condusă de Ion Tănase din Timişoara. Arestat la 18 martie 1949, este condamnat de T.M. Timişoara la 20 ani muncă silnică şi confiscarea averii, prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949. A fost asasinat din ordin verbal, la 2 august 1949.

130. URDĂREANU GHEORGHE, plugar din Domaşnea, jud. Severin. A participat la atacarea postului de Jandarmi din com. Teregova, în noaptea de 12/13 ianuarie 1949. A căzut în luptă cu trupele de securitate, la Pietrele Albe, la 22 februarie 1949, asigurând retragerea partizanilor de sub conducerea lui Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru.

131. UŢĂ (în grafia veche UTZĂ) ION, fiul lui Atanasie şi Ana, născut la 22 decembrie 1891 în com. Caracal, jud. Romanaţi. Soldat t.r. încorporat la 10 octombrie 1912 în Regimentul 2 Romanaţi nr. 19, locotenent la 1 noiembrie 1916, căpitan la 1 septembrie 1917, maior la 15 februarie 1925. Se căsătoreşte cu Maria Herescu la 30 septembrie 1928, se stabileşte la Turnu Severin şi este mutat la Regimentul 95 Infanterie T. Severin. La 10 mai 1934 este avansat locotenent-colonel şi colonel la 27 februarie 1939. In mai 1940 comandă Regimentul 17 Infanterie Lugoj iar între 19 ianuarie 1941 şi 31 octombrie 1943 este prefect de Severin. La 30 noiembrie 1943 este pensionat şi trecut în rezervă. După 23 august 1944 se înscrie în P.N.Ţ.-Maniu. În primăvara anului 1947 se refugiază în Munţii Banatului şi organizează mişcarea de partizani. Trădat, a fost ucis în luptă cu trupele de securitate în noaptea de 7/8 februarie 1949.

132. VALUŞESCU VASILE, contabil, fiul lui Dumitru şi Elena, născut la 31 ianuarie 1917. La ASRI şi în sentinţă, data naşterii este 19 februarie 1917, în com. Borlovenii Vechi, jud. Caraş. Domiciliat în com. Prigor, jud. Caraş. Locotenent rezervă la Regimentul 92 Infanterie Orăştie. Membru al P.N.Ţ.-Maniu. Licenţiat al Academiei Comerciale Bucureşti. Student anul II la facultatea de Litere. A făcut parte din grupul condus de Gheorghe Ionescu. Arestat la 16 octombrie 1950, este condamnat la muncă silnică pe viaţă şi confiscarea averii prin sentinţa nr. 792/12 iunie 1951 pronunţată de T.M. Timişoara. Decedat la 9 iunie 1996, în Bucureşti.

133. VÂJDEA GHEORGHE, fiul lui Gheorghe şi Ana, născut la 17 aprilie 1905 în com. Şicula, jud. Arad, studii 4 clase primare, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 1 Artilerie Timişoara cu gradul de sergent, plugar, avere 1 ha pământ. Membru al grupului condus de Teodor Ungureanu, organizaţia naţional-creştină. Fugar din martie 1949, arestat la 22 septembrie 1950.

134. VĂDRARIU PAVEL, fiul lui Ion şi Ana, născut la 5 august 1924 în comuna Mehadica, judeţul Severin (azi Caraş-Severin), din părinţi ţărani. Fără apartenenţă politică. A avut doi fraţi, unul mort pe front iar celălalt în 1992. Studii 7 clase primare în comuna natală. Încorporat în 1946, în Regimentul 9 Roşiori Lugoj, detaşat pentru paza Şcolii de Război până în decembrie 1948. După liberare se încadrează ca partizan în grupul colonelului Uţă, înarmat cu un automat Oriţa. Arestat la 14 martie 1950 şi condamnat de T.M. Timişoara la 12 ani închisoare prin sentinţa nr. 720 din 5 august 1950. A trecut prin Gherla, mina de plumb de la Valea Nistrului şi Aiud. La expirarea pedepsei, în 1962, i s-a fixat domiciliu obligatoriu pe timp de doi ani la Viişoara, lângă Slobozia. Stabilit la Orşova, calificat zidar.

135. VERCA FILON, născut în com. Petroşniţa, profesor de limba română. Activist legionar fugit în Germania în 1941 şi revenit în Banat în decembrie 1944, prin paraşutare. Se ocupă de organizarea Mişcării Legionare, este arestat, evadează

de la Securitatea din Timişoara, dă instrucţiuni lui Spiru Blănaru, Cristescu Gheorghe, şi comandorului Domăşneanu, apoi trece frontiera în Iugoslavia şi ajunge la Paris, în 1948.

136. VERNICHESCU AUREL, 51 ani, fiul lui Martin şi Silvia, născut la 24 mai 1898 la Vârciorova, jud. Severin. Inginer agronom, domiciliat în Lugoj. Exclus din Mişcarea Legionară, se înscrie în P.N.Ţ.-Maniu. În vara anului 1947, urmărit de comunişti, se refugiază în munţi, unde înfiinţează un grup de rezistenţă armată anticomunistă. Arestat la 6 mai 1949, a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă prin sentinţa nr. 1091 din 21 iunie 1949, pronunţată de T.M. Timişoara. A fost asasinat, din ordin, la 2 august 1949.

137. VLĂDESCU MIRCEA zis COCORA, fiul lui Micşa şi Iconia, născut la 18 mai 1923 în com. Luncaviţa, jud. Severin. Studii 7 clase primare, agricultor, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 92 Infanterie Orăştie cu gradul soldat, avere 2,5 iugăre pământ, căsătorit, cu trei copii. Membru în grupul colonelului Uţă. Rănit şi arestat în noaptea de 7/8 februarie 1949, a fost condamnat la 20 ani muncă silnică, ulterior asasinat.

138. VOICHIŢĂ CONSTANTIN, tâmplar, domiciliat în com. Freidorf, jud. Timiş-Torontal. A fost şeful judeţenei Timiş-Torontal a organizaţiei naţional-creştine de luptă împotriva comunismului condusă de Ion Tănase din Timişoara.

139. VUCU IOAN-LIVIU, medic din com. Zorlenţu Mare, născut la 19 ianuarie 1913. Urmărit ca legionar, fuge în munţi în toamna anului 1948. Grupul său era compus din 6 partizani, bine înarmaţi cu 4 pistoale-mitralieră, 3 pistoale de buzunar, 8 grenade ofensive şi două arme de vânătoare. A avut contacte cu resturile grupului Uţă. Arestat la 6 decembrie 1952, a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă şi confiscarea averii prin sentinţa Nr. 68 din 12 martie 1953. Datorită torturilor îndurate în închisori, a înnebunit.

140. VULPEŞ GHEORGHE zis PICURA, fiul lui Nicolae şi Magdalena, născut la 3 iunie 1910 în com. Cornereva, jud. Severin, analfabet, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 17 Infanterie Lugoj cu gradul de soldat, căsătorit, cu doi copii, domiciliat în com. Cornereva. A făcut parte din grupul condus de colonelul Uţă. Martor al acuzării contra lui Aurel Vernicheścu.

141. ZEICU ION zis BUDARCĂ din Verendin. A făcut parte din grupul colonelului Uţă. A fost rănit la picior în cursul unui schimb de focuri cu trupele de securitate şi capturat.

142. ZOICA DIMITRIE, fiul lui Dumitru şi Maria, născut la 2 iunie 1922 în Caransebeş, studii 7 clase primare, profesia strungar, gradul soldat, necăsătorit. Fost activist în organizaţia legionară din Caransebeş, dispare de la domiciliu în 1948 şi se încadrează în grupul lui Spiru Blănaru, apoi în grupul comandorului Domăşneanu. Arestat la 17 octombrie 1950, în zona Caransebeş. Era înarmat cu un automat Schmeisser, un pistol Walter şi o grenadă. A fost condamnat la 15 ani muncă silnică prin sentinţa nr. 688 din 4 mai 1951.

B. Sprijinitori (favorizatori)

143. BAŞULESCU DUMITRU, născut în 1912, plugar din com. Valea Bolvaşniţa, jud. Severin, legionar, curier şi gazdă la sălaşul său a comandorului Domăşneanu. Arestat în noaptea de 7/8 februarie 1949.

144. BENGHIA GHEORGHE, fiul lui Gheorghe şi Ana, născut la 4 iulie 1931 în com. Domaşnea nr. 422, jud. Severin, sprijinitor al colonelului Uţă, studii 7 clase primare, agricultor. Este arestat la 1 septembrie 1950 şi anchetat la Caransebeş, Lugoj (Zăbăilă) şi Timişoara (Mihăilescu). La 28 noiembrie 1950 este condamnat la 12 ani temniţă grea de T.M. Timişoara într-un lot de 12 inculpaţi. Trece prin Văcăreşti, Gherla, Baia Sprie, Aiud, Galaţi şi Botoşani, de unde este liberat la 22 august 1962.

145. BERZESCU ATANASIE, învăţător din com. Slatina-Timiş, jud. Severin, şeful grupului F.D.C. Nr. 72 Severin, legătură între Spiru Blănaru, Teodor Roman şi colonelul Uţă. Arestat la 25 ianuarie 1949, condamnat la 10 ani temniţă grea, apoi trecut 7 luni în d.o. şi 6 ani de lagăr. Stabilit la Lugoj după liberare.

146. BIHOI ION, domiciliat în com. Lăpuşnicu Mare. În anul 1952 a găzduit şi a dat mâncare partizanilor Balica Gheorghe şi Baderca Iancu. I-a informat asupra locurilor de pândă şi pe unde patrulează organele de urmărire. La 12 martie 1953 a fost condamnat de T.M. Timişoara la 15 ani muncă silnică şi confiscarea averii.

147. BUGARIU M. MARTIN, zis Labău, sprijinitor al doctorului Vucu, agricultor, născut la 11 aprilie 1907 în com. Zorlenţu Mare. Studii 2 clase primare, fără avere. Condamnat la moarte de T.M. Cluj prin sentinţa nr. 772 din 11 iunie 1959, a fost executat în penitenciarul Arad la 29 septembrie 1959.

148. BURUI ION, fiul lui Ion şi Joja, născut la 24 octombrie 1924 în com. Domaşnea nr. 270, jud. Severin, studii 7 clase primare, agricultor. Sprijinitor al colonelului Uţă. Este arestat la 16 august 1951 şi anchetat la Securitatea Caransebeş de Weiss şi Raţiu. T.M. Timişoara îl condamnă în februarie 1952 la 20 ani muncă silnică, pedeapsă executată la Baia Sprie şi Timişoara, de unde s-a liberat.

149. CAREBA DIONISIE, fiul lui Gavrilă şi Elisabeta, născut la 3 iunie 1912 în com. Borlovenii Noi, jud. Caraş, agricultor, studii 4 clase primare, fără avere, căsătorit, are un copil, serviciul militar nesatisfăcut. Sprijinitor al grupului Uţă. Arestat în noaptea de 7/8 februarie 1949, a fost condamnat la 10 luni î.c..

150. CĂTA ION, zis PĂIANU, agricultor, născut la 31 martie 1906 în com. Ezeriş, jud. Caraş. Studii 2 clase primare. Găzduieşte şi îngrijeşte pe Beg Ion, care era rănit, în toamna anului 1953. Apoi îl ajută să îşi facă adăpost pentru iarnă. În noiembrie 1953 este arestat şi condamnat pentru deţinere ilegală de armă, iar la 11 iunie 1959 va fi rejudecat de T.M. Cluj şi condamnat la moarte în lotul Beg, prin sentinţa nr. 772. Pedeapsa i s-a comutat în muncă silnică pe viaţă.

151. CHICHIHEZAN NICOLAE, născut la 5 februarie 1917 în comuna Şeitin, judeţul Arad. A fost pe Frontul de Est cu Regimentul 5 Vânători. Mecanic de locomotivă la depoul C.F.R. Timişoara împreună cu Belinţan Ion, a transportat armament dintr-un depozit rămas de la nemţi în gara Jimbolia, ascuns în tenderul

locomotivei, pentru partizanii din Semenic. Arestat la 29 martie 1950, a fost condamnat la 5 ani î.c. Trece prin Timişoara, Jilava, Poarta Albă şi Capu Midia.

152. CIOCA IOAN, născut în 1898 în com. Zorlenţu Mare. Sprijinitor, începând din anul 1951, al grupului condus de Liviu Vucu. Condamnat la muncă silnică pe viaţă prin sentinţa din 12 martie 1953. După capturarea lui Beg Ion este rejudecat, condamnat la moarte de T.M. Cluj şi executat la Arad, la 29 septembrie 1959.

153. CIOCLOV IOAN. Plutonier major şef al postului de Miliţie din com. Cârpa, jud. Severin. A colaborat cu partizanii (Aurel Vernichescu ş.a.). Arestat la 6 mai 1949. După condamnare, a fost trimis la Canal, în lagărul Peninsula şi a făcut parte din grupul jandarmilor care s-au opus reeducării. Liberat la 4 mai 1955.

154. CIURICĂ ION, originar din satul Titerleşti-Baia de Aramă, judeţul Mehedinţi. Ţăran bogat, studii 7 clase primare, avea 8 copii, membru al P.N.Ţ. A făcut armata la Infanterie cu gradul de sergent. A fost un sprijinitor de bază al colonelului Uţă, cu care era prieten. Fiul său, Nicolae, a fost mai întâi curier, apoi partizan al lui Uţă. A fost arestat şi anchetat timp de un an, dar nu a fost condamnat (în anul 1950). După capturarea fiului său, în 1954, a fost din nou arestat şi condamnat la 7 ani de închisoare.

155. COLŢAN ION, născut la 14 octombrie 1922 în comuna Teregova, fiul lui Petru şi Ana, studii 7 clase primare, serviciul militar satisfăcut, căsătorit, are un copil, domiciliul în Teregova, agricultor, avere 8 iugăre de pământ. S-a încadrat în organizaţia lui Gheorghe Ionescu în ziua de 4 ianuarie 1949. A găzduit pe membrii organizaţiei la sălaşul său. A fost arestat la 4 februarie 1949 şi condamnat la 8 ani de î.c. prin sentinţa nr. 49/1950, pronunţată de lt. col. mag. Ştefănescu. Trece prin Caransebeş, Timişoara, Gherla, Poarta Albă, Peninsula, Jilava şi Oradea, de unde s-a liberat în octombrie 1956. Ultimul domiciliu în Teregova nr. 21.

156. COLŢAN PETRU, născut la 15 noiembrie 1898, în Teregova, fiul lui Ion şi Maria, studii 4 clase primare, serviciul militar satisfăcut, agricultor, avere 25 iugăre de pământ, două case şi două sălaşe, vite, domiciliul în Teregova. La 2 ianuarie 1949, la domiciliul său, are loc şedinţa de constituire a organizaţiei de sub conducerea lui Gheorghe Ionescu şi s-a depus jurământul. Arestat la 26 octombrie 1949, este condamnat la 6 ani de î.c., prin sentinţa nr. 49 din 19 ianuarie 1950. Execută pedeapsa la Caransebeş, Timişoara, Gherla, Poarta Albă, Peninsula şi Oradea, de unde este pus în libertate în octombrie 1955. A decedat la Teregova în 1984.

157. COSTESCU CORNELIU, născut la 16 octombrie 1914 în comuna Teregova, fiul lui Mihai şi Silvia, licenţiat în drept, avocat, cu serviciul militar satisfăcut, necăsătorit, membru al P.N.Ţ., domiciliat în Teregova. S-a încadrat în organizaţia lui Gheorghe Ionescu din prima zi (2 ianuarie 1949). A fost arestat la 5 martie 1949 şi condamnat prin sentinţa nr. 49/1950 la 8 ani de î.c.

158. DOMĂŞNEANU EUGENIA, fiica lui Ioan şi Anastasia Mihuţescu, născută la 24 decembrie 1907 în com. Cleanov, jud. Mehedinţi, profesoară, căsătorită cu comandorul de aviaţie Domăşneanu Petru, domiciliată în Băile

Herculane nr. 617, fără copii, talia 1,61 m, ochii căprui, părul castaniu. Arestată la 20 august 1948, a fost condamnată prin sentința nr. 346/10 martie 1949.

159. DUICU SAMOILĂ, zis Boieru, născut în 1885 în comuna Cornereva, județul Severin, fiul lui Petru și Petria, agricultor, domiciliat în Cornereva, avere 8 hectare, căsătorit. Semnalmente părul cărunt, ochii căprui, cicatrice la piciorul drept (împușcat). Dispărut de acasă, este judecat și condamnat în contumacie la 4 luni de î.c., prin sentința nr. 1488 din 20 septembrie 1949. A fost prins la 15 septembrie 1952 și pus în libertate la 23 ianuarie 1953. Era unchiul celor patru frați Duicu.

160. DUICU SAMUILĂ zis PEPA, fiul lui Nistor și Petria, născut la 8 noiembrie 1924 în com. Cornereva, jud. Severin, studii 4 clase primare, fără avere, acar la CFR Timișoara, căsătorit, are un copil. Frate cu Ion, Nistor și Petru Duicu. Favorizator și tăinuitor al grupului Uță. Arestat la 11 februarie 1949, a fost condamnat la 3 ani î.c., apoi în d.o. până la 29 iunie 1956.

161. ENEA GHEORGHE. În toamna anului 1950, a găzduit la sălașul său și a dat de mâncare partizanilor Baderca Iancu, Șerengău Gheorghe și Curescu Victor. Și în octombrie 1951 a dat de mâncare partizanilor. T.M. Timișoara l-a condamnat prin sentința nr. 68 din 12 martie 1953, la 10 ani muncă silnică și confiscarea averii.

162. GALESCU PETRU zis MARTESCU, fiul lui Ilie și Maria, născut la 6 decembrie 1908 în com. Domașnea, jud. Severin. Studii 4 clase primare, agricultor, căsătorit, are doi copii, avere 8 lanțuri de pământ. Sprijinitor al grupului Uță. Arestat în ziua de 8 aprilie 1949, a fost condamnat la 3 ani î.c.

163. GROZĂVESCU GHEORGHE, zis MUTU, născut la 13 octombrie 1920, în comuna Teregova, fiul lui Petru și Sabina, studii 7 clase primare, serviciul militar satisfăcut, agricultor, avere 5 lanțuri de pământ, căsătorit, are doi copii, domiciliat în Teregova nr. 215. S-a încadrat în organizația condusă de Gheorghe Ionescu în ziua de 7 ianuarie 1949, când a depus jurământul, la sălașul lui Ștefan Popa. Arestat la 10 martie 1949, a fost condamnat la 6 ani de î.c., prin sentința nr. 49 din 19 ianuarie 1950. A trecut prin Caransebeș, Timișoara, Gherla, Poarta Albă, Stadion Constanța, Jilava și Oradea, de unde s-a liberat la 8 martie 1955.

164. GUȚU NICOLAE, plutonier major, șeful postului de Miliție Borlova, jud. Severin, a avut legături cu grupul inginerului Aurel Vernichescu.

165. IACOB DIMITRIE, fiul lui Dimitrie și Elena, născut la 16 iunie 1915 în com. Lugojel, jud. Timiș. Arestat la 14 februarie 1949 și condamnat de T.M. București, prin Sentința nr. 907 din 22 iulie 1949 la 8 ani temniță grea pentru crima de complicitate la sustragere de armament și muniție pentru destinația partizanii colonelului Uță și comandorului Domășneanu din Munții Banatului.

166. IENĂȘIGA GRIGORE, zis IONESCU, născut la 3 decembrie 1891 în Teregova, fiul lui Iacob și Stana, studii 5 clase primare, serviciul militar satisfăcut, agricultor, avere 10 lanțuri de pământ, o casă, două sălașe, căsătorit, domiciliat în Teregova. S-a încadrat în organizația notarului Gheorghe Ionescu și a depus jurământul la 5 ianuarie 1949. În seara de 12 ianuarie a fost arestat și cercetat operativ. În aceeași noapte, postul de jandarmi este atacat de membrii organizației și

eliberat. La 28 ianuarie a fost arestat din nou, iar la 19 ianuarie 1950, prin sentința nr. 49, a fost condamnat la 4 ani î.c.

167. IMBRESCU MIHAI, zis ZAMELA, fiul lui Ieremie și Ana, născut la 22 octombrie 1919, în com. Borlovenii Vechi, jud. Caraș, studii 6 clase primare, plugar, căsătorit, are un copil, armata la Reg. 96 Inf. Caransebeș, gradul caporal. A fost principalul sprijinitor al grupului Ionescu Gheorghe-Valușescu începând din octombrie 1949. Arestat la 24 ianuarie 1951, a fost condamnat la 3 ani î.c. prin Sentința nr. 688 din 4 mai 1951.

168. IONESCU PETRU, fiul lui Atanasie și Maria, născut la 12 august 1919 în com. Domașnea, jud. Severin, studii 7 clase primare, plugar. A făcut parte din grupul de sprijin al colonelului Uță. Arestat la 10 august 1951, a fost anchetat de Weiss și Rațiu și condamnat la data de 4 februarie 1952 de T.M. Timișoara la 25 ani muncă silnică. Execută pedeapsa la Caransebeș, Timișoara, Jilava și Baia Sprie. Decedat în Domașnea, la 15 martie 1971.

169. IȘFĂNUȚ ION, fiul lui Dumitru (zis Sfârloagă) și Elena, născut la 18 martie 1933 în com. Domașnea nr. 607, elev. Dispare de acasă și stă ascuns circa o lună de zile, în 1950. La 27 mai 1951 este arestat în localitatea Oțelu Roșu-Caraș, dus la Securitatea Caransebeș și anchetat de Weiss și Rațiu. Este condamnat în baza art. 209 p. III la 3 ani î.c. ca făcând parte din grupul de sprijinitori ai colonelului Uță (mai corect pentru că era fiul tatălui său). Execută pedeapsa în arestul Securității din Caransebeș, lagărul de triere Ghencea și coloniile de la Canal, Capu Midia, Cernavodă, Coasta Galeșului și Atelierele Electromecanice Ovidiu, de unde s-a liberat la 27 mai 1954 (când tatăl său era mort).

170. LAITIN PAVEL zis IONIȚĂ, plugar din com. Cornereva, jud. Severin. În zorii zilei de 7 martie 1949, la sălașul său, într-un bordei, au fost surprinși doi partizani: Izbașa Horia, împușcat mortal și Armaș Nistor, rănit, care reușește să fugă. Este arestat și condamnat prin sentința 1783 din 13 decembrie 1949, în lotul II Uță, la 6 ani î.c. și confiscarea averii pentru delictul de uneltire și 5 ani î.c. pentru deținere ilegală de armament.

171. LALA NISTOR, sprijinitor al lui Duicu Nistor și Gheorghe Balica. Domiciliat în com. Lăpușnicu Mare. În luna martie 1951 a dat alimente partizanului Duicu Nistor. În luna octombrie 1952 l-a avertizat pe Balica Gheorghe că femeia Gosa Maria este în relații cu un milițian și ar putea să-i trădeze. Gosa Maria a fost împușcată, iar Lala Nistor condamnat prin sentința nr. 68/1953 la muncă silnică pe viață și confiscare averii. În 1959 este judecat din nou și condamnat la moarte.

172. LĂZĂRESCU IOAN-JUNIOR, zis BUT, născut la 1 august 1922, în comuna Teregova, fiul lui Ioan și Elena, carte știe, serviciul militar satisfăcut, agricultor, avere 6 lanțuri de pământ, căsătorit, are doi copii, domiciliat în Teregova. A fost membru al organizației lui Gheorghe Ionescu începând din data de 4 ianuarie 1949, când a depus jurământul. Arestat la 5 martie 1949, a fost condamnat prin sentința nr. 49 din 19 ianuarie 1950 la 8 ani de î.c., pe care o execută la Poarta Albă, Capu Midia, Gherla, Oradea și Baia Sprie, de unde s-a liberat la 20 martie 1957. A murit într-un accident de circulație la 2 octombrie 1965.

173. LIUBA FILIMON, zis BOLDAN, fiul lui Nicolae şi Maria, născut la 20 august 1903 în comuna Bolvaşniţa, judeţul Severin, studii 3 clase primare. Serviciul militar satisfăcut la Regimentul 96 Infanterie cu gradul soldat, căsătorit, are doi copii, agricultor, avere 8 lanţuri de pământ şi o casă, domiciliat în comuna Bolvaşniţa nr. 83. În 1948 a găzduit la sălaşul lui pe Aurel Vernichescu şi pe Lascu Ion zis Chera, a participat la şedinţele lor şi au hotărât să-şi unească forţele sub comanda colonelului Uţă. Era înarmat şi le-a procurat armament şi muniţie. Arestat la 30 ianuarie 1949, a fost condamnat prin sentinţa nr. 1716/21 noiembrie 1949 la 6 ani î.c. pentru delictul de uneltire şi 5 ani î.c. pentru deţinere ilegală de armament.

174. LUNGU DUMITRU, născut la 9 iulie 1922 în comuna Delineşti, raionul Caransebeş, fiul lui Trandafir şi Lucreţia, studii 4 clase primare, de cetăţenie şi naţionalitate română, căsătorit şi având doi copii, domiciliat în Delineşti nr. 124. A fost cel mai de încredere om de legătură al fugarilor Liviu Vucu şi Ştefan Drăgan, singurul care le cunoştea adăposturile. I-a găzduit şi le-a transportat cu căruţa alimente. Arestat la 10 decembrie 1952, a fost condamnat prin sentinţa nr. 68 din 12 martie 1953 la 15 ani muncă silnică şi confiscarea averii.

175. MĂRGULESCU CONSTANTIN, plutonier major şef, şeful secţiei de Miliţie Teregova, a colaborat cu partizanii (col. Uţă, fraţii Duicu etc.).

176. MILOŞ GAVRILĂ (TĂRÂŢĂ), născut la 21 martie 1919 în comuna Domaşnea, jud. Severin, fiul lui Petru şi Iconia, studii 7 clase primare şi şcoala sanitară militară, armata satisfăcută cu gradul de sergent sanitar, contingentul 1941, la Regimentul 92 Infanterie Orăştie. Căsătorit, are un copil, avere 4 iugăre pământ arabil. A fost simpatizant legionar, dar s-a încadrat în P.M.R. A fost curier al organizaţiei colonelului Uţă, apoi al grupului Spiru Blănaru. Arestat la 28 ianuarie 1949. Este bănuit că a declarat cu uşurinţă, chiar că a trădat secretele organizaţiei. A fost martor al acuzării împotriva lui Spiru Blănaru şi Petru Domăşneanu, apoi condamnat la 2 ani de închisoare în primul lot „Uţă" la 27 noiembrie 1949.

177. NEMEŞ DUMITRU. În anul 1951 a găzduit şi îngrijit pe Hlöbel Iosif, care era rănit. În luna octombrie 1952, a participat alături de partizanii Beg Ion şi Hlöbel Iosif, înarmaţi, la jefuirea cooperativei din comuna Valea Mare, după ce au imobilizat paznicii de la Sfatul Popular. A fost condamnat prin sentinţa nr. 68/1953 la 25 ani muncă silnică şi confiscarea averii.

178. NICA I. SMARANDACHE, plutonier major de Jandarmi, şeful Postului din com. Domaşnea. În anul 1948 a avut legături de colaborare cu partizanii (Spiru Blănaru ş.a.).

179. NICOLESCU MIHAI zis GROSU, fiul lui Ştefan şi Fenia, născut la 18 septembrie 1907 în com. Igriş, jud. Timiş-Torontal. Agricultor. Condamnat de T.M. Timişoara, prin sentinţa nr. 1225/1951, la 8 ani temniţă grea pentru crimă de uneltire prin favorizare în baza art. 209 c.p. La 4 octombrie 1958 este încadrat cu d.o. în com. Lăteşti pe timp de 48 de luni.

180. NICOLICI ALEXANDRU, zis POPA SANDI, născut la 3 octombrie 1911 în comuna Vălişoara, judeţul Severin, fiul lui Toma şi Anastasia, licenţiat în teologie, confesor militar de rezervă la Cercul de recrutare Lugoj, preot în comuna

Teregova, căsătorit, are un copil. A luat jurământul celor care s-au încadrat în organizația condusă de Gheorghe Ionescu, începând din 2 ianuarie 1949. Era cumnat cu Stoichescu Pavel. A fost arestat la 5 martie 1949. Prin sentința nr. 49/19 ianuarie 1950, a fost condamnat la 15 ani de temniță grea și confiscarea averii.

181. POPESCU PETRE zis VASILESCU, fiul lui Petru și Maria, născut la 15 august 1922 în com. Verendin, jud. Severin, studii 7 clase primare, agent sanitar, cu serviciul militar satisfăcut la Regimentul 96 Infanterie Caransebeș. A condus (călăuză) doi tineri „studenți" la grupul colonelului Uță, pentru care motiv a fost condamnat la 5 ani î.c.

182. ROMÂNU CONSTANTIN, fiul lui Simion și Marta, născut la 6 octombrie 1921 în com. Domașnea nr. 208, jud. Severin, studii 7 clase primare, cizmar. A făcut parte din rețeaua de sprijin a colonelului Uță. Arestat la 7 februarie 1949, este anchetat la Caransebeș de maiorul Schnellbach și Zăbăilă. A fost condamnat la 8 ani î.c. la data de 16 ianuarie 1950, în lotul Munteanu Gheorghe, compus din 22 de inculpați. Trece prin Caransebeș, Timișoara, Aiud, Văcărești, Jilava, Canal și Gherla, de unde este liberat la 5 februarie 1956.

183. ROTARIU ION, fiul lui Alexandru și Ana, născut la 2 noiembrie 1906 în com. Prigor, jud. Caraș, studii 2 clase primare, plugar, căsătorit, are un copil, armata la Reg. 35 Art. Sibiu cu gradul soldat. A sprijinit grupul lui Gheorghe Ionescu - Vasile Valușescu - Ghimboașă - Purdelea - Pitic. Arestat la 1 noiembrie 1950, a fost condamnat prin sentința nr. 688 din 4 mai 1951 la 4 ani î.c.

184. RUȘEȚ PETRU, zis DUMA, născut la 15 iunie 1905, în comuna Teregova, fiul lui Gheorghe și Borca, studii 4 clase primare, serviciul militar satisfăcut, agricultor, avere 19 lanțuri de pământ, o casă și 6 sălașe, 2 boi, 25 oi, căsătorit, are un copil, domiciliul în Teregova. S-a încadrat în organizația lui Gheorghe Ionescu în ziua de 5 ianuarie 1949, când a depus jurământul. Arestat la 27 octombrie 1949, este condamnat prin sentința nr. 49 din 19 ianuarie 1950, la 6 ani de î.c.

185. SÂRBU PAVEL, fiul lui Constantin și Floarea, născut la 22 februarie 1923 în com. Prigor, jud. Caraș, studii Școala de construcții și Școala Militară Guarzi de Geniu, fost ofițer activ, gradul sublocotenent, domiciliat în com. Văliug, jud. Caraș. În anul 1949, a trimis lui Vasile Valușescu un pistol-mitralieră Schmeisser și trei încărcătoare. Arestat la 10 ianuarie 1951, a fost condamnat la 2 ani î.c. prin sentința nr. 688 din 4 mai 1951.

186. SERAFIN ATANASIE, fiul lui Mihai și Petria, născut la 14 decembrie 1924 în com. Domașnea, jud. Severin, plugar. A făcut parte din organizația colonelului Uță, rețeaua de sprijin din Domașnea (15-16 membri). Arestat la 13 august 1951, a fost anchetat la Caransebeș de slt. Weiss și condamnat de T.M. Timișoara, în ianuarie 1952, la 20 ani muncă silnică. Trece prin arestul Securității Caransebeș, Jilava, Satu Mare, mina Baia Sprie și Timișoara, de unde s-a liberat. După liberare a fost muncitor la C.F.R.

187. SPAC TEODOR, plutonier de Jandarmi, șeful Postului de Jandarmi Mehadia. A avut legături cu partizanii în luna august 1948 (Miloș Gavrilă, Gheorghe Cristescu ș.a.).

188. STÂNGU NICOLAE zis PITICU, fiul lui Pârvu Nicolae şi Stângu Ana, născut la 24 aprilie 1921, în comuna Vârciorova, judeţul Severin. Studii două clase primare, căsătorit, are doi copii, serviciul militar satisfăcut la Batalionul 2 Grăniceresc cu gradul de soldat, contingentul 1943, de profesie muncitor, cu ultimul domiciliu în Vârciorova nr. 203. A dat alimente partizanilor Uţă, Târziu Ion şi Vernichescu, a fost călăuză a grupului Vernichescu, a condus pe colonelul Uţă şi pe avocatul Târziu Ion până în comuna Rusca-Teregova. A făcut legătura între Vernichescu şi alte grupuri subversive. Arestat la 28 martie 1949, este condamnat la 10 ani temniţă grea pentru crima de uneltire şi 8 ani î.c. pentru delictul de deţinere ilegală de armament, prin sentinţa nr. 1716 din 21 octombrie 1949.

189. ŞMULTEA TRAIAN, zis CRIŞU, născut la 10 iunie 1900, în comuna Teregova, fiul lui Ilie şi Maria, studii 3 clase primare, serviciul militar satisfăcut, agricultor, avere 28 lanţuri de pământ, două case, două sălaşe, căsătorit, are 8 copii, domiciliat în Teregova. În ziua de 2 ianuarie 1949, în casa lui Colţan Petru, a depus jurământul la încadrarea în organizaţia notarului Gheorghe Ionescu. Arestat la 17 februarie 1949, a fost constrâns ca să fie călăuza trupelor de securitate pornite în urmărirea partizanilor, în ziua de 22 februarie. La Pietrele Albe a fost capturat şi fiul său, Şmultea Gheorghe (asasinat la 2 august 1949). Va fi condamnat la 6 ani î.c., prin sentinţa nr. 49 din 19 ianuarie 1950.

190. TÂRZIU NICOLAE, zis ICHIM, fiul lui Isaia şi Ana, născut la 26 noiembrie 1917 în com. Luncaviţa, jud. Severin, absolvent al Şcolii Normale din Caransebeş în 1937. Învăţător în com. Iablaniţa, unde se căsătoreşte cu Brânduşa, în 1947. Stagiul militar la Regimentul 3 Grăniceri şi Şcoala de ofiţeri de rezervă din Lugoj. Legionar, a fost şeful plasei Orşova. Avere 2 hectare pământ. Arestat la 1 februarie 1949, a fost condamnat la 8 ani î.c. ca şef al unui lot de 25 inculpaţi, prin sentinţa nr. 63 din 30 ianuarie 1950. Trece prin Aiud, Peninsula, Gherla şi d.o. la Viişoara-Slobozia până la 1962. Nu ştim de ce este contestat de legionari.

191. UNGUREANU PETRE, plutonier major de Jandarmi, şeful Postului din com. Domaşnea. A colaborat cu partizanii colonelului Uţă (ianuarie 1949) şi cu Spiru Blănaru.

Unelte ale represiunii (informatori şi trădători).

192. AVRAM ION din comuna Sadova de Sus, judeţul Caraş-Severin, agent sanitar. Făcuse armata împreună cu Işfănuţ Dumitru. Fiind rănit în şold, acesta i-a cerut găzduire fostului camarad. Probabil constrâns, Avram l-a trădat pe Işfănuţ şi acesta a fost ucis în pivniţa casei, în ziua de 28 septembrie 1952.

193. BĂCILĂ IOAN, partizan în grupul condus de comandorul Domăşneanu Petru. Convins de un informator al Securităţii să se predea, a trădat locul unde se află comandorul. Acesta a fost capturat în noaptea de 7/8 februarie 1949 de un pluton din Batalionul 9 Securitate. Băcilă a fost totuşi condamnat la 5 ani î.c.

194. BENGHEA ANASTASIA, zisă STAŞA. Domiciliată în comuna Domaşnea, a făcut parte din reţeaua de sprijin a partizanilor colonelului Uţă. Fostul ei soţ, Urdăreanu Gheorghe, a căzut în lupta de la Pietrele Albe, la 22 februarie

1949. Cu toate acestea, în noiembrie 1950, trădează pe Işfănuţ Dumitru şi Ciurică Nicolae, găzduiţi în casa lui Badiu Gheorghe. Partizanii au scăpat cu mare greutate din capcana Securităţii. Un an mai târziu trădătoarea a fost torturată şi ucisă de Işfănuţ Dumitru şi Balica Gheorghe.

195. BICĂ IOAN zis FÂŞTI, vârsta 30 ani, plugar din com. Teregova, jud. Severin, membru al P.M.R. În septembrie 1948 dispare de acasă, având legături cu grupul partizanilor condus de Gheorghe Urdăreanu. Certându-se cu fraţii Duicu, îi denunţă, dar este arestat şi el la 17 octombrie 1948 în staţia C.F.R. Vălişoara. Este condamnat la 4 ani î.c., prin sentinţa nr. 1488 din 20 septembrie 1949, într-un lot de 13 inculpaţi. Dus la Canal, în lagărul Peninsula, ajunge în funcţia de gornist (omul cu taragotul).

196. BOCLETARU PETRE, subofiţer de Securitate. Dându-se drept student, s-a infiltrat între partizanii colonelului Uţă, împreună cu un alt agent, Gladin Modest. Verificaţi, s-a dovedit că au mint şi au fost împuşcaţi din ordinul colonelului Uţă. Numele lor nu s-au găsit în arhivele facultăţilor din Timişoara.

197. CERNESCU LAZĂR, fiul Iconiei Cernescu, activist comunist din com. Rusca, jud. Severin, calitate în care a făcut numeroase abuzuri. În ziua de 8 noiembrie 1948, în timp ce se întorcea de la o nuntă, a fost oprit şi dus în pădure de Petru Puşchiţă şi fraţii Duicu, la cererea unor ţărani din Rusca. Cernescu a fost judecat de partizani, condamnat la moarte şi executat. Prin 1960, a fost demascat ca fost legionar.

198. CHERCIU MIHAI, vârsta 26 ani, ţăran din com. Teregova, jud. Severin, membru al P.M.R. A fost prins la Pietrele Albe de partizanii lui Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru, în ziua de 22 februarie 1949, împreună cu Gheorghe Munteanu. Judecaţi şi găsiţi vinovaţi pentru trădare, au fost executaţi în momentul în care au apărut trupele de securitate cu care fuseseră în legătură.

199. DAVIDESCU EFTIMIE, zis CIOLAC, primar comunist al comunei Rusca-Teregova, calitate în care a denunţat mai mult de 20 de ţărani care au fost arestaţi. Umbla peste tot cu arma pe umăr. Oamenii au cerut sprijinul partizanilor şi colonelul Uţă a trimis un comando ca să-l ridice: fraţii Ion şi Nistor Duicu, Vasile Luţă şi Stelian Berbecaru. L-au prins, dar le-a fost silă să-l ia cu ei. Vasile Luţă l-a împuşcat pe loc. (ianuarie 1949).

200. DRĂGULESCU ROMULUS SIMION, fiul lui Simion şi Stana, născut la 25 martie 1919 în com. Teregova, jud. Severin, plugar, avere 12 lanţuri de pământ, căsătorit, are un copil. La 22 februarie 1949, a fost călăuza companiei de securitate aflată în urmărirea grupurilor de partizani conduse de Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru, care s-au confruntat la Pietrele Albe.

201. GAVRILĂ IOAN, fiul lui Gheorghe şi Elena, născut la 28 noiembrie 1913 în com. Azuga, jud. Prahova. Studii 7 clase primare, talia 1,68 m, părul castaniu, ochii căprui, serviciul militar satisfăcut la Regimentul 1 Blindate cu gradul sergent, necăsătorit, domiciliat în Azuga nr. 8, profesia muncitor apretor textilist, membru al PCR. Condamnat la 20 ani muncă silnică pentru crima de omor, „evadează" din penitenciarul Aiud la 12 noiembrie 1949 şi se refugiază în Munţii

Banatului. Contactează oameni din organizația colonelului Uță, se recomandă „fost maior evadat de la Aiud" şi încearcă, fără succes, să se infiltreze în grupul acestuia. Insuccesul îi atrage rearestarea la 12 februarie 1949, iar în închisori rămâne un periculos agent al Securității, fiind introdus între deținuții politici. În acest scop a fost inclus în lotul II Uță şi condamnat prin sentința nr. 1783 din 13 decembrie 1949 la 10 ani temniță grea pentru crima de... uneltire.

202. GHINESCU ILIE, plugar din com. Feneş, sprijinitor şi om de legătură al lui Spiru Blănaru. Constrâns de Securitate, a colaborat la prinderea lui Blănaru. După condamnare este trimis la Canal. În lagărul Peninsula, apoi din iulie 1953 la Gherla, a colaborat cu organele Administrației.

203. GLADIN MODEST, originar din Rădăuți. „Student" venit din Timişoara şi primit în grupul col. Uță împreună cu Petru Bocletaru. Amândoi au fost verificați şi apoi împuşcați din ordinul colonelului Uță, pe motiv că au fost agenți ai Securității.

204. MUNTEANU CĂLINA zisă CALA, BAROSANA, BAROSUL. Domiciliată în comuna Verendin, deputată la Sfatul Popular, zisă „Devotata regimului". În luna iulie 1951, a fost pândită de partizanii Mutaşcu, Şerengău şi Curescu la o fântână şi, când aceasta a venit să ia apă, a fost împuşcată mortal.

205. MUNTEANU GHEORGHE, de 46 ani, din com. Teregova, jud. Severin, membru al P.M.R., a furnizat Securității o listă cu sprijinitorii care făceau parte din organizația lui Gheorghe Ionescu. În ziua de 22 februarie 1949, în timp ce se ducea cu Mihai Cherciu, cu căruța, „după fân", a fost prins de partizani la locul numit Pietrele Albe. Judecați şi găsiți vinovați de trădare, au fost executați în momentul în care au apărut trupele de securitate cu care fuseseră în legătură.

206. PONORAN ILIE, plugar din com. Feneş, sprijinitor al lui Spiru Blănaru. A fost constrâns de Securitate şi a colaborat la capturarea lui Blănaru.

207. ŞERENGĂU IOAN zis PRICULESCU, membru al P.M.R. care teroriza pe țăranii înstăriți. În toamna anului 1950, a fost prins şi bătut până când a murit, de către partizanii Mutaşcu Dumitru, Curescu Victor şi Şerengău Gheorghe.

208. VĂDRARIU ANDREI, fiul lui Iancu şi Ana, născut la 12 aprilie 1909, studii 4 clase primare, domiciliat în com. Mehadica, jud. Severin. Căsătorit, are doi copii. Armata satisfăcută la Regimentul 5 Vânători Timişoara cu gradul caporal. Membru al P.M.R., înscris în P.C.R. în anul 1946. Încadrat voluntar în grupul condus de colonelul Ion Uță. La 7 februarie 1949, s-a predat de bunăvoie şi a trădat grupul din care făcea parte. A fost martor al acuzării contra lui Petru Puşchiță zis Liber, dar a fost condamnat şi el la 5 ani î.c.

209. VELTĂNESCU GRIGORE, legionar, plugar din com. Globu-Craiovei, jud. Severin. Arestat, a fost constrâns să declare că la sălaşul lui Andrei Paraschiv se ascund Petre Grozăvescu Dragu şi Ion Popeț, care au fost prinşi.

D. Organe de represiune

210. AIROAEI VASILE, sublocotenent din Batalionul 5 Securitate, a comandat compania care în ziua de 22 februarie 1949 a avut ciocnirea cu partizanii

lui Gheorghe Ionescu şi Spiru Blănaru la Pietrele Albe. A fost rănit de două gloanţe în piciorul drept.

211. AMBRUŞ COLOMAN, inspector regional la Siguranţa Timişoara în 1947, iar în anul 1949 era locotenent-colonel, director al D.R.S.P. Timişoara. În 1950 avea gradul de colonel.

212. ANTONIU SAMUEL, licenţiat în drept, fost avocat. În anul 1951 era încadrat la D.G.S.P. în Direcţia anchete penale cu gradul de maior, şef de serviciu, sub conducerea colonelului M. Dulgheru.

213. ARANICI PAVEL, adjunct al generalului Băjenaru, comandantul zonei a IV-a teritoriale Timişoara (1949). În 1952 este colonel, şef al biroului „bande", special înfiinţat pentru lichidarea grupurilor de partizani, aflat în subordinea directă a ministrului Drăghici. Metodele lui: ocuparea satelor şi cazarea trupei în gospodăriile ţăranilor implicaţi în rezistenţă, dezvoltarea reţelei de informatori, mergând până la infiltrarea în grupurile de partizani, luarea de ostatici din familiile celor urmăriţi, execuţii sumare în scop de intimidare a populaţiei, deghizarea unor agenţi în partizani şi folosirea acestora pentru organizarea de capcane, utilizarea câinilor de urmărire, înconjurarea munţilor cu câte două şi chiar trei cordoane de securişti şi „pieptănarea" zonelor împădurite de către trupele de securitate etc.

214. ARGEŞEANU GHEORGHE, căpitan magistrat, procuror militar pe lângă T.M. Timişoara, întocmeşte referatul introductiv de trimitere în judecată în lipsă a partizanilor Dumitru Mutaşcu şi Dumitru Işfănuţ (7 februarie 1950).

215. BĂJENARU ION, general maior, comandant al Zonei IV Teritoriale Timişoara, aflată în subordinea Comandamentului Unic Timiş care avea sediul la Caransebeş (după 23 ianuarie 1949).

216. BIRTAŞ GAVRILĂ, membru al Secretariatului CC al PCR în ilegalitate (1934-1941). Din 1945 a fost şef al Siguranţei din Oradea. În 1946 a fost implicat în dispariţia mamei lui Ştefan Foriş. În august 1948 a fost încadrat colonel, cu funcţia de director al Direcţiei I, Informaţii Interne, în cadrul Direcţiei Generale a Securităţii Poporului. În anul 1949 a participat activ la represiunea împotriva partizanilor bucovineni şi bănăţeni.

217. BODNĂRAŞ EMIL, născut în anul 1904 în com. Iaslovăţ, jud. Suceava. Locotenent dezertor, devine membru al P.C.R. în 1934. Deţinut, 1934-1942. Membru al C.C. al P.C.R., 1945-1976, ministru al Forţelor Armate, 1947-1956. A murit la 24 ianuarie 1976.

218. BOGDAN ALEXANDRU, sublocotenent la Serviciul Judeţean de Securitate Arad, rănit în timpul acţiunii de capturare a partizanilor lui Gligor Cantemir.

219. BOSCU IACOB, sublocotenent din trupele de securitate. Participă la represiunea mişcării de rezistenţă armată din Banat în anii 1949 şi 1950. În iarna 1954/1955 şi primăvara anului 1955, a comandat Batalionul 3 din Regimentul 6 de Securitate din Tecuci, care avea misiunea de a lichida grupul de partizani Vatamaniuc-Motrescu din Bucovina şi avea gradul de maior.

220. BUGARSCHI SAVA, cetățean român de origine sârbă, a lucrat în cadrul Siguranței din Timişoara, apoi a trecut în Securitate cu gradul de locotenent. În calitate de anchetator, a folosit metode violente de tortură. Arestat şi acuzat că a făcut spionaj în favoarea lui Tito, a fost condamnat la moarte, dar i s-a comutat pedeapsa în muncă silnică pe viață; eliberat în 1955.

221. CIORAPCIU PAMFIL, maior, comandantul Batalionul 9 Securitate Braşov, conduce acțiunea de lichidare a grupului colonelului Uță, situat într-un sălaş la 20 km vest de com. Mehadica, grup trădat de Andrei Vădrariu.

222. CORCIOVA IOAN, căpitan, comandantul Miliției jud. Severin (1949). A condus acțiunea de lichidare a grupului Chera.

223. DICEANU (DICESCU), căpitan din Batalionul 9 Securitate. Comandă două plutoane (60 ostaşi cu doi câini de urmărire) care au acționat în zilele de 6-8 martie 1949 pentru lichidarea resturilor grupului colonelului Uță. La „Cracul Stânei" a fost împuşcat mortal Horia Izbaşa, iar Nistor Armaş a fost grav rănit.

224. DINESCU MARIN, născut în 1914, în com. Picior de Munte, jud. Dâmbovița, licențiat în drept, limbi străine: franceza, germana, rusa. Căpitan în Batalionul 5 de Securitate din Oradea, provenit din Jandarmerie. A participat la represiunea din Munții Banatului (1949). Arestat şi condamnat pentru apartenența la Organizația „Vlad Țepeş" de la Oradea în toamna aceluiaşi an. A muncit în mina de la Baia Sprie, în subteran.

225. DULGHERU, nume real MIHAIL (MIŞU) DULBERGER, născut la 4 decembrie 1917 în Tecuci. În 1945-1948 activează în S.S.I., inspector general în Direcția Generală a Siguranței Statului, iar în 1948-1952 director al Direcției a V-a Cercetări din Direcția Generală a Securității Poporului, având gradul de colonel. Epurat din M.A.I. în 1955. Emigrat în Israel în 1984.

226. DUȚĂ GHEORGHE, căpitan de securitate, comandant de companie, fost jandarm. Căzut prizonier în Rusia, se întoarce cu divizia „Tudor Vladimirescu". Participă la represiunea din Banat, la împuşcarea lui Nistor Duicu şi capturarea lui Victor Curescu şi a lui Nicolae Cristoiu. Îndepărtat din Securitate pentru că soția lui era nemțoaică, a răspândit manifeste anticomuniste şi a fost condamnat la 10 ani de î.c. A devenit membru al A.F.D.P.R.

227. FIAMBOLI TELEMAC, absolvent al Facultății de Drept, fost avocat. În anul 1951 era şeful Secției Secretariat în cadrul DGSP (Direcția Anchete Penale) şi avea gradul de maior.

228. GEORGESCU TEOHARI, nume real BURĂH TESCOVICI, născut la 21 ianuarie 1908 în Bucureşti. Studii 4 clase primare, tipograf. Cooptat în C.C. al P.C.R. în 1939. La 4 noiembrie 1944 devine subsecretar de stat la Interne în guvernul Sănătescu, iar la 6 martie 1945 devine ministru de Interne, până în 1952.

229. GIUCHICI RISTA, sublocotenent de Securitate. În zilele de 6-8 martie 1949, însoțeşte detaşamentul alcătuit din două plutoane din Batalionul 9 Securitate comandat de cpt. Diceanu (Dicescu). Arestează pe Grozăvescu Dragu şi pe Popeț Ion.

230. HAIDUC AUGUSTIN, locotenent la Serviciul Județean de Securitate Arad, a fost rănit în timpul schimbului de focuri cu partizanii lui Gligor Cantemir. Participă la înăbuşirea răscoalei țăranilor.

231. HAUZBERGHER VASILE, sublocotenent la Serviciul județean al Securității Poporului Severin-Lugoj, anchetator al primului lot din organizația colonelului Uță Ion. La 29 ianuarie 1951, semnează referatul asupra rezultatului cercetărilor în lotul Gheorghe Ionescu, Vasile Valuşescu, Iancu Ghimboaşe, ş.a. Fusese avansat la gradul de locotenent.

232. JIANU MARIN, secretar general la Ministerul de Interne începând din 1948 şi ministru adjunct. Ordonă transferul ultimilor 7 partizani din lotul Spiru Blănaru de la Timişoara la Aiud, prilej ca aceştia să fie asasinați în ziua de 2 august 1949. Jianu a fost implicat în toate acțiunile represive din epoca stalinistă: reeducarea, deportările, Canalul, asasinatele.

233. KLING ZOLTAN, maior de Securitate, şeful Serviciului județean de Securitate Severin-Lugoj în anii 1948-1949. A făcut parte din conducerea Comandamentului Unic Timiş. A murit într-un spital de psihiatrie.

234. LUPUŞOR, căpitan de Securitate, în acțiunea de lichidare a resturilor grupului col. Uță din 6-8 martie 1949, face recunoaşteri aeriene şi însoțeşte patrula de schi pe Valea Cernei pentru tăierea pârtiei şi întâmpinarea celor două plutoane din Batalionul 9 Securitate comandate de cpt. Diceanu (Dicescu).

235. MAZURU (MAZUROV) VLADIMIR, general maior de Securitate, adjunct al lui Gheorghe Pintilie (Pantiuşa) şi şef al Direcției a VI-a. Originar din nordul Bucovinei. A condus ancheta asupra evenimentelor de la Teregova din 12-13 ianuarie 1949. A făcut parte din comisia care a hotărât deportările bănățenilor în Bărăgan (1951). Prin el, sovieticii au supravegheat activitatea Securității, până când Drăghici l-a înlăturat din minister. A fost trimis ambasador în Polonia.

236. MIHAILOVICI LIDIA, locotenent major din comandamentul N.K.V.D. de la Timişoara. A făcut cercetări pentru stabilirea atitudinii comandorului Domăşneanu față de sovietici şi regimul instaurat de ei în România. Investigațiile s-au făcut în prima parte a anului 1946.

237. MOIŞ AUREL, şeful Serviciului de Siguranță Timişoara (1946-1948). La 23 ianuarie 1949 are gradul de maior şi i se încredințează conducerea Comandamentului Unic Timiş. Ulterior şef al Securității Regiunii Timişoara. Apoi a fost trimis ca ataşat militar al Ambasadei R.S.R. în Germania.

238. NAGY IOSIF, judecător de instrucție de pe lângă Tribunalul Lugoj. A instrumentat cazul partizanilor Dumitru Mutaşcu şi Dumitru Işfănuț, judecați în contumacie şi condamnați la moarte pentru crima de omucidere (au fost de față când Jurchescu Petre a împuşcat-o pe Veta Trebuian din com. Verendin).

239. NEDICI VIDOSAVA (VIDA), româncă de origine sârbă din Becicherecu Mic. A fost anchetator în cadrul Securității din Timişoara şi era vestită pentru sadismul cu care bătea bărbații la organele genitale. Arestată şi acuzată că a făcut spionaj în favoarea lui Tito, a fost condamnată la moarte, dar i s-a comutat pedeapsa în muncă silnică pe viață. A fost liberată în 1955 din spitalul Văcăreşti,

unde a îngrijit cu devotament pe deținutele bolnave. A fugit în Iugoslavia şi de acolo la Viena.

240. NICOLSCHI ALEXANDRU SERGHEEVICI, nume real Grünberg Boris, fiul lui Alexandru Grünberg şi Rozalia, născut la 2 iunie 1915 la Chişinău. Studii 8 clase, tehnician la centrala telefonică din Chişinău, membru al U.T.C. în 1932 şi al Comitetului Regional Antifascist în 1934. În 1940 este recrutat de N.K.V.D. şi trece clandestin frontiera în România, la 26 mai 1941. Este arestat şi anchetat de S.S.I., condamnat la muncă silnică pe viață pentru spionaj în favoarea U.R.S.S. şi este deținut la Aiud în 1941-1944. Numit comisar şef la Direcția Generală a Poliției în 1945, şef al Corpului Detectivilor în 1946-1947, subdirector al Direcției Poliției de Siguranță în 1947-1948 şi subdirector al Direcției Generale a Securității Poporului, 1948-1953. Decedat la 17 aprilie 1992.

241. PINTILIE GHEORGHE, nume real PANTIUŞA BODNARENCO, născut în Rusia la 9 noiembrie 1902. Recrutat de N.K.V.D. şi trimis în România, a fost implicat în asasinarea lui Foriş Ştefan, anchetarea lui Pătrăşcanu şi anihilarea grupului Ana Pauker-Vasile Luca-Teohari Georgescu. Director al Direcției Generale a Securității Poporului în 1948 şi prim locțiitor al ministrului de Interne în 1950-1963, având gradul de general locotenent.

242. RĂSVAN (FAHRER) SERGIU, licențiat în Drept şi Filosofie la Paris, în anul 1951 avea gradul de maior şi era încadrat la D.G.S.P., Direcția anchete penale, sub conducerea lui Dulgheru.

243. SCHNELLBACH MARTIN, tâmplar, născut în 1912, originar din Lipova, ilegalist, încadrat în PCR în anul 1931. În timpul războiului dispare din țară şi revine în Timişoara, în aprilie 1944, când începe munca de propagandă şi sabotaj. În anul 1945, lucra alături de Moiş Aurel în Direcția Poliției de Siguranță Timişoara. Căpitan de Securitate, apoi maior la D.R.S.P. Timişoara în perioada 1948-1951, în funcția de anchetator şef. Era sadic, brutal. La procesul lui Spiru Blănaru (iunie 1949) a fost comandantul unității de pază şi securitate. La 29 septembrie 1959 are gradul de locotenent-colonel şi asistă ca delegat al Ministerului Afacerilor Interne la execuția a patru partizani bănățeni în incinta penitenciarului Arad. A fost decorat şi numit comandantul securității Braşov. După moartea lui, survenită în 1984, soția şi fiica au ajuns în Germania Federală.

244. STĂNESCU SIMION, locotenent-colonel magistrat, procuror şef al Parchetului Tribunalului Militar Timişoara. A întocmit referatul introductiv la procesul intentat conducătorilor grupurilor de rezistență anticomunistă din Banat (Spiru Blănaru ş.a.). La 16 iulie 1949, a asistat la execuția partizanilor în Pădurea Verde.

245. ŞTEFĂNESCU MIHAIL, fiul lui Vasile şi Alexandrina, locotenent-colonel magistrat. Născut la 25 noiembrie 1910 în com. Jugur-Muscel. Urmează Şcoala Militară de Ofițeri şi Facultatea de Drept. La 24 ianuarie 1942 este avansat căpitan şi numit procuror militar la Tribunalul Corpului 3 Armată din Chişinău, unde a pus concluzii de condamnare a unui grup de comunişti din Ismail. În martie 1945, Comisia Aliată (sovietică) îl reclamă pentru crimă de război, dar este liberat

în noiembrie 1945, probabil în urma unei înțelegeri. Se înscrie în PCR, în 1946-1948 lucrează la Comenduirea Pieței București și s-a evidențiat în marile procese intentate conducătorilor P.N.Ț.. În perioada 10.4.1948-25.5.1949 a fost procuror la Tribunalele Militare București și Iași, iar între 25 mai 1949 și 15 martie 1950 este președinte al Tribunalului Militar Timișoara, avansat locotenent-colonel, calitate în care pronunță 33 de sentințe împotriva a 555 de partizani anticomuniști. Este mutat la T.M. Galați, în funcția de președinte. La 9 august 1950 este arestat și condamnat la 6 ani temniță grea pentru crima împotriva umanității săvârșită în 1942. În închisori s-a întâlnit cu victimele sale care l-au ținut la distanță. A fost grațiat prin Decretul Nr. 421/1955.

246. ȘTESKAI VILIAM, ilegalist, înscris în PCR în anul 1931. La finele anului 1948 se alfa în eșalonul de comandă al Securității din Banat, cu grad de căpitan: un anchetator feroce.

247. TRANDAF P. NARCIS, născut la 9 noiembrie 1922 în Slobozia, jud. Ialomița, fiul lui Petre și Eugenia. Căpitan, comandant al Companiei 3 din Batalionul 5 de Securitate Oradea. În februarie 1949 participă la acțiunile represive împotriva partizanilor din Banat. În toamna aceluiași an este arestat și trimis în judecată ca membru în comitetul de conducere al organizației anticomuniste „Vlad Țepeș" din Oradea. Condamnat prin sentința nr. 1687 din 3 ianuarie 1950 la 12 ani temniță grea. A muncit în subteran în mina de la Baia Sprie.

248. ZODILĂ GHEORGHE, plutonier de Securitate. A participat la represiunea împotriva partizanilor din Munții Semenicului. În zorii zilei de 8 februarie 1949, a participat activ la acțiunea împotriva grupului Uță.

Autor

ADRIAN BRIŞCĂ. S-a născut la 2 martie 1931 în oraşul Giurgiu. A urmat cursurile liceului „Ion Maiorescu" din localitate, având ca profesor de istorie pe Alexandru Cartojan, preşedintele organizaţiei judeţene Vlaşca a Partidului Naţional Ţărănesc - Maniu. În primăvara anului 1948, împreună cu alţi şapte colegi de clasă, înfiinţează organizaţia paramilitară Mişcarea de Rezistenţă Naţională din Vlaşca, M.R.N.V., având caracter anticomunist. Arestat la 10 august 1949, a fost anchetat la Securitatea din Giurgiu şi condamnat de Tribunalul Militar Bucureşti la cinci ani de închisoare corecţională pentru delictul de uneltire contra ordinei sociale. Execută pedeapsa la penitenciarul Jilava, închisoarea pentru elevi de la Târgşor, lagărul de muncă forţată Peninsula de la Canalul Dunăre-Marea Neagră şi este liberat în august 1954 de la penitenciarul Gherla. Datorită trecutului său politic nu-şi poate continua studiile. În noiembrie 1958 este exmatriculat din anul III de facultate. În anul 1967 se reînscrie la Institutul Politehnic Bucureşti, pe care îl va absolvi în 1972. Lucrează ca simplu inginer, fiindu-i blocat accesul la orice funcţie de conducere. Pasionat de istorie, strânge documente şi mărturii despre rezistenţa anticomunistă. Începând din decembrie 1989, publică diverse articole inspirate din istoria contemporană în „România Liberă", „Dreptatea", „Flacăra", „Zig-Zag", „Rezistenţa", apoi se consacră studiului rezistenţei armate anticomuniste din România, în cadrul Institutului Naţional pentru Studiul Totalitarismului, devenind unul dintre cei mai avizaţi cercetători în mişcarea naţională de rezistenţă. Este membru al Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România. A publicat în periodicul „Arhivele Totalitarismului" o serie de documente cu privire la viaţa partizanilor bucovineni, aranjate tematic. Pregăteşte un corpus de documente privind mişcările de partizani din România. Volume recente: *Rezistenţa armată din Bucovina*, vol. I, 1998 (coautor), *Rezistenţa armată din Bucovina*, vol. II, 2 000.

Lista ilustrațiilor

1. Planul acțiunii Batalionului 9 Securitate împotriva partizanilor colonelului Uță, 24/25 ianuarie 1949.
2. Semnătura colonelului Uță.
3. Baderca Iancu, partizan în grupul colonelului Uță.
4. Vlădescu Mircea, partizan, grupul Uță.
5. Careba Dionisie, sprijinitor al grupului Uță.
6. Comandorul aviator Petru Domășneanu.
7. Vădrariu Andrei, trădătorul grupului Uță.
8. Ciurică Nicolae, partizan în grupul colonelului Uță.
9. Stănescu Gheorghe, partizan în grupul colonelului Uță.
10. Popescu Petru, sprijinitor al grupului Uță.
11. Duicu Samoilă, sprijinitor al grupului Uță.
12-13. Ionescu Gheorghe, șeful grupului Teregova.
14. Telegramă-raport după lupta de la Pietrele Albe.
15-16. Locotenentul Valușescu Vasile, partizan în grupul Teregova.
17. Avocatul Târziu Ioan.
18. Cristescu Gheorghe din Plugova.
19. Doctorul Vucu Liviu.
20. Horescu Ana, grupul Blănaru.
21. Zoica Dimitrie, grupul Blănaru.
22. Profesorul Doru Blaj.
23. Belințan Ion, mecanic de locomotivă, Organizația Național-Creștină.
24. Matei Mihai, mecanic de locomotivă, Organizația Național-Creștină.
25. Matache Dumitru.
26. Goga Ilie.
27. Scăunaș Sever.
28. Baderca Iancu, partizan din grupul Uță.
29-30. Bejan Petru, partizan din grupul Ionescu.
31. Sârbu Pavel, sprijinitor.
32. Purdelea Emil, partizan din grupul Ionescu.
33-34. Daminescu Emil, cu și fără barbă.
35. Daian Gheorghe din Sânnicolau Mare.
36. Ionescu Arcadie din Igriș.
37. Miloș Gavrilă, curier al grupurilor Uță și Blănaru.
38. Profesorul Iliescu Ioan.
39. Imbrescu Mihai, sprijinitor al grupului Ionescu.
40. Ghimboașă Iancu, partizan din grupul Ionescu.
41. Raport telegrafic după capturarea lui Spiru Blănaru.
42. Fragment dintr-o declarație a lui Spiru Blănaru.

43. Raportarea pierderilor Batalionului 5 Securitate.
44. Căpitanul Dinescu Marin din Batalionul 5 Securitate.
45. Căpitan Trandaf Narcis din Batalionul 5 Securitate.
46. Fişa dactiloscopică a lui Valuşescu Vasile.
47. Dosarul de penitenciar al lui Valuşescu Vasile.
48. Procesul de la Timişoara, 21-25 iunie 1949.
49. Acuzaţii de judecată.
50. Invitaţii în timpul procesului.
51. Pronunţarea sentinţei.
52. Planul Tribunalului Militar Timişoara, iunie 1949.
53. Certificat de moarte al lui Vernichescu Aurel.
54. Certificat de moarte al lui Ungureanu Teodor.
55. Certificat de moarte al lui Cristescu Gheorghe din Plugova.
56. Schema grupurilor armate din raza D.R.S.P. Timişoara, întocmită de Securitate în anul 1950.

Indice general*

A

Adam, Andrei · 245
Adam, Sever · 52, 136, 144, 212
Adunaţi de Georgmane · 239
Airoaei, Vasile · 150, 153, 154, 155, 205, 276, 289, 332
Aiud · 34, 88, 98, 297, 306, 310, 311, 312, 317, 322, 324, 329, 330, 331, 335, 336
Albu, Novac · 34
Albu, Vichenţie · 34
Aldea, Aurel · 121
Alexandrescu, Anton · 77
Alexandria · 140
Alexandru, Eva · 34
Almăjului, Munţii · 15, 87
Almăjului, Valea · 33, 93
Ambruş, Coloman · 35, 81, 82, 84, 85, 103, 104, 113, 114, 119, 122, 124, 129, 137, 141, 144, 147, 151, 157, 159, 173, 174, 175, 179, 181, 182, 186, 190, 200, 217, 280, 333
Ambruş, Petru · 35, 214, 305
Ancateu, Ignat · 305
Anculia, Horia · 146
Anculia, Maria · 191
Anculia, Moise · 40, 41, 105, 106, 108, 123, 147, 152, 191, 192, 194, 200, 201, 202, 204, 213, 223, 235, 247, 305
Anculia, Petru · 32, 40, 41, 42, 108, 148, 151, 153, 154, 193, 194, 200, 201, 202, 203, 205, 218, 220, 222, 223, 224, 225, 227, 228, 233, 234, 235, 247, 305
Anculia, Romulus · 40, 108, 152, 192, 194, 202, 204, 224, 306
Angelescu, Alexandru · 36
Angelescu, Petre · 36
Anghelescu, C. · 86
Anina · 33, 55, 96, 261, 263, 308
Antonescu, Ion · 15, 24, 34, 94, 98, 285, 310
Antoniu, Samuel · 333
Apostolescu · 84
Apuseni, Munţii · 207, 209
Arad · 30, 37, 38, 39, 53, 55, 66, 96, 189, 211, 214, 215, 239, 240, 242, 248, 250, 251, 255, 258, 259, 263, 264, 269, 275, 281, 284, 285, 290, 299, 305, 312, 313, 316, 317, 321, 322, 324, 325, 333, 335, 336
Arad, judeţul · 30, 37, 205, 251
Aranici, Pavel · 333
Arăngeanu, Ion · 20
Ardeal · 17, 234
Ardeleanu, Gherghina · 280
Argeşeanu, Gheorghe · 333
Arieş · 96
Arinişului, Munţii · 21, 35, 36, 43, 50, 52
Armaş, Ion · 190
Armaş, Nicolae · 145, 178
Armaş, Nistor · 25, 50, 179, 212, 306, 327, 334
Armeniş, trecătoarea · 28, 29, 37, 58, 182, 242, 245, 246, 315
Artinescu, Petre · 34, 105, 127, 306, 310
Atnagea, Anton · 38
Atnagea, Virgil · 38
Avram, Ion · 45, 330
Avramescu, Gheorghe · 16, 17, 320
Azuga · 46, 331

B

Babescu, Gheorghe · 37, 249, 250
Bacău, judeţul · 303
Baciu, Alexandru · 132
Baderca, Iancu · 25, 27, 48, 134, 231, 274, 306, 324, 326, 358
Baderca, Iosif · 25, 27, 306
Badin · 261
Bahu, Teodor · 187, 188
Baia de Aramă · 25, 36, 49, 87, 211, 309, 316, 325
Baia Mare · 258
Baia Sprie · 310, 312, 324, 327, 329, 334, 337

* Întrucât la întocmirea indicelui nu s-a ţinut cont de poreclă, cititorii sunt invitaţi să consulte şi dicţionarul biografic.

Balasoni, Anica · 80
Balaş, Nistor · 190
Balaton, lacul · 16
Balcani, Munţii · 63
Balica, Gheorghe · 25, 27, 46, 306, 324, 327, 331
Balint · 241
Banat · 15, 16, 17, 18, 19, 20, 30, 43, 49, 55, 64, 66, 67, 68, 84, 86, 102, 143, 211, 276, 294, 322, 326, 332, 334
Banatul Sârbesc · 15
Banatului, Munţii · 17, 25
Banda, Ion · 27, 43, 61, 104, 148, 149, 155, 175, 205, 212, 213, 215, 235, 284, 288, 289, 307
Bandoni, Nicolae · 190
Barbu, Filaret · 84
Barbu, Gheorghe · 134
Barna, Dumitru · 264
Barta · 231, 274
Barză, Simion · 190
Basarabia · 19, 74, 80
Başa, Martin · 34, 35, 208, 307
Başulescu, Dumitru · 46, 126, 127, 131, 132, 324
Başulescu, Ilie · 145
Başulescu, Vasile · 39
Baziaş · 15
Bazoni, Nistor · 190
Băcilă, Ioan · 45, 86, 126, 145, 167, 171, 307, 330
Băcilă, Nicolae · 34
Bădilă, Octavian · 187
Băeşu, Pavel · 307
Băile Herculane · 34, 39, 76, 79, 80, 81, 83, 84, 86, 91, 92, 99, 100, 101, 120, 127, 162, 167, 177, 179, 255, 265, 266, 267, 326
Băjenaru, Ion · 113, 118, 135, 140, 156, 333
Bălănescu, Nicolae · 124, 307, 309
Băloiu, Florea · 139, 140
Băltoiu, Nicolae · 220
Bănia · 262, 263
Bărăgan · 321, 335
Bărbosu · 34, 55
Bărbulescu, Constantin · 99, 100
Bărbulescu, Nicolae · 208
Bâlcă, Pavel · 39
Bârsan, Timofte · 133, 134
Becicherecu Mic · 318, 335
Beg, Floarea · 45
Beg, Ion · 38, 39, 45, 46, 58, 314, 324, 325, 328
Bej, Teodor · 307
Bejan, Petru · 40, 42, 307, 315, 365
Bela, Iosif · 34, 49, 65, 140, 141
Belcotă, Ştefan · 45
Belgrad · 16, 18, 248
Belinţan, Ioan · 37, 308, 324
Belitu, Pavel · 190
Benea, Traian · 295
Benghea, Anastasia · 45, 47, 330
Benghia, Gheorghe · 324
Beni, Iosif · 131
Berbecaru, Stelian · 25, 27, 49, 229, 308, 311, 331
Bercea, Pavel · 140
Berlin · 16, 320
Berzasca · 311
Berzescu, Atanasie · 31, 52, 119, 120, 324
Berzescu, Ioan · 192, 193, 194, 202, 203, 225
Berzescu, Iovan · 31, 40, 107, 108, 151, 152, 183, 184, 185, 192, 194, 202, 204, 222, 244, 247, 308
Berzescu, Petru · 40, 152, 191, 194, 195, 201, 202, 203, 225
Berzovia · 143, 211
Beta, Petru · 155
Bibicu, Gheorghe · 187
Bică, Gheorghe · 194
Bică, Ion · 45, 331
Bihoi, Ion · 39, 324
Bilas, Ştefan · 118
Biled · 37, 239, 249, 250, 251, 253, 281, 321
Bilegan, Ioan · 197
Birău, J. · 196
Birindescu, Gavrilă · 33
Birtaş, Gavril · 95, 97, 112, 119, 147, 183, 333
Bisericosu, Nicolae · 28
Bisericosu, Victor · 28, 29, 49, 189, 252, 308
Blaj, Doru Viorel · 33, 65, 216, 308
Blaj, Teodor Traian · 33, 65, 216, 308
Blănaru, Spiru · 26, 28, 30, 31, 32, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 58, 61, 65, 66, 68, 119, 120, 122, 123, 129, 137, 147, 148, 149, 151, 155, 157, 172, 173, 174, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 191, 192, 193, 194, 195, 198, 199, 201, 202, 203, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 213, 214, 217, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 227, 232, 233, 235, 238, 244, 245, 247, 256, 257, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 275, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290,

293, 294, 295, 296, 297, 302, 303, 304, 306, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 328, 330, 331, 332, 333, 335, 336
Bocicoriu, Enache · 77
Bocletaru, Petre · 26, 45, 46, 274, 289, 331, 332
Bocşa · 36, 138, 143, 211, 310
Bocşa Montană · 36
Bodnăraş, Emil · 333
Bodrila, Alexa · 262
Bogdan, Alexandru · 333
Bogdan, Ion · 30
Bogdana · 247
Bogovici, Pavel · 34
Boldureanu, Ion · 35, 52
Bolfea, Silvestru · 207
Boluta, Nistor · 262
Bolvaşniţa · 28, 29, 52, 121, 189, 190, 307, 328
Bona, Pavel · 41
Bonescu, Oprea · 160, 165, 172, 277
Borlova · 29, 189, 190, 199, 210, 326
Borlovenii Noi · 128, 133, 145, 230, 231, 319, 320, 324
Borlovenii Vechi · 41, 46, 322, 327
Boscu, Iacob · 133, 134, 333
Botoşani · 324
Bozovici · 45, 121, 127, 261, 262, 263, 311
Brahonschi, Gheorghe · 256, 309
Braşov · 17, 32, 56, 115, 241, 286, 334, 336
Bratovoeşti · 37, 239, 249, 281, 321
Bratu · 82
Brăila · 236, 248
Brătianu, Constantin (Dinu) · 40, 143, 207, 214
Brânzei, Ion · 31, 39, 219, 220, 265, 268
Brebina · 25, 36, 49, 316
Brebu Nou · 154
Brebu, Gheorghe · 34
Brişcă, Adrian · 62, 67, 69, 289
Buchini · 182
Bucovina · 19, 46, 63, 67, 120, 133, 333, 335, 338
Bucur, Atanase · 42
Bucureşti · 17, 21, 29, 36, 37, 49, 51, 63, 69, 72, 73, 74, 75, 79, 80, 82, 83, 89, 95, 97, 101, 102, 103, 112, 113, 118, 119, 121, 122, 124, 125, 135, 142, 146, 148, 156, 158, 172, 178, 180, 181, 183, 186, 188, 189, 198, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 213, 215, 216, 217, 219, 222, 224, 228, 230, 232, 233, 242, 246, 248, 250, 251, 269, 294, 296, 298, 302, 322, 326, 334, 337, 338
Budarcă, Ion · 25
Budău, Lazăr · 190
Budu, Moise · 25, 309, 316
Budu, Petru · 25, 309
Bugariu, Martin · 39, 324
Bugarschi, Sava · 54, 280, 317, 334
Buhevici, Mihai · 28, 189
Bulbucan, Iosefina · 167, 171
Bulgaria · 28
Bulgăruş · 290
Bumbăcilă, Petru · 41
Bunaciu, Avram · 75
Burac, Pavel · 263
Burac, Vasile · 263
Buracu, Coriolan · 34, 84, 87, 124
Buracu, Mihai · 34
Buracu, Vasile · 262
Burcă, Achim · 34, 35
Burleanu, Ion · 134
Burui, Ion · 324
Busuioc, Iosif · 50
But, Ion · 41, 202, 222
Buzău, judeţul · 25, 49, 308
Byrnes, James · 64

C

Cadrilater · 28, 241
Caia, Ion · 133, 134
Caliacra · 241
Canalul Dunăre-Marea Neagră · 66, 95, 185, 240, 262, 314, 325, 327, 329, 331, 332, 335, 338
Candea, Vasile · 134
Capatina · 263
Capotescu, Mihai · 37
Capul Midia · 325, 327
Caracal · 24, 135, 322
Caragea, Nicolae · 33, 309
Caraibot, Ion · 25, 48, 309
Caraiman, Ioan · 31, 32, 152, 183, 184, 185, 192, 193, 194, 203, 309
Carani · 291
Caransebeş · 16, 26, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 37, 42, 52, 53, 55, 56, 65, 66, 80, 94, 98, 104, 107, 109, 113, 115, 117, 120, 124, 125, 126, 128, 129, 136, 138, 139, 141, 143, 144, 148, 150, 151, 152, 154, 158, 176,

177, 182, 184, 187, 190, 199, 200, 209, 210, 211, 212, 213, 219, 220, 238, 240, 241, 242, 245, 246, 268, 290, 306, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 316, 318, 320, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 333
Caraş, judeţul · 15, 26, 30, 33, 34, 36, 38, 43, 67, 84, 87, 96, 98, 121, 124, 127, 128, 136, 138, 151, 158, 212, 216, 231, 243, 248, 260, 291, 305, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 314, 317, 318, 319, 322, 324, 327, 329, 330
Caraş-Severin, judeţul · 175, 212, 322
Careba, Dionisie · 128, 133, 134, 145, 324
Careba, Gavrilă · 145
Careba, Mihăilă · 128, 133, 134, 309
Carlaonţ, Iancu · 26, 52, 321
Carnoveanu, Luţă · 192
Carol al II-lea, regele României · 27, 56
Carpaţi, Munţii · 62
Călan · 99, 100
Călina · 33, 308
Călinescu, Arpad · 46
Cănicea · 25, 104, 143, 145, 158, 178, 212, 234, 237, 315
Căpăţână, Damaschin · 34
Căpitanu, George · 36
Căta, Ion · 39, 324
Câlniceanu · 36
Cârmaciu, Mircea · 34
Cârpa · 182, 189, 199, 225, 226, 243, 245, 325
Ceauşescu, Nicolae · 18
Cebza · 290
Cerbu · 192, 202, 220, 221
Cerna · 100, 143, 177, 179, 211, 335
Cernavodă · 327
Cernăuţi · 31
Cernei, Munţii · 15, 177, 211
Cernescu, Iosif · 45, 85
Cernescu, Lazăr · 26, 45, 228, 229, 269, 273, 288, 331
Cernescu, Nicolae · 52, 158, 212
Chera, Aurel · 167, 171
Cherciu, Mihai · 41, 45, 46, 150, 153, 155, 184, 233, 235, 270, 276, 289, 331, 332
Chetrinescu, Ion · 33, 34
Chevereşu Mare · 34
Chichihezan, Nicolae · 37, 324
Chichinda · 316
Chilom, Dumitru · 166, 171
Chimoiu, Gheorghe · 187
China · 21
Chioreanu, Ion · 134
Chioreanu, Nistor · 16
Chircă, Cezar · 37, 309
Chiriac, Grigore · 134
Chirilă, Ion · 309
Chirilă, Iosif · 33
Chirion · 240
Chisindia · 46
Chişinău · 73, 74, 248, 336
Chişu, Iosif · 37, 240, 250
Churchill, Winston · 63, 64
Ciclova Română · 33, 309, 311, 312
Cil · 30, 305
Cimpoca, Iacob · 40, 152, 191, 192, 193, 194, 200, 201, 202, 204, 222, 223, 309
Cimpoca, Nicolae · 191
Ciobotaru, Alexandru · 134
Cioca, Ioan · 39, 325
Cioclov, Ioan · 44, 199, 217, 225, 240, 325
Ciocodei, Vasile · 132
Ciocu, Ion · 34
Ciomu, Emeric · 132
Ciorapciu, Pamfil · 27, 133, 134, 334
Ciortaz, Dănilă · 34
Cireşan Loga, Iosif · 21, 34, 35, 36, 43, 46, 47, 49, 50, 52, 226, 316
Cireşan Loga, Petru · 34
Ciuad · 30, 46
Ciubucan · 106
Ciuceanu, Radu · 21, 67, 68
Ciucur, Pavel · 90, 94, 99, 101, 166, 170
Ciula · 225
Ciurdar, Livia · 258
Ciurel, Ilie · 167, 171
Ciurică, Ion · 36, 49
Ciurică, Nicolae · 25, 26, 27, 28, 36, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 53, 58, 59, 60, 61, 309, 316, 320, 325, 331
Ciurică, Victor · 36, 49
Claudian, Ion · 52
Cleanov · 325
Clisura · 18
Cloşani · 25, 28, 49, 308
Cluj · 28, 38, 39, 151, 197, 216, 240, 241, 299, 303, 310, 312, 314, 320, 324, 325
Coadă, Gheorghe · 33
Coasta Galeşului · 327
Codreanu Zelea, Corneliu · 95, 195, 203, 220
Cojocaru, Gheorghe · 126, 131
Cojocaru, Ilie · 31, 310
Coleş, Corneliu · 108

Colojoară, Simu · 100
Colţa, Petre · 106
Colţan, Ion · 41, 325
Colţan, Petru · 41, 325, 330
Coman, Radu · 32, 104, 310
Coman, Spiridon · 133, 134, 276, 289
Comănescu, Şerban · 229
Comorâşte · 143, 211
Constantin, Constantin N. · 277
Constantin, Nicolae · 295
Constantinescu, Gheorghe · 165, 172
Constantinescu, Nicolae · 277
Constantinescu, Ştefan · 277
Constantinescu, Vaman · 188
Constanţa · 100, 299, 326
Copăceanu, Martin · 31, 41, 42, 105, 152, 183, 184, 185, 192, 193, 201, 202, 203, 220, 222, 223, 235, 247, 257, 267
Copăceanu, Romulus · 41, 42, 105, 310
Copilu, Nicolae · 190
Corcanu · 202, 224, 227, 233, 289
Corciova, Ioan · 35, 87, 135, 138, 139, 140, 334
Corici, Ion · 226
Cornea · 25, 36, 58, 86, 133, 146, 199
Cornereva · 25, 43, 45, 58, 87, 104, 143, 145, 146, 158, 159, 175, 177, 178, 182, 198, 210, 212, 285, 287, 306, 307, 308, 312, 316, 323, 326, 327
Cornicioiu, Gheorghe · 74
Cosma, Paul · 187
Cosma, Teodor · 138, 140
Costescu, Cornel · 41, 107, 174, 200, 201, 205, 325
Costescu, Ioan · 167, 171
Costescu, Romulus · 103, 106, 107, 108, 112, 213, 214, 235
Coşevoi, I. · 74
Cotârlă, Pavel · 33
Cotul Şeii · 265
Covaci, Ilie · 31, 106, 152
Craciul Farcului · 32, 182, 183, 185, 187
Craciul Feţelor · 115, 116
Craciul Stânei · 175, 177, 178, 334
Craciul Şeii · 48, 220, 221
Craia, Petru · 34
Craiova · 37, 239, 310, 311, 321
Craşova, Vilma · 263
Craşovan, Iacob · 263
Crăciunel, Viorel · 34
Crăieşti · 31, 217, 219, 222, 224, 244, 275, 281, 308
Crăsnaru, Sebastian · 190
Creţu, Nicolae · 36, 310
Creţu, Rusu · 34
Crimeea · 63
Cristea, Gheorghe · 28, 29, 189
Cristea, Nistor · 190
Cristescu, Dumitru · 122
Cristescu, Gheorghe · 25, 27, 31, 45, 46, 52, 84, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 101, 127, 151, 161, 167, 192, 194, 199, 202, 204, 255, 256, 271, 272, 306, 310, 323, 329, 362
Cristescu, Ilie · 25, 27, 46, 85, 128, 310
Cristescu, Tudor · 25, 27, 310
Cristici, Dumitru · 130, 131
Cristoi, Dumitru · 220, 265, 268
Cristoi, Nicolae · 31, 39, 40, 42, 199, 220, 267, 268, 311, 334
Criş · 297
Cruşovăţ · 50, 116, 117, 122, 123
Cugir · 233
Culda · 105
Culme, lagărul 9 · 317
Culta, Ion · 105
Cuptoare · 36, 100, 146, 314
Curelea, Gheorghe · 50
Curescu, Ana · 238
Curescu, Iancu · 25, 27, 46, 60, 141, 142, 332
Curescu, Victor · 25, 27, 46, 60, 311, 326, 332, 334

D

Daba, Nica · 228
Dabija, Nicolae · 52, 207, 209, 264, 303
Daian, Gheorghe · 37, 311, 366
Dalboşeţ · 262
Damian, Ana · 234
Damian, Ion · 138, 140
Daminescu, Emil · 30, 311, 366
Dancea, Ilie · 33, 311
Danielescu, Gheorghe · 127
Darpeş, Ioan · 167
David, Ion · 39, 46
Davidescu, Eftimie · 26, 36, 45, 46, 229, 316, 331
Davidescu, Grigore · 136, 144
Dăianu, Gheorghe · 46
Dârleanu, Andrei · 46
Debreţin · 17
Deletant, Dennis · 51, 52, 54, 59

Delineşti · 328
Depner, Willi · 16
Deva · 241
Diaconescu, Constantin · 100, 188
Diaconescu, Constanţa · 100
Diceanu · 177, 334, 335
Dicescu · 178, 334
Dima, Aurel · 155
Dimitriev, E. · 74
Dincă, Radu · 25, 27, 46, 49, 311
Dincea, Floarea · 46, 47
Dinescu, Marin · 334
Dobre, Aurel · 155
Dobre, Dumitru · 39, 46, 127, 131, 132
Dobrin, Ion · 263
Dobrin, Marcu · 262
Dobrin, Moise · 263
Dobrogeanu, Victor · 294
Dobrovici · 294
Dogaru, Gheorghe · 132
Dolea, Ion · 252
Dolheşti-Baia · 35
Dolj, judeţul · 37, 239, 249, 281, 321
Domaşnea · 25, 31, 32, 36, 45, 50, 58, 85, 86, 109, 111, 115, 116, 122, 127, 128, 137, 141, 143, 147, 149, 151, 158, 176, 184, 186, 187, 192, 194, 196, 198, 199, 202, 210, 212, 217, 219, 222, 224, 228, 229, 230, 231, 238, 244, 257, 265, 266, 270, 271, 272, 274, 275, 281, 282, 287, 288, 303, 307, 308, 309, 310, 312, 314, 315, 316, 317, 319, 322, 324, 326, 327, 328, 329, 330
Domăşneanu, Alexandru · 166
Domăşneanu, Dumitru · 76, 78
Domăşneanu, Eugenia · 100, 101, 167, 171, 325
Domăşneanu, Ilie · 120
Domăşneanu, Nicolae · 76, 78, 80
Domăşneanu, Petre · 145
Domăşneanu, Petru · 31, 39, 45, 46, 48, 49, 50, 52, 56, 58, 65, 68, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 86, 91, 94, 98, 100, 101, 119, 120, 122, 123, 125, 127, 129, 131, 132, 166, 167, 170, 208, 213, 218, 220, 221, 255, 256, 257, 265, 266, 267, 268, 269, 275, 281, 282, 283, 284, 286, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 303, 306, 307, 310, 311, 313, 318, 323, 324, 325, 326, 328, 330, 335, 359
Domilescu, Gheorghe · 132
Donbass · 17, 68
Donca, Mihăilă · 262
Dop, Grigorie · 77
Doran, Nicolae · 33, 213, 312, 318
Dorane · 175, 187, 192, 202, 204
Dorobanţu, Alexandru · 167, 171
Dorohoi · 24, 135, 314
Dragomir, Filică · 187
Dragomir, Gheorghe · 290
Dragomir, Nicolae · 190
Dragomir, Petru · 189
Drăgan, Ion · 35
Drăgan, Marioara · 35, 39, 100
Drăgan, Ştefan · 39, 312, 328
Drăgăşani · 37, 239, 249
Drăghicescu, Nistor · 101, 167, 171
Drăghicescu, Pavel · 145
Drăghici, Alexandru · 298, 333, 335
Drăgulescu, Romulus · 46, 331
Drăgulescu, Serafim · 136, 145
Dricu, Ioan · 30
Drilea, Mihai · 30
Duicu, Ion · 25, 27, 46, 51, 85, 110, 228, 229, 237, 270, 271, 273, 312
Duicu, Nistor · 16, 25, 27, 28, 46, 51, 85, 86, 137, 229, 273, 288, 312, 326, 327, 331, 334
Duicu, Petru · 25, 27, 28, 46, 50, 228, 271, 273, 312, 316, 326
Duicu, Samuilă · 137, 145, 326
Duicu, Toma · 46
Duleu · 34, 46, 52, 138
Dulgheru, Mişu · 119, 146, 147, 294, 333, 334, 336
Duma, Vasile · 42, 311
Dumitrescu, Ştefan · 34, 89, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 101, 161, 166, 168, 312
Dunăre · 15, 16, 66, 90, 99, 185, 240, 318, 338
Durcă, Mihail · 35, 65, 139, 313
Durostor · 241
Duţă, Gheorghe · 60, 311, 334

E

Elinescu, Ioan · 221
Enea, Gheorghe · 39, 326
Erimescu, Pantelimon · 25, 128, 133, 134, 313
Europa · 18
Ezeriş · 39, 324

F

Faţa Tomnaticii · 149, 152, 192, 202
Fădimac · 236, 282, 302, 316
Făget · 36, 310
Fârliug · 43, 138
Feneş · 31, 32, 42, 46, 58, 66, 152, 182, 183, 184, 185, 187, 192, 193, 194, 219, 308, 309, 332
Feneşan, Gheorghe · 77
Ferescu, Crâstea · 146
Fiamboli, Telemac · 334
Fiat, Elena · 46, 47
Filimon, Ioan · 121, 155, 328
Filip, Ioan · 32, 185
Filip, Victor · 294
Florescu, Ştefan · 50, 213
Folcea, Ion Ilie · 190
Franţ, Ion · 34, 35
Franţa · 38
Fratelia, cartier al Timişoarei · 255
Frăţulescu, Nicolae · 49
Freidorf · 28, 249, 309, 314, 323
Frunză · 100
Fulton · 64
Fus, Dumitru · 105, 133, 134, 317

G

Gaiţă, Mihăilă · 109, 110
Galaţi · 73, 311, 324, 337
Galescu, Petru · 326
Ganea, Ion · 155
Garu, Avram · 33
Gavrilă, Ioan · 46, 47, 120, 145, 199, 256, 265, 267, 328, 331
Găvăgină, Iosif · 17
Găvojdia · 126, 318
Gârboni, Ion · 35, 46
Gârbovăţ · 40, 260, 262, 263, 318, 319
Georgescu, Petre · 295
Georgescu, Teohari · 19, 63, 64, 100, 161, 310, 334, 336
Germania · 16, 17, 18, 30, 63, 88, 98, 161, 220, 286, 307, 309, 313, 320, 322, 335, 336
Ghebaur, Petru · 100
Ghencea · 327
Ghenciu, Petre · 37, 60
Gheorghiu, Gheorghe · 18, 208
Gheorghiu-Dej, Gheorghe · 18
Gherase, Aurel · 244
Gherghinescu, Ion · 46, 306
Gherla · 185, 262, 306, 310, 311, 312, 317, 318, 322, 324, 325, 326, 327, 329, 330, 332, 338
Gherleanu, Nicolae · 134
Gherman, Dochiţa · 213
Ghiled · 291
Ghimboaşă, Iancu · 40, 42, 106, 151, 192, 202, 203, 313, 315, 335
Ghimboaşă, Ilie · 40, 192, 194, 202, 313
Ghimboaşă, Iosif · 262, 263
Ghimboaşă, Maria · 42, 46, 47
Ghimboaşă, Nicolae · 32, 40, 42, 106, 108, 147, 149, 151, 153, 154, 155, 192, 193, 194, 200, 201, 202, 203, 222, 223, 225, 228, 234, 236, 247, 269, 282, 283, 294, 297, 300, 301, 302, 304, 313, 320, 367
Ghimboaşă, Romaniţa · 262
Ghinescu, Ilie · 31, 46, 185, 193, 332
Ghita, Iosif · 262
Giuchici, Rista · 126, 130, 131, 178, 334
Giurgiu · 317, 338
Giurgiulescu, Ioan · 190
Gladin, Modest · 26, 45, 46, 274, 289, 331, 332
Gladis · 251
Gladna Română · 36
Glăvile · 49, 311
Gligor, Cantemir · 30, 48, 305, 313, 316, 333, 335
Glimboca · 35, 124, 305, 319
Globu-Craiovei · 46, 93, 98, 125, 126, 130, 313, 332
Globurău · 45, 86, 92, 93, 98, 143, 145, 212, 307
Goruneanu, Mihail V. · 277
Gosa, Maria · 45, 46, 47, 327
Grabaţ · 291
Grama · 76
Grecia · 21
Grieg, Walter · 16
Grind · 312
Groza, Petru · 17, 63, 64, 73, 76, 77
Grozăvescu, Dragu · 31, 39, 207, 208, 220, 257, 268, 286, 313, 318, 332, 334
Grozăvescu, Gheorghe · 41, 154, 192, 202, 326
Grozăvescu, Ianaş · 31, 40, 105, 152, 183, 184, 185, 192, 195, 201, 202, 203, 222, 223, 235, 247

Grozăvescu, Ilie · 41, 45
Grozăvescu, Ion · 313
Grozăvescu, Petru · 41, 46, 125, 126, 130, 131, 202, 219, 220, 314
Grozăvescu, Roman · 192, 202, 204
Grozăvescu, Romulus · 41
Grozăvescu, Stana · 99
Grozăvescu, Toma · 41, 45
Gugu, Vârful · 143, 211
Gujbă, Dumitru · 37, 240, 253, 314
Gunne, Roland · 16
Gurahonț · 30, 313
Gurgu, Mihai · 52, 158
Gutu, Nicolae · 199
Guțu, Nicolae · 44, 326

H

Haiduc, Augustin · 335
Hamza, Petrică · 132
Handa, Dumitru · 30, 314
Hațegan, Zaharia · 76
Hațegului, Munții · 15, 87
Hauzbergher, Vasile · 335
Hebrang, A. · 18
Herac, Petru · 261
Herescu, Maria · 24, 135, 322
Herindești · 138
Herter, Helmuth · 83
Herța, Ținutul · 19
Hitler, Adolf · 16, 18
Hlöbel, Iosif · 39, 46, 140, 314, 328
Hodoni · 291
Homorogan, Petru · 240
Horăscu, Nicolae · 265
Horeanu, Constantin · 28, 240, 251, 253, 254, 314
Horescu, Ana · 31, 151, 155, 192, 193, 194, 202, 314
Horescu, Maria · 31, 192, 193, 314, 363
Horescu, Nicolae · 31, 151, 155, 193, 194, 202, 203, 245, 314
Hotoleanu, Octavian · 188
Hunedoara · 241, 309

I

Iablanița · 34, 39, 61, 75, 76, 77, 78, 80, 84, 88, 91, 92, 93, 94, 98, 99, 101, 121, 122, 127, 130, 145, 161, 162, 166, 220, 255, 256, 265, 266, 267, 281, 291, 292, 311, 317, 318, 330
Iacob, Dimitrie · 133, 134, 152, 222, 223, 309, 326, 333
Iacobescu, Nicolae · 26, 52, 188
Iacobici, Iosif · 87
Ialomița, județul · 337
Iarba Moale · 194
Iaslovăț · 333
Iași · 31, 52, 54, 59, 73, 244, 337
Ictar · 35
Idvoreanu, Ioana · 144
Iecea Mare · 37
Iecea Mică · 37, 291
Ienășiga, Grigore, vezi Ionescu, Grigore · 41, 105, 192, 201, 202, 235, 326
Ieșelnița · 89, 91, 93, 98, 99, 160, 166
Igna, Ancateu · 30, 305
Ignătescu, Vasile · 209
Igriș · 29, 30, 37, 61, 314, 316, 320, 321, 328, 366
Ilcuș, Constantin · 87
Ilidia · 33, 312
Iliescu, Ion · 314
Ilițescu, Gheorghe · 145
Ilova · 315
Imbrescu, Ilie · 46
Imbrescu, Iosif · 46
Imbrescu, Mihai · 41, 327, 367
Imre, Dezideriu · 132
Indochina · 21
Indonezia · 21
Ioanițescu, Gheorghe · 155
Ion, Constantin · 213, 314
Ionașcu, Dumitru · 187
Ionașcu, Ilie · 132
Ionel · 87
Ionescu, Arcadie · 37, 314
Ionescu, de la Securitate · 80
Ionescu, Gheorghe · 26, 28, 31, 32, 33, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 48, 49, 50, 51, 55, 56, 58, 61, 65, 66, 68, 102, 103, 105, 107, 108, 147, 148, 151, 157, 172, 173, 174, 175, 180, 181, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 208, 210, 212, 214, 218, 222, 224, 225, 227, 233, 234, 235, 243, 244, 247, 269, 270, 275, 285, 289, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 313, 314, 315, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 325, 326, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 335, 361, 365, 367

Ionescu, Grigore · 105, 108, 148, 155, 223, 326
Ionescu, Pascu · 165, 172
Ionescu, Petru · 327
Ioniţoiu, Cicerone · 52
Iordache, Vasile · 239
Iosăşel · 30
Ioviţă · 20, 273
Irinca, Ion · 188
Ismail · 75, 336
Ismană, Constantin · 166, 169
Isop, Ion · 190
Isverna · 100
Işfănuţ, Dumitru · 25, 27, 28, 44, 45, 48, 51, 53, 110, 196, 311, 315, 330, 331, 333, 335
Işfănuţ, Ion · 327
Iugoslavia · 15, 16, 17, 18, 22, 29, 34, 54, 65, 87, 307, 323, 336
Ivanici, Gheorghe · 40, 106, 152, 192, 194, 202, 204, 315
Ivănescu, Ion · 59
Ivănescu, Miron · 30
Izbaşa, Horia · 25, 27, 50, 178, 237, 306, 315, 327, 334
Izbaşa, Ioan · 50
Izbaşa, Petre · 315

J

Jianu, Marin · 294, 297, 335
Jijie, Ion · 208
Jilava · 310, 311, 312, 318, 321, 325, 326, 327, 329, 338
Jimbolia · 290
Jimbolia, plasa · 37, 324
Jiu · 22
Joviţă · 287
Jucu, Constantin · 137, 144, 237, 315
Jumanca, Ioan · 28, 189, 243
Jupalnic · 90, 93, 94, 98, 99, 100, 161, 166, 167, 256
Jura, Ioan · 43, 300
Jurchescu, Moise · 25, 27, 316
Jurchescu, Petre · 25, 27, 109, 110, 111, 176, 196, 197, 316, 320, 335
Jurchescu, Versavia · 110
Jurconi, Nistor · 190
Jurcuţă, Ion · 205

K

Keller · 16
Kernbach, M. · 197
Kling, Zoltan · 55, 86, 97, 104, 106, 113, 118, 135, 140, 156, 188, 228, 309, 310, 335
Komanschek, Josef · 17
Korondy, Margareta · 240
Krohn, Adalbert · 83

L

Laitin, Dumitru · 123
Laitin, Ioana · 123
Laitin, Pavel · 178, 190, 327
Lala, Nistor · 39, 327
Lalescu, Nicolae · 25, 27, 46, 316
Lascu, Ion · 29, 39, 46, 55, 65, 138, 139, 141, 226, 307, 313, 316, 328
Laţcu, Ion · 34, 35
Laţcu, Iosif · 34
Laţcu, Petru · 34
Lăcătuş, Cornel · 89, 99, 167, 171
Lăcătuş, Ioan · 131
Lăpuşnic · 261, 263
Lăpuşnicel · 31, 39, 93, 94, 268
Lăpuşnicu Mare · 45, 46, 324, 327
Lăteşti · 328
Lăzărescu, Ioan-Junior · 41, 175, 327
Lăzărescu, Ioan-Senior · 41
Lefontovo · 320
Liciovacia, pădurea · 261
Lipova · 336
Lisnic, Iacob · 240
Liuba, Filimon · 28, 121, 219, 328
Liuba, Ion · 190
Liuba, Nicolae · 189
Liuba, Pavel · 50
Londra · 241
Luca, Vasile · 37, 215, 336
Lucaci, Mihail · 96
Lugoj · 15, 21, 24, 25, 26, 28, 29, 37, 38, 50, 52, 53, 55, 66, 77, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 91, 97, 98, 103, 104, 106, 107, 110, 112, 136, 137, 138, 141, 142, 143, 144, 145, 189, 191, 195, 196, 211, 212, 226, 227, 234, 236, 237, 241, 243, 245, 269, 270, 272, 281, 282, 285, 303, 306, 307, 310, 311, 314, 315, 316, 321, 322, 323, 324, 328, 330, 335

Lugojanu, Maria · 46
Lugojel · 326
Luluşa, Ioan · 316
Luminosu, Gheorghe · 137, 144, 236, 237, 270, 282, 285, 286, 294, 298, 302, 304, 307, 315, 316
Luncaviţa · 25, 31, 32, 58, 104, 111, 116, 117, 128, 202, 221, 273, 309, 310, 313, 323, 330
Lungana · 311
Lungu, Dumitru · 328
Lupaşcu, Gheorghe · 240
Lupu, Nicolae Gh. · 234
Lupulescu, Pavel · 93
Lupuşor · 177, 335
Luţă, Vasile · 25, 26, 27, 36, 49, 229, 311, 316, 331

M

Macavei, Traian · 207
Magheţi, Doina · 297
Mako · 15
Malaya · 21
Maldea, Pantelimon · 270, 271
Manciuria · 21
Maniu, Iuliu · 24, 28, 40, 49, 64, 79, 80, 84, 93, 137, 142, 143, 144, 157, 208, 211, 214, 216, 239, 241, 249, 260, 272, 283, 305, 311, 315, 316, 319, 321, 322, 323, 338
Manolache, Traian · 134
Manole, Vlad · 35
Mao Tse Dun, uzina · 318
Maramureş · 17, 63
Marcenescu, Ştefan · 261
Marcovici, Liubomir · 30
Marea Britanie · 64, 74, 283
Marea Neagră · 66, 185, 240, 338
Mareş, Gheorghe · 138, 140
Margina · 36, 42, 310
Mariţescu, Romulus · 31, 40, 105, 108, 152, 153, 155, 183, 184, 185, 187, 192, 193, 202, 203, 204, 209, 210, 218, 221, 224, 225, 227, 232, 233, 235, 257, 265, 267, 268, 270, 271, 272, 276, 282, 284, 287, 288, 289, 294, 295, 304, 316, 319, 320
Mariţescu, Toma · 31, 34, 40, 48, 49, 50, 98, 99, 101, 166, 168, 192, 193, 208, 210, 218, 257, 271, 289
Mariţescu,Toma · 89, 92, 93, 94
Marshall, George · 242
Matei, Avram · 35
Matei, Dumitru · 261
Matei, Iancu · 240
Matei, Ioan · 35
Matei, Mihai · 37, 316
Maxim, Alexandru · 207
Mayer, Lazăr · 205
Mazuru, Vladimir · 108, 113, 335
Măciucă, Nicolae · 30, 317
Măgariu, Gheorghe · 77
Măran, Nicolae · 41, 207
Măran, Petru · 41
Mărăcine, Paul · 36
Mărăşeşti · 25, 49, 320
Mărgărin, Gheorghe · 317
Mărgineanu, Ioan · 132
Mărgineanu, Petre · 207, 209
Mărgulescu, Constantin · 44, 199, 328
Mărineasa, Zaharie · 34, 35, 38, 58, 60, 88, 95, 98, 99, 100, 101, 160, 165, 166, 167, 256, 317
Măruţă, Gheorghe · 36
Mătăsaru, Ştefan · 98, 99, 167, 171
Măzăreanu, Mircea · 208
Mârza · 96
Mehadia · 39, 76, 77, 78, 79, 80, 92, 93, 95, 98, 99, 100, 127, 131, 132, 177, 199, 262, 306, 310, 329
Mehadica · 25, 27, 32, 46, 50, 58, 104, 110, 116, 117, 127, 133, 143, 145, 176, 212, 213, 274, 306, 309, 310, 322, 332, 334
Mehedinţi, judeţul · 25, 26, 28, 30, 36, 49, 95, 256, 308, 309, 316, 320, 321, 325
Mehedinţi, Munţii · 22, 49
Mercina · 34, 96
Michăescu, Radu · 36
Micicoi, Ion · 34
Micol · 251
Micşa, Gheorghe · 35, 317
Mihai I, regele României · 20, 26, 32, 36, 45, 47, 64, 104, 310
Mihai, Gheorghe · 187
Mihailovici, Lidia · 78, 335
Mihalache, Ion · 64
Mihalcovici, Pavel · 37, 285
Mihalcovici, Petru · 251, 317
Mihăilă, Efrem · 165, 172
Mihăilescu, Alexandru · 187, 225, 324
Mihăilescu, Nistor · 263
Mihălceanu · 187
Mihălceanu, Gheorghe · 188
Mihu, Timofte · 188

Mihuţescu · 90
Mihuţescu, Eugenia, vezi Domăşneanu Eugenia · 39, 255, 265, 266
Milin, Miodrag · 67
Miloş, Gavrilă · 31, 120, 199, 256, 265, 267, 328, 329, 367
Mircioiu, Dumitru · 155
Mirota, Cornel · 155
Missouri · 64
Mitucă, Ioan · 95
Miulescu, Ion · 190
Miuţescu, Lazăr · 101, 167, 171
Moater, Martin · 41, 42, 151, 192, 193, 194, 203, 204, 219, 224, 227, 233, 317
Mocanu, C. · 75
Moceriş · 46, 55, 263
Mociorniţă, Dumitru · 294
Moiş, Aurel · 55, 81, 82, 84, 102, 113, 114, 118, 124, 125, 127, 135, 140, 141, 156, 177, 188, 200, 205, 275, 276, 297, 307, 335, 336
Molotov, Veaceslav Mihailovici · 15, 43
Moreni · 34, 49, 141
Moscova · 15, 17, 18, 51, 55, 63, 320
Moş, Gheorghe · 96
Moş, Ion · 87
Motrescu · 333
Müller, Maximilian · 197
Mumjiev, Tamara · 74
Munteanu, Călina · 45, 46, 332
Munteanu, Gheorghe · 31, 41, 45, 46, 59, 122, 123, 124, 150, 153, 184, 188, 192, 227, 233, 235, 238, 270, 276, 289, 317, 329, 331, 332
Munteanu, Ion · 188
Munteanu, Nicolae · 190
Munteanu,Gheorghe · 150
Muntele Mare · 52
Muntele Mic · 87, 177
Murariu, Zevedei · 144
Mureş · 15, 22, 30
Mureşanu, Ionel · 82
Mustaţă, Petru · 189, 190
Mustăcilă, Elena · 99
Mutaşcu, Dumitru · 25, 26, 27, 44, 46, 48, 53, 110, 111, 133, 134, 195, 196, 199, 208, 209, 228, 230, 269, 270, 271, 272, 274, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 294, 295, 304, 306, 311, 315, 317, 319, 320, 332, 333, 335
Mutaşcu, Gheorghe · 46
Mutăşescu, Petre · 133

N

Nadăş · 96
Nagy, Iosif · 195, 196, 335
Nădrag · 35, 305
Năsăud · 40, 307
Neagu, Teodor · 240
Neamţ, judeţul · 258, 281
Nedelcu, Grigore · 297
Nedelcu, Ioan · 150, 154, 155, 205, 276, 289
Nedici, Vidosava · 54, 335
Negotin · 16
Negreanu · 112
Negru, Elena · 251, 261
Nemeş, Dumitru · 39, 328
Nemeş, Nistor · 287
Nemeş, Petru · 39
Nereianţu, Ion · 46
Nicoară, Ioan · 145
Nicoară, Petre · 145
Nicolae, Ilie · 58
Nicolae, Ioan · 130, 131
Nicolescu, Mihai · 328
Nicolici, Alexandru · 40, 41, 174, 191, 192, 200, 202, 328
Nicolschi, Alexandru · 112, 336
Niculescu, Mihai Traian · 37, 317
Nimu, Francisc · 31, 39, 42, 49, 268, 311, 318
Nistru · 312, 319
Norvegia · 209
Novac, Cornel · 31, 48, 232, 257, 267, 268, 270
Novac, Gheorghe · 193
Novi Sad · 18

O

Ogradena · 317
Olteanu, Augustin · 132
Olteanu, Gheorghe · 177, 188
Oltenia · 15, 26, 27, 52, 67, 87
Onea, Titus · 37, 207, 209
Onea, Vasile · 37
Onescu, Gheorghe · 138, 139, 140
Onofrei, Nicolae · 240
Oprişan, Gheorghe · 119, 121, 122
Oradea · 26, 32, 41, 56, 188, 297, 311, 319, 325, 326, 327, 333, 334, 337
Oraviţa · 15, 33, 53, 55, 213, 260, 308, 310, 312, 317

Orăştie · 322, 323, 328
Orba, Ilie · 126
Orbulov, Teodor · 318
Orşova · 15, 77, 78, 83, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 97, 98, 99, 100, 115, 122, 161, 166, 167, 184, 213, 221, 256, 260, 262, 312, 314, 315, 322, 330
Orza, Ilie · 130
Ostrov · 312
Oţelu Roşu · 35, 305, 327
Ovidiu · 327

P

Padina Seacă · 175
Palestina · 21
Panov, Toma · 106
Pantea · 46
Papuc, Mihăilă · 273
Paraschiv, Andrei · 126, 130, 332
Paris · 64, 226, 242, 323, 336
Pascu, Dan · 294
Patulea, Sotir · 134
Pau, Ioan · 144
Pau, Petru · 34
Pauker, Ana · 19, 37, 63, 100, 161, 215, 336
Pavelescu, Sabin · 192, 202
Pădurea Verde-Timişoara · 31, 38, 39, 42, 57, 66, 295, 297, 303, 304, 308, 311, 312, 315, 317, 319, 321, 336
Păsărică, Virgil · 45
Pătârlagele · 25, 49, 308
Pătraşcu, Nicolae · 16, 19, 63, 161, 275
Pătrăşcanu, Lucreţiu · 64, 74, 336
Pârjan · 287
Pârvu, Ilie · 28, 40, 41, 165, 330
Pârvu, Nicolae · 28, 189, 242, 246, 313, 330
Pârvulescu, Ilie · 41
Pecenenco, Nicolae · 74
Peciu Nou · 291
Peninsula · 185, 199, 240, 262, 314, 318, 325, 330, 331, 332, 338
Penta, Nicolae · 262
Pepa, Petru · 84
Pepici, Arnold · 131
Perifan, Elena · 299
Perifan, Gheorghe · 299
Periprava · 305, 312, 317
Pesac · 291
Peştereanu · 73
Petchescu, Ioan · 34, 90, 91, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 101, 162, 166, 167, 168, 256, 318
Petnic · 78, 93, 98, 120
Petrescu, Alexandru · 83
Petrescu, Constantin-Titel · 34, 88, 95, 98, 160
Petricani · 258, 281, 303, 321
Petroşniţa · 88, 92, 94, 98, 101, 117, 161, 182, 219, 311, 322
Petruc, Eugen · 30, 37, 215, 318
Philby · 51
Pietrele Albe · 32, 41, 46, 49, 53, 60, 66, 148, 150, 152, 153, 193, 194, 203, 224, 227, 238, 305, 306, 309, 313, 315, 320, 322, 330, 331, 332, 333, 361
Pintilie, Gheorghe · 112, 114, 335, 336
Pistrilă, Viorel · 34
Piteşti · 240, 299, 303, 307, 318
Pitic, Iosif · 40, 42, 260, 262, 263, 315, 318, 329
Pitir, Petru · 34
Piţigoi, Elena · 299
Piţigoi, Ioan · 299
Plapşa, Lucian · 67
Plăeşu · 221
Pleşu, Vârful · 252
Ploieşti, regiunea · 299
Plugova · 25, 31, 84, 86, 88, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 123, 127, 161, 166, 271, 272, 273, 306, 310, 362
Poarta · 194, 234
Poarta Albă · 42, 325, 326, 327
Poarta de Fier Transilvană · 15
Poiana · 117
Poiana Baciului · 133
Poiana Bradu Moşului · 32, 308, 321
Poiana Bradul Moşului · 183
Poiana Lungă · 133
Poiana Roşului · 175
Poiana Ruscăi, Munţii · 15, 30, 36, 310
Poiana Sauliţi · 257
Poieni · 192, 193, 202, 247, 306
Polonia · 335
Ponoran, Ilie · 31, 46, 185, 193, 332
Pop, Ghiţă · 82
Popa, Gheorghe · 139, 140
Popa, Ioan C. · 41, 79, 326
Popa, Nicolae · 134
Popa, Petru · 199
Popa, R. · 183
Popa, Rubin · 197
Popescu, Aurel · 37

Popescu, colonel de Jandarmi · 29
Popescu, Dumitru · 25, 41
Popescu, Luca · 75
Popescu, Moise · 99, 167, 171
Popescu, Petre · 274, 329
Popeţ, Ioan · 126, 130, 131, 318, 332, 334
Popistaş, Nicolae · 34
Popovici, Gheorghe · 37, 166, 170, 239, 240, 248, 249, 251, 253, 254, 255, 269, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 290, 294, 297, 303, 304, 314, 317, 318
Popovici, Nicolae, vezi Ionescu, Gheorghe · 33, 37, 43, 212, 213, 309, 311, 312, 318
Popovici, Traian · 197
Porţile de Fier · 15
Potoc · 175
Prahova, judeţul · 49, 141, 331
Praşi · 258
Prigor · 30, 31, 41, 124, 243, 260, 261, 262, 263, 305, 314, 317, 322, 329
Prilipeţ · 262
Prut · 15
Puia, Alexandru · 34
Puiu · 82
Purcariu · 192, 202, 232
Purdelea, Emil · 40, 42, 260, 262, 263, 315, 319, 329, 365
Puşchiţă, Mihai · 46
Puşchiţă, Petru · 25, 26, 27, 31, 32, 46, 49, 133, 151, 184, 186, 187, 192, 193, 194, 199, 202, 204, 208, 209, 212, 228, 229, 230, 231, 233, 238, 269, 270, 271, 272, 274, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 294, 295, 297, 303, 304, 307, 313, 315, 317, 319, 331, 332
Puşchiţă, Stana · 238
Puşchiţă, Vichente · 31, 184, 186, 192, 193, 194, 202, 204, 218, 227, 233, 238, 289, 319
Putu, Petre · 106

R

Rada, Constantin · 294
Rada, Martin · 39
Ratcoane · 175
Raţiu · 324, 327
Razmir, Ilie · 34
Răchite · 115
Rădăuţi · 332
Rădescu, Nicolae · 16, 320
Răsvan, Sergiu · 119, 186, 205, 270, 336
Remetea - Pogănici · 20
Reşiţa · 18, 26, 33, 52, 55, 96, 136, 143, 158, 211, 212, 213, 262, 310, 317
Revetiş · 316
Ribbentrop, Joachim von · 15
Rizescu · 116
Robu, Ion C. · 207, 209
Rodna Veche · 40, 307
Rodnei, Munţii · 211
Roi, Moise · 35, 319
Roiescu, Iosif · 190
Roman, Ioan · 85
Roman, Nicolae · 123
Roman, Teodor · 41, 51, 98, 120, 213, 217, 219, 220, 283, 284, 314, 319, 324
Romanaţi, judeţul · 24, 135, 322
România · 15, 16, 17, 18, 20, 24, 36, 43, 51, 52, 54, 55, 59, 63, 64, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 80, 95, 122, 206, 211, 239, 245, 307, 316, 335, 336, 338
Românu, Constantin · 329
Românu, Petru · 25, 27, 28, 46, 316, 319
Roske, Octavian · 67
Roşeţ, Tudor · 222, 223
Rotariu, Ioan · 263, 329
R.P.R. · 72, 86, 100, 113, 114, 165, 195, 206, 266, 268, 281, 282, 291, 300, 301
Rudăria · 261, 262, 263
Rugi · 39
Rusca · 26, 36, 43, 45, 58, 59, 145, 182, 193, 194, 208, 212, 229, 273, 288, 307, 316, 330, 331
Rusu, Mircea · 36
Ruşeţ, Petru · 41, 329
Ruşeţ, Tudor · 40, 152, 180, 181, 191, 192, 194, 200, 201, 202, 203, 319

S

Sacoşu Mare · 35
Sadova de Sus · 45, 315, 330
Sadovan, Ioan · 124
Salcia · 312
Salva-Vişeu · 37, 215
San Francisco · 63
Satu Mare · 147, 149, 329
Săbăilă, Ilie · 155
Sănătescu, Constantin · 334
Sănătescu, maior · 121
Sărăţeanu, Vasile · 131, 132

Săvulescu, Ion Şt. · 294, 295
Sângeorge · 37, 248, 254, 281, 303, 318
Sânnicolau Mare · 37, 46, 311, 320
Sârbu, Dănilă · 261
Sârbu, Gheorghe · 260
Sârbu, Iancu · 37
Sârbu, Pavel · 329
Sârbu, Ştefan · 37, 188, 365
Scăiuş · 39, 140, 141, 314
Scherer, Maria · 248
Schmidt, Andreas · 16, 17
Schnellbach, Martin · 191, 200, 279, 280, 329, 336
Scridon, Ion · 207
Sebeşan, Emil · 52, 67, 251, 274
Secăreanu, Ştefan · 197
Seleşanu, Ioan · 42
Semenic · 50, 55
Semenicului, Munţii · 15, 32, 33, 49, 325, 337
Serafin, Atanasie · 329
Severin, judeţul · 15, 24, 26, 28, 30, 31, 34, 35, 39, 40, 42, 65, 67, 75, 77, 78, 79, 80, 84, 85, 86, 87, 88, 94, 96, 97, 98, 102, 104, 109, 110, 111, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 135, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 143, 146, 149, 156, 157, 158, 159, 161, 166, 167, 172, 176, 178, 182, 184, 189, 190, 191, 196, 197, 198, 199, 200, 205, 208, 211, 212, 213, 214, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 227, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 241, 243, 244, 246, 248, 252, 255, 257, 265, 266, 267, 270, 271, 272, 275, 281, 282, 283, 284, 285, 287, 291, 292, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 335
Severinului, Munţii · 211
Siberia · 17
Sibiu · 16, 209, 329
Silveanu, Ileana · 38, 58, 60, 67, 249, 274
Sima, Horia · 16, 34, 98, 320
Simian, Măgurel · 166, 169
Slatina Nera · 33
Slatina Timiş · 31, 120, 151, 192, 312, 315, 317, 324
Slobozia · 322, 330, 337
Slovacia · 16
Smarandache, Nica · 198, 328
Soceni · 34, 35, 50, 55, 307
Socolat · 263
Soldinera · 263
Sonca, Dumitru · 155
Sonca, Gheorghe · 187
Spac, Teodor · 199, 329
Spătaru, Gheorghe · 100, 101, 166, 169
Spătărescu, Ştefan · 180
Spineanu, Virgiliu · 77, 78
Stalin, Iosif Visarionovici · 18, 54, 55, 63, 64
Stalingrad · 15
Stancu, Nicolae · 33
Stavăr, Gheorghe · 197
Stănescu, Gheorghe · 25, 27, 46, 49, 320
Stănescu, Simion · 275, 277, 281, 290, 295, 296, 336
Stângu, Ion · 33
Stângu, Nicolae · 28, 189, 190, 243, 330
Stângu, Silvestru · 28, 189
Steierdorf · 261
Stelescu, Nicolae · 28
Stepănescu, Petru · 41
Stepănescu, Traian · 41
Sterban, Pavel · 106
Stoeneşti · 312
Stoica, Nicolae · 165, 172, 277, 295, 296, 310
Stoicănescu, Constantin · 16, 17, 320
Stoicescu, Petru · 50
Stoichescu, Gavril · 41
Stoichescu, Horia · 108
Stoichescu, Ilie · 46
Stoichescu, Ioan · 40, 152, 172, 173, 186, 191, 192, 194, 200, 201, 204, 205, 222, 223
Stoichescu, Pavel · 40, 106, 108, 151, 180, 181, 192, 200, 201, 202, 204, 205, 222, 223, 227, 247, 320, 329
Stoichescu, Stana · 200
Stoicovici, Gheorghe · 167, 171
Stolojescu, Pavel · 36, 146
Stolojescu, Păun · 36
Strian, Emilian · 42
Stroca · 107
S.U.A. · 64, 74, 206, 283
Suceava · 68, 206, 290, 291
Suceava, judeţul · 333
Suciu, Nicolae · 207, 209
Sulea, Miron · 29, 189, 190
Suroni, Petru · 190
Suru, Toma · 145
Susaicov, Ivan Z. · 73
Suta, Dănilă · 262
Suta, Elisabeta · 262
Suta, Tiberiu · 34

Suta, Toma · 262
Suteanu, Eftimie · 134

Ş

Şandru, Petre · 146, 255
Şchiopu, Traian · 34
Şeitin · 324
Şerengău, Gheorghe · 25, 27, 317, 320, 326, 332
Şerengău, Ioan · 46, 332
Şerengău, Petre · 111
Şesul Ciulei · 193
Şican · 81, 183
Şicula · 322
Şmultea, Gheorghe · 31, 32, 40, 41, 42, 46, 61, 147, 149, 152, 153, 154, 185, 192, 194, 201, 202, 203, 222, 223, 227, 228, 235, 236, 243, 244, 246, 247, 269, 281, 294, 297, 303, 304, 319, 320, 330
Şmultea, Horia · 31, 40, 152, 183, 184, 192, 193, 194, 202, 203, 222, 321
Şmultea, Traian · 41, 46, 47, 149, 152, 195, 202, 203, 330
Ştefănescu, Ana · 236
Ştefănescu, Mihail · 56, 57, 68, 73, 74, 75, 82, 275, 277, 293, 312, 315, 317, 325, 336
Şteskai, Viliam · 337
Şubă, Ion · 20

T

Talpeş, Milan · 89, 167, 171
Talpeş, Samson · 145
Tamaş, Laurenţiu · 196
Tanţu, Toma · 39
Tarco, Dimitrie · 145
Tarniţa · 36
Tănase, de la Securitate · 183
Tănase, Ion · 28, 29, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 46, 47, 49, 52, 56, 60, 61, 65, 68, 208, 214, 215, 239, 240, 242, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 258, 259, 264, 269, 275, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 289, 290, 294, 295, 304, 307, 309, 314, 315, 317, 318, 321, 323
Tătărăscu, Gheorghe · 76, 77, 78
Tătucu, Crăciun · 93
Tătucu, Nicolae · 75
Târgu Ocna · 42
Târnoveanu, Luţă · 202
Târziu, Ioan · 26, 28, 29, 30, 43, 46, 47, 52, 61, 64, 84, 122, 188, 189, 190, 215, 241, 245, 252, 271, 273, 285, 311, 321, 330, 362
Târziu, Nicolae · 330
Tectu, Nicolae · 188
Tecuci, judeţul · 31, 217, 219, 222, 224, 244, 275, 281, 308, 333, 334
Teodorescu, Ionel · 294
Teodorescu, Marcel · 118, 135
Teodorescu, sublocotenent · 130, 131
Teodoru · 106
Teregova · 25, 26, 31, 32, 33, 36, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 55, 58, 59, 61, 65, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 112, 118, 123, 129, 136, 137, 142, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 172, 173, 174, 175, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 191, 192, 193, 194, 195, 199, 200, 201, 203, 204, 210, 211, 212, 213, 214, 217, 218, 220, 221, 222, 223, 224, 227, 229, 232, 234, 235, 243, 244, 245, 246, 247, 257, 265, 266, 267, 269, 275, 276, 282, 283, 284, 285, 287, 289, 300, 301, 302, 303, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 313, 314, 315, 316, 319, 320, 321, 322, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 335, 361, 362
Teregova, plasa · 31
Timiş, judeţul · 87, 115, 129, 138, 152, 176, 177, 183, 187, 241
Timiş, râul · 143
Timişoara · 15, 16, 18, 19, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 42, 46, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 69, 70, 72, 73, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 94, 96, 97, 98, 102, 103, 112, 113, 118, 119, 122, 124, 125, 135, 136, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 156, 158, 160, 165, 172, 173, 174, 178, 180, 181, 183, 186, 188, 189, 191, 198, 200, 205, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 225, 227, 231, 234, 236, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 278, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 290, 291, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312,

313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 370, 371
Timiş-Torontal, judeţul · 15, 29, 37, 214, 215, 248, 249, 250, 251, 253, 281, 308, 311, 314, 316, 317, 318, 321, 323, 328
Timişului, Valea · 143, 211
Tiraspol · 258
Tisa · 258
Titerleşti · 36, 49, 309, 325
Tito, Iosip Broz · 16, 17, 18, 34, 54, 55, 68, 96, 334, 335
Tocaci, Iosif · 35
Tocherz, Dumitru · 190
Toma, Mihai · 134
Toma, Radu · 87
Tomescu, Ioan · 166, 169
Tomulescu, Ştefan · 298
Tonţa, Gheorghe · 154, 155, 205
Tonţa, Nicolae · 150
Topleţ · 92, 93, 98, 99, 101, 161, 167
Torontal, şesul · 15
Totir, Constantin · 137, 144, 212, 237
Trandaf, Narcis · 26, 41, 44, 52, 187, 188, 337, 369
Transilvania, vezi şi Ardeal · 100
Trăilă, Ion · 34
Trăilă, Ivaşcu · 228
Trebuian, Gheorghe · 109, 110, 111, 196
Trebuian, Veta · 109, 176, 316, 335
Trocan, Nicolae · 25, 27, 49, 321
Troncotă, Cristian · 67
Tufari · 100, 166, 167
Turnu Severin · 24, 211

Ţ

Ţarcului, Munţii · 143, 211, 311, 319
Ţăranu · 16, 17, 320
Ţerigariu, Mihai · 30, 321
Ţerigariu, Petru · 30, 321

U

Ucraina Subcarpatică · 63
Uimuşu de Sus · 46
Ungaria · 16, 44
Ungureanu, Gheorghe · 229
Ungureanu, Livia · 299
Ungureanu, Petre · 109, 111, 176, 199, 330
Ungureanu, Teodor · 37, 38, 44, 52, 214, 239, 251, 252, 258, 259, 263, 264, 269, 281, 283, 284, 285, 286, 290, 294, 297, 299, 303, 304, 317, 321, 322
Untan, Gheorghe · 77
Urdăreanu, Gheorghe · 31, 32, 41, 46, 49, 85, 110, 147, 149, 151, 153, 154, 155, 192, 193, 194, 195, 201, 202, 203, 224, 225, 227, 228, 233, 238, 247, 266, 289, 322, 330, 331
Urecheatu, Ioan · 123
Urecheatu, Nicolae · 128, 267
U.R.S.S. · 15, 16, 17, 18, 44, 63, 74, 209, 215, 218, 219, 234, 283, 284, 307, 310, 319, 334, 336
Uţă, Ion · 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 35, 36, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 60, 61, 64, 65, 68, 84, 86, 87, 94, 95, 104, 110, 115, 119, 120, 121, 124, 125, 127, 128, 129, 133, 134, 135, 136, 137, 142, 143, 144, 145, 158, 159, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 188, 190, 196, 197, 199, 204, 208, 210, 211, 212, 214, 228, 229, 230, 231, 236, 237, 238, 241, 242, 246, 256, 264, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 282, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 335, 337, 358

V

Valea Mare · 35, 65, 138, 139, 313, 316, 328
Valea Nistrului · 306, 311, 317, 322
Valea-Bolvaşniţa · 39, 92, 93, 98, 126, 127, 131, 145, 324
Valeapai · 35, 46
Valuşescu, Dumitru · 124, 260
Valuşescu, Vasile · 31, 40, 41, 42, 49, 51, 61, 151, 192, 194, 201, 202, 203, 222, 223, 243, 247, 307, 315, 318, 322, 327, 329, 335, 362, 369
Vasilescu, avocat din Caransebeş · 107
Vasilescu, Mihail · 294
Vasilescu, Nicolae · 165, 172
Vatamaniuc · 333
Văcărescu · 20
Văcăreşti · 312, 324, 329, 335

Vădrariu, Andrei · 25, 26, 27, 46, 47, 127, 128, 133, 134, 145, 176, 231, 274, 332, 334, 359
Vădrariu, Pavel · 25, 27, 58, 322
Vălcani · 308
Vălişoara · 182, 328, 331
Văliug · 25, 52, 158, 306, 329
Vărădia · 34, 96
Vătafu, Ioan · 118
Vâgă, Ion · 35
Vâjdea, Gheorghe · 322
Vâlcea, judeţul · 49, 311
Vela, Ioan · 41
Velescu, Gheorghe · 111
Velescu, Ioan · 110
Velnicuţă, Ion · 229
Veltănescu, Grigore · 46, 125, 126, 332
Veniamin, Virgil · 82
Verba, Ilie · 30
Verca, Filon · 17, 30, 31, 34, 61, 75, 80, 88, 89, 94, 98, 99, 122, 124, 161, 162, 245, 307, 309, 322
Verendin · 25, 32, 39, 40, 45, 46, 50, 58, 102, 104, 105, 107, 109, 110, 111, 115, 116, 117, 118, 143, 145, 158, 176, 195, 196, 212, 220, 221, 268, 271, 274, 310, 311, 312, 315, 316, 317, 320, 323, 329, 332, 335
Vermeş · 35
Vernichescu, Aurel · 26, 28, 29, 30, 35, 37, 38, 44, 46, 48, 49, 52, 56, 60, 61, 64, 66, 68, 84, 94, 188, 189, 190, 199, 208, 215, 217, 225, 226, 239, 240, 241, 243, 245, 246, 251, 252, 269, 275, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 290, 294, 297, 303, 304, 307, 308, 314, 317, 321, 323, 325, 326, 328, 330
Vernichescu, Zaharia · 226
Viena · 16, 17, 336
Viişoara · 322, 330
Vinogradov, V. P. · 63, 73
Vintilă, Efta · 261
Vişag · 138, 140
Vladia, Nicolae · 262
Vlaşca, judeţul · 338
Vlaşcu Mare, Vârful · 177
Vlădescu, Mircea · 25, 27, 120, 128, 133, 134, 199, 274, 323, 359
Voica, Ilie · 128, 133, 134, 310
Voichiţă, Constantin · 37, 52, 60, 214, 239, 242, 245, 246, 248, 249, 250, 252, 253, 254, 255, 318, 323
Voichiţă, Nicolae · 37
Vornicuţă, Ioan · 145
Vucu, Ioan Liviu · 26, 38, 39, 43, 47, 312, 314, 323, 324, 325, 328, 363
Vuculescu, Petru · 31
Vulpeş, Gheorghe · 90, 92, 93, 94, 145, 190, 199, 285, 323
Vulpeş, Ilie · 98, 99, 101, 167, 171
Vulpeş, Nicolae · 159, 190, 271, 285
Vulpeş, Petru · 145, 190

W

Weichertz, Erich · 79
Weiss · 324, 327, 329

Y

Yalta · 63

Z

Zaharia, Gheorghe · 133, 134
Zaharia, Petre · 155
Zamfirescu, Nicolae · 124
Zarandului, Munţii · 30, 46, 49, 313
Zăbăilă · 324, 329
Zebeleanu, Ştefan · 85
Zegujani · 25, 49, 321
Zeicu, Ion · 25, 323
Zerveşti · 35, 305
Zlagna · 189
Zlagnei, Valea · 29, 189
Zodilă, Gheorghe · 133, 134, 337
Zoica, Dimitrie · 31, 32, 42, 311, 323, 363
Zorlenţu Mare · 38, 45, 312, 323, 324, 325

Ilustrații

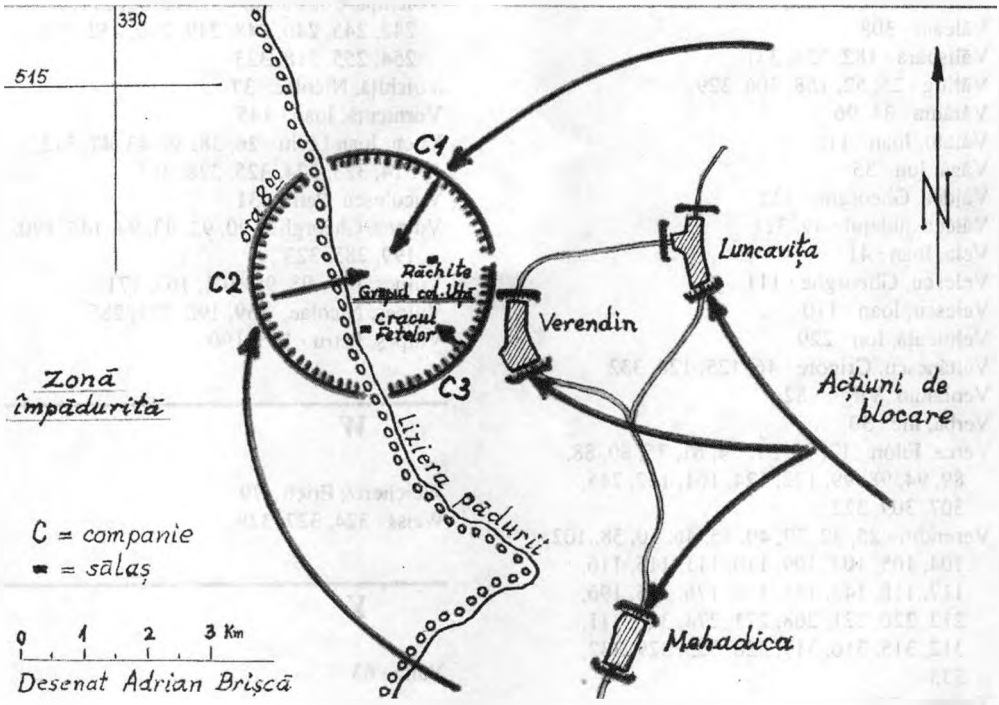

1.Planul acțiunii Batalionului 9 Securitate împotriva partizanilor colonelului Uță

24/25 ianuarie 1949

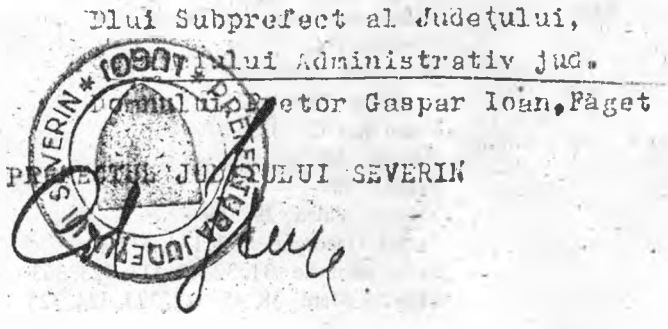

2. Semnătura colonelului Uță

3. Baderca Iancu, partizan în grupul colonelului Uță

4. Vlădescu Mircea

5. Careba Dionisie

6. Comandorul Domăşneanu

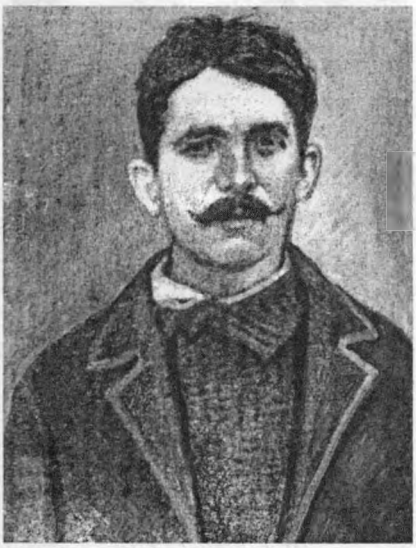

7. Vădrariu Andrei, trădătorul grupului Uţă

8. Ciurică Nicolae

9. Stănescu Gheorghe

10. Popescu Petru

11. Duicu Samoilă.

12.

12, 13. Ionescu Gheorghe, şeful grupului Teregova

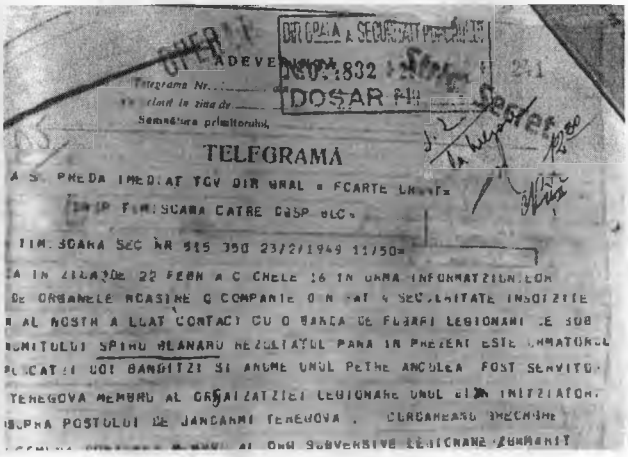

14. Telegramă raport după lupta de la Pietrele Albe

15.

***15, 16**. Valuşescu Vasile, grupul Teregova*

17. Avocat Târziu Ion

18. Cristescu Gheorghe - Plugova

19. Dr. Vucu Liviu

20. Horescu Ana, grupul Blănaru

21. Zoica Dimitrie

22. Profesor Doru Blaj

23. Belinţan Ion

24. Matei Mihai

25. Matache Dumitru

26. Goga Ilie

27. Scăunaş Sever

28. Baderca Iancu

29.

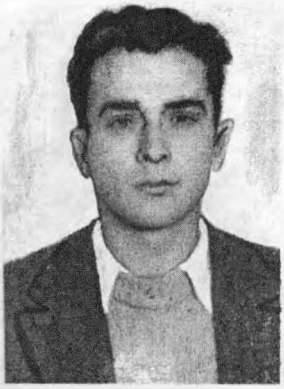

29, 30. Bejan Petru, grupul Ionescu

31. Sârbu Pavel

32. Purdelea Emil

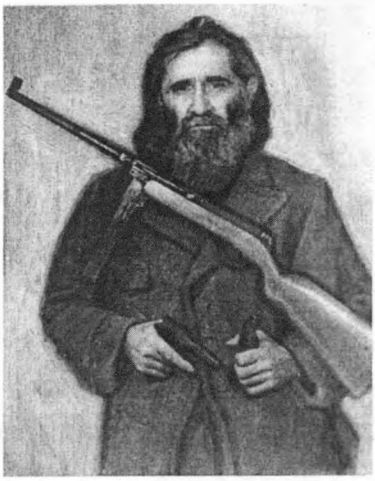

33.

***33, 34**. Daminescu Emil*

***35**. Daian Gheorghe*

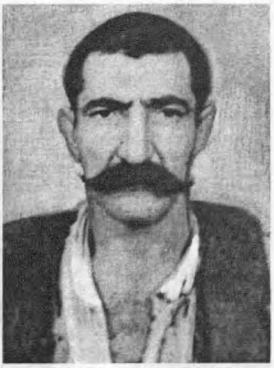

***36**. Ionescu Arcadie*

37. Miloş Gavrilă

38. Profesor Iliescu Ioan

39. Imbrescu Mihai

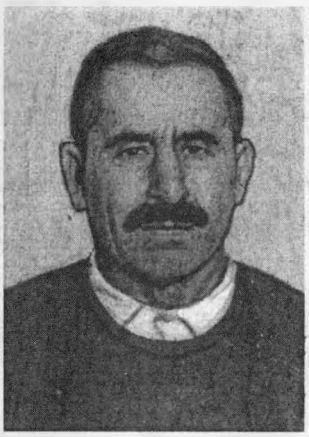

40. Ghimboaşe Iancu

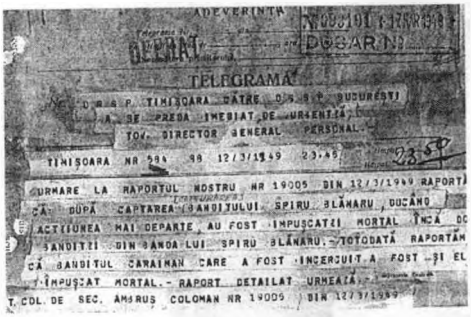

ADEVERINTA

OPERAT

DOSAR Nº

TELEGRAMA

DRSP TIMISOARA CATRE DGSP BUCURESTI
A SE PREDA IMEDIAT DE URGENTA
TOV. DIRECTOR GENERAL PERSONAL.

TIMISOARA NR 584 98 12/3/1949 23.45

URMARE LA RAPORTUL NOSTRU NR 19005 DIN 12/3/1949 RAPORTĂ
CĂ DUPĂ CAPTAREA BANDITULUI SPIRU BLĂNARU, DUCÂNDU
ACTIUNEA MAI DEPARTE AU FOST IMPUSCATI MORTAL ÎNCĂ DO
BANDITI DIN BANDA LUI SPIRU BLĂNARU. TOTODATĂ RAPORTĂM
CĂ BANDITUL CARAIMAN CARE A FOST INCERCUIT A FOST ȘI EL
IMPUSCAT MORTAL. RAPORT DETAILAT URMEAZĂ.

T. COL. DE SEC. AMBRUS COLOMAN NR 19005 DIN 12/3/1949

41. Raport telegrafic după capturarea lui Spiru Blănaru

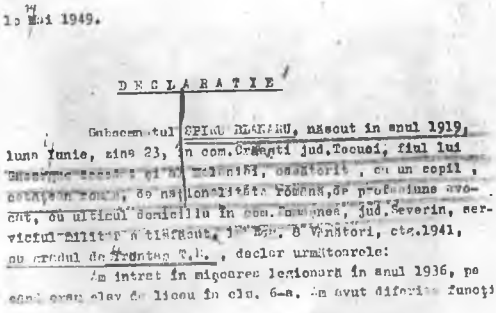

10 Mai 1949.

DECLARATIE

Subsemnatul SPIRU BLĂNARU, născut în anul 1919, luna Iunie, ziua 23, în com. Crăești jud. Tecuci, fiul lui [illegible], căsătorit, cu un copil, cetățean român, de naționalitate română, de profesiune avocat, cu ultimul domiciliu în com. [illegible], jud. Severin, serviciul militar a tlăfăcut, [illegible] 8 Vânători, ctg. 1941, cu gradul de fruntaș T.R., declar următoarele:

Am intrat în mișcarea legionară în anul 1936, pe când eram elev de liceu în clu. 6-a. Am avut diferite funcți

SECURITATE ARAD == MAIOR DE SEC. MOIS NR 4/9415 DIN 20 APRILIE 1949

ADEVERINTA

Telegrama OPERAT

Semnătura primitorului

TELEGRAMA

DIR. GRALA A SECURITATI POPORULUI
Nº 046954 21 APR 1949
DOSAR Nº

DRSP TIMISOARA CATRE DGSP N BUCURESTI ==
A SE PREDA IMEDIAT TOV. CAPITAN RASVAN ===

++ TIMISOARA NR 753 90 20/4 19 ===

ora m timpul
1949 m timpul

LA ORDINUL DVS TELEGRAFIC NR 513/34669 DIN 20 APRILIE 1949 RAPORTĂM
CĂ ÎN LUPTA CU BANDA SPIRU BLĂNARU DIN JUDETZUL SEVERIN AU FOST RĂNITZI:
1) SLT. AEROAEI VASILE DIN BATL. 5 SECURITATE, 2) CAPORAL NEDELCU IOAN
DIN BATALIONUL 5 SECURITATE, 3) FRUNTAȘ TONTZA GHEORGHE DIN BATALIONUL
5 SECURITATE, = IAR ÎN LUPTA CU BANDA JURCUTZĂ ION DIN JUDETZUL
DIN JUDETZUL ARAD AU FOST RĂNITZI LT. MAYER LAZĂR DIN SERVICIUL DE

43. Telegramă prin care s-au raportat pierderile Batalionului 5 Securitate

44. Căpitan Dinescu Marin din Batalionul 5 Securitate

45. Căpitan Trandaf Narcis

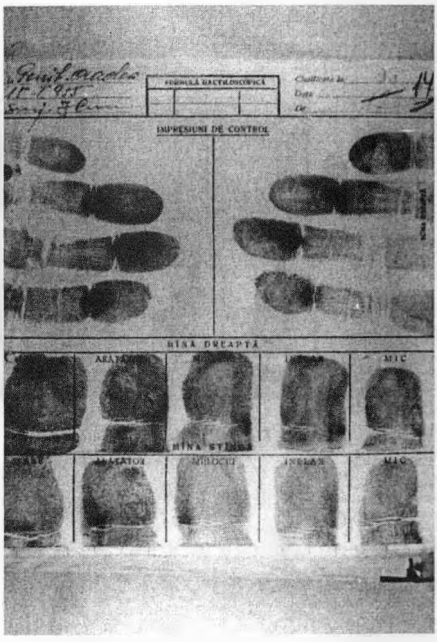

46. Fişa dactiloscopică a lui Valuşescu Vasile

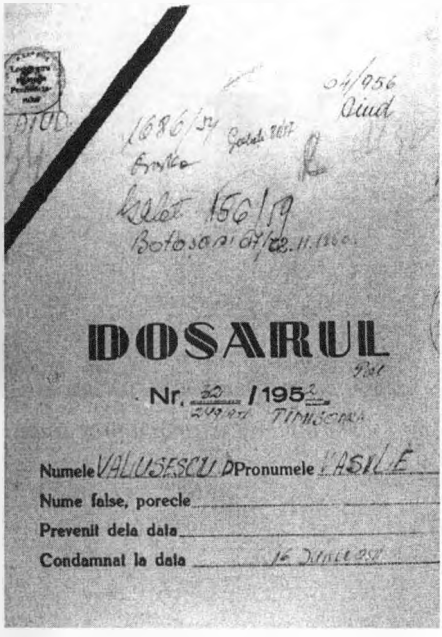

47. Dosarul de penitenciar al lui Valuşescu Vasile

Procesul de la Timişoara, 21-25 iunie 1949

48. Completul de judecată

49. Acuzaţii în boxă

50. Invitaţii în timpul procesului

51. Pronunţarea sentinţei

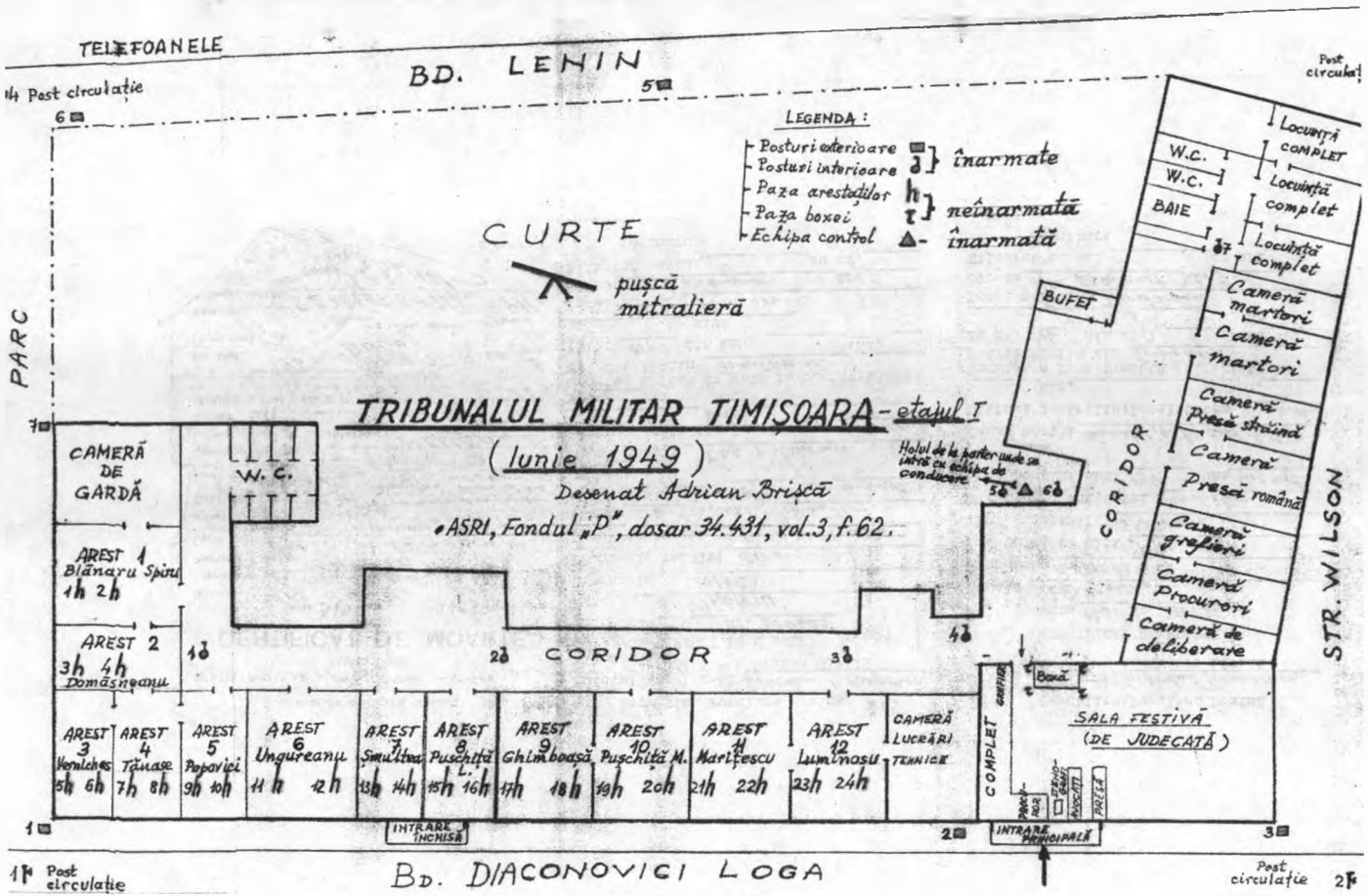

52. Planul Tribunalului Militar Timișoara, iunie 1949

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
SFATUL POPULAR AL Orașului Lugoj
Starea Civilă
CERTIFICAT DE MOARTE
Seria Mb Nr. 042881
Numele CRISTESCU
Prenumele GHEORGHE
Prenumele tatălui GHEORGHE
Locul nașterii PLUGOVA-ORȘOVA
Vârsta 39 ani Sexul BĂRBĂTESC
Data morții anul 1950 (cifre și litere)
luna OCTOMBRIE ziua 29 (cifre și litere)
Cauza morții
Ultimul domiciliu: Localitatea PLUGOVA
Strada Nr.
Moartea a fost trecută în registrul Stării Civile din LUGOJ la Nr. 12
(localitatea, raionul)
din anul 1963 luna MARTIE ziua 2
Locul morții LUGOJ
(localitatea, raionul)
Strada Nr.
Eliberat astăzi 22 MARTIE 1963 Nr. 841
Semnătura
C. 65394 I. C.

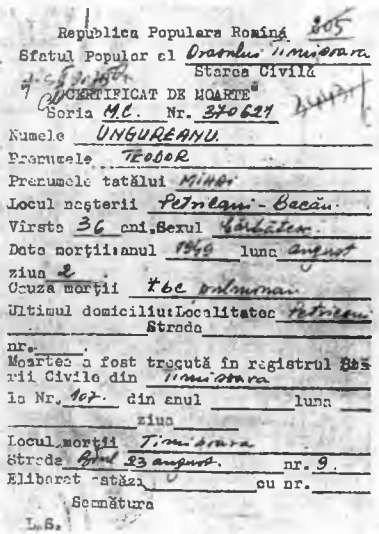

Republica Populara Romînă 205
Sfatul Popular al Orașului Timișoara
Starea Civilă
CERTIFICAT DE MOARTE
Seria M.C. Nr. 370621
Numele UNGUREANU
Prenumele TEODOR
Prenumele tatălui MIHAI
Locul nașterii Petrișani-Bacău
Vîrsta 36 ani, Sexul bărbătesc
Data morții: anul 1949 luna august
ziua 2
Cauza morții tbc pulmonar
Ultimul domiciliu: Localitatea Petrișani
Strada
nr.
Moartea a fost trecută în registrul Stării Civile din Timișoara
la Nr. 107 din anul luna
ziua
Locul morții Timișoara
Strada Bdul 23 august nr. 9
Eliberat astăzi cu nr.
Semnătura
L.S.

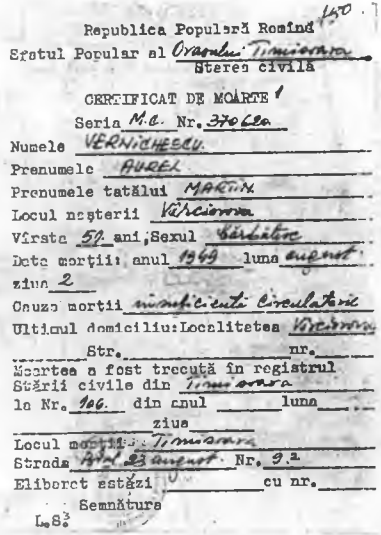

Republica Populară Romînă 150
Sfatul Popular al Orașului Timișoara
Starea civilă
CERTIFICAT DE MOARTE
Seria M.C. Nr. 370620
Numele VERNICHESCU
Prenumele AUREL
Prenumele tatălui MARTIN
Locul nașterii Vîrciorova
Vîrsta 50 ani, Sexul bărbătesc
Data morții: anul 1949 luna august
ziua 2
Cauza morții insuficiente circulatorie
Ultimul domiciliu: Localitatea Vîrciorova
Str. nr.
Moartea a fost trecută în registrul Stării civile din Timișoara
la Nr. 106 din anul luna
ziua
Locul morții Timișoara
Strada Bdul 23 august Nr. 9
Eliberat astăzi cu nr.
Semnătura
L.S.

55. Certificat de moarte al lui Cristescu Gheorghe

54. Certificat de moarte al lui Ungureanu Teodor

53. Certificat de moarte al lui Vernichescu Aurel

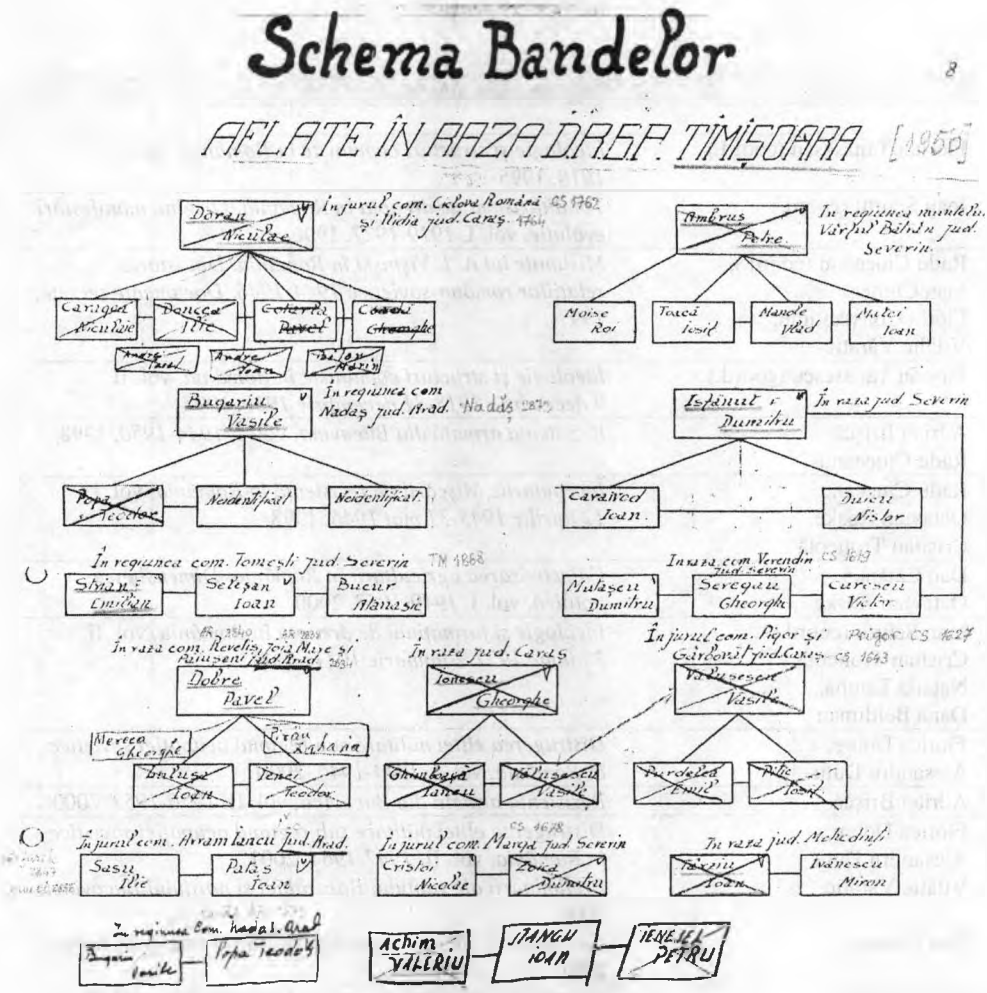

56. Schema grupurilor armate din raza D.R.S.P. Timişoara, întocmită de Securitate în anul 1950

Publicații în colecțiile INST

Colecția «Documente»	
Florian Tănăsescu (coord.)	*Ideologie și structuri comuniste în România*, vol. I. *1917-1918*, 1995
Ioan Scurtu (coord.)	*Totalitarismul de dreapta în România. Origini, manifestări evoluție*, vol. I. *1919-1927*, 1996
Radu Ciuceanu (coord.), Ioan Chiper, Florin Constantiniu, Vitalie Văratic	*Misiunile lui A. I. Vîșinski în România. Din istoria relațiilor româno-sovietice 1944-1946. Documente secrete*, 1997
Florian Tănăsescu (coord.)	*Ideologie și structuri comuniste în România*, vol. II. *9 decembrie 1918-31 decembrie 1919*, 1997
Adrian Brișcă, Radu Ciuceanu	*Rezistența armată din Bucovina*, vol. I. *1944-1950*, 1998
Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă	*Începuturile Mișcării de rezistență în România*, vol. I. *11 aprilie 1945-31 mai 1946*, 1998
Dan Cătănuș, Octavian Roske	*Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică*, vol. I. *1949-1953*, 2000
Ioan Scurtu (coord.), Cristian Troncotă, Natalia Tampa, Dana Beldiman	*Ideologie și formațiuni de dreapta în România*, vol. II. *25 iunie 1927-2 ianuarie 1931*, 2000
Florica Dobre, Alesandru Duțu	*Distrugerea elitei militare sub regimul ocupației sovietice în România*, vol. I. *1944-1946*, 2000
Adrian Brișcă	*Rezistența armată din Bucovina*, vol. II. *1950-1952*, 2000
Florica Dobre, Alesandru Duțu	*Distrugerea elitei militare sub regimul ocupației sovietice în România*, vol. II. *1947-1964*, 2001
Vitalie Văratic	*Preliminarii ale raptului Basarabiei și nordului Bucovinei*, 2000
Dan Cătănuș	*Cadrilaterul. Ideologie cominternistă și iredentism bulgar*, 2001
Radu Ciuceanu, Octavian Roske, Cristian Troncotă	*Începuturile Mișcării de rezistență în România*, vol. II. *1 iunie-18 noiembrie 1946*, 2001
Florian Tănăsescu (coord.)	*Ideologie și structuri comuniste în România*, vol. III. *1 ianuarie 1920-3 februarie 1921*, 2001
Cristina Păiușan, Radu Ciuceanu	*Biserica Ortodoxă Română sub regimul comunist*, vol. I. *1945-1958*, 2001
Radu Ciuceanu	*Regimul penitenciar din România 1940-1962*, 2001
Radu Ciuceanu	*Mișcarea Națională de Rezistență din Oltenia*, vol. I. *1947-1949*, 2001
Ioan Scurtu (coord.), Dana Beldiman, Natalia Tampa, Corneliu Beldiman, Tiberiu Tănase, Cristian Troncotă	*Ideologie și formațiuni de dreapta în România*, vol. III. *5 ianuarie 1931-7 iunie 1934*, 2002

Cristina Păiuşan, Radu Ciuceanu	*The Romanian Orthodox Church under the Communist Regime*, vol. I. *1945-1958*, 2003
Radu Ciuceanu	*Mişcarea Naţională de Rezistenţă din Oltenia*, vol. II. *1949-1952*, 2003
Ioan Scurtu (coord.), Corneliu Beldiman, Natalia Tampa, Tiberiu Tănase, Cristian Troncotă, Puiu Dumitru Bordeiu	*Ideologie şi formaţiuni de dreapta în România*, vol. IV. *7 iulie 1934-30 martie 1938*, 2003
Mioara Anton, Ioan Chiper	*Instaurarea regimului Ceauşescu. Continuitate şi ruptură în relaţiile româno-sovietice*, INST, IRSI, 2003
Radu Ciuceanu, Corneliu Mihail Lungu (coord.), Florin Constantiniu (responsabil volum), Sever Catalan	*Stenogramele şedinţelor conducerii P.C.R. 23 septembrie 1944-26 martie 1945*, INST, ANR, 2003
Dan Cătănuş, Octavian Roske	*Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică*, vol. II. *1949-1953*, 2004

Colecţia «Studii»

Petre Ţurlea	*8 Noiembrie 1945*, 2000
Dumitru Şandru	*Reforma agrară din 1945 în România*, 2000
Dana Beldiman	*Armata şi Mişcarea Legionară 1927-1947*, 2002
Cristian Troncotă	*Istoria Securităţii regimului comunist din România 1948-1964*, 2003

Colecţia «Dicţionare»

Alesandru Duţu, Florica Dobre	*Eroi români pe Frontul de Răsărit 1941-1944*, vol. I, 1995
Paul Caravia (coord.), Virgiliu Constantinescu, Ştefan Iloaie	*Mărturisitorii de după gratii. Slujitori ai Bisericii din temniţele comuniste*, 1995
Paul Caravia (coord.), Virgiliu Constantinescu, Flori Stănescu	*Biserica întemniţată. România 1944-1989*, 1998
Paul Caravia (coord.), Virgiliu Constantinescu, Flori Stănescu	*The Imprisoned Church. Romania 1944-1989*, 1999
Octavian Roske (coord.)	*Mecanisme represive în România 1945-1989. Dicţionar biografic*, vol. I. *A-C*, 2001
Octavian Roske (coord.)	*Mecanisme represive în România 1945-1989. Dicţionar biografic*, vol. II. *D-G*, 2003

Colecţia «Memorii»

Radu Ciuceanu	*Memorii*, vol. II. *Potcoava fără noroc*, 1994

Gheorghe Jurebie	*Memorii*, vol. I. *Pe frontierele identității*, 1995
Lucian Plapșa	*Memorii*, vol. I. *Soarele de la nord*, 1996
Constantin Pantazi	*Cu Mareșalul până la moarte. Memorii*, 1999
Andrei Bontaș	*Cronica pierdută a unui om regăsit*, 2001
Radu Ciuceanu	*Memorii*, vol. III. *Pecetea diavolului*, 2002

În afara colecțiilor

Florin Constantiniu, Dalila-Lucia Aramă, Dan Cătănuș (coord.)	*Un destin și o viață. Omagiu profesorului Radu Ciuceanu la 75 de ani*, 2003